

THE PĀḲI ALPHABET IN MYANMAR AND ROMAN CHARACTERS

VOWELS

အ a အာ ā ဣ i ဤ ī ဥ u ဦ ū ဧ e ဩ o

CONSONANTS WITH VOWEL "A"

က ka	ခ kha	ဂ ga	ဃ gha	င ṅa
စ ca	ဆ cha	ဇ ja	ည jha	ဉ ṇa
တ ta	ထ tha	ဒ da	ဓ dha	ဏ ṇa
ပ pa	ဖ pha	ဗ ba	ဘ bha	မ ma
ယ ya	ရ ra	လ la	ဝ va	သ sa
			ဟ ha	ဌ ḷa
				ာ ṁ

VOWELS IN COMBINATION

က ka	ကာ kā	ကိ ki	ကီ kī	ကု ku	ကူ kū	ကေ ke	ကော ko
ခ kha	ခါ khā	ခိ khi	ခီ khī	ခု khu	ခု khū	ခေ khe	ခေါ kho

CONJUNCT-CONSONANTS

ကက kka	ခခ ṅca	ဒဒ dva	ဓဓ mba
ကက kka	ခခ ṅcha	ဃဃ dhya	ဓဓ mbha
ကျကျ kya	ခခ ṅja	ဇဇ dhva	ဓဓ mma
ကြကြ kri	ညည ṅjha	ဇဇ nta	ဃဃ mya
ကက kla	တတ ṭta	ဓဓ ntva	မမ mha
ကက kva	ထထ ṭtha	ဓဓ ntha	ယယ yya
ဃဃ khya	ဒဒ ḍta	ဓဓ nda	ယယ yha
ဇဇ khva	ဗဗ ḍdha	ဓဓ ndra	လလ lla
ဂဂ gga	ဇဇ ṇta	ဓဓ ndha	လလ lya
ဃဃ ggha	ညည ṇtha	ဓဓ nna	လလ lha
ဂဂ gya	ညည ṇḍa	ဃဃ nya	ဂဂ vha
ဂဂ gra	ညည ṇṇa	နန nha	ညည sta
ကက ṅka	ဇဇ ṇha	ပပ ppa	ညည stra
နန ṅkha	ညည tta	ပပ ppha	ညည sna
ဂဂ ṅga	ညည ttha	ဃဃ pya	ညည sya
ညည ṅgha	ဇဇ tva	လလ pla	ညည ssa
ဓဓ cca	ညည tya	ဓဓ bba	ညည sma
ဓဓ ccha	ထထ tra	ဓဓ bbha	ညည sva
ဓဓ jja	ညည dda	ဃဃ bya	ညည hma
ညည jjha	ဓဓ ddha	ဓဓ bra	ညည hva
ညည ṇṇa	ဃဃ dya	ဓဓ mpa	ညည ḷha
ညည ṇha	ဓဓ dra	ဓဓ mpha	

ာ = ā; ဝ = i; ဝ = ī; ဟ = u; ဟ = ū; ဧ = e; ဧ = o

၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၀
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင်စဉ်က သင်္ဂီတိမဟာထေရ်တို့

ဓမ္မတိသုတ္တံသည့်အတိုင်း ပုံနှိပ်သည့်

ပါဠိပိဋကတ်ကျမ်း (၁၃၁၈/၁၉၅၆) ခုနှစ်စာမူတော်ကို

ဗုဒ္ဓစာပေအဖွဲ့က ကွန်ပျူတာစာစီပူဇော်ပေးလှူသည်။

(၁၃၇၇-ခုနှစ်)

ဦးရဲမြင့်ဖေ+ ဒေါ်-----

မိသားတစ်စုမှလှူဒါန်းသည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန

သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်တွင်

ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဝင်းထင်အောင်

(မှတ်ပုံတင်အမှတ်- ၀၃၈၄၃/၀၂၄၀၅) က

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

မာတိကာ

ပိဋကံ

၁-မဟာပဒါနသုတ္တ

ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တကထာ			၁
ဗောဓိသတ္တဓမ္မတာ			၁၀
ဒွတ္တိသမဟာပုရိသလက္ခဏာ			၁၃
ဝိပဿီသမညာ			၁၇
ဇိဏ္ဏပုရိသ			၁၈
ဗျာဓိတပုရိသ			၂၀
ကာလင်္ကတပုရိသ			၂၁
ပဗ္ဗဇိတ			၂၃
ဗောဓိသတ္တပဗ္ဗဇာ			၂၅
မဟာဇနကာယအနုပဗ္ဗဇာ			၂၅
ဗောဓိသတ္တအဘိနိဝေသ			၂၆
ဗြဟ္မဿာစနကထာ			၃၀
အဂ္ဂသာဝကယုဂ			၃၄
မဟာဇနကာယပဗ္ဗဇာ			၃၆
ပုရိမပဗ္ဗဇိတာနံ ဓမ္မဘိသမယ			၃၇
စာရိကာအနုဇာနန			၃၉
ဒေဝတာရောစန			၄၂

၂-မဟာနိဒါနသုတ္တ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ			၄၇
အတ္တပညတ္တိ			၅၄
နအတ္တပညတ္တိ			၅၅
အတ္တသမနုပဿနာ			၅၆
သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိ			၅၈
အဋ္ဌဝိမောက္ခာ			၆၀

[ခ]

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

မာတိကာ

ပိဋကံ

၃-မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တ

ဝဿကာရဗြာဟ္မဏ			၆၁
ရာဇအပရိဟာနိယဓမ္မ			၆၂
ဘိက္ခုအပရိဟာနိယဓမ္မ			၆၄
သာရိပုတ္တသီဟနာဒ			၆၉
ဒုဿီလအာဒိနဝ			၇၁
သီလဝန္တအာနိသံသ			၇၃
ပါဠုလိပုတ္တနဂရမာပန			၇၄
အရိယသစ္စကထာ			၇၆
အနာဝတ္တိဓမ္မသမ္မောဓိပရာယဏ			၇၇
ဓမ္မာဒါသဓမ္မပရိယာယ			၇၉
အမ္မပါလီဂဏိကာ			၈၁
ဝေဠုဝဂါမဝဿူပဂမန			၈၄
နိမိတ္တောဘာသကထာ			၈၆
မာရယာစနကထာ			၈၇
အာယုသင်္ခါရဩဿဇ္ဇန			၈၉
မဟာဘူမိစာလဟေတု			၉၀
အဋ္ဌပရိသာ			၉၁
အဋ္ဌအဘိဘာယတန			၉၂
အဋ္ဌဝိမောက္ခ			၉၄
အာနန္ဒယာစနကထာ			၉၆
နာဂါပလောကိတ			၁၀၁
စတုမဟာပဒေသကထာ			၁၀၂
ကမ္မာရပုတ္တစုန္ဒဝတ္ထု			၁၀၅
ပါနီယာဟရဏ			၁၀၆
ပုတ္တုသမဇ္ဈပုတ္တဝတ္ထု			၁၀၈
ယမကသာလာ			၁၁၃
ဥပဝါဏတ္ထေရ			၁၁၄

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

[၈]

ဇာတိကာ			ပိဋက
စတုသံဝေဇနီယဌာန			၁၁၆
အာနန္ဒပုစ္ဆာကထာ			၁၁၆
ထူပါရဟပုဂ္ဂလ			၁၁၇
အာနန္ဒအစ္ဆရိယဓမ္မ			၁၁၈
မဟာသုဒဿနသုတ္တဒေသနာ			၁၂၁
မလ္လာနံ ဝန္တနာ			၁၂၂
သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဏေဝတ္ထု			၁၂၃
တထာဂတပစ္ဆိမဝါစာ			၁၂၆
ပရိနိဗ္ဗုတကထာ			၁၂၈
ဗုဒ္ဓသရီရပူဇာ			၁၃၁
မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု			၁၃၃
သရီရဓာတုဝိဘဇန			၁၃၅
ဓာတုထူပပူဇာ			၁၃၇

၄-မဟာသုဒဿနသုတ္တ

ကုသာဝတီ ရာဇဓာနီ			၁၃၉
စက္ကရတန			၁၄၁
ဟတ္ထိရတန			၁၄၂
အဿရတန			၁၄၃
မဏိရတန			၁၄၃
ဣတ္ထိရတန			၁၄၃
ဂဟပတိရတန			၁၄၄
ပရိဏာယကရတန			၁၄၄
စတုတ္ထဒွိသမန္နာဂတ			၁၄၅
ဓမ္မပါသာဒပေါက္ခရဏီ			၁၄၆
ဈာနသမ္ပတ္တိ			၁၅၂
စတုရသီတိနဂရသဟဿာဒိ			၁၅၃
သုဘဒ္ဒါဒေဝိဥပသင်္ကမန			၁၅၄
ဗြဟ္မလောကူပဂမ			၁၅၉

[ဃ]

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

မာတိကာ			ပိဋကံ
၅-ဇနဝသဘသုတ္တ			
နာတိကိယာဒိဗျာကရဏ			၁၆၂
အာနန္ဒပရိကထာ			၁၆၃
ဇနဝသဘယက္ခ			၁၆၆
ဒေဝသဘာ			၁၆၈
သနင်္ကမာရကထာ			၁၆၉
ဘာဝိတက္ကဒိပါဒ			၁၇၂
တိဝိဓဩကာသာဓိဂမ			၁၇၃
စတုသတိပဋ္ဌာန			၁၇၄
သတ္တသမာဓိပရိက္ခာရ			၁၇၅
၆-မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ္တ			
ဒေဝသဘာ			၁၇၈
အဋ္ဌယထာဘူစွဝဏ္ဏ			၁၇၉
သနင်္ကမာရကထာ			၁၈၂
အဋ္ဌယထာဘူစွဝဏ္ဏ			၁၈၄
ဂေါဝိန္ဒဗြာဟ္မဏဝတ္ထု			၁၈၆
မဟာဂေါဝိန္ဒဝတ္ထု			၁၈၆
ရဇ္ဇသံဝိဘဇန			၁၈၇
ကိတ္တိသဒ္ဓအဗ္ဗုဂ္ဂမန			၁၉၀
ဗြဟ္မနာသာကစ္ဆာ			၁၉၃
ရေဏုရာဇောမန္တနာ			၁၉၅
ဆခတ္တိယအာမန္တနာ			၁၉၆
ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာဒီနံအာမန္တနာ			၁၉၉
ဘရိယာနံအာမန္တနာ			၁၉၉
မဟာဂေါဝိန္ဒပဗ္ဗဇ္ဇာ			၂၀၀
၇-မဟာသမယသုတ္တ			
ဒေဝတာသန္နိပါတ			၂၀၄

မာတိကာ

ပိဋက

၈-သက္ကပဉ္စသုတ္တ

ပဉ္စသိခဂီတဂါထာ			၂၁၂
သက္ကပဉ္စသင်္ကမ			၂၁၄
ဂေါပကဝတ္ထု			၂၁၆
ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန			၂၂၁
ပါတိမောက္ခသံဝရ			၂၂၃
ဣန္ဒြိယသံဝရ			၂၂၄
သောမနဿပဋိလာဘကထာ			၂၂၇

၉-မဟာသထိပဋ္ဌာနသုတ္တ

ဥဒ္ဓေသ			၂၃၁
ကာယာနုပဿနာ အာနာပါနပဗ္ဗ			၂၃၁
ကာယာနုပဿနာ ဣရိယာပထပဗ္ဗ			၂၃၂
ကာယာနုပဿနာ သမ္မဇာနပဗ္ဗ			၂၃၃
ကာယာနုပဿနာ ပဋိကူလမနသိကာရပဗ္ဗ			၂၃၃
ကာယာနုပဿနာ ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗ			၂၃၄
ကာယာနုပဿနာ နဝသိဝထိကပဗ္ဗ			၂၃၅
ဝေဒနာနုပဿနာ			၂၃၆
စိတ္တာနုပဿနာ			၂၃၇
ဓမ္မာနုပဿနာ နိဝရဏပဗ္ဗ			၂၃၈
ဓမ္မာနုပဿနာ ခန္ဓပဗ္ဗ			၂၃၉
ဓမ္မာနုပဿနာ အာယတနပဗ္ဗ			၂၄၀
ဓမ္မာနုပဿနာ ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗ			၂၄၁
ဓမ္မာနုပဿနာ သစ္စပဗ္ဗ			၂၄၃
ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဓေသ			၂၄၃
သမုဒယသစ္စနိဒ္ဓေသ			၂၄၆
နိရောဓသစ္စနိဒ္ဓေသ			၂၄၇
မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဓေသ			၂၄၉

[၈]

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

မာတိကာ			ပိဋကံ
	၁၁-ပါယာသိသုတ္တ		
ပါယာသိရာဇညဝတ္ထု			၂၅၃
နတ္ထိကဝါဒ			၂၅၅
စန္ဒိမသူရိယဥပမာ			၂၅၅
စောရဥပမာ			၂၅၆
ဂူထကူပုရိသဥပမာ			၂၅၉
တာဝတိံသဒေဝဥပမာ			၂၆၁
ဇေဉ္ဇနဥပမာ			၂၆၂
ဂမ္ဘီနီဥပမာ			၂၆၃
သုပိနကဥပမာ			၂၆၅
သန္တက္ကအယောဂုဠဥပမာ			၂၆၆
သင်္ခမေဥပမာ			၂၆၈
အဂ္ဂိကဇဠိလဥပမာ			၂၇၀
ဒွေသတ္တဝါဟဥပမာ			၂၇၂
ဂူထဘာရိကဥပမာ			၂၇၅
အက္ခရုတ္တကဥပမာ			၂၇၆
သာဏဘာရိကဥပမာ			၂၇၇
သရဏဂမန			၂၇၉
ယညကထာ			၂၇၉
ဥတ္တရမာဏဝဝတ္ထု			၂၈၀
ပါယာသိဒေဝပုတ္တ			၂၈၁
ဥဒ္ဒါနဂါထာ			၂၈၃

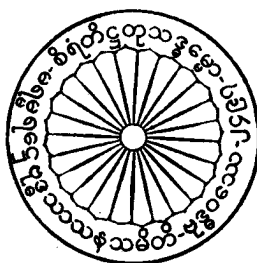
မဟာဝဂ္ဂပါဠိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပိဋကံ

သုတ္တန္တပိဋကော ဒိဃနိကာယေ

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိယံ ထေရော၊ သင်္ဂီတိကာရကာ ယထာ။
သင်္ဂီယံသု တထေဝါယံ၊ ကောမ္ဘူတာယ သမုဒ္ဓိတာ။

မရမ္မရဇေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
မုဗ္ဗဏယန္တိလယေ မုဗ္ဗိတိတာ။

ဗုဒ္ဓဝဿေ ၂၅၅၉

မရမ္မဝဿေ ၁၃၇၇

၂၀၁၅

THE PĀḲI ALPHABET IN MYANMAR AND ROMAN CHARACTERS

VOWELS

အ a အာ ā ဣ i ဣ ī ဥ u ဥိ ū ဧ e ဩ o

CONSONANTS WITH VOWEL "A"

က ka	ခ kha	ဂ ga	ဃ gha	င ṇa
စ ca	ဆ cha	ဇ ja	ဈ jha	ည ṇa
ဋ ṭa	ဌ ṭha	ဍ ḍa	ဎ ḍha	ဏ ṇa
တ ta	ထ tha	ဒ da	ဓ dha	န na
ပ pa	ဖ pha	ဗ ba	ဘ bha	မ ma
ယ ya	ရ ra	လ la	ဝ va	သ sa
			ဓာ ha	ဠ ḷa ṁ

VOWELS IN COMBINATION

က ka	ကာ kā	ကိ ki	ကီ kī	ကု ku	ကူ kū	ကေ ke	ကော ko
ခ kha	ခါ khā	ခိ khi	ခီ khī	ခု khu	ကူ khū	ခေ khe	ခေါ kho

CONJUNCT-CONSONANTS

က kka	ခ ṇca	ဒ dva	ဋ mba
ကွ kkha	ည ṇcha	ဇ dhya	ဋ mbha
ကျ kya	ဇ ṇja	ဇ dhva	ဋ mma
ကြိ kri	ဈ ṇjha	ဋ nta	ဈ mya
ကလ kla	ဋ ṭta	ဋ ntva	ဋ mha
ကွ kva	ဌ ṭtha	ဋ ntha	ယယ yya
ဈ khya	ဍ ḍta	ဋ nda	ယ yha
ဇ khva	ဗ ḍtha	ဋ ndra	လှ lla
ဂ gga	ဏ ṇta	ဋ ndha	လှ lya
ဃ ggha	ဣ ṇtha	ဋ nna	လှ lha
ဈ gya	ဣ ṇda	ဈ nya	ဂ vha
ဂြ gra	ဣ ṇṇa	န nha	ဣ sta
ကိ ṇka	ဏ ṇha	ပ ppa	ကြိ stra
ခိ ṇkha	ဣ tta	ပ ppha	သ sna
ဂိ ṇga	ဣ ttha	ဈ pya	သယ sya
ဃိ ṇgha	ဣ tva	လှ pla	သ ssa
ဇ cca	ကျ tya	ဋ bba	သ sma
ဋ ccha	ကြ tra	ဋ bbha	သ sva
ဇ jja	ဒ dda	ဈ bya	ဟ hma
ဈ jjha	ဒ ddha	ဋ bra	ဟ hva
ည ṇṇa	ဈ dya	ဋ mpa	ဋ ḷha
ဥ ṇha	ဋ dra	ဋ mpha	

-ā = ā; ° = i; ° = ī; -u = u; -ū = ū; e = e; e-o = o

၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၀
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင်စဉ်က သင်္ဂီတိမဟာထေရ်တို့

ရွတ်ဆိုကြသည့်အတိုင်း ပုံနှိပ်သည့်

ပါဠိပိဋကတ်ကျမ်း (၁၃၁၈/၁၉၅၆) ခုနှစ်စာမူတော်ကို

ဗုဒ္ဓစာပေအဖွဲ့က ကွန်ပျူတာစာစီပူဇော်ပေးလှူသည်။

(၁၃၇၇-ခုနှစ်)

ဦးရဲမြင့်ဖေ+ ဒေါ်-----

မိသားတစ်စုမှလှူဒါန်းသည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန

သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်တွင်

ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဝင်းထင်အောင်

(မှတ်ပုံတင်အမှတ်- ၀၃၈၄၃/၀၂၄၀၅) က

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

မဟာဝဂ္ဂပါဠိယာ

လက္ခိတဗ္ဗပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[ဣ]	
အကုသလကမ္မပထာ	၂၅၆	ဣန္ဒြိယသံဝရာယ ပဋိပန္နော	၂၂၄
အက္ခရတ္တကဥပမာ	၂၇၆	ဣရိယာပထော	၂၃၂
အဂ္ဂိကဇဋိလဥပမာ	၂၇၀	[ဥ]	
အတ္တပညတ္တိ	၅၄	ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿိနော	၃၀
အတ္တသမနုပဿနာ	၅၆	ဥဒါနံ	၇၆
အတ္တဝသေ	၂၂၇	ဥပါယာသော	၂၄၄
အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ	၆၄	[ဓ]	
အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ		ဧကာယနော	၂၃၁
ဒုက္ခော	၂၄၅	ဧကောဒိဘူတော	၁၉၄
အဘိဘာယတနာနိ	၉၂	ဧဇာ	၂၂၆
အတ္တုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေ	၁၁၉	[ဩ]	
အတ္တုတာ ဓမ္မာ ရညေ		ဩကာသာဓိဂမာ	၁၇၃
စက္ကဝတ္တိမိ	၁၂၀	ဩဝါဒပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော	၄၂
အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ	၂၀၁	[က]	
အဿရတနံ	၁၄	ကပ္ပဋ္ဌိတိအာယာစနကထာ	၉၆
[အာ]		ကမ္မဝိပါကဇံ ဒိဗ္ဗစက္ခု	၁၄၄
အာနာပါနဿတိ	၂၃၁	ကရုဏေဓိမုတ္တော	၁၉၄
အာမဂန္ဓာ	၁၉၅	ကာယာနုပဿနာ	၂၃၁
အာယတနာနိ	၅၈	ကုသလကမ္မပထာ	၂၅၈
အာယတနေသု	၂၄၀	ကုသာဝတီ	၁၂၁
အာဝုသောဝါဒ	၁၂၇	[ဇ]	
[ဣ]		ဂမ္ဘီနီဥပမာ	၂၆၃
ဣတ္ထိရတနံ	၁၄	ဂဟပတိရတနံ	၁၄
ဣဒ္ဓိပါဒါ	၁၇၂	ဂူထကူပပုရိသဥပမာ	၂၅၉

မဟာဝဂ္ဂပါဠိယာ

၂၈၅

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
စက္ကရတနံ	၁၄	ဒီဃာယုကော	၁၄၅
စက္ကဝတ္တိရညော သရီရေ		ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ	၂၄၉
ပဋိပတ္တိ	၁၁၇	ဒုက္ခနိရောဓံ	၂၄၇
စတုမဟာပဒေသကထာ	၁၀၂	ဒုက္ခသမုဒယံ	၂၄၆
စတုသံဝေဇနီယဌာန	၁၁၆	ဒုက္ခံ	၂၄၃
စတုသု အရိယသစ္စေသု	၂၄၃	ဒုဿီလအာဒိနဝ	၇၁
စတုဟိ ဣဒ္ဓိဟိ	၁၄၅	ဒေဝကာယာနံ နာမာနိ	၂၀၄
စန္ဒိမသူရိယဥပမာ	၂၅၅	ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ-	
စိတ္တာနုပဿနာ	၂၃၇	အာယုပ္ပမာဏံ	၂၆၁
စုန္ဒဿ ပိပ္ပဋိသာရော ပဋိဝိနေ-		ဒေဝါသုရသင်္ဂါမော	၂၂၇
တဗ္ဗော	၁၁၂	ဒေါမနဿံ	၂၄၄
စောရဥပမာ	၂၅၆	ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ	၁၄
[၂]		ဒွေမေ ပိဏ္ဍပါတာ သမသမ-	
ဇေဉ္ဇနဥပမာ	၂၆၂	ဖလာ	၁၁၂
ဇေနဝသဘ	၁၆၆	[၃]	
ဇရာ	၂၄၄	ဓမ္မစက္ခု	၃၇
ဇာတိ	၂၄၃	ဓမ္မပါသာဒေါ	၁၄၈
ဇိတ္တပုရိသ	၁၈	ဓမ္မဝိနယော	၁၂၆
[၃]		ဓမ္မာ အဘိညာ ဒေသိတာ	၁၀၀
ဈာနသမ္ပတ္တိ	၁၅၂	ဓမ္မာဒါသော	၇၉
[၄]		ဓမ္မာနုပဿနာ	၂၄၀
တဏှာ	၂၄၆	ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ	၁၁၄
တထာဂတပူဇာ	၁၁၄	ဓာတုမနသိကာရော	၂၃၄
တထာဂတသရီရေ ပဋိပတ္တိ	၁၁၇	[၄]	
တိတ္ထိယပရိဝါသော	၁၂၆	နအတ္တပညတ္တိ	၅၅
[၅]		နိဒါနံ	၅၁
ထူပါရဟာ	၁၁၇	နိရောဓော	၂၈

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[ဗ]	
ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓသု	၂၃၉	ဗြဟ္မဿာစနဂါထာ	၃၃
ပဉ္စသု နိဝရဏေသု	၂၃၈	ဗြဟ္မဿရော	၁၇
ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ	၂၄၆	ဗြဟ္မဏဒွိပဇာပတိဥပမာ	၂၆၄
ပစ္စိမာ ဝါစာ	၁၂၈	[ခ]	
ပဋိကူလမနသိကာရော	၂၃၃	ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာ-	
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ	၄၇	ဘုစ္စဝဏ္ဏ	၁၇၉
ပရိဏာယကရတနံ	၁၄	ဘူဇတိ	၂၁၅
ပရိဒေဝေါ	၂၄၄	ဘူမိစာလော	၉၀
ပရိသာ	၉၁	[မ]	
ပရိနိဗ္ဗာနေ အနုရုဒ္ဓ-		မဉ္ဇုဿရော	၁၇
ဘာသိတဂါထာ	၁၂၉	မဏိရတနံ	၁၄
ပရိနိဗ္ဗာနေ အာနန္ဒ-		မဓုရဿရော	၁၇
ဘာသိတဂါထာ	၁၂၉	မနာပေါ	၁၇
ပရိနိဗ္ဗာနေ ဒေဝါနမိန္ဒ-		မရဏံ	၂၄၄
ဘာသိတဂါထာ	၁၂၉	မဟာရာဇာနော	၁၆၈
ပရိနိဗ္ဗာနေ သဟမ္ပတိ-		မဟာသုဒဿနော	၁၃၉
ဘာသိတဂါထာ	၁၂၉	မာတုဂါမေ ပဋိပတ္တိ	၁၁၆
ပါတိမောက္ခသံဝရာယ		[ယ]	
ပဋိပန္နော	၂၂၃	ယညကထာ	၂၇၉
ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ	၂၅၃	ယမ္မိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္မိ ဒုက္ခံ	၂၄၅
ပိယရူပံ သာတရူပံ	၂၄၆	[ခ]	
ပိယေဟိ ပိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော	၂၄၅	ရူပါရူပဇ္ဈာနသမာပဇ္ဇနံ	၁၂၈
ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တာ	၁	[ဝ]	
[ဗ]		ဝဂ္ဂုဿရော	၁၇
ဗုဒ္ဓါနသာသနံ	၄၂	ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော	၅၈
ဗောဓိသတ္တဓမ္မတာ	၁၀	ဝိပဿီ ကုမာရော	၁၇
ဗြဟ္မဒဏ္ဍော	၁၂၇	ဝိမောက္ခာ	၆၀၊ ၉၄
		ဝေဒနာနုပဿနာ	၂၃၆

မဟာဝဂ္ဂပါဠိယာ

၂၈၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သင်္ခမေဥပမာ	၂၆၈	သမ္မာသတိ	၂၅၀
သတိပဋ္ဌာနာ	၁၇၄	သမ္မာသမာဓိ	၂၅၀
သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု	၂၄၁	သာဏဘာရိကဥပမာ	၂၇၇
သတ္တရတနာနိ	၁၄	သာမုက္ကံသိကာ ဓမ္မဒေသနာ	၃၈
သမဏော	၁၂၄	သိဝထိကာယ ဆဉ္စိတသရီရံ	၂၃၅
သမာဓိပရိက္ခာရာ	၁၇၅	သီလဝန္တအာနိသံသ	၇၃
သမုဒယော	၂၈	သုပိနကဥပမာ	၂၆၅
သမ္ပဇာန	၂၃၃	သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇကဿ ပဗ္ဗဇော	၁၂၅
သမ္မာအာဇီဝေါ	၂၅၀	သုကရမဒ္ဒဝံ	၁၀၅
သမ္မာကမ္မန္တော	၂၅၀	သောကော	၂၄၄
သမ္မာဒိဋ္ဌိ	၂၄၉		
သမ္မာဝါစာ	၂၅၀	[ဗ]	
သမ္မာဝါယာမော	၂၅၀	ဟတ္ထိရတနံ	၁၄
သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ	၂၄၉	ဟိတ္တာ မမတ္တံ	၁၉၄

မဟာဝဂ္ဂပါဠိယာ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ....သီဟဠပေါတ္တကံ၊ သျှာ....သျှာမပေါတ္တကံ၊
ကံ....ကမ္မောဇပေါတ္တကံ၊ ဣ....ဣဂ်လိသပေါတ္တကံ၊ က....ကေသုစိ မရမ္မ-
ပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ....ကေသုစိ သီဟဠပေါတ္တကေသု
ဒိဿမာနပါဌော၊ ဌ....အဋ္ဌကထာ။

မဟာဝဂ္ဂပါဠိယာ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အကရဏီယာဝ = အကရဏီယာ စ (သျှာ၊က)	၆၄
အကိလန္တရူပေါ = သုကိလန္တရူပေါ (သီ၊ဣ)	၁၁၂
အင်္ဂမာဂဓကေဟိ = အင်္ဂမာဂဓိကေဟိ (သျှာ)	၁၆၃
အစိတ္တိကတံ = အစိတ္တိကတံ (က)	၂၈၁
အစ္စာဒါပေတွာ = အစ္စာဒေတွာ (သျှာ၊ကံ)	၁၇
အဇ္ဈင်္ဂသု = အဇ္ဈဂမံသု (သျှာ)	၂၁၉
အညတြ = အညတ္ထ (သီ၊ဣ)	၁၆၇
အညာတာရော'တိ = အညာတာရော (သဗ္ဗတ္ထ)	၄၀
အညေဟိ (သကာယ ပဋိညာယ သစ္စာဘိညေဟိ-ဣတိအတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော) = အညေ (ဣ)	၁၂၅
အဋ္ဌိကတွာ = အဋ္ဌိကတွာ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၁၆၅
အတိစရိ (ကြိယာပဒမေတံ၊ န နာမပဒံ) = အတိစာရိ (သီ၊သျှာ၊ကံ၊ဣ) အတိစရိ (က)	၁၄၄
အတ္ထကရဏေ = အဋ္ဌကရဏေ (သျှာ)	၁၈
အတ္ထာယံ = အထာယံ (သီ၊သျှာ၊ကံ)	၁၇၆
အတ္ထေ ပနာယတိ ဉာယေန = အဋ္ဌေ ပနာယတိ ဉာဏေန (သျှာ)	၁၈
အဓိဝုတ္တံ = အဓိဝါသိတံ (သျှာ)	၈၃
အနာဝုတ္တပုဗ္ဗော = အနဇ္ဈာဝုဋ္ဌပုဗ္ဗော (က-သီ၊ က၊ မ-၁-မဟာသီဟနာဒေဝိ)	၄၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အနန္တိကဿ = အနန္တိကဿ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၄၇
အနိမိသန္တော ကုမာရော ပေက္ခတိတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ = အနိမိသန္တော ပေက္ခတိ၊ ဇာတဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ (က)	၁၇
အနုပရိယာယပထံ = အနုစရိယာယပထံ (သျှာ၊ ကံ)	၇၀
အနုပုဗ္ဗိ ကထံ = အာနုပုဗ္ဗိကထံ (သီ၊ ဣ)	၃၅
အနုပဝါဒေါ အနုပဃာတော = အနုပဝါဒေါ အနုပဃာတော (ဣ၊ က)	၄၂
အနေကာနိ ဒေဝတာသတသဟဿာနိ = အနေကာနိ ဒေဝတာသတာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ (သျှာ)	၄၃
အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသတ- သဟဿာနိ = အနေကာနိ ဒေဝတာသတာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ (သျှာ၊ ကံ)	၄၂
အနုဒေဝ = အနုဒေဝ (သျှာ၊ ကံ)	၁၄၁
အပဂတသမ္ပန္နာနိ = အပဂတနာရသမ္ပန္နာနိ (သျှာ)	၂၃၅
အပစိယတိ = အပ + စာယ + တိ = အပစာယတိ (?) (သီ-သျှာ-ဣ- ပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ)	၁၁၄
အပ္ပဋ္ဌိမော စ = အပ္ပဋ္ဌိမောစ (ဣ)	၁၁၂
အပါရာ = ပါရာ (သီ၊ သျှာ၊ က) ဩရာ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ)	၇၆
အပ္ပိယေဟိ။ပ။ ဝိပ္ပယောဂေါပိ ဒုက္ခောတိ ပါဌော စေဝ တံနိဒ္ဒေသော စ ကတ္တစိ န ဒိဿတိ၊ အဋ္ဌကထာယံပိ တံသံဝဏ္ဏနာ နတ္ထိ။	၂၄၃
အပိသု = အပိ ဟိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၀၈
အဘိနိပ္ပန္နော = အဘိနိပ္ပန္နော (ဣ၊ က)	၁၈၀
အပ္ပဂ္ဂစ္ဆိ = အပ္ပဂ္ဂစ္ဆိ (သီ၊ ဣ)	၁၉၀
အပ္ပဿက္ကမာနော = အပ္ပဂ္ဂမမာနော (သီ၊ ဣ၊ က)	၁၅၀
အပ္ပုတာ ဓမ္မာ = အပ္ပုတဓမ္မာ (သျှာ၊ က)	၁၁၉
အယံ = အယသံ (သျှာ)	၂၇၈
အရူပိ = အရူပိ (က) အရူပိပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ-ဣစ္စာဒိနာ ဧကသမာသ- ပဒတ္တော ယုတ္တော ဝိယ ဒိဿတိ၊ အဋ္ဌကထာယ ပန န သမေတိ။	၅၅
အဝိပက္ကန္တာ = အဝိပက္ကန္တာ (က)	၁၆၉
အသယံဝသေ = အသယံဝသီ (သီ၊ ဣ)	၂၁၀
အဿုတ္ထ = အာယုဟိတ္ထ (သျှာ)	၂၁၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အာ]

အာဂစ္ဆိ = အာဂစ္ဆိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၉
အာဂုံ = အာဂူ (သျှာ) အာဂု (သီ၊ ဣ)	၂၀၆
အာနန္ဒေ = သာနန္ဒရေ (က)	၁၀၃
အာဝသိနေတ္ထ = အဝသိနေတ္ထ (ဣ)	၂၁၉
အာသဘိ ဝါစာ = အာသဘိဝါစာ (သျှာ၊ ကံ)	၆၉

[ဣ]

ဣတ္ထိတ္တံ = ဣတ္ထိမိတ္တံ (သျှာ)	၂၁၆
ဣဒ္ဓိပဟုတာယ = ဣဒ္ဓိဗဟုလိကတာယ (သျှာ၊ ကံ)	၁၇၂
ဣဒ္ဓိဝိသဝိတာယ = ဣဒ္ဓိဝိသေဝိတာယ (သျှာ၊ ကံ)	၁၇၂

[ဥ]

ဥစ္ဆေဇ္ဈာမိ = ဥစ္ဆေဇ္ဇာမိ (သျှာ၊ ဣ) ဥစ္စိဇ္ဇာမိ (က)	၆၁
ဥဗ္ဗာဟေတွာ = ဥဗ္ဗာရောပေတွာ (က-သီ၊ က)	၂၇၅
ဥဇုကံ အကံသု = ဥဇုကမကံသု (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၀၃
ဥတ္တရိ = ဥတ္တရိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၂၀
ဥတ္တရေနမုခေါ = ဥတ္တရေနာဘိမုခေါ (သျှာ၊ ကံ)	၁၃
ဥတ္တာနိ = ဥတ္တာနိ (က) ဥတ္တာနိ (သီ၊ ဣ)	၈၇
ဥဒကသာလတောပိ = ဥဒကံ သာလတောပိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)	၁၃၅
ဥဒေန = ဥဒေန (သျှာ၊ ကံ) ဥဒရေန (က)	၁၂
ဥပမာယ မိဓေကဇ္ဇေ = ဥပမာယပိဓေကဇ္ဇေ (သီ၊ သျှာ)	
ဥပမာယပိ ဣဓေကဇ္ဇေ (ဣ)	၂၅၉
ဥပလိမ္ပတိ = ဥပလိပ္ပတိ (သျှာ)	၁၅
ဥပသင်္ကမတိ = ဥပသင်္ကမိ (ဣ)	၁၉၃
“ဥပသန္တပဒိသော = ဥပသန္တပတိသော (က)	၁၆၆
ဥပေထ = ဥပဂစ္ဆထ (သျှာ)	၈၄
ဥဘယမေတံ = ဥဘယမေတ္တ (သျှာ)	၂၂၇

[ဦ]

ဦဟစ္စ = ဥဟစ္စ (က)	၂၀၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဇ]

ဧကတိသေ ကပ္ပေ = ဧကတိသကပ္ပေါ (သီ) ဧကတိသော	
ကပ္ပေါ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂
ဧကန္တိကတော = ဧကန္တတော (သျှာ) ဧကန္တဂတော (ဣ)	၁၆၇
ဧကနဂုတိကပ္ပေ = ဧကနဂုတိကပ္ပေါ (သီ) ဧကနဂုတော ကပ္ပေါ	
(သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂
ဧတဒဟောသိ “အမ္ဘော ကဿ န ခေါ = ဧတဒဟောသိ	
“ကိဿ န ခေါ (ဣ)	၂၆၈
ဧတံ = ဧကံ (က)	၈၂
ဧတံ = ဧဝံ (သျှာ၊ ဣ)	၉၉
ဧတံပရမာယေဝ = ဧတပရမာယေဝ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၀၄
ဧဝမဟံ တံ = ဧဝမ္ပိ မဟန္တံ (သျှာ) ဧဝံ မဟန္တံ (သီ၊ ဣ)	၈၂
ဧဝမ္ပိ ခေါ = ဧဝမ္ပိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၃၂
ဧဝံ ဝုတ္တေ = အထ ခေါ (က)	၃၂

[ဩ]

ဩပဘောဂ္ဂါ = ဥပဘောဂ္ဂါ (သျှာ၊ ကံ)	၂၆၄
ဩပါဒေသိ = ဥပ္ပါတေသိ (သျှာ၊ ကံ)	၂၆၄
ဩပုနိ = ဩပုနိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၂၇၁
ဩရကာ = ဩရိကာ (သီ၊ သျှာ)	၂၅
ဩသရန္တိ = ဩတရန္တိ (သီ၊ ဣ၊ အင်္ဂုတ္တရ)	၁၀၃
ဩသာရိယမာနာနိ = ဩတာရိယမာနာနိ (သီ၊ ဣ၊ အင်္ဂုတ္တရ)	၁၀၃
ဩသာရေတဗ္ဗာနိ = ဩတာရေတဗ္ဗာနိ (သီ၊ ဣ၊ အင်္ဂုတ္တရ)	၁၀၃

[က]

ကကုဓာ = ကကုထာ (သီ၊ ဣ)	၁၀၇
ကဋိဿဟော = ကဋိဿဘော (သီ၊ ဣ)	၇၈
ကမ္မာသဓမ္မံ နာမ = ကမ္မာသဒဓ္မံ နာမ (သျှာ၊ ကံ)	၄၇
ကရမ္ဘာ = ကရမ္ဘာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၈
ကရီသံ = ကရီသံ မတ္ထလုင်္ဂံ (က)	၂၃၄
ကရဏေဓိမုတ္တော = ကရဏာဓိမုတ္တော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၉၄
ကလိင်္ဂီနံ = ကာလိင်္ဂီနံ (သျှာ၊ ဣ၊ က)	၁၈၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကာလကဉ္စာ မဟာဘိသ္ဿာ = ကာလကဉ္စာ မဟာဘိသ္ဿာ (သီ၊ ဣ)	၂၀၇
ကာဠိမွေ = ကာလိဂေါ (ဣ) ကာရဠိမွေ (သျှာ)	၇၈
ကိကိနာမ = ကိကိနာမ (သျှာ၊ ကံ)	၇
ကိကိဏိကဇာလေဟိ = ကိကိဏိကဇာလေဟိ (သျှာ၊ က)	၁၄၉
ကိန္နိဃဏ္ဍု = ကိန္နိဃဏ္ဍု (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၆
ကိမင်္ဂ = ကိမင်္ဂ (သီ)	၂၅
ကိဠ = ကိဠိတံ (က) ကိဠိကံ (သီ၊ ဣ)	၁၅၉
ကုတ္တုဠော = ကကုဇော (သျှာ)	၇၈
ကုမာရဝဏ္ဏိ = ကုမာရဝဏ္ဏော (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၇၀
ကုလဂဏ္ဍိကဇာတာ = ဂုလာ ဂုဏ္ဍိကဇာတာ (သီ၊ ဣ)	
ဂုဏဂဏ္ဍိကဇာတာ (သျှာ၊ ကံ)	၄၇
ကုရုတု = ကုရုရူ (သျှာ၊ ကံ) ကုရုဋ္ဌရူ (ဣ)	၁၉၅
ကုသလကိရိယာ = ကုသလစရိယာ (သျှာ၊ ကံ)	၂၄
ကေနာဝဠာ = ကေနာဝုဠာ (သျှာ၊ ကံ)	၁၉၅

[ခ]

ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဝသိတ္တော = ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဘိသိတ္တော (က)	
စက္ကဝတ္တိ ခမ္မိကော ခမ္မရာဇာ (မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တ)	၁၃၉
ခမနိယော = ကမနိယော (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၄၀

[ဂ]

ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တံ = ဂန္ဓဗ္ဗပုတ္တံ (သျှာ၊ ကံ)	၂၁၁
ဂရံ ကရောန္တိ = ဂရုကရောန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၆၃
ဂါမပဋ္ဌံ = ဂါမပဋ္ဌံ (သျှာ) ဂါမပတ္တံ (သီ)	၂၇၇
ဂိဇ္ဈေဟိ ဝါ။ပ။ သိဂီလေဟိ ဝါ = ဂိဇ္ဈေဟိ ဝါ။ပ။ သိဂီလေဟိ ဝါ (သျှာ၊ ဣ)	၂၃၅
ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော (ဂိလာနဘာဝတော ဝုဋ္ဌာယ ဌိတော၊ ဘာဝပွဓာနော ဟိ အယံ နိဒ္ဒေသော အံ ၂-၂၆၃-ပိဋေ နကုလပိတုသုတ္တဋီကာ) = ဂိလာနဝုဋ္ဌိတော (သဒ္ဓနီတိ)	၈၄
ဂိဟိဘူတော = ဂိဟိဘူတော (သီ၊ ဣ)	၁၅၉
ဂူထဘာရိကူပမော = ဂူထဟာရိကူပမော (သီ၊ ဣ)	၂၇၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[စ]

စက္ကဝတ္တိ = စက္ကဝတ္တိ (သျှာ၊ က)	၁၁၇
စက္ခါ = စက္ခါမာ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၁၅
စတုဒ္ဒိသံ = စာတုဒ္ဒိသံ (သျှာ၊ ကံ)	၁၁
စတုတ္ထိယာ = စတုတ္ထာယ (သျှာ)	၁၄၆
စာတုမဟာပထေ = စာတုမ္မဟာပထေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၁၇
စာတုမဟာရာဇိကပရိသာ = စာတုမ္မဟာရာဇိက- ပရိသာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၉၁
စာပါလံ စေတိယံ = ပါဝါလံ စေတိယံ (သျှာ)	၈၆
စိတန္တရံသော = ဝိတန္တရံသော (သျှာ၊ ကံ)	၁၅
စုဏ္ဏကံ = ဝဏ္ဏကံ (သီ၊ ဣ)	၁၁၇
စေတိဝံသေသု = စေတိယဝံသေသု (က)	၁၆၂
စေတောပရိယဉာဏံ = စေတောပရိညာယဉာဏံ (သျှာ၊ ကံ)	
စေတသာ စေတောပရိယာယဉာဏံ (က)	၇၀

[ဆ]

ဆိန္နပါတံ ပပတန္တိ = ဆိန္နံ ပါဒံ ဝိယ ပပတန္တိ (သျှာ၊ ကံ)	၁၁၅

[ဇ]

ဇနေတ္တိ = ဇနေတ္တိ (သျှာ၊ ကံ)	၆
ဇနေ သုတံ = ဇနေသုတ (က-သီ)	၂၂၉
ဇနေသဘော = ဇနောသဘော (သျှာ)	၂၀၇
ဇေတိသု = ဇေတသု (သျှာ) ဇေတိသု (သီ၊ ဣ)	၂၁၂
ဇာတိဇရာမရဏံ ဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ = ဇာတိဇရာမရဏံ ဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ) ဥပရိပဏ္ဏာသကေ ဥဒ္ဓေသဝိဘင်္ဂေပိ။	၅၄
ဇိဂိသာနော = ဇိဂိသာနော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၁၃
ဇိတမှ = ဇိတမှာ (ဗဟူသု)	၈၂
ဇိယတိ စ မိယတိ စ = ဇိယုတိ စ မိယုတိ စ (က)	၂၆
ဇိယေထ = ဇိယျေထ (က)	၅၄
ဇုတိမန္တော = ဇုတိမန္တော (သီ၊ ဣ)	၂၀၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ဈာယတိသု = ဈာယတသု (သျှာ) ပဇ္ဇာယိတသု (သီ၊ ဣ)

၂၁၂

[၈]

တတြာဿ = တတြဿ (သျှာ၊ ကံ)

၁၁

တဒန္တရံ = တဒန္တရံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ၊ က)

၂၁၂

တာ ပူဇိတာ ပူဇယန္တိ = ပူဇိတာ ပူဇယန္တိ နံ (က)

၇၅

တိဏ္ဍာ = နိတိဏ္ဍာ၊ န တိဏ္ဍာ (က)

၇၆

တေ = သေ (သီ၊ ဣ) ဥပရိပဏ္ဍာသကေ သုနက္ခတ္တသုတ္တေပိ၊

သဠာယတနသံယုတ္တေ လောကကာမဂုဏဝဂ္ဂေပိ။

၂၂၂

တွမေဝ အသိ = တုဝမေဝသိ (ဣ)

၂၂၉

[၁]

ဒဒ္ဒလ္လမာနာ = ဒဒ္ဒဠမာနာ (က)

၂၀၆

ဒဿထ = ဒဇ္ဇေယျာထ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ)

၈၂

ဒဿာမ = ကဿာမ (သီ၊ ဣ)

၂၂၉

ဒဿာဝိနေ = ဒဿာဝိနော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ က)

၃၃

ဒါယပါလံ = မိဂဒါယပါလံ (သျှာ)

၃၄

ဒိဗ္ဗပရိသာ = ဒိဗ္ဗာ ပရိသာ (သီ၊ ဣ)

၁၆၈

ဒိနမနာ = နိနမနာ (သျှာ) ဒိနမာနာ (သီ၊ ဣ)

၁၆၄

ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ = ဒုက္ခနိရောဓော အရိယသစ္စံ (သျှာ) “ဒုက္ခ-

နိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ” နှိ ပစ္ဆိမဝစနေန သမေတိ။ ၇၇၊ ၂၄၇

ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ = ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စံ (သျှာ) “ဒုက္ခ-

နိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ” နှိ ပစ္ဆိမဝစနေန သမေတိ။ ၇၇၊ ၂၄၆

ဒုဒ္ဒိက္ခော = ဒုဒိက္ခော (ဣ)

၁၅၀

ဒုဝိညာပယေ = ဒုဝိညာပယေ ဘဗ္ဗေ အဘဗ္ဗေ (သျှာ၊ ကံ)

၃၃

ဒုဟသန္တနာနိ = ဒုက္ခလသန္တနာနိ (ဣ) ဒုက္ခလသန္တာနာနိ (သံ ၂-၁၁၈)

၁၅၃

ဒေဝတာနံ = ဒေဝါနံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၂၀၃

ဒေဝဒုန္နုဘိယော = ဒေဝဒုဒ္ဒိဘိယော (က)

၈၉

ဒေဝါနမိန္ဒ = ဒေဝါနမိန္ဒော (သီ၊ ဣ)

၂၂၆

ဒေသသု = ဒေသေတု (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၃၃

ဒွါရာ = ဒွါရာတိ (သျှာ၊ က)

၁၇၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ခ]

ဓမ္မေန = ဓမ္မေန သမေန (သျှာ၊ ကံ) ၁၆
 ဓောရကာနိ = ထေရကာနိ (သီ၊ ဣ) စောရကာနိ (သျှာ) ၂၈၀

[ခ်]

“န ခေါ မေတံ = န ခေါ ပနေတံ (သျှာ၊ ကံ) ၂၅
 န ဒဿာမီတိ = နေဝ ဒဇ္ဇာဟံ တံ ဘတ္တန္တိ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ) ၈၂
 နမတိ = နမိ (သျှာ၊ ကံ၊ က) ၃၁
 န သမဏော = သမဏော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၄၂
 နန္တိရာဂသဟဂတာ = နန္တိရာဂသဟဂတာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ) ၂၄၆
 နာတိကာ = နာဒိကာ (သျှာ၊ ဣ) ၇၇
 နာတိကေ = နာဒိကေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ၁၆၂
 နိဗ္ဗာနေ = နေက္ခမ္မေ (သျှာ၊ ကံ) ၃၆
 နိမုဇ္ဈိတုကာမတာ = နိမုဇ္ဈိတုကာမျတာ (သျှာ၊ က) ၂၅၉
 နိယျာဒေဟိ”တိ = နိယျာတေဟိတိ (သီ၊ ဣ) ၂၆၄
 နိလ္လောကေမ = ဝိလောကေမ (သျှာ) ၂၆၅
 နိသိန္နာ ဟောန္တိ = နိသိန္နာ ဟောတိ (သီ) သန္နိသိန္နာ ဟောန္တိ
 သန္နိပတိတာ (က) ၁၆၈
 နိဟန္တာ = နိဒဟန္တာ (သျှာ၊ ကံ) ၃၂
 နေမိသဒ္ဓေန = စက္ကနေမိသဒ္ဓေန (သျှာ) ၂၁၆

[ဝ]

ပစ္စာနုသိဋ္ဌဝစနာပိ တံ (တန္တိ နိပါတမတ္တမေဝ-ဋ္ဌ) = ပစ္စာ-
 နုသိဋ္ဌဝစနာ နာမိဒံ (က) ၁၆၉
 ပစ္စာသီသတိ = ပစ္စာသိသတိ (သီ၊ သျှာ) ၈၅
 ပစ္စေကပလ္လင်္ဂေသု ပလ္လင်္ဂေန = ပစ္စေကပလ္လင်္ဂေန (က) ၁၇၁
 ပစ္စေကံ ဂါထံ = ပစ္စေကဂါထံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)
 ပစ္စေကဂါထာ (က-သီ) ၂၀၃
 ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ = ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာပိ (က) ၂၄၃
 ပစ္စိမာဘိမုခေါ = ပစ္စိမာဘိမုခေါ (က) ၁၆၈
 ပဉ္စဝေယျာကရဏံ = ပဉ္စဝေယျာကရဏံ (သျှာ၊ က) ၁၆၃
 ပဋိကစ္ဆေဝ = ပဋိဂစ္ဆေဝ (သီ၊ ဣ) ၉၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဗ]

ပဋိဝဇ္ဇေသိ = ပရိဝတ္တေသိ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ)	၈၂
ပဋ္ဌပေသိ = အဋ္ဌပေသိ (သီ၊ဣ)	၁၈၉
ပတ္တိကာဝ = ပဒိကာဝ (သျှာ)	၃၅
ပမုခေ = သမုခေ (က)	၁၁၂
ပယာပေသိ = ပါယာပေသိ (သီ၊ဣ)	၂၇၂
ပယိရုပါသိယ = ပယိရုပါသယိ (သျှာ၊က)	၂၂၉
ပရမတ္တော စ = ပရမတ္တော စ (က)	၂၀၉
ပရာဇေယိသု = ပရာဇိသု (သီ၊ဣ)	၂၂၇
ပရိမသတိ = ပရာမသတိ (က)	၁၅
ပရာယဏာ = ပရာယနာ (သီ၊သျှာ၊ဣ၊က)	၇၈
ပဝတ္တိ = ပဝတ္တတိ (သျှာ၊ကံ၊က)	၁၄၁
ပဝုဋ္ဌဇာတိမခိလံ = ပဝုတ္တဇာတိ အခိလံ (သီ၊ဣ)	၂၀၉
ပသာသတိ = တပ္ပသာသတိ (သျှာ)	၂၀၆
ပါဇေဟိ = ပါဇေဟိ (အဋ္ဌကထာယံ သံဝဏ္ဏိတပါဠိန္ဒရံ)	၁၉၅
ပါဒါပိ = ပါဒါသိ (က)	၂၈၁
ပါမောဇ္ဇံ = ပါမုဇ္ဇံ (ဣ၊က)	၁၇၃
ပိပ္ပလိဝနိယာ = ပိပ္ပလိဝနိယာ (သျှာ)	၁၃၇
ပုဉ္ဇိတွာ = ပမဇ္ဇိတွာ (သီ၊သျှာ၊ဣ) ပုဉ္ဇိတွာ (က)	၁၅၈
ပုတောဠိ = မူတောဠိ (သျှာ) မုတောလိ (ဣ)	၂၃၄
ပုရတ္တာဘိမုခေါ = ပုရတ္တိမာဘိမုခေါ (က)	၇၂
ပုရိသတ္တံ = ပုရိသစိတ္တံ (သျှာ)	၂၁၆
ပေါနောဗ္ဘဝိကာ = ပေါနောဘဝိကာ (သီ၊ဣ)	၂၄၆

[ဗ]

ဖာသု = ဖာသုံ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၆၅
ဖာသု = ဖာသုကံ (သျှာ၊ကံ)	၁၆၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဗ]

ဗလိဗဒ္ဒါ = ဗလိဝဒ္ဒါ (သီ၊ဣ)	၁၀၉
ဗလိသေနံ = ဗလိသေနံ (သျှာ)	၂၀၇
ဗဟလာဝလေပနံ = ဗဟလဝိလေပနံ (သျှာ၊ က)	၂၆၅
ဝိဇယမာနော = ဝိဇယမာနော (သီ) ဝိဇိယမာနော (သျှာ)	၆၂
ဗုလယော = ထူလယော (သျှာ)	၁၃၆
“ဗျဂါ = ဗျဂ္ဂါ (သီ၊က)	၅၇
ဗြဟ္မစာရယော = ဗြဟ္မစာရိနော (သျှာ)	၇၅
ဗြာဟ္မဏာနံ = ဗြဟ္မာနံ (သီ၊ဣ၊က)	၁၉၉

[ခ]

ဘဂဝတော သုတွာ = ဘဂဝတော ဝစနံ သုတွာ (သျှာ၊ ကံ)	၂
ဘဏ္ဍဂါမော = ဘဏ္ဍဂါမော (က)	၁၀၁
ဘန္တေ အာယသ္မာ။ပ။ ကရောတိတိ = ဘန္တေ အနုရဒ္ဓ။ပ။	
ကရောန္တိတိ (သျှာ၊ကံ၊က) ၁၁၅-ပိဋေ ဝစနေန သံသန္တိတဗ္ဗံ။ ၁၃၀	
“ဘဒ္ဒန္တ”တိ = ဘဒ္ဒန္တတိ (သီ၊သျှာ၊ကံ၊ဣ)	၂၃၁
ဘဒ္ဒံ ဘဒ္ဒံ ယာနံ = ဘဒ္ဒံ ယာနံ (သျှာ၊ ကံ) ဘဒ္ဒံ ယာနံ (ဣ)	၁၈
ဘူဇေတိ စ = ဘူဇေတိ စ (သီ၊ဣ) ဘူဇေတိ (သျှာ)	၂၁၅
ဘောဂ္ဂံ = ဘဂ္ဂံ (သျှာ၊ကံ)	၁၈

[မ]

မဇ္ဈသုရသေနသု = မဇ္ဈသုရသေနသု (သျှာ)	
မဇ္ဈသုရသေနသု (သီ၊ဣ)	၁၆၂
မဇ္ဈိန္ဒကာနိ = မဇ္ဈိန္ဒကာနိ (သျှာ)	၂၆၂
မန္တာယံ = မန္တာယ (ဗဟူသု) ကရဏတ္ထေ ဝါ ဘုမ္မန္တိ သံဝဏ္ဏနာယ သံသန္တိတဗ္ဗံ။	၁၉၇
မဓုသာကဉ္စ = မဓုပါကဉ္စ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၁၉၃
မနသိကရောတိတိ = မနသိ ကရောန္တိတိ (သျှာ၊ က) ဧတ္ထ ဘဂဝါတိကတ္တာ အပေက္ခိတဗ္ဗော။	၁၁၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[မ]

မဟာဇနကာယော = မဟာဇနကာယာ (သျှာကံ)	၂၅
မဟေသယံ = မာဟိဿတိ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၁၈၉
မာတုသပတ္တိ = မာတုသပတိ (သျှာ)	၂၆၄
မာနုသိဝဏ္ဏံ = မနုသိဝဏ္ဏံ (သျှာကံ)	၁၄၃
မိယေထ = မိယျေထ (က)	၅၄
မုဒ္ဒါဝသိတ္တေ ရဇ္ဇေ = မုဒ္ဒါဘိသိတ္တေ ရဇ္ဇေန (သျှာ)	၁၉၀

[ယ]

ယသဿိနေ = ယသဿိနော (သျှာ)	၁၆၈
ယေ တေ မယာ = ယေ ဝေါ မယာ (သီ၊ဣ)	၁၀၀
ယေသ္မာဟံ = ယေသာဟံ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၂၂၆
ယံ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ။ပ။ စုတိ = (အဋ္ဌကထာ ဩလောကေတဗ္ဗာ)	၂၄၄

[ရ]

ရတ္တိန္ဒြိဝေါ = ရတ္တိဒိဝေါ (က)	၂၆၁
ရထိကာယ ရထိကံ = ရထိယာယ ရထိယံ (ဗဟူသု)	၂၅၇
ရူပိ = ရူပီ (က) ရူပိပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ = ဣစ္စာဒိနာ ဧကသမာသ- ပဒတ္တော ယုတ္တော ဝိယ ဒိဿတိ၊ အဋ္ဌကထာယ ပန န သမေတိ။ ၅၄-၅၅	

[လ]

လောဟိတကံမယော = လောဟိတကံမယော (က)	
လောဟိတကမယော (ဗျာကရဏေသု)	၁၄၀
လောဟိတက္ခံ = လောဟိတက္ခိ (သျှာ)	၂၇၂

[ဝ]

ဝဝတ္ထိတွာန = ဝဝက္ခိတွာန (သီ၊သျှာ၊ကံ၊ဣ) အဝေက္ခိတွာန (ဋီကာ)	၂၀၅
ဝဿဝတီ နာမ = ယသဝတီ နာမ (သျှာ၊ကံ၊ဣ)	၆
ဝဿိကေ ပါသာဒေ စတ္တာရော မာသေ = ဝဿိကေ ပါသာဒေ ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ (သီ၊ဣ)	၁၈
ဝဿံဝုဋ္ဌာ = ဝဿံဝုတ္တော (သီ၊သျှာ၊ကံ၊ဣ)	၁၁၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဝါယာမသဟဂတော = ဝါယောသဟဂတော (သျှာ)	၂၆၉
ဝါရဏာ = ဝါရဏာ (သျှာ)	၂၀၇
ဝါဝဋ္ဋော = ဗျာဝဋ္ဋော (သီ၊ဣ)	၂၈၀
ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု = ဝိဇ္ဇုတာသု (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၁၀၉
ဝိညုပသတ္တာနိ = ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ (သီ)	၆၈
ဝိဋ္ဌုစွ = ဝိဋ္ဌုစ (သျှာ)	၂၀၆
ဝိဋ္ဌေဏ္ဍု = ဝေဋ္ဌေဏ္ဍု (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၂၀၆
ဝိပ္ပသန္နမနာဝိလာ = ဝိပ္ပသန္နာ မနာဝိလာ (ဣ၊က)	၂၀၄
ဝိပါကော"တိ = ဝိပါကော"တိ။ ပဌမဘာဏဝါရံ (သျှာ)	၂၆၉
ဝိဘဇိသု = ဝိဘဇေသု (က)	၂၇၂
ဝိရေစမာနော = ဝိရိစ္ဆမာနော (သီ၊သျှာ၊က)	၁၀၆
ဝိရုဠိ = ဝိရုဠိ (မောဂ္ဂလ္လာနေ)	၂၇၉
ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒေါ = ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒေါ (သီ၊ဣ)	၁၄
ဝိဿကမ္ပံ = ဝိသုကမ္ပံ (က)	၁၄၇
ဝိဟဿတိ = ဝိဟရိဿတိ (သျှာ၊ကံ) ဝိဟေဿတိ (သီ)	၁၀၁
ဝုတ္တဝစနာပိ တံ (တန္တိ နိပါတမတ္တမေဝ-ဌ) = ဝုတ္တဝစနာ နာမိဒံ (က)	၁၆၉
ဝုဒ္ဓေါ = ဗုဒ္ဓေါ (သျှာ၊က)	၂၅၃
ဝေဠုမိဿကေန = ဝေဠုမိဿကေန (သျှာ) ဝေဃမိဿကေန (ဣ) ဝေဓမိဿကေန၊ ဝေဓမိဿကေန (က)	၈၅
ဝေဏ္ဍုဒေါ သဟလိ စ = ဝေဏ္ဍု စ ဒေါ သဟလိ စ (သီ၊ဣ)	၂၀၈
ဝေရမဏီ = ဝေရမဏီ (က)	၂၅၀
ဝေလာသိကာပိ = ဝေလာဝိကာပိ (သျှာ) ကေဠာယိကာပိ (သီ)	၂၆၆
ဝေဟာယသာ = ဝေဟာသယာ (သီ၊ဣ)	၂၀၇
ဝေဠုဝဂါမကော = ဗေဠုဝဂါမကော (သီ၊ဣ)	၈၄

[သ]

သက္ကန္တေ = သိန္တေ (သျှာ)	၂၀၉
သကဋ္ဌသတ္တဿ = သကဋ္ဌသတဿ (က)	၁၀၈
သင်္ကဒေဝ (သင်္က + ဒေဝ = သင်္ကဒေဝ-ရူ) = သင်္ကဒေဝ (က)	၁၆၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သ ကိံ = ကိံ (သီ၊ဣ)	၈၅
သဇ္ဈဘာရံ = သဇ္ဈဘာရံ (သီ၊သျှ၊ဣ)	၂၇၈
သဇ္ဈံ = သဇ္ဈံ (သီ၊သျှ၊ဣ)	၂၇၈
သတ္တမ္မံ = သတ္တမ္မကံ (ဣ)	၈၆
သန္တိတ္ထံ = သန္တိတံ (သျှ၊ကံ)	၁၀၇
သဒ္ဓါတဗ္ဗံ = သဒ္ဓဟာတဗ္ဗံ (ဣ၊က)	၂၇၄
သန္တာဂါရေ = သန္တာဂါရေ (သီ၊သျှ၊ဣ)	၁၂၂
သန္နဒ္ဓကလာပံ = အာသန္နဒ္ဓကလာပံ (သျှ)	၂၇၂
သန္တာနိ ဂုဏာနိ = သန္တာနဂုဏာနိ (သီ၊ဣ) သန္တာနိ ဂုဏာနိ (သျှ)	၂၁၈
သမ္မာယန္တိ = သမ္မောန္တိ (သျှ)	၂၂၉
သမ္မုသိတုံ = ဆုပိတုံ (ဣ၊က)	၂၈၁
“သဗ္ဗသန္တရိသန္တတံ = သဗ္ဗသန္တရိ သန္တတံ (သီ၊သျှ၊ဣ၊က)	၇၂
သဗ္ဗသန္တရိ = သဗ္ဗသန္တရိတံ သန္တတံ (သျှ)	
သဗ္ဗသန္တရိ သန္တတံ (က)	၇၂
သဗ္ဗံ စေတသာ = သဗ္ဗစေတသာ (ဣ)	၁၆၅
သမစရိယာ = သမ္မစရိယာ (က)	၂၄
သမ္မတိ = ဝသတိ (သီ၊ဣ)	၂၇၀
သမဝိပါကာ = သမသမဝိပါကာ (သီ၊သျှ၊ဣ)	၁၁၂
သမသမဗလာ = သမာ သမဗလာ (က)	၁၁၂
သမုပဗျူဠော = သမုပဗျူဠော (သီ၊ဣ)	၂၂၇
သရီရံ = သရီရေ (သျှ၊က)	၁၁၇
သရောပိဿ = သိရောပိဿ (သျှ၊ကံ)	၂၀
သရီသပါနံ ဝါ သရီသပတ္တာယ = သိရီသပါနံ သိရီသပတ္တာယ (သီ၊သျှ)	၄၈
သလောမဟံသော = လောမဟံသော (သျှ)	၈၉
သသီသကံ = သသီသကော (သျှ)	၂၅၉
သဟဿေဝ = သဟဿဿေဝ (သီ၊ဣ၊က) သဟဿဿေဝ (ဋီကာယံ ပါဌန္တရံ) သဟဿသဟဿေဝ (ဥဒါနဋ္ဌကထာ)	၇၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သဟိန္ဒကာ = သက္ကန္တကာ (သိ)	၁၆၈
သာရတ္ထေ ဃဋ္ဌထ အနယုဉ္ဇထ = သဒတ္ထေ အနယုဉ္ဇထ (သိ၊ သျှာ)	
သဒတ္ထံ အနယုဉ္ဇထ (ဣ) သာရတ္ထေ အနယုဉ္ဇထ (က)	၁၁၇
သာရန္တဒေ = သာနန္တရေ (က)	၆၄
သိသပါဝနေ = သီသပါဝနေ (သျှာ၊ ကံ)	၂၅၃
သိသပါဝန"န္တိ = ဧတ္ထ ပန သဗ္ဗတ္ထပိ ဧဝမေဝ ဒိဿတိ၊ နတ္ထိ "တေနပသင်္ကမန္တိ"တိ ပါဠန္တရံ။	၂၅၄
သီတိ ကရိဿတိတိ = သီတံ ကရိဿတိတိ (သိ၊ ဣ၊ က)	၁၀၇
သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ = သုကဋ္ဌဒုက္ကဋ္ဌာနံ (သိ၊ ဣ)	၂၅၃
သုကုသလေဟိ = ကုသလေဟိ (သိ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၅၀
သုခေါ ဘဝေထ = သုခါ ဘဝေယျာထ (က) သုခံ ဘဝေယျာထ (သျှာ) သုခမေဓေယျာထ (သိ၊ ဣ)	၁၈၈
သုဒ္ဓေါ ဝိသဒေါ = သုဒ္ဓေါ ဝိသုဒ္ဓေါ (သျှာ၊ ကံ)	၁၂
သုနိဝေဿကာရာ = သုနိဝေဿကာရာ (သျှာ၊ က)	၇၄
သုပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ = သုပဋ္ဌိတစိတ္တာ (သိ၊ ဣ၊ က)	၇၁
သုပ္ပတိတော = သုပ္ပတိတော (သျှာ၊ ကံ)	၆
သုပ္ပဋိတံ ဥပ္ပဋ္ဌေထာ"တိ = သုပ္ပဋိတံ ဥပ္ပဋ္ဌေထာတိ (က)	၂၅၉
သုဝဏ္ဏဘိက္ခာရံ = ဘိက္ခာရံ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ၊ စက္ကဝတ္တိသုတ္တေပိ)	၁၄၁
သုကရာဘတ္တံ = သုကရာနံ ဘက္ခော (သျှာ)	၂၇၅
သုရိယဝစ္ဆသာ = သုရိယဝစ္ဆသာ (သိ၊ ဣ)	၂၀၇
သုရိယသုပနိသာ = သုရိယသုပနိသာ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၈
သေတောဒကာ = သေတကာ (သိ၊ မ-ပါသရာသိသုတ္တေပိ)	၁၀၇
သေမာနံ = သယမာနံ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၂၀
သောကာဝတိဏ္ဍံ = သောကာဝကိဏ္ဍံ (သျှာ)	၃၃
သောဿတိ"တိ = သုဏိဿတိ (သျှာ၊ ကံ)	၁၁၀

[ဗ]

ဟရိသု = အာဟရိသု (သျှာ၊ က)	၁၃၇
ဟတစ္ဆိကံဝိယ = ဝိတစ္ဆိကံဝိယ (သိ၊ ဣ)	၁၁၁

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင်စဉ်က သင်္ဂီတိမဟာထေရ်တို့

ဓမ္မတိပေဋကသည့်အတိုင်း ပုံနှိပ်သည့်

ပါဠိပိဋကတ်ကျမ်း (၁၃၁၈/၁၉၅၆) ခုနှစ်စာမူတော်ကို

ဗုဒ္ဓစာပေအဖွဲ့က ကွန်ပျူတာစာစီပူဇော်ပေးလှူသည်။

(၁၃၇၇-ခုနှစ်)

ဦးရဲမြင့်ဖေ+ ဒေါ်-----

မိသားတစ်စုမှလှူဒါန်းသည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန

သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်တွင်

ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဝင်းထင်အောင်

(မှတ်ပုံတင်အမှတ်- ၀၃၈၄၃/၀၂၄၀၅) က

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ဒီဃနိကာယ

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-မဟာပဒါနသုတ္တံ

ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တကထာ

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ ကရေရိကုဋ်ကာယံ။ အထ ခေါ သမ္မဟုလာနံ ဘိက္ခုနံ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ခန္ဓာနံ ကရေရိမဏ္ဍလမာဠေ သန္နိသိန္ဓာနံ သန္နိပတိတာနံ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တာ ဓမ္မိ ကထာ ဥဒပါဒိ “ဣတိပိ ပုဗ္ဗေနိဝါသော ဣတိပိ ပုဗ္ဗေနိဝါသော”တိ။

၂။ အသောသိ ခေါ ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ဝိသုဒ္ဓါယ အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဣမံ ကထာသလ္လာပံ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဥဋ္ဌာယာသနာ ယေန ကရေရိမဏ္ဍလမာဠေ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ကာယနုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သန္နိသိန္ဓာ၊ ကာ စ ပန ဝေါ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ”တိ။

ဧဝံ ပုတ္တေ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ “ဣဓ ဘန္တေ အမှာကံ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ခန္ဓာနံ ကရေရိမဏ္ဍလမာဠေ သန္နိသိန္ဓာနံ သန္နိပတိတာနံ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တာ ဓမ္မိ ကထာ ဥဒပါဒိ ‘ဣတိပိ ပုဗ္ဗေနိဝါသော ဣတိပိ ပုဗ္ဗေနိဝါသော’တိ။ အယံ ခေါ နော ဘန္တေ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ။ အထ ဘဂဝါ အနုပ္ပတ္တော”တိ။

၃။ ဣစ္ဆေယျာထ နော တုမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မိကထံ သောတုန္တိ။ ဧတဿ ဘဂဝါ ကာလော၊ ဧတဿ သုဂတ ကာလော၊ ယံ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မိကထံ ကရေယျ၊ ဘဂဝတော သုတ္တာ^၁ ဘိက္ခု ဓာရေဿန္တိတိ။ တေန ဟိ ဘိက္ခဝေ သုဏှာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ ဘာသိဿာမီတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒေါစ—

၄။ ဣတော သော ဘိက္ခဝေ ဧကနဂုတိကပ္ပေ^၂ ယံ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ ဣတော သော ဘိက္ခဝေ ဧကတိသေ ကပ္ပေ^၃ ယံ သိန္နီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ တသ္မိညေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧကတိသေ ကပ္ပေ ဝေဿဘူ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ ဣမသ္မိညေဝ^၄ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ကကုသန္ဓော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ ဣမသ္မိညေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ကောဏာဂမနော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ ဣမသ္မိညေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ကဿပေါ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ ဣမသ္မိညေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒကပ္ပေ အဟံ ဧတရဟံ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပန္နော။

၅။ ဝိပဿီ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ခတ္တိယော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ ခတ္တိယကုလေ ဥဒပါဒိ။ သိန္နီ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ခတ္တိယော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ ခတ္တိယကုလေ ဥဒပါဒိ။ ဝေဿဘူ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ခတ္တိယော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ ခတ္တိယကုလေ ဥဒပါဒိ။ ကကုသန္ဓော ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗြာဟ္မဏော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ ဗြာဟ္မဏကုလေ ဥဒပါဒိ။ ကောဏာဂမနော ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗြာဟ္မဏော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ ဗြာဟ္မဏကုလေ ဥဒပါဒိ။ ကဿပေါ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗြာဟ္မဏော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ ဗြာဟ္မဏကုလေ ဥဒပါဒိ။ အဟံ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟံ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ခတ္တိယော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ ခတ္တိယကုလေ ဥပ္ပန္နော။

၁-ဘဂဝတော ဝစနံ သုတ္တာ (သျှာ) ၂-ဧကနဂုတိကပ္ပေါ (သီ)၊ ဧကနဂုတော ကပ္ပေါ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၃-ဧကတိသကပ္ပေါ (သီ)၊ ဧကတိသော ကပ္ပေါ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၄-ဣမသ္မိ (ကတ္တမိ)

၆။ ဝိပဿီ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကောဏ္ဍညော ဂေါတ္တေန အဟောသိ။ သိခီ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကောဏ္ဍညော ဂေါတ္တေန အဟောသိ။ ဝေဿဘူ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကောဏ္ဍညော ဂေါတ္တေန အဟောသိ။ ကကုသန္ဓော ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကဿပေါ ဂေါတ္တေန အဟောသိ။ ကောဏာဂမနော ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကဿပေါ ဂေါတ္တေန အဟောသိ။ ကဿပေါ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကဿပေါ ဂေါတ္တေန အဟောသိ။ အဟံ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဂေါတမော ဂေါတ္တေန အဟောသိ။

၇။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အသီတိဝဿသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ သိခိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သတ္တတိဝဿသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ ဝေဿဘုဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သဠိဝဿသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ ကကုသန္ဓဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ စတ္တာလီသဝဿသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ ကောဏာဂမနဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တိသဝဿသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ ကဿပဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဝိသတိဝဿသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ မယံ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ အပ္ပကံ အာယုပ္ပမာဏံ ပရိတ္တံ လဟုကံ၊ ယော စိရံ ဇီဝတိ၊ သော ဝဿသတံ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော။

၈။ ဝိပဿီ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပါဠိလိယာ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ သိခီ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပုဏ္ဏရိကဿ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဝေဿဘူ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သာလဿ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ကကုသန္ဓော ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သိရိသဿ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ကောဏာဂမနော ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဥဒုမ္မရဿ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ကဿပေါ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ နိဂြောဓဿ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ အဟံ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဿတ္တဿ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။

၉။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ခဏ္ဍတိဿ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။ သိခိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အဘိဘူသမ္ဘဝံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။ ဝေဿဘုဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သောဏုတ္တရံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။ ကကုသန္ဓဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဝိဓုရသဉ္စိဝံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။ ကောဏာဂမနဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဘိယျောသုတ္တရံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။ ကဿပဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တိဿဘာရုဒ္ဓါဇံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။ မယှံ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။

၁၀။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တယော သာဝကာနံ သန္နိပါတာ အဟေသုံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿံ၊ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ ဘိက္ခုသတသဟဿံ၊ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ အသီတိဘိက္ခုသဟဿာနိ။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဣမေ တယော သာဝကာနံ သန္နိပါတာ အဟေသုံ သဗ္ဗေသံ-ယေဝ ခီဏာသဝါနံ။

သိခိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တယော သာဝကာနံ သန္နိပါတာ အဟေသုံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ ဘိက္ခုသတသဟဿံ၊ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ အသီတိဘိက္ခုသဟဿာနိ၊ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ သတ္တတိဘိက္ခုသဟဿာနိ။ သိခိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဣမေ တယော သာဝကာနံ သန္နိပါတာ အဟေသုံ သဗ္ဗေသံ-ယေဝ ခီဏာသဝါနံ။

ဝေဿဘုဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တယော သာဝကာနံ သန္နိပါတာ အဟေသုံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ အသီတိဘိက္ခုသဟဿာနိ၊ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ သတ္တတိဘိက္ခုသဟဿာနိ၊ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော

အဟောသိ သဋ္ဌိဘိက္ခုသဟဿာနိ။ ဝေဿဘုဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဣမေ တယော သာဝကာနံ သန္နိပါတာ အဟောသုံ သဗ္ဗေသံယေဝ ခီဏာသဝါနံ။

ကကုသန္ဓဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ စတ္တာလီသဘိက္ခုသဟဿာနိ။ ကကုသန္ဓဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အယံ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ သဗ္ဗေသံယေဝ ခီဏာသဝါနံ။

ကောဏာဂမနဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ တိသဘိက္ခုသဟဿာနိ။ ကောဏာဂမနဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အယံ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ သဗ္ဗေသံယေဝ ခီဏာသဝါနံ။

ကဿပဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ ဝိသတိဘိက္ခုသဟဿာနိ။ ကဿပဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အယံ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ သဗ္ဗေသံယေဝ ခီဏာသဝါနံ။

မယှံ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ အဗုတေဋ္ဌသာနိ ဘိက္ခုသတာနိ။ မယှံ ဘိက္ခဝေ အယံ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ သဗ္ဗေသံယေဝ ခီဏာသဝါနံ။

၁၁။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အသောကော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ သိခိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ခေမင်္ဂရော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ ဝေဿဘုဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဥပသန္တော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ ကကုသန္ဓဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဗုဒ္ဓိဇော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ ကောဏာဂမနဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သောတ္ထိဇော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ ကဿပဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သဗ္ဗမိတ္တော

နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ မယံ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ အာနန္ဒော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။

၁၂။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဗန္ဓုမာ နာမ ရာဇာ ပိတာ အဟောသိ။ ဗန္ဓုမတိ နာမ ဒေဝီ မာတာ အဟောသိ ဇေနတ္တိ^၁။ ဗန္ဓုမဿ ရညော ဗန္ဓုမတိ နာမ နဂရံ ရာဇောနီ အဟောသိ။

သိခိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အရဏော နာမ ရာဇာ ပိတာ အဟောသိ။ ပဘာဝတိ နာမ ဒေဝီ မာတာ အဟောသိ ဇေနတ္တိ။ အရဏဿ ရညော အရဏဝတိ နာမ နဂရံ ရာဇောနီ အဟောသိ။

ဝေဿဘုဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သုပ္ပတိတော နာမ^၂ ရာဇာ ပိတာ အဟောသိ။ ဝဿဝတိ နာမ^၃ ဒေဝီ မာတာ အဟောသိ ဇေနတ္တိ။ သုပ္ပတိတဿ ရညော အနောမံ နာမ နဂရံ ရာဇောနီ အဟောသိ။

ကကုသန္ဓဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အဂ္ဂိဒတ္တော နာမ ဗြာဟ္မဏော ပိတာ အဟောသိ။ ဝိသာခါ နာမ ဗြာဟ္မဏီ မာတာ အဟောသိ ဇေနတ္တိ။ တေန ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သမယေန ခေမော နာမ ရာဇာ အဟောသိ။ ခေမဿ ရညော ခေမဝတိ နာမ နဂရံ ရာဇောနီ အဟောသိ။

ကောဏာဂမနဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ယညဒတ္တော နာမ ဗြာဟ္မဏော ပိတာ အဟောသိ။ ဥတ္တရာ နာမ ဗြာဟ္မဏီ မာတာ အဟောသိ ဇေနတ္တိ။ တေန ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သမယေန သောဘော နာမ ရာဇာ အဟောသိ။ သောဘဿ ရညော သောဘဝတိ နာမ နဂရံ ရာဇောနီ အဟောသိ။

ကဿပဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဗြဟ္မဒတ္တော နာမ ဗြာဟ္မဏော ပိတာ အဟောသိ။ ဓနဝတိ နာမ ဗြာဟ္မဏီ မာတာ အဟောသိ ဇေနတ္တိ။ တေန ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သမယေန

၁-ဇေနတ္တိ (သျှ) ၂-သုပ္ပတိတော နာမ (သျှ) ၃-ယသဝတိ နာမ (သျှ၊ ဣ)

ကိကီ နာမ^၁ ရာဇာ အဟောသိ။ ကိကီဿ ရညော ဗာရာဏသီ နာမ နဂရံ ရာဇောနီ အဟောသိ။

မယံ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ သုဒ္ဓေါဒနော နာမ ရာဇာ ပိတာ အဟောသိ။ မာယာ နာမ ဒေဝီ မာတာ အဟောသိ ဇေနတ္တိ။ ကပိလဝတ္ထု နာမ နဂရံ ရာဇောနီ အဟောသိတိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္တာန သုဂတော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပါဝိသိ။

၁၃။ အထ ခေါ တေသံ ဘိက္ခုနံ အစိရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော အယမန္တရာ-
ကထာ ဥဒပါဒိ “အစ္စရိယံ အာဝုသော အဗ္ဘုတံ အာဝုသော တထာဂတဿ
မဟိဒ္ဓိကတာ မဟာနဘာဝတာ။ ယတြ ဟိ နာမ တထာဂတော အတီတေ ဗုဒ္ဓေ
ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္နပပဉ္စေ ဆိန္နဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္နဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ ဇာတိ-
တောပိ အနုဿရိဿတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရိဿတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ
အနုဿရိဿတိ၊ အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရိဿတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ
အနုဿရိဿတိ၊ သာဝကသန္နိပါတတောပိ အနုဿရိဿတိ ‘ဧဝံဇစ္စာ တေ
ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံ-
ပညာ ဧဝံဝိဟာရီ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ’တိ။

ကိ န ခေါ အာဝုသော တထာဂတဿေဝ န ခေါ ဒေသာ ဓမ္မဓာတု
သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ယဿာ ဓမ္မဓာတုယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ တထာဂတော အတီတေ
ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္နပပဉ္စေ ဆိန္နဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္နဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ
ဇာတိတောပိ အနုဿရတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ
အနုဿရတိ၊ အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ
အနုဿရတိ၊ သာဝကသန္နိပါတတောပိ အနုဿရတိ ‘ဧဝံဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော
အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံပညာ
ဧဝံဝိဟာရီ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ’တိ၊ ဥဒါဟု ဒေဝတာ
တထာဂတဿ ဧတမတ္ထံ အာရောဓေသုံ၊ ယေန တထာဂတော အတီတေ ဗုဒ္ဓေ
ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္နပပဉ္စေ ဆိန္နဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္နဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ
ဇာတိတောပိ အနုဿရတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ
အနုဿရတိ၊ အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ
အနုဿရတိ၊ သာဝကသန္နိပါတတောပိ အနုဿရတိ ‘ဧဝံဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော
အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရီ

ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပီ’တိ”။ အယဉ္ဇ ဟိဒံ တေသံ ဘိက္ခုနံ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ ဟောတိ။

၁၄။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေန ကရေရိမဏ္ဍလမာဠော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ကာယနုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သန္နိသိန္နာ။ ကာ စ ပန ဝေါ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ”တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ “ဣဓ ဘန္တေ အမှာကံ အစီရ- ပတ္တန္တဿ ဘဂဝတော အယံ အန္တရာကထာ ဥဒပါဒိ ‘အစ္စရိယံ အာဝုသော အပ္ပူတံ အာဝုသော တထာဂတဿ မဟိဒ္ဓိကတာ မဟာနဘာဝတာ၊ ယတြ ဟိ နာမ တထာဂတော အတီတေ ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္နပပဉ္စေ ဆိန္နဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္နဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝီတိဝတ္တေ ဇာတိတောပိ အနုဿရိဿတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရိဿတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ အနုဿရိဿတိ၊ အာယုပ္ပမာဏ- တောပိ အနုဿရိဿတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ အနုဿရိဿတိ၊ သာဝက- သန္နိပါတတောပိ အနုဿရိဿတိ ‘ဧဝံဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရီ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပီ’တိ။ ကိံ န ခေါ အာဝုသော တထာဂတဿေဝ န ခေါ ဧသာ ဓမ္မဓာတု သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ယဿာ ဓမ္မဓာတုယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ တထာဂတော အတီတေ ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္နပပဉ္စေ ဆိန္နဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္နဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝီတိဝတ္တေ ဇာတိတောပိ အနုဿရတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ အနုဿရတိ၊ အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကသန္နိပါတတောပိ အနုဿရတိ ‘ဧဝံဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရီ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပီ’တိ၊ ဥဒါဟု ဒေဝတာ တထာဂတဿ ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ၊ ယေန တထာဂတော အတီတေ ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္နပပဉ္စေ ဆိန္နဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္နဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝီတိဝတ္တေ ဇာတိတောပိ အနုဿရတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ အနုဿရတိ၊ အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကသန္နိပါတတောပိ အနုဿရတိ ‘ဧဝံဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရီ

ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပီ’တိ။ အယံ ခေါ နော ဘန္တေ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ၊ အထ ဘဂဝါ အနုပ္ပတ္တော’တိ”။

၁၅။ တထာဂတဿေဝေသာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဓာတု သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ယဿ ဓမ္မဓာတုယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ တထာဂတော အတီတေ ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္နပပဉ္စေ ဆိန္နဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္နဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ ဇာတိတောပိ အနုဿရတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ အနုဿရတိ၊ အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကသန္နိပါတတောပိ အနုဿရတိ ‘ဧဝံဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရီ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပီ’တိ။ ဒေဝတာပိ တထာဂတဿ ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ၊ ယေန တထာဂတော အတီတေ ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္နပပဉ္စေ ဆိန္နဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္နဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ ဇာတိတောပိ အနုဿရတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ အနုဿရတိ၊ အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကသန္နိပါတတောပိ အနုဿရတိ ‘ဧဝံဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရီ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပီ’တိ။

ဣစ္ဆေယျာထ နော တုမေ ဘိက္ခဝေ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပုဗ္ဗေနိဝါသ-
ပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မိံ ကထံ သောတုန္တိ။ ဧတဿ ဘဂဝါ ကာလော၊ ဧတဿ
သုဂတ ကာလော၊ ယံ ဘဂဝါ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တံ
ဓမ္မိံ ကထံ ကရေယျ၊ ဘဂဝတော သုတ္တာ ဘိက္ခူ ဓာရေယန္တိတိ။ တေန ဟိ
ဘိက္ခဝေ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ
ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒေါစ—

၁၆။ ဣတော သော ဘိက္ခဝေ ဧကနဂုတိကပ္ပေ ယံ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥဒပါဒိ။ ဝိပဿီ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ခတ္တိယော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ ခတ္တိယကုလေ ဥဒပါဒိ။
ဝိပဿီ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကောဏ္ဍညော ဂေါတ္တေန
အဟောသိ။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
အသီတိဝဿသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ ဝိပဿီ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝါ

အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပါဠိလိယာ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ခဏ္ဍတိဿံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တယော သာဝကာနံ သန္နိပါတာ အဟေသုံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ အဋ္ဌသဠိဘိက္ခုသတသဟဿံ၊ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ ဘိက္ခုသတသဟဿံ၊ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ အသီတိဘိက္ခုသဟဿာနိ။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဣမေ တယော သာဝကာနံ သန္နိပါတာ အဟေသုံ သဗ္ဗေသံယေဝ ခီဏာသဝါနံ။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အသောဏော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာဏော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာဏော။ ဝိပဿိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဗန္ဓုမာ နာမ ရာဇာ ပိတာ အဟောသိ။ ဗန္ဓုမတိ နာမ ဒေဝီ မာတာ အဟောသိ ဇေနတ္တိ။ ဗန္ဓုမဿ ရညော ဗန္ဓုမတိ နာမ နဂရံ ရာဇဓာနီ အဟောသိ။

ဗောဓိသတ္တဓမ္မတာ

၁၇။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ဗောဓိသတ္တော တုသိတာ ကာယာ စဝိတွာ သတော သမ္မဇာနော မာတုကုစ္ဆိံ ဩက္ကမိ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၁)

၁၈။ ဓမ္မတာ ဒော ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော တုသိတာ ကာယာ စဝိတွာ မာတုကုစ္ဆိံ ဩက္ကမတိ။ အထ သဒေဝဏေ လောကေ သမာရဏေ သဗြဟ္မဏေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော ဩဘာသော ပါတု ဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယာပိ တာ လောကန္တရိကာ အဃာ အသံဝုတာ အန္ဓကာရာ အန္ဓကာရတိမိသာ၊ ယတ္ထပိမေ စန္ဒိမသူရိယာ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကာ ဧဝံမဟာနုဘာဝါ အာဘာယ နာနုဘောန္တိ၊ တတ္ထပိ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော ဩဘာသော ပါတု ဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ တေနောဘာသေန အညမညံ သဉ္ဇာနန္တိ “အညေပိ ကိရ ဘော သန္တိ သတ္တာ ဣဂူပပန္နာ”တိ။ အယဉ္ဇ ဒသသဟဿီ လောကဓာတု သင်္ကမ္ပတိ သမ္ပကမ္ပတိ သမ္ပဝေဓတိ။ အပ္ပမာဏော စ ဥဠာရော ဩဘာသော လောကေ ပါတု ဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၂)

၁၉။ ဓမ္မတာ ဧသာ ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုန္တိ ဩက္ကန္တော ဟောတိ။ စတ္တာရော နံ ဒေဝပုတ္တာ စတုဒ္ဓိသံ^၁ ရက္ခာယ ဥပဂစ္ဆန္တိ “မာ နံ ဗောဓိသတ္တံ ဝါ ဗောဓိသတ္တမာတရံ ဝါ မနုဿော ဝါ အမနုဿော ဝါ ကောစိ ဝါ ဝိဟေဋ္ဌေသီ”တိ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၃)

၂၀။ ဓမ္မတာ ဧသာ ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုန္တိ ဩက္ကန္တော ဟောတိ။ ပကတိယာ သီလဝတီ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဟောတိ၊ ဝိရတာ ပါဏာတိပါတာ၊ ဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ၊ ဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊ ဝိရတာ မုသာဝါဒါ၊ ဝိရတာ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဌာနာ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၄)

၂၁။ ဓမ္မတာ ဧသာ ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုန္တိ ဩက္ကန္တော ဟောတိ။ န ဗောဓိသတ္တမာတု ပုရိသေသု မာနသံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဂုဏူပသံဟိတံ၊ အနတိက္ကမနိယာ စ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဟောတိ ကေနစိ ပုရိသေန ရတ္တစိတ္တေန။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၅)

၂၂။ ဓမ္မတာ ဧသာ ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုန္တိ ဩက္ကန္တော ဟောတိ။ လာဘိနီ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဟောတိ ပဉ္စန္ဒံ ကာမဂုဏာနံ၊ သာ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ သမင်္ဂီဘူတာ ပရိစာရေတိ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၆)

၂၃။ ဓမ္မတာ ဧသာ ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုန္တိ ဩက္ကန္တော ဟောတိ။ န ဗောဓိသတ္တမာတု ကောစိဒေဝ အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သုခိနီ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဟောတိ အကိလန္တကာယာ၊ ဗောဓိသတ္တဉ္စ ဗောဓိသတ္တမာတာ တိရောကုစ္ဆိဂတံ ပဿတိ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိ^၂ အဟိနိန္ဒြိယံ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ မဏိ ဝေဠုရိယော သုဘော ဇာတိမာ အဋ္ဌသော သုပရိကမ္မကတော အတ္ထော ဝိပ္ပသန္နော အနာဝိလော သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နော။ တတြာဿ^၂ သုတ္တံ အာဝုတံ နီလံ ဝါ ပီတံ ဝါ လောဟိတံ ဝါ သြဒါတံ ဝါ ပဏ္ဍုသုတ္တံ ဝါ၊ တမေန စက္ခုမာ ပုရိသော ဟတ္ထေ ကရိတွာ ပစ္စဝေက္ခေယျ “အယံ ခေါ မဏိ ဝေဠုရိယော သုဘော ဇာတိမာ အဋ္ဌသော သုပရိကမ္မကတော အတ္ထော ဝိပ္ပသန္နော အနာဝိလော သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နော။ တတြိဒံ သုတ္တံ အာဝုတံ နီလံ ဝါ ပီတံ ဝါ လောဟိတံ ဝါ သြဒါတံ ဝါ ပဏ္ဍုသုတ္တံ ဝါ”တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဒါ

ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိံ ဩက္ကန္တော ဟောတိ။ န ဗောဓိသတ္တမာတု
ကောစိဒေဝ အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သုခိနီ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဟောတိ
အင်္ဂါလန္တကာယာ၊ ဗောဓိသတ္တဉ္စ ဗောဓိသတ္တမာတာ တိရောကုစ္ဆိဂတံ
ပဿတိ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိ အဟိနိန္ဒြိယံ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၇)

၂၄။ ဓမ္မတာ ဧသာ ဘိက္ခဝေ၊ သတ္တာဟဇာတေ ဗောဓိသတ္တော ဗောဓိသတ္တ-
မာတာ ကာလံ ကရောတိ တုသိတံ ကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၈)

၂၅။ ဓမ္မတာ ဧသာ ဘိက္ခဝေ၊ ယထာ အညာ ဣတ္ထိကာ နဝ ဝါ ဒသ ဝါ
မာသေ ဂစ္ဆံ ကုစ္ဆိနာ ပရိဟရိတွာ ဝိဇာယန္တိ၊ န ဟေဝံ ဗောဓိသတ္တံ
ဗောဓိသတ္တမာတာ ဝိဇာယတိ၊ ဒသေဝ မာသာနိ ဗောဓိသတ္တံ ဗောဓိသတ္တ-
မာတာ ကုစ္ဆိနာ ပရိဟရိတွာ ဝိဇာယတိ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၉)

၂၆။ ဓမ္မတာ ဧသာ ဘိက္ခဝေ၊ ယထာ အညာ ဣတ္ထိကာ နိသိန္နာ ဝါ နိပန္နာ
ဝါ ဝိဇာယန္တိ၊ န ဟေဝံ ဗောဓိသတ္တံ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဝိဇာယတိ၊ ဌိတာဝ
ဗောဓိသတ္တံ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဝိဇာယတိ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၁၀)

၂၇။ ဓမ္မတာ ဧသာ ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိမှာ
နိက္ခမတိ။ ဒေဝါ ပဌမံ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ၊ ပစ္ဆာ မနုဿာ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၁၁)

၂၈။ ဓမ္မတာ ဧသာ ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိမှာ
နိက္ခမတိ၊ အပ္ပတ္တောဝ ဗောဓိသတ္တော ပထဝီ ဟောတိ၊ စတ္တာရော နံ ဒေဝပုတ္တာ
ပဋိဂ္ဂဟေတွာ မာတု ပုရတော ဌပေန္တိ “အတ္တမနာ ဒေဝိ ဟောဟိ၊
မဟေသက္ခော တေ ပုတ္တော ဥပ္ပန္နော”တိ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၁၂)

၂၉။ ဓမ္မတာ ဧသာ ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိမှာ
နိက္ခမတိ။ ဝိသဒေါ နိက္ခမတိ အမက္ခိတော ဥဒေန^၁ အမက္ခိတော သေမေန
အမက္ခိတော ရဟိရေန အမက္ခိတော ကေနစိ အသုစိနာ သုဒ္ဓေါ^၂ ဝိသဒေါ။
သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ မဏိရတနံ ကာသိကေ ဝတ္ထေ နိက္ခိတ္တံ နေဝ မဏိရတနံ
ကာသိကံ ဝတ္ထံ မက္ခေတိ၊ နာပိ ကာသိကံ ဝတ္ထံ မဏိရတနံ မက္ခေတိ။
တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဥဘိန္နံ သုဒ္ဓတ္တာ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော
မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ၊ ဝိသဒေါ နိက္ခမတိ အမက္ခိတော ဥဒေန

အမက္ခိတော သေမေန အမက္ခိတော ရဟိရေန အမက္ခိတော ဂေနစိ အသုစိနာ သုဒ္ဓေါ ဝိသဒေါ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၁၃)

၃၀။ ဓမ္မတာ ဧသာ ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ။ ဒွေ ဥဒကဿ ဓာရာ အန္တလိက္ခာ ပါတု ဘဝန္တိ ဧကာ သီတဿ ဧကာ ဥဏဿ၊ ယေန ဗောဓိသတ္တဿ ဥဒကကိစ္စံ ကရေန္တိ မာတု စ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၁၄)

၃၁။ ဓမ္မတာ ဧသာ ဘိက္ခဝေ၊ သမ္ပတိဇာတော ဗောဓိသတ္တော သမေဟိ ပါဒေဟိ ပတိဋ္ဌဟိတွာ ဥတ္တရာဘိမုခေါ၊ သတ္တပဒဝီတိဟာရေန ဂစ္ဆတိ သေတမိ ဆတ္တေ အနုဓာရိယမာနေ၊ သဗ္ဗာ စ ဒိသာ အနုဝိလောကေတိ၊ အာသဘိ ဝါစံ ဘာသတိ “အဂ္ဂေါဟမသ္မိ လောကဿ၊ ဇေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿ၊ သေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၁၅)

၃၂။ ဓမ္မတာ ဧသာ ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ။ အထ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏ-
ဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော ဩဘာသော ပါတု ဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနဘာဝံ။ ယာပိ တာ လောကန္တရိကာ အဃာ အသံဝတာ အန္ဓကာရာ အန္ဓကာရတိမိသာ၊ ယတ္ထပိမေ စန္ဒိမသုရိယာ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကာ ဧဝံမဟာနဘာဝါ အာဘာယ နာနဘောန္တိ၊ တတ္ထပိ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော ဩဘာသော ပါတု ဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနဘာဝံ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ တေနောဘာသေန အညမညံ သဉ္ဇာနန္တိ “အညေပိ ကိရ ဘော သန္တိ သတ္တာ ဣဂူပပန္နာ”တိ။ အယဉ္ဇ ဒသသဟဿိ လောကဓာတု သင်္ကမ္ပတိ သမ္ပကမ္ပတိ သမ္ပဝေဓတိ။ အပ္ပမာဏော စ ဥဠာရော ဩဘာသော လောကေ ပါတု ဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနဘာဝံ။ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ (၁၆)

ဒုတ္တိသမဟာပုရိသလက္ခဏာ

၃၃။ ဇာတေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိမိ ကုမာရေ ဗန္ဓုမတော ရညော ပဋိဝေဒေသုံ “ပုတ္တော တေ ဒေဝါ ဇာတော၊ တံ ဒေဝေါ ပဿတူ”တိ။ အဒ္ဒသာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ ဝိပဿိ ကုမာရံ၊ ဒိသွာ နေမိတ္တေ

ဗြာဟ္မဏေ အာမန္တာပေတွာ ဧတဒဝေါစ “ပဿန္တု ဘောန္တော နေမိတ္တာ ဗြာဟ္မဏာ ကုမာရ”န္တိ။ အဒ္ဓသံသု ခေါ ဘိက္ခဝေ နေမိတ္တာ ဗြာဟ္မဏာ ဝိပဿိ ကုမာရံ၊ ဒိသ္မာ ဗန္ဓုမန္တံ ရာဇာနံ ဧတဒဝေါစုံ “အတ္တမနော ဒေဝ ဟောဟိ၊ မဟေသက္ခော တေ ပုတ္တော ဥပ္ပန္နော၊ လာဘာ တေ မဟာရာဇ၊ သုလဒ္ဓံ တေ မဟာရာဇ၊ ယဿ တေ ကုလေ ဧဝရူပေါ ပုတ္တော ဥပ္ပန္နော၊ အယံ ဟိ ဒေဝ ကုမာရော ဒွတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော၊ ယေဟိ သမန္နာ-ဂတဿ မဟာပုရိသဿ ဒွေဝ ဂတိယော ဘဝန္တိ အနညာ။ သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာ-ဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝိ ဇနပဒတ္တာဝရိယပုတ္တော သတ္တရတနသမန္နာဂတော။ တဿိမာနိ သတ္တ-ရတနာနိ ဘဝန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ စက္ကရတနံ ဟတ္ထိရတနံ အဿရတနံ မဏိရတနံ ဣတ္ထိရတနံ ဂဟပတိရတနံ ပရိဏာယကရတနမေဝ သတ္တမံ။ ပရောသဟဿံ ခေါ ပနဿ ပုတ္တာ ဘဝန္တိ သူရာ ဝီရင်္ဂရူပါ ပရသေနပ္ပမဒ္ဓနာ၊ သော ဣမံ ပထဝီ သာဂရပရိယန္တံ အဒဏ္ဍေန အသတ္တေန ဓမ္မေန အဘိဝိဇိယ အဇ္ဈာဝသတိ။ သစေ ခေါ ပန အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ အရဟံ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဝိဝဋ္ဌစ္စဒေါ။

၃၄။ ကတမေဟိ စာယံ ဒေဝ ကုမာရော ဒွတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော၊ ယေဟိ သမန္နာဂတဿ မဟာပုရိသဿ ဒွေဝ ဂတိယော ဘဝန္တိ အနညာ။ သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝိ ဇနပဒတ္တာဝရိယပုတ္တော သတ္တရတနသမန္နာ-ဂတော။ တဿိမာနိ သတ္တရတနာနိ ဘဝန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ စက္ကရတနံ ဟတ္ထိရတနံ အဿရတနံ မဏိရတနံ ဣတ္ထိရတနံ ဂဟပတိရတနံ ပရိဏာယကရတနမေဝ သတ္တမံ။ ပရောသဟဿံ ခေါ ပနဿ ပုတ္တာ ဘဝန္တိ သူရာ ဝီရင်္ဂရူပါ ပရ-သေနပ္ပမဒ္ဓနာ၊ သော ဣမံ ပထဝီ သာဂရပရိယန္တံ အဒဏ္ဍေန အသတ္တေန ဓမ္မေန အဘိဝိဇိယ အဇ္ဈာဝသတိ။ သစေ ခေါ ပန အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ အရဟံ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဝိဝဋ္ဌစ္စဒေါ။

၃၅။ အယဉ္စိ ဒေဝ ကုမာရော သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ၊ ယံပါယံ ဒေဝ ကုမာရော သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ၊ ဣဒမ္ပိမဿ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ဘဝတိ။ (၁)

ဣမဿ ဒေဝ^၁ ကုမာရဿ ဟေဋ္ဌာ ပါဒတလေသု စက္ကာနိ ဇာတာနိ သဟဿာရာနိ သနေမိကာနိ သနာဘိကာနိ သဗ္ဗာကာရပရိပူရာနိ၊ ယမ္ပိ

ဣမဿ ဒေဝ ကုမာရဿ ဟေဋ္ဌာ ပါဒတလေသု စက္ကာနိ ဇာတာနိ သဟဿာရာနိ သနေမိကာနိ သနာဘိကာနိ သဗ္ဗကာရပရိပူရာနိ၊ ဣဒမ္ပိမဿ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ဘဝတိ။ (၂)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော အာယတပဏှိ။ပ။ (၃)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဒီဃင်္ဂုလီ။ပ။ (၄)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒေါ။ပ။ (၅)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဇာလဟတ္ထပါဒေါ။ပ။ (၆)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဥဿင်္ဂပါဒေါ။ပ။ (၇)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဇေတိဇေယျံ။ပ။ (၈)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဌိတကောဝ အနောနမန္တော ဥဘောဟိ ပါဏိတလေဟိ ဇဏ္ဍုကာနိ ပရိမသတိ^၁ ပရိမဇ္ဇတိ။ပ။ (၉)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ကောသောဟိတဝတ္ထဂုယော။ပ။ (၁၀)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ကဉ္စနသင်္ခါဘတ္တစော။ပ။ (၁၁)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော သုခုမစ္ဆဝိ၊ သုခုမတ္တာ ဆဝိယာ ရဇောဇ္ဈေ ကာယေ န ဥပလိမ္ပတိ^၂။ပ။ (၁၂)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဇကေကလောမော၊ ဇကေကာနိ လောမာနိ လောမကူပေသု ဇာတာနိ။ပ။ (၁၃)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမော၊ ဥဒ္ဓဂ္ဂါနိ လောမာနိ ဇာတာနိ နိလာနိ အဉ္ဇနဝဏ္ဏာနိ ကုဏ္ဍလာဝဋ္ဋာနိ ဒက္ခိဏာဝဋ္ဋကဇာတာနိ။ပ။ (၁၄)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဗြဟ္မုဇဂတ္တော။ပ။ (၁၅)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော သတ္တုဿဒေါ။ပ။ (၁၆)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယော။ပ။ (၁၇)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော စိတန္တရံသော^၃။ပ။ (၁၈)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလော ယာဝတကွဿ ကာယော၊ တာဝတကွဿ ဗျာမော၊ ယာဝတကွဿ ဗျာမော၊ တာဝတကွဿ ကာယော။ပ။ (၁၉)

- အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော သမဝဋ္ဋက္ခန္ဓော။ပ။ (၂၀)
 အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ရသဂ္ဂသဂ္ဂိ။ပ။ (၂၁)
 အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော သီဟဟနု။ပ။ (၂၂)
 အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော စတ္တာလီသဒန္တော။ပ။ (၂၃)
 အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော သမဒန္တော။ပ။ (၂၄)
 အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော အဝိရဠဒန္တော။ပ။ (၂၅)
 အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော သုသုက္ကဒါဌော။ပ။ (၂၆)
 အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ပဟူတဇိဝေါ။ပ။ (၂၇)
 အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဗြဟ္မဿရော ကရဝိကဘာဏီ။ပ။ (၂၈)
 အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော အဘိနီလနေတ္တော။ပ။ (၂၉)
 အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဂေါပခုမော။ပ။ (၃၀)

ဣမဿ ဒေဝ ကုမာရဿ ဥဏ္ဍာ ဘမုကန္တရေ ဇာတာ ဩဒါတာ မုဒုတူလသန္နိဘာ၊ ယမ္ပိ ဣမဿ ဒေဝ ကုမာရဿ ဥဏ္ဍာ ဘမုကန္တရေ ဇာတာ ဩဒါတာ မုဒုတူလသန္နိဘာ၊ ဣဒမ္ပိမဿ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ဘဝတိ။ (၃၁)

အယဉ္ဇိ ဒေဝ ကုမာရော ဥဏှိသသီသော၊ ယံပါယံ ဒေဝ ကုမာရော ဥဏှိသသီသော၊ ဣဒမ္ပိမဿ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏံ ဘဝတိ။ (၃၂)

၃၆။ ဣမေဟိ ခေါ အယံ ဒေဝ ကုမာရော ဒွတ္တိသမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော၊ ယေဟိ သမန္နာဂတဿ မဟာပုရိသဿ ဒွေဝ ဂတိယော ဘဝန္တိ အနညာ။ သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝိ ဇနပဒတ္တာဝရိယပ္ပတ္တော သတ္တရတနသမန္နာဂတော။ တဿိမာနိ သတ္တရတနာနိ ဘဝန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ စက္ကရတနံ ဟတ္ထိရတနံ အဿရတနံ မဏိရတနံ ဣတ္ထိရတနံ ဂဟပတိရတနံ ပရိဏာယကရတနမေဝ သတ္တမံ။ ပရောသဟဿံ ခေါ ပနဿ ပုတ္တာ ဘဝန္တိ သူရာ ဝီရင်္ဂရူပါ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ၊ သော ဣမံ ပထဝီ သာဂရပရိယန္တံ အဒဏ္ဍေန အသတ္တေန ဓမ္မေန^၁ အဘိဝိဇိယ အဇ္ဈာဝသတိ။ သစေ ခေါ

ပန အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗတေ၊ အရဟံ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
လောကေ ဝိဝဋ္ဋေဒေါတိ။

ဝိပဿီသမညာ

၃၇။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ နေမိတ္ထေ ဗြာဟ္မဏေ
အဟတေဟိ ဝတ္ထေဟိ အစ္စာဒါပေတွာ^၁ သဗ္ဗကာမေဟိ သန္တပေသိ။ အထ
ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ဓာတိယော ဥပဋ္ဌာပေသိ။
အညာ ဒီရံ ပါယေန္တိ၊ အညာ နှာပေန္တိ၊ အညာ ဓာရေန္တိ၊ အညာ အင်္ဂေန
ပရိဟရန္တိ။ ဇာတဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ သေတစ္ဆတ္တံ
ဓာရယိတ္ထ ဒိဝါ စေဝ ရတ္တိံ စ “မာ နံ သီတံ ဝါ ဥဏှံ ဝါ တိဏံ ဝါ ရဇော ဝါ
ဥဿာဝေါ ဝါ ဗာမယိတ္တာ”တိ။ ဇာတော ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ကုမာရော
ဗဟုနော ဇနဿ ပိယော အဟောသိ မနာပေါ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပလံ
ဝါ ပဒုမံ ဝါ ပုဏ္ဏရိကံ ဝါ ဗဟုနော ဇနဿ ပိယံ မနာပံ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဝိပဿိ ကုမာရော ဗဟုနော ဇနဿ ပိယော အဟောသိ မနာပေါ။ သွာသုဒ္ဓံ
အင်္ဂေနေဝ အင်္ဂံ ပရိဟရိယတိ။

၃၈။ ဇာတော ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ကုမာရော မဉ္ဇုဿရော စ^၂
အဟောသိ ဝဂ္ဂုဿရော စ မဓုရဿရော စ ပေမနိယဿရော စ။ သေယျထာပိ
ဘိက္ခဝေ ဟိမဝန္တေ ပဗ္ဗတေ ကရဝိကာ နာမ သကုဏဇာတိ မဉ္ဇုဿရော စ
ဝဂ္ဂုဿရော စ မဓုရဿရော စ ပေမနိယဿရော စ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဝိပဿိ ကုမာရော မဉ္ဇုဿရော စ အဟောသိ ဝဂ္ဂုဿရော စ မဓုရဿရော စ
ပေမနိယဿရော စ။

၃၉။ ဇာတဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ကမ္မဝိပါကဇံ
ဒိဗ္ဗစက္ခု ပါတုရဟောသိ။ ယေန သုဒ္ဓံ^၃ သမန္တာ ယောဇနံ ပဿတိ
ဒိဝါ စေဝ ရတ္တိံ စ။

၄၀။ ဇာတော ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ကုမာရော အနိမိသန္တော ပေက္ခတိ
သေယျထာပိ ဒေဝါ တာဝတိံသာ။ အနိမိသန္တော ကုမာရော ပေက္ခတိတိ ခေါ
ဘိက္ခဝေ^၄ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ “ဝိပဿိ ဝိပဿိ” တွေဝ သမညာ ဥဒပါဒိ။

၁-အစ္စာဒေတွာ (သျှာ)

၂-ကုမာရော ဗြဟ္မဿရော မဉ္ဇုဿရော စ (သီ၊က)

၃-ယေန ဒူရံ (သျှာ)

၄-အနိမိသန္တော ပေက္ခတိ၊ ဇာတဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ (က)

၄၁။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ အတ္ထကရဏေ^၁ နိဿိန္နော ဝိပဿီ ကုမာရံ အင်္ဂေ နိဿိဒါပေတွာ အတ္ထေ အနုသာသတိ။ တတြ သုဒံ ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ဝိတုအင်္ဂေ နိဿိန္နော ဝိစေယျ ဝိစေယျ အတ္ထေ ပနာယတိ ဉာယေန^၂။ ဝိစေယျ ဝိစေယျ ကုမာရော အတ္ထေ ပနာယတိ ဉာယေနာတိ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ဘိယျောသော မတ္တာယ “ဝိပဿီ ဝိပဿီ”တွေဝ သမညာ ဥဒပါဒိ။

၄၂။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ တယော ပါသာဒေ ကာရာပေသိ၊ ဧကံ ဝဿိကံ ဧကံ ဟေမန္တိကံ ဧကံ ဂိမိကံ၊ ပဉ္စ ကာမဂုဏာနိ ဥပဋ္ဌာပေသိ။ တတြ သုဒံ ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ဝဿိကေ ပါသာဒေ စတ္တာရော မာသေ^၃ နိပ္ပုရိသေဟိ တူရိယေဟိ ပရိစာရယမာနော န ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ ဩရောဟတိတိ။

ပဌမဘာဏဝါရော။

ဇိဏ္ဏပုရိသ

၄၃။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ဗဟူနံ ဝဿာနံ ဗဟူနံ ဝဿသတာနံ ဗဟူနံ ဝဿသဟဿာနံ အစ္စယေန သာရထိ အာမန္တေသိ “ယောဇေဟိ သမ္မ သာရထိ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ ဥယျာနဘူမိ^၄ ဂစ္ဆာမ သုဘူမိဒဿနာယာ”တိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ သာရထိ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိသုတွာ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ ယောဇေတွာ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဝေဒေသိ “ယုတ္တာနိ ခေါ် တေ ဒေဝ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ၊ ယဿဒါနိ ကာလံ မညသိ”တိ။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ဘဒ္ဒံ ဘဒ္ဒံ ယာနံ^၅ အဘိရဟိတွာ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ ယာနေဟိ ဥယျာနဘူမိ^၆ နိယျာသိ။

၄၄။ အဒ္ဒသာ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိ^၇ နိယျန္တော ပုရိသံ ဇိဏ္ဏံ ဂေါပါနသိဝင်္ကံ ဘောဂ္ဂံ^၈ ဒဏ္ဍပရာယနံ ပဝေဓမာနံ ဂစ္ဆန္တံ

၁-အဋ္ဌ ကရဏေ (သျှာ)

၂-ဝဿိကေ ပါသာဒေ ဝဿိကေ

စတ္တာရော မာသေ (သိ၊ ဣ)

၂-အဋ္ဌေ ပနာယတိ ဉာယေန (သျှာ)

၄-ဘဒ္ဒိ ယာနံ (သျှာ)၊ ဘဒ္ဒံ ယာနံ (ဣ)

၅-ဘဂ္ဂံ (သျှာ)

အာတုရံ ဂတယောဗ္ဗနံ၊ ဒိသ္မာ သာရထိ အာမန္တေသိ “အယံ ပန သမ္မ သာရထိ ပုရိသော ကိံကတော၊ ကေသာပိဿ န ယထာ အညေသံ၊ ကာယောပိဿ န ယထာ အညေသ”န္တိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ဇိဏ္ဏော နာမာတိ။ ကိံ ပနေသော သမ္မ သာရထိ ဇိဏ္ဏော နာမာတိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ဇိဏ္ဏော နာမ န ဒါနိံ တေန စိရံ ဇီဝိတဗ္ဗံ ဘဝိဿတီတိ။ ကိံ ပန သမ္မ သာရထိ အဟံပိ ဇရာဓမ္မော ဇရံ အနတိတောတိ။ တုဉ္စ ဒေဝ မယဉ္စမှ သဗ္ဗေ ဇရာဓမ္မော ဇရံ အနတိတာတိ။ တေန ဟိ သမ္မ သာရထိ အလံ ဒါနဇ္ဇ ဥယျာနဘူမိယာ၊ ဣတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျဟီတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သာရထိ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ တတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာသိ။ တတြ သုဒံ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ကုမာရော အန္တေပုရံ ဂတော ဒုက္ခိ ဒုမ္မနော ပဇ္ဈာယတိ “မိရတ္ထု ကိရ ဘော ဇာတိ နာမ၊ ယတြ ဟိ နာမ ဇာတဿ ဇရာ ပညာယိဿတိ”တိ။

၄၅။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ သာရထိ အာမန္တာပေတွာ ဧတဒဝေါစ “ကစ္စိ သမ္မ သာရထိ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အဘိရိမိတ္ထ၊ ကစ္စိ သမ္မ သာရထိ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အတ္တမနော အဟောသိ”တိ။ န ခေါ ဒေဝ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အဘိရိမိတ္ထ၊ န ခေါ ဒေဝ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အတ္တမနော အဟောသိတိ။ ကိံ ပန သမ္မ သာရထိ အဒ္ဒသ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိ နိယုန္တောတိ။ အဒ္ဒသ ခေါ ဒေဝ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိ နိယုန္တော ပုရိသံ ဇိဏ္ဏံ ဂေါပါနသိဝကံ ဘောဂ္ဂံ ဒဏ္ဍပရာယနံ ပဝေဓမာနံ ဂစ္ဆန္တိ အာတုရံ ဂတယောဗ္ဗနံ၊ ဒိသ္မာ မံ ဧတဒဝေါစ “အယံ ပန သမ္မ သာရထိ ပုရိသော ကိံကတော၊ ကေသာပိဿ န ယထာ အညေသံ၊ ကာယောပိဿ န ယထာ အညေသ”န္တိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ဇိဏ္ဏော နာမာတိ။ ကိံ ပနေသော သမ္မ သာရထိ ဇိဏ္ဏော နာမာတိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ဇိဏ္ဏော နာမ န ဒါနိံ တေန စိရံ ဇီဝိတဗ္ဗံ ဘဝိဿတီတိ။ ကိံ ပန သမ္မ သာရထိ အဟံပိ ဇရာဓမ္မော ဇရံ အနတိတောတိ။ တုဉ္စ ဒေဝ မယဉ္စမှ သဗ္ဗေ ဇရာဓမ္မော ဇရံ အနတိတာတိ။ တေန ဟိ သမ္မ သာရထိ အလံ ဒါနဇ္ဇ ဥယျာနဘူမိယာ၊ ဣတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျဟီတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ အဟံ ဒေဝ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ တတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာသိ။ သော ခေါ ဒေဝ ကုမာရော အန္တေပုရံ ဂတော ဒုက္ခိ ဒုမ္မနော ပဇ္ဈာယတိ “မိရတ္ထု ကိရ ဘော ဇာတိ နာမ၊ ယတြ ဟိ နာမ ဇာတဿ ဇရာ ပညာယိဿတိ”တိ။

ဗျာဓိတပုရိသ

၄၆။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဗန္ဓုမဿ ရညော ဧတဒဟောသိ “မာဟော ခေါ် ဝိပဿီ ကုမာရော န ရန္တံ ကာရေသိ၊ မာဟော ဝိပဿီ ကုမာရော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ၊ မာဟော နေမိတ္တာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ သစ္စံ အဿ ဝစနန္တိ။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပဉ္စ ကာမဂုဏာနိ ဥပဋ္ဌာပေသိ၊ ယထာ ဝိပဿီ ကုမာရော ရန္တံ ကာရေယျ၊ ယထာ ဝိပဿီ ကုမာရော န အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျ၊ ယထာ နေမိတ္တာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ မိစ္ဆာ အဿ ဝစနန္တိ။

တတြ သုဒ္ဓံ ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတော သမင်္ဂီဘူတော ပရိစာရေတိ။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ဗဟူနံ ဝဿာနံ။ပ။

၄၇။ အဒ္ဓသာ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိံ နိယျန္တော ပုရိသံ အာဗာဓိကံ ဒုက္ခိတံ ဗာဠဂိလာနံ သကေ မုတ္တကရိသေ ပလိပန္နံ သေမာနံ၊ အညေဟိ ဝုဋ္ဌာပိယမာနံ အညေဟိ သံဝေသိယမာနံ၊ ဒိသ္မာ သာရထိ အာမန္တေသိ “အယံ ပန သမ္မ သာရထိ ပုရိသော ကိံကတော၊ အက္ခိနိပိဿ န ယထာ အညေသံ၊ သရောပိဿ၊ န ယထာ အညေသ”န္တိ။ ဧသော ခေါ် ဒေဝ ဗျာဓိတော နာမာတိ။ ကိံ ပနေသော သမ္မ သာရထိ ဗျာဓိတော နာမာတိ။ ဧသော ခေါ် ဒေဝ ဗျာဓိတော နာမ အပ္ပေဝ နာမ တမ္ဘာ အာဗာဓာ ဝုဋ္ဌဟေယျာတိ။ ကိံ ပန သမ္မ သာရထိ အဟံပိ ဗျာဓိဓမ္မော ဗျာဓိ အနတိတောတိ။ တုဉ္စ ဒေဝ မယဉ္စမှ သဗ္ဗေ ဗျာဓိဓမ္မော ဗျာဓိ အနတိတာတိ။ တေနဟိ သမ္မ သာရထိ အလံ ဒါနဇ္ဇ ဥယျာနဘူမိယာ၊ ဣတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာဟိတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ သာရထိ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိသုတ္တာ တတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာသိ။ တတြ သုဒ္ဓံ ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော အန္တေပုရံ ဂတော ဒုက္ခိ ဒုမ္မနော ပဇ္ဈာယတိ “မိရတ္ထု ကိရ ဘော ဇာတိ နာမ၊ ယတြ ဟိ နာမ ဇာတဿ ဇရာ ပညာယိဿတိ၊ ဗျာဓိ ပညာယိဿတိ”တိ။

၄၈။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ သာရထိ အာမန္တာပေတွာ ဧတဒဝေါစ “ကစ္စိ သမ္မ သာရထိ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အဘိရမိတ္ထ၊ ကစ္စိ

သမ္မ သာရထိ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အတ္တမနော အဟောသီ”တိ။ န ခေါ ဒေဝ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အဘိရမိတ္ထံ၊ န ခေါ ဒေဝ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အတ္တမနော အဟောသီတိ။ ကိံ ပန သမ္မ သာရထိ အဒ္ဓသ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိံ နိယုန္တောတိ။ အဒ္ဓသာ ခေါ ဒေဝ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိံ နိယုန္တော ပုရိသံ အာဗာဓိကံ ဒုက္ခိတံ ဗာဠဂိလာနံ သဏေ မုတ္တကရီသေ ပလိပန္နံ သေမာနံ အညေဟိ ဝုဋ္ဌာပိယမာနံ အညေဟိ သံဝေသိယမာနံ၊ ဒိသ္မာ မံ ဧတဒဝေါစ “အယံ ပန သမ္မ သာရထိ ပုရိသော ကိံကတော၊ အက္ခိနိပိဿ န ယထာ အညေသံ၊ သရောပိဿ န ယထာ အညေသ”န္တိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ဗျာဓိတော နာမာတိ။ ကိံ ပနေသော သမ္မ သာရထိ ဗျာဓိတော နာမာတိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ဗျာဓိတော နာမ အပ္ပေဝ နာမ တမှာ အာဗာဓာ ဝုဋ္ဌဟေယျာတိ။ ကိံ ပန သမ္မ သာရထိ အဟံပိ ဗျာဓိဓမ္မော ဗျာဓိံ အနတိတောတိ။ တွဉ္စ ဒေဝ မယဉ္စမှ သဗ္ဗေ ဗျာဓိဓမ္မော ဗျာဓိံ အနတိတာတိ။ တေန ဟိ သမ္မ သာရထိ အလံ ဒါနဇ္ဇ ဥယျာနဘူမိယာ၊ ဣတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာဟိတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ အဟံ ဒေဝ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိသုတ္တာ တတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာသိ။ သော ခေါ ဒေဝ ကုမာရော အန္တေပုရံ ဂတော ဒုက္ခိ ဒုမ္မနော ပဇ္ဇာယတိ “မိရတ္ထု ကိရ ဘော ဇာတိ နာမ၊ ယတြ ဟိ နာမ ဇာတဿ ဇရာ ပညာယိဿတိ၊ ဗျာဓိ ပညာယိဿတိ”တိ။

ကာလင်္ကတပုရိသ

၄၉။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမဿ ရညော ဧတဒဟောသိ “မာဟေဝ ခေါ ဝိပဿီ ကုမာရော န ရန္တံ ကာရေသိ၊ မာဟေဝ ဝိပဿီ ကုမာရော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ၊ မာဟေဝ နေမိတ္တာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ သစ္စံ အဿ ဝစန”န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပဉ္စ ကာမဂုဏာနိ ဥပဋ္ဌာပေသိ၊ ယထာ ဝိပဿီ ကုမာရော ရန္တံ ကရေယျ၊ ယထာ ဝိပဿီ ကုမာရော န အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျ၊ ယထာ နေမိတ္တာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ မိစ္ဆာ အဿ ဝစနန္တိ။

တတြ သုဒံ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတော သမင်္ဂီဘူတော ပရိစာရေတိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ဗဟူနံ ဝဿာနံ။ပ။

၅၀။ အဒ္ဓဿ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိံ နိယျန္တော မဟာဇနကာယံ သန္နိပတိတံ နာနာရတ္တာနံ စ ဒုဿာနံ ဝိလာတံ ကယိရမာနံ၊ ဒိဿာ သာရထိ အာမန္တေသိ “ကိံ န ခေါ သော သမ္ပ သာရထိ မဟာဇနကာယော သန္နိပတိတော နာနာရတ္တာနံ စ ဒုဿာနံ ဝိလာတံ ကယိရတိ”တိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ကာလင်္ဂတော နာမာတိ။ တေန ဟိ သမ္ပ သာရထိ ယေန သော ကာလင်္ဂတော တေန ရထံ ပေသေဟီတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သာရထိ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ ယေန သော ကာလင်္ဂတော တေန ရထံ ပေသေသိ။ အဒ္ဓဿ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော ပေတံ ကာလင်္ဂတံ၊ ဒိဿာ သာရထိ အာမန္တေသိ “ကိံ ပနာယံ သမ္ပ သာရထိ ကာလင်္ဂတော နာမာ”တိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ကာလင်္ဂတော နာမ န ဒါနိ တံ ဒက္ခန္တိ မာတာ ဝါ ပိတာ ဝါ အညေ ဝါ ဉှတိသာလောဟိတာ၊ သောပိ န ဒက္ခိဿတိ မာတရံ ဝါ ပိတရံ ဝါ အညေ ဝါ ဉှတိသာလောဟိတေတိ။ “ကိံ ပန သမ္ပ သာရထိ အဟံပိ မရဏဓမ္မော မရဏံ အနတိတော၊ မံပိ န ဒက္ခန္တိ ဒေဝေါ ဝါ ဒေဝီ ဝါ အညေ ဝါ ဉှတိသာလောဟိတာ၊ အဟံပိ န ဒက္ခိဿာမိ ဒေဝံ ဝါ ဒေဝီ ဝါ အညေ ဝါ ဉှတိသာလောဟိတေ”တိ။ တုဉ္စ ဒေဝ မယဉ္စမှ သဗ္ဗေ မရဏဓမ္မော မရဏံ အနတိတော၊ တံပိ န ဒက္ခန္တိ ဒေဝေါ ဝါ ဒေဝီ ဝါ အညေ ဝါ ဉှတိသာလောဟိတာ၊ တံပိ န ဒက္ခိဿသိ ဒေဝံ ဝါ ဒေဝီ ဝါ အညေ ဝါ ဉှတိသာလောဟိတေတိ။ တေန ဟိ သမ္ပ သာရထိ အလံ ဒါနဇ္ဇ ဥယျာနဘူမိယာ၊ ဣတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာဟီတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သာရထိ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ တတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာသိ။ တတြ သုဒံ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော အန္တေပုရံ ဂတော ဒုက္ခိ ဒုမ္မနော ပဇ္ဈာယတိ “မိရတ္ထု ကိရ ဘော ဇာတိ နာမ၊ ယတြ ဟိ နာမ ဇာတဿ ဇရာ ပညာယိဿတိ၊ ဗျာဓိ ပညာယိဿတိ၊ မရဏံ ပညာယိဿတိ”တိ။

၅၁။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ သာရထိ အာမန္တာပေတွာ ဧတဒေဝါစ “ကစ္စိ သမ္ပ သာရထိ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အဘိရမိတ္ထ၊ ကစ္စိ သမ္ပ သာရထိ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အတ္တမနော အဟောသီ”တိ။ န ခေါ ဒေဝ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အဘိရမိတ္ထ၊ န ခေါ ဒေဝ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိယာ အတ္တမနော အဟောသီတိ။ ကိံ ပန သမ္ပ သာရထိ အဒ္ဓဿ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိံ နိယျန္တောတိ။ အဒ္ဓဿ ခေါ ဒေဝ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိံ နိယျန္တော မဟာဇနကာယံ သန္နိပတိတံ နာနာရတ္တာနံ စ ဒုဿာနံ ဝိလာတံ ကယိရမာနံ၊ ဒိဿာ မံ ဧတဒေဝါစ “ကိံ န ခေါ

သော သမ္မ သာရထိ မဟာဇနကာယော သန္နိပတိတော နာနာရတ္တာနံ စ ဒုဿာနံ ဝိလာတံ ကယိရတိ”တိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ကာလင်္ကတော နာမာတိ။ တေန ဟိ သမ္မ သာရထိ ယေန သော ကာလင်္ကတော တေန ရထံ ပေသေဟိတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ အဟံ ဒေဝ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ ယေန သော ကာလင်္ကတော တေန ရထံ ပေသေသိ။ အဒ္ဓသာ ခေါ ဒေဝ ကုမာရော ပေတံ ကာလင်္ကတံ၊ ဒိသ္မာ မံ ဧတဒေါစ “ကိ” ပနာယံ သမ္မ သာရထိ ကာလင်္ကတော နာမာ”တိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ကာလင်္ကတော နာမ န ဒါနိ တံ ဒက္ခန္တိ မာတာ ဝါ ပိတာ ဝါ အညေ ဝါ ဉုတိသာလောဟိတာ၊ သောပိ န ဒက္ခိဿတိ မာတရံ ဝါ ပိတရံ ဝါ အညေ ဝါ ဉုတိသာလောဟိတေတိ။ ကိ ပန သမ္မ သာရထိ အဟံပိ မရဏဓမ္မော မရဏံ အနတိတော၊ မံပိ န ဒက္ခန္တိ ဒေဝေါ ဝါ ဒေဝီ ဝါ အညေ ဝါ ဉုတိသာလောဟိတာ၊ အဟံပိ န ဒက္ခိဿာမိ ဒေဝံ ဝါ ဒေဝီ ဝါ အညေ ဝါ ဉုတိသာလောဟိတေတိ။ တုဉ္ဇ ဒေဝ မယဉ္ဇမှ သဗ္ဗေ မရဏဓမ္မော မရဏံ အနတိတာ၊ တံပိ န ဒက္ခန္တိ ဒေဝေါ ဝါ ဒေဝီ ဝါ အညေ ဝါ ဉုတိသာလောဟိတာ၊ တံပိ န ဒက္ခိဿသိ ဒေဝံ ဝါ ဒေဝီ ဝါ အညေ ဝါ ဉုတိသာလောဟိတေတိ။ တေန ဟိ သမ္မ သာရထိ အလံ ဒါနဇ္ဇ ဥယျာနဘူမိယာ၊ ဣတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျဟိတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ အဟံ ဒေဝ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ တတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာသိ။ သော ခေါ ဒေဝ ကုမာရော အန္တေပုရံ ဂတော ဒုက္ခိ ဒုမ္မနော ပဇ္ဈာယတိ “မိရတ္ထု ကိရ ဘော ဇာတိ နာမ၊ ယတြ ဟိ နာမ ဇာတဿ ဇရာ ပညာယိဿတိ၊ ဗျာဓိ ပညာယိဿတိ၊ မရဏံ ပညာယိဿတိ”တိ။

ပဗ္ဗဇိတ

၅၂။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမဿ ရညော ဧတဒဟောသိ “မာဟေဝ ခေါ ဝိပဿိ ကုမာရော န ရန္တံ ကာရေသိ၊ မာဟေဝ ဝိပဿိ ကုမာရော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ၊ မာဟေဝ နေမိတ္တာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ သစ္စံ အဿ ဝစန”န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမာ ရာဇာ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပဉ္စ ကာမဂုဏာနိ ဥပဋ္ဌာပေသိ၊ ယထာ ဝိပဿိ ကုမာရော ရန္တံ ကရေယျ၊ ယထာ ဝိပဿိ ကုမာရော န အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျ၊ ယထာ နေမိတ္တာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ မိစ္ဆာ အဿ ဝစနန္တိ။

တတြ သုဒံ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ကုမာရော ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတော သမင်္ဂိဘူတော ပရိစာရေတိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ကုမာရော ဗဟူနံ

ဝဿာနံ ဗဟူနံ ဝဿသတာနံ ဗဟူနံ ဝဿသဟဿာနံ အစ္စယေန သာရထိံ အာမန္တေသိ “ယောဇေဟိ သမ္မ သာရထိံ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ၊ ဥယျာနဘူမိံ ဂစ္ဆာမ သုဘူမိဒဿနာယာ”တိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သာရထိံ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ ယောဇေတွာ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဝေဒေသိ “ယုတ္တာနိ ခေါ တေ ဒေဝ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ၊ ယဿဒါနိ ကာလံ မညသိ”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ကုမာရော ဘဒ္ဒံ ဘဒ္ဒံ ယာနံ အဘိရဟိတွာ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ ယာနေဟိ ဥယျာနဘူမိံ နိယျာသိ။

၅၃။ အဒ္ဓသာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ကုမာရော ဥယျာနဘူမိံ နိယျန္တော ပုရိသံ ဘဏ္ဍု ပဗ္ဗဇိတံ ကာသာယဝသနံ၊ ဒိသ္မာ သာရထိံ အာမန္တေသိ “အယံ ပန သမ္မ သာရထိံ ပုရိသော ကိံကတော၊ သီသံပိဿ န ယထာ အညေသံ၊ ဝတ္ထာနိပိဿ န ယထာ အညေသ”န္တိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ပဗ္ဗဇိတော နာမာတိ။ ကိံ ပနေသော သမ္မ သာရထိံ ပဗ္ဗဇိတော နာမာတိ။ ဧသော ခေါ ဒေဝ ပဗ္ဗဇိတော နာမ သာဓု ဓမ္မစရိယာ သာဓု သမစရိယာ^၁ သာဓု ကုသလကိရိယာ^၂ သာဓု ပုညကိရိယာ သာဓု အဝိဟိံသာ သာဓု ဘူတာနုကမ္မာတိ။ သာဓု ခေါ သော သမ္မ သာရထိံ ပဗ္ဗဇိတော နာမ သာဓု ဓမ္မစရိယာ သာဓု သမစရိယာ သာဓု ကုသလကိရိယာ သာဓု ပုညကိရိယာ သာဓု အဝိဟိံသာ သာဓု ဘူတာနုကမ္မာ၊ တေန ဟိ သမ္မ သာရထိံ ယေန သော ပဗ္ဗဇိတော တေန ရထံ ပေသေဟိတိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သာရထိံ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိဿုတွာ ယေန သော ပဗ္ဗဇိတော တေန ရထံ ပေသေသိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ကုမာရော တံ ပဗ္ဗဇိတံ ဧတဒေဝါစ “တွံ ပန သမ္မ ကိံကတော၊ သီသံပိ တေန ယထာ အညေသံ၊ ဝတ္ထာနိပိ တေန ယထာ အညေသ”န္တိ။ အဟံ ခေါ ဒေဝ ပဗ္ဗဇိတော နာမာတိ။ ကိံ ပန တွံ သမ္မ ပဗ္ဗဇိတော နာမာတိ။ အဟံ ခေါ ဒေဝ ပဗ္ဗဇိတော နာမ သာဓု ဓမ္မစရိယာ သာဓု သမစရိယာ သာဓု ကုသလကိရိယာ သာဓု ပုညကိရိယာ သာဓု အဝိဟိံသာ သာဓု ဘူတာနုကမ္မာတိ။ သာဓု ခေါ တွံ သမ္မ ပဗ္ဗဇိတော နာမ သာဓု ဓမ္မစရိယာ သာဓု သမစရိယာ သာဓု ကုသလကိရိယာ သာဓု ပုညကိရိယာ သာဓု အဝိဟိံသာ သာဓု ဘူတာနုကမ္မာတိ။

ဗောဓိသတ္တပဗ္ဗဇ္ဇာ

၅၄။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ကုမာရော သာရထိ အာမန္တေသိ “တေန ဟိ သမ္ဗ သာရထိ ရထံ အာဒါယ ဣတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျဟိ။ အဟံ ပန ဣဓေဝ ကေသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ သာရထိ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ပဋိသုတွာ ရထံ အာဒါယ တတောဝ အန္တေပုရံ ပစ္စနိယျာသိ။ ဝိပဿီ ပန ကုမာရော တတ္ထေဝ ကေသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ။

မဟာဇနကာယအနုပဗ္ဗဇ္ဇာ

၅၅။ အသောသိ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇောနိယာ မဟာဇနကာယော စတုရာသီတိ ပါဏသဟဿာနိ “ဝိပဿီ ကိရ ကုမာရော ကေသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော”တိ။ သုတွာန တေသံ ဧတဒဟောသိ “န ဟိ နန္ဒ သော ဩရကော ဓမ္မဝိနယော၊ န သာ ဩရကာ” ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ယတ္ထ ဝိပဿီ ကုမာရော ကေသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော၊ ဝိပဿီပိ နာမ ကုမာရော ကေသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿတိ၊ ကိမင်္ဂ^၂ ပန မယ”န္တိ။

အထ ခေါ် သော ဘိက္ခုဝေ မဟာဇနကာယော^၁ စတုရာသီတိ ပါဏသဟဿာနိ ကေသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အစ္စာဒေတွာ ဝိပဿီ ဗောဓိသတ္တံ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတံ အနုပဗ္ဗဇိသု။ တာယ သုဒံ ဘိက္ခုဝေ ပရိသာယ ပရိဝုတော ဝိပဿီ ဗောဓိသတ္တော ဂါမနိဂမဇနပဒရာဇောနီသု စာရိကံ စရတိ။

၅၆။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ရဟောဂတဿ ပဋိသလ္လိနဿ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ “န ခေါ် မေတံ^၄ ပတိရူပံ ယောဟံ အာကိဏ္ဏော ဝိဟရာမိ၊ ယံနူနာဟံ ဧကော ဂဏမှာ ဂူပကဋ္ဌော ဝိဟရေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ဗောဓိသတ္တော အပရေန သမယေန

၁-ဩရိကာ (သီ၊ သျှာ) ၂-ကိမင်္ဂ (သီ) ၃-မဟာဇနကာယာ (သျှာ) ၄-န ခေါ် ပနေတံ (သျှာ)

ဧကော ဂဏမှာ ဝူပကဋ္ဌော ဝိဟာသိ၊ အညေနော တာနိ စတုရာသီတိ
ပဗ္ဗဇိတသဟဿာနိ အဂမံသု၊ အညေန မဂ္ဂေန ဝိပဿီ ဗောဓိသတ္တော။

ဗောဓိသတ္တအဘိနိဝေသ

၅၇။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဝါသုပဂတဿ
ရဟောဂတဿ ပဋိသလ္လိနဿ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥပါဒိ “ကိစ္ဆံ
ဝတာယံ လောကော အာပန္နော ဇာယတိ စ ဇီယတိ စ ဓိယတိ စ” စဝတိ စ
ဥပပဇ္ဇတိ စ၊ အထ စ ပနိမဿ ဒုက္ခဿ နိဿရဏံ နပ္ပဇာနာတိ ဧရာမရဏဿ၊
ကုဒါဿု နာမ ဣမဿ ဒုက္ခဿ နိဿရဏံ ပညာယိဿတိ ဧရာမရဏဿာ”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမိ န
ခေါ သတိ ဧရာမရဏံ ဟောတိ ကိံ ပစ္စယာ ဧရာမရဏ”န္တိ။ အထ ခေါ
ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ
အဘိသမယော “ဇာတိယာ ခေါ သတိ ဧရာမရဏံ ဟောတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ
ဧရာမရဏ”န္တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမိ န
ခေါ သတိ ဇာတိ ဟောတိ ကိံ ပစ္စယာ ဇာတိ”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ
အဘိသမယော “ဘဝေ ခေါ သတိ ဇာတိ ဟောတိ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမိ န ခေါ
သတိ ဘဝေါ ဟောတိ ကိံ ပစ္စယာ ဘဝေါ”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ
ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော
“ဥပါဒါနေ ခေါ သတိ ဘဝေါ ဟောတိ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမိ န
ခေါ သတိ ဥပါဒါနံ ဟောတိ ကိံ ပစ္စယာ ဥပါဒါန”န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ
အဘိသမယော “တဏှာယ ခေါ သတိ ဥပါဒါနံ ဟောတိ၊ တဏှာပစ္စယာ
ဥပါဒါန”န္တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမိ န
ခေါ သတိ တဏှာ ဟောတိ ကိံ ပစ္စယာ တဏှာ”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ

ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဝေဒနာယ ခေါ သတိ တဏှာ ဟောတိ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမိ န ခေါ သတိ ဝေဒနာ ဟောတိ ကိ ပစ္စယာ ဝေဒနာ”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဖဿေ ခေါ သတိ ဝေဒနာ ဟောတိ၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမိ န ခေါ သတိ ဖဿော ဟောတိ ကိ ပစ္စယာ ဖဿော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “သဠာယတနေ ခေါ သတိ ဖဿော ဟောတိ၊ သဠာယတန-ပစ္စယာ ဖဿော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမိ န ခေါ သတိ သဠာယတနံ ဟောတိ ကိ ပစ္စယာ သဠာယတနံ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “နာမရူပေ ခေါ သတိ သဠာယတနံ ဟောတိ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ”န္တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမိ န ခေါ သတိ နာမရူပံ ဟောတိ ကိ ပစ္စယာ နာမရူပံ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဝိညာဏေ ခေါ သတိ နာမရူပံ ဟောတိ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ”န္တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမိ န ခေါ သတိ ဝိညာဏံ ဟောတိ ကိ ပစ္စယာ ဝိညာဏံ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “နာမရူပေ ခေါ သတိ ဝိညာဏံ ဟောတိ၊ နာမရူပပစ္စယာ ဝိညာဏံ”န္တိ။

၅၈။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ၊ “ပစ္စုဒါဝတ္တတိ ခေါ ဣဒံ ဝိညာဏံ နာမရူပမှာ၊ နာပရံ ဂစ္ဆတိ။ ဧတ္တာဝတာ

ဇာယေထ ဝါ ဇီယျေထ ဝါ မိယျေထ ဝါ စဝေထ ဝါ ဥပပဇ္ဇေထ ဝါ၊
ယဒိဒံ နာမရူပပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ
သဠာယတနံ၊ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊
ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊
ဘဝပစ္စယာ ဇာတိံ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿု-
ပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော
ဟောတိ”။

၅၉။ “သမုဒယော သမုဒယော”တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိ-
သတ္တဿ ပုဗ္ဗေ အနနဿုတေသု မဗ္ဗေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ
ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၆၀။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမ္မိ
န ခေါ အသတိ ဇရာမရဏံ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ ဇရာမရဏနိရောဓော”
တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ
အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဇာတိယာ ခေါ အသတိ ဇရာမရဏံ န
ဟောတိ၊ ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမ္မိ
န ခေါ အသတိ ဇာတိ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ ဇာတိနိရောဓော”တိ။
အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ
အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဘဝေ ခေါ အသတိ ဇာတိ န ဟောတိ၊
ဘဝနိရောဓာ ဇာတိနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမ္မိ န
ခေါ အသတိ ဘဝေါ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ ဘဝနိရောဓော”တိ။ အထ
ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု
ပညာယ အဘိသမယော “ဥပါဒါနေ ခေါ အသတိ ဘဝေါ န ဟောတိ၊
ဥပါဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမ္မိ န
ခေါ အသတိ ဥပါဒါနံ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော”တိ။
အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ

အဟု ပညာယ အဘိသမယော “တဏှာယ ခေါ အသတိ ဥပါဒါနံ န ဟောတိ၊ တဏှာနိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န ခေါ အသတိ တဏှာ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ တဏှာနိရောဓော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဝေဒနာယ ခေါ အသတိ တဏှာ န ဟောတိ ဝေဒနာနိရောဓာ တဏှာနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န ခေါ အသတိ ဝေဒနာ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဖဿေ ခေါ အသတိ ဝေဒနာ န ဟောတိ ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န ခေါ အသတိ ဖဿော န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ ဖဿနိရောဓော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “သဠာယတနေ ခေါ အသတိ ဖဿော န ဟောတိ သဠာယတနနိရောဓာ ဖဿနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န ခေါ အသတိ သဠာယတနံ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ သဠာယတန-
နိရောဓော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “နာမရူပေ ခေါ အသတိ သဠာယတနံ န ဟောတိ နာမရူပနိရောဓာ သဠာယတနနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န ခေါ အသတိ နာမရူပံ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ နာမရူပနိရောဓော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ အဟု ပညာယ အဘိသမယော “ဝိညာဏေ ခေါ အသတိ နာမရူပံ န ဟောတိ ဝိညာဏနိရောဓာ နာမရူပနိရောဓော”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ “ကိမ္ပိ န ခေါ အသတိ ဝိညာဏံ န ဟောတိ ကိဿ နိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာ

အဟု ပညာယ အဘိသမယော “နာမရူပေ ခေါ အသတိ ဝိညာဏံ န ဟောတိ နာမရူပနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော”တိ။

၆၁။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဧတဒဟောသိ၊ “အဓိဂတော ခေါ မျာယံ မဂ္ဂေါ သမ္မောဓာယ၊ ယဒိဒံ နာမရူပနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော၊ ဝိညာဏနိရောဓာ နာမရူပနိရောဓော၊ နာမရူပနိရောဓာ သဠာယတနနိရောဓော၊ သဠာယတနနိရောဓာ ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာနိရောဓာ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော၊ ဥပါဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓာ ဇာတိ-နိရောဓော၊ ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿု-ပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ”။

၆၂။ “နိရောဓော နိရောဓော”တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဗောဓိ-သတ္တဿ ပုဗ္ဗေ အနနဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၆၃။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ဗောဓိသတ္တော အပရေန သမယေန ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿိ ဝိဟာသိ “ဣတိ ရူပံ ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော ဣတိ ရူပဿ အတ္တဂံမော၊ ဣတိ ဝေဒနာ ဣတိ ဝေဒနာယ သမုဒယော ဣတိ ဝေဒနာယ အတ္တဂံမော၊ ဣတိ သညာ ဣတိ သညာယ သမုဒယော ဣတိ သညာယ အတ္တဂံမော၊ ဣတိ သင်္ခါရာ ဣတိ သင်္ခါရာနံ သမုဒယော ဣတိ သင်္ခါရာနံ အတ္တဂံမော၊ ဣတိ ဝိညာဏံ ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္တဂံမော”တိ၊ တဿ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာ-နုပဿိနော ဝိဟရတော န စိရဿေဝ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စိတိ။

ဒုတိယဘာဏဝါရော။

ဗြဟ္မယာနနကဏာ

၆၄။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ-သမ္ဗုဒ္ဓဿ ဧတဒဟောသိ “ယံနူနာဟံ ဓမ္မံ ဒေသေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ

ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဧတဒဟောသိ
 “အဓိဂတော ခေါ မျာယံ ဓမ္မော ဂမ္ဘီရော ဒုဒ္ဓဿော ဒုရနုဗောဓော သန္တော
 ပဏီတော အတက္ကာဝစရော နိပုဏော ပဏ္ဍိတဝေဒနီယော၊ အာလယရာမာ ခေါ
 ပနာယံ ပဇာ အာလယရတာ အာလယသမ္ဗုဒ္ဓိတာ၊ အာလယရာမာယ ခေါ
 ပန ပဇာယ အာလယရတာယ အာလယသမ္ဗုဒ္ဓိတာယ ဒုဒ္ဓသံ ဣဒံ ဌာနံ ယဒိဒံ
 ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ဣဒမ္ပိ ခေါ ဌာနံ ဒုဒ္ဓသံ ယဒိဒံ သဗ္ဗသင်္ခါရ-
 သမထော သဗ္ဗုပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေါ တဏှာက္ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ။
 အဟဇ္ဇေဝ ခေါ ပန ဓမ္မံ ဒေသေယျံ၊ ပရေ စ မေ န အာဇာနေယျံ၊ သော
 မမဿ ကိလမထော၊ သာ မမဿ ဝိဟေသာ”တိ။

၆၅။ အပိဿု ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ
 ဣမာ အနစ္စရိယာ ဂါထာယော ပဋိဘံသု ပုဗ္ဗေ အသုတပုဗ္ဗာ—

“ကိစ္ဆေန မေ အဓိဂတံ၊ ဟလံ ဒါနိ ပကာသိတုံ။
 ရာဂဒေါသပရေတေဟိ၊ နာယံ ဓမ္မော သုသမ္ဗုဓော။
 ပဋိသောတဂါမိံ နိပုဏံ၊ ဂမ္ဘီရံ ဒုဒ္ဓသံ အဏုံ။
 ရာဂရတ္တာ န ဒက္ခန္တိ၊ တမောဓန္ဓေန အာပုဋ္ဌာ”တိ။

ဣတိဟ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
 ပဋိသန္တိက္ခတော အပ္ပေါသုက္ကတာယ စိတ္တံ နမိ၊ နော ဓမ္မဒေသနာယ။

၆၆။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရဿ မဟာဗြဟ္မာနော ဝိပဿိဿ
 ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ စေတသာ စေတောပရိဝိတက္က-
 မညာယ ဧတဒဟောသိ “နဿတိ ဝတ ဘော လောကော၊ ဝိနဿတိ ဝတ
 ဘော လောကော၊ ယတြ ဟိ နာမ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အပ္ပေါသုက္ကတာယ စိတ္တံ နမတိ^၁၊ နော ဓမ္မဒေသနာ-
 ယာ”တိ။ အထ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ မဟာဗြဟ္မာ သေယျထာပိ နာမ
 ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ
 သမိဉ္ဇေယျ၊ ဧဝမေဝ ဗြဟ္မလောကေ အန္တရဟိတော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော
 အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပုရတော ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ သော
 ဘိက္ခဝေ မဟာဗြဟ္မာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ဒက္ခိဏံ ဇာဏုမဏ္ဍလံ

ပထဝီယံ နိဟန္တာ^၁ ယေန ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တေနဉ္စလိ^၂
ပဏာမေတွာ ဝိပဿီ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဧတဒေါစ “ဒေသေတု
ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ၊ ဒေသေတု သုဂတော ဓမ္မံ၊ သန္တိ^၂ သတ္တာ အပ္ပရက္ခေ-
ဇာတိကာ၊ အဿဝနတာ ဓမ္မဿ ပရိဟာယန္တိ၊ ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ
အညာတာရော”တိ။

၆၇။ ဧဝံ ဝုတ္တေ^၃ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တံ
မဟာဗြဟ္မာနံ ဧတဒေါစ “မယုမ္ပိ ခေါ ဗြဟ္မေ ဧတဒဟောသိ ‘ယံနူနာဟံ
ဓမ္မံ ဒေသေယျ’န္တိ။ တဿ မယု ဗြဟ္မေ ဧတဒဟောသိ ‘အဓိဂတော ခေါ မျာယံ
ဓမ္မော ဂမ္ဘီရော ဒုဒ္ဒသော ဒုရနုဗောဓော သန္တော ပဏီတော အတက္ကာဝစရော
နိပုဏော ပဏ္ဍိတဝေဒနီယော၊ အာလယရာမာ ခေါ ပနာယံ ပဇာ အာလယ-
ရတာ အာလယသမ္ဗုဒ္ဓိတာ၊ အာလယရာမာယ ခေါ ပန ပဇာယ အာလယ-
ရတာယ အာလယသမ္ဗုဒ္ဓိတာယ ဒုဒ္ဒသံ ဣဒံ ဌာနံ ယဒိဒံ ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စ-
သမုပ္ပါဒေါ၊ ဣဒမ္ပိ ခေါ ဌာနံ ဒုဒ္ဒသံ ယဒိဒံ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော သဗ္ဗုပဓိ-
ပဋိနိဿရော တဏှာက္ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ။ အဟဉ္ဇေဝ ခေါ ပန
ဓမ္မံ ဒေသေယျ၊ ပရေ စ မေ န အာဇာနေယျ၊ သော မမဿ ကိလမထော၊
သာ မမဿ ဝိဟေသာ’တိ။ အပိဿု မံ ဗြဟ္မေ ဣမာ အနစ္စရိယာ
ဂါထာယော ပဋိဘံသု ပုဗ္ဗေ အဿုတပုဗ္ဗာ—

‘ကိစ္ဆေန မေ အဓိဂတံ၊ ဟလံ ဒါနိ ပကာသိတုံ။

ရာဂဒေါသပရေတေဟိ၊ နာယံ ဓမ္မော သုသမ္ဗုဇော။

ပဋိသောတဂါမိ^၄ နိပုဏံ၊ ဂမ္ဘီရံ ဒုဒ္ဒသံ အဏုံ။

ရာဂရက္ခာ န ဒက္ခန္တိ၊ တမောဓန္ဓေန အာဝုဋ္ဌာ’တိ။

ဣတိဟ မေ ဗြဟ္မေ ပဋိသဉ္စိက္ခတော အပ္ပေါသုက္ကတာယ စိတ္တံ နမိ၊ နော
ဓမ္မဒေသနာယာ”တိ။

၆၈။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သော မဟာဗြဟ္မာ။ပ။ တတိယမ္ပိ ခေါ
ဘိက္ခဝေ သော မဟာဗြဟ္မာ ဝိပဿီ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ
ဧတဒေါစ “ဒေသေတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ၊ ဒေသေတု သုဂတော ဓမ္မံ၊
သန္တိ သတ္တာ အပ္ပရက္ခေဇာတိကာ၊ အဿဝနတာ ဓမ္မဿ ပရိဟာယန္တိ၊
ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ အညာတာရော”တိ။

၆၉။ အထ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗြဟ္မဇနော စ အဇ္ဈေသနံ ဝိဒိတွာ သတ္တေသု စ ကာရညတံ ပဋိစ္စ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေသိ၊ အဒ္ဓဿ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော သတ္တေ အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေ တိက္ခိန္ဒြိယေ မုဒိန္ဒြိယေ သွာကာရေ ဒွါကာရေ သုဝိညာပယေ ဒုဝိညာပယေ^၁ အပ္ပေကစ္ဆေ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနေ^၂ ဝိဟရန္တေ အပ္ပေကစ္ဆေ န ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနေ^၂ ဝိဟရန္တေ။ သေယျထာပိ နာမ ဥပ္ပလိနိယံ ဝါ ပဒုမိနိယံ ဝါ ပုဏ္ဏရိကိနိယံ ဝါ အပ္ပေကစ္ဆာနိ ဥပ္ပလာနိ ဝါ ပဒုမာနိ ဝါ ပုဏ္ဏရိကာနိ ဝါ ဥဒကေ ဇာတာနိ ဥဒကေ သံဝဇ္ဇာနိ ဥဒကာနုဂ္ဂတာနိ အန္တောနိ မုဂ္ဂပေါသီနိ။ အပ္ပေကစ္ဆာနိ ဥပ္ပလာနိ ဝါ ပဒုမာနိ ဝါ ပုဏ္ဏရိကာနိ ဝါ ဥဒကေ ဇာတာနိ ဥဒကေ သံဝဇ္ဇာနိ သမောဒကံ ဌိတာနိ။ အပ္ပေကစ္ဆာနိ ဥပ္ပလာနိ ဝါ ပဒုမာနိ ဝါ ပုဏ္ဏရိကာနိ ဝါ ဥဒကေ ဇာတာနိ ဥဒကေ သံဝဇ္ဇာနိ ဥဒကာ အစ္စဂ္ဂမ္ပ ဌိတာနိ အနုပလိတ္တာနိ ဥဒကေန။ ဧဝမေဝ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော အဒ္ဓဿ သတ္တေ အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေ တိက္ခိန္ဒြိယေ မုဒိန္ဒြိယေ သွာကာရေ ဒွါကာရေ သုဝိညာပယေ ဒုဝိညာပယေ အပ္ပေကစ္ဆေ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနေ ဝိဟရန္တေ အပ္ပေကစ္ဆေ န ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနေ ဝိဟရန္တေ။

၇၀။ အထ ခေါ် သော ဘိက္ခဝေ မဟာဗြဟ္မာ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ စေတဿာ စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ ဝိပဿိ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဂါထာဟိ အဇ္ဈဘာသိ—

“သေလေ ယထာ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိဌိတော၊ ယထာပိ ပဿေ ဇေနတံ သမန္တတော။
တထူပမံ ဓမ္မမယံ သုမေဓ၊ ပါသာဒမာရယု သမန္တစက္ခု။
သောကာဝတိဏ္ဍံ^၃ ဇေနတမပေတသောကော၊
အဝေက္ခဿု ဇာတိဇရာဘိဘူတံ။
ဥဋ္ဌေဟိ ဝီရ ဝိဇိတသင်္ဂါမ၊
သတ္တဝါဟ အဏဏ ဝိစရ လောကေ။
ဒေသသု^၄ ဘဂဝါ ဓမ္မံ၊
အညာတာရော ဘဝိဿန္တိ”တိ။

၁-ဒုဝိညာပယေ ဘဗ္ဗေ အဘဗ္ဗေ (သျှာ)

၂-ဒဿာဝိနေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ က)

၃-သောကာဝတိဏ္ဍံ (သျှာ)

၄-ဒေသေတု (သျှာ၊ ဣ)

၇၁။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တံ မဟာဗြဟ္မာနံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

“အပါရုတာ တေသံ အမတဿ ဒွါရာ၊
ယေ သောတဝန္တော ပမုဉ္ဇန္တိ သဒ္ဓိံ။
ဝိဟိံသသညီ ပဂုဏံ န ဘာသိ၊
ဓမ္မံ ပဏီတံ မနုဇေသု ဗြဟ္မေ”တိ။

အထ ခေါ် သော ဘိက္ခုဝေ မဟာဗြဟ္မာ “ကတာဝကာသော ခေါမိ ဝိပဿီနာ ဘဂဝတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဓမ္မဒေသနာယာ”တိ ဝိပဿီ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ တတ္ထေဝ အန္တရဓာယိ။

အဂ္ဂသာဝကယုဂ

၇၂။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဧတဒဟောသိ “ကဿ န ခေါ အဟံ ပဌမံ ဓမ္မံ ဒေသေယျံ၊ ကော ဣမံ ဓမ္မံ ခိပ္ပမေဝ အာဇာနိဿတိ”တိ။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဧတဒဟောသိ “အယံ ခေါ ခဏ္ဍော စ ရာဇပုတ္တော တိဿော စ ပုရောဟိတပုတ္တော ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇောနိယာ ပဋိဝသန္တိ ပဏ္ဍိတာ ဝိယတ္တာ မေဓာဝိနော ဒီဃရတ္တံ အပ္ပရဇက္ခ-ဇာတိကာ။ ယံနူနာဟံ ခဏ္ဍဿ စ ရာဇပုတ္တဿ တိဿဿ စ ပုရောဟိတပုတ္တဿ ပဌမံ ဓမ္မံ ဒေသေယျံ၊ တေ ဣမံ ဓမ္မံ ခိပ္ပမေဝ အာဇာနိဿန္တိ”တိ။

၇၃။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ၊ ဧဝမေဝ ဗောဓိရုက္ခမူလေ အန္တရဟိတော ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇောနိယာ ခေမေ မိဂဒါယေ ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဒါယပါလံ^၁ အာမန္တေသိ “ဧဟိ တံ သမ္မ ဒါယပါလ ဗန္ဓုမတိ ရာဇောနိ ပဝိသိတွာ ခဏ္ဍဉ္စ ရာဇပုတ္တံ တိဿဉ္စ ပုရောဟိတပုတ္တံ ဧဝံ ဝဒေဟိ ‘ဝိပဿီ ဘန္တေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗန္ဓုမတိ ရာဇောနိ အနုပ္ပတ္တော ခေမေ မိဂဒါယေ ဝိဟရတိ၊

သော တုမှာကံ ဒဿနကာမော'တိ"။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒါယပါလော ဝိပဿီဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပဋိသုတ္တာ ဗန္ဓုမတိ ရာဇောနိ ပဝိသိတွာ ခဏ္ဍုဉ္စ ရာဇပုတ္တံ တိဿဉ္စ ပုရောဟိတပုတ္တံ ဧတဒေါစ “ဝိပဿီ ဘန္တေ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗန္ဓုမတိ ရာဇောနိ အနုပ္ပတ္တော ခေမေ မိဂဒါယေ ဝိဟရတိ၊ သော တုမှာကံ ဒဿန-ကာမော”တိ။

၇၄။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခဏ္ဍော စ ရာဇပုတ္တော တိဿော စ ပုရောဟိတပုတ္တော ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ ယောဇာပေတွာ ဘဒ္ဒံ ဘဒ္ဒံ ယာနံ အဘိရဟိတွာ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ ယာနေဟိ ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇောနိယာ နိယျိသု။ ယေန ခေမော မိဂဒါယော တေန ပါယိသု၊ ယာဝတိကာ ယာနဿ ဘူမိ၊ ယာနေန ဂန္ဓာ ယာနာ ပစ္စောရောဟိတွာ ပတ္တိကာဝံ^၁ ယေန ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တေနပသင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝိပဿီ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု။

၇၅။ တေသံ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အနုပုဗ္ဗိ ကထံ^၂ ကထေသိ၊ သေယျထိဒံ၊ ဒါနကထံ သီလကထံ သဂ္ဂကထံ ကာမာနံ အာဒီနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ နေက္ခမ္မေ အာနိသံသံ ပကာသေသိ။ ယဒါ တေ ဘဂဝါ အညာသိ ကလ္လစိတ္တေ မုဒုစိတ္တေ ဝိနိဝရဏစိတ္တေ ဥဒဂ္ဂစိတ္တေ ပသန္နစိတ္တေ၊ အထ ယာ ဗုဒ္ဓါနံ သာမုက္ကံသိကာ ဓမ္မဒေသနာ၊ တံ ပကာသေသိ ဒုက္ခံ သမုဒယံ နိရောဓံ မဂ္ဂံ။ သေယျထာပိ နာမ သုဒ္ဓံ ဝတ္ထံ အပဂတကာဠကံ သမ္မဒေဝ ရဇနံ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ၊ ဧဝမေဝ ခဏ္ဍဿ စ ရာဇပုတ္တဿ တိဿဿ စ ပုရောဟိတပုတ္တဿ တသ္မိံ ယေဝ အာသနေ ဝိရဇံ ဝိတမလံ ဓမ္မစက္ခု ဥဒပါဒိ “ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ”န္တိ။

၇၆။ တေ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ ပတ္တဓမ္မာ ဝိဒိတဓမ္မာ ပရိယောဂါဠဓမ္မာ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆာ ဝိဂတကထံကထာ ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တာ အပရပ္ပစ္စယာ သတ္တုဿာသနေ ဝိပဿီ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဧတဒေါစ “အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ ဘန္တေ နိက္ကုဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ ‘စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ’တိ။ ဧဝမေဝံ ဘဂဝတာ အနေကပရိယာယေန

ဓမ္မော ပကာသိတော။ ဧတေ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမ ဓမ္မဉ္စ၊
လဘေယျာမ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ လဘေယျာမ
ဥပသမ္ပဒ”န္တိ။

၇၇။ အလတ္ထံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခဏ္ဍော စ ရာဇပုတ္တော တိဿော စ
ပုရောဟိတပုတ္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အလတ္ထံ ဥပသမ္ပဒံ။ တေ ဝိပဿိ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ၊
သင်္ခါရာနံ အာဒိနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ နိဗ္ဗာနေ အာနိသံသံ ပကာသေသိ။
တေသံ ဝိပဿိနာ ဘဂဝတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဓမ္မိယာ ကထာယ
သန္တဿိယမာနာနံ သမာဒပိယမာနာနံ သမုတ္တေဇိယမာနာနံ သမ္ပဟံသိယ-
မာနာနံ နစိရဿေဝ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုတ္တိံ သု။

မဟာဇနကာယပဗ္ဗဇ္ဇာ

၇၈။ အဿောသိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇောနိယာ မဟာဇန-
ကာယော စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနိ “ဝိပဿိ ကိရ ဘဂဝါ အရဟံ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗန္ဓုမတိ ရာဇောနိ အနုပုတ္တော ခေမေ မိဂဒါယေ
ဝိဟရတိ၊ ခဏ္ဍော စ ကိရ ရာဇပုတ္တော တိဿော စ ပုရောဟိတပုတ္တော
ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ ကေသမသ္မံ
ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ
ပဗ္ဗဇိတာ”တိ။ သုတွာန နေသံ ဧတဒဟောသိ “န ဟိ နူန သော ဩရကော
ဓမ္မဝိနယော၊ န သာ ဩရကာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ယတ္ထ ခဏ္ဍော စ ရာဇပုတ္တော
တိဿော စ ပုရောဟိတပုတ္တော ကေသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ
ဝတ္တာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ခဏ္ဍော စ
ရာဇပုတ္တော တိဿော စ ပုရောဟိတပုတ္တော ကေသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ
ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿန္တိ၊
ကိမင်္ဂံ ပန မယ”န္တိ။ အထ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ မဟာဇနကာယော
စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနိ ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇောနိယာ နိက္ခမိတွာ ယေန
ခေမော မိဂဒါယော၊ ယေန ဝိပဿိ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
တေနုပသင်္ကမိံ သု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝိပဿိ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ
အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံ သု။

၇၉။ တေသံ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အနုပုဗ္ဗိ ကထံ ကထေသိ။ သေယျထိဒံ၊ ဒါနကထံ သီလကထံ သဂ္ဂကထံ ကာမာနံ အာဒီနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ နေက္ခမ္မေ အာနိသံသံ ပကာသေသိ။ ယဒါ တေ ဘဂဝါ အညာသိ ကလ္လစိတ္တေ မုဒုစိတ္တေ ဝိနိဝရဏစိတ္တေ ဥဒဂ္ဂစိတ္တေ ပသန္နစိတ္တေ၊ အထ ယာ ဗုဒ္ဓါနံ သာမုက္ကံသိကာ ဓမ္မဒေသနာ၊ တံ ပကာသေသိ ဒုက္ခံ သမုဒယံ နိရောဓံ မဂ္ဂံ။ သေယျထာပိ နာမ သုဒ္ဓံ ဝတ္ထံ အပဂတကာဠကံ သမ္ပဒေဝ ရဇေန ပဋိဂ္ဂဏှေယျ၊ ဧဝမေဝ တေသံ စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနံ တသ္မိယေဝ အာသနေ ဝိရဇံ ဝိတမလံ ဓမ္မစက္ခု ဥဒပါဒိ “ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ”န္တိ။

၈၀။ တေ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ ပတ္တဓမ္မာ ဝိဒိတဓမ္မာ ပရိယောဂါဠဓမ္မာ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆာ ဝိဂတကထံကထာ ဝေသာရဇ္ဇပုတ္တာ အပရပ္ပစ္စယာ သတ္တုသာသနေ ဝိပဿီ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဧတဒေါစုံ “အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ ဘန္တေ နိက္ကုဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ “စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ”တိ။ ဧဝမေဝံ ဘဂဝတာ အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော။ ဧတေ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမ ဓမ္မဉ္စ (ဘိက္ခုသံဃဉ္စ)၊ လဘေယျာမ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ လဘေယျာမ ဥပသမ္ပဒ”န္တိ။

၈၁။ အလတ္ထု ခေါ ဘိက္ခဝေ တာနိ စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနိ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အလတ္ထု ဥပသမ္ပဒံ။ တေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ၊ သင်္ခါရာနံ အာဒီနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ နိဗ္ဗာနေ အာနိသံသံ ပကာသေသိ။ တေသံ ဝိပဿိနာ ဘဂဝတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿိယမာနာနံ သမာဒပိယမာနာနံ သမုတ္တေဇိယမာနာနံ သမ္ပဟံသိယ-မာနာနံ နစိရဿေဝ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိသု။

ပုရိမပဗ္ဗဇိတာနံ ဓမ္မာဘိသမယ

၈၂။ အသောသုံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တာနိ ပုရိမာနိ စတုရာသီတိ-ပဗ္ဗဇိတသဟဿာနိ “ဝိပဿီ ကိရ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗန္ဓုမတိ”

ရာဇောနိံ အနုပုတ္တော ခေမေ မိဂဒါယေ ဝိဟရတိ၊ ဓမ္မဉ္စ ကိရ ဒေသေတိ”တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ တာနိ စတုရာသီတိပဗ္ဗဇိတသဟဿာနိ ယေန ဗန္ဓုမတီ ရာဇောနိ၊ ယေန ခေမော မိဂဒါယော၊ ယေန ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝိပဿီ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု။

၈၃။ တေသံ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အနုပုပ္ဖံ ကထံ ကထေသိ။ သေယျထိဒံ၊ ဒါနကထံ သီလကထံ သဂ္ဂကထံ ကာမာနံ အာဒိနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ နေက္ခမ္မေ အာနိသံသံ ပကာသေသိ။ ယဒါ တေ ဘဂဝါ အညာသိ ကလ္လစိတ္တေ မုဒုစိတ္တေ ဝိနိဝရဏစိတ္တေ ဥဒဂ္ဂစိတ္တေ ပသန္တစိတ္တေ၊ အထ ယာ ဗုဒ္ဓါနံ သာမုက္ကံသိကာ ဓမ္မဒေသနာ၊ တံ ပကာသေသိ ဒုက္ခံ သမုဒယံ နိရောဓံ မဂ္ဂံ။ သေယျထာပိ နာမ သုဒ္ဓံ ဝတ္ထံ အပဂတကာဠကံ သမ္ပဒေဝ ရဇေန ပဋိဂ္ဂဏှေယျ၊ ဧဝမေဝ တေသံ စတုရာသီတိပဗ္ဗဇိတသဟဿာနံ တသ္မိယေဝ အာသနေ ဝိရဇံ ဝိတမလံ ဓမ္မစက္ခု ဥဒပါဒိ “ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မံ”န္တိ။

၈၄။ တေ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ ပတ္တဓမ္မာ ဝိဒိတဓမ္မာ ပရိယောဂါဠဓမ္မာ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆာ ဝိဂတကထံကထာ ဝေသာရဇ္ဇပုတ္တာ အပရပ္ပစ္စယာ သတ္တုသာသနေ ဝိပဿီ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဧတဒေါစုံ “အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ ဘန္တေ နိက္ကုဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္တကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇေတံ ဓာရေယျ “စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ”တိ။ ဧဝမေဝ ဘဂဝတာ အနေကပရိယာ-ယေန ဓမ္မော ပကာသိတော။ ဧတေ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ လဘေယျာမ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇံ လဘေယျာမ ဥပသမ္ပဒ”န္တိ။

၈၅။ အလတ္ထု ခေါ ဘိက္ခဝေ တာနိ စတုရာသီတိပဗ္ဗဇိတသဟဿာနိ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇံ အလတ္ထု ဥပသမ္ပဒံ။ တေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ၊ သင်္ခါရာနံ အာဒိနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ နိဗ္ဗာနေ အာနိသံသံ ပကာသေသိ။ တေသံ ဝိပဿိနာ ဘဂဝတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿိယမာနာနံ

သမာဒဝိယမာနာနံ သမုတ္တေဇိယမာနာနံ သမ္ပဟံသိယမာနာနံ နစိရဿေဝ
အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုတ္တိံသု။

စာရိကာအနုဇာနန

၈၆။ တေန ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သမယေန ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇောနိယာ မဟာ-
ဘိက္ခုသံဃော ပဋိဝသတိ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟသံ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ရဟောဂတဿ
ပဋိသလ္လိနဿ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ “မဟာ ခေါ ဧတရဟိ
ဘိက္ခုသံဃော ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇောနိယာ ပဋိဝသတိ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခု-
သတသဟသံ၊ ယံနူနာဟံ ဘိက္ခု အနုဇာနေယျံ ‘စရထ ဘိက္ခဝေ စာရိကံ
ဗဟုနေဟိတာယ ဗဟုနေသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ
သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ မာ ဧကေန ဒွေ အဂမိတ္ထ၊ ဒေသေထ ဘိက္ခဝေ
ဓမ္မံ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျူဇနံ
ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေထ၊ သန္တိ သတ္တာ
အပ္ပရက္ခေဇာတိကာ၊ အဿဝနတာ ဓမ္မဿ ပရိဟာယန္တိ၊ ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ
အညာတာရော။ အပိ စ ဆန္တံ ဆန္တံ ဝဿာနံ အစ္စယေန ဗန္ဓုမတိ ရာဇောနိ
ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာယာ’တိ”။

၈၇။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရော မဟာဗြဟ္မာ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော
အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ စေတသာ စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ
သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊
ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ၊ ဧဝမေဝ ဗြဟ္မလောကေ အန္တရဟိတော
ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပုရတော
ပါတုရဟေသိ။ အထ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ မဟာဗြဟ္မာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ
ကရိတွာ ယေန ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တေနဉ္စလိ
ပဏာမေတွာ ဝိပဿီ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဧတဒဝေါစ “ဧဝမေတံ
ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ သုဂတ။ မဟာ ခေါ ဘန္တေ ဧတရဟိ ဘိက္ခုသံဃော
ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇောနိယာ ပဋိဝသတိ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟသံ၊
အနုဇာနာတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ဘိက္ခု ‘စရထ ဘိက္ခဝေ စာရိကံ ဗဟုနေဟိတာယ
ဗဟုနေသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ
ဒေဝမနုဿာနံ၊ မာ ဧကေန ဒွေ အဂမိတ္ထ၊ ဒေသေထ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ

အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ
 ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေထ၊ သန္တိ သတ္တာ
 အပ္ပရက္ခေဇာတိကာ၊ အဿဝနတာ ဓမ္မဿ ပရိဟာယန္တိ၊ ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ
 အညာတာရော'တိ'။ အပိ စ ဘန္တေ မယံ တထာ ကရိဿာမ၊ ယထာ ဘိက္ခု
 ဆန္တံ ဆန္တံ ဝဿာနံ အစ္စယေန ဗန္ဓုမတိ ရာဇောနိ ဥပသင်္ကမိဿန္တိ
 ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာယာ"တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘိက္ခဝေ သော မဟာဗြဟ္မာ၊ ဣဒံ
 ဝတ္တာ ဝိပဿိ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ
 ကတွာ တတ္ထေဝ အန္တရဓာယိ။

၈၈။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
 သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ဘိက္ခု အာမန္တေသိ။—ဣဓ မယံ
 ဘိက္ခဝေ ရဟောဂတဿ ပဋိသလ္လိနဿ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ခော
 ဥဒပါဒိ “မဟာ ခေါ ဧတရဟိ ဘိက္ခုသံဃော ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇောနိယာ
 ပဋိဝသတိ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿံ။ ယံနုနာဟံ ဘိက္ခု အနုဇာနေယျံ
 ‘စရထ ဘိက္ခဝေ စာရိကံ ဗဟုဇေနဟိတာယ ဗဟုဇေနသုခါယ လောကာနု-
 ကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ မာ ဧကေန ဒွေ
 အဂမိတ္ထ၊ ဒေသေထ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ
 ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ
 ပကာသေထ၊ သန္တိ သတ္တာ အပ္ပရက္ခေဇာတိကာ၊ အဿဝနတာ ဓမ္မဿ
 ပရိဟာယန္တိ၊ ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ အညာတာရော။ အပိ စ ဆန္တံ ဆန္တံ ဝဿာနံ
 အစ္စယေန ဗန္ဓုမတိ ရာဇောနိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာယာ'တိ”။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရော မဟာဗြဟ္မာ မမ စေတသာ
 စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ ဝါ
 ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ၊ ဧဝမေဝ ဗြဟ္မလောကေ
 အန္တရဟိတော မမ ပုရတော ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ
 မဟာဗြဟ္မာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ယေနာဟံ တေနဉ္စလိ ပဏာမေတွာ
 မံ ဧတဒဝေါစ “ဧဝမေတံ ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ သုဂတ။ မဟာ ခေါ ဘန္တေ
 ဧတရဟိ ဘိက္ခုသံဃော ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇောနိယာ ပဋိဝသတိ အဋ္ဌသဋ္ဌိ-
 ဘိက္ခုသတသဟဿံ၊ အနုဇာနာတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ဘိက္ခု ‘စရထ ဘိက္ခဝေ
 စာရိကံ ဗဟုဇေနဟိတာယ ဗဟုဇေနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ

ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ မာ ဧကေန ဒွေ အဂမိတ္ထ၊ ဒေသေထ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ။ပ။ သန္တိ သတ္တာ အပ္ပရက္ခေဇာတိကာ၊ အဿဝနတာ ဓမ္မဿ ပရိဟာယန္တိ၊ ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ အညာတာရော'တိ။ အပိ စ ဘန္တေ မယံ တထာ ကရိဿာမ၊ ယထာ ဘိက္ခူ ဆန္တံ ဆန္တံ ဝဿာနံ အစ္စယေန ဗန္ဓုမတိ ရာဇောနိ ဥပသင်္ကမိဿန္တိ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာယာ"တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘိက္ခဝေ သော မဟာဗြဟ္မာ၊ ဣဒံ ဝတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ တတ္ထေဝ အန္တရဓာယိ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ၊ စရထ စာရိကံ ဗဟုနေဟိတာယ ဗဟုနေသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ မာ ဧကေန ဒွေ အဂမိတ္ထ၊ ဒေသေထ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေထ၊ သန္တိ သတ္တာ အပ္ပရက္ခေဇာတိကာ၊ အဿဝနတာ ဓမ္မဿ ပရိဟာယန္တိ၊ ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ အညာတာရော။ အပိ စ ဘိက္ခဝေ ဆန္တံ ဆန္တံ ဝဿာနံ အစ္စယေန ဗန္ဓုမတိ ရာဇောနိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာယာတိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ယေဘုယျေန ဧကာဟေနေဝ နေပဒစာရိကံ ပက္ကမိ'သု။

၈၉။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဇေယျဒီပေ စတုရာသီတိ အာဝါသ-
သဟဿာနိ ဟောန္တိ။ ဧကမိ ဟိ ဝဿေ နိက္ခန္တေ ဒေဝတာ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုံ
“နိက္ခန္တံ ခေါ မာရိသာ ဧကံ ဝဿံ၊ ပဉ္စ ဒါနိ ဝဿာနိ သေသာနိ၊ ပဉ္စန္တံ ဝဿာနံ
အစ္စယေန ဗန္ဓုမတိ ရာဇောနိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာယာ"တိ။
ဒွိသု ဝဿေသု နိက္ခန္တေသု။ တိသု ဝဿေသု နိက္ခန္တေသု။ စတုသု ဝဿေသု
နိက္ခန္တေသု။ ပဉ္စသု ဝဿေသု နိက္ခန္တေသု ဒေဝတာ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုံ
“နိက္ခန္တံ ခေါ မာရိသာ ပဉ္စဝဿာနိ၊ ဧကံ ဒါနိ ဝဿံ သေသံ၊ ဧကဿ
ဝဿဿ အစ္စယေန ဗန္ဓုမတိ ရာဇောနိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေ-
သာယာ"တိ။ ဆသု ဝဿေသု နိက္ခန္တေသု ဒေဝတာ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုံ
“နိက္ခန္တံ ခေါ မာရိသာ ဆဗ္ဗဿာနိ၊ သမယော ဒါနိ ဗန္ဓုမတိ ရာဇောနိ
ဥပသင်္ကမိတုံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာယာ"တိ။ အထ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ
အပ္ပေကစ္စေ သကေန ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန အပ္ပေကစ္စေ ဒေဝတာနံ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန
ဧကာဟေနေဝ ဗန္ဓုမတိ ရာဇောနိ ဥပသင်္ကမိ'သု ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာယာတိ။

၉၀။ တတြ သုဒ္ဓံ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
ဘိက္ခုသံဃေ ဧဝံ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသတိ။

“ခန္တိ ပရမံ တပေါ တိတိက္ခာ၊
နိဗ္ဗာနံ ပရမံ ဝဒန္တိ ဗုဒ္ဓါ။
န ဟိ ပဗ္ဗဇိတော ပရူပဃာတိ၊
န သမဏော^၁ ဟောတိ ပရံ ဝိဟေဌယန္တော။

သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ၊ ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ။
သစိတ္တပရိယောဒပနံ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါနသာသနံ။

အနုပဝါဒေါ အနုပဃာတော^၂၊ ပါတိမောက္ခေ စ သံဝရော။
မတ္တညုတာ စ ဘတ္တသ္မိံ၊ ပန္တိဉ္စ သယနာသနံ။
အဓိစိတ္တေ စ အာယောဂေါ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါနသာသနံ”န္တိ။

ဒေဝတာဇရာဇန

၉၁။ ဧကမိဒါဟံ ဘိက္ခဝေ သမယံ ဥက္ကဋ္ဌာယံ ဝိဟရာမိ သုဘဂဝနေ
သာလရာဇမူလေ၊ တဿ မယံ ဘိက္ခဝေ ရဟောဂတဿ ပဋိသလ္လိနဿ
ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ “န ခေါ သော သတ္တာဝါသော
သုလဘရူပေါ၊ ယော မယာ အနာဂုတ္တပုဗ္ဗော^၃ ဣမိနာ ဒီဃေန အဒ္ဓါနာ
အညတြ သုဒ္ဓါဝါသေဟိ ဒေဝေဟိ။ ယံနုနာဟံ ယေန သုဒ္ဓါဝါသာ ဒေဝါ
တေနပသင်္ကမေယျ”န္တိ။ အထ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ
ပုရိသော သမိဉ္စိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ၊
ဧဝမေဝ ဥက္ကဋ္ဌာယံ သုဘဂဝနေ သာလရာဇမူလေ အန္တရဟိတော အဝိဟေသု
ဒေဝေသု ပါတုရဟောသိ။ တသ္မိံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝနိကာယေ အနေကာနိ
ဒေဝတာသဟဿာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသတသဟဿာနိ^၄၊ ယေနာဟံ
တေနပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။
ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တာ ဒေဝတာ မံ ဧတဒေါစုံ “ဣတော သော
မာရိသာ ဧကနဂုတိကပ္ပေ ယံ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
လောကေ ဥဒပါဒိ။ ဝိပဿီ မာရိသာ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
ခတ္တိယော ဇာတိယာ အဟောသိ၊ ခတ္တိယကုလေ ဥဒပါဒိ။ ဝိပဿီ
မာရိသာ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကောဏ္ဍညော ဂေါတ္တေန

၁-သမဏော (သီ၊ သျာ၊ ဣ) ၂-အနုပဝါဒေါ အနုပဃာတော (ဣ၊ က) ၃-အနုဇ္ဈာဝုဋ္ဌပုဗ္ဗော (က-သီ၊ က)

၄-အနေကာနိ ဒေဝတာသတာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ (သျာ)

အဟောသိ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အသီတိဝဿသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ ဝိပဿိ မာရိသာ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပါဠိလိယာ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ခဏ္ဍတိဿံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တယော သာဝကာနံ သန္နိပါတာ အဟောသုံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ ဘိက္ခုသတသဟဿံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ အသီတိဘိက္ခုသဟဿာနိ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဣမေ တယော သာဝကာနံ သန္နိပါတာ အဟောသုံ သဗ္ဗေသယေဝ ခိဏာသဝါနံ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အသောကော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဗန္ဓုမာ နာမ ရာဇာ ပိတာ အဟောသိ။ ဗန္ဓုမတိ နာမ ဒေဝီ မာတာ အဟောသိ ဇေနတ္တိ။ ဗန္ဓုမဿ ရညော ဗန္ဓုမတိ နာမ နဂရံ ရာဇမောနိ အဟောသိ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဧဝံ အဘိနိက္ခမနံ အဟောသိ ဧဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဧဝံ ပမာနံ ဧဝံ အဘိသမ္မောမိ ဧဝံ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ။ တေ မယံ မာရိသာ ဝိပဿိမိ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ကာမေသု ကာမစ္ဆန္တံ ဝိရာဇေတွာ ဣဂူပပန္နာ”တိ။ပ။

တသ္မိယေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒေဝနိကာယေ အနေကာနိ ဒေဝတာ- သဟဿာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသတသဟဿာနိ^၁ ယေနာဟံ တေနုပ- သင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တာ ဒေဝတာ မံ ဧတဒဝေါစုံ “ဣမသ္မိယေဝ ခေါ မာရိသာ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ဘဂဝါ ဧတရဟံ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပန္နော။ ဘဂဝါ မာရိသာ ခတ္တိယော ဇာတိယာ ခတ္တိယကုလေ ဥပ္ပန္နော။ ဘဂဝါ မာရိသာ ဂေါတမော ဂေါတ္တေန။ ဘဂဝတော မာရိသာ အပ္ပကံ အာယုပ္ပမာဏံ ပရိတ္တံ လဟုကံ ယော စိရံ ဇီဝတိ၊ သော ဝဿသတံ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော။ ဘဂဝါ မာရိသာ အဿတ္တဿ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဘဂဝတော မာရိသာ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ

၁-အနေကာနိ ဒေဝတာသတာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ (သျှ၊ ဧဝမုပရိပိ)

ဘဒ္ဒယုဂံ။ ဘဂဝတော မာရိသာ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ
 အမုတေဋ္ဌသာနိ ဘိက္ခုသတာနိ။ ဘဂဝတော မာရိသာ အယံ ဧကော
 သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ သဗ္ဗေသံယေဝ ခီဏာသဝါနံ။ ဘဂဝတော
 မာရိသာ အာနန္ဒော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။
 ဘဂဝတော မာရိသာ သုဒ္ဓေါဒနော နာမ ရာဇာ ပိတာ အဟောသိ။ မာယာ
 နာမ ဒေဝီ မာတာ အဟောသိ ဇနေတ္တိ။ ကပိလဝတ္ထု နာမ နဂရံ ရာဇဓာနီ
 အဟောသိ။ ဘဂဝတော မာရိသာ ဧဝံ အဘိနိက္ခမနံ အဟောသိ ဧဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ
 ဧဝံ ပဓာနံ ဧဝံ အဘိသမ္မောဓိ ဧဝံ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ။ တေ မယံ မာရိသာ ဘဂဝတိ
 ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ကာမေသု ကာမစ္ဆန္တံ ဝိရာဇေတွာ ဣဓူပပန္နာ”တိ။

၉၂။ အထ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ အဝိဟေဟိ ဒေဝေဟိ သဒ္ဓိံ ယေန အတပ္ပါ
 ဒေဝါ တေနုပသင်္ကမိ။ပ။ အထ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ အဝိဟေဟိ စ ဒေဝေဟိ
 အတပ္ပေဟိ စ ဒေဝေဟိ သဒ္ဓိံ ယေန သုဒဿာ ဒေဝါ တေနုပသင်္ကမိ။
 အထ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ အဝိဟေဟိ စ ဒေဝေဟိ အတပ္ပေဟိ စ ဒေဝေဟိ
 သုဒဿဟိ စ ဒေဝေဟိ သဒ္ဓိံ ယေန သုဒဿိ ဒေဝါ တေနုပသင်္ကမိ။
 အထ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ အဝိဟေဟိ စ ဒေဝေဟိ အတပ္ပေဟိ စ ဒေဝေဟိ
 သုဒဿဟိ စ ဒေဝေဟိ သုဒဿိဟိ စ ဒေဝေဟိ သဒ္ဓိံ ယေန အကနိဋ္ဌာ
 ဒေဝါ တေနုပသင်္ကမိ။ တသ္မိံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝနိကာယေ အနေကာနိ
 ဒေဝတာသဟဿာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသတသဟဿာနိ ယေနာဟံ
 တေနုပသင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။

ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တာ ဒေဝတာ မံ ဧတဒေဝါစုံ “ဣတော သော
 မာရိသာ ဧကနဂုတိကပ္ပေ ယံ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ
 ဥဒပါဒိ။ ဝိပဿီ မာရိသာ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ခတ္တိယော ဇာတိယာ
 အဟောသိ။ ခတ္တိယကုလေ ဥဒပါဒိ။ ဝိပဿီ မာရိသာ ဘဂဝါ အရဟံ
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကောဏ္ဍညော ဂေါတ္တေန အဟောသိ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ
 ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အသီတိဝဿသဟဿာနိ
 အာယုပ္ပမာဏံ အဟောသိ။ ဝိပဿီ မာရိသာ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
 ပါဠိလိယာ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော
 အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ခဏ္ဍတိသံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ
 ဘဒ္ဒယုဂံ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
 တယော သာဝကာနံ သန္နိပါတာ အဟောသုံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော
 အဟောသိ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော

အဟောသိ ဘိက္ခုသတသဟဿံ။ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ အသီတိဘိက္ခုသဟဿာနိ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဣမေ တယော သာဝကာနံ သန္နိပါတာ အဟောသုံ သဗ္ဗေသံ-ယေဝ ခိဏာသဝါနံ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အသောကော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဗန္ဓုမာ နာမ ရာဇာ ပိတာ အဟောသိ။ ဗန္ဓုမတိ နာမ ဒေဝီ မာတာ အဟောသိ ဇေနတ္တိ။ ဗန္ဓုမဿ ရညော ဗန္ဓုမတိ နာမ နဂရံ ရာဇောနီ အဟောသိ။ ဝိပဿိဿ မာရိသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဧဝံ အဘိနိက္ခမနံ အဟောသိ ဧဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဧဝံ ပဓာနံ ဧဝံ အဘိသမ္မောမိ ဧဝံ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ။ တေ မယံ မာရိသာ ဝိပဿိမိ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ကာမေသု ကာမစ္ဆန္တံ ဝိရာဇေတွာ ဣဂ္ဂူပပန္နာ”တိ။ တသ္မိံယေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒေဝနိကာယေ အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသတ-သဟဿာနိ ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တာ ဒေဝတာ မံ ဧတဒဝေါစုံ “ဣတော သော မာရိသာ ဧကတိံသေ ကပ္ပေ ယံ သိခီ ဘဂဝါ။ပ။ တေ မယံ မာရိသာ သိခိမိ ဘဂဝတိ။ တသ္မိံယေဝ ခေါ မာရိသာ ဧကတိံသေ ကပ္ပေ ယံ ဝေဿဘူ ဘဂဝါ။ပ။ တေ မယံ မာရိသာ ဝေဿဘုမိ ဘဂဝတိ။ပ။ ဣမသ္မိံ-ယေဝ ခေါ မာရိသာ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ကကုသန္ဓော ကောဏာဂမနော ကဿပေါ ဘဂဝါ။ပ။ တေ မယံ မာရိသာ ကကုသန္ဓမိ ကောဏာဂမနမိ ကဿပမိ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ကာမေသု ကာမစ္ဆန္တံ ဝိရာဇေတွာ ဣဂ္ဂူပပန္နာ”တိ။

၉၃။ တသ္မိံယေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒေဝနိကာယေ အနေကာနိ ဒေဝတာ-သဟဿာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသတသဟဿာနိ ယေနာဟံ တေနုပ-သင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တာ ဒေဝတာ မံ ဧတဒဝေါစုံ “ဣမသ္မိံယေဝ ခေါ မာရိသာ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ဘဂဝါ ဧတရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပန္နော။ ဘဂဝါ မာရိသာ ခတ္တိယော ဇာတိယာ၊ ခတ္တိယကုလေ ဥပ္ပန္နော။ ဘဂဝါ မာရိသာ ဂေါတမော ဂေါတ္တေန။ ဘဂဝတော မာရိသာ အပ္ပကံ အာယုပ္ပမာဏံ ပရိတ္တံ လဟုကံ ယော စိရံ ဇီဝတိ၊ သော ဝဿသတံ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော။ ဘဂဝါ မာရိသာ အဿတ္တဿ မူလေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဘဂဝတော မာရိသာ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနံ နာမ သာဝကယုဂံ အဟောသိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ။

ဘဂဝတော မာရိသာ ဧကော သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ
 အမုတေဋ္ဌသာနိ ဘိက္ခုသတာနိ။ ဘဂဝတော မာရိသာ အယံ ဧကော
 သာဝကာနံ သန္နိပါတော အဟောသိ သဗ္ဗေသံယေဝ ခီဏာသဝါနံ။ ဘဂဝတော
 မာရိသာ အာနန္ဒော နာမ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကော အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော အဟောသိ။
 ဘဂဝတော မာရိသာ သုဒ္ဓေါဒနော နာမ ရာဇာ ပိတာ အဟောသိ။ မာယာ
 နာမ ဒေဝီ မာတာ အဟောသိ ဇေနတ္တိ။ ကပိလဝတ္ထု နာမ နဂရံ ရာဇဓာနီ
 အဟောသိ။ ဘဂဝတော မာရိသာ ဧဝံ အဘိနိက္ခမနံ အဟောသိ ဧဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ
 ဧဝံ ပဓာနံ ဧဝံ အဘိသမ္ဗောဓိ ဧဝံ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ။ တေ မယံ မာရိသာ
 ဘဂဝတံ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ကာမေသု ကာမတ္တန္တံ ဝိရာဇေတွာ ဣဂ္ဂပပန္နာ”တိ။

၉၄။ ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿေဝေသာ ဓမ္မဓာတု သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ၊
 ယဿာ ဓမ္မဓာတုယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ တထာဂတော အတီတေ ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ
 ဆိန္နပပဉ္စေ ဆိန္နဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္နဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ ဇာတိတောပိ
 အနုဿရတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရတိ၊ ဂေါတ္တတောပိ အနုဿရတိ၊
 အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကယုဂတောပိ အနုဿရတိ၊
 သာဝကသန္နိပါတတောပိ အနုဿရတိ “ဧဝံဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ”
 ဣတိပိ။ “ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရီ
 ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ”ဣတိပိတိ။

ဒေဝတာပိ တထာဂတဿ ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ၊ ယေန တထာဂတော
 အတီတေ ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္နပပဉ္စေ ဆိန္နဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္နဝဋ္ဋေ
 သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ ဇာတိတောပိ အနုဿရတိ၊ နာမတောပိ အနုဿရတိ၊
 ဂေါတ္တတောပိ အနုဿရတိ၊ အာယုပ္ပမာဏတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝက-
 ယုဂတောပိ အနုဿရတိ၊ သာဝကသန္နိပါတတောပိ အနုဿရတိ “ဧဝံ ဇစ္စာ
 တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ” ဣတိပိ။ “ဧဝံနာမာ ဧဝံဂေါတ္တာ ဧဝံသီလာ ဧဝံဓမ္မာ
 ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရီ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ”ဣတိပိတိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ
 အဘိနန္ဒန္တိ။

မဟာပဒါနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ပဌမံ။

၂-မဟာနိဒါနသုတ္တံ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ

၉၅။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကုရူသု ဝိဟရတိ ကမ္မာသမ္ပန္နာမံ^၁ ကုရူနံ နိဂမော။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ။ ဧကမန္တံ နိဿိန္နော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ၊ အပ္ပုတံ ဘန္တေ၊ ယာဝ ဂမ္ဘီရော စာယံ ဘန္တေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော စ၊ အထ စ ပန မေ ဥတ္တာနကုတ္တာနကော ဝိယ ခါယတိ”တိ။ မာ ဟေဝံ အာနန္ဒ အဝစ၊ မာ ဟေဝံ အာနန္ဒ အဝစ။ ဂမ္ဘီရော စာယံ အာနန္ဒ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော စ၊ ဧတဿ အာနန္ဒ ဓမ္မဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋိဝေဓာ ဧဝမယံ ပဇာ တန္တာကုလကဇာတာ ကုလဂဏ္ဍိကဇာတာ^၂ မုဉ္ဇပဗ္ဗဘူတာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ သံသာရံ နာတိဝတ္တတိ။

၉၆။ အတ္ထိ ဣဒပ္ပတ္တယာ ဇရာမရဏန္တိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္ဒ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိပ္ပတ္တယာ ဇရာမရဏန္တိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ ဇာတိပ္ပတ္တယာ ဇရာမရဏန္တိ ဣတ္ထဿ ဝစနိယံ။

အတ္ထိ ဣဒပ္ပတ္တယာ ဇာတိတိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္ဒ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိပ္ပတ္တယာ ဇာတိတိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ ဘဝပ္ပတ္တယာ ဇာတိတိ ဣတ္ထဿ ဝစနိယံ။

အတ္ထိ ဣဒပ္ပတ္တယာ ဘဝေါတိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္ဒ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိပ္ပတ္တယာ ဘဝေါတိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ ဥပါဒါနပ္ပတ္တယာ ဘဝေါတိ ဣတ္ထဿ ဝစနိယံ။

အတ္ထိ ဣဒပ္ပတ္တယာ ဥပါဒါနန္တိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္ဒ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိပ္ပတ္တယာ ဥပါဒါနန္တိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ တဏှာပ္ပတ္တယာ ဥပါဒါနန္တိ ဣတ္ထဿ ဝစနိယံ။

၁-ကမ္မာသမ္ပန္နံ နာမ (သျှာ) ၂-ရုဇာရုဏ္ဍိကဇာတာ (သီ၊ဣ)၊ ရုဏဂဏ္ဍိကဇာတာ (သျှာ)

အတ္ထိ ဣဒပ္ပတ္တယာ တဏှာတိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္တ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိပ်ပတ္တယာ တဏှာတိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ ဝေဒနာပတ္တယာ တဏှာတိ ဣတ္ထဿ ဝစနိယံ။

အတ္ထိ ဣဒပ္ပတ္တယာ ဝေဒနာတိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္တ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိပ်ပတ္တယာ ဝေဒနာတိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ ဖဿပတ္တယာ ဝေဒနာတိ ဣတ္ထဿ ဝစနိယံ။

အတ္ထိ ဣဒပ္ပတ္တယာ ဖဿောတိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္တ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိပ်ပတ္တယာ ဖဿောတိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ နာမရူပပတ္တယာ ဖဿောတိ ဣတ္ထဿ ဝစနိယံ။

အတ္ထိ ဣဒပ္ပတ္တယာ နာမရူပန္တိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္တ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိပ်ပတ္တယာ နာမရူပန္တိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ ဝိညာဏပတ္တယာ နာမရူပန္တိ ဣတ္ထဿ ဝစနိယံ။

အတ္ထိ ဣဒပ္ပတ္တယာ ဝိညာဏန္တိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန သတာ အာနန္တ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိပ်ပတ္တယာ ဝိညာဏန္တိ ဣတိ စေ ဝဒေယျ၊ နာမရူပပတ္တယာ ဝိညာဏန္တိ ဣတ္ထဿ ဝစနိယံ။

၉၇။ ဣတိ ခေါ အာနန္တ နာမရူပပတ္တယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပတ္တယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပတ္တယာ ဖဿော၊ ဖဿပတ္တယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပတ္တယာ တဏှာ၊ တဏှာပတ္တယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပတ္တယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပတ္တယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပတ္တယာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနသုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

၉၈။ ဇာတိပတ္တယာ ဇရာမရဏန္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဇာတိပတ္တယာ ဇရာမရဏံ။ ဇာတိ စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿစိ ကိမ္မိစိ၊ သေယျထိဒံ၊ ဒေဝါနံ ဝါ ဒေဝတ္တာယ၊ ဂန္ဓဗ္ဗာနံ ဝါ ဂန္ဓဗ္ဗတ္တာယ၊ ယက္ခာနံ ဝါ ယက္ခတ္တာယ၊ ဘူတာနံ ဝါ ဘူတတ္တာယ၊ မနုဿာနံ ဝါ မနုဿတ္တာယ၊ စတုပ္ပဒါနံ ဝါ စတုပ္ပဒတ္တာယ၊ ပက္ခိနံ ဝါ ပက္ခိတ္တာယ၊ သရီသပါနံ ဝါ သရီသပတ္တာယ^၁၊ တေသံ တေသံ စ ဟိ အာနန္တ သတ္တာနံ

တဒတ္တာယ ဇာတိံ နာဘဝိဿ၊ သဗ္ဗသော ဇာတိယာ အသတိံ ဇာတိနိရောဓာ အပိ န ခေါ ရောမရဏံ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော ရောမရဏဿ၊ ယဒိဒံ ဇာတိ။

၉၉။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ။ ဘဝေါ စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿမိ ကိမ္မိမိ၊ သေယျထိဒံ၊ ကာမဘဝေါ ဝါ ရူပဘဝေါ ဝါ အရူပဘဝေါ ဝါ။ သဗ္ဗသော ဘဝေ အသတိံ ဘဝနိရောဓာ အပိ န ခေါ ဇာတိ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော ဇာတိယာ၊ ယဒိဒံ ဘဝေါ။

၁၀၀။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ။ ဥပါဒါနံ စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿမိ ကိမ္မိမိ၊ သေယျထိဒံ၊ ကာမုပါဒါနံ ဝါ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ ဝါ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ ဝါ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ ဝါ။ သဗ္ဗသော ဥပါဒါနေ အသတိံ ဥပါဒါနနိရောဓာ အပိ န ခေါ ဘဝေါ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော ဘဝဿ၊ ယဒိဒံ ဥပါဒါနံ။

၁၀၁။ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနန္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ။ တဏှာ စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿမိ ကိမ္မိမိ၊ သေယျထိဒံ၊ ရူပတဏှာ သဒ္ဓတဏှာ ဂန္ထတဏှာ ရသတဏှာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ ဓမ္မတဏှာ။ သဗ္ဗသော တဏှာယ အသတိံ တဏှာနိရောဓာ အပိ န ခေါ ဥပါဒါနံ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော ဥပါဒါနဿ၊ ယဒိဒံ တဏှာ။

၁၀၂။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ။

ဝေဒနာ စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿစိ ကိမ္မိစိ၊ သေယျထိဒံ၊ စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ သောတသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ ဃာနသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ ဇိဝှိသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ ကာယသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ မနောသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ။ သဗ္ဗသော ဝေဒနာယ အသတိ ဝေဒနာနိရောဓာ အပိ န ခေါ တဏှာ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော တဏှာယ၊ ယဒိဒံ ဝေဒနာ။

၁၀၃။ ဣတိ ခေါ ပနေတံ အာနန္တ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ တဏှာ၊ တဏှံ ပဋိစ္စ ပရိယေသနာ၊ ပရိယေသနံ ပဋိစ္စ လာဘော၊ လာဘံ ပဋိစ္စ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဝိနိစ္ဆယံ ပဋိစ္စ ဆန္တရာဂေါ၊ ဆန္တရာဂံ ပဋိစ္စ အဇ္ဈောသာနံ၊ အဇ္ဈောသာနံ ပဋိစ္စ ပရိဂ္ဂဟော၊ ပရိဂ္ဂဟံ ပဋိစ္စ မစ္ဆရိယံ၊ မစ္ဆရိယံ ပဋိစ္စ အာရက္ခော။ အာရက္ခာဓိကရဏံ ဒဏ္ဍာဒါန သတ္တာဒါန ကလဟ ဝိဂ္ဂဟ ဝိဝါဒ တုဝံတုဝံ ပေသုည-မုသာဝါဒါ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။

၁၀၄။ အာရက္ခာဓိကရဏံ^၁ ဒဏ္ဍာဒါန သတ္တာဒါန ကလဟ ဝိဂ္ဂဟ ဝိဝါဒ-တုဝံတုဝံ ပေသုည မုသာဝါဒါ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ အာရက္ခာဓိကရဏံ ဒဏ္ဍာဒါန သတ္တာဒါန ကလဟ ဝိဂ္ဂဟ ဝိဝါဒ တုဝံတုဝံ-ပေသုည မုသာဝါဒါ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။ အာရက္ခော စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿစိ ကိမ္မိစိ၊ သဗ္ဗသော အာရက္ခေ အသတိ အာရက္ခနိရောဓာ အပိ န ခေါ ဒဏ္ဍာ-ဒါန သတ္တာဒါန ကလဟ ဝိဂ္ဂဟ ဝိဝါဒ တုဝံတုဝံ ပေသုည မုသာဝါဒါ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝေယျန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာ-တိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော ဒဏ္ဍာဒါန သတ္တာဒါန ကလဟ ဝိဂ္ဂဟ ဝိဝါဒ တုဝံတုဝံ ပေသုည မုသာဝါဒါန အနေကေသံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမ္ဘဝါယ၊ ယဒိဒံ အာရက္ခော။

၁၀၅။ မစ္ဆရိယံ ပဋိစ္စ အာရက္ခောတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ မစ္ဆရိယံ ပဋိစ္စ အာရက္ခော။ မစ္ဆရိယံ စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿစိ

၁-အာရက္ခံ ပဋိစ္စ အာရက္ခာဓိကရဏံ (သျှာ)

ကိမ္မိစိ၊ သဗ္ဗသော မစ္ဆရိယေ အသတိ မစ္ဆရိယနိရောဓာ အပိ န ခေါ အာရက္ခော ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော အာရက္ခဿ၊ ယဒိဒံ မစ္ဆရိယံ။

၁၀၆။ ပရိဂ္ဂဟံ ပဋိစ္စ မစ္ဆရိယန္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ပရိဂ္ဂဟံ ပဋိစ္စ မစ္ဆရိယံ။ ပရိဂ္ဂဟော စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿမိ ကိမ္မိစိ၊ သဗ္ဗသော ပရိဂ္ဂဟေ အသတိ ပရိဂ္ဂဟနိရောဓာ အပိ န ခေါ မစ္ဆရိယံ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော မစ္ဆရိယဿ၊ ယဒိဒံ ပရိဂ္ဂဟော။

၁၀၇။ အဇ္ဈောသာနံ ပဋိစ္စ ပရိဂ္ဂဟောတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ အဇ္ဈောသာနံ ပဋိစ္စ ပရိဂ္ဂဟော။ အဇ္ဈောသာနံ စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿမိ ကိမ္မိစိ၊ သဗ္ဗသော အဇ္ဈောသာနေ အသတိ အဇ္ဈောသာနနိရောဓာ အပိ န ခေါ ပရိဂ္ဂဟော ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော ပရိဂ္ဂဟဿ၊ ယဒိဒံ အဇ္ဈောသာနံ။

၁၀၈။ ဆန္တရာဂံ ပဋိစ္စ အဇ္ဈောသာနန္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဆန္တရာဂံ ပဋိစ္စ အဇ္ဈောသာနံ။ ဆန္တရာဂေါ စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿမိ ကိမ္မိစိ၊ သဗ္ဗသော ဆန္တရာဂေ အသတိ ဆန္တရာဂနိရောဓာ အပိ န ခေါ အဇ္ဈောသာနံ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော အဇ္ဈောသာနဿ၊ ယဒိဒံ ဆန္တရာဂေါ။

၁၀၉။ ဝိနိစ္ဆယံ ပဋိစ္စ ဆန္တရာဂေါတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဝိနိစ္ဆယံ ပဋိစ္စ ဆန္တရာဂေါ။ ဝိနိစ္ဆယော စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿမိ ကိမ္မိစိ၊ သဗ္ဗသော ဝိနိစ္ဆယေ အသတိ ဝိနိစ္ဆယနိရောဓာ အပိ န ခေါ ဆန္တရာဂေါ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော ဆန္တရာဂဿ၊ ယဒိဒံ ဝိနိစ္ဆယော။

၁၁၀။ လာဘံ ပဋိစ္စ ဝိနိစ္ဆယောတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ လာဘံ ပဋိစ္စ ဝိနိစ္ဆယော။ လာဘော စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿမိ ကိမ္မိမိ၊ သဗ္ဗသော လာဘော အသတိ လာဘနိရောဓာ အပိ န ခေါ ဝိနိစ္ဆယော ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော ဝိနိစ္ဆယဿ၊ ယဒိဒံ လာဘော။

၁၁၁။ ပရိယေသနံ ပဋိစ္စ လာဘောတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ပရိယေသနံ ပဋိစ္စ လာဘော။ ပရိယေသနာ စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿမိ ကိမ္မိမိ၊ သဗ္ဗသော ပရိယေသနာယ အသတိ ပရိယေသနာနိရောဓာ အပိ န ခေါ လာဘော ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော လာဘဿ၊ ယဒိဒံ ပရိယေသနာ။

၁၁၂။ တဏှံ ပဋိစ္စ ပရိယေသနာတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ တဏှံ ပဋိစ္စ ပရိယေသနာ။ တဏှာ စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿမိ ကိမ္မိမိ၊ သေယျထိဒံ၊ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ။ သဗ္ဗသော တဏှာယ အသတိ တဏှာနိရောဓာ အပိ န ခေါ ပရိယေသနာ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော ပရိယေသနာယ၊ ယဒိဒံ တဏှာ။ ဣတိ ခေါ အာနန္တ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ^၁ ဒွယေန ဝေဒနာယ ဧကသမောသရဏာ ဘဝန္တိ။

၁၁၃။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ။ ဖဿော စ ဟိ အာနန္တ နာဘဝိဿ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ ကဿမိ ကိမ္မိမိ၊ သေယျထိဒံ၊ စက္ခုသမ္ပသော သောတသမ္ပသော ဃာနသမ္ပသော ဇီဝါ- သမ္ပသော ကာယသမ္ပသော မနောသမ္ပသော။ သဗ္ဗသော ဖဿေ အသတိ ဖဿနိရောဓာ အပိ န ခေါ ဝေဒနာ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော
ဝေဒနာယ၊ ယဒိဒံ ဖဿော။

၁၁၄။ နာမရူပပစ္စယာ ဖဿောတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ
ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ နာမရူပပစ္စယာ ဖဿော။ ယေဟိ
အာနန္တ အာကာရေဟိ ယေဟိ လိင်္ဂေဟိ ယေဟိ နိမိတ္တေဟိ ယေဟိ ဥဒ္ဓေသေဟိ
နာမကာယဿ ပညတ္တိ ဟောတိ၊ တေသု အာကာရေသု တေသု လိင်္ဂေသု
တေသု နိမိတ္တေသု တေသု ဥဒ္ဓေသေသု အသတိ အပိ န ခေါ ရူပကာယေ
အဓိဝစနသမ္ပဿော ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ယေဟိ အာနန္တ
အာကာရေဟိ ယေဟိ လိင်္ဂေဟိ ယေဟိ နိမိတ္တေဟိ ယေဟိ ဥဒ္ဓေသေဟိ
ရူပကာယဿ ပညတ္တိ ဟောတိ၊ တေသု အာကာရေသု။ပ။ တေသု ဥဒ္ဓေသေသု
အသတိ အပိ န ခေါ နာမကာယေ ပဋိဃသမ္ပဿော ပညာယေထာတိ။
နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ယေဟိ အာနန္တ အာကာရေဟိ။ပ။ ယေဟိ ဥဒ္ဓေသေဟိ
နာမကာယဿ စ ရူပကာယဿ စ ပညတ္တိ ဟောတိ၊ တေသု အာကာရေသု။ပ။
တေသု ဥဒ္ဓေသေသု အသတိ အပိ န ခေါ အဓိဝစနသမ္ပဿော ဝါ
ပဋိဃသမ္ပဿော ဝါ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ယေဟိ
အာနန္တ အာကာရေဟိ။ပ။ ယေဟိ ဥဒ္ဓေသေဟိ နာမရူပဿ ပညတ္တိ ဟောတိ။
တေသု အာကာရေသု။ပ။ တေသု ဥဒ္ဓေသေသု အသတိ အပိ န ခေါ
ဖဿော ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ
ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော ဖဿဿ၊ ယဒိဒံ
နာမရူပံ။

၁၁၅။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ
ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ။
ဝိညာဏဉ္စ ဟိ အာနန္တ မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ န ဩက္ကမိဿထ၊ အပိ န ခေါ
နာမရူပံ မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ သမုစ္စိဿထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဝိညာဏဉ္စ
ဟိ အာနန္တ မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ ဩက္ကမိတွာ ဝေါက္ကမိဿထ၊ အပိ န ခေါ
နာမရူပံ ဣတ္ထက္ကာယ အဘိနိဗ္ဗတ္တိဿထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဝိညာဏဉ္စ
ဟိ အာနန္တ ဒဟရဿေဝ သတော ဝေါစ္စိန္တိဿထ ကုမာရကာယ ဝါ
ကုမာရိကာယ ဝါ၊ အပိ န ခေါ နာမရူပံ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လံ
အာပဇ္ဇိဿထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု
ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော နာမရူပဿ၊ ယဒိဒံ ဝိညာဏံ။

၁၁၆။ နာမရူပပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ တဒါနန္တ ဣမိနာပေတံ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ နာမရူပပစ္စယာ ဝိညာဏံ။ ဝိညာဏဉ္စ ဟိ အာနန္တ နာမရူပေ ပတိဋ္ဌံ န လဘိဿထ၊ အပိ န ခေါ အာယတိ ဇာတိဇရာမရဏံ ဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ^၁ ပညာယေကာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဧသ သမုဒယော ဧသ ပစ္စယော ဝိညာဏဿ ယဒိဒံ နာမရူပံ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ အာနန္တ ဇာယေထ ဝါ ဇီယေထ^၂ ဝါ မီယေထ^၃ ဝါ စဝေထ ဝါ ဥပပဇ္ဇေထ ဝါ။ ဧတ္တာဝတာ အဓိဝစနပထော၊ ဧတ္တာဝတာ နိရုတ္တိပထော၊ ဧတ္တာဝတာ ပညတ္တိပထော၊ ဧတ္တာဝတာ ပညာဝစရံ၊ ဧတ္တာဝတာ ဝဋ် ဝတ္တတိ ဣတ္တတ္တံ ပညာပနာယ ယဒိဒံ နာမရူပံ သဟ ဝိညာဏေန အညမညပစ္စယတာ ပဝတ္တတိ။

အတ္တပညတ္တိ

၁၁၇။ ကိတ္တာဝတာ စ အာနန္တ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ။ ရူပိ ဝါ ဟိ အာနန္တ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ “ရူပိ မေ ပရိတ္တော အတ္တာ”တိ။ ရူပိ ဝါ ဟိ အာနန္တ အနန္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ “ရူပိ မေ အနန္တော အတ္တာ”တိ။ အရူပိ ဝါ ဟိ အာနန္တ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ “အရူပိ မေ ပရိတ္တော အတ္တာ”တိ။ အရူပိ ဝါ ဟိ အာနန္တ အနန္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ “အရူပိ မေ အနန္တော အတ္တာ”တိ။

၁၁၈။ တတြာနန္တ ယော သော ရူပိ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ ဧတရဟိ ဝါ သော ရူပိ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ တတ္ထ ဘာဝိ ဝါ သော ရူပိ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ “အတထံ ဝါ ပန သန္တံ တထတ္တာယ ဥပကပ္ပေဿာမိ”တိ ဣတိ ဝါ ပနဿ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တံ ခေါ အာနန္တ ရူပိ^၄ ပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ အနုသေတိတိ ဣစ္စာလံ ဝစနာယ။

တတြာနန္တ ယော သော ရူပိ အနန္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ ဧတရဟိ ဝါ သော ရူပိ အနန္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ တတ္ထ ဘာဝိ ဝါ သော ရူပိ အနန္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ “အတထံ ဝါ

၁-ဇာတိဇရာမရဏဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)

၂-မီယေထ (က)

၂-ဇီယေထ (က)

၄-ရူပိ (က)

ပန သန္တံ တထတ္တာယ ဥပကပ္ပေဿာမီ”တိ ဣတိ ဝါ ပနဿ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တံ ခေါ အာနန္ဒ ရူပိ^၁ အနန္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ အနုသေတီတိ ဣစ္စာလံ ဝစနာယ။

တတြာနန္ဒ ယော သော အရူပိ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ ဧတရဟိ ဝါ သော အရူပိ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ တတ္ထ ဘာဝိ ဝါ သော အရူပိ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ “အတထံ ဝါ ပန သန္တံ တထတ္တာယ ဥပကပ္ပေဿာမီ”တိ ဣတိ ဝါ ပနဿ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တံ ခေါ အာနန္ဒ အရူပိ^၂ ပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ အနုသေတီတိ ဣစ္စာလံ ဝစနာယ။

တတြာနန္ဒ ယော သော အရူပိ အနန္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ ဧတရဟိ ဝါ သော အရူပိ အနန္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ တတ္ထ ဘာဝိ ဝါ သော အရူပိ အနန္တံ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ၊ “အတထံ ဝါ ပန သန္တံ တထတ္တာယ ဥပကပ္ပေဿာမီ”တိ ဣတိ ဝါ ပနဿ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တံ ခေါ အာနန္ဒ အရူပိ^၂ အနန္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ အနုသေတီတိ ဣစ္စာလံ ဝစနာယ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ အာနန္ဒ အတ္တာနံ ပညပေန္တော ပညပေတိ။

နအတ္တပညတ္တိ

၁၁၉။ ကိတ္တာဝတာ စ အာနန္ဒ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ။ ရူပိ ဝါ ဟိ အာနန္ဒ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ “ရူပိ မေ ပရိတ္တော အတ္တာ”တိ။ ရူပိ ဝါ ဟိ အာနန္ဒ အနန္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ “ရူပိ မေ အနန္တော အတ္တာ”တိ။ အရူပိ ဝါ ဟိ အာနန္ဒ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ “အရူပိ မေ ပရိတ္တော အတ္တာ”တိ။ အရူပိ ဝါ ဟိ အာနန္ဒ အနန္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ “အရူပိ မေ အနန္တော အတ္တာ”တိ။

၁၂၀။ တတြာနန္ဒ ယော သော ရူပိ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊ ဧတရဟိ ဝါ သော ရူပိ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊ တတ္ထ ဘာဝိ ဝါ သော ရူပိ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊ “အတထံ ဝါ ပန သန္တံ တထတ္တာယ ဥပကပ္ပေဿာမီ”တိ ဣတိ ဝါ ပနဿ န ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တံ ခေါ အာနန္ဒ ရူပိ ပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ နာနုသေတီ”တိ ဣစ္စာလံ ဝစနာယ။

တတြာနန္တ ယော သော ရူပိ အနန္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊
ဧတရဟိ ဝါ သော ရူပိ အနန္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊ တတ္ထ
ဘာဝိ ဝါ သော ရူပိ အနန္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊ “အတထံ
ဝါ ပန သန္တံ တထတ္တာယ ဥပကပ္ပေဿာမိ”တိ ဣတိ ဝါ ပနဿ န ဟောတိ။
ဧဝံ သန္တံ ခေါ အာနန္တ ရူပိ အနန္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ နာနုဿေတိ”တိ ဣစ္စာလံ ဝစနာယ။

တတြာနန္တ ယော သော အရူပိ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ။
ဧတရဟိ ဝါ သော အရူပိ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊ တတ္ထ
ဘာဝိ ဝါ သော အရူပိ ပရိတ္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊
“အတထံ ဝါ ပန သန္တံ တထတ္တာယ ဥပကပ္ပေဿာမိ”တိ ဣတိ ဝါ ပနဿ
န ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တံ ခေါ အာနန္တ အရူပိ ပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ နာနုဿေတိ
ဣစ္စာလံ ဝစနာယ။

တတြာနန္တ ယော သော အရူပိ အနန္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊
ဧတရဟိ ဝါ သော အရူပိ အနန္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊ တတ္ထ
ဘာဝိ ဝါ သော အရူပိ အနန္တံ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န ပညပေတိ၊
“အတထံ ဝါ ပန သန္တံ တထတ္တာယ ဥပကပ္ပေဿာမိ”တိ ဣတိ ဝါ ပနဿ
န ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တံ ခေါ အာနန္တ အရူပိ အနန္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ နာနုဿေတိ
ဣစ္စာလံ ဝစနာယ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ အာနန္တ အတ္တာနံ နပညပေန္တော န
ပညပေတိ။

အတ္တသမနုပဿနာ

၁၂၁။ ကိတ္တာဝတာ စ အာနန္တ အတ္တာနံ သမနုပဿမာနော သမနု-
ပဿတိ။ ဝေဒနံ ဝါ ဟိ အာနန္တ အတ္တာနံ သမနုပဿမာနော သမနုပဿတိ
“ဝေဒနာ မေ အတ္တာ”တိ။ “န ဟေဝ ခေါ မေ ဝေဒနာ အတ္တာ အပ္ပဋိသံဝေဒနော
မေ အတ္တာ”တိ၊ ဣတိ ဝါ ဟိ အာနန္တ အတ္တာနံ သမနုပဿမာနော
သမနုပဿတိ။ “န ဟေဝ ခေါ မေ ဝေဒနာ အတ္တာ၊ နောပိ အပ္ပဋိသံဝေဒနော
မေ အတ္တာ၊ အတ္တာ မေ ဝေဒိယတိ၊ ဝေဒနာဓမ္မော ဟိ မေ အတ္တာ”တိ၊
ဣတိ ဝါ ဟိ အာနန္တ အတ္တာနံ သမနုပဿမာနော သမနုပဿတိ။

၁၂၂။ တတြာနန္တ ယော သော ဧဝမာဟ “ဝေဒနာ မေ အတ္တာ”တိ။
သော ဧဝမဿ ဝစနိယော “တိဿော ခေါ ဣမာ အာဂုသော ဝေဒနာ
သုခါ ဝေဒနာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ။ ဣမာသံ ခေါ တုံ

တိဿန္တံ ဝေဒနာနံ ကတမံ အတ္တတော သမနုပဿသီ”တိ။ ယသ္မိံ အာနန္တ သမယေ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ၊ နေဝ တသ္မိံ သမယေ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ၊ န အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ၊ သုခံယေဝ တသ္မိံ သမယေ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ ယသ္မိံ အာနန္တ သမယေ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ၊ နေဝ တသ္မိံ သမယေ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ၊ န အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ၊ ဒုက္ခံယေဝ တသ္မိံ သမယေ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။ ယသ္မိံ အာနန္တ သမယေ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ၊ နေဝ တသ္မိံ သမယေ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ၊ န ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ၊ အဒုက္ခမသုခံယေဝ တသ္မိံ သမယေ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ။

၁၂၃။ သုခါပိ ခေါ အာနန္တ ဝေဒနာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာ။ ဒုက္ခာပိ ခေါ အာနန္တ ဝေဒနာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာ။ အဒုက္ခမသုခါပိ ခေါ အာနန္တ ဝေဒနာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာ။ တဿ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယ-မာနဿ “ဧသော မေ အတ္တာ”တိ ဟောတိ။ တဿာယေဝ သုခါယ ဝေဒနာယ နိရောဓာ “ဗျဂါ” မေ အတ္တာ”တိ ဟောတိ။ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနဿ “ဧသော မေ အတ္တာ”တိ ဟောတိ။ တဿာယေဝ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ နိရောဓာ “ဗျဂါ မေ အတ္တာ”တိ ဟောတိ။ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနဿ “ဧသော မေ အတ္တာ”တိ ဟောတိ။ တဿာယေဝ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ နိရောဓာ “ဗျဂါ မေ အတ္တာ”တိ ဟောတိ။ ဣတိ သော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အနိစ္စသုခဒုက္ခဝေါကိဏ္ဍိ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မံ အတ္တာနံ သမနုပဿမာနော သမနု-ပဿတိ၊ ယော သော ဧဝမာဟ “ဝေဒနာ မေ အတ္တာ”တိ။ တဿာတိဟာနန္တ ဧတေနပေတံ နက္ခမတိ “ဝေဒနာ မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿိတုံ။

၁၂၄။ တတြာနန္တ ယော သော ဧဝမာဟ “န ဟေဝ ခေါ မေ ဝေဒနာ အတ္တာ၊ အပ္ပဋိသံဝေဒနော မေ အတ္တာ”တိ။ သော ဧဝမဿ ဝစနီယော “ယတ္ထ ပနာဂုသော သဗ္ဗသော ဝေဒယိတံ နတ္ထိ၊ အပိ န ခေါ တတ္ထ ‘အယမဟမသ္မိ’တိ သိယာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တဿာတိဟာနန္တ ဧတေနပေတံ နက္ခမတိ “န ဟေဝ ခေါ မေ ဝေဒနာ အတ္တာ၊ အပ္ပဋိသံဝေဒနော မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿိတုံ။

၁၂၅။ တကြာနန္တ ယော သော ဧဝမာဟ “န ဟေဝ ခေါ မေ ဝေဒနာ အတ္တာ၊ နောပိ အပ္ပဋိသံဝေဒနော မေ အတ္တာ၊ အတ္တာ မေ ဝေဒိယတိ၊ ဝေဒနာဓမ္မော ဟိ မေ အတ္တာ”တိ။ သော ဧဝမဿ ဝစနီယော “ဝေဒနာ စ ဟိ အာရုသော သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈေယျ။ သဗ္ဗသော ဝေဒနာယ အသတိ ဝေဒနာနိရောဓာ အပိ န ခေါ တတ္ထ ‘အယမဟမသ္မိ’တိ သိယာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဧတေန-ပေတံ နက္ခမတိ “န ဟေဝ ခေါ မေ ဝေဒနာ အတ္တာ၊ နောပိ အပ္ပဋိသံဝေဒနော မေ အတ္တာ၊ အတ္တာ မေ ဝေဒိယတိ၊ ဝေဒနာဓမ္မော ဟိ မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿိတုံ။

၁၂၆။ ယတော ခေါ အာနန္တ ဘိက္ခု နေဝ ဝေဒနံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ၊ နောပိ အပ္ပဋိသံဝေဒနံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ၊ နောပိ “အတ္တာ မေ ဝေဒိယတိ၊ ဝေဒနာဓမ္မော ဟိ မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ သော ဧဝံ နသမနု-ပဿန္တော န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ၊ အနုပါဒိယံ န ပရိတဿတိ၊ အပရိ-တဿံ^၁ ပစ္စတ္တဉ္ဇေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ “ဒိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ဝိမုတ္တစိတ္တံ ခေါ အာနန္တ ဘိက္ခု ယော ဧဝံ ဝဒေယျ “ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ ဣတိဿ^၂ ဒိဋ္ဌိ”တိ၊ တဒကလ္လံ။ “န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ ဣတိဿ ဒိဋ္ဌိ”တိ၊ တဒကလ္လံ။ “ဟောတိ စ န စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ ဣတိဿ ဒိဋ္ဌိ”တိ၊ တဒကလ္လံ။ “နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ ဣတိဿ ဒိဋ္ဌိ”တိ၊ တဒကလ္လံ။ တံ ကိဿ ဟေတု။ ယာဝတာ အာနန္တ အဓိဝစနံ ယာဝတာ အဓိဝစနပထော၊ ယာဝတာ နိရုတ္တိ ယာဝတာ နိရုတ္တိပထော၊ ယာဝတာ ပညတ္တိ ယာဝတာ ပညတ္တိပထော၊ ယာဝတာ ပညာ ယာဝတာ ပညာဝစရံ၊ ယာဝတာ ဝဋ်^၃ ယာဝတာ ဝဋ်တိ^၄၊ တဒဘိညာဝိမုတ္တော ဘိက္ခု၊ တဒဘိညာဝိမုတ္တံ ဘိက္ခု “န ဇာနာတိ န ပဿတိ ဣတိဿ ဒိဋ္ဌိ”တိ၊ တဒကလ္လံ။

သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိ

၁၂၇။ သတ္တ ခေါ အာနန္တ^၅ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော။ ဒွေ အာယတနာနိ။ ကတမာ သတ္တ။ သန္တာနန္တ သတ္တာ နာနတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော၊ သေယျထာပိ

၁-အပရိတဿနံ(က)

၃-၃-ယာဝတာ ဝဋ် ဝဋ်တိ (က-သီ)

၂-ဣတိ သာ (အဋ္ဌကထာယံ ပါဠိန္တရံ)

၄-သတ္တ ခေါ ဣမာ အာနန္တ (က-သီ၊ သျာ)

မနုဿာ ဧကစ္စေ ၁ ဒေဝါ ဧကစ္စေ ၁ ဝိနိပါတိကာ၊ အယံ ပဌမာ ဝိညာဏဋီတိ။ သန္တာနန္တ သတ္တာ နာနတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ ဗြဟ္မကာယိကာ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ အယံ ဒုတိယာ ဝိညာဏဋီတိ။ သန္တာနန္တ သတ္တာ ဧကတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ အာဘဿရာ၊ အယံ တတိယာ ဝိညာဏဋီတိ။ သန္တာနန္တ သတ္တာ ဧကတ္တကာယာ ဧကတ္တသညိနော၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏှာ၊ အယံ စတုတ္ထိ ဝိညာဏဋီတိ။ သန္တာနန္တ သတ္တာ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္တင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ “အနန္တော အာကာသော”တိ အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါ၊ အယံ ပဉ္စမိ ဝိညာဏဋီတိ။ သန္တာနန္တ သတ္တာ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “အနန္တံ ဝိညာဏ”န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂါ၊ အယံ ဆဋ္ဌိ ဝိညာဏဋီတိ။ သန္တာနန္တ သတ္တာ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “နတ္ထိ ကိဉ္စိ”တိ အာကိဉ္စာယတနူပဂါ၊ အယံ သတ္တမိ ဝိညာဏဋီတိ။ အသညသတ္တာယတနံ နေဝသညာနာသညာယတနမေဝ ဒုတိယံ။

၁၂၈။ တတြာနန္တ ယာယံ ပဌမာ ဝိညာဏဋီတိ နာနတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော၊ သေယျထာပိ မနုဿာ ဧကစ္စေ ၁ ဒေဝါ ဧကစ္စေ ၁ ဝိနိပါတိကာ။ ယော န ခေါ အာနန္တ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ တဿာ ၁ သမုဒယံ ပဇာနာတိ၊ တဿာ ၁ အတ္တင်္ဂမံ ပဇာနာတိ၊ တဿာ ၁ အဿာဒံ ပဇာနာတိ၊ တဿာ ၁ အာဒီနဝံ ပဇာနာတိ၊ တဿာ ၁ နိဿရဏံ ပဇာနာတိ၊ ကလ္လံ န တေန တဒဘိနန္တိတုန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ပ။ တတြာနန္တ ယမိဒံ အသညသတ္တာယတနံ။ ယော န ခေါ အာနန္တ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ တဿ ၁ သမုဒယံ ပဇာနာတိ၊ တဿ ၁ အတ္တင်္ဂမံ ပဇာနာတိ၊ တဿ ၁ အဿာဒံ ပဇာနာတိ၊ တဿ ၁ အာဒီနဝံ ပဇာနာတိ၊ တဿ ၁ နိဿရဏံ ပဇာနာတိ၊ ကလ္လံ န တေန တဒဘိနန္တိတုန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တတြာနန္တ ယမိဒံ နေဝသညာနာသညာယတနံ။ ယော န ခေါ အာနန္တ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ တဿ ၁ သမုဒယံ ပဇာနာတိ၊ တဿ ၁ အတ္တင်္ဂမံ ပဇာနာတိ၊ တဿ ၁ အဿာဒံ ပဇာနာတိ၊ တဿ ၁ အာဒီနဝံ ပဇာနာတိ၊ တဿ ၁ နိဿရဏံ ပဇာနာတိ၊ ကလ္လံ န တေန တဒဘိနန္တိတုန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ယတော ခေါ အာနန္တ ဘိက္ခု ဣမာသဉ္စ သတ္တန္တံ ဝိညာဏဋီတိနံ ဣမေသဉ္စ ဒွိန္တံ အာယတနာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ဝိဒိတွာ အနုပါဒါ ဝိမုတ္တော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတာနန္တ ဘိက္ခု ပညာဝိမုတ္တော။

အဋ္ဌဝိမောက္ခာ

၁၂၉။ အဋ္ဌ ခေါ် ဣမေ အာနန္တ ဝိမောက္ခာ။ ကတမေ အဋ္ဌ။ ရူပိ ရူပါနိ ပဿတိ၊ အယံ ပဋ္ဌမော ဝိမောက္ခော။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ၊ အယံ ဒုတိယော ဝိမောက္ခော။ သုဘန္တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတိ၊ အယံ တတိယော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္တဂီမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ “အနန္တော အာကာသော”တိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ စတုတ္ထော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “အနန္တံ ဝိညာဏ”န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ ပဉ္စမော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “နတ္ထိ ကိဉ္စိ”တိ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ ဆဋ္ဌော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ သတ္တမော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော နေဝသညာနာသညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ အဋ္ဌမော ဝိမောက္ခော။ ဣမေ ခေါ အာနန္တ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ။

၁၃၀။ ယတော ခေါ အာနန္တ ဘိက္ခု ဣမေ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ အနုလောမံပိ သမာပဇ္ဇတိ၊ ပဋိလောမံပိ သမာပဇ္ဇတိ၊ အနုလောမပဋိလောမံပိ သမာပဇ္ဇတိ၊ ယတ္ထိစ္ဆကံ ယဒိစ္ဆကံ ယာဝတိစ္ဆကံ သမာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ၊ အာသဝါနဉ္စ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတာနန္တ ဘိက္ခု ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော။ ဣမာယ စ အာနန္တ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တိယာ အညာ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တိ ဥတ္တရိတရာ ဝါ ပဏီတတရာ ဝါ နတ္ထိတိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိတိ။

မဟာနိဒါနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒုတိယံ။

၃-မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တ

၁၃၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဂိဇ္ဈကူဋေ ပဗ္ဗတေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ဝဇ္ဇိ အဘိယာတုကာမော ဟောတိ။ သော ဧဝမာဟ “အဟံ ဟိမေ ဝဇ္ဇိ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံမဟာနုဘာဝေ ဥစ္ဆေစ္ဆာမိ” ဝဇ္ဇိ ဝိနာသေဿာမိ ဝဇ္ဇိ အနယဗျသနံ အာပါဒေဿာမိ”တိ^၂။

၁၃၂။ အထ ခေါ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ဝဿကာရံ ဗြာဟ္မဏံ မဂဓမဟာမတ္တံ အာမန္နေသိ “ဧဟိ တံ ဗြာဟ္မဏ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မမ ဝစနေန ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တာဟိ၊ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ဂံ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆ၊ ‘ရာဇာ ဘန္တေ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ၊ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ဂံ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆတိ’တိ။ ဧဝံ ဝဒေဟိ ‘ရာဇာ ဘန္တေ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိ-ပုတ္တော ဝဇ္ဇိ အဘိယာတုကာမော၊ သော ဧဝမာဟ အဟံ ဟိမေ ဝဇ္ဇိ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံမဟာနုဘာဝေ ဥစ္ဆေစ္ဆာမိ ဝဇ္ဇိ ဝိနာသေဿာမိ ဝဇ္ဇိ အနယဗျသနံ အာပါဒေဿာမိ’တိ။ ယထာ တေ ဘဂဝါ ဗျာကရေတိ၊ တံ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ မမ အာရောစေယျာသိ။ န ဟိ တထာဂတာ ဝိတထံ ဘဏန္တိ”တိ။

ဝဿကာရဗြာဟ္မဏ

၁၃၃။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ရညော မာဂဓဿ အဇာတသတ္တုဿ ဝေဒေဟိပုတ္တဿ ပဋိသုတွာ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ ယောဇေတွာ ဘဒ္ဒံ ဘဒ္ဒံ ယာနံ အဘိရဟိတွာ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ ယာနေဟိ ရာဇဂဟမှာ နိယျာသိ၊ ယေန ဂိဇ္ဈကူဋေ ပဗ္ဗတော တေန ပါယာသိ။ ယာဝတိကာ ယာနဿ ဘူမိ၊ ယာနေန ဂန္တာ ယာနာ ပစ္စောရောဟိတွာ ပတ္တိကောဝ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ

၁-ဥစ္ဆေစ္ဆာမိ (သျှာ၊ဣ)၊ ဥစ္စန္ဒာမိ (က) ၂-အာပါဒေဿာမိ ဝဇ္ဇိတိ (သဗ္ဗတ္ထ) အံ ၂-၄၀၉ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္နော ခေါ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “ရာဇာ ဘော ဂေါတမ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ဘောတော ဂေါတမဿ ပါဒေ သိရဿာ ဝန္တတိ၊ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတက် လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆတိ၊ ရာဇာ ဘော ဂေါတမ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ဝဇ္ဇီ အဘိယာတု- ကာမော၊ သော ဧဝမာဟ အဟံ ဟိမေ ဝဇ္ဇီ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံမဟာနဘာဝေ ဥစ္ဆေဇ္ဈာမိ ဝဇ္ဇီ ဝိနာသေဿာမိ ဝဇ္ဇီ အနယဗျသနံ အာပါဒေဿာမိ”တိ။

ရာဇအပရိဟာနိယဓမ္မ

၁၃၄။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပိဋ္ဌိတော ဌိတော ဟောတိ ဘဂဝန္တံ ဗီဇယမာနော^၁။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ “ကိန္တိ တေ အာနန္ဒ သုတံ၊ ဝဇ္ဇီ အဘိဏှံ သန္နိပါတာ သန္နိပါတဗဟုလာ”တိ။ သုတံ မေတံ ဘန္တေ “ဝဇ္ဇီ အဘိဏှံ သန္နိပါတာ သန္နိပါတဗဟုလာ”တိ။ ယာဝကီဝဉ္စ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇီ အဘိဏှံ သန္နိပါတာ သန္နိပါတဗဟုလာ ဘဝိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇီနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၁)

ကိန္တိ တေ အာနန္ဒ သုတံ၊ ဝဇ္ဇီ သမဂ္ဂါ သန္နိပတန္တိ၊ သမဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟန္တိ၊ သမဂ္ဂါ ဝဇ္ဇီကရဏီယာနိ ကရောန္တိတိ။ သုတံ မေတံ ဘန္တေ “ဝဇ္ဇီ သမဂ္ဂါ သန္နိပတန္တိ၊ သမဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟန္တိ၊ သမဂ္ဂါ ဝဇ္ဇီကရဏီယာနိ ကရောန္တိ”တိ။ ယာဝကီဝဉ္စ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇီ သမဂ္ဂါ သန္နိပတိဿန္တိ၊ သမဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟိဿန္တိ၊ သမဂ္ဂါ ဝဇ္ဇီကရဏီယာနိ ကရိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇီနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၂)

ကိန္တိ တေ အာနန္ဒ သုတံ၊ ဝဇ္ဇီ အပညတ္တံ န ပညပေန္တိ၊ ပညတ္တံ န သမုစ္ဆိန္တန္တိ၊ ယထာပညတ္တေ ပေါရာဏေ ဝဇ္ဇီဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တန္တိတိ။ သုတံ မေတံ ဘန္တေ “ဝဇ္ဇီ အပညတ္တံ န ပညပေန္တိ၊ ပညတ္တံ န သမုစ္ဆိန္တန္တိ၊ ယထာပညတ္တေ ပေါရာဏေ ဝဇ္ဇီဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တန္တိ”တိ။ ယာဝကီဝဉ္စ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇီ အပညတ္တံ န ပညပေဿန္တိ၊ ပညတ္တံ န သမုစ္ဆိန္တိဿန္တိ၊ ယထာပညတ္တေ ပေါရာဏေ ဝဇ္ဇီဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇီနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၃)

၁-ဧဝဉ္စ ဝဒေတိ ရာဇာ (က)

၂-ဝီဇယမာနော (သိ)၊ ဝီဇိယမာနော (သျှာ)

ကိန္တိ တေ အာနန္ဒ သုတံ၊ ဝဇ္ဇိ ယေ တေ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိမဟလ္လကာ၊ တေ သက္ကရောန္တိ ဂရုံ ကရောန္တိ မာနေန္တိ ပူဇေန္တိ၊ တေသဉ္စ သောတဗ္ဗံ မညန္တိတိ။ သုတံ မေတံ ဘန္တေ “ဝဇ္ဇိ ယေ တေ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိမဟလ္လကာ၊ တေ သက္ကရောန္တိ ဂရုံ ကရောန္တိ မာနေန္တိ ပူဇေန္တိ၊ တေသဉ္စ သောတဗ္ဗံ မညန္တိ”တိ။ ယာဝကီဝဉ္စ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိ ယေ တေ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိမဟလ္လကာ၊ တေ သက္ကရိဿန္တိ ဂရုံ ကရိဿန္တိ မာနေဿန္တိ ပူဇေဿန္တိ၊ တေသဉ္စ သောတဗ္ဗံ မညိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၄)

ကိန္တိ တေ အာနန္ဒ သုတံ၊ ဝဇ္ဇိ ယာ တာ ကုလိတ္တိယော ကုလကုမာရိယော၊ တာ န ဩက္ကဿ ပသယု ဝါသေန္တိတိ။ သုတံ မေတံ ဘန္တေ “ဝဇ္ဇိ ယာ တာ ကုလိတ္တိယော ကုလကုမာရိယော၊ တာ န ဩက္ကဿ ပသယု ဝါသေန္တိ”တိ။ ယာဝကီဝဉ္စ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိ ယာ တာ ကုလိတ္တိယော ကုလကုမာရိယော၊ တာ န ဩက္ကဿ ပသယု ဝါသေဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၅)

ကိန္တိ တေ အာနန္ဒ သုတံ၊ ဝဇ္ဇိ ယာနိ တာနိ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိစေတိယာနိ အပ္ပန္တရာနိ စေဝ ဗာဟိရာနိ စ၊ တာနိ သက္ကရောန္တိ ဂရုံ ကရောန္တိ မာနေန္တိ ပူဇေန္တိ၊ တေသဉ္စ ဒိန္နပုပ္ဖံ ကတပုပ္ဖံ ဓမ္မိကံ ဗလိံ နော ပရိဟာပေန္တိတိ။ သုတံ မေတံ ဘန္တေ “ဝဇ္ဇိ ယာနိ တာနိ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိစေတိယာနိ အပ္ပန္တရာနိ စေဝ ဗာဟိရာနိ စ၊ တာနိ သက္ကရောန္တိ ဂရုံ ကရောန္တိ မာနေန္တိ ပူဇေန္တိ၊ တေသဉ္စ ဒိန္နပုပ္ဖံ ကတပုပ္ဖံ ဓမ္မိကံ ဗလိံ နော ပရိဟာပေန္တိ”တိ။ ယာဝကီဝဉ္စ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိ ယာနိ တာနိ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိစေတိယာနိ အပ္ပန္တရာနိ စေဝ ဗာဟိရာနိ စ၊ တာနိ သက္ကရိဿန္တိ ဂရုံ ကရိဿန္တိ မာနေဿန္တိ ပူဇေဿန္တိ၊ တေသဉ္စ ဒိန္နပုပ္ဖံ ကတပုပ္ဖံ ဓမ္မိကံ ဗလိံ နော ပရိဟာပေဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၆)

ကိန္တိ တေ အာနန္ဒ သုတံ၊ ဝဇ္ဇိနံ အရဟန္တေသု ဓမ္မိကာ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ သုသံဝိဟိတာ “ကိန္တိ အနာဂတာ စ အရဟန္တော ဝိဇိတံ အာဂစ္ဆေယျ၊ အာဂတာ စ အရဟန္တော ဝိဇိတေ ဖာသု ဝိဟရေယျ”န္တိ။ သုတံ မေတံ ဘန္တေ “ဝဇ္ဇိနံ အရဟန္တေသု ဓမ္မိကာ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ သုသံဝိဟိတာ ‘ကိန္တိ အနာဂတာ စ အရဟန္တော ဝိဇိတံ အာဂစ္ဆေယျ၊ အာဂတာ စ အရဟန္တော ဝိဇိတေ ဖာသု ဝိဟရေယျ’န္တိ”။ ယာဝကီဝဉ္စ အာနန္ဒ ဝဇ္ဇိနံ အရဟန္တေသု ဓမ္မိကာ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ သုသံဝိဟိတာ ဘဝိဿတိ။ ကိန္တိ အနာဂတာ စ အရဟန္တော

ဝိဇီတံ အာဂစ္ဆေယျံ၊ အာဂတာ စ အရဟန္တာ ဝိဇီတေ ဖာသု ဝိဟရေယျန္တိ၊
 ဝုဒ္ဓိယေဝ အာနန္တ ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနီတိ။ (၇)

၁၃၅။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဝဿကာရံ ဗြာဟ္မဏံ မဂဓမဟာမတ္တံ
 အာမန္တေသိ “ဧကမိဒါဟံ ဗြာဟ္မဏ သမယံ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ သာရန္တဒေ”
 စေတိယေ။ တတြာဟံ ဝဇ္ဇိနံ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေသိ။
 ယာဝကီဝဉ္စ ဗြာဟ္မဏ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဝဇ္ဇိသု ဌဿန္တိ၊
 ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဝဇ္ဇိ သန္နိဿိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ
 ဗြာဟ္မဏ ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနီ”တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ဘဂဝန္တံ
 ဧတဒေါစ “ဧကမေကေနပိ ဘော ဂေါတမ အပရိဟာနိယေန ဓမ္မေန
 သမန္နာဂတာနံ ဝဇ္ဇိနံ ဝုဒ္ဓိယေဝ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနီ။ ကော ပန ဝါဒေါ
 သတ္တဟိ အပရိဟာနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ။ အကရဏီယာဝ^၂ ဘော ဂေါတမ ဝဇ္ဇိ^၃
 ရညာ မာဂဓေန အဇာတသတ္တုနာ ဝေဒေဟိပုတ္တေန ယဒိဒံ ယုဒ္ဓဿ အညတြ
 ဥပလာပနာယ အညတြ မိထုဘေဒါ။ ဟန္တ စ ဒါနိ မယံ ဘော ဂေါတမ
 ဂစ္ဆာမ၊ ဗဟုကိစ္စာ မယံ ဗဟုကရဏီယာ”တိ။ ယဿဒါနိ တံ ဗြာဟ္မဏ ကာလံ
 မညသီတိ။ အထ ခေါ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ဘဂဝတော
 ဘာသိတံ အဘိနန္တိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။

ဘိက္ခုအပရိဟာနိယဓမ္မ

၁၃၆။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အစိရပက္ကန္တေ ဝဿကာရေ ဗြာဟ္မဏေ မဂဓ-
 မဟာမတ္တေ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဂစ္ဆ တံ အာနန္တ ယာဝတိကာ
 ဘိက္ခု ရာဇဂဟံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ
 သန္နိပါတေဟိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော
 ပဋိသုတွာ ယာဝတိကာ ဘိက္ခု ရာဇဂဟံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တိ၊ တေ
 သဗ္ဗေ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ သန္နိပါတေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊
 ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတော
 ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “သန္နိပတိတော ဘန္တေ
 ဘိက္ခုသံဃော၊ ယဿဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကာလံ မညတိ”တိ။

အထ ခေါ် ဘဂဝါ ဥဋ္ဌာယာသနာ ယေန ဥပဋ္ဌာနသာလာ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ် ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “သတ္တ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေသာမိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိကရောထ ဘာသိသာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ် တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသေသာသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဘိဏှံ သန္နိပါတာ သန္နိပါတဗဟုလာ ဘဝိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၁)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမဂ္ဂါ သန္နိပတိဿန္တိ၊ သမဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟိဿန္တိ၊ သမဂ္ဂါ သံဃကရဏီယာနိ ကရိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၂)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အပညတ္တံ န ပညပေဿန္တိ၊ ပညတ္တံ န သမုစ္ဓိန္နိဿန္တိ၊ ယထာပညတ္တေသု သိက္ခာပဒေသု သမာဒါယ ဝတ္တိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၃)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယေ တေ ဘိက္ခု ထေရာ ရတ္တညူ စိရပဗ္ဗဇိတာ သံဃပိတရော သံဃပရိဏာယကာ၊ တေ သတ္တရိဿန္တိ ဂရံ ကရိဿန္တိ မာနေဿန္တိ ပူဇေဿန္တိ၊ တေသဉ္စ သောတဗ္ဗံ မညိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၄)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥပ္ပနာယ တဏှာယ ပေါနောဗ္ဘဝိကာယ န ဝသံ ဂစ္ဆိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၅)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရညကေသု သေနာသနေသု သာပေက္ခာ ဘဝိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၆)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပစ္စတ္တညေဝ သတိံ ဥပဋ္ဌပေဿန္တိ “ကိန္တိ အနာဂတာ စ ပေသလာ သဗြဟ္မစာရီ အာဂစ္ဆေယျု၊ အာဂတာ စ ပေသလာ သဗြဟ္မစာရီ ဖာသု” ဝိဟရေယျု”န္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၇)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဘိက္ခုသု ဌဿန္တိ၊ ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခု သန္နိသိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

၁-ဗာသုံ (သိ၊ သျာ၊ ဣ)

၁၃၇။ အပရေပိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သတ္တ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ၊
တံ သုဏှာထ သာဓုကံ မနသိကရောထ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ
ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ န ကမ္မာရာမာ ဘဝိဿန္တိ န ကမ္မရတာ န
ကမ္မာရာမတမနယုတ္တာ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော
ပရိဟာနိ။ (၁)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ န ဘဿာရာမာ ဘဝိဿန္တိ န ဘဿရတာ
န ဘဿာရာမတမနယုတ္တာ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော
ပရိဟာနိ။ (၂)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ န နိဒ္ဒါရာမာ ဘဝိဿန္တိ န နိဒ္ဒါရတာ န
နိဒ္ဒါရာမတမနယုတ္တာ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော
ပရိဟာနိ။ (၃)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ န သင်္ဂဏိကာရာမာ ဘဝိဿန္တိ န သင်္ဂဏိက-
ရတာ န သင်္ဂဏိကာရာမတမနယုတ္တာ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊
နော ပရိဟာနိ။ (၄)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ န ပါဝိစ္ဆာ ဘဝိဿန္တိ န ပါဝိကာနံ ဣစ္ဆာနံ
ဝသံ ဂတာ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၅)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ န ပါပမိတ္တာ ဘဝိဿန္တိ န ပါပသဟာယာ
န ပါပသမ္ပဝင်္ကာ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၆)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ န ဩရမတ္တကေန ဝိသေသာဓိဂမေန အန္တရာ-
ဝေါသာနံ အာပဇ္ဇိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော
ပရိဟာနိ။ (၇)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဘိက္ခူသု ဌဿန္တိ၊
ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခူ သန္တိဿိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

၁၃၈။ အပရေပိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သတ္တ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ။ပ။
ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ သဒ္ဓါ ဘဝိဿန္တိ။ပ။ ဟိရိမနာ ဘဝိဿန္တိ။
ဩတ္တပ္ပိ ဘဝိဿန္တိ။ ဗဟုသုတာ ဘဝိဿန္တိ။ အာရဒ္ဓဝီရိယာ ဘဝိဿန္တိ။

ဥပဋ္ဌိတဿတိ ဘဝိဿန္တိ။ ပညဝန္တော ဘဝိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဘိက္ခုသု ဌဿန္တိ၊ ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခု သန္တိဿိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

၁၃၉။ အပရေပိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သတ္တ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိကရောထ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသေသာသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ ပ။ ဓမ္မဝိစယ- သမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဘိက္ခုသု ဌဿန္တိ၊ ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခု သန္တိဿိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

၁၄၀။ အပရေပိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သတ္တ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိကရောထ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသေသာသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အနိစ္စသည် ဘာဝေဿန္တိ။ ပ။ အနတ္တသည် ဘာဝေဿန္တိ။ အသုဘသည် ဘာဝေဿန္တိ။ အာဒိနဝသည် ဘာဝေဿန္တိ။ ပဟာနသည် ဘာဝေဿန္တိ။ ဝိရာဂသည် ဘာဝေဿန္တိ။ နိရောဓသည် ဘာဝေဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဘိက္ခုသု ဌဿန္တိ၊ ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခု သန္တိဿိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိ-ယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

၁၄၁။ ဆ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိကရောထ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသေသာသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မေတ္တံ ကာယကမ္မံ ပစ္စုပ္ပန်ပဿန္တိ သဗြဟ္မစာရီသု အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၁)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ ပစ္စုပ္ပန်ပဿန္တိ။ပ။ မေတ္တံ မနောကမ္မံ ပစ္စုပ္ပန်ပဿန္တိ သဗြဟ္မစာရီသု အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၂-၃)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယေ တေ လာဘာ ဓမ္မိကာ ဓမ္မလဒ္ဓါ အန္တမသော ပတ္တပရိယာပနမတ္တမ္ပိ၊ တထာရူပေဟိ လာဘောဟိ အပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တဘောဂီ ဘဝိဿန္တိ သီလဝန္တေဟိ သဗြဟ္မစာရီဟိ သာဓာရဏဘောဂီ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၄)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယာနိ တာနိ သီလာနိ အဓဏ္ဍာနိ အစ္စိဒ္ဓါနိ အသဗလာနိ အကမ္မာသာနိ ဘုဒ္ဓိဿာနိ ဝိညုပသတ္တာနိ အပရာမဋ္ဌာနိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ တထာရူပေသု သီလေသု သီလသာမညဂတာ ဝိဟရိဿန္တိ သဗြဟ္မစာရီဟိ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၅)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယာယံ ဒိဋ္ဌိ အရိယာ နိယျာနိကာ နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ တထာရူပါယ ဒိဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတာ ဝိဟရိဿန္တိ သဗြဟ္မစာရီဟိ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ (၆)

ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဣမေ ဆ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဘိက္ခုသု ဌဿန္တိ၊ ဣမေသု စ ဆသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခု သန္နိဿိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိတိ။

၁၄၂။ တတြ သုဒ္ဓံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရန္တော ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိကထံ ကရေတိ “ဣတိ သီလံ ဣတိ သမာဓိ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသာ။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္မဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမာသဝါ ဘဝါသဝါ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

၁၄၃။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တံ ယေန အမ္မလဋ္ဌိကာ တေနပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စဿောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန အမ္မလဋ္ဌိကာ တဒဝသရိ၊ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ အမ္မလဋ္ဌိကာယံ ဝိဟရတိ ရာဇာဂါရကေ။ တတြာပိ သုဒံ ဘဂဝါ အမ္မလဋ္ဌိကာယံ ဝိဟရန္တော ရာဇာဂါရကေ ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိကထံ ကရေတိ “ဣတိ သီလံ ဣတိ သမာဓိ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိသံသာ။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္ပဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမာသဝါ ဘဝါသဝါ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

၁၄၄။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အမ္မလဋ္ဌိကာယံ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တံ ယေန နာဠန္ဒာ တေနပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စဿောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန နာဠန္ဒာ တဒဝသရိ၊ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ နာဠန္ဒာယံ ဝိဟရတိ ပါဝါရိကမ္မဝနေ။

သာရိပုတ္တသီဟနာဒ

၁၄၅။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “ဧဝံပသန္နော အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတိ၊ န စာဟု န စ ဘဝိဿတိ န စေတရဟိ ဝိဇ္ဇတိ အညော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဘဂဝတာ ဘိယျောဘိညတရော ယဒိဒံ သမ္မောဓိယ”န္တိ။ ဥဠာရာ ခေါ တေ အယံ သာရိပုတ္တ အာသဘိ ဝါစာံ ဘာသိတာ၊ ဧကံသော ဂဟိတော၊ သီဟနာဒေါ နဒိတော “ဧဝံပသန္နော အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတိ၊ န စာဟု န စ ဘဝိဿတိ န စေတရဟိ ဝိဇ္ဇတိ အညော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဘဂဝတာ ဘိယျောဘိညတရော ယဒိဒံ သမ္မောဓိယ”န္တိ။

ကို တေ^၁ သာရိပုတ္တ ယေ တေ အဟေသုံ အတိတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗေတေ ဘဂဝန္တော စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ဝိဒိတာ “ဧဝံသီလာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံဓမ္မော ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရီ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

ကို ပန တေ^၂ သာရိပုတ္တ ယေ တေ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗေတေ ဘဂဝန္တော စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ဝိဒိတာ “ဧဝံသီလာ တေ ဘဂဝန္တော ဘဝိဿန္တိ ဣတိပိ၊ ဧဝံဓမ္မော ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရီ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော ဘဝိဿန္တိ ဣတိပိ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

ကို ပန တေ သာရိပုတ္တ အဟံ ဧတရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ဝိဒိတာ “ဧဝံသီလာ ဘဂဝါ ဣတိပိ၊ ဧဝံဓမ္မော ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရီ ဧဝံဝိမုတ္တာ ဘဂဝါ ဣတိပိ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

ဧတ္ထ စ ဟိ တေ သာရိပုတ္တ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသု အရဟန္တေသု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု စေတောပရိယဉာဏံ^၃ နတ္ထိ။ အထ ကိဉ္စရဟိ တေ အယံ သာရိပုတ္တ ဥဠာရာ အာသဘီ ဝါစာ ဘာသိတာ၊ ဧကံသော ဂဟိတော သီဟနာဒေါ နဒိတော “ဧဝံပသန္နော အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတိ၊ န စာဟု န စ ဘဝိဿတိ န စေတရဟိ ဝိဇ္ဇတိ အညော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဘဂဝတာ ဘိယျောဘိညတရော ယဒိဒံ သမ္မောဓိယ”န္တိ။

၁၄၆။ န ခေါ မေ ဘန္တေ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသု အရဟန္တေသု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု စေတောပရိယဉာဏံ အတ္ထိ၊ အပိ စ မေ ဓမ္မနုယော ဝိဒိ-
တော။ သေယျထာပိ ဘန္တေ ရညော ပစ္စန္နိမံ နဂရံ ဒဠုဒ္ဓါပိ ဒဠုပါကာရ-
တောရဏံ ဧကဒ္ဓါရံ၊ တတြဿ ဒေါဝါရိကော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော မေဓာဝီ
အညာတာနံ နိဝါရေတာ ဉာတာနံ ပဝေသေတာ၊ သော တဿ နဂရဿ
သမန္တာ အနုပရိယာယပထံ^၄ အနုက္ကမမာနော န ပဿေယျ ပါကာရသန္တိ ဝါ
ပါကာရဝိဝရံဝါ အန္တမသော ဗိဠာရနိက္ခမနမတ္တမ္ပိ။ တဿ ဧဝံသယံ^၅ “ယေ ခေါ
ကေစိ ဩဠာရိကာ ပါဏာ ဣမံ နဂရံ ပဝိသန္တိ ဝါ နိက္ခမန္တိ ဝါ၊ သဗ္ဗေတေ
ဣမိနာဝ ဒွါရေန ပဝိသန္တိ ဝါ နိက္ခမန္တိ ဝါ”တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ မေ ဘန္တေ
ဓမ္မနုယော ဝိဒိတော။ ယေ တေ ဘန္တေ အဟေသုံ အတိတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော

၁-ကို န (သျှ၊ဣ၊က)

၂-ကို ပန (သျှ၊ဣ၊က)

၃-စေတောပရိညာယဉာဏံ (သျှ၊)

၄-အနုပရိယာယပထံ (သျှ၊)

စေတသာ စေတောပရိယာယဉာဏံ (က)

၅-န ပဿေယျ တဿ ဧဝံသယံ (သျှ၊)

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗေတေ ဘဂဝန္တော ပဉ္စ နိဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုပတိဋ္ဌိတ-
စိတ္တာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတံ ဘာဝေတွာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ-
အဘိသမ္ဗုဒ္ဓိသု။ ယေဝိ တေ ဘန္တေ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗေတေ ဘဂဝန္တော ပဉ္စ နိဝရဏေ ပဟာယ စေတသော
ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုပတိဋ္ဌိတ-
စိတ္တာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတံ ဘာဝေတွာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ-
အဘိသမ္ဗုဒ္ဓိဿန္တိ။ ဘဂဝါပိ ဘန္တေ ဧတရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပဉ္စ
နိဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ စတူသု
သတိပဋ္ဌာနေသု သုပတိဋ္ဌိတစိတ္တော သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတံ ဘာဝေတွာ
အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ။

၁၄၇။ တတြပိ သုဒံ ဘဂဝါ နာဠန္ဒာယံ ဝိဟရန္တော ပါဝါရိကမ္မဝနေ
ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရေတိ “ဣတိ သီလံ ဣတိ သမာဓိ
ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံ-
သော။ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိသံသာ။
ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္မဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ။ သေယျထိဒံ၊
ကာမာသဝါ ဘဝါသဝါ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

ဒုဿိလအာဒိနဝ

၁၄၈။ အထ ခေါ ဘဂဝါ နာဠန္ဒာယံ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ
အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တ ယေန ပါဠိလိဂါမော တေနပ-
သင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော
ပစ္စယောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ပါဠိလိ-
ဂါမော တဒဝသရိ။ အယောသုံ ခေါ ပါဠိလိဂါမိကာ ဥပါသကာ “ဘဂဝါ
ကိရ ပါဠိလိဂါမံ အနုပုတ္တော”တိ။ အထ ခေါ ပါဠိလိဂါမိကာ ဥပါသကာ
ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ
ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခေါ ပါဠိလိဂါမိကာ ဥပါသကာ ဘဂဝန္တံ
ဧတဒဝေါစုံ “အဓိဝါသေတု နော ဘန္တေ ဘဂဝါ အာဝသထာဂါရ”န္တိ။
အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။ အထ ခေါ ပါဠိလိဂါမိကာ ဥပါသကာ
ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ
ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ယေန အာဝသတာဂါရံ တေနပသင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ

သဗ္ဗသန္တရိ^၁ အာဝသထာဂါရံ သန္တရိတွာ အာသနာနိ ပညာပေတွာ ဥဒကမဏိကံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ တေလပဒီပံ အာရောပေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမီ^၂ သု၊ ဥပသင်္ကမီတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု၊ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ပါဠိလိဂါမိကာ ဥပါသကာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ “သဗ္ဗသန္တရိသန္တတံ^၂ ဘန္တေ အာဝသထာဂါရံ၊ အာသနာနိ ပညတ္တာနိ၊ ဥဒကမဏိကော ပတိဋ္ဌာပိတော၊ တေလပဒီပေါ အာရောပိတော၊ ယဿဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကာလံ မညတီ”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယနသမယံ^၃ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန ယေန အာဝသထာဂါရံ တေနုပသင်္ကမီ၊ ဥပသင်္ကမီတွာ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ အာဝသထာဂါရံ ပဝိသိတွာ မဇ္ဈိမံ ထမ္ဘံ နိဿာယ ပုရတ္တာဘိမုခေါ^၄ နိသီဒိ။ ဘိက္ခုသံဃောပိ ခေါ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ အာဝသထာဂါရံ ပဝိသိတွာ ပစ္စိမံ ဘိတ္တိံ နိဿာယ ပုရတ္တာဘိမုခေါ နိသီဒိ ဘဂဝန္တမေဝ ပုရက္ခတွာ။ ပါဠိလိဂါမိကာပိ ခေါ ဥပါသကာ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ အာဝသထာဂါရံ ပဝိသိတွာ ပုရတ္တိမံ ဘိတ္တိံ နိဿာယ ပစ္စိမာဘိမုခေါ နိသီဒိသု ဘဂဝန္တမေဝ ပုရက္ခတွာ။

၁၄၉။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပါဠိလိဂါမိကေ ဥပါသကေ အာမန္တေသိ— ပဉ္စိမေ ဂဟပတယော အာဒိနဝါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။ ကတမေ ပဉ္စ။ ဣမ ဂဟပတယော ဒုဿီလော သီလဝိပန္နော ပမာဒါမိကရဏံ မဟတိ ဘောဂဇာနိံ နိဂစ္ဆတိ၊ အယံ ပဌမော အာဒိနဝေါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။

ပုန စပရံ ဂဟပတယော ဒုဿီလဿ သီလဝိပန္နဿ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အယံ ဒုတိယော အာဒိနဝေါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။

ပုန စပရံ ဂဟပတယော ဒုဿီလော သီလဝိပန္နော ယညဒေဝ ပရိသံ ဥပသင်္ကမတိ ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ ယဒိ ဗြာဟ္မဏပရိသံ ယဒိ ဂဟပတိပရိသံ ယဒိ သမဏပရိသံ၊ အဝိသာရဒေါ ဥပသင်္ကမတိ မင်္ဂုဘူတော၊ အယံ တတိယော အာဒိနဝေါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။

ပုန စပရံ ဂဟပတယော ဒုဿီလော သီလဝိပန္နော သမ္မုဇ္ဇော ကာလံ ကရောတိ၊ အယံ စတုတ္ထော အာဒိနဝေါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။

၁-သဗ္ဗသန္တရိတံ သန္တတံ (သျှာ)၊ သဗ္ဗသန္တရိံ သန္တတံ (က) ၂-သဗ္ဗသန္တရိံ သန္တတံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ၊ က)
၃-ဣဒံ ပဒံ ဝိနယမဟာဝဂ္ဂေ န ဒိဿတိ။ ၄-ပုရတ္တိမာဘိမုခေါ (က)

ပုန စပရံ ဂဟပတယော ဒုဿီလော သီလဝိပန္နော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ အယံ ပဉ္စမော အာဒိနဝေါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။ ဣမေ ခေါ ဂဟပတယော ပဉ္စ အာဒိနဝါ ဒုဿီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။

သီလဝန္တအာနိသံသ

၁၅၀။ ပဉ္စမေ ဂဟပတယော အာနိသံသာ သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။ ကတမေ ပဉ္စ။ ဣမ ဂဟပတယော သီလဝါ သီလသမ္ပန္နော အပ္ပမာဒါဓိကရဏံ မဟန္တံ ဘောဂက္ခန္တံ အဓိဂစ္ဆတိ၊ အယံ ပဌမော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။

ပုန စပရံ ဂဟပတယော သီလဝတော သီလသမ္ပန္နဿ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အယံ ဒုတိယော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။

ပုန စပရံ ဂဟပတယော သီလဝါ သီလသမ္ပန္နော ယညဒေဝ ပရိသံ ဥပသင်္ကမတိ ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ ယဒိ ဗြာဟ္မဏပရိသံ ယဒိ ဂဟပတိပရိသံ ယဒိ သမဏပရိသံ၊ ဝိသာရဒေါ ဥပသင်္ကမတိ အမင်္ဂုဘူတော၊ အယံ တတိယော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။

ပုန စပရံ ဂဟပတယော သီလဝါ သီလသမ္ပန္နော အသမ္ပုဇ္ဈော ကာလံ ကရေတိ၊ အယံ စတုတ္ထော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။

ပုန စပရံ ဂဟပတယော သီလဝါ သီလသမ္ပန္နော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ အယံ ပဉ္စမော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။ ဣမေ ခေါ ဂဟပတယော ပဉ္စ အာနိသံသာ သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယာ”တိ။

၁၅၁။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပါဠိလိဂါမိကေ ဥပါသကေ ဗဟုဒေဝ ရတ္တိံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေတွာ သမာဒပေတွာ သမုတ္တေဇေတွာ သမ္ပဟံ-
သေတွာ ဥယျောဇေသိ “အဘိက္ကန္တာ ခေါ ဂဟပတယော ရတ္တိံ၊ ယဿဒါနိ တုမေ ကာလံ မညထာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ ပါဠိလိဂါမိကာ ဥပါသကာ ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကမိသု။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အစီရပက္ကန္တေသု ပါဠိ-
လိဂါမိကေသု ဥပါသကေသု သုညာဂါရံ ပါဝိသိ။

ပါဠိပုတ္တနဂရမာပန

၁၅၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန သုနိဝေဿကာရာ^၁ မဂဓမဟာမတ္တာ ပါဠိလိဂါမေ နဂရံ မာပေန္တိ ဝဇ္ဇိနံ ပဋိဗ္ဗာဟာယ။ တေန သမယေန သမ္ပဟုလာ ဒေဝတာယော သဟဿေဝ^၂ ပါဠိလိဂါမေ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ။ ယသ္မိံ ပဒေသေ မဟေသက္ခာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ မဟေသက္ခာနံ တတ္ထ ရည် ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ ယသ္မိံ ပဒေသေ မဇ္ဈိမာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ မဇ္ဈိမာနံ တတ္ထ ရည် ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ ယသ္မိံ ပဒေသေ နိစာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ နိစာနံ တတ္ထ ရည် ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ အဒ္ဓသာ ခေါ ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန တာ ဒေဝတာယော သဟဿေဝ ပါဠိလိဂါမေ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိယော။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ရတ္တိယာ ပစ္စုသသမယံ ပစ္စုဋ္ဌာယ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ကေ န ခေါ? အာနန္တ ပါဠိလိဂါမေ နဂရံ မာပေန္တိ”တိ^၃။ သုနိဝေဿကာရာ ဘန္တေ မဂဓမဟာမတ္တာ ပါဠိလိဂါမေ နဂရံ မာပေန္တိ ဝဇ္ဇိနံ ပဋိဗ္ဗာဟာယာတိ။ သေယျထာပိ အာနန္တ ဒေဝေဟိ တာဝတိံသေဟိ သဒ္ဓိံ မန္တေတွာ၊ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္တ သုနိဝေဿကာရာ မဂဓမဟာမတ္တာ ပါဠိလိဂါမေ နဂရံ မာပေန္တိ ဝဇ္ဇိနံ ပဋိဗ္ဗာဟာယ။ ဣဓာဟံ အာနန္တ အဒ္ဓသံ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သမ္ပဟုလာ ဒေဝတာယော သဟဿေဝ ပါဠိလိဂါမေ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိယော။ ယသ္မိံ အာနန္တ ပဒေသေ မဟေသက္ခာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ မဟေသက္ခာနံ တတ္ထ ရည် ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ ယသ္မိံ ပဒေသေ မဇ္ဈိမာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ မဇ္ဈိမာနံ တတ္ထ ရည် ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ ယသ္မိံ ပဒေသေ နိစာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ နိစာနံ တတ္ထ ရည် ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ ယာဝတာ အာနန္တ အရိယံ အာယတနံ ယာဝတာ ဝဏိပ္ပထော ဣဒံ အဂ္ဂနဂရံ ဘဝိဿတိ ပါဠိလိပုတ္တံ ပုဋ္ဌဘေဒနံ။ ပါဠိလိပုတ္တဿ ခေါ အာနန္တ တယော အန္တရာယာ ဘဝိဿန္တိ အဂ္ဂိတော ဝါ ဥဒကတော ဝါ မိထုဘေဒါ ဝါ”တိ။

၁-သုနိဝေဿကာရာ (သျှ၊ က)

၃-ကော န ခေါ (သီ၊ သျှ၊ ဣ၊ က)

၄-မာပေတိတိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ၊ က)

၂-သဟဿဿေဝ (သီ၊ ဣ၊ က)

သဟဿဿေဝ (ဋီကာယံ ပါဠိနိရုတ္တံ)၊

သဟဿသဟဿေဝ (ဥဒါနဋ္ဌကထာ)

၁၅၃။ အထ ခေါ် သုနိဝေဿကာရာ မဂဓမဟာမတ္တာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု၊ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ် သုနိဝေဿကာရာ မဂဓမဟာမတ္တာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါရုံ “အဓိဝါသေတု နော ဘဝံ ဂေါတမော အဇ္ဇတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေနာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။ အထ ခေါ် သုနိဝေဿကာရာ မဂဓမဟာမတ္တာ ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ ယေန သကော အာဝသထော တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ သကော အာဝသထေ ပဏီတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဋိယာဒါပေတွာ ဘဂဝတော ကာလံ အာရောစာပေသုံ “ကာလော ဘော ဂေါတမ နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တ”န္တိ။

အထ ခေါ် ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန ယေန သုနိဝေဿကာရာနံ မဂဓမဟာမတ္တာနံ အာဝသထော တေနုပသင်္ကမိံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ အထ ခေါ် သုနိဝေဿကာရာ မဂဓမဟာမတ္တာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သဟတ္တာ သန္တပေသုံ သမ္ပဝါရေသုံ။ အထ ခေါ် သုနိဝေဿကာရာ မဂဓမဟာမတ္တာ ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တာဝိံ ဩနိတ-ပတ္တပါဏိံ အညတရုံ နိစံ အာသနံ ဂဟေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု၊ ဧကမန္တံ နိသီန္နေ ခေါ် သုနိဝေဿကာရေ မဂဓမဟာမတ္တေ ဘဂဝါ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ အနုမောဒိ—

“ယသ္မိံ ပဒေသေ ကပေတိ၊ ဝါသံ ပဏ္ဍိတဇာတိယော။
သီလဝန္တေတ္ထ ဘောဇေတွာ၊ သညတေ ဗြဟ္မစာရယော”။

ယာ တတ္ထ ဒေဝတာ အာသုံ၊ တာသံ ဒက္ခိဏမာဒိသေ။
တာ ပူဇိတာ ပူဇေန္တိ^၂၊ မာနိတာ မာနယန္တိ နံ။

တတော နံ အနုကမ္ပန္တိ၊ မာတာ ပုတ္တံဝ ဩရသံ။
ဒေဝတာနုကမ္ပိတော ပေါသော၊ သဒါ ဘဒြာနိ ပဿတိ”တိ။

အထ ခေါ် ဘဂဝါ သုနိဝေဿကာရေ မဂဓမဟာမတ္တေ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပတ္တာမိ။

၁-ဗြဟ္မစာရိနော (သျှာ)

၂-ပူဇိတာ ပူဇေန္တိ နံ (က)

၁၅၄။ တေန ခေါ ပန သမယေန သုနိဝေဿကာရာ မဂဓမဟာမတ္တာ ဘဂဝန္တံ ပိဋိတော ပိဋိတော အနုဗန္ဓာ ဟောန္တိ “ယေနဇ္ဇ သမဏော ဂေါတမော ဒွါရေန နိက္ခမိဿတိ၊ တံ ဂေါတမဒွါရံ နာမ ဘဝိဿတိ။ ယေန တိတ္ထေန ဂင်္ဂံ နဒိံ တရိဿတိ၊ တံ ဂေါတမတိတ္ထံ နာမ ဘဝိဿတိ”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ယေန ဒွါရေန နိက္ခမိ၊ တံ ဂေါတမဒွါရံ နာမ အဟောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ယေန ဂင်္ဂါ နဒိံ တေနုပသင်္ကမိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဂင်္ဂါ နဒိံ ပူရာ ဟောတိ သမတိတ္ထိကာ ကာကပေယျာ။ အပ္ပေကဇ္ဇေ မနုဿာ နာဝံ ပရိယေသန္တိ၊ အပ္ပေကဇ္ဇေ ဥဠုမ္ပံ ပရိယေသန္တိ၊ အပ္ပေကဇ္ဇေ ကုလ္လံ ဗန္ဓန္တိ အပါရာ^၁ ပါရံ ဂန္တုကာမာ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ၊ ဧဝမေဝ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ ဩရိမတီရေ အန္တရဟိတော ပါရိမတီရေ ပစ္စုဋ္ဌာသိ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန။ အဒ္ဓသာ ခေါ ဘဂဝါ တေ မနုဿေ အပ္ပေကဇ္ဇေ နာဝံ ပရိယေသန္တေ အပ္ပေကဇ္ဇေ ဥဠုမ္ပံ ပရိယေသန္တေ အပ္ပေကဇ္ဇေ ကုလ္လံ ဗန္ဓန္တေ အပါရာ ပါရံ ဂန္တုကာမေ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတွာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ—

“ယေ တရန္တိ အဏ္ဍဝံ သရံ၊ သေတုံ ကတွာန ဝိသဇ္ဇ ပလ္လလာနိ။
ကုလ္လံ ဟိ ဇေနော ဗန္ဓတိ^၂၊ တိဏ္ဍာ^၃ မေဓာဝိနော ဇေန”တိ။

ပဌမဘာဏဝါရော။

အရိယသစ္စကထာ

၁၅၅။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တ၊ ယေန ကောဠိဂါမော တေနုပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စသေသာသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ကောဠိဂါမော တဒဝသရိ၊ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ကောဠိဂါမေ ဝိဟရတိ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ—

၁-ပါရာ (သီ၊ သျှ၊ က)၊ ဩရာ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ) ၂-ကုလ္လံ ဇေနော စ ဗန္ဓတိ (သျှ၊)

၃-နိတိဏ္ဍာ၊ န တိဏ္ဍာ (က)

ကုလ္လံ ဟိ ဇေနော ပဗန္ဓတိ (သီ၊ ဣ၊ က)

“စတုန္ဒံ ဘိက္ခဝေ အရိယသစ္စာနံ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဈေဝ တုမှာကဉ္စ။ ကတမေသံ စတုန္ဒံ။ ဒုက္ခဿ ဘိက္ခဝေ အရိယသစ္စဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဈေဝ တုမှာကဉ္စ။ ဒုက္ခသမုဒယဿ ဘိက္ခဝေ အရိယသစ္စဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဈေဝ တုမှာကဉ္စ။ ဒုက္ခနိရောဓဿ ဘိက္ခဝေ အရိယသစ္စဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဈေဝ တုမှာကဉ္စ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဘိက္ခဝေ အရိယသစ္စဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဈေဝ တုမှာကဉ္စ။ တယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ အနုဗုဒ္ဓံ ပဋိဝိဒ္ဓံ။ ဒုက္ခသမုဒယံ^၁ အရိယသစ္စံ အနုဗုဒ္ဓံ ပဋိဝိဒ္ဓံ။ ဒုက္ခနိရောဓံ^၂ အရိယသစ္စံ အနုဗုဒ္ဓံ ပဋိဝိဒ္ဓံ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ အနုဗုဒ္ဓံ ပဋိဝိဒ္ဓံ။ ဥစ္ဆိန္နာ ဘဝတဏှာ၊ ခိဏာ ဘဝနေတ္တိ၊ နတ္ထိဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္တာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ—

“စတုန္ဒံ အရိယသစ္စာနံ၊ ယထာဘူတံ အဒဿနာ။
သံသိတံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ၊ တာသု တာသေဝ ဇာတိသု။

တာနိ ဧတာနိ ဒိဋ္ဌာနိ၊ ဘဝနေတ္တိ သမူဟတာ။
ဥစ္ဆိန္နံ မူလံ ဒုက္ခဿ၊ နတ္ထိဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ။

တဩပိ သုဒံ ဘဂဝါ ကောဠိဂါမေ ဝိဟရန္တော ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိ^၁ ကထံ ကရောတိ “ဣတိ သီလံ ဣတိ သမာဓိ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိ-ပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိသံသာ။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္မဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမာသဝါ ဘဝါသဝါ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

အနာဝတ္တိဓမ္မသမ္မောဓိပရာယဏ

၁၅၆။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ကောဠိဂါမေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တံ၊ ယေန နာတိကာ^၃ တေနပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော

၁-ဒုက္ခသမုဒယော (သျှာ) ၂-ဒုက္ခနိရောဓော (သျှာ) ၃-နာဒိကာ (သျှာ၊ ဣ)

ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန နာတိကာ တဒဝသရိ၊ တတြိပိ သုဒံ ဘဂဝါ နာတိကော ဝိဟရတိ ဂိဉ္ဇကာဝသထေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္နော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “သာဠော နာမ ဘန္တေ ဘိက္ခု နာတိကော ကာလင်္ကတော၊ တဿ ကာ ဂတိ ကော အဘိသမ္ပရာယော။ နန္ဒာ နာမ ဘန္တေ ဘိက္ခုနီ နာတိကော ကာလင်္ကတာ၊ တဿာ ကာ ဂတိ ကော အဘိသမ္ပရာယော။ သုဒတ္တော နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော နာတိကော ကာလင်္ကတော၊ တဿ ကာ ဂတိ ကော အဘိသမ္ပရာယော။ သုဇာတာ နာမ ဘန္တေ ဥပါသိကာ နာတိကော ကာလင်္ကတာ၊ တဿာ ကာ ဂတိ ကော အဘိသမ္ပရာယော။ ကုက္ကုဠော^၁ နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော နာတိကော ကာလင်္ကတော၊ တဿ ကာ ဂတိ ကော အဘိသမ္ပရာယော။ ကာဠိမ္မော^၂ နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော။ပ။ နိကဠော နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော။ ကဠိဿဟော^၃ နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော။ တုဠော နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော။ သန္တုဠော နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော။ ဘဒ္ဒေါ^၄ နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော။ သုဘဒ္ဒေါ^၅ နာမ ဘန္တေ ဥပါသကော နာတိကော ကာလင်္ကတော၊ တဿ ကာ ဂတိ ကော အဘိသမ္ပရာယော”တိ။

၁၅၇။ သာဠော အာနန္ဒ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတော-
ဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ
ဝိဟာသိ။ နန္ဒာ အာနန္ဒ ဘိက္ခုနီ ပဉ္စန္ဒံ ဩရုမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ
ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိနီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။
သုဒတ္တော အာနန္ဒ ဥပါသကော တိတ္ထံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ
ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမီ သင်္ကဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တာ
ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိ။ သုဇာတာ အာနန္ဒ ဥပါသိကာ တိတ္ထံ သံယောဇနာနံ
ပရိက္ခယာ သောတာပန္နာ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတာ သမ္မောဓိပရာယဏာ^၆။
ကုက္ကုဠော အာနန္ဒ ဥပါသကော ပဉ္စန္ဒံ ဩရုမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ
ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ
လောကာ။ ကာဠိမ္မော အာနန္ဒ ဥပါသကော။ပ။ နိကဠော အာနန္ဒ ဥပါသကော။

၁-ကကုဇော (သျှာ)

၂-ကာလိင်္ဂေါ (ဣ)၊ ကာရဠိမ္မော (သျှာ)

၃-ကဠိဿဘော (သီ၊ဣ)

၄-ဘဠော (သျှာ)

၅-သုဘဠော (သျှာ)

၆-ပရာယနာ(သီ၊သျှာ၊ဣ၊က)

ကဋိဿဟော အာနန္တ ဥပါသကော။ တုဋ္ဌော အာနန္တ ဥပါသကော။ သန္တုဋ္ဌော အာနန္တ ဥပါသကော။ ဘဒ္ဒေါ အာနန္တ ဥပါသကော။ သုဘဒ္ဒေါ အာနန္တ ဥပါသကော ပဉ္စန္ဒံ ဩရုမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တဿှာ လောကော။ ပရောပညာသံ အာနန္တ နာတိကေ ဥပါသကာ ကာလင်္ဂတာ ပဉ္စန္ဒံ ဩရုမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီနော အနာဝတ္တိဓမ္မော တဿှာ လောကော။ သာဓိကာ နဂုတိ^၁ အာနန္တ နာတိကေ ဥပါသကာ ကာလင်္ဂတာ တိတ္ထံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါ-ဂါမိနော သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿန္တိ။ သာတိရေကာနိ^၂ အာနန္တ ပဉ္စသတာနိ နာတိကေ ဥပါသကာ ကာလင်္ဂတာ တိတ္ထံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နာ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတာ သမ္မောဓိပရာယဏော။

ဓမ္မာဒါသဓမ္မပရိယာယ

၁၅၈။ အနတ္တရိယံ ခေါ ပနေတံ အာနန္တ၊ ယံ မနုဿဘူတော ကာလံ ကရေယျ၊ တသ္မိံယေဝ^၃ ကာလင်္ဂတေ တထာဂတံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧတမတ္ထံ ပုစ္ဆိဿထ၊ ဝိဟေသာ ဟေသာ အာနန္တ တထာဂတဿ။ တဿှာတိဟာနန္တ ဓမ္မာဒါသံ နာမ ဓမ္မပရိယာယံ ဒေသေဿာမိ၊ ယေန သမန္နာဂတော အရိယသာဝကော အာကင်္ခမာနော အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ဗျာကရေယျ “ခိဏနိရယောမိ ခိဏတိရုတ္တာနယောနိ ခိဏပေတ္တိဝိသယော ခိဏာပါယဒုဂ္ဂတိ-ဝိနိပါတော၊ သောတာပန္နောဟမသ္မိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိ-ပရာယဏော”တိ။

၁၅၉။ ကတမော စ သော အာနန္တ ဓမ္မာဒါသော ဓမ္မပရိယာယော၊ ယေန သမန္နာဂတော အရိယသာဝကော အာကင်္ခမာနော အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ဗျာကရေယျ “ခိဏနိရယောမိ ခိဏတိရုတ္တာနယောနိ ခိဏပေတ္တိ-ဝိသယော ခိဏာပါယဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတော၊ သောတာပန္နောဟမသ္မိ အဝိနိပါတ-ဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော”တိ။

၁-ဆာဓိကာ နဂုတိ (သျှာ)

၂-ဒသာတိရေကာနိ (သျှာ)

၃-တသ္မိံ တသ္မိံ စေ (သိ၊ ဣ)၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ခေါ (သျှာ)

ဣဓာနန္တ အရိယသာဝကော ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒ္ဓ အနတ္တရော ပုရိသဒမ္ပသာရထိံ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”တိ။

ဓမ္မေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ “သ္မာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္တိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညုဟီ”တိ။

သံဃေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ “သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ သာမိစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဇ္ဈလိကရဏီယော အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ”တိ။

အရိယကန္တေဟိ သီလေဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိ အဓဏ္ဍေဟိ အစ္စိဒ္ဒေဟိ အသဗလေဟိ အကမ္မာသေဟိ ဘုဇိဿေဟိ ဝိညုပသတ္တေဟိ အပရာမဋ္ဌေဟိ သမာဓိသံဝတ္တနိကေဟိ။

အယံ ခေါ သော အာနန္တ ဓမ္မာဒါသော ဓမ္မပရိယာယော၊ ယေန သမန္နာဂတော အရိယသာဝကော အာကင်္ခမာနော အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ဗျာကရေယျ “ခိဏနိရယောမိ ခိဏတိရစ္ဆာနယောနိ ခိဏပေတ္တိဝိသယော ခိဏာပါယဒုဂ္ဂတိ-ဝိနိပါတော၊ သောတာပန္နောဟမသ္မိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိ-ပရာယဏော”တိ။

တတြပိ သုဒံ ဘဂဝါ နာတိကေ ဝိဟရန္တော ဂိဉ္ဇကာဝသထေ ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရောတိ “ဣတိ သီလံ ဣတိ သမာဓိ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိ-ပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိသံသော။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္ပဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမာသဝါ ဘဝါသဝါ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

၁၆၀။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ နာတိကေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တံ၊ ယေန ဝေသာလီ တေနပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိယေန ဝေသာလီ တဒဝသရိ၊ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ဝေသာလီယံ ဝိဟရတိ အဓမ္မပါလိဝနေ။ တတြ ခေါ် ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ—

“သတော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဟရေယျ သမ္ပဇာနော၊ အယံ ဝေါ အမှာကံ အနုသာသနီ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သတော ဟောတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနသံ။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ။ ပ။ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ။ ပ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနသံ။ ဧဝံ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သတော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမ္ပဇာနော ဟောတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ သမိဉ္စိတေ ပသာရိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ သံဃာဠိပတ္တစီဝရဓာရဏေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ အသိတေ ပီတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္ပေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ ဂတေ ဌိတေ နိသိန္နေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ တုဏှိဘာဝေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမ္ပဇာနော ဟောတိ။ သတော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဟရေယျ သမ္ပဇာနော၊ အယံ ဝေါ အမှာကံ အနုသာသနီ”တိ။

အဓမ္မပါလိဂဏိကာ

၁၆၁။ အယောသိ ခေါ် အဓမ္မပါလီ ဂဏိကာ “ဘဂဝါ ကိရ ဝေသာလီ အနုပ္ပတ္တော ဝေသာလီယံ ဝိဟရတိ မယံ အဓမ္မဝနေ”တိ။ အထ ခေါ် အဓမ္မပါလီ ဂဏိကာ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ ယောဇာပေတွာ ဘဒ္ဒံ ဘဒ္ဒံ ယာနံ အဘိရုဟိတွာ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ ယာနေဟိ ဝေသာလီယာ နိယျာသိ။ ယေန သကော အာရာမော တေန ပါယာသိ။ ယာဝတိကာ ယာနဿ ဘူမိ၊ ယာနေန ဂန္တာ ယာနာ ပစ္စောရောဟိတွာ ပတ္တိကာဝ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။

ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ် အမွပပါလီ ဂဏိကံ ဘဂဝါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ။ အထ ခေါ် အမွပပါလီ ဂဏိကာ ဘဂဝတာ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿိတာ သမာဒပိတာ သမုတ္တေဇိတာ သမ္ပဟံသိတာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “အဓိဝါသေတု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေနာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။ အထ ခေါ် အမွပပါလီ ဂဏိကာ ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပဏ္ဏာမိ။

အသောသုံ ခေါ် ဝေသာလိကာ လိစ္ဆဝီ “ဘဂဝါ ကိရ ဝေသာလိ အနုပ္ပတ္တော ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ အဗ္ဗပါလိဝနေ”တိ။ အထ ခေါ် တေ လိစ္ဆဝီ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ ယောဇာပေတွာ ဘဒ္ဒံ ဘဒ္ဒံ ယာနံ အဘိရဟိတွာ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ ယာနေဟိ ဝေသာလိယာ နိယျိသု။ တတြ ဧကစ္စေ လိစ္ဆဝီ နီလာ ဟောန္တိ နီလဝဏ္ဏာ နီလဝဏ္ဏာ နီလာလင်္ကာရာ၊ ဧကစ္စေ လိစ္ဆဝီ ပီတာ ဟောန္တိ ပီတဝဏ္ဏာ ပီတဝဏ္ဏာ ပီတာလင်္ကာရာ၊ ဧကစ္စေ လိစ္ဆဝီ လောဟိတာ ဟောန္တိ လောဟိတဝဏ္ဏာ လောဟိတဝဏ္ဏာ လောဟိတာလင်္ကာရာ၊ ဧကစ္စေ လိစ္ဆဝီ ဩဒါတာ ဟောန္တိ ဩဒါတဝဏ္ဏာ ဩဒါတဝဏ္ဏာ ဩဒါတာလင်္ကာရာ။ အထ ခေါ် အဗ္ဗပါလိ ဂဏိကာ ဒဟရာနံ ဒဟရာနံ လိစ္ဆဝီနံ အက္ခေန အက္ခန္တံ စက္ကေန စက္ကံ ယုဂေန ယုဂံ ပဋိဝဋ္ဌေသိ။ အထ ခေါ် တေ လိစ္ဆဝီ အဗ္ဗပါလိ ဂဏိကံ ဧတဒေါစုံ “ကိံ ဇေ အဗ္ဗပါလိ ဒဟရာနံ ဒဟရာနံ လိစ္ဆဝီနံ အက္ခေန အက္ခန္တံ စက္ကေန စက္ကံ ယုဂေန ယုဂံ ပဋိဝဋ္ဌေသိ”တိ။ တထာ ဟိ ပန မေ အယျုပ္ပတ္တာ ဘဂဝါ နိမန္တိတော သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေနာတိ။ ဒေဟိ ဇေ အဗ္ဗပါလိ ဧတံ^၂ ဘတ္တံ သတသဟဿေနာတိ။ သစေပိ မေ အယျုပ္ပတ္တာ ဝေသာလိံ သာဟာရံ ဒဿထ^၃၊ ဧဝမဟံ တံ^၄ ဘတ္တံ န ဒဿာမိတိ။ အထ ခေါ် တေ လိစ္ဆဝီ အင်္ဂုလိံ ဖောဋ္ဌေသုံ “ဇိတမှ^၆ ဝတ ဘော အဗ္ဗကာယ ဇိတမှ ဝတ ဘော အဗ္ဗကာယာ”တိ။

အထ ခေါ် တေ လိစ္ဆဝီ ယေန အဗ္ဗပါလိဝံနံ တေန ပါယိံသု။ အဒ္ဒသာ
ခေါ် ဘဂဝါ တေ လိစ္ဆဝီ ဒုရတောဝ အာဂစ္ဆန္တေ၊ ဒိဿာန ဘိက္ခု၊ အာမန္တေသိ

၁-ပရိဝုတ္တေသိ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ)

၂-ဇွန် (က)

၃-ဒဇ္ဇယျာထ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ)

၄-စဝ်မိ မဟန္တံ (သျှ)၊ စဝ် မဟန္တံ (သိ၊ ဣ)

၅-နေ့ ၃နာရီ တံ ဘတ္တိ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ) ၆-နိတမှာ (ဗဟူသု)

၆-ဇိတနာ (ဗဟုသု)

၇- “ဇိတနာ ဝတ ဘော အဗ္ဗပါလိကာယ ဝဉ္စိတနာ ဝတ ဘော အဗ္ဗပါလိကာယာ”တိ (သျှာ)

“ယေသံ” ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခုနံ ဒေဝါ တာဝတိံသာ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ ဩလောကေထ ဘိက္ခုဝေ လိစ္ဆဝိပရိသံ၊ အပလောကေထ ဘိက္ခုဝေ လိစ္ဆဝိပရိသံ၊ ဥပသံဟရထ ဘိက္ခုဝေ လိစ္ဆဝိပရိသံ တာဝတိံသသဒိသ”န္တိ။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝိ ယာဝတိကာ ယာနဿ ဘူမိ၊ ယာနေန ဂန္တာ ယာနာ ပစ္စောရောဟိတွာ ပတ္တိကာဝ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိံသု။ ဧကမန္တံ နိသိန္နေ ခေါ တေ လိစ္ဆဝိ ဘဂဝါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝိ ဘဂဝတာ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿိတာ သမာဒပိတာ သမုတ္တေဇိတာ သမ္ပဟံသိတာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစုံ “အဓိဝါသေတု နော ဘန္တေ ဘဂဝါ သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေနာ”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တေ လိစ္ဆဝိ ဧတဒေါစ “အဓိဝုတ္တံ” ခေါ မေ လိစ္ဆဝိ သွာတနာယ အဓမ္မပါလိယာ ဂဏိကာယ ဘတ္တံ”န္တိ။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝိ အင်္ဂုလိံ ဖောဋ္ဌေသုံ “ဇိတမှ ဝတ ဘော အဓမ္မကာယ၊ ဇိတမှ ဝတ ဘော အဓမ္မကာယာ”တိ။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝိ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကမိံသု။

၁၆၂။ အထ ခေါ အဓမ္မပါလိ ဂဏိကာ တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန သကေ အာရာမေ ပဏိတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဋိယာဒါပေတွာ ဘဂဝတော ကာလံ အာရာမာပေသိ “ကာလော ဘန္တေ နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တံ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန ယေန အဓမ္မပါလိယာ ဂဏိကာယ နိဝေသနံ တေနုပသင်္ကမိံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသိဒိံ။ အထ ခေါ အဓမ္မပါလိ ဂဏိကာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ ပဏိတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သဟတ္တာ သန္တပ္ပေသိ သမ္ပဝါရေသိ။ အထ ခေါ အဓမ္မပါလိ ဂဏိကာ ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တာဝိံ ဩနိတပတ္တပါဏိံ အညတရုံ နိစံ အာသနံ ဂဟေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိံ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခေါ အဓမ္မပါလိ ဂဏိကာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “ဣမာဟံ ဘန္တေ အာရာမံ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒမ္မိ”တိ။ ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ အာရာမံ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အဓမ္မပါလိ ဂဏိကံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေတွာ သမာဒပေတွာ သမုတ္တေဇေတွာ သမ္ပဟံသေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ တတြိပိ သုဒ္ဓံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရန္တော အဓမ္မပါလိဝနေ ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ

ကရောတိ “ဣတိ သီလံ ဣတိ သမာဓိ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသာ။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္မဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမာသဝါ ဘဝါသဝါ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

ဝေဠုဝဂါမဝေဿူပဂမန

၁၆၃။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အဗ္ဗပါလိဝနေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တ၊ ယေန ဝေဠုဝဂါမကော^၁ တေနုပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ဝေဠုဝဂါမကော တဒဝသရိ၊ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ဝေဠုဝဂါမကေ ဝိဟရတိ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဧထ တုမေ ဘိက္ခဝေ သမန္တာ ဝေသာလိံ ယထာမိတ္တံ ယထာသန္တိန္ဒ ယထာသမ္ဘတ္တံ ဝဿံ ဥပေထ^၂၊ အဟံ ပန ဣဓေဝ ဝေဠုဝဂါမကေ ဝဿံ ဥပဂစ္ဆာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ သမန္တာ ဝေသာလိံ ယထာမိတ္တံ ယထာသန္တိန္ဒ ယထာသမ္ဘတ္တံ ဝဿံ ဥပဂစ္ဆိံသု။ ဘဂဝါ ပန တတ္ထေဝ ဝေဠုဝဂါမကေ ဝဿံ ဥပဂစ္ဆိ။

၁၆၄။ အထ ခေါ ဘဂဝတော ဝဿူပဂတဿ ခရော အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဗာဠာ ဝေဒနာ ဝတ္တန္တိ မာရဏန္တိကာ။ တာ သုဒံ ဘဂဝါ သတော သမ္ပဇာနော အဓိဝါသေသိ အဝိဟညမာနော။ အထ ခေါ ဘဂဝတော ဧတဒဟောသိ “န ခေါ မေတံ ပတိရူပံ၊ ယွာဟံ အနာမန္တေတွာ ဥပဋ္ဌာကေ အနုပလောကေတွာ ဘိက္ခုသံဃံ ပရိနိဗ္ဗာယေယျံ၊ ယံနုနာဟံ ဣမံ အာဗာဓံ ဝီရိယေန ပဋိပဏာမေတွာ ဇီဝိတသင်္ခါရံ အဓိဋ္ဌာယ ဝိဟရေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တံ အာဗာဓံ ဝီရိယေန ပဋိပဏာမေတွာ ဇီဝိတသင်္ခါရံ အဓိဋ္ဌာယ ဝိဟာသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝတော သော အာဗာဓော ပဋိပုဿန္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော^၃ အစိရဝုဋ္ဌိတော ဂေလညာ ဝိဟာရာ နိက္ခမ္မ ဝိဟာရပစ္စာယာယံ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိ-ဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော

၁-ဗေဠုဝ ဂါမကော (သီ၊ဣ)

၂-ဥပဂစ္ဆထ (သျာ)

၃-ဂိလာနဝုဋ္ဌိတော (သဒ္ဓနိတိ)

ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “ဒိဋ္ဌော မေ ဘန္တေ ဘဂဝတော ဖာသု၊ ဒိဋ္ဌံ မေ ဘန္တေ ဘဂဝတော ခမနိယံ၊ အပိ စ မေ ဘန္တေ မဓုရကဇာတော ဝိယ ကာယော၊ ဒိဿပိ မေ န ပက္ခာယန္တိ၊ ဓမ္မာပိ မံ န ပဋိဘန္တိ ဘဂဝတော ဂေလညေန၊ အပိ စ မေ ဘန္တေ အဟောသိ ကာစိဒေဝ အဿာသမတ္တာ န တာဝ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ န ယာဝ ဘဂဝါ ဘိက္ခုသံဃံ အာရဗ္ဗ ကိဉ္စိဒေဝ ဥဒါဟရတိ”တိ။

၁၆၅။ ကိံ ပနာနန္တ ဘိက္ခုသံဃော မယိ ပစ္စာသီသတိ^၁၊ ဒေသိတော အာနန္တ မယာ ဓမ္မော အနန္တရံ အဗာဟိရံ ကရိတွာ၊ နတ္တာနန္တ တထာဂတဿ ဓမ္မေသု အာစရိယမုဋ္ဌိ။ ယဿ နူန အာနန္တ ဧဝမဿ “အဟံ ဘိက္ခုသံဃံ ပရိဟရိဿာမိ”တိ ဝါ “မမုဒ္ဒေသိကော ဘိက္ခုသံဃော”တိ ဝါ၊ သော နူန အာနန္တ ဘိက္ခုသံဃံ အာရဗ္ဗ ကိဉ္စိဒေဝ ဥဒါဟရေယျ။ တထာဂတဿ ခေါ အာနန္တ န ဧဝံ ဟောတိ “အဟံ ဘိက္ခုသံဃံ ပရိဟရိဿာမိ”တိ ဝါ “မမုဒ္ဒေသိကော ဘိက္ခုသံဃော”တိ ဝါ။ သကိံ^၂ အာနန္တ တထာဂတော ဘိက္ခုသံဃံ အာရဗ္ဗ ကိဉ္စိဒေဝ ဥဒါဟရိဿတိ။ အဟံ ခေါ ပနာနန္တ ဧတရဟိ ဇိဏ္ဏော ဝုဒ္ဓေါ မဟလ္လကော အဒ္ဓဂတော ဝယောအနုပ္ပတ္တော၊ အာသီတိကော မေ ဝယော ဝတ္တတိ။ သေယျထာပိ အာနန္တ ဇေရသကဋ္ဌံ ဝေဠုမိဿကေန^၃ ယာပေတိ၊ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္တ ဝေဠုမိဿကေန မညေ တထာဂတဿ ကာယော ယာပေတိ။ ယသ္မိံ အာနန္တ သမယေ တထာဂတော သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ အမနသိ-ကာရာ ဧကစ္စာနံ ဝေဒနာနံ နိရောဓာ အနိမိတ္တံ စေထောသမာဓိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ ဖာသုတရော အာနန္တ တသ္မိံ သမယေ တထာဂတဿ ကာယော ဟောတိ။ တသ္မာတိဟာနန္တ အတ္တဒီပါ ဝိဟရထ အတ္တသရဏာ အနညသရဏာ ဓမ္မဒီပါ ဓမ္မသရဏာ အနညသရဏာ။ ကထဉ္စာနန္တ ဘိက္ခု အတ္တဒီပေါ ဝိဟရတိ အတ္တသရဏော အနညသရဏော ဓမ္မဒီပေါ ဓမ္မသရဏော အနည-သရဏော။ ဣဓာနန္တ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ။ ဝေဒနာသု။ ပ။ စိတ္တေ။ ပ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္တ ဘိက္ခု အတ္တဒီပေါ ဝိဟရတိ အတ္တသရဏော အနညသရဏော ဓမ္မဒီပေါ ဓမ္မသရဏော

၁-ပစ္စာသီသတိ (သီ၊ သျာ)

၂-ကိံ (သီ၊ ဣ)

၃-ဝေဠုမိဿကေန (သျာ)၊ ဝေဠုမိဿကေန (ဣ)၊ ဝေဠုမိဿကေန၊ ဝေဠုမိဿကေန (က)

အနညသရဏော။ ယေ ဟိ ကေစိ အာနန္တ ဧတရဟိ ဝါ မမ ဝါ အစ္စယေန
အတ္တဒီပါ ဝိဟရိဿန္တိ အတ္တသရဏာ အနညသရဏာ ဓမ္မဒီပါ ဓမ္မသရဏာ
အနညသရဏာ၊ တမတဂ္ဂေ မေ တေ အာနန္တ ဘိက္ခု။ ဘဝိဿန္တိ ယေ ကေစိ
သိက္ခာကာမာတိ။

ဒုတိယဘာဏဝါရော။

နိမိတ္တောဘာသကထာ

၁၆၆။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ
ဝေသာလီ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ ဝေသာလီယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍ-
ပါတပဋိက္ကန္တော အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဂဏှာဟိ အာနန္တ
နိသီဒနံ၊ ယေန စာပါလံ စေတိယံ” တေနပသင်္ကမိဿာမ ဒိဝါ ဝိဟာရာယာ”တိ။
“ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ နိသီဒနံ
အာဒါယ ဘဂဝန္တံ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ယေန
စာပါလံ စေတိယံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။
အာယသ္မာပိ ခေါ အာနန္တော ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။

၁၆၇။ ဧကမန္တံ နိသီန္တံ ခေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ
“ရမဏီယာ အာနန္တ ဝေသာလီ၊ ရမဏီယံ ဥဒေနံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ
ဂေါတမကံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ သတ္တမ္ပံ^၂ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ ဗဟုပုတ္တံ စေတိယံ၊
ရမဏီယံ သာရန္တဒံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ စာပါလံ စေတိယံ။ ယဿ ကဿစိ အာနန္တ
စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ
အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ
ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ အာနန္တ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ
ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ
သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော^၃ အာနန္တ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ
ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ”တိ။ ဧဝမိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ဩဠာရိကေ
နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ ဩဠာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ
ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ န ဘဂဝန္တံ ယာစိ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော
ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ဘာယ အတ္တာယ
ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ ယတာ တံ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော။

၁-ပါဝါလံ စေတိယံ (သျှာ)

၂-သတ္တမ္ပကံ (ဣ)

၃-အာကင်္ခမာနော (?)

ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ။ပ။ တတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ရမဏီယာ အာနန္တံ ဝေသာလီ၊ ရမဏီယံ ဥဒေနံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ ဂေါတမကံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ သတ္တမ္ပံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ ဗဟုပုတ္တံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ သာရန္တဒံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ စာပါလံ စေတိယံ။ ယဿ ကဿစိ အာနန္တံ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ အာနန္တံ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော အာနန္တံ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ”တိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတာ ဩဠာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ ဩဠာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ န ဘဂဝန္တံ ယာစိ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ”န္တိ ယထာ တံ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဂစ္ဆ တံ အာနန္တံ၊ ယဿဒါနိ ကာလံ မညသီ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပဋိသုတ္တာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ ရက္ခမူလေ နိသီဒိ။

မာရယာစနကထာ

၁၆၈။ အထ ခေါ မာရော ပါပိမာ အစိရပက္ကန္တေ အာယသ္မန္တေ အာနန္တေ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ မာရော ပါပိမာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝတော၊ ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဝါစာ ‘န တာဝါဟံ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဘိက္ခုန္တံ န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုသုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋ္ဌိပန္နာ သာမိစိပုဋ္ဌိပန္နာ အနုဓမ္မ-စာရိနော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိဿန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိ’ ကရိဿန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋ္ဌိဟာရိယံ ဓမ္မံ

ဒေသေသန္တိ'တိ။ ဧတရဟိ ခေါ ပန ဘန္တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော သာဝကာ
ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာမိစိပ္ပဋိ-
ပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခန္တိ ဒေသေသန္တိ
ပညပေသန္တိ ပဋ္ဌပေသန္တိ ဝိဝရန္တိ ဝိဘဇန္တိ ဥတ္တာနိ ကရေန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ
သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋ္ဌိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေသန္တိ။ ပရိနိဗ္ဗာတု-
ဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ ဘန္တေ
ဘဂဝတော။

ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဝါစာ 'န တာဝါဟံ ပါပိမ
ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဘိက္ခုနိယော န သာဝိကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ
ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာမိစိပ္ပဋိပန္နာ အနု-
ဓမ္မစာရိနိယော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခန္တိ ဒေသေသန္တိ
ပညပေသန္တိ ပဋ္ဌပေသန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိ ကရိဿန္တိ၊
ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋ္ဌိဟာရိယံ ဓမ္မံ
ဒေသေသန္တိ'တိ။ ဧတရဟိ ခေါ ပန ဘန္တေ ဘိက္ခုနိယော ဘဂဝတော သာဝိကာ
ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ
သာမိစိပ္ပဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနိယော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခန္တိ
ဒေသေသန္တိ ပညပေသန္တိ ပဋ္ဌပေသန္တိ ဝိဝရန္တိ ဝိဘဇန္တိ ဥတ္တာနိ ကရေန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ
ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋ္ဌိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေသန္တိ။
ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလော-
ဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝတော။

ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဝါစာ 'န တာဝါဟံ ပါပိမ
ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဥပါသကာ န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ
ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာမိစိပ္ပဋိပန္နာ
အနုဓမ္မစာရိနော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခန္တိ ဒေသေသန္တိ
ပညပေသန္တိ ပဋ္ဌပေသန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိ ကရိဿန္တိ၊
ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋ္ဌိဟာရိယံ ဓမ္မံ
ဒေသေသန္တိ'တိ။ ဧတရဟိ ခေါ ပန ဘန္တေ ဥပါသကာ ဘဂဝတော သာဝကာ
ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ
သာမိစိပ္ပဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခန္တိ
ဒေသေသန္တိ ပညပေသန္တိ ပဋ္ဌပေသန္တိ ဝိဝရန္တိ ဝိဘဇန္တိ ဥတ္တာနိ ကရေန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ
ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋ္ဌိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေသန္တိ။

ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝတော။

ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဝါစာ ‘န တာဝါဟံ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဥပါသိကာ န သာဝိကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနီတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာမိစိပ္ပဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနိယော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိဿန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိ ကရိဿန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ’တိ။ ဧတရဟိ ခေါ ပန ဘန္တေ ဥပါသိကာ ဘဂဝတော သာဝိကာ ဝိယတ္တာ ဝိနီတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာမိစိပ္ပဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနိယော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိဿန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိ ကရေန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ။ ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝတော။

ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဝါစာ ‘န တာဝါဟံ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ န ဣဒ္ဓန္ဓေဝ ဘဝိဿတိ ဖီတဉ္စ ဝိတ္တာရိကံ ဗာဟုဉ္စေပံ ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတ’န္တိ။ ဧတရဟိ ခေါ ပန ဘန္တေ ဘဂဝတော ဗြဟ္မစရိယံ ဣဒ္ဓန္ဓေဝ ဖီတဉ္စ ဝိတ္တာရိကံ ဗာဟုဉ္စေပံ ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ။ ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝတော”တိ။

ဧဝံ ပုတ္တေ ဘဂဝါ မာရံ ပါပိမန္တံ ဧတဒဝေါစ “အပ္ပေါဿုက္ကော တံ ပါပိမ ဟောဟိ၊ န စိရံ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ၊ ဣတော တိဏ္ဍံ မာသာနံ အစ္စယေန တထာဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ”တိ။

အာယုသင်္ခါရဩဿန္တန

၁၆၉။ အထ ခေါ ဘဂဝါ စာပါလေ စေတိယေ သတော သမ္ပဇာနော အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇိ၊ ဩဿဋ္ဌေ စ ဘဂဝတာ အာယုသင်္ခါရေ မဟာဘူမိစာလော အဟောသိ ဘိသနကော သလောမဟံသော^၁၊ ဒေဝဒန္တုဘိယော^၂ စ

၁-လောမဟံသော (သျှာ)

၂-ဒေဝဒန္တုဘိယော (က)

ဖလီသု။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတွာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ—

“တုလမတုလဉ္စ သမ္ဘဝံ၊ ဘဝသင်္ခါရမဝဿဇိ မုနိ။
အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတော၊ အဘိန္တိ ကဝစမိဝတ္တသမ္ဘဝ”န္တိ။

မဟာဘူမိစာလဟေတု

၁၇၀။ အထ ခေါ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ဧတဒဟောသိ “အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော အပ္ပုတံ ဝတ ဘော၊ မဟာ ဝတာယံ ဘူမိစာလော၊ သုမဟာ ဝတာယံ ဘူမိစာလော ဘိသနကော သလောမဟံသော၊ ဒေဝဒုန္နုဘိယော စ ဖလီသု။ ကော န ခေါ ဟေတု ကော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယာ”တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ အပ္ပုတံ ဘန္တေ၊ မဟာ ဝတာယံ ဘန္တေ ဘူမိစာလော၊ သုမဟာ ဝတာယံ ဘန္တေ ဘူမိစာလော ဘိသနကော သလောမဟံသော၊ ဒေဝဒုန္နုဘိယော စ ဖလီသု။ ကော န ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယာ”တိ။

၁၇၁။ အဋ္ဌ ခေါ ဣမေ အာနန္ဒ ဟေတူ အဋ္ဌ ပစ္စယာ မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။ ကတမေ အဋ္ဌ။ အယံ အာနန္ဒ မဟာပထဝီ ဥဒကေ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ဥဒကံ ဝါတေ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ဝါတော အာကာသဋ္ဌော။ ဟောတိ ခေါ သော အာနန္ဒ သမယော၊ ယံ မဟာဝါတာ ဝါယန္တိ၊ မဟာဝါတာ ဝါယန္တာ ဥဒကံ ကမ္ပေန္တိ၊ ဥဒကံ ကမ္ပိတံ ပထဝီ ကမ္ပေတိ။ အယံ ပဌမော ဟေတု ပဌမော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ သမဏော ဝါ ဟောတိ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသီပုတ္တော ဒေဝေါ ဝါ မဟိဒ္ဓိကော မဟာနုဘာဝေါ၊ တဿ ပရိတ္တာ ပထဝီသညာ ဘာဝိတာ ဟောတိ၊ အပ္ပမာဏာ အာပေါသညာ။ သော ဣမံ ပထဝီ ကမ္ပေတိ သင်္ကမ္ပေတိ သမ္ပကမ္ပေတိ သမ္ပဝေဓေတိ။ အယံ ဒုတိယော ဟေတု ဒုတိယော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

ပုန စပရံ အာနန္တ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော တုသိတကာယာ စဝိတွာ သတော သမ္မဇာနော မာတုကုစ္ဆိံ ဩက္ကမတိ၊ တဒါယံ ပထဝီ ကမ္မတိ သင်္ကမ္မတိ သမ္မကမ္မတိ သမ္မဝေဓတိ။ အယံ တတိယော ဟေတု တတိယော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

ပုန စပရံ အာနန္တ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော သတော သမ္မဇာနော မာတုကုစ္ဆိံသ္မာ နိက္ခမတိ၊ တဒါယံ ပထဝီ ကမ္မတိ သင်္ကမ္မတိ သမ္မကမ္မတိ သမ္မဝေဓတိ။ အယံ စတုတ္ထော ဟေတု စတုတ္ထော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

ပုန စပရံ အာနန္တ ယဒါ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ တဒါယံ ပထဝီ ကမ္မတိ သင်္ကမ္မတိ သမ္မကမ္မတိ သမ္မဝေဓတိ။ အယံ ပဉ္စမော ဟေတု ပဉ္စမော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

ပုန စပရံ အာနန္တ ယဒါ တထာဂတော အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတိ၊ တဒါယံ ပထဝီ ကမ္မတိ သင်္ကမ္မတိ သမ္မကမ္မတိ သမ္မဝေဓတိ။ အယံ ဆဋ္ဌော ဟေတု ဆဋ္ဌော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

ပုန စပရံ အာနန္တ ယဒါ တထာဂတော သတော သမ္မဇာနော အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇ္ဇတိ၊ တဒါယံ ပထဝီ ကမ္မတိ သင်္ကမ္မတိ သမ္မကမ္မတိ သမ္မဝေဓတိ။ အယံ သတ္တမော ဟေတု သတ္တမော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

ပုန စပရံ အာနန္တ ယဒါ တထာဂတော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ တဒါယံ ပထဝီ ကမ္မတိ သင်္ကမ္မတိ သမ္မကမ္မတိ သမ္မဝေဓတိ။ အယံ အဋ္ဌမော ဟေတု အဋ္ဌမော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။ ဣမေ ခေါ အာနန္တ အဋ္ဌ ဟေတူ အဋ္ဌ ပစ္စယာ မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

အဋ္ဌပရိသာ

၁၇၂။ အဋ္ဌ ခေါ ဣမာ အာနန္တ ပရိသာ။ ကတမာ အဋ္ဌ။ ခတ္တိယပရိသာ ဗြာဟ္မဏပရိသာ ဂဟပတိပရိသာ သမဏပရိသာ စာတုမဟာရာဇိကပရိသာ^၁ တာဝတိံသပရိသာ မာရပရိသာ ဗြဟ္မပရိသာ။ အဘိဇာနာမိ ခေါ ပနာဟံ

၁-စာတုမဟာရာဇိကပရိသာ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

အာနန္ဒ အနေကသတံ ခတ္တိယပရိသံ ဥပသင်္ကမိတာ။ တတြိပိ မယာ သန္နိသိန္န-
 ပုဗ္ဗဇ္ဇေဝ သလ္လပိတပုဗ္ဗဉ္စ သာကတ္တာ စ သမာပဇ္ဇိတပုဗ္ဗာ။ တတ္ထ ယာဒိသကော
 တေသံ ဝဇ္ဇော ဟောတိ။ တာဒိသကော မယံ ဝဇ္ဇော ဟောတိ။
 ယာဒိသကော တေသံ သရော ဟောတိ။ တာဒိသကော မယံ သရော ဟောတိ။
 ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေမိ သမာဒပေမိ သမုတ္တေဇေမိ သမ္ပဟံသေမိ။
 ဘာသမာနဉ္စ မံ န ဇာနန္တိ “ကော န ခေါ အယံ ဘာသတိ ဒေဝေါ ဝါ မနုဿော
 ဝါ”တိ။ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေတွာ သမာဒပေတွာ သမုတ္တေဇေတွာ
 သမ္ပဟံသေတွာ အန္တရဓာယာမိ။ အန္တရဟိတဉ္စ မံ န ဇာနန္တိ “ကော န ခေါ
 အယံ အန္တရဟိတော ဒေဝေါ ဝါ မနုဿော ဝါ”တိ။ အဘိဇာနာမိ ခေါ ပနာဟံ
 အာနန္ဒ အနေကသတံ ဗြာဟ္မဏပရိသံ။ပ။ ဂဟပတိပရိသံ။ သမဏပရိသံ။ စာတု-
 မဟာရာဇိကပရိသံ။ တာဝတိံ သပရိသံ။ မာရပရိသံ။ ဗြဟ္မပရိသံ ဥပသင်္ကမိတာ။
 တတြိပိ မယာ သန္နိသိန္နပုဗ္ဗဇ္ဇေဝ သလ္လပိတပုဗ္ဗဉ္စ သာကတ္တာ စ သမာပဇ္ဇိတပုဗ္ဗာ။
 တတ္ထ ယာဒိသကော တေသံ ဝဇ္ဇော ဟောတိ။ တာဒိသကော မယံ ဝဇ္ဇော
 ဟောတိ။ ယာဒိသကော တေသံ သရော ဟောတိ။ တာဒိသကော မယံ သရော
 ဟောတိ။ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေမိ သမာဒပေမိ သမုတ္တေဇေမိ
 သမ္ပဟံသေမိ။ ဘာသမာနဉ္စ မံ န ဇာနန္တိ “ကော န ခေါ အယံ ဘာသတိ
 ဒေဝေါ ဝါ မနုဿော ဝါ”တိ။ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေတွာ သမာဒပေတွာ
 သမုတ္တေဇေတွာ သမ္ပဟံသေတွာ အန္တရဓာယာမိ။ အန္တရဟိတဉ္စ မံ န ဇာနန္တိ
 “ကော န ခေါ အယံ အန္တရဟိတော ဒေဝေါ ဝါ မနုဿော ဝါ”တိ။ ဣမာ ခေါ
 အာနန္ဒ အဋ္ဌ ပရိသာ။

အဋ္ဌအဘိဘာယတနံ

၁၇၃။ အဋ္ဌ ခေါ ဣမာနိ အာနန္ဒ အဘိဘာယတနာနိ။ ကတမာနိ အဋ္ဌ။
 အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ။
 “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ ဣဒံ ပဌမံ
 အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ
 သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ။ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။
 ဣဒံ ဒုတိယံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ
 သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ။ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။
 ဣဒံ တတိယံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ ဣဒံ စတုတ္ထံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ နီလာနိ နီလဝဏ္ဏာနိ နီလနိဒဿနာနိ နီလနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ဥမာပုပ္ဖံ နီလံ နီလဝဏ္ဏံ နီလနိဒဿနံ နီလနိဘာသံ။ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ နီလံ နီလဝဏ္ဏံ နီလနိဒဿနံ နီလနိဘာသံ။ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ နီလာနိ နီလဝဏ္ဏာနိ နီလနိဒဿနာနိ နီလနိဘာသာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံ သညီ ဟောတိ။ ဣဒံ ပဉ္စမံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပီတာနိ ပီတဝဏ္ဏာနိ ပီတနိဒဿနာနိ ပီတနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ကဏိကာရပုပ္ဖံ ပီတံ ပီတဝဏ္ဏံ ပီတနိဒဿနံ ပီတနိဘာသံ။ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ ပီတံ ပီတဝဏ္ဏံ ပီတနိဒဿနံ ပီတနိဘာသံ။ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပီတာနိ ပီတဝဏ္ဏာနိ ပီတနိဒဿနာနိ ပီတနိဘာသာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ ဣဒံ ဆဋ္ဌံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ လောဟိတကာနိ လောဟိတကဝဏ္ဏာနိ လောဟိတကနိဒဿနာနိ လောဟိတကနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ဗန္ဓုဇီဝကပုပ္ဖံ လောဟိတကံ လောဟိတကဝဏ္ဏံ လောဟိတကနိဒဿနံ လောဟိတကနိဘာသံ။ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ လောဟိတကံ လောဟိတကဝဏ္ဏံ လောဟိတကနိဒဿနံ လောဟိတကနိဘာသံ။ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ လောဟိတကာနိ လောဟိတကဝဏ္ဏာနိ လောဟိတကနိဒဿနာနိ လောဟိတကနိဘာသာနိ၊ “တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ ဣဒံ သတ္တမံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ဩဒါတာနိ ဩဒါတဝဏ္ဏာနိ ဩဒါတနိဒဿနာနိ ဩဒါတနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ

ဩသမိတာရကာ ဩဒါတာ ဩဒါတဝဏ္ဏာ ဩဒါတနိဒဿနာ ဩဒါတ-
နိဘာသာ။ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတော-
ဘာဂဝိမဋ္ဌံ ဩဒါတံ ဩဒါတဝဏ္ဏံ ဩဒါတနိဒဿနံ ဩဒါတနိဘာသံ။ ဧဝမေဝ
အဇ္ဈတ္တံ အရူပသည် ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ဩဒါတာနိ ဩဒါတ-
ဝဏ္ဏာနိ ဩဒါတနိဒဿနာနိ ဩဒါတနိဘာသာနိ၊ “ထာနိ အဘိဘုယျ
ဇာနာမိ ပဿာမိ”တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ ဣဒံ အဋ္ဌမံ အဘိဘာယတနံ။ ဣမာနိ
ခေါ အာနန္တ အဋ္ဌ အဘိဘာယတနာနိ။

အဋ္ဌဝိမောက္ခ

၁၇၄။ အဋ္ဌ ခေါ ဣမေ အာနန္တ ဝိမောက္ခာ။ ကတမေ အဋ္ဌ။ ရူပိ ရူပါနိ
ပဿတိ၊ အယံ ပဋ္ဌမော ဝိမောက္ခော။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသည် ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ
ပဿတိ၊ အယံ ဒုတိယော ဝိမောက္ခော။ သုဘန္တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတိ၊
အယံ တတိယော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ
ပဋိဃသညာနံ အတ္တဂံမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ “အနန္တော
အာကာသော”တိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ
စတုတ္ထော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ
“အနန္တံ ဝိညာဏ”န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ ပဉ္စမော
ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “နတ္ထိ ကိဉ္စိ”တိ
အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ ဆဋ္ဌော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော
အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ
ဝိဟရတိ၊ အယံ သတ္တမော ဝိမောက္ခော။ သဗ္ဗသော နေဝသညာနာသညာ-
ယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ
အဋ္ဌမော ဝိမောက္ခော။ ဣမေ ခေါ အာနန္တ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ။

၁၇၅။ ဧကမိဒါဟံ အာနန္တ သမယံ ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရာမိ နဇ္ဇာ
နေရုဉ္ဇရာယ တိရေ အပေါလနိဂြောဓေ ပဋ္ဌမာဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ။ အထ ခေါ
အာနန္တ မာရော ပါပိမာ ယေနာဟံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကမန္တံ
အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ အာနန္တ မာရော ပါပိမာ မံ ဧတဒဝေါစ
“ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလော-
ဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝတော”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ အာနန္တ မာရံ ပါပိမန္တံ
ဧတဒဝေါစ “န တာဝါဟံ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဘိက္ခု န
သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုသုတာ ဓမ္မဓရာ

ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာမိစိပ္ပဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိယသန္တိ ဒေသေသန္တိ ပညပေသန္တိ ပဋ္ဌပေသန္တိ ဝိဝရိသန္တိ ဝိဘဇိသန္တိ ဥတ္တာနိ ကရိသန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေသန္တိ။

န တာဝါဟံ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဘိက္ခုနိယော န သာဝိကာ ဘဝိသန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာမိစိပ္ပဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနိယော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိယသန္တိ ဒေသေသန္တိ ပညပေသန္တိ ပဋ္ဌပေသန္တိ ဝိဝရိသန္တိ ဝိဘဇိသန္တိ ဥတ္တာနိ ကရိသန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေသန္တိ။

န တာဝါဟံ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဥပါသကာ န သာဝိကာ ဘဝိသန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာမိစိပ္ပဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနော သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိယသန္တိ ဒေသေသန္တိ ပညပေသန္တိ ပဋ္ဌပေသန္တိ ဝိဝရိသန္တိ ဝိဘဇိသန္တိ ဥတ္တာနိ ကရိသန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေသန္တိ။

န တာဝါဟံ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဥပါသိကာ န သာဝိကာ ဘဝိသန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သာမိစိပ္ပဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနိယော သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိယသန္တိ ဒေသေသန္တိ ပညပေသန္တိ ပဋ္ဌပေသန္တိ ဝိဝရိသန္တိ ဝိဘဇိသန္တိ ဥတ္တာနိ ကရိသန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေသန္တိ။

န တာဝါဟံ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ န ဣဒ္ဓန္ဓေဝ ဘဝိဿတိ ဖိတဉ္စ ဝိတ္တာရိကံ ဗာဟုဇေညံ ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတ”န္တိ။

၁၇၆။ ဣဒါနေဝ ခေါ အာနန္တ အဇ္ဇ စာပါလေ စေတိယေ မာရော ပါပိမာ ယေနာဟံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ အာနန္တ မာရော ပါပိမာ မံ ဧတဒဝေါစ “ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝတော။ ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဝါစာ ‘န တာဝါဟံ ပါပိမ

ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဘိက္ခု။ န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ။ပ။ ယာဝ မေ ဘိက္ခုနိယော န သာဝိကာ ဘဝိဿန္တိ။ပ။ ယာဝ မေ ဥပါသကာ န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ။ပ။ ယာဝ မေ ဥပါသိကာ န သာဝိကာ ဘဝိဿန္တိ။ပ။ ယာဝ မေ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ န ဣဒ္ဓန္ဓေဝ ဘဝိဿတိ ဖီတဉ္စ ဝိတ္တာရိကံ ဗာဟုဇေညံ ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ။ ဧတရဟိ ခေါ ပန ဘန္တေ ဘဂဝတော ဗြဟ္မစရိယံ ဣဒ္ဓန္ဓေဝ ဖီတဉ္စ ဝိတ္တာရိကံ ဗာဟုဇေညံ ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ။ ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝတော”တိ။

၁၇၇။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ အာနန္ဒ မာရံ ပါပိမန္တံ ဧတဒေါစံ “အပ္ပေါသုက္ကော တံ ပါပိမ ဟောဟိ၊ န စိရံ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ၊ ဣတော တိဏ္ဍံ မာသာနံ အစ္စယေန တထာဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ”တိ။ ဣဒါနေဝ ခေါ အာနန္ဒ အဇ္ဇေ စာပါလေ စေတိယေ တထာဂတေန သတေန သမ္ပဇာနေန အာယုသင်္ခါရော ဩဿဋ္ဌောတိ။

အာနန္ဒ ယာဝန ကထာ

၁၇၈။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစံ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုနေဟိတာယ ဗဟုနေသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။

အလံဒါနိ အာနန္ဒ မာ တထာဂတံ ယာမိ၊ အကာလောဒါနိ အာနန္ဒ တထာဂတံ ယာစနာယာတိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော။ပ။ တတိယမ္ပိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစံ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုနေဟိတာယ ဗဟုနေသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။

သဒ္ဒဟသိ တံ အာနန္ဒ တထာဂတဿ ဗောဓိန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ အထ ကိဉ္စရဟိ တံ အာနန္ဒ တထာဂတံ ယာဝတတိယကံ အဘိနိပ္ပိဋ္ဌေသီတိ။ သမ္မုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ “ယဿ ကဿစိ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊

သော အာကင်္ခမာနော အာနန္ဒ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ”တိ။ သဒ္ဓဟသိ တုံ အာနန္ဒာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္ဒ တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋ် တုယေဝေတံ အပရဒ္ဓံ၊ ယံ တုံ တထာဂတေန ဧဝံ ဩဠာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ ဩဠာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ န တထာဂတံ ယာစိ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုနေဟိတာယ ဗဟုနေသုခါယ လောကာနုကမ္ဘာယ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။ သစေ တုံ အာနန္ဒ တထာဂတံ ယာစေယျာသိ၊ ဒွေဝ တေ ဝါစာ တထာဂတော ပဋိက္ခိပေယျ၊ အထ တတိယကံ အဓိဝါသေယျ။ တသ္မာတိဟာနန္ဒ တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋ်၊ တုယေဝေတံ အပရဒ္ဓံ။

၁၇၉။ ဧကမိဒါဟံ အာနန္ဒ သမယံ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ။ တတြာပိ ခေါ တာဟံ အာနန္ဒ အာမန္တေသိ “ရမဏီယံ အာနန္ဒ ရာဇဂဟံ၊ ရမဏီယော အာနန္ဒ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတော။ ယဿ ကဿစိ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော အာနန္ဒ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ”တိ။ ဧဝံ ခေါ တုံ အာနန္ဒ တထာဂတေန ဩဠာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ ဩဠာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ န တထာဂတံ ယာစိ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုနေဟိတာယ ဗဟုနေသုခါယ လောကာနုကမ္ဘာယ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။ သစေ တုံ အာနန္ဒ တထာဂတံ ယာစေယျာသိ၊ ဒွေဝ တေ ဝါစာ တထာဂတော ပဋိက္ခိပေယျ၊ အထ တတိယကံ အဓိဝါသေယျ။ တသ္မာတိဟာနန္ဒ တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋ်၊ တုယေဝေတံ အပရဒ္ဓံ။

၁၈၀။ ဧကမိဒါဟံ အာနန္ဒ သမယံ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဂေါတမနိဋ္ဌာရေ။ ပ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ စောရပပါတေ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဝေဘာရပဿေ သတ္တပဏ္ဍိဂုဟာယံ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဣသိဂိလိပဿေ ကာဠသိလာယံ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ သီတဝနေ သပ္ပသောဏ္ဍိကပဗ္ဗာရေ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ တပေါဒါရာမေ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဇီဝကမ္မဝနေ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ မဒ္ဒကုစ္ဆိသ္မိ

မိဂဒါယေ။ တတြာပိ ခေါ တာဟံ အာနန္တ အာမန္တေသိ “ရမဏီယံ အာနန္တ ရာဇေဟံ၊ ရမဏီယော ဂိဇ္ဈကုဋေဝ ပဗ္ဗတော၊ ရမဏီယော ဂေါတမနိဂြောဓော၊ ရမဏီယော စောရပပါတော၊ ရမဏီယာ ဝေဘာရပဿေ သတ္တပဏ္ဍိဂဟာ၊ ရမဏီယာ ဣသိဂိလိပဿေ ကာဠသိလာ။ ရမဏီယော သီတဝနေ သပ္ပ- သောဏ္ဍိကပဗ္ဗာရော၊ ရမဏီယော တပေါဒါရာမော၊ ရမဏီယော ဝေဠုဝနေ ကလန္တကနိဝါပေါ၊ ရမဏီယံ ဇီဝကမ္မဝနံ၊ ရမဏီယော မဒ္ဒကုစ္ဆိသ္မိ မိဂဒါယော။ ယဿ ကဿစိ အာနန္တ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ။ ပ။ အာကင်္ခမာနော အာနန္တ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ”တိ။ ဧဝမိ ခေါ တံ အာနန္တ တထာဂတေန ဩဠာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ ဩဠာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ န တထာဂတံ ယာစိ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။ သစေ တံ အာနန္တ တထာဂတံ ယာစေယျာသိ၊ ဒွေဝ တေ ဝါစာ တထာဂတော ပဋိက္ခိပေယျ၊ အထ တတိယကံ အဓိဝါသေယျ။ တဿာတိဟာနန္တ တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋ်၊ တုယေဝေတံ အပရဒ္ဓံ။

၁၈၁။ ဧကမိဒါဟံ အာနန္တ သမယံ ဣဓေဝ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ ဥဒေန ဧတိယေ။ တတြာပိ ခေါ တာဟံ အာနန္တ အာမန္တေသိ “ရမဏီယာ အာနန္တ ဝေသာလီ၊ ရမဏီယံ ဥဒေနံ ဧတိယံ။ ယဿ ကဿစိ အာနန္တ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ အာနန္တ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော အာနန္တ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ”တိ။ ဧဝမိ ခေါ တံ အာနန္တ တထာဂတေန ဩဠာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရ- မာနေ ဩဠာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ န တထာဂတံ ယာစိ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။ သစေ တံ အာနန္တ တထာဂတံ ယာစေယျာသိ၊ ဒွေဝ တေ ဝါစာ တထာဂတော ပဋိက္ခိပေယျ၊ အထ တတိယကံ အဓိဝါသေယျ။ တဿာတိဟာနန္တ တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋ်၊ တုယေဝေတံ အပရဒ္ဓံ။

၁၈၂။ ဧကမိဒါဟံ အာနန္ဒ သမယံ ဣဓေဝ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ ဂေါတမဏေ စေတိယေ။ ပ။ ဣဓေဝ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ သတ္တဓမ္မေ စေတိယေ။ ဣဓေဝ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ ဗဟုပုတ္တေ စေတိယေ။ ဣဓေဝ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ သာရန္တဒေ စေတိယေ။ ဣဒါနေဝ ခေါ တာဟံ အာနန္ဒ အဇ္ဇစာပါလေ စေတိယေ အာမန္တေသိ။ “ရမဏီယာ အာနန္ဒ ဝေသာလီ၊ ရမဏီယံ ဥဒေနံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ ဂေါတမကံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ သတ္တမ္ပံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ ဗဟုပုတ္တံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ သာရန္တဒံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ စာပါလံ စေတိယံ။ ယဿ ကဿစိ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော အာနန္ဒ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ”တိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ တုံ အာနန္ဒ တထာဂတေန ဩဠာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ ဩဠာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ န တထာဂတံ ယာစိ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနု-ကမ္မာယ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။ သစေ တုံ အာနန္ဒ တထာဂတံ ယာစေယျာသိ၊ ဒွေဝ တေ ဝါစာ တထာဂတော ပဋိက္ခိပေယျ၊ အထ တတိယကံ အဓိဝါသေယျ။ တသ္မာတိဟာနန္ဒ တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋ်၊ တုယေဝေတံ အပရဒ္ဓံ။

၁၈၃။ နန ဧတံ^၁ အာနန္ဒ မယာ ပဋိကစ္ဆေဝ^၂ အက္ခာတံ “သဗ္ဗေဟေဝ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ အညထာဘာဝေါ၊ တံ ကုတေတ္ထ အာနန္ဒ လဗ္ဘာ၊ ယံ တံ ဇာတံ ဘူတံ သင်္ခတံ ပလောကဓမ္မံ၊ တံ ဝတမာပလုဇ္ဇိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ”။ ယံ ခေါ ပနေတံ အာနန္ဒ တထာဂတေန စတ္တံ ဝန္တံ မုတ္တံ ပဟိနံ ပဋိနိဿဋ္ဌံ ဩဿဋ္ဌော အာယုသင်္ခါရော၊ ဧကံသေန ဝါစာ ဘာသိတာ “န စိရံ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ၊ ဣတော တိဏ္ဍံ မာသာနံ အစ္စယေန တထာဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ”တိ၊ တဉ္စ^၃ တထာဂတော ဇီဝိတဟေတု ပုန ပစ္စာဝမိဿတိတိ^၄ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ “အာယာမာနန္ဒ၊ ယေန မဟာဝနံ ဣဠာဂါရသာလာ တေနပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ

၁-ဧဝံ(သျှ၊က္ခ) ၂-ပဋိကစ္ဆေဝ(သိ၊က္ခ) ၃-တံ ဝစနံ (သိ) ၄-ပစ္စာဝမိဿတိတိ (သျှ၊က)

ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန သဒ္ဓိံ ယေန မဟာဝနံ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဂစ္ဆ တုံ အာနန္တ ယာဝတိကာ ဘိက္ခု ဝေသာလိံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ သန္နိပါတေဟိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ ယာဝတိကာ ဘိက္ခု ဝေသာလိံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ သန္နိပါတေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “သန္နိပတိတော ဘန္တေ ဘိက္ခုသံဃော၊ ယဿဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကာလံ မညတိ”တိ။

၁၈၄။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ယေနုပဋ္ဌာနသာလာ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ် ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ။—တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ မယာ ဓမ္မာ အဘိညာ ဒေသိတာ၊ တေ ဝေါ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာသေဝိတဗ္ဗာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဗဟုလိကာတဗ္ဗာ၊ ယထယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ တဒဿ ဗဟုဇေနဟိတာယ ဗဟုဇေနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေ စ တေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ မယာ အဘိညာ ဒေသိတာ၊ ယေ ဝေါ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာသေဝိတဗ္ဗာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဗဟုလိကာတဗ္ဗာ၊ ယထယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ တဒဿ ဗဟုဇေနဟိတာယ ဗဟုဇေနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ သေယျထိဒံ၊ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ ဣမေ ခေါ် တေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ မယာ အဘိညာ ဒေသိတာ၊ ယေ ဝေါ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာသေဝိတဗ္ဗာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဗဟုလိကာတဗ္ဗာ၊ ယထယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ တဒဿ ဗဟုဇေနဟိတာယ ဗဟုဇေနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။

၁၈၅။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဟန္တ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိ ဝေါ၊ ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ။ န စိရံ

တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ၊ ဣတော တိဏ္ဍံ မာဿာနံ အစ္စယေန
တထာဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ”တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတွာန
သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ^၁—

ပရိပက္ခော ဝယော မယံ၊ ပရိတ္တံ မမ ဇီဝိတံ။
ပဟာယ ဝေါ ဂမိဿာမိ၊ ကတံ မေ သရဏမတ္တနော။
အပ္ပမတ္တာ သတိမန္တော၊ သုသီလာ ဟောထ ဘိက္ခဝေါ။
သုသမာဟိတသင်္ကပ္ပေါ၊ သမိတ္တမနုရက္ခထ။
ယော ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ အပ္ပမတ္တော ဝိဟဿတိ^၂။
ပဟာယ ဇာတိသံသာရံ၊ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိတိ။

တတိယော ဘာဏဝါရော။

နာဂါပလောကီတ

၁၈၆။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ
ဝေသာလိံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ၊ ဝေသာလိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ
ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော နာဂါပလောကီတံ ဝေသာလိံ အပလောကေတွာ
အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဣဒံ ပစ္စိမကံ အာနန္တံ တထာဂတဿ
ဝေသာလိယာ ဒဿနံ ဘဝိဿတိ၊ အာယာမာနန္တံ၊ ယေန ဘဏ္ဍုဂါမော^၃
တေနုပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော
ဘဂဝတော ပစ္စသေသာသိ။

၁-ဣတော ပရံ သျာမပေါတ္တကေ ဧဝံပိ ပါဠော ဒိဿတိ—

ဒဟရာပိ စ ယေ ဝုဒ္ဓါ၊ ယေ ဗာလာ ယေ စ ပဏ္ဍိတာ။

အဗ္ဗာစေဝ ဒလိဒ္ဓါ စ၊ သဗ္ဗေ မဇ္ဈပရာယနာ။

ယထာပိ ကုမ္ဘကာရဿ၊ ကတံ မတ္တိကဘာဇေန။

ခုဒ္ဒကဉ္စ မဟန္တဉ္စ၊ ယဉ္စ ပက္ကံ ယဉ္စ အာမကံ။

သဗ္ဗံ ဘောဒပရိယန္တံ၊ ဧဝံ မဇ္ဈာန ဇီဝိတံ။

အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ—

၂-ဝိဟရိဿတိ (သျှာ)၊ ဝိဟေဿတိ (သိ)

၃-ဘဏ္ဍုဂါမော (က)

အထ ခေါ် ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ဘဏ္ဍာဂါမော တဒဝသရိ၊ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ဘဏ္ဍာဂါမေ ဝိဟရတိ။ တတြ ခေါ် ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ စတုန္တံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဈေဝ တုမှာကဉ္စ။ ကတမေသံ စတုန္တံ၊ အရိယဿ ဘိက္ခဝေ သီလဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဈေဝ တုမှာကဉ္စ။ အရိယဿ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဈေဝ တုမှာကဉ္စ။ အရိယာယ ဘိက္ခဝေ ပညာယ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဈေဝ တုမှာကဉ္စ။ အရိယာယ ဘိက္ခဝေ ဝိမုတ္တိယာ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဈေဝ တုမှာကဉ္စ။ တယိဒံ ဘိက္ခဝေ အရိယံ သီလံ အနုဗုဒ္ဓံ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ အရိယော သမာဓိ အနုဗုဒ္ဓေါ ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ အရိယာ ပညာ အနုဗုဒ္ဓါ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ အရိယာ ဝိမုတ္တိ အနုဗုဒ္ဓါ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ဥစ္စိန္တာ ဘဝတဏှာ၊ ခိဏာ ဘဝနေတ္တိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေတိ။ ဣဒမဝေစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတွာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေစ သတ္တာ—

“သီလံ သမာဓိ ပညာ စ၊ ဝိမုတ္တိ စ အနုတ္တရာ။

အနုဗုဒ္ဓါ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဂေါတမေန ယသသိနာ။

ဣတိ ဗုဒ္ဓေါ အဘိညာယ၊ ဓမ္မမက္ခာသိ ဘိက္ခုနံ။

ဒုက္ခဿန္တကရော သတ္တာ၊ စက္ခုမာ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။

တတြာပိ သုဒံ ဘဂဝါ ဘဏ္ဍာဂါမေ ဝိဟရန္တော ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရောတိ “ဣတိ သီလံ ဣတိ သမာဓိ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိ-ပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္ပဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမာသဝါ ဘဝါသဝါ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

စတုမဟာပဒေသကဏာ

၁၈၇။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ဘဏ္ဍာဂါမေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တံ ယေန ဟတ္ထိဂါမော၊ ယေန အမ္မဂါမော၊ ယေန ဓမ္မဂါမော၊ ယေန ဘောဂနဂရံ တေနုပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စဿောသိ။ အထ

ခေါ် ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ဘောဂနဂရံ တဒဝသရိ၊
တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ဘောဂနဂရေ ဝိဟရတိ အာနန္ဒေ^၁ စေတိယေ။ တတြ
ခေါ် ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ မဟာပဒေသေ
ဒေသေသာမိ၊ တံ သုဏာထ၊ သာဓုကံ မနသိကရောထ၊ ဘာသိသာမိ”တိ။
“ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ် တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။ ဘဂဝါ
ဧတဒေါစ—

၁၈၈။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “သမ္ဗုခါ မေတံ အာရုသော
ဘဂဝတော သုတံ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ
သတ္တုသာသန”န္တိ၊ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ
နပ္ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ။ အနဘိနန္ဒိတွာ အပ္ပဋိက္ခောသိတွာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ
သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သုတ္တေ ဩသာရေတဗ္ဗာနိ^၂၊ ဝိနယေ သန္တဿေတဗ္ဗာနိ။
တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ^၃ ဝိနယေ သန္တဿိယမာနာနိ န စေဝ
သုတ္တေ ဩသရန္တိ^၄၊ န စ ဝိနယေ သန္တိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဒ္ဓါ ဣဒံ
န စေဝ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ၊ ဣမဿ စ ဘိက္ခုနော ဒုဂ္ဂဟိတ”န္တိ၊
ဣတိဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဆဉ္ဇေယျာထ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ
ဝိနယေ သန္တဿိယမာနာနိ သုတ္တေ စေဝ ဩသရန္တိ၊ ဝိနယေ စ သန္တိဿန္တိ၊
နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဒ္ဓါ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ၊ ဣမဿ စ ဘိက္ခုနော
သုဂ္ဂဟိတ”န္တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “အမုကသ္မိံ နာမ အာဝါသေ
သံဃော ဝိဟရတိ သထေရော သပါမောက္ခော၊ တဿ မေ သံဃဿ သမ္ဗုခါ
သုတံ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္တုသာသန”န္တိ၊
တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပ္ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ။
အနဘိနန္ဒိတွာ အပ္ပဋိက္ခောသိတွာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ
သုတ္တေ ဩသာရေတဗ္ဗာနိ၊ ဝိနယေ သန္တဿေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ
ဩသာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္တဿိယမာနာနိ န စေဝ သုတ္တေ ဩသရန္တိ၊
န စ ဝိနယေ သန္တိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဒ္ဓါ ဣဒံ န စေဝ တဿ ဘဂဝတော
ဝစနံ၊ တဿ စ သံဃဿ ဒုဂ္ဂဟိတ”န္တိ၊ ဣတိဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဆဉ္ဇေယျာထ။
တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္တဿိယမာနာနိ သုတ္တေ

၁-သာနန္ဒရေ (က)

၂-ဩတာရေတဗ္ဗာနိ၊

၃-ဩတာရိယမာနာနိ၊

၄-ဩတရန္တိ (သီ၊ ဣ၊ အံ ၁-၄၈၇)

စေဝ ဩသရန္တိ၊ ဝိနယေ စ သန္တိဿန္တိ၊ နိဗ္ဗမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဒ္ဓါ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ၊ တဿ စ သံဃဿ သုဂ္ဂဟိတ”န္တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “အမုကသ္မိံ နာမ အာဝါသေ သမ္မဟုလာ ထေရာ ဘိက္ခု ဝိဟရန္တိ ဗဟုသုတာ အာဂတာဂမာ ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ မာတိကာဓရာ၊ တေသံ မေ ထေရာနံ သမ္မုခါ သုတံ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန”န္တိ၊ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္တိတဗ္ဗံ။ ပ။ န စ ဝိနယေ သန္တိဿန္တိ။ နိဗ္ဗမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဒ္ဓါ ဣဒံ န စေဝ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ၊ တေသဉ္စ ထေရာနံ ဒုဂ္ဂဟိတ”န္တိ၊ ဣတိဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဆဉ္စေယျာထ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ။ ပ။ ဝိနယေ စ သန္တိဿန္တိ၊ နိဗ္ဗမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဒ္ဓါ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ၊ တေသဉ္စ ထေရာနံ သုဂ္ဂဟိတ”န္တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ တတိယံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ “အမုကသ္မိံ နာမ အာဝါသေ ဧကော ထေရာ ဘိက္ခု ဝိဟရတိ ဗဟုသုတော အာဂတာဂမာ ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ မာတိကာဓရာ၊ တဿ မေ ထေရဿ သမ္မုခါ သုတံ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန”န္တိ၊ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္တိတဗ္ဗံ နပုဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ။ အနဘိနန္တိတွာ အပုဋိက္ကောသိတွာ တာနိ ပဒဗျူဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သုတ္တေ ဩသာရေတဗ္ဗာနိ၊ ဝိနယေ သန္တိဿတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္တိဿတဗ္ဗာနိ န စေဝ သုတ္တေ ဩသရန္တိ၊ န စ ဝိနယေ သန္တိဿန္တိ၊ နိဗ္ဗမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဒ္ဓါ ဣဒံ န စေဝ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ၊ တဿ စ ထေရဿ ဒုဂ္ဂဟိတ”န္တိ၊ ဣတိဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဆဉ္စေယျာထ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္တိဿတဗ္ဗာနိ သုတ္တေ စေဝ ဩသရန္တိ၊ ဝိနယေ စ သန္တိဿန္တိ၊ နိဗ္ဗမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “အဒ္ဓါ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ၊ တဿ စ ထေရဿ သုဂ္ဂဟိတ”န္တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော မဟာပဒေသေ ဓာရေယျာထာတိ။

တတြပိ သုဒံ ဘဂဝါ ဘောဂနဂရေ ဝိဟရန္တော အာနန္ဒေ စေတိယေ ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရောတိ “ဣတိ သီလံ ဣတိ သမာဓိ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ

မဟာနိသံသော၊ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပူလာ ဟောတိ
မဟာနိသံသာ၊ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္ပဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ၊
သေယျထိဒံ၊ ကာမာသဝါ ဘဝါသဝါ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

ကမ္မာရပုတ္တစုနိဝတ္ထု

၁၈၉။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘောဂနဂရေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ
အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တံ၊ ယေန ပါဝါ တေနပ-
သင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော
ပစ္စယောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ပါဝါ
တဒဝသရိ၊ တတြ သုဒ္ဓံ ဘဂဝါ ပါဝါယံ ဝိဟရတိ စန္ဒဿ ကမ္မာရပုတ္တဿ
အမ္မဝနေ။ အသောသိ ခေါ စန္ဒော ကမ္မာရပုတ္တော “ဘဂဝါ ကိရ ပါဝံ
အနုပ္ပတ္တော ပါဝါယံ ဝိဟရတိ မယံ အမ္မဝနေ”တိ။ အထ ခေါ စန္ဒော
ကမ္မာရပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ
အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္တံ ခေါ စန္ဒံ ကမ္မာရပုတ္တံ
ဘဂဝါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ
သမ္ပဟံသေသိ။ အထ ခေါ စန္ဒော ကမ္မာရပုတ္တော ဘဂဝတာ ဓမ္မိယာ
ကထာယ သန္တဿိတော သမာဒပိတော သမုတ္တေဇိတော သမ္ပဟံသိတော
ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “အဓိဝါသေတု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သွာတနာယ ဘတ္တံ
သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေနာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။ အထ ခေါ
စန္ဒော ကမ္မာရပုတ္တော ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ
ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။

အထ ခေါ စန္ဒော ကမ္မာရပုတ္တော တဿာ ရတ္တိယာ အစွယေန သကေ
နိဝေသနေ ပဏီတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဋိယာဒါပေတွာ ပဟူတဉ္စ
သူကရမဒ္ဓဝံ ဘဂဝတော ကာလံ အာရောစာပေသိ “ကာလော ဘန္တေ နိဋ္ဌိတံ
ဘတ္တံ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ
သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန ယေန စန္ဒဿ ကမ္မာရပုတ္တဿ နိဝေသနံ တေနပသင်္ကမိ၊
ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇေ ခေါ ဘဂဝါ စန္ဒံ ကမ္မာရပုတ္တံ
အာမန္တေသိ “ယံ တေ စန္ဒံ သူကရမဒ္ဓဝံ ပဋိယတ္တံ၊ တေန မံ ပရိဝိသ။ ယံ ပနညံ
ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဋိယတ္တံ၊ တေန ဘိက္ခုသံဃံ ပရိဝိသာ”တိ။ “ဧဝံ
ဘန္တေ”တိ ခေါ စန္ဒော ကမ္မာရပုတ္တော ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ ယံ အဟောသိ
သူကရမဒ္ဓဝံ ပဋိယတ္တံ၊ တေန ဘဂဝန္တံ ပရိဝိသိ။ ယံ ပနညံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ

ပဋိယတ္တံ၊ တေန ဘိက္ခုသံဃံ ပရိဝိသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ စုန္တံ ကမ္မာရပုတ္တံ အာမန္တေသိ “ယံ တေ စုန္တ သူကရမဒ္ဒဝံ အဝသိဋ္ဌံ၊ တံ သောဗ္ဗေ နိဓဏာဟိ။ နာဟံ တံ စုန္တ ပဿာမိ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ၊ ယဿ တံ ပရိဘုတ္တံ သမ္မာ ပရိဏာမံ ဂစ္ဆေယျ အညတြ တထာဂတဿာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ စုန္တော ကမ္မာရပုတ္တော ဘဂဝတော ပဋိသုတ္တာ ယံ အဟောသိ သူကရမဒ္ဒဝံ အဝသိဋ္ဌံ၊ တံ သောဗ္ဗေ နိဓဏိတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ စုန္တံ ကမ္မာရပုတ္တံ ဘဂဝါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေတွာ သမာဒပေတွာ သမုတ္တေဇေတွာ သမ္ပဟံသေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။

၁၉၀။ အထ ခေါ ဘဂဝတော စုန္တဿ ကမ္မာရပုတ္တဿ ဘတ္တံ ဘုတ္တာဝိဿ ခရော အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ လောဟိတပက္ခန္တိကာ ပဗာဠာ ဝေဒနာ ဝတ္တန္တိ မာရဏန္တိကာ၊ တာ သုဒ္ဓံ ဘဂဝါ သတော သမ္ပဇာနော အဓိဝါသေသိ အဝိဟညမာနော။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “အာယာမာနန္တံ ယေန ကုသိနာရာ တေနပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စဿောသိ။

စုန္တဿ ဘတ္တံ ဘုတ္တိတွာ၊ ကမ္မာရဿာတိ မေ သုတံ။
အာဗာဓံ သမ္ပုသီ ဓီရော၊ ပဗာဠံ မာရဏန္တိကံ။

ဘုတ္တဿ စ သူကရမဒ္ဒဝေန၊
ဗျာဓိပ္ပဗာဠော ဥဒပါဒီ သတ္တုနော။
ဝိရေစမာနော^၁ ဘဂဝါ အဝေါစ၊
ဂစ္ဆာမဟံ ကုသိနာရံ နဂရန္တိ။

ပါနီယာဗာရဏ

၁၉၁။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ ယေန အညတရံ ရက္ခမူလံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဣဃံ မေ တံ အာနန္တံ စတုဂ္ဂုဏံ သံဃာဋ္ဌိံ ပညပေဟိ၊ ကိလန္တောသ္မိ အာနန္တံ နိသီဒိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပဋိသုတ္တာ စတုဂ္ဂုဏံ သံဃာဋ္ဌိံ ပညပေသိ။ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ

၁-ဝိရိစ္ဆမာနော (သီ၊ သျှ၊ က)၊ ဝိရိဇ္ဈမာနော (?)

အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဣဃံ မေ တံ အာနန္တံ ပါနီယံ အာဟရ၊ ပိပါသိတောသ္မိ အာနန္တံ ပိဝိဿာမိ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “ဣဒါနိ ဘန္တေ ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ အတိက္ကန္တာနိ၊ တံ စက္ကစ္ဆိန္တံ ဥဒကံ ပရိတ္တံ လုဠိတံ အာဝိလံ သန္တတိ၊ အယံ ဘန္တေ ကကုဓာ နဒီ အဝိဒူရေ အတ္ထောဒကာ သာတောဒကာ သီတောဒကာ သေတောဒကာ၊ သုပ္ပတိတ္တာ ရမဏီယာ။ ဧတ္ထ ဘဂဝါ ပါနီယဉ္စ ပိဝိဿတိ၊ ဂတ္တာနိ စ သီတိကရိဿတိ”တိ။

ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဣဃံ မေ တံ အာနန္တံ ပါနီယံ အာဟရ၊ ပိပါသိတောသ္မိ အာနန္တံ ပိဝိဿာမိ”တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “ဣဒါနိ ဘန္တေ ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ အတိက္ကန္တာနိ၊ တံ စက္ကစ္ဆိန္တံ ဥဒကံ ပရိတ္တံ လုဠိတံ အာဝိလံ သန္တတိ၊ အယံ ဘန္တေ ကကုဓာ နဒီ အဝိဒူရေ အတ္ထောဒကာ သာတောဒကာ သီတောဒကာ သေတောဒကာ သုပ္ပတိတ္တာ ရမဏီယာ။ ဧတ္ထ ဘဂဝါ ပါနီယဉ္စ ပိဝိဿတိ၊ ဂတ္တာနိ စ သီတိကရိဿတိ”တိ။

တတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ဣဃံ မေ တံ အာနန္တံ ပါနီယံ အာဟရ၊ ပိပါသိတောသ္မိ အာနန္တံ ပိဝိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပဋိသုတ္တာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ယေန သာ နဒိကာ တေနပသင်္ကမိ။ အထ ခေါ သာ နဒိကာ စက္ကစ္ဆိန္တာ ပရိတ္တာ လုဠိတာ အာဝိလာ သန္တမာနာ အာယသ္မန္တေ အာနန္တေ ဥပသင်္ကမန္တေ အတ္ထာ ဝိပ္ပသန္တာ အနာဝိလာ သန္တိတ္ထ။ အထ ခေါ အာယသ္မတော အာနန္တဿ ဧတဒဟောသိ “အတ္ထရိယံ ဝတ ဘော အပ္ပုတံ ဝတ ဘော တထာဂတဿ မဟိဒ္ဓိကတာ မဟာနုဘာဝတာ။ အယံ ဟိ သာ နဒိကာ စက္ကစ္ဆိန္တာ ပရိတ္တာ လုဠိတာ အာဝိလာ သန္တမာနာ မယိ ဥပသင်္ကမန္တေ အတ္ထာ ဝိပ္ပသန္တာ အနာဝိလာ သန္တတိ”တိ။ ပတ္တေန ပါနီယံ အာဒါယ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “အတ္ထရိယံ ဘန္တေ အပ္ပုတံ ဘန္တေ တထာဂတဿ မဟိဒ္ဓိကတာ မဟာနုဘာဝတာ။ ဣဒါနိ သာ ဘန္တေ နဒိကာ စက္ကစ္ဆိန္တာ ပရိတ္တာ လုဠိတာ အာဝိလာ သန္တမာနာ မယိ ဥပသင်္ကမန္တေ အတ္ထာ ဝိပ္ပသန္တာ အနာဝိလာ သန္တိတ္ထ။ ပိဝတု ဘဂဝါ ပါနီယံ ပိဝတု သုဂတော ပါနီယ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပါနီယံ အပါယိ။

၁-ကကုဏ (သီ၊ဣ)

၃-သီတံ (သီ၊ဣ၊က)

၂-သေတကာ (သီ)

၄-သန္တတိ (သျှာ)

ပုတ္တုသမဇ္ဈပုတ္တဝတ္ထု၊

၁၉၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန ပုတ္တုသော မဇ္ဈပုတ္တော အာဠာရဿ ကာလာမဿ သာဝကော ကုသိနာရာယ ပါဝံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ အဒ္ဓသာ ခေါ ပုတ္တုသော မဇ္ဈပုတ္တော ဘဂဝန္တံ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္တံ၊ ဒိသ္မာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ပုတ္တုသော မဇ္ဈပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—အစ္စရိယံ ဘန္တေ အဗ္ဗုတံ ဘန္တေ၊ သန္တေန ဝတ ဘန္တေ ပဗ္ဗဇိတာ ဝိဟာရေန ဝိဟရန္တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ဘန္တေ အာဠာရော ကာလာမော အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ အဝိဒ္ဓရေ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိဒိ။ အထ ခေါ ဘန္တေ ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ အာဠာရံ ကာလာမံ နိဿာယ နိဿာယ အတိက္ကန္တာနိ သု။ အထ ခေါ ဘန္တေ အညတရော ပုရိသော တဿ သကဋသတ္တဿ^၁ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အာဂစ္ဆန္တော ယေန အာဠာရော ကာလာမော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဠာရံ ကာလာမံ ဧတဒဝေါစ “အပိ ဘန္တေ ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ အတိက္ကန္တာနိ အဒ္ဓသာ”တိ။ “န ခေါ အဟံ အာရသော အဒ္ဓသ”န္တိ။ ကိံ ပန ဘန္တေ သဒ္ဓံ အသောသီတိ။ “န ခေါ အဟံ အာရသော သဒ္ဓံ အသောသီ”န္တိ။ ကိံ ပန ဘန္တေ သုတ္တော အဟောသီတိ။ “န ခေါ အဟံ အာရသော သုတ္တော အဟောသီ”န္တိ။ ကိံ ပန ဘန္တေ သညီ အဟောသီတိ။ “ဧဝမာရသော”တိ။ သော တုံ ဘန္တေ သညီ သမာနော ဇာဂရော ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ နိဿာယ နိဿာယ အတိက္ကန္တာနိ နေဝ အဒ္ဓသ၊ န ပန သဒ္ဓံ အသောသီ၊ အပိသု^၂ တေ ဘန္တေ သံဃာဋ္ဌိ ရဇေန ဩကိဏ္ဏာတိ။ “ဧဝမာရသော”တိ။ အထ ခေါ ဘန္တေ တဿ ပုရိသဿ ဧတဒဟောသိ “အစ္စရိယံ ဝတ ဘော အဗ္ဗုတံ ဝတ ဘော၊ သန္တေန ဝတ ဘော ပဗ္ဗဇိတာ ဝိဟာရေန ဝိဟရန္တိ။ ယတြ ဟိ နာမ သညီ သမာနော ဇာဂရော ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ နိဿာယ နိဿာယ အတိက္ကန္တာနိ နေဝ ဒက္ခတိ၊ န ပန သဒ္ဓံ သောသတိ”တိ။ အာဠာရေ ကာလာမေ ဥဠာရံ ပသာဒံ ပဝေဒေတွာ ပက္ကာမိတိ။

၁၉၃။ တံ ကိံ မညသိ ပုတ္တုသ၊ ကတမံ န ခေါ ဒုက္ကရတရံ ဝါ ဒုရဘိသမ္ဘဝတရံ ဝါ။ ယော ဝါ သညီ သမာနော ဇာဂရော ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ နိဿာယ နိဿာယ အတိက္ကန္တာနိ နေဝ ပဿေယျ၊ န ပန

သဒ္ဓံ သုဏေယျ။ ယော ဝါ သညီ သမာနော ဇာဂရော ဒေဝေ ဝဿန္တေ
ဒေဝေ ဂဠုဂဠာယန္တေ ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု^၁ နိစ္ဆရန္တိသု အသနိယာ ဖလန္တိယာ
နေဝ ပဿေယျ။ န ပန သဒ္ဓံ သုဏေယျာတိ။ ကိဉ္စိ ဘန္တေ ကရိဿန္တိ ပဉ္စ ဝါ
သကဋ္ဌသတာနိ ဆ ဝါ သကဋ္ဌသတာနိ သတ္တ ဝါ သကဋ္ဌသတာနိ အဋ္ဌ ဝါ
သကဋ္ဌသတာနိ နဝ ဝါ သကဋ္ဌသတာနိ^၂၊ သကဋ္ဌသဟဿံ ဝါ သကဋ္ဌသတ-
သဟဿံ ဝါ။ အထ ခေါ ဧတဒေဝ ဒုက္ကရတရဉ္စေဝ ဒုရဘိသမ္ဘဝတရဉ္စ ယော
သညီ သမာနော ဇာဂရော ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဒေဝေ ဂဠုဂဠာယန္တေ
ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု နိစ္ဆရန္တိသု အသနိယာ ဖလန္တိယာ နေဝ ပဿေယျ။ န ပန
သဒ္ဓံ သုဏေယျာတိ။

ဧကမိဒါဟံ ပုတ္တုသ သမယံ အာတုမာယံ ဝိဟရာမိ ဘုသာဂါရေ။ တေန
ခေါ ပန သမယေန ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဒေဝေ ဂဠုဂဠာယန္တေ ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု
နိစ္ဆရန္တိသု အသနိယာ ဖလန္တိယာ အဝိဒုရေ ဘုသာဂါရဿ ဒွေ ကဿကာ
ဘာတရော ဟတာ စတ္တာရော စ ဗလိဗဒ္ဓါ^၃။ အထ ခေါ ပုတ္တုသ
အာတုမာယ မဟာဇနကာယော နိက္ခမိတွာ ယေန တေ ဒွေ ကဿကာ
ဘာတရော ဟတာ စတ္တာရော စ ဗလိဗဒ္ဓါ တေနပသင်္ကမိ။ တေန ခေါ
ပနာဟံ ပုတ္တုသ သမယေန ဘုသာဂါရ နိက္ခမိတွာ ဘုသာဂါရဒ္ဓါရေ
အဗ္ဘောကာသေ စင်္ကမာမိ။ အထ ခေါ ပုတ္တုသ အညတရော ပုရိသော တမှာ
မဟာဇနကာယာ ယေနာဟံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ
ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတံ ခေါ အဟံ ပုတ္တုသ တံ ပုရိသံ ဧတဒဝေါစံ
“ကိံ န ခေါ ဒေသော အာဝုသော မဟာဇနကာယော သန္နိပတိတော”တိ။ ဣဒါနိ
ဘန္တေ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဒေဝေ ဂဠုဂဠာယန္တေ ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု နိစ္ဆရန္တိသု
အသနိယာ ဖလန္တိယာ ဒွေ ကဿကာ ဘာတရော ဟတာ စတ္တာရော စ
ဗလိဗဒ္ဓါ၊ ဧတ္ထေသော မဟာဇနကာယော သန္နိပတိတော၊ တံ ပန ဘန္တေ
ကွ အဟောသီတိ။ “ဣဓေဝ ခေါ အဟံ အာဝုသော အဟောသီ”န္တိ။ ကိံ ပန
ဘန္တေ အဒ္ဓသာတိ။ “န ခေါ အဟံ အာဝုသော အဒ္ဓသ”န္တိ။ ကိံ ပန ဘန္တေ
သဒ္ဓံ အသောသီတိ။ “န ခေါ အဟံ အာဝုသော သဒ္ဓံ အသောသီ”န္တိ။ ကိံ ပန
ဘန္တေ သုတ္တော အဟောသီတိ။ “န ခေါ အဟံ အာဝုသော သုတ္တော
အဟောသီ”န္တိ။ ကိံ ပန ဘန္တေ သညီ အဟောသီတိ။ “ဧဝမာဝုသော”တိ။
သော တံ ဘန္တေ သညီ သမာနော ဇာဂရော ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဒေဝေ

၁-ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၂-နဝ ဝါ သကဋ္ဌသတာနိ ဒသ ဝါ သကဋ္ဌသတာနိ (သီ)

၃-ဗလိဗဒ္ဓါ (သီ၊ ဣ)

ဂဠုဂဠာယန္တေ ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု နိစ္စရန္တိသု အသနိယာ ဖလန္တိယာ နေဝ အဒ္ဓဿ၊
န ပန သဒ္ဓံ အသောသီတိ။ “ဧဝမာပုသော”တိ။

အထ ခေါ ပုတ္တုသ တဿ ပုရိသဿ ဧတဒဟောသိ “အစ္စရိယံ ဝတ ဘော
အပ္ပတံ ဝတ ဘော၊ သန္တေန ဝတ ဘော ပဗ္ဗဇိတာ ဝိဟာရေန ဝိဟရန္တိ။ ယတြ
ဟိ နာမ သညီ သမာနော ဇာဂရော ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဒေဝေ ဂဠုဂဠာယန္တေ
ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု နိစ္စရန္တိသု အသနိယာ ဖလန္တိယာ နေဝ ဒက္ခတိ၊ န ပန သဒ္ဓံ
သောဿတိ”တိ။ မယိ ဥဠာရံ ပဿာဒံ ပဝေဒေတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ
ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိတိ။

ဧဝံ ပုတ္တေ ပုတ္တုသော မလ္လပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “ဧသာဟံ ဘန္တေ
ယော မေ အာဠာရေ ကာလာမေ ပဿာဒေါ။ တံ မဟာဝါတေ ဝါ ဩဇဏာမိ
သီဃသောတာယ^၂ ဝါ နဒိယာ ပဝါဟေမိ။ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊
သေယျထာပိ ဘန္တေ နိက္ကဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္စန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ
ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ ‘စက္ခုမန္တော
ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ’တိ၊ ဧဝမေဝံ ဘဂဝတာ အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိ-
တော။ ဧသာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ ဥပါသကံ
မံ ဘဂဝါ ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတ”န္တိ။

၁၉၄။ အထ ခေါ ပုတ္တုသော မလ္လပုတ္တော အညတရံ ပုရိသံ အာမန္တေသိ
“ဣဃံ မေ တုံ ဘဏေ သိင်္ဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ အာဟာရ”တိ။ “ဧဝံ
ဘန္တေ”တိ ခေါ သော ပုရိသော ပုတ္တုသဿ မလ္လပုတ္တဿ ပဋိသုတွာ တံ
သိင်္ဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ အာဟာရိ^၃။ အထ ခေါ ပုတ္တုသော မလ္လပုတ္တော
တံ သိင်္ဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ ဘဂဝတော ဥပနာမေသိ “ဣဒံ ဘန္တေ သိင်္ဂီဝဏ္ဏံ
ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ၊ တံ မေ ဘဂဝါ ပဋိဂ္ဂဏှာတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ”တိ။
တေန ဟိ ပုတ္တုသ ဧကေန မံ အစ္ဆာဒေဟိ၊ ဧကေန အာနန္တန္တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ
ခေါ ပုတ္တုသော မလ္လပုတ္တော ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ ဧကေန ဘဂဝန္တံ အစ္ဆာ-
ဒေတိ၊ ဧကေန အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုတ္တုသံ မလ္လပုတ္တံ
ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ။
အထ ခေါ ပုတ္တုသော မလ္လပုတ္တော ဘဂဝတာ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿိတော
သမာဒပိတော သမုတ္တေဇိတော သမ္ပဟံသိတော ဥဠာယာသနာ ဘဂဝန္တံ
အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။

၁-သုဏိဿတိ (သျှာ) ၂-သိဃံသောတာယ (က) ၃-အာဟာရသိ (က)

၁၉၅။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော အစီရပက္ကန္တေ ပုတ္တုသေ မလ္လပုတ္တေ တံ သိင်္ဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ ဘဂဝတော ကာယံ ဥပနာမေသိ။ တံ ဘဂဝတော ကာယံ ဥပနာမိတံ ဟတစ္စိုကံ ဝိယ^၁ ခါယတိ။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ အပ္ပုတံ ဘန္တေ၊ ယာဝ ပရိသုဒ္ဓေါ ဘန္တေ တထာဂတဿ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော၊ ဣဒံ ဘန္တေ သိင်္ဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ ဘဂဝတော ကာယံ ဥပနာမိတံ ဟတစ္စိုကံ ဝိယ ခါယတိ”တိ။ ဧဝမေတံ အာနန္ဒ ဧဝမေတံ အာနန္ဒ ဒွိသု ကာလေသု အတိဝိယ တထာဂတဿ ကာယော ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ ကတမေသု ဒွိသု၊ ယဉ္စ အာနန္ဒ ရတ္တိံ တထာဂတော အနတ္တရံ သမ္မာသမ္မောမိ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတိ၊ ယဉ္စ ရတ္တိံ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ဣမေသု ခေါ် အာနန္ဒ ဒွိသု ကာလေသု အတိဝိယ တထာဂတဿ ကာယော ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ အဇ္ဇ ခေါ် ပနာနန္ဒ ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ ကုသိနာရာယံ ဥပဝတ္တနေ မလ္လာနံ သာလဝနေ အန္တရေန^၂ ယမကသာလာနံ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ^၃။ “အာယာမာနန္ဒ၊ ယေန ကကုဓာ နဒီ တေနပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။

သိင်္ဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ၊ ပုတ္တုသော အဘိဟာရယိ။

တေန အစ္ဆာဒိတော သတ္တာ၊ ဟေမဝဏ္ဏော အသောဘထာတိ။

၁၉၆။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ကကုဓာ နဒီ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ကကုဓံ နဒီံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ နတွာ စ ပိဝိတွာ စ ပစ္စုတ္တရိတွာ ယေန အဗ္ဗဝနံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ စုန္ဒကံ အာမန္တေသိ “ဣဃံ မေ တွံ စုန္ဒက စတုဂ္ဂုဏံ သံဃာဋ္ဌိ ပညပေဟိ၊ ကိလန္တောသ္မိ စုန္ဒက နိပဇ္ဇိဿာမိ”တိ။

“ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ စုန္ဒကော ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ စတုဂ္ဂုဏံ သံဃာဋ္ဌိ ပညပေသိ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သီဟသေယျံ ကပ္ပေသိ ပါဒေ ပါဒံ အစ္စာဓာယ သတော သမ္ပဇာနော ဥဋ္ဌာနသညံ မနသိကရိတွာ။ အာယသ္မာ ပန စုန္ဒကော တတ္ထေဝ ဘဂဝတော ပုရတော နိသီဒိ။

၁-ဝိတစ္စိုကံဝိယ (သီ၊ဣ)

၂-အန္တရေ (သျှ)

၃-ဘဝိဿတိတိ (က)

ဂန္ဓာန ဗုဒ္ဓေါ နဒိကံ ကကုဓံ၊
 အစ္ဆောဒကံ သာတုဒကံ ဝိပွသန္တံ။
 ဩဂါဟိ သတ္တာ အကိလန္တရူပေါ၊
 တထာဂတော အပ္ပဋ္ဌိမော စ^၂ လောကေ။

နတွာ စ ပိဝိတွာ စုဒတာရိ သတ္တာ^၃၊
 ပုရက္ခတော ဘိက္ခုဂဏဿ မဇ္ဈေ။
 ဝတ္တာ^၄ ပဝတ္တာ ဘဂဝါ ဣမ ဓမ္မေ၊
 ဥပါဂမိ အမ္မဝနံ မဟေသိ။

အာမန္တယိ စုန္တကံ နာမ ဘိက္ခု၊
 စတုဂ္ဂုဏံ သန္တရ မေ နိပဇ္ဇံ။
 သော စောဒိတော ဘာဝိတက္ကေန စုန္တော၊
 စတုဂ္ဂုဏံ သန္တရိ ခိပ္ပမေဝ။
 နိပဇ္ဇိ သတ္တာ အကိလန္တရူပေါ၊
 စုန္တောပိ တတ္ထ ပမုခေ^၅ နိသီဒိတိ။

၁၉၇။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “သိယာ ခေါ^၆
 ပနာနန္တံ စုန္တဿ ကမ္မာရပုတ္တဿ ကောစိ ဝိပဋ္ဌိသာရံ ဥပ္ပါဒေယျ ‘တဿ တေ
 အာဝုသော စုန္တ အလာဘာ တဿ တေ ဒုလ္လဒ္ဓံ၊ ယဿ တေ တထာဂတော
 ပစ္စိမံ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗုတော’တိ။ စုန္တဿ အာနန္တံ ကမ္မာရပုတ္တဿ
 ဧဝံ ဝိပဋ္ဌိသာရော ပဋိဝိနေတဗ္ဗော ‘တဿ တေ အာဝုသော စုန္တ လာဘာ တဿ
 တေ သုလဒ္ဓံ၊ ယဿ တေ တထာဂတော ပစ္စိမံ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ
 ပရိနိဗ္ဗုတော။ သမ္မုခေါ မေတံ အာဝုသော စုန္တ ဘဂဝတော သုတံ သမ္မုခေါ
 ပဋိဂ္ဂဟိတံ။ ဒွေ မေ ပိဏ္ဍပါတာ သမသမဖလာ^၇ သမဝိပါကာ^၈၊ အတိဝိယ
 အညေဟိ ပိဏ္ဍပါတေဟိ မဟပ္ပလတရာ စ မဟာနိသံသတရာ စ။ ကတမေ ဒွေ၊
 ယဉ္စ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ တထာဂတော အနတ္တရံ သမ္မာသမ္မောဓိ^၉
 အဘိသမ္မုဇ္ဈတိ၊ ယဉ္စ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ တထာဂတော အနုပါဒိသေသာယ
 နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ဣမေ ဒွေ ပိဏ္ဍပါတာ သမသမဖလာ

၁-သုကိလန္တရူပေါ (သီ၊ ဣ)

၃-ပိဝိတွာ စုန္တကေန၊ ပိဝိတွာ စ ဥတ္တရိ (က)

၅-သမုခေ (က)

၇-သမာ သမဖလာ (က)

၂-အပ္ပဋ္ဌိမောစ (ဣ)

၄-သတ္တာ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၆-ယော ခေါ (က)

၈-သမသမဝိပါကာ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

သမဝိပါကာ၊ အတိဝိယ အညေဟိ ပိဏ္ဏပါတေဟိ မဟပ္ပလတရာ စ မဟာနိသံ-
သတရာ စ၊ အာယုသံဝတ္တနိကံ အာယသ္မတာ စုန္နေန ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ ဥပစိတံ၊
ဝဏ္ဏသံဝတ္တနိကံ အာယသ္မတာ စုန္နေန ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ ဥပစိတံ၊
သုခသံဝတ္တနိကံ အာယသ္မတာ စုန္နေန ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ ဥပစိတံ၊
ယသသံဝတ္တနိကံ အာယသ္မတာ စုန္နေန ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ ဥပစိတံ၊
သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ အာယသ္မတာ စုန္နေန ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ ဥပစိတံ၊
အာဓိပတေယျသံဝတ္တနိကံ အာယသ္မတာ စုန္နေန ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ ဥပစိတံ။
စုန္ဒဿ အာနန္ဒ ကမ္မာရပုတ္တဿ ဧဝံ ဝိပ္ပဋိသာရော ပဋိဝိနေတဗ္ဗော”တိ။
အထ ခေါ ဘဂဝါ ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတွာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဥဒါနံ
ဥဒါနေသိ—

“ဒဒတော ပုညံ ပဝဇုတိ၊
သံယမတော ဝေရံ န စီယတိ။
ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကံ၊
ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သနိဗ္ဗုတော”တိ။

စတုတ္ထော ဘာဏဝါရော။

ယမကသာလာ

၁၉၈။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ “အာယာမာ-
နန္တံ၊ ယေန ဟိရညဝတိယာ နဒိယာ ပါရိမံ တီရံ၊ ယေန ကုသိနာရာ ဥပဝတ္တနံ
မလ္လာနံ သာလဝနံ တေနုပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ
အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ
ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ဟိရညဝတိယာ နဒိယာ ပါရိမံ တီရံ၊ ယေန
ကုသိနာရာ ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ သာလဝနံ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ
အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ “ဣဃံ မေ တုံ အာနန္ဒ အန္တရေန
ယမကသာလာနံ ဥတ္တရသီသကံ မဉ္ဇကံ ပညပေဟိ၊ ကိလန္တောသ္မိ အာနန္ဒ
နိပဇ္ဇိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော
ပဋိသုတွာ အန္တရေန ယမကသာလာနံ ဥတ္တရသီသကံ မဉ္ဇကံ ပညပေသိ။
အထ ခေါ ဘဂဝါ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သီဟသေယျံ ကပ္ပေသိ ပါဒေ ပါဒံ
အစ္စာဓာယ သတော သမ္ပဇာနော။

တေန ခေါ ပန သမယေန ယမကသာလာ သဗ္ဗဇာလိဖုလ္လာ ဟောန္တိ
 အကာလပုပ္ဖေဟိ၊ တေ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိ အဇ္ဈောကိရန္တိ
 အဘိပ္ပကိရန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ မန္ဒာရဝပုပ္ပါနိ အန္တလိက္ခာ
 ပပတန္တိ၊ တာနိ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိ အဇ္ဈောကိရန္တိ အဘိပ္ပကိရန္တိ
 တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ စန္ဒနစုဏ္ဏာနိ အန္တလိက္ခာ ပပတန္တိ၊ တာနိ
 တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိ အဇ္ဈောကိရန္တိ အဘိပ္ပကိရန္တိ တထာဂတဿ
 ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ တူရိယာနိ အန္တလိက္ခေ ဝဇ္ဇန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။
 ဒိဗ္ဗာနိပိ သံဂီတာနိ အန္တလိက္ခေ ဝတ္တန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။

၁၉၉။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ။—သဗ္ဗဇာလိ-
 ဖုလ္လာ ခေါ အာနန္တံ ယမကသာလာ အကာလပုပ္ဖေဟိ၊ တေ တထာဂတဿ
 သရီရံ ဩကိရန္တိ အဇ္ဈောကိရန္တိ အဘိပ္ပကိရန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ
 မန္ဒာရဝပုပ္ပါနိ အန္တလိက္ခာ ပပတန္တိ၊ တာနိ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိ
 အဇ္ဈောကိရန္တိ အဘိပ္ပကိရန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ စန္ဒနစုဏ္ဏာနိ
 အန္တလိက္ခာ ပပတန္တိ၊ တာနိ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိ အဇ္ဈောကိရန္တိ
 အဘိပ္ပကိရန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ တူရိယာနိ အန္တလိက္ခေ
 ဝဇ္ဇန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ သံဂီတာနိ အန္တလိက္ခေ ဝတ္တန္တိ
 တထာဂတဿ ပူဇာယ။ န ခေါ အာနန္တံ ဧတ္တာဝတာ တထာဂတော
 သက္ကတော ဝါ ဟောတိ ဂရုကထော ဝါ မာနိတော ဝါ ပူဇိတော ဝါ
 အပစိတော ဝါ။ ယော ခေါ အာနန္တံ ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ ဥပါသကော ဝါ
 ဥပါသိကာ ဝါ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပန္နော ဝိဟရတိ သာမိစိပုဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရိ၊
 သော တထာဂတံ သက္ကဇရာတိ ဂရုံ ကရောတိ မာနေတိ ပူဇေတိ အပစိယတိ^၁
 ပရမာယ ပူဇာယ။ တသ္မာတိဟာနန္တံ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပန္နော ဝိဟရိဿာမ
 သာမိစိပုဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရိနောတိ။ ဧဝံ ဝေါ အာနန္တံ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။

ဥပဝါဏဇ္ဈေရ

၂၀၀။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ ဥပဝါဏော ဘဂဝထော
 ပုရတော ဌိတော ဟောတိ ဘဂဝန္တံ ဗီဇယမာနော။ အထ ခေါ ဘဂဝါ
 အာယသ္မန္တံ ဥပဝါဏံ အပသာရေသိ “အပေဟိ ဘိက္ခု၊ မာ မေ ပုရတော
 အဋ္ဌာသီ”တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မတော အာနန္တဿ ဧတဒဟောသိ “အယံ

၁-ဣဒံ ပဒံ သိသျာဣပေါတ္တကေသု န ဒိဿတိ၊

ခေါ် အာယသ္မာ ဥပဝါဏော ဒီဃရတ္တံ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော သန္တိကာ-
ဝစရော သမိပစာရီ၊ အထ စ ပန ဘဂဝါ ပစ္စိမေ ကာလေ အာယသ္မန္တံ ဥပဝါဏံ
အပသာရေတိ ‘အပေဟိ ဘိက္ခု၊ မာ မေ ပုရတော အဋ္ဌာသီ’တိ။ ကော န ခေါ
ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယံ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ဥပဝါဏံ အပသာရေတိ
‘အပေဟိ ဘိက္ခု၊ မာ မေ ပုရတော အဋ္ဌာသီ’တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ
အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “အယံ ဘန္တေ အာယသ္မာ ဥပဝါဏော
ဒီဃရတ္တံ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော သန္တိကာဝစရော သမိပစာရီ၊ အထ စ
ပန ဘဂဝါ ပစ္စိမေ ကာလေ အာယသ္မန္တံ ဥပဝါဏံ အပသာရေတိ ‘အပေဟိ
ဘိက္ခု၊ မာ မေ ပုရတော အဋ္ဌာသီ’တိ၊ ကော န ခေါ ဘန္တေ ဟေတု
ကော ပစ္စယော၊ ယံ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ဥပဝါဏံ အပသာရေတိ ‘အပေဟိ
ဘိက္ခု၊ မာ မေ ပုရတော အဋ္ဌာသီ’တိ”။ ယေဘုယျေန အာနန္ဒ ဒသသု
လောကဓာတူသု ဒေဝတာ သန္နိပတိတာ တထာဂတံ ဒဿနာယ၊ ယာဝတာ
အာနန္ဒ ကုသိနာရာ ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ သာလဝနံ သမန္တတော ဒွါဒသ
ယောဇနာနိ၊ နတ္ထိ သော ပဒေသော ဝါလဂ္ဂကောဋ်နိတုဒနမတ္တောပိ မဟေ-
သက္ခာဟိ ဒေဝတာဟိ အပ္ပုဋ္ဌော။ ဒေဝတာ အာနန္ဒ ဥဇ္ဈာယန္တိ “ဒူရာ စ
ဝတမှ အာဂတာ တထာဂတံ ဒဿနာယ၊ ကဒါစိ ကရဟစိ တတာဂတာ
လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အဇ္ဇေဝ ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ
ယာမေ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ၊ အယံ စ မဟေသက္ခော
ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပုရတော ဌိတော ဩဝါရေန္တော၊ န မယံ လဘာမ
ပစ္စိမေ ကာလေ တထာဂတံ ဒဿနာယာ”တိ။

၂၀၁။ ကထံဘူတာ ပန ဘန္တေ ဘဂဝါ ဒေဝတာ မနသိကရောတီတိ^၁။
သန္တာနန္တံ ဒေဝတာ အာကာသေ ပထဝီသညိနိယော ကေသေ ပကိရိယ
ကန္တန္တိ၊ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ကန္တန္တိ၊ ဆိန္နပါတံ ပပတန္တိ^၂၊ အာဝဋ္ဌန္တိ၊ ဝိဝဋ္ဌန္တိ၊
“အတိခိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ အတိခိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊
အတိခိပ္ပံ စက္ခု^၃ လောကေ အန္တရဓာယိဿတိ”တိ။

သန္တာနန္တံ ဒေဝတာ ပထဝီယံ ပထဝီသညိနိယော ကေသေ ပကိရိယ
ကန္တန္တိ၊ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ကန္တန္တိ၊ ဆိန္နပါတံ ပပတန္တိ၊ အာဝဋ္ဌန္တိ၊ ဝိဝဋ္ဌန္တိ၊
“အတိခိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ အတိခိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊
အတိခိပ္ပံ စက္ခု လောကေ အန္တရဓာယိဿတိ”တိ။

၁-မနသိ ကရောန္တီတိ (သျှာ၊ က) ၂-ဆိန္နပါဒံဝိယ ပပတန္တိ (သျှာ) ၃-စက္ခုမာ (သျှာ၊ က)

ယာ ပန တာ ဒေဝတာ ဝိတရာဂါ၊ တာ သတာ သမ္ပဇာနာ အဓိ-
ဝါသေန္တိ “အနိစ္စာ သင်္ခါရာ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ”တိ။

စတုသံဝေဇနီယဌာန

၂၀၂။ ပုဗ္ဗေ ဘန္တေ ဒိသာသု ဝသံဝုဋ္ဌာ^၁ ဘိက္ခု အာဂစ္ဆန္တိ တထာဂတံ
ဒဿနာယ၊ တေ မယံ လဘာမ မနောဘာဝနီယေ ဘိက္ခု ဒဿနာယ၊
လဘာမ ပယိရူပါသနာယ။ ဘဂဝတော ပန မယံ ဘန္တေ အစ္စယေန န
လဘိဿာမ မနောဘာဝနီယေ ဘိက္ခု ဒဿနာယ၊ န လဘိဿာမ ပယိရူပါ-
သနာယာတိ။

စတ္တာရိမာနိ အာနန္တ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယာနိ သံဝေဇနီယာနိ
ဌာနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ၊ “ဣဓ တထာဂတော ဇာတော”တိ အာနန္တ
သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယံ သံဝေဇနီယံ ဌာနံ။ “ဣဓ တထာဂတော
အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ အာနန္တ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ
ဒဿနီယံ သံဝေဇနီယံ ဌာနံ။ “ဣဓ တထာဂတေန အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိ-
တ”န္တိ အာနန္တ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယံ သံဝေဇနီယံ ဌာနံ။ “ဣဓ
တထာဂတော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ အာနန္တ
သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယံ သံဝေဇနီယံ ဌာနံ။ ဣမာနိ ခေါ အာနန္တ
စတ္တာရိ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယာနိ သံဝေဇနီယာနိ ဌာနာနိ။

အာဂမိဿန္တိ ခေါ အာနန္တ သဒ္ဓါ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီယော ဥပါသကာ
ဥပါသိကာယော “ဣဓ တထာဂတော ဇာတော”တိပိ၊ “ဣဓ တထာဂတော
အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိပိ၊ “ဣဓ တထာဂတေန အနုတ္တရံ
ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတ”န္တိပိ၊ “ဣဓ တထာဂတော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာန-
ဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိပိ။ ယေ ဟိ ကေဝိ အာနန္တ စေတိယစာရိကံ
အာဟိဏ္ဏန္တာ ပသန္နစိတ္တာ ကာလံ ကရိဿန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ကာယဿ
ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇိဿန္တိတိ။

အာနန္တပုစ္ဆာကထာ

၂၀၃။ ကထံ မယံ ဘန္တေ ဓာတုဂါမေ ပဋိပဇ္ဇာမာတိ။ အဒဿနံ
အာနန္တာတိ။ ဒဿနေ ဘဂဝါ သတိ ကထံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ။ အနာလာပေါ

၁-ဝသံဝုဋ္ဌာ (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

အာနန္ဒာတိ။ အာလပန္တေန ပန ဘန္တေ ကထံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ။ သတိ အာနန္ဒ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာတိ။

၂၀၄။ ကထံ မယံ ဘန္တေ တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇာမာတိ။ အဗျာဝဋ္ဌာ တုမှေ အာနန္ဒ ဟောထ တထာဂတဿ သရီရပူဇာယ။ ဣဃံ တုမှေ အာနန္ဒ သာရတ္ထေ ဃဋ္ဌထ အနုယုဇ္ဇထ^၁ သာရတ္ထေ အပ္ပမတ္တာ အာတာပိနော ပဟိတတ္တာ ဝိဟရထ။ သန္တာနန္တ ခတ္တိယပဏ္ဍိတာပိ ဗြာဟ္မဏ- ပဏ္ဍိတာပိ ဂဟပတိပဏ္ဍိတာပိ တထာဂတေ အဘိပ္ပသန္နာ၊ တေ တထာဂတဿ သရီရပူဇံ ကရိဿန္တိတိ။

၂၀၅။ ကထံ ပန ဘန္တေ တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ။ ယထာ ခေါ အာနန္ဒ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ။ ကထံ ပန ဘန္တေ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိတိ။ ရညော အာနန္ဒ စက္ကဝတ္တိဿ သရီရံ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေန္တိ၊ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေတွာ ဝိဟတေန ကပ္ပါသေန ဝေဋ္ဌေန္တိ၊ ဝိဟတေန ကပ္ပါသေန ဝေဋ္ဌေတွာ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေန္တိ၊ ဧတေနပါယေန ပဉ္စဟိ ယုဂသတေဟိ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရံ^၂ ဝေဋ္ဌေတွာ အာယသာယ တေလဒေါဏိယာ ပက္ခိပိတွာ အညိဿာ အာယသာယ ဒေါဏိယာ ပဋိ- ကုဇ္ဇိတွာ သဗ္ဗဂန္ဓာနံ စိတကံ ကရိတွာ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရံ ဈာပေန္တိ၊ စာတုမဟာပထေ^၃ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ထူပံ ကရေန္တိ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္ဒ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ ယထာ ခေါ အာနန္ဒ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ စာတုမဟာပထေ တထာဂတဿ ထူပေါ ကာတဗ္ဗော၊ တတ္ထ ယေ မာလံ ဝါ ဂန္ဓံ ဝါ စုဏ္ဏကံ^၄ ဝါ အာရောပေဿန္တိ ဝါ အဘိဝါဒေဿန္တိ ဝါ စိတ္တံ ဝါ ပသာဒေဿန္တိ၊ တေသံ တံ ဘဝိဿတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။

ထူပါရဟပုဂ္ဂလ

၂၀၆။ စတ္တာရောမေ အာနန္ဒ ထူပါရဟာ။ ကတမေ စတ္တာရော။ တထာ- ဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ထူပါရဟော၊ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ ထူပါရဟော၊ တထာဂတဿ သာဝကော ထူပါရဟော၊ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ^၅ ထူပါရဟောတိ။

၁-သဒတ္ထေ အနုယုဇ္ဇထ (သီ၊ သျှာ)၊ သဒတ္ထံ အနုယုဇ္ဇထ (ဣ)၊ သာရတ္ထေ အနုယုဇ္ဇထ (က)
၂-သရီရေ (သျှာ၊ က) ၃-စာတုမဟာပထေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)
၄-ဝဏ္ဏကံ (သီ၊ ဣ) ၅-စက္ကဝတ္တိ (သျှာ၊ က)

ကိဉ္ဇာနန္ဒ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
တူပါရဟော။ “အယံ တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
တူပေါ”တိ အာနန္ဒ ဗဟုဇနာ စိတ္တံ ပဿာဒေန္တိ၊ တေ တတ္ထ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ
ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣဒံ ခေါ
အာနန္ဒ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တူပါရဟော။

ကိဉ္ဇာနန္ဒ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ တူပါရဟော။ “အယံ တဿ
ဘဂဝတော ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓဿ တူပေါ”တိ အာနန္ဒ ဗဟုဇနာ စိတ္တံ ပဿာဒေန္တိ၊
တေ တတ္ထ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ
သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣဒံ ခေါ အာနန္ဒ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ
တူပါရဟော။

ကိဉ္ဇာနန္ဒ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ တထာဂတဿ သာဝကော တူပါရဟော။
“အယံ တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာဝကဿ
တူပေါ”တိ အာနန္ဒ ဗဟုဇနာ စိတ္တံ ပဿာဒေန္တိ၊ တေ တတ္ထ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ
ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣဒံ ခေါ
အာနန္ဒ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ တထာဂတဿ သာဝကော တူပါရဟော။

ကိဉ္ဇာနန္ဒ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ တူပါရဟော။ “အယံ တဿ
ဓမ္မိကဿ ဓမ္မရညော တူပေါ”တိ အာနန္ဒ ဗဟုဇနာ စိတ္တံ ပဿာဒေန္တိ၊ တေ
တတ္ထ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ
လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣဒံ ခေါ အာနန္ဒ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ
တူပါရဟော။ ဣမေ ခေါ အာနန္ဒ စတ္တာရော တူပါရဟာတိ။

အာနန္ဒအစ္ဆရိယဓမ္မ

၂၀၇။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ ကပိသီသံ
အာလမ္ဗိတွာ ရောဒမာနော အဋ္ဌာသိ “အဟဉ္စ ဝတမိ သေခေါ သကရဏီယော၊
သတ္ထု စ မေ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ၊ ယော မမ အနုကမ္မကော”တိ။ အထ ခေါ
ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ကဟံ န ခေါ ဘိက္ခုဝေ အာနန္ဒော”တိ။ ဧသော
ဘန္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ ကပိသီသံ အာလမ္ဗိတွာ
ရောဒမာနော ဌိတော “အဟဉ္စ ဝတမိ သေခေါ သကရဏီယော၊ သတ္ထု စ မေ
ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ၊ ယော မမ အနုကမ္မကော”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ
အညတရံ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဧဟိ တွံ ဘိက္ခု မမ ဝစနေန အာနန္ဒ

အာမန္တေဟိ ‘သတ္တာ တံ အာဝုသော အာနန္ဒ အာမန္တေတိ’တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဧတဒဝေါစ “သတ္တာ တံ အာဝုသော အာနန္ဒ အာမန္တေတိ”တိ။ “ဧဝံမာဝုသော”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော တဿ ဘိက္ခုနော ပဋိဿုတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္တံ ခေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ “အလံ အာနန္ဒ မာ သောစိ မာ ပရိဒေဝိ၊ နန ဧတံ အာနန္ဒ မယာ ပဋိကစ္ဆေဝ အက္ခာတံ ‘သဗ္ဗေဟေဝ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ အညထာဘာဝေါ’၊ တံ ကုတေတ္ထ အာနန္ဒ လဗ္ဘာ၊ ‘ယံ တံ ဇာတံ ဘူတံ သင်္ခတံ ပလောကဓမ္မံ၊ တံ ဝတ တထာဂတဿာပိ သရီရံ မာ ပလုဇ္ဇီ’တိ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဒီဃရတ္တံ ခေါ တေ အာနန္ဒ တထာဂတော ပစ္စုပ္ပန္တော မေတ္တေန ကာယကမ္မေန ဟိတေန သုခေန အဒ္ဓယေန အပ္ပမာဏေန၊ မေတ္တေန ဝစီကမ္မေန ဟိတေန သုခေန အဒ္ဓယေန အပ္ပမာဏေန၊ မေတ္တေန မနောကမ္မေန ဟိတေန သုခေန အဒ္ဓယေန အပ္ပမာဏေန။ ကတပုညောသိ တုံ အာနန္ဒ၊ ပဓာနမနုယုဉ္စ ခိပ္ပံ ဟောဟိသိ အနာသဝေါ”တိ။

၂၀၈။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ အဟေသုံ အတီတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေသမ္ပိ ဘဂဝန္တာနံ ဧတပ္ပရမာယေဝ ဥပဋ္ဌာကာ အဟေသုံ၊ သေယျထာပိ မယုံ အာနန္ဒော။ ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေသမ္ပိ ဘဂဝန္တာနံ ဧတပ္ပရမာယေဝ ဥပဋ္ဌာကာ ဘဝိဿန္တိ၊ သေယျထာပိ မယုံ အာနန္ဒော။ ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခဝေ အာနန္ဒော၊ မေဓာဝိ ဘိက္ခဝေ အာနန္ဒော၊ ဇာနာတိ ‘အယံ ကာလော တထာဂတံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ ဘိက္ခုနံ၊ အယံ ကာလော ဘိက္ခုနီနံ၊ အယံ ကာလော ဥပါသကာနံ၊ အယံ ကာလော ဥပါသိကာနံ၊ အယံ ကာလော ရညော ရာဇမဟာမတ္တာနံ တိတ္ထိယာနံ တိတ္ထိယသာဝကာနန္တိ”။

၂၀၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အတ္ထရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ^၁ အာနန္ဒေ။ ကတမေ စတ္တာရော။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော

ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုပရိသာ ဟောတိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိပရိသာ ဟောတိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဥပါသကပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဥပါသကပရိသာ ဟောတိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဥပါသိကာပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဥပါသိကာပရိသာ ဟောတိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အစ္ဆရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေ။

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အစ္ဆရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ ရညေ စက္ကဝတ္တိမိ။ ကတမေ စတ္တာရော။ သစေ ဘိက္ခဝေ ခတ္တိယပရိသာ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ခတ္တိယပရိသာ ဟောတိ။ အထ ခေါ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ တုဏှိ ဟောတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဗြာဟ္မဏပရိသာ။ပ။ ဂဟပတိပရိသာ။ပ။ သမဏပရိသာ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ သမဏပရိသာ ဟောတိ။ အထ ခေါ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ တုဏှိ ဟောတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရောမေ အစ္ဆရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုပရိသာ ဟောတိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိပရိသာ။ပ။ ဥပါသကပရိသာ။ပ။ ဥပါသိကာပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေန သာ

အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဥပါသိကာပရိသာ ဟောတိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အစ္ဆရိယာ အဗ္ဗုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေတိ။

မဟာသုဒဿနသုတ္တဒေသနာ

၂၁၀။ ဧဝံ ပုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “မာ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဣမသ္မိ ခုဒ္ဒကနဂရဏေ ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရဏေ သာခါနဂရဏေ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ သန္တိ ဘန္တေ အညာနိ မဟာနဂရာနိ။ သေယျထိဒံ၊ စမ္မာ ရာဇေဟံ သာဝတ္ထိ သာကေတံ ကောသမ္ဘိ ဗာရာဏသီ၊ ဧတ္ထ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယတု၊ ဧတ္ထ ဗဟူ ခတ္တိယမဟာသာလာ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာ ဂဟပတိမဟာသာလာ တထာဂတေ အဘိပ္ပသန္နာ။ တေ တထာဂတဿ သရိရပူဇံ ကရိဿန္တိ”တိ။ မာဟေဝံ အာနန္ဒ အဝစ၊ မာဟေဝံ အာနန္ဒ အဝစ “ခုဒ္ဒကနဂရဏံ ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရဏံ သာခါနဂရဏံ”န္တိ။

ဘူတပုဗ္ဗံ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော နာမ အဟောသိ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝိ ဇနပုဒတ္တာဝရိယပုတ္တော သတ္တရတနသမန္နာဂတော။ ရညော အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနဿ အယံ ကုသိနာရာ ကုသာဝတိ နာမ ရာဇောနိ အဟောသိ၊ ပုရတ္ထိမေန စ ပစ္ဆိမေန စ ဒွါဒသယောဇနာနိ အာယာမေန။ ဥတ္တရေန စ ဒက္ခိဏေန စ သတ္တယောဇနာနိ ဝိတ္တာရေန။ ကုသာဝတိ အာနန္ဒ ရာဇောနိ ဣဒ္ဓါ စေဝ အဟောသိ ဖိတာ စ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏမနုဿာ စ သုဘိက္ခာ စ။ သေယျထာပိ အာနန္ဒ ဒေဝါနံ အာဠကမန္တာ နာမ ရာဇောနိ ဣဒ္ဓါ စေဝ ဟောတိ ဖိတာ စ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏယက္ခာ စ သုဘိက္ခာ စ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္ဒ ကုသာဝတိ ရာဇောနိ ဣဒ္ဓါ စေဝ အဟောသိ ဖိတာ စ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏမနုဿာ စ သုဘိက္ခာ စ။ ကုသာဝတိ အာနန္ဒ ရာဇောနိ ဒသဟိ သဒ္ဓေဟိ အဝိဝိတ္တာ အဟောသိ ဒိဝါ စေဝ ရတ္တိံ စ။ သေယျထိဒံ၊ ဟတ္ထိသဒ္ဓေန အဿသဒ္ဓေန ရထသဒ္ဓေန ဘောရိသဒ္ဓေန မုဒိဂံသဒ္ဓေန ဝိဏာသဒ္ဓေန ဂီတသဒ္ဓေန သင်္ခံသဒ္ဓေန သမ္မသဒ္ဓေန ပါဏိတာဠသဒ္ဓေန “အသ္မာထ ပိဝထ ခါဒထာ”တိ ဒသမေန သဒ္ဓေန။

ဂစ္ဆ တံ အာနန္ဒ ကုသိနာရံ ပဝိသိတွာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ အာရောစေဟိ “အဇ္ဇ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ ရတ္တိယာ ပစ္ဆိမေ ယာမေ တထာဂတဿ

ပရိနိဗ္ဗာန် ဘဝိဿတိ၊ အဘိက္ကမထ ဝါသေဋ္ဌာ၊ အဘိက္ကမထ ဝါသေဋ္ဌာ၊
မာ ပစ္စာ ဝိပဋ္ဌိသာရိနော အဟုဝတ္ထ ‘အမှာကံ စ နော ဂါမက္ခေတ္တေ
တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာန် အဟောသိ၊ န မယံ လဘိမှာ ပစ္စိမေ ကာလေ
တထာဂတံ ဒဿနာယာ’တိ”။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော
ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ အတ္တဒုတိယော
ကုသိနာရံ ပါဝိသိ။

မလ္လာနံ ဝန္တနာ

၂၁၁။ တေန ခေါ ပန သမယေန ကောသိနာရကာ မလ္လာ သန္တာဂါရေ^၁
သန္တိပတိတာ ဟောန္တိ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန။ အထ ခေါ အာယသ္မာ
အာနန္ဒော ယေန ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ သန္တာဂါရံ တေနပသင်္ကမိ၊
ဥပသင်္ကမိတွာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ အာရောစေသိ “အဇ္ဇ ခေါ
ဝါသေဋ္ဌာ ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာန် ဘဝိဿတိ၊
အဘိက္ကမထ ဝါသေဋ္ဌာ၊ အဘိက္ကမထ ဝါသေဋ္ဌာ၊ မာ ပစ္စာ ဝိပဋ္ဌိသာရိနော
အဟုဝတ္ထ ‘အမှာကံ စ နော ဂါမက္ခေတ္တေ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာန်
အဟောသိ၊ န မယံ လဘိမှာ ပစ္စိမေ ကာလေ တထာဂတံ ဒဿနာယာ’တိ”။
ဣဒမာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ဝစနံ သုတွာ မလ္လာ စ မလ္လပုတ္တာ စ
မလ္လသုဏိသာ စ မလ္လပဇာပတိယော စ အဃာဝိနော ဒုမ္မနာ စေတော-
ဒုက္ခသမပ္ပိတာ အပေကစ္စေ ကေသေ ပကိရိယ ကန္တန္တိ၊ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ကန္တန္တိ၊
ဆိန္နပါတံ ပပတန္တိ၊ အာဝဋ္ဋန္တိ၊ ဝိဝဋ္ဋန္တိ၊ “အတိဓိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊
အတိဓိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ အတိဓိပ္ပံ စက္ခု လောကေ
အန္တရဗာယိဿတိ”တိ။ အထ ခေါ မလ္လာ စ မလ္လပုတ္တာ စ မလ္လသုဏိသာ စ
မလ္လပဇာပတိယော စ အဃာဝိနော ဒုမ္မနာ စေတောဒုက္ခသမပ္ပိတာ ယေန
ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ သာလဝနံ၊ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနပသင်္ကမိသု။
အထ ခေါ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ဧတဒဟောသိ “သစေ ခေါ
အဟံ ကောသိနာရကေ မလ္လေ ဧကမေကံ ဘဂဝန္တံ ဝန္တာပေဿာမိ၊
အဝန္တိတော ဘဂဝါ ကောသိနာရကေဟိ မလ္လေဟိ ဘဝိဿတိ၊ အထာယံ
ရတ္တိ ဝိဘာယိဿတိ။ ယံနူနာဟံ ကောသိနာရကေ မလ္လေ ကုလပရိဝတ္တသော
ကုလပရိဝတ္တသော ဌပေတွာ ဘဂဝန္တံ ဝန္တာပေယျံ ‘ဣတ္ထန္နာမော ဘန္တေ
မလ္လာ သပုတ္တော သဘရိယော သပရိသော သာမဇ္ဇော ဘဂဝတော

ပါဒေ သိရဿ ဝန္တတိ'တိ"။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကောသိ-
နာရဏေ မလ္လေ ကုလပရိဝတ္တသော ကုလပရိဝတ္တသော ဌပေတွာ ဘဂဝန္တံ
ဝန္တာပေသိ "ဣတ္ထန္တာမော ဘန္တေ မလ္လော သပုတ္တော သဘရိယော
သပရိယော သာမဇ္ဈော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရဿ ဝန္တတိ'တိ"။ အထ ခေါ
အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဧတေန ဥပါယေန ပဌမေန ယာမေန ကောသိ-
နာရဏေ မလ္လေ ဘဂဝန္တံ ဝန္တာပေသိ။

သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဏေဝတ္ထု

၂၁၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန သုဘဒ္ဒေါ နာမ ပရိဗ္ဗာဏော
ကုသိနာရာယံ ပဋိဝသတိ။ အသောသိ ခေါ သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဏော "အဇ္ဇေ ကိရ
ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ"တိ။
အထ ခေါ သုဘဒ္ဒဿ ပရိဗ္ဗာဏဿ ဧတဒဟောသိ "သုတံ ခေါ ပန မေတံ
ပရိဗ္ဗာဏောနံ ဝုဇ္ဇာနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ
'ကဒါစိ ကရဟစိ တထာဂတာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အရဟန္တော သမ္မာ-
သမ္ဗုဒ္ဓါ'တိ။ အဇ္ဇေဝ ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ
ဘဝိဿတိ။ အတ္ထိ စ မေ အယံ ကင်္ခါဓမ္မော ဥပ္ပန္နော၊ ဧဝံ ပသန္နော အဟံ
သမဏေ ဂေါတမေ 'ပဟောတိ မေ သမဏော ဂေါတမော တထာ ဓမ္မံ
ဒေသေတုံ၊ ယထာဟံ ဣမံ ကင်္ခါဓမ္မံ ပဇ္ဇောယျန္တိ"။ အထ ခေါ သုဘဒ္ဒေါ
ပရိဗ္ဗာဏော ယေန ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ သာလဝနံ၊ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော
တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဧတဒဝေါစ "သုတံ မေတံ
ဘော အာနန္တံ ပရိဗ္ဗာဏောနံ ဝုဇ္ဇာနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ
ဘာသမာနာနံ 'ကဒါစိ ကရဟစိ တထာဂတာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အရဟန္တော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ'တိ။ အဇ္ဇေဝ ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ သမဏဿ ဂေါတမဿ
ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။ အတ္ထိ စ မေ အယံ ကင်္ခါဓမ္မော ဥပ္ပန္နော။ ဧဝံ
ပသန္နော အဟံ သမဏေ ဂေါတမေ 'ပဟောတိ မေ သမဏော ဂေါတမော
တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ၊ ယထာဟံ ဣမံ ကင်္ခါဓမ္မံ ပဇ္ဇောယျန္တိ။ သာဓာဟံ
ဘော အာနန္တံ လဘေယျံ သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယာ"တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ
အာယသ္မာ အာနန္ဒော သုဘဒ္ဒံ ပရိဗ္ဗာဏေ ဧတဒဝေါစ "အလံ အာဝုသော
သုဘဒ္ဒ၊ မာ တထာဂတံ ဝိဟေဋ္ဌေသိ၊ ကိလန္တော ဘဂဝါ"တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ
သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဏော။ ပ။ တတိယမ္ပိ ခေါ သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဏော
အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဧတဒဝေါစ "သုတံ မေတံ ဘော အာနန္တံ ပရိဗ္ဗာဏောနံ
ဝုဇ္ဇာနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ 'ကဒါစိ ကရဟစိ

တထာဂတာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အရဟန္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ’တိ။ အဇ္ဇေဝ ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။ အတ္ထိ စ မေ အယံ ကင်္ခါဓမ္မော ဥပ္ပန္နော။ ဧဝံ ပဿန္နော အဟံ သမဏေ ဂေါတမေ ‘ပဟောတိ မေ သမဏော ဂေါတမော တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ၊ ယထာဟံ ဣမံ ကင်္ခါဓမ္မံ ပဇ္ဇဟေယျ’န္တိ။ သာဓာဟံ ဘော အာနန္ဒ လဘေယျံ သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယာ”တိ။ တတိယမ္ပိ ခေါ အာယသ္မော အာနန္ဒော သုဘဒ္ဓံ ပရိဗ္ဗာဇေ တေဒဝေါစ “အလံ အာဝုသော သုဘဒ္ဓ၊ မာ တထာဂတံ ဝိဟေဋ္ဌေသိ၊ ကိလန္တော ဘဂဝါ”တိ။

၂၁၃။ အသောသိ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ သုဘဒ္ဓေန ပရိဗ္ဗာဇကေန သဒ္ဓိံ ဣမံ ကထာသလ္လာပံ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ “အလံ အာနန္ဒ မာ သုဘဒ္ဓံ ဝါရေသိ၊ လဘတံ အာနန္ဒ သုဘဒ္ဓေါ တထာဂတံ ဒဿနာယ။ ယံ ကိဉ္စိ မံ သုဘဒ္ဓေါ ပုစ္ဆိဿတိ၊ သမ္ပံ တံ အညာပေက္ခောပ ပုစ္ဆိဿတိ၊ နော ဝိဟေသာပေက္ခော။ ယဉ္ဇဿာဟံ ပုဋ္ဌော ဗျာကရိဿာမိ၊ တံ ခိပ္ပမေဝ အာဇာနိဿတိ”တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မော အာနန္ဒော သုဘဒ္ဓံ ပရိဗ္ဗာဇေ တေဒဝေါစ “ဂစ္ဆာဝုသော သုဘဒ္ဓ၊ ကရောတိ တေ ဘဂဝါ ဩကာသ”န္တိ။ အထ ခေါ သုဘဒ္ဓေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္တော ခေါ သုဘဒ္ဓေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ယေမေ ဘော ဂေါတမ သမဏဗြာဟ္မဏာ သင်္ဃိနော ဂဏိနော ဂဏာစရိယာ ဉာတာ ယသသိနော တိတ္ထကရာ သာဓုသမ္ပတာ ဗဟုဇနဿ။ သေယျထိဒံ၊ ပူရဏော ကဿပေါ မက္ခလိ ဂေါသာလော အဇိတော ကေသကမ္မလော ပကုဓော ကစ္စာယနော သဉ္ဇယော ဗေလဋ္ဌပုတ္တော နိဂဏ္ဍော နာဋပုတ္တော၊ သဗ္ဗေတေ သကာယ ပဋိညာယ အပ္ပညိသု၊ သဗ္ဗေဝ န အပ္ပညိသု၊ ဥဒါဟု ဧကစ္စေ အပ္ပညိသု၊ ဧကစ္စေ န အပ္ပညိသု”တိ။ အလံ သုဘဒ္ဓ တိဋ္ဌတေတံ “သဗ္ဗေတေ သကာယ ပဋိညာယ အပ္ပညိသု၊ သဗ္ဗေဝ န အပ္ပညိသု၊ ဥဒါဟု ဧကစ္စေ အပ္ပညိသု၊ ဧကစ္စေ န အပ္ပညိသု”တိ။ “ဓမ္မံ တေ သုဘဒ္ဓ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာဟိ သာဓုကံ မနသိကရောဟိ၊ ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ သုဘဒ္ဓေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

၂၁၄။ “ယသ္မိံ ခေါ သုဘဒ္ဓ ဓမ္မဝိနယေ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ န ဥပလဟ္တတိ၊ သမဏောပိ တတ္ထ န ဥပလဟ္တတိ၊ ဒုတိယောပိ တတ္ထ

သမဏော န ဥပလဗ္ဗတိ၊ တတိယောပိ တတ္ထ သမဏော န ဥပလဗ္ဗတိ၊ စတုတ္ထောပိ တတ္ထ သမဏော န ဥပလဗ္ဗတိ။ ယသ္မိံ စ ခေါ သုဘဒ္ဒ ဓမ္မဝိနယေ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သမဏောပိ တတ္ထ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ဒုတိယောပိ တတ္ထ သမဏော ဥပလဗ္ဗတိ၊ တတိယောပိ တတ္ထ သမဏော ဥပလဗ္ဗတိ၊ စတုတ္ထောပိ တတ္ထ သမဏော ဥပလဗ္ဗတိ။ ဣမသ္မိံ ခေါ သုဘဒ္ဒ ဓမ္မဝိနယေ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ဣဓေ သုဘဒ္ဒ သမဏော၊ ဣဓ ဒုတိယော သမဏော၊ ဣဓ တတိယော သမဏော၊ ဣဓ စတုတ္ထော သမဏော၊ သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏောဘိ အညေဟိ။ ဣမေ စ^၂ သုဘဒ္ဒ ဘိက္ခု သမ္မာ ဝိဟရေယျ၊ အသုညော လောကော အရဟန္တေဟိ အဿာတိ။

ဧကေနတိံသော ဝယဿ သုဘဒ္ဒ၊
ယံ ပဗ္ဗဇိံ ကိံကုသလာနုဇဿိ။
ဝဿာနိ ပညာသ သမာဓိကာနိ၊
ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိတော သုဘဒ္ဒ။
ဉာယဿ ဓမ္မဿ ပဒေသဝတ္တိ၊
ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ သမဏောပိ နတ္ထိ။

ဒုတိယောပိ သမဏော နတ္ထိ။ တတိယောပိ သမဏော နတ္ထိ။ စတုတ္ထောပိ သမဏော နတ္ထိ သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏောဘိ အညေဟိ။ ဣမေ စ သုဘဒ္ဒ ဘိက္ခု သမ္မာ ဝိဟရေယျ၊ အသုညော လောကော အရဟန္တေဟိ အဿာ”တိ။

၂၁၅။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ ဘန္တေ နိက္ကုဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္တကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ ‘စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ’တိ။ ဧဝမေဝံ ဘဂဝတာ အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော၊ ဧသာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ လဘေယျဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ လဘေယျံ ဥပသမ္ပဒ”န္တိ။ ယော ခေါ သုဘဒ္ဒ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ အာကင်္ခတိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ အာကင်္ခတိ ဥပသမ္ပဒံ၊ သော

စတုတ္ထရော မာသေ ပရိဝသတိ၊ စတုန္တံ မာသာနံ အစွယေန အာရဒ္ဓစိတ္တာ ဘိက္ခုပဗ္ဗာဇေန္တိ ဥပသမ္မာဒေန္တိ ဘိက္ခုဘာဝါယ။ အပိ စ မေတ္တ ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတာ ဝိဒိတာတိ။ သစေ ဘန္တေ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗာ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ အာကခိန္တာ ပဗ္ဗန္တံ အာကခိန္တာ ဥပသမ္ပဒံ စတုတ္ထရော မာသေ ပရိဝသန္တိ၊ စတုန္တံ မာသာနံ အစွယေန အာရဒ္ဓစိတ္တာ ဘိက္ခုပဗ္ဗာဇေန္တိ ဥပသမ္မာဒေန္တိ ဘိက္ခုဘာဝါယ။ အဟံ စတုတ္ထရိ ဝဿာနိ ပရိဝသိဿာမိ၊ စတုန္တံ ဝဿာနံ အစွယေန အာရဒ္ဓစိတ္တာ ဘိက္ခုပဗ္ဗာဇေန္တိ ဥပသမ္မာဒေန္တိ ဘိက္ခုဘာဝါယာတိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “တေနဟာနန္တ သုဘဒ္ဓံ ပဗ္ဗာဇေဟိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ အထ ခေါ သုဘဒ္ဓေါ ပရိဗ္ဗာဇကော အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဧတဒဝေါစ “လာဘာ ဝေါ အာဂုသော အာနန္တံ၊ သုလဒ္ဓံ ဝေါ အာဂုသော အာနန္တံ၊ ယေ ဧတ္ထ သတ္ထု သမ္ပုခါ အန္တေဝါသိကာဘိသေကေန အဘိသိတ္တာ”တိ။ အလတ္တ ခေါ သုဘဒ္ဓေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗန္တံ၊ အလတ္တ ဥပသမ္ပဒံ။ အစိရူပသမ္ပန္နော ခေါ ပနာယသ္မာ သုဘဒ္ဓေါ ဧကော ဂူပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပိ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော နစိရသေဝ ‘ယဿတ္တာယ ကုလပုတ္တာ သမ္ပဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗန္တိ’၊ တဒနတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယ-ပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပန္တေ ဝိဟာသိ။ “ခိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏိယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ အဗ္ဘညာသိ။ အညတရော ခေါ ပနာယသ္မာ သုဘဒ္ဓေါ အရဟတံ အဟောသိ။ သော ဘဂဝတော ပစ္စိမော သက္ခိသာဝကော အဟောသိတိ။

ပဉ္စမော ဘာဏဝါရော။

တထာဂတပဋိမဝါစာ

၂၁၆။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “သိယာ ခေါ ပနာနန္တ တုမှာကံ ဧဝမဿ ‘အတိတသတ္ထုကံ ပါဝစနံ၊ နတ္ထိ နော သတ္တာ’တိ။ န ခေါ ပနေတံ အာနန္တံ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယော ဝေါ အာနန္တံ မယာ ဓမ္မော စ

ဝိနယော စ ဒေသိတော ပညတ္တော၊ သော ခေါ မမစ္စယေန သတ္တာ။ ယထာ ခေါ ပနာနန္တ ဧတရဟိ ဘိက္ခု အညမညံ အာဝုသောဝါဒေန သမုဒါစရန္တိ၊ န ခေါ မမစ္စယေန ဧဝံ သမုဒါစရိတဗ္ဗံ။ ထေရတရေန အာနန္တ ဘိက္ခုနာ နဝကတရော ဘိက္ခု နာမေန ဝါ ဂေါတ္တေန ဝါ အာဝုသောဝါဒေန ဝါ သမုဒါစရိတဗ္ဗော၊ နဝကတရေန ဘိက္ခုနာ ထေရတရော ဘိက္ခု 'ဘန္တေ'တိ ဝါ 'အာယသ္မာ'တိ ဝါ သမုဒါစရိတဗ္ဗော။ အာကင်္ခမာနော အာနန္တ သံဃော မမစ္စယေန ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ သမူဟနတု။ ဆန္နဿ အာနန္တ ဘိက္ခုနော မမစ္စယေန ဗြဟ္မဒဏ္ဍော ဒါတဗ္ဗော"တိ။ ကတမော ပန ဘန္တေ ဗြဟ္မဒဏ္ဍောတိ။ ဆန္နော အာနန္တ ဘိက္ခု ယံ ဣစ္ဆေယျ၊ တံ ဝဒေယျ။ သော ဘိက္ခုဟိ နေဝ ဝတ္တဗ္ဗော၊ န ဩဝဒိတဗ္ဗော၊ န အနုသာသိတဗ္ဗောတိ။

၂၁၇။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ "သိယာ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကဘိက္ခုဿာပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ၊ ပုစ္ဆထ ဘိက္ခဝေ၊ မာ ပစ္စာ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော အဟုဝတ္ထ 'သမ္ပုခိ-ဘူတော နော သတ္တာ အဟောသိ။ န မယံ သက္ကိမ္မာ ဘဂဝန္တံ သမ္ပုခါ ပဋိပုစ္ဆိတု'န္တိ"။ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ဘိက္ခု တုဏှိ အဟောသုံ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ။ ပ။ တတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ "သိယာ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဧက-ဘိက္ခုဿာပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ၊ ပုစ္ဆထ ဘိက္ခဝေ၊ မာ ပစ္စာ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော အဟုဝတ္ထ 'သမ္ပုခိဘူတော နော သတ္တာ အဟောသိ။ န မယံ သက္ကိမ္မာ ဘဂဝန္တံ သမ္ပုခါ ပဋိပုစ္ဆိတု'န္တိ"။ တတိယမ္ပိ ခေါ တေ ဘိက္ခု တုဏှိ အဟောသုံ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ "သိယာ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သတ္တုဂါရဝေနပိ န ပုစ္ဆေယျာထ။ သဟာယကောပိ ဘိက္ခဝေ သဟာယကဿ အာရောစေတူ"တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ဘိက္ခု တုဏှိ အဟောသုံ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ "အစ္စရိယံ ဘန္တေ၊ အပ္ပုတံ ဘန္တေ၊ ဧဝံ ပသန္နော အဟံ ဘန္တေ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ 'နတ္ထိ ဧကဘိက္ခုဿာပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ'တိ"။ ပဿာဒါ ခေါ တုံ အာနန္တ ဝဒေသိ၊ ဉာဏမေဝ ဟေတ္တ အာနန္တ တထာဂတဿ။ နတ္ထိ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ ဧကဘိက္ခုဿာပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ။ ဣမေသံ ဟိ အာနန္တ ပဉ္စန္တံ ဘိက္ခုသတာနံ ယော ပစ္စိမကော ဘိက္ခု၊ သော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိ-ပရာယဏောတိ။

၂၁၈။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဟန္တ ဒါနိ ဘိက္ခုဝေ အာမန္တယာမိ ဝေါ၊ ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထာ”တိ။ အယံ တထာဂတဿ ပစ္ဆိမာ ဝါစာ။

ပရိနိဗ္ဗုတကဏ္ဍာ

၂၁၉။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ပဌမဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ တတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ တတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ အာကိဉ္စညာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပဇ္ဇိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ ဧတဒဝေါစ “ပရိနိဗ္ဗုတော ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓံ ဘဂဝါ”တိ။ နာဝသော အာနန္ဒ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပန္နောတိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ အာကိဉ္စညာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ တတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ တတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ပဌမဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ တတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ တတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ သမနန္တရာ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

၂၂၀။ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ သဟ ပရိနိဗ္ဗာနာ မဟာဘူမိစာလော အဟောသိ ဘိသနကော သလောမဟံသော။ ဒေဝဒုန္နုဘိယော စ ဖလိသု။ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ သဟပရိနိဗ္ဗာနာ ဗြဟ္မာ သဟမ္ပတိ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

“သဗ္ဗေဝ နိက္ခိပိဿန္တိ၊ ဘူတာ လောကေ သမုဿယံ။
ယတ္ထ ဧတာဒိသော သတ္တာ၊ လောကေ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော။
တထာဂတော ဗလပ္ပတ္တော၊ သမ္မုဒ္ဓေါ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။

၂၂၁။ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ သဟပရိနိဗ္ဗာနာ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဣမံ
ဂါထံ အဘာသိ။

“အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဂူပသမော သုခေါ”တိ။

၂၂၂။ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ သဟပရိနိဗ္ဗာနာ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဣမာ
ဂါထာယော အဘာသိ။

“နာဟု အဿာသပဿာသော၊ ဌိတစိတ္တဿ တာဒိနော။
အနေဇော သန္တိမာရဗ္ဗ၊ ယံ ကာလမကရီ မုနိ။
အသလ္လီနေန စိတ္တေန၊ ဝေဒနံ အဇ္ဈဝါသယိ။
ပဇ္ဇောတဿေဝ နိဗ္ဗာနံ၊ ဝိမောက္ခော စေတသော အဟူ”တိ။

၂၂၃။ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ သဟပရိနိဗ္ဗာနာ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဣမံ
ဂါထံ အဘာသိ။

“တဒါသိ ယံ ဘိသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
သဗ္ဗကာရဝရူပေတေ၊ သမ္မုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ”တိ။

၂၂၄။ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ ယေ တေ တတ္ထ ဘိက္ခု၊ အဝိတရာဂါ အပ္ပေကစ္ဆေ
ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ကန္တန္တိ၊ ဆိန္နပါတံ ပပတန္တိ၊ အာဝဋ္ဌန္တိ၊ ဝိဝဋ္ဌန္တိ၊ “အတိဓိပ္ပံ ဘဂဝါ
ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိဓိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိဓိပ္ပံ စက္ခု လောကေ
အန္တရဟိတော”တိ။ ယေ ပန တေ ဘိက္ခု၊ ဝိတရာဂါ၊ တေ သတာ သမ္မဇာနာ
အဓိဝါသေန္တိ “အနိစ္စာ သင်္ခါရာ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ”တိ။

၂၂၅။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဘိက္ခု၊ အာမန္တေသိ “အလံ
အာဝုသော မာ သောစိတ္တ မာ ပရိဒေဝိတ္ထ။ နန ဧတံ အာဝုသော ဘဂဝတာ
ပဋိကစ္ဆေဝ အက္ခာတံ ‘သဗ္ဗေဟေဝ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာ-
ဘာဝေါ အညထာဘာဝေါ’။ တံ ကုတေတ္ထ အာဝုသော လဗ္ဘာ၊ ‘ယံ တံ
ဇာတံ ဘူတံ သင်္ခတံ ပလောကဓမ္မံ၊ တံ ဝတ မာ ပလုဇ္ဇီ’တိ၊ နေတံ ဌာနံ

ဝိဇ္ဇတိ။ ဒေဝတာ အာဝုသော ဥဇ္ဈာယန္တိ”တိ။ ကထံဘူတာ ပန ဘန္တေ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဒေဝတာ မနသိ ကရောတိတိ”။

သန္တာဝုသော အာနန္ဒ ဒေဝတာ အာကာသေ ပထဝီသညိနိယော ကေသေ ပကိရိယ ကန္တန္တိ၊ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ကန္တန္တိ၊ ဆိန္နပါတံ ပပတန္တိ၊ အာဝဋ္ဋန္တိ၊ ဝိဝဋ္ဋန္တိ၊ “အတိဗိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိဗိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိဗိပ္ပံ စက္ခု လောကေ အန္တရဟိတော”တိ။ သန္တာဝုသော အာနန္ဒ ဒေဝတာ ပထဝီယာ ပထဝီသညိနိယော ကေသေ ပကိရိယ ကန္တန္တိ၊ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ကန္တန္တိ၊ ဆိန္နပါတံ ပပတန္တိ၊ အာဝဋ္ဋန္တိ၊ ဝိဝဋ္ဋန္တိ၊ “အတိဗိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိဗိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိဗိပ္ပံ စက္ခု လောကေ အန္တရဟိတော”တိ။ ယာ ပန တာ ဒေဝတာ ဝိတရာဂါ။ တာ သတာ သမ္ပဇာနာ အဓိဝါသေန္တိ “အနိစ္စာ သင်္ခါရာ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ”တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ စ အနုရုဒ္ဓေါ အာယသ္မာ စ အာနန္ဒော တံ ရတ္တာဝသေသံ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဝိတိနာမေသုံ။

၂၂၆။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ “ဂစ္ဆာဝုသော အာနန္ဒ ကုသိနာရံ ပဝိသိတွာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ အာရောစေဟိ ‘ပရိနိဗ္ဗုတော ဝါသေဋ္ဌာ ဘဂဝါ၊ ယဿဒါနိ ကာလံ မညထာ’တိ”။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အာယသ္မတော အနုရုဒ္ဓဿ ပဋိသုတွာ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ အတ္တဒုတိယော ကုသိနာရံ ပါဝိသိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ကောသိနာရကာ မလ္လာ သန္တာဂါရေ သန္တိပတိတာ ဟောန္တိ တေနော ကရဏီယေန။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ သန္တာဂါရံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ အာရောစေသိ “ပရိနိဗ္ဗုတော ဝါသေဋ္ဌာ ဘဂဝါ၊ ယဿဒါနိ ကာလံ မညတာ”တိ။ ဣဒမာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ဝစနံ သုတွာ မလ္လာ စ မလ္လပုတ္တာ စ မလ္လသုဏိသာ စ မလ္လပဇာပတိယော စ အဃာဝိနော ဒုမ္မနာ စေတောဒုက္ခသမပ္ပိတာ အပ္ပေကစ္စေ ကေသေ ပကိရိယ ကန္တန္တိ၊ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ကန္တန္တိ၊ ဆိန္နပါတံ ပပတန္တိ၊ အာဝဋ္ဋန္တိ၊ ဝိဝဋ္ဋန္တိ၊ “အတိဗိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိဗိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိဗိပ္ပံ စက္ခု လောကေ အန္တရဟိတော”တိ။

ဗုဒ္ဓသရီရပူဇာ

၂၂၇။ အထ ခေါ် ကောသိနာရကာ မလ္လာ ပုရိသေ အာဏာပေသုံ “တေန ဟိ ဘဏေ ကုသိနာရာယံ ဂန္ဓမာလဉ္စ သဗ္ဗဉ္စ တာဠာဝစရံ သန္တိပါတေယာ”တိ။ အထ ခေါ် ကောသိနာရကာ မလ္လာ ဂန္ဓမာလဉ္စ သဗ္ဗဉ္စ တာဠာဝစရံ ပဉ္စ စ ဒုဿယုဂသတာနိ အာဒါယ ယေန ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ သာလဝနံ၊ ယေန ဘဂဝတော သရီရံ တေနုပသင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတော သရီရံ နစ္စေဟိ ဂီတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကရောက္ခာ ဂရံ ကရောက္ခာ မာနေက္ခာ ပူဇေက္ခာ စေလဝိတာနာနိ ကရောက္ခာ မဏ္ဍလမာဠေ ပဋိယာဒေက္ခာ ဧကဒိဝသံ ဝီတိနာမေသုံ။

အထ ခေါ် ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဧတဒဟောသိ “အတိဝိကာလော ခေါ် အဇ္ဇ ဘဂဝတော သရီရံ ဈာပေတုံ၊ သေ ဒါနိ မယံ ဘဂဝတော သရီရံ ဈာပေဿာမာ”တိ။ အထ ခေါ် ကောသိနာရကာ မလ္လာ ဘဂဝတော သရီရံ နစ္စေဟိ ဂီတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကရောက္ခာ ဂရံ ကရောက္ခာ မာနေက္ခာ ပူဇေက္ခာ စေလဝိတာနာနိ ကရောက္ခာ မဏ္ဍလမာဠေ ပဋိယာဒေက္ခာ ဒုတိယမ္ပိ ဒိဝသံ ဝီတိနာမေသုံ၊ တတိယမ္ပိ ဒိဝသံ ဝီတိနာမေသုံ၊ စတုတ္ထမ္ပိ ဒိဝသံ ဝီတိနာမေသုံ၊ ပဉ္စမမ္ပိ ဒိဝသံ ဝီတိနာမေသုံ၊ ဆဋ္ဌမ္ပိ ဒိဝသံ ဝီတိနာမေသုံ။

အထ ခေါ် သတ္တမံ ဒိဝသံ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဧတဒဟောသိ “မယံ ဘဂဝတော သရီရံ နစ္စေဟိ ဂီတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကရောက္ခာ ဂရံ ကရောက္ခာ မာနေက္ခာ ပူဇေက္ခာ ဒက္ခိဏေန ဒက္ခိဏံ နဂရဿ ဟရိတွာ ဗာဟိရေန ဗာဟိရံ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ ဘဂဝတော သရီရံ ဈာပေဿာမာ”တိ။

၂၂၈။ တေန ခေါ် ပန သမယေန အဋ္ဌ မလ္လပါမောက္ခာ သီသံနာတာ အဟတာနိ ဝတ္တာနိ နိဝတ္တာ “မယံ ဘဂဝတော သရီရံ ဥစ္စာရေဿာမာ”တိ။ န သက္ကောန္တိ ဥစ္စာရေတုံ။ အထ ခေါ် ကောသိနာရကာ မလ္လာ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ ဧတဒဝေါစုံ “ကော န ခေါ် ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓံ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေနိမေ အဋ္ဌ မလ္လပါမောက္ခာ သီသံနာတာ အဟတာနိ ဝတ္တာနိ နိဝတ္တာ ‘မယံ ဘဂဝတော သရီရံ ဥစ္စာရေဿာမာ’တိ န သက္ကောန္တိ ဥစ္စာရေတု”န္တိ။ အညထာ ခေါ် ဝါသေဋ္ဌာ တုမှာကံ အဓိပ္ပါယော၊ အညထာ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယောတိ။ ကထံ ပန ဘန္တေ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယောတိ။ တုမှာကံ ခေါ် ဝါသေဋ္ဌာ အဓိပ္ပါယော “မယံ ဘဂဝတော သရီရံ နစ္စေဟိ ဂီတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ

ဂန္ဓေဟိ သက္ကရောန္တာ ဂရုံ ကရောန္တာ မာနေန္တာ ပူဇေန္တာ ဒက္ခိဏေန ဒက္ခိဏံ နဂရဿ ဟရိတွာ ဗာဟိရေန ဗာဟိရံ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ ဘဂဝတော သရီရံ ဈာပေဿာမာ”တိ။ ဒေဝတာနံ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ အဓိပ္ပါယော “မယံ ဘဂဝတော သရီရံ ဒိဗ္ဗေဟိ နစ္စေဟိ ဂီတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကရောန္တာ ဂရုံ ကရောန္တာ မာနေန္တာ ပူဇေန္တာ ဥတ္တရေန ဥတ္တရံ နဂရဿ ဟရိတွာ ဥတ္တရေန ဒွါရေန နဂရံ ပဝေသေတွာ မဇ္ဈေန မဇ္ဈံ နဂရဿ ဟရိတွာ ပုရတ္ထိမေန ဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ပုရတ္ထိမတော နဂရဿ မကုဋ္ဌဗန္ဓနံ နာမ မလ္လာနံ စေတိယံ၊ ဧတ္ထ ဘဂဝတော သရီရံ ဈာပေဿာမာ”တိ။ ယထာ ဘန္တေ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယော၊ တထာ ဟောတူတိ။

၂၂၉။ တေန ခေါ ပန သမယေန ကုသိနာရာ ယာဝ သန္တိသမလသံကဋီရာ ဧဏ္ဍုမတ္တေန ဩဓိနာ မန္တာရဝပုပ္ဖေဟိ သန္တတာ’ ဟောတိ။ အထ ခေါ ဒေဝတာ စ ကောသိနာရကာ စ မလ္လာ ဘဂဝတော သရီရံ ဒိဗ္ဗေဟိ စ မာနသဂေဟိ စ နစ္စေဟိ ဂီတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကရောန္တာ ဂရုံ ကရောန္တာ မာနေန္တာ ပူဇေန္တာ ဥတ္တရေန ဥတ္တရံ နဂရဿ ဟရိတွာ ဥတ္တရေန ဒွါရေန နဂရံ ပဝေသေတွာ မဇ္ဈေန မဇ္ဈံ နဂရဿ ဟရိတွာ ပုရတ္ထိမေန ဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ပုရတ္ထိမတော နဂရဿ မကုဋ္ဌဗန္ဓနံ နာမ မလ္လာနံ စေတိယံ၊ ဧတ္ထ စ ဘဂဝတော သရီရံ နိက္ခိပိသု။

၂၃၀။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဧတ-
ဒေါစုံ “ကထံ မယံ ဘန္တေ အာနန္တံ တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇာမာ”တိ။
ယထာ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ
တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ။ ကထံ ပန ဘန္တေ အာနန္တံ ရညော
စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိတိ။ ရညော ဝါသေဋ္ဌာ စက္ကဝတ္တိဿ သရီရံ
အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဌေန္တိ၊ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဌေတွာ ဝိဟတေန
ကပ္ပါသေန ဝေဌေန္တိ၊ ဝိဟတေန ကပ္ပါသေန ဝေဌေတွာ အဟတေန ဝတ္ထေန
ဝေဌေန္တိ၊ ဧတေန ဥပါယေန ပဉ္စဟိ ယုဂသတေဟိ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ
သရီရံ ဝေဌေတွာ အာယသာယ တေလဒေါဏိယာ ပက္ခိပိတွာ အညိဿာ
အာယသာယ ဒေါဏိယာ ပဋိကုဇ္ဇိတွာ သဗ္ဗဂန္ဓာနံ စိတကံ ကရိတွာ ရညော
စက္ကဝတ္တိဿ သရီရံ ဈာပေန္တိ။ စာတုမဟာပထေ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ထူပံ

ကရောန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ ယထာ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝံ တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ စာတုမဟာပထေ တထာဂတဿ ထူပေါ ကာတဗ္ဗော၊ တတ္ထ ယေ မာလံ ဝါ ဂန္ဓံ ဝါ စုဏ္ဏကံ ဝါ အာရောပေဿန္တိ ဝါ အဘိဝါဒေဿန္တိ ဝါ စိတ္တံ ဝါ ပသာဒေဿန္တိ၊ တေသံ တံ ဘဝိဿတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ ပုရိသေ အာဏာပေသုံ “တေန ဟိ ဘဏေ မလ္လာနံ ဝိဟတံ ကပ္ပါသံ သန္နိပါတေထာ”တိ။

အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ ဘဂဝတော သရီရံ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဌေတွာ ဝိဟတေန ကပ္ပါသေန ဝေဌေသုံ၊ ဝိဟတေန ကပ္ပါသေန ဝေဌေတွာ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဌေသုံ။ ဧတေန ဥပါယေန ပဉ္စဟိ ယုဂသတေဟိ ဘဂဝတော သရီရံ ဝေဌေတွာ အာယဿာယ တေလဒေါဏိယာ ပက္ခိပိတွာ အညိဿာ အာယဿာယ ဒေါဏိယာ ပဋိကုဇ္ဇိတွာ သဗ္ဗဂန္ဓာနံ စိတကံ ကရိတွာ ဘဂဝတော သရီရံ စိတကံ အာရောပေသုံ။

မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု

၂၃၁။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ပါဝါယ ကုသိနာရံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသီဒိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရော အာဇီဝကော ကုသိနာရာယ မန္ဒာရဝပုပ္ဖံ ဂဟေတွာ ပါဝံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ အဒ္ဓဿ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ တံ အာဇီဝကံ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဒိဿာ တံ အာဇီဝကံ ဧတဒဝေါစ “အပါဝုသော အမှာကံ သတ္တာရံ ဇာနာသိ”တိ။ အာမာဝုသော ဇာနာမိ၊ အဇ္ဇ သတ္တာဟပရိနိဗ္ဗုတော သမဏော ဂေါတမော၊ တတော မေ ဣဒံ မန္ဒာရဝပုပ္ဖံ ဂဟိတန္တိ။ တတ္ထ ယေ တေ ဘိက္ခု၊ အဝိတရာဂါ အပ္ပေကဇ္ဇေ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ကန္တန္တိ၊ ဆိန္နပါတံ ပပတန္တိ၊ အာဝဋ္ဋန္တိ၊ ဝိဝဋ္ဋန္တိ၊ “အတိခိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိခိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိခိပ္ပံ စက္ခု လောကေ အန္တရဟိတော”တိ။ ယေ ပန တေ ဘိက္ခု၊ ဝိတရာဂါ၊ တေ သတာ သမ္မဇာနာ အဓိဝါသေန္တိ “အနိစ္စာ သင်္ခါရာ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ”တိ။

၂၃၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန သုဘဒ္ဒေါ နာမ ဝုဒ္ဓပဗ္ဗဇိတော တဿံ ပရိသာယံ နိသိန္နော ဟောတိ။ အထ ခေါ သုဘဒ္ဒေါ ဝုဒ္ဓပဗ္ဗဇိတော

တေ ဘိက္ခု စတဒေါစ “အလံ အာဂုသော မာ သောစိတ္ထ၊ မာ ပရိဒေဝိတ္ထ၊ သုမုတ္တာ မယံ တေန မဟာသမဏေန၊ ဥပဒ္ဒုတာ စ ဟောမ ‘ဣဒံ ဝေါ ကပ္ပတိ၊ ဣဒံ ဝေါ န ကပ္ပတိ’တိ။ ဣဒါနိ ပန မယံ ယံ ဣစ္ဆိဿာမ၊ တံ ကရိဿာမ၊ ယံ န ဣစ္ဆိဿာမ၊ န တံ ကရိဿာမာ”တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “အလံ အာဂုသော မာ သောစိတ္ထ၊ မာ ပရိဒေဝိတ္ထ။ နန ဧတံ အာဂုသော ဘဂဝတာ ပဋိကစ္ဆေဝ အက္ခာတံ ‘သဗ္ဗေဟေဝ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ အညဏာဘာဝေါ’။ တံ ကုတေတ္ထ အာဂုသော လဗ္ဘာ၊ ‘ယံ တံ ဇာတံ ဘူတံ သင်္ခတံ ပလောကဓမ္မံ၊ တံ တထာဂတဿာပိ သရီရံ မာ ပလုဇ္ဇိ’တိ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ”တိ။

၂၃၃။ တေန ခေါ ပန သမယေန စတ္တာရော မလ္လပါမောက္ခာ သီသံနာတာ အဟတာနိ ဝတ္တာနိ နိဝတ္တာ “မယံ ဘဂဝတော စိတကံ အာဠိမ္မေဿာမာ”တိ န သက္ကောန္တိ အာဠိမ္မေတု။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ ဧတဒေါစ “ကော န ခေါ ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေနိမေ စတ္တာရော မလ္လပါမောက္ခာ သီသံနာတာ အဟတာနိ ဝတ္တာနိ နိဝတ္တာ ‘မယံ ဘဂဝတော စိတကံ အာဠိမ္မေဿာမာ’တိ န သက္ကောန္တိ အာဠိမ္မေတု”န္တိ။ အညဏ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယောတိ။ ကထံ ပန ဘန္တေ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယောတိ။ ဒေဝတာနံ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ အဓိပ္ပါယော “အယံ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ပါဝါယ ကုသိနာရံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ။ န တာဝ ဘဂဝတော စိတကော ပဇ္ဇလိဿတိ၊ ယာဝါယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ န ဝန္တိဿတိ”တိ။ ယထာ ဘန္တေ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယော၊ တထာ ဟောတူတိ။

၂၃၄။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ယေန ကုသိနာရာ မကုဋ္ဌဗန္ဓနံ နာမ မလ္လာနံ စေတိယံ၊ ယေန ဘဂဝတော စိတကော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကံသံ စီဝရံ ကတွာ အဉ္စလိ ပဏာမေတွာ တိက္ခတ္တု၊ စိတကံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တိ။ တာနိပိ ခေါ ပဉ္စဘိက္ခုသတာနိ ဧကံသံ စီဝရံ ကတွာ အဉ္စလိ ပဏာမေတွာ တိက္ခတ္တု၊ စိတကံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တိသု။ ဝန္တိတေ စ ပနာယသ္မတာ မဟာကဿပေန တေဟိ စ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သယမေဝ ဘဂဝတော စိတကော ပဇ္ဇလိ။

၂၃၅။ ဈာယမာနဿ ခေါ ပန ဘဂဝတော သရီရဿ ယံ အဟောသိ ဆဝီတိ ဝါ စမ္ပန္တိ ဝါ မံသန္တိ ဝါ နှာရူတိ ဝါ လသိကာတိ ဝါ၊ တဿ နေဝ ဆာရိကာ ပညာယိတ္ထ၊ န မသိ၊ သရီရာနေဝ အဝသိသိသု။ သေယျထာပိ နာမ သပ္ပိဿ ဝါ တေလဿ ဝါ ဈာယ-မာနဿ နေဝ ဆာရိကာ ပညာယတိ၊ န မသိ။ ဧဝမေဝ ဘဂဝတော သရီရဿ ဈာယမာနဿ ယံ အဟောသိ ဆဝီတိ ဝါ စမ္ပန္တိ ဝါ မံသန္တိ ဝါ နှာရူတိ ဝါ လသိကာတိ ဝါ၊ တဿ နေဝ ဆာရိကာ ပညာယိတ္ထ၊ န မသိ၊ သရီရာနေဝ အဝသိသိသု။ တေသဉ္စ ပဉ္စန္ဒံ ဒုဿယုဂသတာနံ ဒွေဝ ဒုဿာနိ န ညှိသု ယဉ္စ သဗ္ဗအပ္ပန္တရိမံ ယဉ္စ ဗာဟိရံ။ ဒဗျေ စ ခေါ ပန ဘဂဝတော သရီရေ အန္တလိက္ခာ ဥဒကဓာရာ ပါတုဘဝိတွာ ဘဂဝတော စိတကံ နိဗ္ဗာပေသိ။ ဥဒကသာလတောပိ^၁ အပ္ပန္တမိတွာ ဘဂဝတော စိတကံ နိဗ္ဗာပေသိ။ ကောသိနာရကာပိ မလ္လာ သဗ္ဗဂန္ဓောဒကေန ဘဂဝတော စိတကံ နိဗ္ဗာပေသု။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ ဘဂဝတော သရီရာနိ သတ္တာဟံ သန္တာဂါရေ သတ္တိပဉ္စရံ ကရိတွာ ဓနပါကာရံ ပရိက္ခိပါပေတွာ^၂ နစ္စေဟိ ဂီတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကရိသု ဂရံ ကရိသု မာနေသု ပူဇေသု။

သရီရဓာတုဝိဘဇန

၂၃၆။ အသောသိ ခေါ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသိ “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော အဟမ္မိ ခတ္တိယော၊ အဟမ္မိ အရဟာမိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ အဟမ္မိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမိ”တိ။

အသောသု ခေါ ဝေသာလိကာ လိစ္ဆဝီ “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ ဝေသာလိကာ လိစ္ဆဝီ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသု “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော မယမ္မိ ခတ္တိယာ၊ မယမ္မိ အရဟာမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ မယမ္မိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။

အသောသု ခေါ ကပိလဝတ္ထုဝါသီ သကျာ “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ ကပိလဝတ္ထုဝါသီ သကျာ ကောသိနာရကာနံ

မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသုံ “ဘဂဝါ အမှာကံ ဉာတိသေဋ္ဌော၊ မယမ္ဗိ အရဟမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ မယမ္ဗိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။

အသောသုံ ခေါ် အလ္လကပ္ပကာ ဗုလယော^၁ “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ် အလ္လကပ္ပကာ ဗုလယော ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသုံ “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော မယမ္ဗိ ခတ္တိယာ၊ မယမ္ဗိ အရဟမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ မယမ္ဗိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။

အသောသုံ ခေါ် ရာမဂါမကာ ကောဠိယာ “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ် ရာမဂါမကာ ကောဠိယာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသုံ “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော မယမ္ဗိ ခတ္တိယာ၊ မယမ္ဗိ အရဟမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ မယမ္ဗိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။

အသောသိ ခေါ် ဝေဠုဒီပကော ဗြာဟ္မဏော “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ် ဝေဠုဒီပကော ဗြာဟ္မဏော ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသိ “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော အဟမ္ဗိသ္မိ ဗြာဟ္မဏော၊ အဟမ္ဗိ အရဟမိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ အဟမ္ဗိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမိ”တိ။

အသောသုံ ခေါ် ပါဝေယျကာ မလ္လာ “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ် ပါဝေယျကာ မလ္လာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသုံ “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော မယမ္ဗိ ခတ္တိယာ၊ မယမ္ဗိ အရဟမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ မယမ္ဗိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ကောသိနာရကာ မလ္လာ တေ သဗ္ဗေ ဂဏေ ဧတဒဝေါစုံ “ဘဂဝါ အမှာကံ ဂါမက္ခေတ္တေ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ န မယံ ဒဿာမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ”န္တိ။

၂၃၇။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဒေါဏော ဗြာဟ္မဏော တေ သဗ္ဗေ ဂဏေ ဧတဒဝေါစ—

“သုဏန္တု ဘောန္တော မမ ဧကဝါစံ၊
 အမှာကံ ဗုဒ္ဓေါ အဟု ခန္တိဝါဒေါ။
 န ဟိ သာဓု ယံ ဥတ္တမပုဂ္ဂလဿ၊
 သရီရဘာဂေ သိယာ သမ္ပဟာရော။
 သဗ္ဗေဝ ဘောန္တော သဟိတာ သမဂ္ဂါ၊
 သမ္မောဒမာနာ ကရောမဋ္ဌဘာဂေ။
 ဝိတ္တာရိကာ ဟောန္တု ဒိသာသု ထူပါ၊
 ဗဟူ ဇနာ စက္ခုမတော ပသန္နာ”တိ။

၂၃၈။ တေန ဟိ ဗြာဟ္မဏ တုညေဝ ဘဂဝတော သရီရာနိ အဋ္ဌဓာ သမံ သုဝိဘတ္တံ ဝိဘဇာဟိတိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ဒေါဏော ဗြာဟ္မဏော တေသံ သဃံာနံ ဂဏာနံ ပဋိသုတွာ ဘဂဝတော သရီရာနိ အဋ္ဌဓာ သမံ သုဝိဘတ္တံ ဝိဘဇိတွာ တေ သဃံ ဂဏေ ဧတဒဝေါစ “ဣမံ မေ ဘောန္တော တုမ္ပံ ဒဒန္တု၊ အဟမ္မိ တုမ္ပဿ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမိ”တိ။ အဒံသု ခေါ တေ ဒေါဏဿ ဗြာဟ္မဏဿ တုမ္ပံ။

အသောသု ခေါ ပိပ္ပလိဝနိယာ^၁ မောရိယာ “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ ပိပ္ပလိဝနိယာ မောရိယာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသု “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော မယမ္ပိ ခတ္တိယာ၊ မယမ္ပိ အရဟာမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ မယမ္ပိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။ နတ္ထိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂေါ၊ ဝိဘတ္တာနိ ဘဂဝတော သရီရာနိ။ ဣတော အင်္ဂါရံ ဟရတာတိ။ တေ တတော အင်္ဂါရံ ဟရိသု^၃။

ဓာတုထူပပူဇာ

၂၃၉။ အထ ခေါ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ရာဇဂဟေ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကာသိ။ ဝေသာလိကာပိ လိစ္ဆဝိ ဝေသာလိယံ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ကပိလဝတ္ထုဝါသီပိ သကျာ ကပိလဝတ္ထုသ္မိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ အလ္လကပ္ပကာပိ ဗုလယော အလ္လကပ္ပေ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ရာမဂါမကာပိ ကောဠိယာ ရာမဂါမေ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ဝေဋ္ဌဒီပကောပိ ဗြာဟ္မဏော ဝေဋ္ဌဒီပေ

၁-ဆန္ဒာနုရက္ခဏတ္ထံ နိဂ္ဂဟိတလောပေါ။ ၂-ပိပ္ပလိဝနိယာ (သျှာ) ၃-အာဟရိသု (သျှာ၊က)

ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကာသိ။ ပါဝေယျကာပိ မလ္လာ ပါဝါယံ
 ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ကောသိနာရကာပိ မလ္လာ
 ကုသိနာရာယံ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ဒေါဏောပိ
 ဗြာဟ္မဏော တုမ္ဗဿ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကာသိ။ ပိပ္ပလိဝနိယာပိ မောရိယာ
 ပိပ္ပလိဝနေ အင်္ဂါရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ဣတိ အဋ္ဌ သရီရထူပါ နဝမော
 တုမ္ဗထူပေါ ဒသမော အင်္ဂါရထူပေါ။ ဧဝမေတံ ဘူတပုဗ္ဗန္တိ။

၂၄၀။ အဋ္ဌဒေါဏံ စက္ခုမတော သရီရံ၊ သတ္တဒေါဏံ ဇေဗ္ဗဒီပေ မဟေန္တိ။
 ဧကဉ္စ ဒေါဏံ ပုရိသဝရတ္တမဿ၊ ရာမဂါမေ နာဂရာဇာ မဟေတိ။

ဧကာဟိ ဒါဌာတိဒိဝေဟိ ပူဇိတာ၊ ဧကာပန ဂန္ဓာရပုရေ မဟိယတိ။
 ကာလိဂံရညော ဝိဇိတေ ပုနေကံ၊ ဧကံ ပန နာဂရာဇာ မဟေတိ။

တဿေဝ တေဇေန အယံ ဝသုန္ဓရာ၊
 အာယာဂသေဋ္ဌေဟိ မဟိ အလင်္ကတာ။
 ဧဝံ ဣမံ စက္ခုမတော သရီရံ၊
 သုသက္ကတံ သက္ကတသက္ကတေဟိ။

ဒေဝိန္ဒ နာဂိန္ဒ နရိန္ဒ ပူဇိတော၊
 မနုဿိန္ဒသေဋ္ဌေဟိ တထေဝ ပူဇိတော။
 တံ ဝန္တထံ ပဉ္စလိကာ လဘိတွာ၊
 ဗုဒ္ဓေါ ဟဝေ ကပ္ပသတေဟိ ဒုလ္လဘောတိ။

စတ္တာလီသ သမာ ဒန္တာ၊ ကေသာ လောမာ စ သဗ္ဗသော။
 ဒေဝါ ဟရိသု ဧကေကံ၊ စက္ကဝါဠပရမ္မရာတိ။

မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

၄ - မဟာသုဒဿနသုတ္တ

၂၄၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကုသိနာရာယံ ဝိဟရတိ ဥပဝတ္တနေ မလ္လာနံ သာလဝနေ အန္တရေန ယမကသာလာနံ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ။ ဧကမန္တံ နိဿိန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “မာ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဣမသ္မိ ခုဒ္ဒကနဂရကေ ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကေ သာခါနဂရကေ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ သန္တိ ဘန္တေ အညာနိ မဟာနဂရာနိ။ သေယျထိဒံ၊ စမ္မာ ရာဇဂဟံ သာဝတ္ထိ သာကေတံ ကောသမ္ဘိ ဗာရာဏသီ၊ ဧတ္ထ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယတု။ ဧတ္ထ ဗဟူ ခတ္တိယ-မဟာသာလာ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာ ဂဟပတိမဟာသာလာ တထာဂတေ အဘိပ္ပသန္နာ၊ တေ တထာဂတဿ သရီရပူဇံ ကရိဿန္တိ”တိ။

၂၄၂။ မာ ဟေဝံ အာနန္ဒ အဝစ၊ မာ ဟေဝံ အာနန္ဒ အဝစ “ခုဒ္ဒကနဂရကံ ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကံ သာခါနဂရကံ”န္တိ။

ကုသာဝတီရာဇဓာနီ

ဘူတပုဗ္ဗံ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော နာမ အဟောသိ ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဝသိတ္တော^၁ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝီ ဇေပဒတ္တာဝရိယပ္ပတ္တော။ ရညော အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနဿ အယံ ကုသိနာရာ ကုသာဝတီ နာမ ရာဇဓာနီ အဟောသိ။ ပုရတ္ထိမေန စ ပစ္စိမေန စ ဒွါဒသယောဇနာနိ အာယာ-မေန၊ ဥတ္တရေန စ ဒက္ခိဏေန စ သတ္တယောဇနာနိ ဝိတ္တာရေန၊ ကုသာဝတီ အာနန္ဒ ရာဇဓာနီ ဣဒ္ဓါ စေဝ အဟောသိ ဖီတာ စ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏမနုဿာ စ သုဘိက္ခာ စ။ သေယျထာပိ အာနန္ဒ ဒေဝါနံ အာဠကမန္တာ နာမ ရာဇဓာနီ ဣဒ္ဓါ စေဝ ဟောတိ ဖီတာ စ^၂ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏယက္ခာ စ သုဘိက္ခာ စ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္ဒ ကုသာဝတီ ရာဇဓာနီ ဣဒ္ဓါ စေဝ အဟောသိ ဖီတာ စ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏမနုဿာ စ သုဘိက္ခာ စ။ ကုသာဝတီ အာနန္ဒ ရာဇဓာနီ ဒသဟိ သဒ္ဓေဟိ အဝိဝိတ္တာ အဟောသိ ဒိဝါ စေဝ ရတ္တိဉ္စ။ သေယျထိဒံ၊ ဟတ္ထိသဒ္ဓေန အဿသဒ္ဓေန ရထသဒ္ဓေန ဘောရိသဒ္ဓေန မုဒိဂံသဒ္ဓေန ဝိဏာသဒ္ဓေန ဂီတသဒ္ဓေန

၁-ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဝသိတ္တော (က)၊ စက္ကဝတ္တိဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ (မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တ)

၂-ဣဒ္ဓါ စေဝ အဟောသိ ဖီတာ စ (သုဉ္စ)

သင်္ခံသဒ္ဓေန သမ္ပသဒ္ဓေန ပါဏိတာဠသဒ္ဓေန “အသ္မာထ ပိဝထ ခါဒထာ”တိ ဒသမေန သဒ္ဓေန။

ကုသာဝတီ အာနန္ဒ ရာဇောနီ သတ္တဟိ ပါကာရေဟိ ပရိက္ခိတ္တာ အဟောသိ။ ဧကော ပါကာရော သောဝဏ္ဏမယော၊ ဧကော ရူပိယမယော၊ ဧကော ဝေဠုရိယမယော၊ ဧကော ဖလိကမယော၊ ဧကော လောဟိတင်္ဂမယော^၁၊ ဧကော မသာရဂလ္လမယော၊ ဧကော သဗ္ဗရတနမယော။ ကုသာဝတီယာ အာနန္ဒ ရာဇောနီယာ စတုနံ ဝဏ္ဏာနံ ဒွါရာနိ အဟောသုံ။ ဧကံ ဒွါရံ သောဝဏ္ဏမယံ၊ ဧကံ ရူပိယမယံ၊ ဧကံ ဝေဠုရိယမယံ၊ ဧကံ ဖလိကမယံ၊ ဧကောသ္မိံ ဒွါရေ သတ္တ သတ္တ ဒေသိကာ နိခါတာ အဟောသုံ တိပေါရိသင်္ဂါ တိပေါရိသင်္ဂါခါတာ ဒွါဒသပေါရိသာ ဥဗ္ဗေနေ။ ဧကာ ဒေသိကာ သောဝဏ္ဏမယာ၊ ဧကာ ရူပိယမယာ၊ ဧကာ ဝေဠုရိယမယာ၊ ဧကာ ဖလိကမယာ၊ ဧကာ လောဟိတင်္ဂမယာ၊ ဧကာ မသာရဂလ္လမယာ၊ ဧကာ သဗ္ဗရတနမယာ။

ကုသာဝတီ အာနန္ဒ ရာဇောနီ သတ္တဟိ တာလပန္နိဟိ ပရိက္ခိတ္တာ အဟောသိ။ ဧကာ တာလပန္နိ သောဝဏ္ဏမယာ၊ ဧကာ ရူပိယမယာ၊ ဧကာ ဝေဠုရိယမယာ၊ ဧကာ ဖလိကမယာ၊ ဧကာ လောဟိတင်္ဂမယာ၊ ဧကာ မသာရဂလ္လမယာ၊ ဧကာ သဗ္ဗရတနမယာ။ သောဝဏ္ဏမယဿ တာလဿ သောဝဏ္ဏမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊ ရူပိယမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ ရူပိယမယဿ တာလဿ ရူပိယမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊ သောဝဏ္ဏမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ ဝေဠုရိယမယဿ တာလဿ ဝေဠုရိယမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊ ဖလိကမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ ဖလိကမယဿ တာလဿ ဖလိကမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊ ဝေဠုရိယမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ လောဟိတင်္ဂမယဿ တာလဿ လောဟိတင်္ဂမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊ မသာရဂလ္လမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ မသာရဂလ္လမယဿ တာလဿ မသာရဂလ္လမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊ လောဟိတင်္ဂမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ သဗ္ဗရတနမယဿ တာလဿ သဗ္ဗရတနမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊ သဗ္ဗရတနမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ တာသံ ခေါ ပနာနန္တ တာလပန္နိနံ ဝါတေရိတာနံ သဒ္ဓေါ အဟောသိ ဝဂ္ဂ စ ရဇနီယော စ မဓနီယော^၂ စ မဒနီယော စ။ သေယျထာပိ အာနန္ဒ ပဉ္စဂီကဿ တူရိယဿ သုဝိနီတဿ သုပ္ပဋိတာဠိတဿ သုကုသလေဟိ သမန္နာဟတဿ သဒ္ဓေါ ဟောတိ ဝဂ္ဂ

၁-လောဟိတင်္ဂမယော(က)၊ လောဟိတကမယော (ဗျာကရဏေသု) ၂-ကမနီယော (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

စ ရဇနီယော စ ခမနီယော စ မဒနီယော စ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္တ တာသံ တာလပန္နိနံ ဝါတေရိတာနံ သဒ္ဓေါ အဟောသိ ဝဂ္ဂ၊ စ ရဇနီယော စ ခမနီယော စ မဒနီယော စ။ ယေ ခေါ ပနာနန္တ တေန သမယေန ကုသာဝတိယာ ရာဇဓာနိယာ ဓုတ္တာ အဟေသုံ သောဏ္ဍာ ပိပါသာ၊ တေ တာသံ တာလပန္နိနံ ဝါတေရိတာနံ သဒ္ဓေန ပရိစာရေသုံ။

စက္ကရတန

၂၄၃။ ရာဇာ အာနန္တ မဟာသုဒဿနော သတ္တဟိ ရတနေဟိ သမန္နာ-
ဂတော အဟောသိ စတူဟိ စ ဣဒ္ဓိဟိ။ ကတမေဟိ သတ္တဟိ။ ဣဓာနန္တ
ရညော မဟာသုဒဿနဿ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ သီသံနာတဿ
ဥပေါသထိကဿ ဥပရိပါသာဒဝရဂတဿ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ ပါတုရဟောသိ
သဟဿာရံ သနေမိကံ သနာဘိကံ သဗ္ဗကာရပရိပူရံ၊ ဒိသွာ ရညော
မဟာသုဒဿနဿ ဧတဒဟောသိ “သုတံ ခေါ ပန မေတံ ‘ယဿ ရညော
ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ သီသံနာတဿ
ဥပေါသထိကဿ ဥပရိပါသာဒဝရဂတဿ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ ပါတုဘဝတိ
သဟဿာရံ သနေမိကံ သနာဘိကံ သဗ္ဗကာရပရိပူရံ၊ သော ဟောတိ
ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ’တိ။ အသံ န ခေါ အဟံ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ”တိ။

၂၄၄။ အထ ခေါ အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဥဋ္ဌာယာသနာ
ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ဝါမေန ဟတ္ထေန သုဝဏ္ဏဘိကာရံ ဂဟေတွာ
ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန စက္ကရတနံ အဗ္ဗုတ္တိရိ “ပဝတ္တတု ဘဝံ စက္ကရတနံ၊
အဘိဝိဇ္ဇနာတု ဘဝံ စက္ကရတနံ”န္တိ။ အထ ခေါ တံ အာနန္တ စက္ကရတနံ
ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ ပဝတ္တိ၊ အနုဒေဝ^၂ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော သဒ္ဓိံ
စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ၊ ယသ္မိံ ခေါ ပနာနန္တ ပဒေသေ စက္ကရတနံ ပတိဋ္ဌာသိ၊
တတ္ထ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဝါသံ ဥပဂစ္ဆိံ သဒ္ဓိံ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ။
ယေ ခေါ ပနာနန္တ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရာဇာနံ
မဟာသုဒဿနံ ဥပသင်္ဂမိတွာ ဧဝမာဟံသု “ဧဟိ ခေါ မဟာရာဇ၊ သွာဂတံ တေ
မဟာရာဇ၊ သင်္ဂံ တေ မဟာရာဇ၊ အနုသာသ မဟာရာဇာ”တိ။ ရာဇာ မဟာ-
သုဒဿနော ဧဝမာဟ “ပါဏော န ဟန္တဗ္ဗော၊ အဒိန္နံ န အာဒါတဗ္ဗံ၊ ကာမေသု
မိစ္ဆာ န စရိတဗ္ဗာ၊ မုသာ န ဘဏိတဗ္ဗာ၊ မဇ္ဇံ န ပါတဗ္ဗံ၊ ယထာဘူတ္တဉ္စ

ဘုဉ္ဇထာ”တိ။ ယေ ခေါ ပနာနန္တ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရညော မဟာသုဒဿနဿ အနုယန္တာ အဟေသုံ။ အထ ခေါ တံ အာနန္တ စက္ကရတနံ ပုရတ္ထိမံ သမုဒ္ဒံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ ပဝတ္တိ။ပ။ ဒက္ခိဏံ သမုဒ္ဒံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ ပစ္စိမံ ဒိသံ ပဝတ္တိ။ပ။ ပစ္စိမံ သမုဒ္ဒံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ ဥတ္တရံ ဒိသံ ပဝတ္တိ။ အန္တဒေဝ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော သဒ္ဓိံ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ၊ ယသ္မိံ ခေါ ပနာနန္တ ပဒေသေ စက္ကရတနံ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တတ္ထ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဝါသံ ဥပဂစ္ဆိ သဒ္ဓိံ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ။ ယေ ခေါ ပနာနန္တ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟံသု “ဧဟိ ခေါ မဟာရာဇ၊ သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ သင်္ကံ တေ မဟာရာဇ၊ အနုသာသ မဟာရာဇာ”တိ။ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဧဝမာဟ “ပါဏော န ဟန္တဗ္ဗော၊ အဒိန္နံ န အာဒါတဗ္ဗံ၊ ကာမေသု မိစ္ဆာ န စရိတဗ္ဗာ၊ မုသာ န ဘဏိတဗ္ဗာ၊ မဇ္ဇံ န ပါတဗ္ဗံ၊ ယထာဘူတ္တဉ္စ ဘုဉ္ဇထာ”တိ။ ယေ ခေါ ပနာနန္တ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရညော မဟာသုဒဿနဿ အနုယန္တာ အဟေသုံ။

၂၄၅။ အထ ခေါ တံ အာနန္တ စက္ကရတနံ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ ပထဝီ အဘိဝိဇီနိတွာ ကုသာဝတိံ ရာဇောနိံ ပစ္စာဂန္တာ ရညော မဟာသုဒဿနဿ အန္တေပုရုဒ္ဓါရေ အတ္ထကရဏပမုခေ အက္ခာဟတံ မညေ အဋ္ဌာသိ ရညော မဟာသုဒဿနဿ အန္တေပုရံ ဥပသောဘယမာနံ။ ရညော အာနန္တ မဟာသုဒဿနဿ ဧဝရူပံ စက္ကရတနံ ပါတုရဟောသိ။(၁)

ဟတ္ထိရတန

၂၄၆။ ပုန စပရံ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ဟတ္ထိရတနံ ပါတုရဟောသိ သဗ္ဗသေတော သတ္တပ္ပတိဋ္ဌော ဣဒ္ဓိမာ ဝေဟာသင်္ဂမော ဥပေါသထော နာမ နာဂရာဇာ။ တံ ဒိသွာ ရညော မဟာသုဒဿနဿ စိတ္တံ ပသီဒိ “ဘဒ္ဒကံ ဝတ ဘော ဟတ္ထိယာနံ သစေ ဒမထံ ဥပေယျာ”တိ။ အထ ခေါ တံ အာနန္တ ဟတ္ထိရတနံ သေယျထာပိ နာမ ဂန္ဓဟတ္တာဇာနိယော ဒီဃရတ္တံ သုပရိဒန္တော၊ ဧဝမေဝ ဒမထံ ဥပဂစ္ဆိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တမေဝ ဟတ္ထိရတနံ ဝိမံသမာနော ပုဗ္ဗဏှသမယံ အဘိရုဟိတွာ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ ပထဝီ အနုယာယိတွာ ကုသာဝတိံ ရာဇောနိံ ပစ္စာဂန္တာ ပါတရာသမကာသိ။ ရညော အာနန္တ မဟာသုဒဿနဿ ဧဝရူပံ ဟတ္ထိရတနံ ပါတုရဟောသိ။(၂)

အဿရတန

၂၄၇။ ပုန စပရံ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ အဿရတနံ ပါတုရဟောသိ သဗ္ဗသေတော ကာဠသီသော မုဉ္ဇကေသော ဣဒ္ဓိမာ ဝေဟာ-သင်္ဂမော ဝလာဟကော နာမ အဿရာဇာ။ တံ ဒိသွာ ရညော မဟာ-သုဒဿနဿ စိတ္တံ ပသီဒိ “ဘဒ္ဒကံ ဝတ ဘော အဿယာနံ သစေ ဒမထံ ဥပေယျာ”တိ။ အထ ခေါ တံ အာနန္တ အဿရတနံ သေယျထာပိ နာမ ဘဒ္ဒေါ အဿာဇာနိယော ဒီဃရတ္တံ သုပရိဒန္တော၊ ဧဝမေဝ ဒမထံ ဥပဂစ္ဆိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တမေဝ အဿရတနံ ဝိမံသမာနော ပုဗ္ဗဏှသမယံ အဘိရဟိတွာ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ ပထဝီ အနုယာယိတွာ ကုသာဝတိ ရာဇောနိ ပစ္စာဂန္တာ ပါတရာသမကာသိ။ ရညော အာနန္တ မဟာသုဒဿနဿ ဧဝရူပံ အဿရတနံ ပါတုရဟောသိ။ (၃)

မဏိရတန

၂၄၈။ ပုန စပရံ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ မဏိရတနံ ပါတု-ရဟောသိ။ သော အဟောသိ မဏိ ဝေဠုရိယော သုဘော ဇာတိမာ အဋ္ဌံသော သုပရိကမ္မကတော အစ္ဆော ဝိပ္ပသန္တော အနာဝိလော သဗ္ဗကာရသမ္ပန္တော။ တဿ ခေါ ပနာနန္တ မဏိရတနဿ အဘာ သမန္တာ ယောဇနံ ဖုဠာ အဟောသိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တမေဝ မဏိရတနံ ဝိမံသမာနော စတုရဂီနိ သေနံ သန္တယိတွာ မဏိ ဓဇ္ဇေ အာရောပေတွာ ရတ္တန္တကာရတိမိသာယ ပါယာသိ။ ယေ ခေါ ပနာနန္တ သမန္တာ ဂါမာ အဟေသု၊ တေ တေနောဘာသေန ကမ္မန္တေ ပယောဇေသု ဒိဝါတိ မညမာနာ။ ရညော အာနန္တ မဟာသုဒဿနဿ ဧဝရူပံ မဏိရတနံ ပါတုရဟောသိ။ (၄)

ဣတ္ထိရတန

၂၄၉။ ပုန စပရံ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ဣတ္ထိရတနံ ပါတုရဟောသိ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရ-တာယ သမန္နာဂတာ နာတိဒီဃာ နာတိရဿာ နာတိကိသာ နာတိထူလာ နာတိကာဠိကာ နာစောဒါတာ အတိက္ကန္တာ မာနုသိဝဏ္ဏံ^၁ အပ္ပတ္တာ ဒိဗ္ဗဝဏ္ဏံ။ တဿ ခေါ ပနာနန္တ ဣတ္ထိရတနဿ ဧဝရူပေါ ကာယသမ္ပဿော ဟောတိ၊

၁-မာနုသိဝဏ္ဏံ (သျှာ)

သေယျထာပိ နာမ တူလပိစုနော ဝါ ကပ္ပိသပိစုနော ဝါ။ တဿ ခေါ ပနာနန္တ ဣတ္ထိရတနဿ သီတေ ဥဏှာနိ ဂတ္တာနိ ဟောန္တိ၊ ဥဏှေ သီတာနိ။ တဿ ခေါ ပနာနန္တ ဣတ္ထိရတနဿ ကာယတော စန္ဒနဂန္ဓော ဝါယတိ၊ မုခတော ဥပ္ပလဂန္ဓော။ တံ ခေါ ပနာနန္တ ဣတ္ထိရတနံ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ပုဗ္ဗုဒ္ဓာယိနိ အဟောသိ ပစ္စာနိပါတိနိ ကိကာရပဋိဿာပိနိ မနာပစာရိနိ ပိယဝါဒိနိ။ တံ ခေါ ပနာနန္တ ဣတ္ထိရတနံ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ မနသာပိ နော အတိစရိ၊ ကုတော ပန ကာယေန။ ရညော အာနန္တ မဟာသုဒဿနဿ ဧဝရူပံ ဣတ္ထိရတနံ ပါတုရဟောသိ။ (၅)

ဂဟပတိရတန

၂၅၀။ ပုန စပရံ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ဂဟပတိရတနံ ပါတုရဟောသိ။ တဿ ကမ္မဝိပါကဇံ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပါတုရဟောသိ၊ ယေန နိမိ ပဿတိ သဿာမိကံပိ အဿာမိကံပိ။ သော ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟ “အပ္ပေါသုက္ကော တံ ဒေဝ ဟောဟိ၊ အဟံ တေ ဓနေန ဓနကရဏီယံ ကရိဿာမိ”တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တမေဝ ဂဟပတိရတနံ ဝိမံသမာနော နာဝံ အဘိရုဟိတွာ မဇ္ဈေ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ သောတံ ဩဂါဟိတွာ ဂဟပတိရတနံ ဧတဒေါစ “အတ္ထော မေ ဂဟပတိ ဟိရညသုဝဏ္ဏေနာ”တိ။ တေန ဟိ မဟာရာဇ ဧကံ တီရံ နာဝါ ဥပေတူတိ။ ဣဓေဝ မေ ဂဟပတိ အတ္ထော ဟိရညသုဝဏ္ဏေနာတိ။ အထ ခေါ တံ အာနန္တ ဂဟပတိရတနံ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဥဒကံ ဩမသိတွာ ပူရံ ဟိရညသုဝဏ္ဏဿ ကုမ္ဘိ ဥဒ္ဓရိတွာ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဧတဒေါစ “အလမေတ္တာဝတာ မဟာရာဇ၊ ကတမေတ္တာဝတာ မဟာရာဇ၊ ပူဇိတမေတ္တာဝတာ မဟာရာဇာ”တိ။ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဧဝမာဟ “အလမေတ္တာဝတာ ဂဟပတိ၊ ကတမေတ္တာဝတာ ဂဟပတိ၊ ပူဇိတမေတ္တာဝတာ ဂဟပတိ”တိ။ ရညော အာနန္တ မဟာသုဒဿနဿ ဧဝရူပံ ဂဟပတိရတနံ ပါတုရဟောသိ။ (၆)

ပရိဏာယကရတန

၂၅၁။ ပုန စပရံ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ပရိဏာယကရတနံ ပါတုရဟောသိ ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော မေဓာဝီ ပဋိဗလော ရာဇာနံ

မဟာသုဒဿနံ ဥပယာပေတဗ္ဗံ ဥပယာပေတုံ အပယာပေတဗ္ဗံ အပယာပေတုံ ဌပေတဗ္ဗံ ဌပေတုံ။ သော ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟ “အပ္ပေါသုက္ကော တံ ဒေဝ ဟောဟိ၊ အဟမနုဿာသိဿာမိ”တိ။ ရညော အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနဿ ဧဝရူပံ ပရိဏာယကရတနံ ပါတုရဟောသိ။ (၇)

ရာဇာ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနော ဣမေဟိ သတ္တဟိ ရတနေဟိ သမန္နာဂတော အဟောသိ။

စတုက္ကဒ္ဓိသမန္နာဂတ

၂၅၂။ (ရာဇာ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနော စတူဟိ ဣဒ္ဓိဟိ သမန္နာဂတော အဟောသိ။) ကတမာဟိ စတူဟိ ဣဒ္ဓိဟိ။ ဣဓာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော အဘိရူပေါ အဟောသိ ဒဿနိယော ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏ-
ပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော အတိဝိယ အညေဟိ မနုဿေဟိ။ ရာဇာ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနော ဣမာယ ပဌမာယ ဣဒ္ဓိယာ သမန္နာဂတော အဟောသိ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဒိဃာယုကော အဟောသိ စိရဋ္ဌိတိကော အတိဝိယ အညေဟိ မနုဿေဟိ။ ရာဇာ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနော ဣမာယ ဒုတိယာယ ဣဒ္ဓိယာ သမန္နာဂတော အဟောသိ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော အပ္ပါဗာဓော အဟောသိ အပ္ပါတင်္ဂော သမဝေပါကိနိယာ ဂဟဏိယာ သမန္နာဂတော နာတိသီတာယ နာစူဏှာယ အတိဝိယ အညေဟိ မနုဿေဟိ။ ရာဇာ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနော ဣမာယ တတိယာယ ဣဒ္ဓိယာ သမန္နာဂတော အဟောသိ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာနံ ပိယော အဟောသိ မနာပေါ။ သေယျထာပိ အာနန္ဒ ပိတာ ပုတ္တာနံ ပိယော ဟောတိ မနာပေါ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာနံ ပိယော အဟောသိ မနာပေါ။ ရညောပိ အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနဿ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ ပိယာ အဟေသုံ မနာပါ။ သေယျထာပိ အာနန္ဒ ပိတု ပုတ္တာ ပိယာ ဟောန္တိ မနာပါ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္ဒ ရညောပိ မဟာသုဒဿနဿ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ ပိယာ အဟေသုံ မနာပါ။

ဘူတပုဗ္ဗံ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ ဥယျာနဘူမိံ နိယျာသိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟံသု “အတရမာနော ဒေဝ ယာဟိ၊

ယထာ တံ မယံ စိရတရံ ပဿေယျာမာ”တိ။ ရာဇာပိ အာနန္တ မဟာသုဒဿနော သာရထိ အာမန္တေသိ “အတရမာနော သာရထိ ရထံ ပေသေဟိ၊ ယထာ အဟံ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေ စိရတရံ ပဿေယျ”န္တိ။ ရာဇာ အာနန္တ မဟာသုဒဿနော ဣမာယ စတုတ္ထိယာ^၁ ဣဒ္ဓိယာ သမန္နာဂတော အဟောသိ။ ရာဇာ အာနန္တ မဟာသုဒဿနော ဣမာဟိ စတူဟိ ဣဒ္ဓိဟိ သမန္နာဂတော အဟောသိ။

ဓမ္မပါသာဒပေါက္ခရဏိ

၂၅၃။ အထ ခေါ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ဧတဒဟောသိ “ယံနုနာဟံ ဣမာသု တာလန္တရိကာသု ဓနသတေ ဓနသတေ ပေါက္ခရဏိယော မာပေယျ”န္တိ။

မာပေသိ ခေါ အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တာသု တာလန္တရိကာသု ဓနသတေ ဓနသတေ ပေါက္ခရဏိယော။ တာ ခေါ ပနာနန္တ ပေါက္ခရဏိယော စတုန္တံ ဝဏ္ဏာနံ ဣဋ္ဌကာဟိ စိတာ အဟောသုံ၊ ဧကာ ဣဋ္ဌကာ သောဝဏ္ဏမယာ ဧကာ ရူပိယမယာ ဧကာ ဝေဠုရိယမယာ ဧကာ ဖလိကမယာ။

တာသု ခေါ ပနာနန္တ ပေါက္ခရဏိသု စတ္တာရိ စတ္တာရိ သောပါနာနိ အဟောသုံ စတုန္တံ ဝဏ္ဏာနံ၊ ဧကံ သောပါနံ သောဝဏ္ဏမယံ ဧကံ ရူပိယမယံ ဧကံ ဝေဠုရိယမယံ ဧကံ ဖလိကမယံ။ သောဝဏ္ဏမယဿ သောပါနဿ သောဝဏ္ဏမယာ ထမ္ဘာ အဟောသုံ ရူပိယမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ရူပိယမယဿ သောပါနဿ ရူပိယမယာ ထမ္ဘာ အဟောသုံ သောဝဏ္ဏမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ဝေဠုရိယမယဿ သောပါနဿ ဝေဠုရိယမယာ ထမ္ဘာ အဟောသုံ ဖလိကမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ဖလိကမယဿ သောပါနဿ ဖလိကမယာ ထမ္ဘာ အဟောသုံ ဝေဠုရိယမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ တာ ခေါ ပနာနန္တ ပေါက္ခရဏိယော ဒွိဟိ ဝေဒိကာဟိ ပရိက္ခိတ္တာ အဟောသုံ ဧကာ ဝေဒိကာ သောဝဏ္ဏမယာ ဧကာ ရူပိယမယာ။ သောဝဏ္ဏမယာယ ဝေဒိကာယ သောဝဏ္ဏမယာ ထမ္ဘာ အဟောသုံ ရူပိယမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ရူပိယမယာယ ဝေဒိကာယ ရူပိယမယာ ထမ္ဘာ အဟောသုံ သောဝဏ္ဏမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ အထ ခေါ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ဧတဒဟောသိ “ယံနုနာဟံ ဣမာသု ပေါက္ခရဏိသု ဧဝရူပံ မာလံ ရောပါပေယျံ ဥပ္ပလံ ပဒုမံ ကုမုဒံ ပုဏ္ဏရိကံ သဗ္ဗောတုကံ သဗ္ဗဇနဿ အနာဝဋ္ဌ”န္တိ။ ရောပါပေသိ

ခေါ် အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တာသု ပေါက္ခရဏီသု ဧဝရူပံ မာလံ ဥပ္ပလံ ပဒုမံ ကုမုဒံ ပုဏ္ဏရိုက်ံ သဗ္ဗောတုကံ သဗ္ဗဇနဿ အနာဝဋ်။

၂၅၄။ အထ ခေါ် အာနန္ဒ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ဧတဒဟောသိ “ယံနူနာဟံ ဣမာသံ ပေါက္ခရဏီနံ တီရေ နှာပကေ ပုရိသေ ဌပေယျံ၊ ယေ အာဂတာဂတံ ဇနံ နှာပေဿန္တိ”တိ။ ဌပေသိ ခေါ် အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တာသံ ပေါက္ခရဏီနံ တီရေ နှာပကေ ပုရိသေ၊ ယေ အာဂတာဂတံ ဇနံ နှာပေသုံ။

အထ ခေါ် အာနန္ဒ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ဧတဒဟောသိ “ယံနူနာဟံ ဣမာသံ ပေါက္ခရဏီနံ တီရေ ဧဝရူပံ ဒါနံ ပဌပေယျံ အန္တံ အန္တဋ္ဌိကဿ^၁ ပါနံ ပါနဋ္ဌိကဿ ဝတ္ထံ ဝတ္ထဋ္ဌိကဿ ယာနံ ယာနဋ္ဌိကဿ သယနံ သယနဋ္ဌိကဿ ဣတ္ထိံ ဣတ္ထိဋ္ဌိကဿ ဟိရညံ ဟိရညဋ္ဌိကဿ သုဝဏ္ဏံ သုဝဏ္ဏဋ္ဌိကဿ”တိ။ ပဌပေသိ ခေါ် အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တာသံ ပေါက္ခရဏီနံ တီရေ ဧဝရူပံ ဒါနံ အန္တံ အန္တဋ္ဌိကဿ ပါနံ ပါနဋ္ဌိကဿ ဝတ္ထံ ဝတ္ထဋ္ဌိကဿ ယာနံ ယာနဋ္ဌိကဿ သယနံ သယနဋ္ဌိကဿ ဣတ္ထိံ ဣတ္ထိဋ္ဌိကဿ ဟိရညံ ဟိရညဋ္ဌိကဿ သုဝဏ္ဏံ သုဝဏ္ဏဋ္ဌိကဿ။

၂၅၅။ အထ ခေါ် အာနန္ဒ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ ပဟူတံ သာပတေယျံ အာဒါယ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟံသု “ဣဒံ ဒေဝ ပဟူတံ သာပတေယျံ ဒေဝဥပေဝ ဥဒ္ဓိဿ အာဘတံ၊ တံ ဒေဝေါ ပဋိဂ္ဂဏှတူ”တိ။ အလံ ဘော မမပိဒံ ပဟူတံ သာပတေယျံ ဓမ္မိကေန ဗလိနာ အဘိသင်္ခတံ၊ တဉ္စ ဝေါ ဟောတု၊ ဣတော စ ဘိယျော ဟရဏာတိ။ တေ ရညော ပဋိက္ခိတ္တာ ဧကမန္တံ အပက္ကမ္မ ဧဝံ သမစိန္တေသု “န ခေါ ဧတံ အမှာကံ ပတိရူပံ၊ ယံ မယံ ဣမာနိ သာပတေယျာနိ ပုနဒေဝ သကာနိ ဃရာနိ ပဋိဟရေယျာမ။ ယံနူန မယံ ရညော မဟာသုဒဿနဿ နိဝေသနံ မာပေယျာမာ”တိ။ တေ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟံသု “နိဝေသနံ တေ ဒေဝ မာပေဿာမာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ခေါ် အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တုဏှိဘာဝေန။

၂၅၆။ အထ ခေါ် အာနန္ဒ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ရညော မဟာသုဒဿနဿ စေတသာ စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ ဝိဿကမ္ပံ^၂ ဒေဝပုတ္တံ အာမန္တေသိ

၁-အန္တတ္ထိတဿ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)၊ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ပကတိရူပေနေဝ ဒိဿတိ။ ၂-ဝိသုကမ္ပံ (က)

“ဧဟိ တံ သမ္ပ ဝိဿကမ္မ၊ ရညော မဟာသုဒဿနဿ နိဝေသနံ မာပေဟိ ဓမ္မံ နာမ ပါသာဒ”န္တိ။ “ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ”တိ ခေါ အာနန္ဒ ဝိဿကမ္မော ဒေဝပုတ္တော သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဋိသုတွာ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ၊ ဧဝမေဝ ဒေဝေသု တာဝတိံသေသု အန္တရဟိတော ရညော မဟာသုဒဿနဿ ပုရတော ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ဝိဿကမ္မော ဒေဝပုတ္တော ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဧတဒေါစ “နိဝေသနံ တေ ဒေဝ မာပေဿာမိ ဓမ္မံ နာမ ပါသာဒ”န္တိ။ အဓိဝါသေသိ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော တုဏှိဘာဝေန။

မာပေသိ ခေါ အာနန္ဒ ဝိဿကမ္မော ဒေဝပုတ္တော ရညော မဟာသုဒဿနဿ နိဝေသနံ ဓမ္မံ နာမ ပါသာဒ။ ဓမ္မော အာနန္ဒ ပါသာဒေါ ပုရတ္ထိမေန ပစ္စိမေန စ ယောဇနံ အာယာမေန အဟောသိ။ ဥတ္တရေန ဒက္ခိဏေန စ အမုယောဇနံ ဝိတ္တာရေန။ ဓမ္မဿ အာနန္ဒ ပါသာဒဿ တိပေါရိသံ ဥစ္စတရေန ဝတ္ထုစိတံ အဟောသိ စတုန္ဒံ ဝဏ္ဏာနံ ဣဋ္ဌကာဟိ၊ ဧကာ ဣဋ္ဌကာ သောဝဏ္ဏမယာ ဧကာ ရူပိယမယာ ဧကာ ဝေဠုရိယမယာ ဧကာ ဖလိကမယာ။

ဓမ္မဿ အာနန္ဒ ပါသာဒဿ စတုရာသီတိ ထမ္ဘသဟဿာနိ အဟေသုံ စတုန္ဒံ ဝဏ္ဏာနံ၊ ဧကာ ထမ္ဘော သောဝဏ္ဏမယာ ဧကာ ရူပိယမယာ ဧကာ ဝေဠုရိယမယာ ဧကာ ဖလိကမယာ။ ဓမ္မော အာနန္ဒ ပါသာဒေါ စတုန္ဒံ ဝဏ္ဏာနံ ဖလကေဟိ သန္တတော အဟောသိ၊ ဧကံ ဖလကံ သောဝဏ္ဏမယံ ဧကံ ရူပိယမယံ ဧကံ ဝေဠုရိယမယံ ဧကံ ဖလိကမယံ။

ဓမ္မဿ အာနန္ဒ ပါသာဒဿ စတုဝိသတိ သောပါနာနိ အဟေသုံ စတုန္ဒံ ဝဏ္ဏာနံ၊ ဧကံ သောပါနံ သောဝဏ္ဏမယံ ဧကံ ရူပိယမယံ ဧကံ ဝေဠုရိယမယံ ဧကံ ဖလိကမယံ။ သောဝဏ္ဏမယဿ သောပါနဿ သောဝဏ္ဏမယာ ထမ္ဘာ အဟေသုံ ရူပိယမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ရူပိယမယဿ သောပါနဿ ရူပိယမယာ ထမ္ဘာ အဟေသုံ သောဝဏ္ဏမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ဝေဠုရိယမယဿ သောပါနဿ ဝေဠုရိယမယာ ထမ္ဘာ အဟေသုံ ဖလိကမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ဖလိကမယဿ သောပါနဿ ဖလိကမယာ ထမ္ဘာ အဟေသုံ ဝေဠုရိယမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။

ဓမ္မော အာနန္ဒ ပါသာဒေ စတုရာသီတိ ဣဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ အဟေသုံ စတုန္ဒံ ဝဏ္ဏာနံ၊ ဧကံ ဣဋ္ဌာဂါရံ သောဝဏ္ဏမယံ ဧကံ ရူပိယမယံ ဧကံ

ဝေဠုရိယမယံ ဧကံ ဖလိကမယံ။ သောဝဏ္ဏမယော ကုဋ္ဌာဂါရေ ရူပိယမယော ပလ္လင်္ကော ပညတ္တော အဟောသိ၊ ရူပိယမယော ကုဋ္ဌာဂါရေ သောဝဏ္ဏမယော ပလ္လင်္ကော ပညတ္တော အဟောသိ၊ ဝေဠုရိယမယော ကုဋ္ဌာဂါရေ ဒန္တမယော ပလ္လင်္ကော ပညတ္တော အဟောသိ၊ ဖလိကမယော ကုဋ္ဌာဂါရေ သာရမယော ပလ္လင်္ကော ပညတ္တော အဟောသိ။ သောဝဏ္ဏမယဿ ကုဋ္ဌာဂါရဿ ဒွါရေ ရူပိယမယော တာလော ဌိတော အဟောသိ၊ တဿ ရူပိယမယော ခန္ဓော သောဝဏ္ဏမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ ရူပိယမယဿ ကုဋ္ဌာဂါရဿ ဒွါရေ သောဝဏ္ဏမယော တာလော ဌိတော အဟောသိ၊ တဿ သောဝဏ္ဏမယော ခန္ဓော၊ ရူပိယမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ ဝေဠုရိယမယဿ ကုဋ္ဌာဂါရဿ ဒွါရေ ဖလိကမယော တာလော ဌိတော အဟောသိ၊ တဿ ဖလိကမယော ခန္ဓော၊ ဝေဠုရိယမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ ဖလိကမယဿ ကုဋ္ဌာဂါရဿ ဒွါရေ ဝေဠုရိယမယော တာလော ဌိတော အဟောသိ၊ တဿ ဝေဠုရိယမယော ခန္ဓော၊ ဖလိကမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။

၂၅၇။ အထ ခေါ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ဧတဒဟောသိ “ယံနူနာဟံ မဟာဝိယူဟဿ ကုဋ္ဌာဂါရဿ ဒွါရေ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏမယံ တာလဝနံ မာပေယျ၊ ယတ္ထ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသီဒိသာမိ”တိ။ မာပေသိ ခေါ အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော မဟာဝိယူဟဿ ကုဋ္ဌာဂါရဿ ဒွါရေ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏမယံ တာလဝနံ၊ ယတ္ထ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသီဒိ။ ဓမ္မော အာနန္တ ပါသာဒေါ ဒွိဟိ ဝေဒိကာဟိ ပရိက္ခိတ္တော အဟောသိ၊ ဧကာ ဝေဒိကာ သောဝဏ္ဏမယာ ဧကာ ရူပိယမယာ။ သောဝဏ္ဏမယာယ ဝေဒိကာယ သောဝဏ္ဏမယာ ထမ္ဘာ အဟေသုံ ရူပိယမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ရူပိယမယာယ ဝေဒိကာယ ရူပိယမယာ ထမ္ဘာ အဟေသုံ သောဝဏ္ဏမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။

၂၅၈။ ဓမ္မော အာနန္တ ပါသာဒေါ ဒွိဟိ ကိင်္ကီဏိကဇာလေဟိ^၁ ပရိက္ခိတ္တော အဟောသိ၊ ဧကံ ဇာလံ သောဝဏ္ဏမယံ ဧကံ ရူပိယမယံ။ သောဝဏ္ဏမယဿ ဇာလဿ ရူပိယမယာ ကိင်္ကီဏိကာ အဟေသုံ၊ ရူပိယမယဿ ဇာလဿ သောဝဏ္ဏမယာ ကိင်္ကီဏိကာ အဟေသုံ။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ ကိင်္ကီဏိက-ဇာလာနံ ဝါတေရိတာနံ သဒ္ဓေါ အဟောသိ ဝဂ္ဂု စ ရဇနီယော စ ခမနီယော စ မဒနီယော စ။ သေယျထာပိ အာနန္တ ပဉ္စဂီကဿ တူရိယဿ သုဝိနိတဿ

သုပ္ပဋိတာဠိတဿ သုကုသလေဟိ^၁ သမန္နာဟတဿ သဒ္ဓေါ ဟောတိ ဝဂ္ဂ စ ရဇနီယော စ ခမနီယော စ မဒနီယော စ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္တ တေသံ ကိင်္ဂိဏိကဇာလာနံ ဝါတေရိတာနံ သဒ္ဓေါ အဟောသိ ဝဂ္ဂ စ ရဇနီယော စ ကမနီယော စ မဒနီယော စ။ ယေ ခေါ ပနာနန္တ တေန သမယေန ကုသာဝတိယာ ရာဇဓာနိယာ ဓုတ္တာ အဟေသုံ သောဏ္ဏာ ပိပါသာ၊ တေ တေသံ ကိင်္ဂိဏိကဇာလာနံ ဝါတေရိတာနံ သဒ္ဓေန ပရိစာရေသုံ။ နိဋ္ဌိတော ခေါ ပနာနန္တ ဓမ္မော ပါသာဒေါ ဒုဒ္ဓိက္ခော အဟောသိ မုသတိ စက္ခုနိ။ သေယျဏာပိ အာနန္တ ဝဿာနံ ပစ္ဆိမေ မာသေ သရဒသမယေ ဝိဒ္ဓေ ဝိဂတ-ဝလာဟကေ ဒေဝေ အာဒိစ္စော နဘံ အဗ္ဘုဿက္ကမာနော^၂ ဒုဒ္ဓိက္ခော^၃ ဟောတိ မုသတိ စက္ခုနိ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္တ ဓမ္မော ပါသာဒေါ ဒုဒ္ဓိက္ခော အဟောသိ မုသတိ စက္ခုနိ။

၂၅၉။ အထ ခေါ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ဧတဒဟောသိ။ “ယံနူနာဟံ ဓမ္မဿ ပါသာဒဿ ပုရတော ဓမ္မံ နာမ ပေါက္ခရဏိ^၁ မာပေယျ”န္တိ။ မာပေသိ ခေါ အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဓမ္မဿ ပါသာဒဿ ပုရတော ဓမ္မံ နာမ ပေါက္ခရဏိ။ ဓမ္မာ အာနန္တ ပေါက္ခရဏိ ပုရတ္ထိမေန ပစ္ဆိမေန စ ယောဇနံ အာယာမေန အဟောသိ၊ ဥတ္တရေန ဒက္ခိဏေန စ အဗုယောဇနံ ဝိတ္တာရေန။ ဓမ္မာ အာနန္တ ပေါက္ခရဏိ စတုနံ ဝဏ္ဏာနံ ဣဋ္ဌကာဟိ စိတာ အဟောသိ၊ ဧကာ ဣဋ္ဌကာ သောဝဏ္ဏမယာ ဧကာ ရူပိယမယာ ဧကာ ဝေဠုရိယမယာ ဧကာ ဖလိကမယာ။

ဓမ္မာယ အာနန္တ ပေါက္ခရဏိယာ စတုဝိသတိ သောပါနာနိ အဟေသုံ စတုနံ ဝဏ္ဏာနံ၊ ဧကံ သောပါနံ သောဝဏ္ဏမယံ ဧကံ ရူပိယမယံ ဧကံ ဝေဠု-ရိယမယံ ဧကံ ဖလိကမယံ။ သောဝဏ္ဏမယဿ သောပါနဿ သောဝဏ္ဏမယာ ထမ္ဘာ အဟေသုံ ရူပိယမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ရူပိယမယဿ သောပါနဿ ရူပိယမယာ ထမ္ဘာ အဟေသုံ သောဝဏ္ဏမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ဝေဠုရိယမယဿ သောပါနဿ ဝေဠုရိယမယာ ထမ္ဘာ အဟေသုံ ဖလိကမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။ ဖလိကမယဿ သောပါနဿ ဖလိကမယာ ထမ္ဘာ အဟေသုံ ဝေဠုရိယမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။

ဓမ္မာ အာနန္တ ပေါက္ခရဏိ ဒွိဟိ ဝေဒိကာဟိ ပရိက္ခိတ္တာ အဟောသိ၊ ဧကာ ဝေဒိကာ သောဝဏ္ဏမယာ ဧကာ ရူပိယမယာ။ သောဝဏ္ဏမယာယ ဝေဒိကာယ

၁-ကုသလေဟိ (သီ၊သျှ၊ကံ၊ဣ)

၂-အဗ္ဘုဂ္ဂမမာနော (သီ၊ဣ၊က)

၃-ဒုဒ္ဓိက္ခော (ဣ)

သောဝဏ္ဏမယာ ထမ္ဘာ အဟေသုံ ရူပိယမယာ သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။
ရူပိယမယာယ ဝေဒိကာယ ရူပိယမယာ ထမ္ဘာ အဟေသုံ သောဝဏ္ဏမယာ
သူစိယော စ ဥဏှိသဉ္စ။

ဓမ္မာ အာနန္တ ပေါက္ခရဏီ သတ္တဟိ တာလပန္နိဟိ ပရိက္ခိတ္တာ အဟောသိ၊
ဧကာ တာလပန္နိ သောဝဏ္ဏမယာ ဧကာ ရူပိယမယာ ဧကာ ဝေဠုရိယမယာ
ဧကာ ဖလိကမယာ ဧကာ လောဟိတင်္ဂမယာ ဧကာ မသာရဂလ္လမယာ
ဧကာ သဗ္ဗရတနမယာ။ သောဝဏ္ဏမယဿ တာလဿ သောဝဏ္ဏမယော
ခန္ဓော အဟောသိ၊ ရူပိယမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ ရူပိယမယဿ
တာလဿ ရူပိယမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊ သောဝဏ္ဏမယာနိ ပတ္တာနိ စ
ဖလာနိ စ။ ဝေဠုရိယမယဿ တာလဿ ဝေဠုရိယမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊
ဖလိကမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ ဖလိကမယဿ တာလဿ ဖလိကမယော
ခန္ဓော အဟောသိ၊ ဝေဠုရိယမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ လောဟိတင်္ဂ-
မယဿ တာလဿ လောဟိတင်္ဂမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊ မသာရ-
ဂလ္လမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ မသာရဂလ္လမယဿ တာလဿ မသာရ-
ဂလ္လမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊ လောဟိတင်္ဂမယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။
သဗ္ဗရတနမယဿ တာလဿ သဗ္ဗရတနမယော ခန္ဓော အဟောသိ၊ သဗ္ဗရတန-
မယာနိ ပတ္တာနိ စ ဖလာနိ စ။ တာသံ ခေါ ပနာနန္တ တာလပန္နိနံ ဝါတေရိတာနံ
သဒ္ဓေါ အဟောသိ ဝဂ္ဂု စ ရဇနီယော စ ခမနီယော စ မဒနီယော စ။
သေယျထာပိ အာနန္တ ပဉ္စဂီကဿ တူရိယဿ သုဝိနိတဿ သုပ္ပဋိတာဠိတဿ
သုကုသလေဟိ သမန္နာဟတဿ သဒ္ဓေါ ဟောတိ ဝဂ္ဂု စ ရဇနီယော စ
ကမနီယော စ မဒနီယော စ၊ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္တ တာသံ တာလပန္နိနံ
ဝါတေရိတာနံ သဒ္ဓေါ အဟောသိ ဝဂ္ဂု စ ရဇနီယော စ ခမနီယော စ
မဒနီယော စ။ ယေ ခေါ ပနာနန္တ တေန သမယေန ကုသာဝတိယာ ရာဇဓာနိယာ
ဓုတ္တာ အဟေသုံ သောဏ္ဍာ ပိပါသာ၊ တေ တာသံ တာလပန္နိနံ ဝါတေရိတာနံ
သဒ္ဓေန ပရိစာရေသုံ။

နိဠိတေ ခေါ ပနာနန္တ ဓမ္မေ ပါသာဒေ နိဠိတဿ ဓမ္မာယ စ ပေါက္ခရဏီယာ
ရာဇာ မဟာသုဒဿနော 'ယေ' တေန သမယေန သမဏေသု ဝါ သမဏ-
သမ္မတာ ဗြာဟ္မဏေသု ဝါ ဗြာဟ္မဏသမ္မတာ'၊ တေ သဗ္ဗကာမေဟိ သန္တပေတော
ဓမ္မံ ပါသာဒံ အဘိရုဟိ။

ပဌမဘာဏဝါရော။

၁-ယေ ခေါ ပနာနန္တ (သျှ၊က)

ဈာနသမ္ပတ္တိ

၂၆၀။ အထ ခေါ် အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ဧတဒဟောသိ “ကိဿ န ခေါ် မေ ဣဒံ ကမ္မဿ ဖလံ ကိဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော၊ ယေနာဟံ ဧတရဟိ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကော ဧဝံမဟာနဘာဝေါ”တိ။ အထ ခေါ် အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ဧတဒဟောသိ “တိဏ္ဍံ ခေါ် မေ ဣဒံ ကမ္မာနံ ဖလံ တိဏ္ဍံ ကမ္မာနံ ဝိပါကော၊ ယေနာဟံ ဧတရဟိ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကော ဧဝံမဟာနဘာဝေါ။ သေယျထိဒံ၊ ဒါနဿ ဒမဿ သံယမဿာ”တိ။

အထ ခေါ် အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ယေန မဟာဝိယူဟံ ကုဋ္ဌာဂါရံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မဟာဝိယူဟဿ ကုဋ္ဌာဂါရဿ ဒွါရေ ဌိတော ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ “တိဋ္ဌ ကာမဝိတက္က၊ တိဋ္ဌ ဗျာပါဒဝိတက္က၊ တိဋ္ဌ ဝိဟိံသာ-ဝိတက္က၊ ဧတ္တာဝတာ ကာမဝိတက္က၊ ဧတ္တာဝတာ ဗျာပါဒဝိတက္က၊ ဧတ္တာဝတာ ဝိဟိံသာဝိတက္ကာ”တိ။

၂၆၁။ အထ ခေါ် အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော မဟာဝိယူဟံ ကုဋ္ဌာဂါရံ ပဝိသိတွာ သောဝဏ္ဏမယေ ပလ္လင်္ကေ နိသိန္နော ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ၊ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟာသိ၊ သတော စ သမ္ပဇာနော သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေသိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ “ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ”တိ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ၊ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿ-ဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ။

၂၆၂။ အထ ခေါ် အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော မဟာဝိယူဟာ ကုဋ္ဌာဂါရာ နိက္ခမိတွာ သောဝဏ္ဏမယံ ကုဋ္ဌာဂါရံ ပဝိသိတွာ ရူပိယမယေ ပလ္လင်္ကေ နိသိန္နော မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟာသိ။ တထာ ဒုတိယံ တထာ တတိယံ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တကာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟာသိ။

ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ မုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟာသိ။ တထာ ဒုတိယံ တထာ တတိယံ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမ္မဓော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟာသိ။

စတုရသီတိနဂရသဟဿာဒိ

၂၆၃။ ရညော အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနဿ စတုရသီတိ နဂရသဟဿာနိ အဟေသုံ ကုသာဝတီရာဇောနိပ္ပမုခါနိ၊ စတုရသီတိ ပါသာဒသဟဿာနိ အဟေသုံ ဓမ္မပါသာဒပ္ပမုခါနိ၊ စတုရသီတိ ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ အဟေသုံ မဟာဝိယူဟကုဋ္ဌာဂါရပ္ပမုခါနိ၊ စတုရသီတိ ပလ္လင်္ကသဟဿာနိ အဟေသုံ သောဝဏ္ဏမယာနိ ရူပိယမယာနိ ဒန္တမယာနိ သာရမယာနိ ဂေါနကတ္ထတာနိ ပဋိကတ္ထတာနိ ပဋ္ဌလိကတ္ထတာနိ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏာနိ သဥတ္တရစ္ဆဒါနိ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနာနိ၊ စတုရသီတိ နာဂသဟဿာနိ အဟေသုံ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဓဇာနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္ဒာနိ ဥပေါသထ- နာဂရာဇပ္ပမုခါနိ၊ စတုရသီတိ အဿသဟဿာနိ အဟေသုံ သောဝဏ္ဏာ- လင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဓဇာနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္ဒာနိ ဝလာဟကအဿ- ရာဇပ္ပမုခါနိ၊ စတုရသီတိ ရထသဟဿာနိ အဟေသုံ သီဟစမ္မပရိဝါရာနိ ဗျုပ္ပစမ္မပရိဝါရာနိ ဒီပိစမ္မပရိဝါရာနိ ပဏ္ဍုကမ္မလပရိဝါရာနိ သောဝဏ္ဏာ- လင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဓဇာနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္ဒာနိ ဝေယန္တရထပ္ပမုခါနိ၊ စတုရသီတိ မဏိသဟဿာနိ အဟေသုံ မဏိရတနပ္ပမုခါနိ၊ စတုရသီတိ ဣတ္ထိ- သဟဿာနိ အဟေသုံ သုဘဒ္ဒါဒေဝိပ္ပမုခါနိ၊ စတုရသီတိ ဂဟပတိသဟဿာနိ အဟေသုံ ဂဟပတိရတနပ္ပမုခါနိ၊ စတုရသီတိ ခတ္တိယသဟဿာနိ အဟေသုံ အနုယန္တာနိ ပရိဏာယကရတနပ္ပမုခါနိ၊ စတုရသီတိ ဓေနသဟဿာနိ အဟေသုံ ဒုဟသန္တနာနိ^၁ ကံသုပဓာရဏာနိ၊ စတုရသီတိ ဝတ္ထကောဋိသ- ဟဿာနိ အဟေသုံ ခေါမသုခုမာနံ ကပ္ပါသိကသုခုမာနံ ကောသေယျသုခုမာနံ ကမ္မလသုခုမာနံ၊ (ရညော အာနန္ဒ မဟာသုဒဿနဿ)^၂ စတုရသီတိ ထာလိပါကသဟဿာနိ အဟေသုံ သာယံ ပါတံ ဘတ္တာဘိဟာရော အဘိဟရိယိတ္ထ။

၁-ဒုကူလသန္တာနိ (ဣ) ဒုကူလသန္တာနာနိ(သံ ၂-၁၁၈) ၂-() သီ-ဣပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။

၂၆၄။ တေန ခေါ ပနာနန္တ သမယေန ရညော မဟာသုဒဿနဿ စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာနိ သာယံ ပါတံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ။ အထ ခေါ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ဧတဒဟောသိ “ဣမာနိ ခေါ မေ စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာနိ သာယံ ပါတံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ယံနုန ဝဿသတဿ ဝဿသတဿ အစ္စယေန ဒွေစတ္တာလီသံ ဒွေစတ္တာလီသံ နာဂသဟဿာနိ သင်္ကံ သင်္ကံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ပရိဏာယကရတနံ အာမန္တေသိ “ဣမာနိ ခေါ မေ သမ္ပ ပရိဏာယကရတန စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာနိ သာယံ ပါတံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေန ဟိ သမ္ပ ပရိဏာယကရတန ဝဿသတဿ ဝဿသတဿ အစ္စယေန ဒွေစတ္တာလီသံ ဒွေစတ္တာလီသံ နာဂသဟဿာနိ သင်္ကံ သင်္ကံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ”တိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ အာနန္တ ပရိဏာယကရတနံ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ပစ္စသောသိ။ အထ ခေါ အာနန္တ ရညော မဟာသုဒဿနဿ အပရေန သမယေန ဝဿသတဿ ဝဿသတဿ အစ္စယေန ဒွေစတ္တာလီသံ ဒွေစတ္တာလီသံ နာဂသဟဿာနိ သင်္ကံ သင်္ကံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂမံသု။

သုဘဒ္ဒါဒေဝိဥပသင်္ကမန

၂၆၅။ အထ ခေါ အာနန္တ သုဘဒ္ဒါယ ဒေဝိယာ ဗဟုန္တံ ဝဿာနံ ဗဟုန္တံ ဝဿသတာနံ ဗဟုန္တံ ဝဿသဟဿာနံ အစ္စယေန ဧတဒဟောသိ “စိရံ ဒိဋ္ဌော ခေါ မေ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော၊ ယံနုနာဟံ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ အာနန္တ သုဘဒ္ဒါ ဒေဝိ ဣတ္ထာဂါရံ အာမန္တေသိ “ဧထ တုမေ သီသာနိ နာယထ ပီတာနိ ဝတ္ထာနိ ပါရပထ၊ စိရံ ဒိဋ္ဌော နော ရာဇာ မဟာသုဒဿနော၊ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ အယျေ”တိ ခေါ အာနန္တ ဣတ္ထာဂါရံ သုဘဒ္ဒါယ ဒေဝိယာ ပဋိဿုတွာ သီသာနိ နာယိတွာ ပီတာနိ ဝတ္ထာနိ ပါရပိတွာ ယေန သုဘဒ္ဒါ ဒေဝိ တေနပသင်္ကမိ။ အထ ခေါ အာနန္တ သုဘဒ္ဒါ ဒေဝိ ပရိဏာယကရတနံ အာမန္တေသိ “ကပ္ပေဟိ သမ္ပ ပရိဏာယကရတန စတုရင်္ဂီနိ သေန၊ စိရံ ဒိဋ္ဌော နော ရာဇာ မဟာသုဒဿနော၊ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဒေဝိ”တိ ခေါ အာနန္တ ပရိဏာယကရတနံ သုဘဒ္ဒါယ ဒေဝိယာ ပဋိဿုတွာ စတုရင်္ဂီနိ သေန ကပ္ပါပေတွာ သုဘဒ္ဒါယ ဒေဝိယာ ပဋိဝေဒေသိ “ကပ္ပိတာ ခေါ ဒေဝိ စတုရင်္ဂီနိ သေန၊ ယဿဒါနိ ကာလံ မညသိ”တိ။ အထ ခေါ အာနန္တ

သုဘဒ္ဒါ ဒေဝီ စတုရင်္ဂီနိယာ သေနာယ သဒ္ဓိံ ဣတ္ထာဂါရေန ယေန ဓမ္မော ပါသာဒေါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ ပါသာဒံ အဘိရုဟိတွာ ယေန မဟာဝိယူဟံ ကုဋ္ဌာဂါရံ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မဟာဝိယူဟဿ ကုဋ္ဌာဂါရဿ ဒွါရဗဟံ အာလမ္ဘိတွာ အဋ္ဌာသိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော သဒ္ဓိံ သုတွာ “ကိံ န ခေါ မဟတော ဝိယ ဇနကာယဿ သဒ္ဓေါ”တိ မဟာဝိယူဟာ ကုဋ္ဌာဂါရာ နိက္ခမန္တော အဒ္ဓသ သုဘဒ္ဓိံ ဒေဝီ ဒွါရဗဟံ အာလမ္ဘိတွာ ဌိတံ၊ ဒိသ္မာန သုဘဒ္ဓိံ ဒေဝီ ဧတဒေါစ “ဧတ္ထေဝ ဒေဝီ တိဋ္ဌ မာ ပါဝိသီ”တိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော အညတရံ ပုရိသံ အာမန္တေသိ “ဧဟိ တံ အမ္ဘော ပုရိသ မဟာဝိယူဟာ ကုဋ္ဌာဂါရာ သောဝဏ္ဏမယံ ပလ္လင်္ကံ နိဟရိတွာ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏမယေ တာလဝနေ ပညပေဟိ”တိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ အာနန္ဒ သော ပုရိသော ရညော မဟာသုဒဿနဿ ပဋိသုတွာ မဟာဝိယူဟာ ကုဋ္ဌာဂါရာ သောဝဏ္ဏမယံ ပလ္လင်္ကံ နိဟရိတွာ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏမယေ တာလဝနေ ပညပေသိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ဒက္ခိဏေန ပဿေန သီဟသေယျံ ကပ္ပေသိ ပါဒေ ပါဒံ အစွာဓာယ သတော သမ္ပဇာနော။

၂၆၆။ အထ ခေါ အာနန္ဒ သုဘဒ္ဒါယ ဒေဝိယာ ဧတဒဟောသိ “ဝိပ္ပသန္နာနိ ခေါ ရညော မဟာသုဒဿနဿ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ပရိသုဒ္ဓေါ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော၊ မာ ဟေဝ ခေါ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော ကာလမကာသီ”တိ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ ဧတဒေါစ—

“ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ နဂရသဟဿာနိ ကုသာဝတီရာဇောနိပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ပါသာဒသဟဿာနိ ဓမ္မပါသာဒပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ မဟာဝိယူဟကုဋ္ဌာဂါရပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ပလ္လင်္ကသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏမယာနိ ရူပိယမယာနိ ဒန္တမယာနိ သာရမယာနိ ဂေါနကတ္တတာနိ ပဋိကတ္တတာနိ ပဋုလိကတ္တတာနိ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏာနိ သဥတ္တရစ္ဆဒါနိ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနာနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇောနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္တာနိ ဥပေါသထနာဂရာဇပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ

ဒေဝ ဆန္တံ ဇေနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ အဿသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇောနိ ဟေမဇာလ-
 ပဋိစ္ဆန္တာနိ ဝလာဟကအဿရာဇပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ဇေနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ရထသဟဿာနိ သီဟစမ္မ-
 ပရိဝါရာနိ ဗျဉ္ဇစမ္မပရိဝါရာနိ ဒီပိစမ္မပရိဝါရာနိ ပဏ္ဍုကမ္မလပရိဝါရာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇောနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္တာနိ ဝေယန္တ-
 ရထပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ဇေနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ မဏိသဟဿာနိ မဏိရတနပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ဇေနေဟိ
 ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ဣတ္ထိသဟဿာနိ ဣတ္ထိရတနပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ဇေနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။
 ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ဂဟပတိသဟဿာနိ ဂဟပတိရတနပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ဇေနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ
 စတုရာသီတိ ခတ္တိယသဟဿာနိ အနုယန္တာနိ ပရိဏာယကရတနပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ဇေနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ
 စတုရာသီတိ ဓေနသဟဿာနိ ဒုဟသန္တနာနိ ကံသုပဓာရဏာနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ဇေနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ
 ဝတ္ထကောဋိသဟဿာနိ ခေါမသုခုမာနံ ကပ္ပါသိကသုခုမာနံ ကောသေယျ-
 သုခုမာနံ ကမ္မလသုခုမာနံ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ဇေနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ထာလိပါကသဟဿာနိ သာယံ
 ပါတံ ဘတ္တာဘိဟာရော အဘိဟရိယတိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ဇေနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ ကရောဟိ”တိ။

၂၆၇။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော သုဘဒ္ဒံ ဒေဝိ
 တေဒဝေါစ—

“ဒီဃရတ္တံ ခေါ မံ တံ ဒေဝိ ဣဋ္ဌေဟိ ကန္တေဟိ ပိယေဟိ မနာပေဟိ သမုဒါစရိတ္ထ၊ အထ စ ပန မံ တံ ပစ္စိမေ ကာလေ အနိဋ္ဌေဟိ အကန္တေဟိ အပ္ပိယေဟိ အမနာပေဟိ သမုဒါစရသီ”တိ။ ကထံ စရဟိ တံ ဒေဝ သမုဒါ-
 စရာမီတိ။ ဧဝံ ခေါ မံ တံ ဒေဝိ သမုဒါစရ “သဗ္ဗေဟေဝ ဒေဝ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ အညထာဘာဝေါ၊ မာ ခေါ တံ ဒေဝ
 သာပေက္ခော ကာလမကာသိ၊ ဒုက္ခာ သာပေက္ခဿ ကာလံကိရိယာ၊ ဂရဟိတာ စ သာပေက္ခဿ ကာလံကိရိယာ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ

နဂရသဟဿာနိ ကုသာဝတီရာဇောနိပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇော ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ပါသာဒသဟဿာနိ ဓမ္မပါသာဒပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇော ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ မဟာဝိယူဟကုဋ္ဌာဂါရပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇော ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ပလ္လင်္ကသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏမယာနိ ရူပိယမယာနိ ဒန္တမယာနိ သာရမယာနိ ဂေါနကတ္တတာနိ ပဋိကတ္တတာနိ ပဋုလိကတ္တတာနိ ကဒလိ-မိဂပဝရပစ္စတ္တရဏာနိ သဉ္ဇတ္တရစ္ဆဒါနိ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနာနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇော ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇောနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္ဒာနိ ဥပေါသထနာဂရာဇပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇော ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ အဿသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇောနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္ဒာနိ ဝလာဟက-အဿရာဇပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇော ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ရထသဟဿာနိ သိဟစမ္မပရိဝါရာနိ ဗျုပ္ပဓမ္မ-ပရိဝါရာနိ ဒီပိစမ္မပရိဝါရာနိ ပဏ္ဍုကမ္မလပရိဝါရာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇောနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္ဒာနိ ဝေဇယန္တရထပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇော ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ မဏိသဟဿာနိ မဏိရတနပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇော ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ဣတ္ထိသဟဿာနိ သုဘဒ္ဒါဒေဝိပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇော ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ဂဟပတိသဟဿာနိ ဂဟပတိရတနပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇော ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ခတ္တိယသဟဿာနိ အနုယန္တာနိ ပရိဏာယကရတနပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇော ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ခေနသဟဿာနိ ဒုဟသန္ဓနာနိ ကံသုပဓာရဏာနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇော ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ဝတ္ထကောဠိသဟဿာနိ ခေါမသုခုမာနံ ကပ္ပါသိကသုခုမာနံ ကောသေယျ-သုခုမာနံ ကမ္မလသုခုမာနံ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇော ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ထာလိပါကသဟဿာနိ သာယံ ပါတံ ဘတ္တာဘိဟာရော အဘိဟရိယတိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇော ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ”တိ။

၂၆၈။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာနန္တ သုဘဒ္ဓါ ဒေဝီ ပရောဒိ အဿူနိ ပဝတ္တေသိ။
အထ ခေါ အာနန္တ သုဘဒ္ဓါ ဒေဝီ အဿူနိ ပုဉ္ဇိတွာ^၁ ရာဇာနံ မဟာသုဒဿနံ
တေဒဝေါစ—

“သဗ္ဗေဟေဝ ဒေဝ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ
အညထာဘာဝေါ၊ မာ ခေါ တံ ဒေဝ သာပေက္ခော ကာလမကာသိ၊ ဒုက္ခာ
သာပေက္ခဿ ကာလံကိရိယာ၊ ဂရဟိတာ စ သာပေက္ခဿ ကာလံကိရိယာ။
ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ နဂရသဟဿာနိ ကုသာဝတီရာဇဓာနိပ္ပမုခါနိ၊
ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ
ဒေဝ စတုရာသီတိ ပါသာဒသဟဿာနိ ဓမ္မပါသာဒပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ
ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ
ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ မဟာဝိယူဟကုဋ္ဌာဂါရပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ
ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ပလ္လင်္ကသဟဿာနိ
သောဝဏ္ဏမယာနိ ရူပိယမယာနိ ဒန္တမယာနိ သာရမယာနိ ဂေါနကတ္တတာနိ
ပဋိကတ္တတာနိ ပဋ္ဌလိကတ္တတာနိ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏာနိ သဥတ္တရစ္ဆဒါနိ
ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနာနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ
မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏာ-
လင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဓဇာနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္တာနိ ဥပေါသထနာဂ-
ရာဇပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ
ဒေဝ စတုရာသီတိ အဿသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဓဇာနိ
ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္တာနိ ဝလာဟကအဿရာဇပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ
ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ရထသဟဿာနိ
သီဟစမ္ပပရိဝါရာနိ ဗျဂ္ဂစမ္ပပရိဝါရာနိ ဒီပိစမ္ပပရိဝါရာနိ ပဏ္ဍုကမ္ပလပရိဝါရာနိ
သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဓဇာနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္တာနိ ဝေယန္တ-
ရထပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ
တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ မဏိသဟဿာနိ မဏိရတနပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ
ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ဣတ္ထိ-
သဟဿာနိ ဣတ္ထိရတနပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ
မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ဂဟပတိသဟဿာနိ ဂဟပတိ-
ရတနပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ

တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ခတ္တိယသဟဿာနိ အနုယန္တာနိ ပရိဏာယက-
ရတနပ္ပမုခါနိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ
တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ခေနသဟဿာနိ ဒုဟသန္တနာနိ ကံသူပမာရဏာနိ၊
ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ
စတုရာသီတိ ဝတ္ထကောဠိသဟဿာနိ ခေါမသုခုမာနံ ကပ္ပိသိကသုခုမာနံ
ကောသေယျသုခုမာနံ ကမ္မလသုခုမာနံ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ ဇီဝိတေ
အပေက္ခံ မာကာသိ။ ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ ထာလိပါကသဟဿာနိ
သာယံ ပါတံ ဘတ္တာဘိဟာရော အဘိဟရိယတိ၊ ဧတ္ထ ဒေဝ ဆန္တံ ပဇဟ
ဇီဝိတေ အပေက္ခံ မာကာသိ”တိ။

ဗြဟ္မလောကူပဂမ

၂၆၉။ အထ ခေါ အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော န စိရဿေဝ
ကာလမကာသိ။ သေယျဏာပိ အာနန္တ ဂဟပတိဿ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တဿ ဝါ
မနုညံ ဘောဇနံ ဘုတ္တာဝိဿ ဘတ္တသမ္ပဒေါ ဟောတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္တ
ရညော မဟာသုဒဿနဿ မာရဏန္တိကာ ဝေဒနာ အဟောသိ။ ကာလကံတော
စ အာနန္တ ရာဇာ မဟာသုဒဿနော သုဂတိံ ဗြဟ္မလောကံ ဥပပဇ္ဇိ။ ရာဇာ
အာနန္တ မဟာသုဒဿနော စတုရာသီတိ ဝဿသဟဿာနိ ကုမာရကီဠံ^၁ ကီဠိ။
စတုရာသီတိ ဝဿသဟဿာနိ ဩပရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ စတုရာသီတိ ဝဿ-
သဟဿာနိ ရဇ္ဇံ ကာရေသိ။ စတုရာသီတိ ဝဿသဟဿာနိ ဂိဟိဘူတော^၂
ဓမ္မေ ပါသာဒေ ဗြဟ္မစရိယံ စရိ^၃။ သော စတ္တာရော ဗြဟ္မဝိဟာရေ ဘာဝေတွာ
ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဗြဟ္မလောကူပဂေါ အဟောသိ။

၂၇၀။ သိယာ ခေါ ပနာနန္တ ဧဝမဿ “အညော နူန တေန သမယေန
ရာဇာ မဟာသုဒဿနော အဟောသိ”တိ။ န ခေါ ပနေတံ အာနန္တ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
အဟံ တေန သမယေန ရာဇာ မဟာသုဒဿနော အဟောသိ။ မမ တာနိ
စတုရာသီတိ နဂရသဟဿာနိ ကုသာဝတီရာဇောနိပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ
စတုရာသီတိ ပါသာဒသဟဿာနိ ဓမ္မပါသာဒပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ
ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ မဟာဝိယူဟကုဋ္ဌာဂါရပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ
ပလ္လင်္ကသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏမယာနိ ရူပိယမယာနိ ဒန္တမယာနိ သာရမယာနိ
ဂေါနကတ္တတာနိ ပဋိကတ္တတာနိ ပဋ္ဌလိကတ္တတာနိ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏာနိ

၁-ကီဠိတံ (က)၊ ကီဠိကံ (သီ၊ ဣ) ၂-ဂိဟိဘူတော (သီ၊ ဣ) ၃-ဗြဟ္မစရိယဓရိ (က)

သဥတ္တရစ္ဆဒါနိ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနာနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇောနိ ဟေမဇာလ-
 ပဋိစ္ဆန္ဒာနိ ဥပေါသထနာဂရာဇပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ အဿ-
 သဟဿာနိ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇောနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္ဒာနိ
 ဝလာဟကအဿရာဇပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ ရထသဟဿာနိ
 သီဟစမ္ပပရိဝါရာနိ ဗျဉ္ဇစမ္ပပရိဝါရာနိ ဒီပိစမ္ပပရိဝါရာနိ ပဏ္ဍုကမ္မလပရိဝါရာနိ
 သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဇောနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္ဒာနိ ဝေယေန္တ-
 ရထပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ မဏိသဟဿာနိ မဏိရတနပ္ပမုခါနိ၊ မမ
 တာနိ စတုရာသီတိ ဣတ္ထိသဟဿာနိ သုဘဒ္ဒါဒေဝိပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ
 ဂဟပတိသဟဿာနိ ဂဟပတိရတနပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ ခတ္တိယ-
 သဟဿာနိ အနုယန္တာနိ ပရိဏာယကရတနပ္ပမုခါနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ
 ဓေနသဟဿာနိ ဒုဟသန္တနာနိ ကံသုပဓာရဏာနိ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ
 ဝတ္ထကောဋိသဟဿာနိ ခေါမသုခုမာနံ ကပ္ပါသိကသုခုမာနံ ကောသေယျ-
 သုခုမာနံ ကမ္မလသုခုမာနံ၊ မမ တာနိ စတုရာသီတိ တာလိပါကသဟဿာနိ
 သာယံ ပါတံ ဘတ္တာဘိဟာရော အဘိဟရိယိတ္ထ။

၂၇၁။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ နဂရသဟဿာနံ ဧကညေဝ တံ
 နဂရံ ဟောတိ၊ ယံ တေန သမယေန အဇ္ဈာဝသာမိ ယဒိဒံ ကုသာဝတီ
 ရာဇောနီ။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ ပါသာဒသဟဿာနံ ဧကောယေဝ
 သော ပါသာဒေါ ဟောတိ၊ ယံ တေန သမယေန အဇ္ဈာဝသာမိ ယဒိဒံ ဓမ္မော
 ပါသာဒေါ။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာနံ
 ဧကညေဝ တံ ကုဋ္ဌာဂါရံ ဟောတိ၊ ယံ တေန သမယေန အဇ္ဈာဝသာမိ ယဒိဒံ
 မဟာဝိယူဟံ ကုဋ္ဌာဂါရံ။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ ပလ္လင်္ကသဟဿာနံ
 ဧကောယေဝ သော ပလ္လင်္ကော ဟောတိ၊ ယံ တေန သမယေန ပရိဘုဉ္ဇာမိ
 ယဒိဒံ သောဝဏ္ဏမယော ဝါ ရူပိယမယော ဝါ ဒန္တမယော ဝါ သာရမယော ဝါ။
 တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာနံ ဧကောယေဝ သော
 နာဂေါ ဟောတိ၊ ယံ တေန သမယေန အဘိရုဟာမိ ယဒိဒံ ဥပေါသထော
 နာဂရာဇာ။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ အဿသဟဿာနံ ဧကော-
 ယေဝ သော အဿော ဟောတိ၊ ယံ တေန သမယေန အဘိရုဟာမိ ယဒိဒံ
 ဝလာဟကော အဿရာဇာ။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ ရထသဟဿာနံ
 ဧကောယေဝ သော ရထော ဟောတိ၊ ယံ တေန သမယေန အဘိရုဟာမိ
 ယဒိဒံ ဝေယေန္တရထော။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ ဣတ္ထိသဟဿာနံ

ဧကောယေဝ သာ ဣတ္ထိ ဟောတိ၊ ယာ တေန သမယေန ပစ္စုပ္ပန်တိ ခတ္တိယာနိ ဝါ ဝေဿိနီ^၁ ဝါ။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ ဝတ္ထကောဋိသဟဿာနံ ဧကံယေဝ တံ ဒုဿယုဂံ ဟောတိ၊ ယံ တေန သမယေန ပရိဒဟာမိ ခေါမသုခုမံ ဝါ ကပ္ပါသိကသုခုမံ ဝါ ကောသေယျသုခုမံ ဝါ ကမ္မလသုခုမံ ဝါ။ တေသံ ခေါ ပနာနန္တ စတုရာသီတိ ထာလိပါကသဟဿာနံ ဧကောယေဝ သော ထာလိပါကော ဟောတိ၊ ယတော နာဠိကောဒနပရမံ ဘုဉ္ဇာမိ တဒုပိယဉ္ဇ သူပေယျံ။

၂၇၂။ ပဿာနန္တ သဗ္ဗေတေ သင်္ခါရာ အတိတာ နိရုဒ္ဓါ ဝိပရိဏတာ။ ဧဝံ အနိစ္စာ ခေါ အာနန္တ သင်္ခါရာ၊ ဧဝံ အဒ္ဓုဝါ ခေါ အာနန္တ သင်္ခါရာ၊ ဧဝံ အနဿာသိကာ ခေါ အာနန္တ သင်္ခါရာ။ ယာဝဉ္စိံ အာနန္တ အလမေဝ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု နိဗ္ဗိန္တိတုံ၊ အလံ ဝိရုဇ္ဈိတုံ၊ အလံ ဝိမုစ္စိတုံ။

ဆက္ခတ္တု ခေါ ပနာဟံ အာနန္တ အဘိဇာနာမိ ဣမသ္မိံ ပဒေသေ သရီရံ နိက္ခိပိတံ၊ တဉ္စ ခေါ ရာဇာဝ သမာနော စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝိ ဇနပဒတ္တာဝရိယပတ္တော သတ္တရတနသမန္နာဂတော၊ အယံ သတ္တမော သရီရနိက္ခေပေါ။ န ခေါ ပနာဟံ အာနန္တ တံ ပဒေသံ သမနုပဿာမိ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏ- ဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ၊ ယတ္ထ တထာဂတော အဋ္ဌမံ သရီရံ နိက္ခိပေယျာတိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတွာန သုဂတော အတာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ—

အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဂူပသမော သုခေါတိ။

မဟာသုဒဿနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

၁-ဝေဿာယိနီ(သုာ) ဝေလာမိကာနိ(က-သီ၊ဣ) ဝေလာမိကာ (သံ ၂-၁၁၉)
သံယုတ္တန္တကထာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။

၅-ဇနဝသဘသုတ္တ

နာတိကိယာဒိဗျာကရဏ

၂၇၃။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ နာတိကေ^၁ ဝိဟရတိ ဂိဉ္ဇကာဝသထေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ ပရိတော ပရိတော ဇနပဒေသု ပရိစာရဏေ အပ္ပတိတေ ကာလင်္ဂတေ ဥပပတ္တိသု ဗျာကရေတိ ကာသိကောသလေသု ဝဇ္ဇိမလ္လေသု စေတိဝံသေသု^၂ ကုရုပဉ္စာလေသု မဇ္ဈသုရသေနသု^၃ “အသု အမုတြ ဥပပန္နော အသု အမုတြ ဥပပန္နော^၄၊ ပရောပညာသ နာတိကိယာ ပရိစာရဏာ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ဂတာ ပဉ္စန္ဒံ ဩရုမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိနော အနာဝတ္တိဓမ္မာ တသ္မာ လောကာ။ သာမိကာ နဝုတိ နာတိကိယာ ပရိစာရဏာ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ဂတာ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမိနော သင်္ကဒေဝ^၅ ဣမံ လောကံ အာဂန္တာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿန္တိ။ သာတိရေကာနိ ပဉ္စသတာနိ နာတိကိယာ ပရိစာရဏာ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ဂတာ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နာ အဝိနိပါတဓမ္မာ နိယတာ သမ္မောဓိပရာယဏာ”တိ။

၂၇၄။ အသောသုံ ခေါ နာတိကိယာ ပရိစာရဏာ “ဘဂဝါ ကိရ ပရိတော ပရိတော ဇနပဒေသု ပရိစာရဏေ အပ္ပတိတေ ကာလင်္ဂတေ ဥပပတ္တိသု ဗျာကရေတိ ကာသိကောသလေသု ဝဇ္ဇိမလ္လေသု စေတိဝံသေသု ကုရုပဉ္စာလေသု မဇ္ဈသုရသေနသု ‘အသု အမုတြ ဥပပန္နော အသု အမုတြ ဥပပန္နော၊ ပရောပညာသ နာတိကိယာ ပရိစာရဏာ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ဂတာ ပဉ္စန္ဒံ ဩရုမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိနော အနာဝတ္တိဓမ္မာ တသ္မာ လောကာ။ သာမိကာ နဝုတိ နာတိကိယာ ပရိစာရဏာ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ဂတာ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမိနော သင်္ကဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿန္တိ။ သာတိရေကာနိ ပဉ္စသတာနိ နာတိကိယာ ပရိစာရဏာ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ဂတာ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ

၁-နာဒိကေ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

၂-စေတိယဝံသေသု (က)

၃-မဇ္ဈသုရသေနသု(သျာ)၊ မဇ္ဈသုရသေနသု(သီ၊ ဣ)

၄-ဥပပန္နောတိ (က)

၅-သင်္ကဒေဝ (က)

ပရိက္ခယာ သောတာပန္နာ အဝိနိပါတဓမ္မာ နိယတာ သမ္မောဓိပရာယဏာ’တိ”။
တေန စ နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အတ္တမနာ အဟေသုံ ပမုဒိတာ
ပီတိသောမနဿဇာတာ ဘဂဝတော ပဉ္စဝေယျာကရဏံ’ သုတွာ။

၂၇၅။ အသောသိ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော “ဘဂဝါ ကိရ ပရိတော
ပရိတော ဇနပဒေသု ပရိစာရကေ အပ္ပတိတေ ကာလင်္ကံတေ ဥပပတ္တိသု
ဗျာကရောတိ ကာသိကောသလေသု ဝဇ္ဇိမလ္လေသု စေတိဝံသေသု ကုရ-
ပဉ္စာလေသု မဇ္ဈသုရသေနေသု ‘အသု အမုတြ ဥပပန္နော အသု အမုတြ
ဥပပန္နော၊ ပရောပညာသ နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အပ္ပတိတာ
ကာလင်္ကံတာ ပဉ္စန္ဒံ ဩရုမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကာ
တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိနော အနာဝတ္တိဓမ္မာ တသ္မာ လောကာ။ သာဓိကာ နဂုတိ
နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ကံတာ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ
ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမိနော သင်္ကဒေဝ ဣမံ
လောကံ အာဂန္တာ ဒုက္ခဿန္တိ ကရိဿန္တိ။ သာတိရေကာနိ ပဉ္စသတာနိ
နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ကံတာ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ
ပရိက္ခယာ သောတာပန္နာ အဝိနိပါတဓမ္မာ နိယတာ သမ္မောဓိပရာယဏာ’တိ။
တေန စ နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အတ္တမနာ အဟေသုံ ပမုဒိတာ
ပီတိသောမနဿဇာတာ ဘဂဝတော ပဉ္စဝေယျာကရဏံ သုတွာ”တိ။

၂၇၆။ အထ ခေါ် အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ဧတဒဟောသိ “ဣမေ ခေါ
ပနာပိ အဟေသုံ မာဂဓကာ ပရိစာရကာ ဗဟူ စေဝ ရတ္တညူ စ အပ္ပတိတာ
ကာလင်္ကံတာ။ သုညာ မညေ အင်္ဂမဂဓာ အင်္ဂမာဂဓကေဟိ^၂ ပရိစာရကေဟိ
အပ္ပတိတေဟိ ကာလင်္ကံတေဟိ။ တေ ခေါ ပနာပိ^၃ အဟေသုံ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ
ဓမ္မေ ပသန္နာ သံဃေ ပသန္နာ သီလေသု ပရိပူရကာရိနော၊ တေ အပ္ပတိတာ
ကာလင်္ကံတာ ဘဂဝတာ အဗျာကတာ။ တေသမ္ဘိဿ သာဓု ဝေယျာကရဏံ၊
ဗဟုဇနော ပသီဒေယျ၊ တတော ဂစ္ဆေယျ သုဂတိ။ အယံ ခေါ ပနာပိ
အဟောသိ ရာဇာ မာဂဓော သေနိယော ဗိမ္ဗိသာရော ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ
ဟိတော ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာနံ နေဂမာနဉ္စေဝ ဇာနပဒါနဉ္စ။ အပိသုဒ္ဓံ
မနုဿာ ကိတ္တယမာနရူပါ ဝိဟရန္တိ ‘ဧဝံ နော သော ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ

၁-ပဉ္စဝေယျာကရဏံ (သျှာ၊က) ၂-အင်္ဂမာဂဓိကေဟိ (သျှာ) ၃-တေန ခေါ ပနာပိ (သျှာ)

သုခါပေတွာ ကာလင်္ဂတော၊ ဧဝံ မယံ တဿ ဓမ္မိကဿ ဓမ္မရညော ဝိဇိတေ ဖာသု^၁ ဝိဟရိမှာ^၂တိ။ သော ခေါ ပနာပိ အဟောသိ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နော ဓမ္မေ ပသန္နော သံဃေ ပသန္နော သီလေသု ပရိပူရကာရီ။ အပိဿုဒံ မနဿာ ဧဝမာဟံသု ‘ယာဝ မရဏကာလာပိ ရာဇာ မာဂဓော သေနိယော ဗိမ္ဗိသာရော ဘဂဝန္တံ ကိတ္တယမာနရူပေါ ကာလင်္ဂတော’တိ။ သော အဗ္ဘတိတော ကာလင်္ဂတော ဘဂဝတာ အဗျာကတော။ တဿပိဿ သာဓု ဝေယျာကရဏံ ဗဟုဇနော ပသီဒေယျ၊ တတော ဂစ္ဆေယျ သုဂတိ။ ဘဂဝတော ခေါ ပန သမ္မောဓိ မဂဓေသု။ ယတ္ထ ခေါ ပန ဘဂဝတော သမ္မောဓိ မဂဓေသု၊ ကထံ တတြ ဘဂဝါ မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အဗ္ဘတိတေ ကာလင်္ဂတေ ဥပပတ္တိသု န ဗျာကရေယျ။ ဘဂဝါ စေ ခေါ ပန မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အဗ္ဘတိတေ ကာလင်္ဂတေ ဥပပတ္တိသု န ဗျာကရေယျ။ ဒီနမနာ^၁ တေနဿ မာဂဓကော ပရိစာရကာ၊ ယေန ခေါ ပနဿ ဒီနမနာ^၂ မာဂဓကော ပရိစာရကာ။ ကထံ တေ ဘဂဝါ န ဗျာကရေယျာ”တိ။

၂၇၇။ ဣဒမာယသ္မာ အာနန္ဒော မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အာရဟ္တ ဧကော ရဟော အနုဝိစိန္တေတွာ ရတ္တိယာ ပစ္စုသသမယံ ပစ္စုဋ္ဌာယ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “သုတံ မေတံ ဘန္တေ ‘ဘဂဝါ ကိရ ပရိတော ပရိတော ဇနပဒေသု ပရိစာရကေ အပ္ပတီတေ ကာလင်္ကံတေ ဥပပတ္တိသု ဗျာကရောတိ ကာသိကောသလေသု ဝဇ္ဇိမလ္လေသု စေတိဝံသေသု ကုရုပဉ္စာလေသု မဇ္ဈသူရသေနေသု ‘အသု အမုတြ ဥပပန္နော အသု အမုတြ ဥပပန္နော၊ ပရောပညာသ နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အပ္ပတီတာ ကာလင်္ကတာ ပဉ္စန္ဒံ ဩရုမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိနော အနာဝတ္တိဓမ္မာ တသ္မာ လောကာ။ သာမိကာ နဂုတိ နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အပ္ပတီတာ ကာလင်္ကတာ တိတ္ထံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမိနော သင်္ကဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿန္တိ။ သာတိရေကာနိ ပဉ္စသတာနိ နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အပ္ပတီတာ ကာလင်္ကတာ တိတ္ထံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပနာ အဝိနိပါတဓမ္မာ နိယတာ သမ္မောဓိပရာယဏာ’တိ။ တေန စ နာတိကိယာ ပရိစာရကာ အတ္တမနာ အဟေသု ပမုဒိတာ ပီတိသောမနဿဇာတာ ဘဂဝတော ပဉ္စဝေယျာကရဏံ

၁-ဇာသုကံ (သျှာ)

၂-၃-နိဗ္ဗာန်မာ (သျှ)၊ ဒီနမာ (သိ၊ ဣ)

သုတ္တာ'တိ။ ဣမေ ခေါ ပနာပိ ဘန္တေ အဟေသုံ မာဂဓကော ပရိစာရကော ဗဟူ
 စေဝ ရတ္တညူ စ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ကတာ။ သုညာ မညေ အင်္ဂမဂဓာ
 အင်္ဂမာဂဓကေဟိ ပရိစာရကေဟိ အပ္ပတိတေဟိ ကာလင်္ကတေဟိ။ တေ ခေါ
 ပနာပိ ဘန္တေ အဟေသုံ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နော ဓမ္မေ ပသန္နော သံဃေ ပသန္နော
 သီလေသု ပရိပူရကာရိနော၊ တေ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ကတာ ဘဂဝတာ
 အဗျာကတာ။ တေသမ္ပိဿ သာဓု ဝေယျာကရဏံ၊ ဗဟုဇနော ပသီဒေယျ၊
 တတော ဂစ္ဆေယျ သုဂတိ။ အယံ ခေါ ပနာပိ ဘန္တေ အဟောသိ ရာဇာ
 မာဂဓော သေနိယော ဗိမ္ဗိသာရော ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ ဟိတော ဗြာဟ္မဏ-
 ဂဟပတိကာနံ နေဂမာနဉ္စေဝ ဇနပဒါနဉ္စ။ အပိသုဒ္ဓံ မနုဿာ ကိတ္တယမာနရူပေါ
 ဝိဟရန္တိ 'ဧဝံ နော သော ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ သုခါပေတွာ ကာလင်္ကတော။
 ဧဝံ မယံ တဿ ဓမ္မိကဿ ဓမ္မရညော ဝိဇိတေ ဖာသု ဝိဟရိမှာ'တိ။ သော
 ခေါ ပနာပိ ဘန္တေ အဟောသိ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နော ဓမ္မေ ပသန္နော သံဃေ ပသန္နော
 သီလေသု ပရိပူရကာရိ။ အပိသုဒ္ဓံ မနုဿာ ဧဝမာဟံသု 'ယာဝ မရဏကာလာပိ
 ရာဇာ မာဂဓော သေနိယော ဗိမ္ဗိသာရော ဘဂဝန္တံ ကိတ္တယမာနရူပေါ
 ကာလင်္ကတော'တိ။ သော အပ္ပတိတော ကာလင်္ကတော ဘဂဝတာ
 အဗျာကတော၊ တဿပိဿ သာဓု ဝေယျာကရဏံ၊ ဗဟုဇနော ပသီဒေယျ၊
 တတော ဂစ္ဆေယျ သုဂတိ။ ဘဂဝတော ခေါ ပန ဘန္တေ သမ္မောဓိ မဂဓေသု။
 ယတ္ထ ခေါ ပန ဘန္တေ ဘဂဝတော သမ္မောဓိ မဂဓေသု၊ ကထံ တတြ ဘဂဝါ
 မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အပ္ပတိတေ ကာလင်္ကတေ ဥပပတ္တိသု န ဗျာကရေယျ။
 ဘဂဝါ စေ ခေါ ပန ဘန္တေ မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အပ္ပတိတေ ကာလင်္ကတေ
 ဥပပတ္တိသု န ဗျာကရေယျ။ ဒီနမနာ တေနသု မာဂဓကော ပရိစာရကော၊
 ယေန ခေါ ပနသု ဒီနမနာ မာဂဓကော ပရိစာရကော။ ကထံ တေ ဘဂဝါ န
 ဗျာကရေယျာ"တိ။ ဣဒမာယသ္မာ အာနန္ဒော မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အာရဗ္ဗ
 ဘဂဝတော သမ္ပုခါ ပရိကထံ ကတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ
 ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။

၂၇၈။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အစိရပက္ကန္တေ အာယသ္မန္တေ အာနန္ဒေ
 ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ နာတိကံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ၊
 နာတိကေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော ပါဒေ
 ပက္ခာလေတွာ ဂိဉ္ဇကာဝသထံ ပဝိသိတွာ မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အာရဗ္ဗ
 အဋ္ဌိ ကတွာ^၁ မနသိကတွာ သဗ္ဗံ စေတသာ^၂ သမန္နာဟရိတွာ ပညတ္တေ

အာသနေ နိသီဒိ “ဂတိံ နေသံ ဇာနိဿာမိ အဘိသမ္ပရာယံ၊ ယံဂတိကာ တေ ဘဝန္တော ယံအဘိသမ္ပရာယာ”တိ။ အဒ္ဓဿ ခေါ ဘဂဝါ မာဂဓကေ ပရိစာရကေ “ယံဂတိကာ တေ ဘဝန္တော ယံအဘိသမ္ပရာယာ”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ပုဋ္ဌိတော ဂိဉ္ဇကာဝသထာ နိက္ခမိတွာ ဝိဟာရပစ္စာယာယံ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။

၂၇၉။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “ဥပသန္တပဒိဿော” ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ဘာတိရိဝ ဘဂဝတော မုခဝဏ္ဏော ဝိပ္ပသန္တတ္တာ ဣန္ဒြိယာနံ။ သန္တေန နူနဇ္ဇ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဝိဟာရေန ဝိဟာသီ”တိ။ ယဒေဝ ခေါ မေ တွံ အာနန္ဒ မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အာရပ္ပ သမ္ပုခါ ပရိကထံ ကတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပတ္တန္တော၊ တဒေဝါဟံ နာတိကေ ဝိဏ္ဏာယ စရိတွာ ပစ္စာဘတ္တံ ဝိဏ္ဏ- ပါတပဋိက္ကန္တော ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ ဂိဉ္ဇကာဝသထံ ပဝိသိတွာ မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အာရပ္ပ အဋ္ဌိ ကတွာ မနသိကတွာ သဗ္ဗံ စေတသာ သမန္နာ- ဟရိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ “ဂတိံ နေသံ ဇာနိဿာမိ အဘိသမ္ပရာယံ၊ ယံဂတိကာ တေ ဘဝန္တော ယံအဘိသမ္ပရာယာ”တိ။ အဒ္ဓဿ ခေါ အဟံ အာနန္ဒ မာဂဓကေ ပရိစာရကေ “ယံဂတိကာ တေ ဘဝန္တော ယံအဘိသမ္ပရာယာ”တိ။

ဇနဝသဘယက္ခ

၂၈၀။ အထ ခေါ အာနန္ဒ အန္တရဟိတော ယက္ခော သဒ္ဓမနုဿာဝေသိ “ဇနဝသဘော အဟံ ဘဂဝါ ဇနဝသဘော အဟံ သုဂတာ”တိ။ အဘိ- ဇာနာသိ နော တွံ အာနန္ဒ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဧဝရူပံ နာမဓေယျံ သုတံ^၂ ယဒိဒံ ဇနဝသဘောတိ။

န ခေါ အဟံ ဘန္တေ အဘိဇာနာမိ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဧဝရူပံ နာမဓေယျံ သုတံ ယဒိဒံ ဇနဝသဘောတိ၊ အပိ စ မေ ဘန္တေ လောမာနိ ဟဋ္ဌာနိ “ဇနဝသဘော”တိ နာမဓေယျံ သုတွာ။ တဿ မယံ ဘန္တေ ဧတဒဟောသိ “န ဟိ နူန သော ဩရကော ယက္ခော ဘဝိဿတိ ယဒိဒံ ဧဝရူပံ နာမဓေယျံ သုပညတ္တံ ယဒိဒံ ဇနဝသဘော”တိ။ အနန္တရာ ခေါ အာနန္ဒ သဒ္ဓပါတုဘာဝါ

ဥဠာရဝဏ္ဏော မေ ယက္ခော သမ္ပုဇေ ပါတုရဟောသိ။ ဒုတိယကမ္ပိ သဒ္ဓ-
မနုဿာဝေသိ “ဗိမ္ဗိသာရော အဟံ ဘဂဝါ၊ ဗိမ္ဗိသာရော အဟံ သုဂတာ”တိ။
ဣဒံ သတ္တမံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဝေဿဝဏဿ မဟာရာဇေ သဟဗျတံ
ဥပပဇ္ဇာမိ၊ သော တတော စုတော မနုဿရာဇာ ဘဝိတုံ ပဟောမိ^၁။

ဣတော သတ္တ တတော သတ္တ၊ သံသာရာနိ စတုဒ္ဒသ။
နိဝါသမဘိဇာနာမိ၊ ယတ္ထ မေ ဝုသိတံ ပုရေ။

၂၈၁။ ဒီဃရတ္တံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ အဝိနိပါတော အဝိနိပါတံ သဉ္ဇာနာမိ၊
အာသာ စ ပန မေ သန္တိဋ္ဌတိ သကဒါဂါမိတာယာတိ။ အစ္စရိယမိဒံ
အာယသ္မတော ဇနဝသဘဿ ယက္ခဿ အပ္ပုတမိဒံ အာယသ္မတော
ဇနဝသဘဿ ယက္ခဿ။ “ဒီဃရတ္တံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ အဝိနိပါတော
အဝိနိပါတံ သဉ္ဇာနာမိ”တိ စ ဝဒေသိ၊ “အာသာ စ ပန မေ သန္တိဋ္ဌတိ
သကဒါဂါမိတာယာ”တိ စ ဝဒေသိ၊ ကုတောနိဒါနံ ပနာယသ္မာ ဇနဝသဘော
ယက္ခော ဧဝရူပံ ဥဠာရံ ဝိသေသာမိဂမံ သဉ္ဇာနာတိတိ။ န အညတြ ဘဂဝါ တဝ
သာသနာ န အညတြ^၂ သုဂတ တဝ သာသနာ၊ ယဒဂ္ဂေ အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတိ
ဧကန္တိကတော^၃ အဘိပ္ပသန္ဓော၊ တဒဂ္ဂေ အဟံ ဘန္တေ ဒီဃရတ္တံ အဝိနိပါတော
အဝိနိပါတံ သဉ္ဇာနာမိ၊ အာသာ စ ပန မေ သန္တိဋ္ဌတိ သကဒါဂါမိတာယ။
ဣဓာဟံ ဘန္တေ ဝေဿဝဏေန မဟာရာဇေန ပေသိတော ဝိရုဠကဿ
မဟာရာဇေ သန္တိကေ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန အဒ္ဓသံ ဘဂဝန္တံ
အန္တရာမဂ္ဂေ ဂိဉ္ဇကာဝသထံ ပဝိသိတွာ မာဂဓကေ ပရိစာရကေ အာရပ္ပ
အဋ္ဌိကတွာ မနသိကတွာ သဗ္ဗံ စေတသာ သမန္နာဟရိတွာ နိသိန္တံ
“ဂတိံ နေသံ ဇာနိဿာမိ အဘိသမ္ပရာယံ၊ ယံဂတိကာ တေ ဘဝန္တော
ယံအဘိသမ္ပရာယာ”တိ။ အနစ္စရိယံ ခေါ ပနေတံ ဘန္တေ၊ ယံ ဝေဿဝဏဿ
မဟာရာဇေ တဿံ ပရိသာယံ ဘာသတော သမ္ပုခါ သုတံ သမ္ပုခါ
ပဋိဂ္ဂဟိတံ “ယံဂတိကာ တေ ဘဝန္တော ယံအဘိသမ္ပရာယာ”တိ။ တဿ
မယံ ဘန္တေ ဧတဒဟောသိ “ဘဂဝန္တဉ္စ ဒက္ခာမိ ဣဒဉ္စ ဘဂဝတော
အာရောစေဿာမိ”တိ။ ဣမေ ခေါ မေ ဘန္တေ ဒွေပစ္စယာ ဘဂဝန္တံ
ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။

၁-သော တတော စုတော မနုဿရာဇာ၊ အမနုဿရာဇာ ဒိဝိ ဟောမိ (သီ၊ ဣ)

၂-အညတ္ထ (သီ၊ ဣ)

၃-ဧကန္တတော (သျှာ)၊ ဧကန္တတော (ဣ)

ဇနဝသဘာ

၂၈၂။ ပုရိမာနိ ဘန္တေ ဒိဝသာနိ ပုရိမတရာနိ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ
 ဝဿူပနာယိကာယ ပုဏ္ဏာယ ပုဏ္ဏမာယ ရတ္တိယာ ကေဝလကပ္ပါ စ ဒေဝါ
 တာဝတိံသာ သုဓမ္မာယံ သဘာယံ သန္နိသိန္နာ ဟောန္တိ သန္နိပတိတာ၊
 မဟတီ စ ဒိဗ္ဗပရိသာ^၁ သမန္တတော နိသိန္နာ ဟောန္တိ^၂၊ စတ္တာရော စ
 မဟာရာဇာနော စတုဒ္ဒိသာ နိသိန္နာ ဟောန္တိ။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဓတရဋ္ဌော
 မဟာရာဇာ ပစ္စိမာဘိမုခေါ^၃ နိသိန္နာ ဟောတိ ဒေဝေ ပုရက္ခတွာ၊
 ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ ဝိရူဠကော မဟာရာဇာ ဥတ္တရာဘိမုခေါ နိသိန္နာ
 ဟောတိ ဒေဝေ ပုရက္ခတွာ၊ ပစ္စိမာယ ဒိသာယ ဝိရူပက္ခော မဟာရာဇာ
 ပုရတ္တာဘိမုခေါ နိသိန္နာ ဟောတိ ဒေဝေ ပုရက္ခတွာ၊ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ
 ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ ဒက္ခိဏာဘိမုခေါ နိသိန္နာ ဟောတိ ဒေဝေ
 ပုရက္ခတွာ။ ယဒါ ဘန္တေ ကေဝလကပ္ပါ စ ဒေဝါ တာဝတိံသာ သုဓမ္မာယံ
 သဘာယံ သန္နိသိန္နာ ဟောန္တိ သန္နိပတိတာ၊ မဟတီ စ ဒိဗ္ဗပရိသာ သမန္တတော
 နိသိန္နာ ဟောန္တိ၊ စတ္တာရော စ မဟာရာဇာနော စတုဒ္ဒိသာ နိသိန္နာ ဟောန္တိ၊
 ဣဒံ နေသံ ဟောတိ အာသနသ္မိံ၊ အထ ပစ္စာ အမှာကံ အာသနံ ဟောတိ။
 ယေ တေ ဘန္တေ ဒေဝါ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ အဓနူပပန္နာ တာဝတိံ-
 သကာယံ၊ တေ အညေ ဒေဝေ အတိရောစန္တိ ဝဏ္ဏေန စေဝ ယသသာ စ၊
 တေန သုဒံ ဘန္တေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ အတ္တမနာ ဟောန္တိ ပမုဒိတာ
 ပီတိသောမနဿဇာတာ “ဒိဗ္ဗာ ဝတ ဘော ကာယာ ပရိပူရေန္တိ၊ ဟာယန္တိ
 အသုရကာယာ”တိ။ အထ ခေါ ဘန္တေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝါနံ
 တာဝတိံသာနံ သမ္ပသာဒံ ဝိဒိတွာ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ အနုမောဒိ—

“မောဒန္တိ ဝတ ဘော ဒေဝါ၊ တာဝတိံသာ သဟိန္ဒကာ၊
 တထာဂတံ နမဿန္တာ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ။

နဝေ ဒေဝေ စ ပဿန္တာ၊ ဝဏ္ဏဝန္တေ ယသဿိနေ၊
 သုဂတသ္မိံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ စရိတွာန ဣဓာဂတေ။

တေ အညေ အတိရောစန္တိ၊ ဝဏ္ဏေန ယသသာယုနာ။
 သာဝကာ ဘူရိပညဿ၊ ဝိသေသုပဂတာ ဣဓ။

၁-ဒိဗ္ဗာ ပရိသာ (သီ၊ဣ) ၂-နိသိန္နာ ဟောတိ (သီ)၊ သန္နိသိန္နာ ဟောန္တိ သန္နိပတိတာ (က)
 ၃-ပစ္စိမာဘိမုခေါ (က) ၄-သက္ကန္တကာ (သီ) ၅-ယသဿိနေ (သု၊)

ဣဒံ ဒိသ္မာန နန္တန္တိ၊ ထာဝတိံသာ သဟိန္ဒကာ။
တထာဂတံ နမဿန္တာ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတ”န္တိ။

တေန သုဒံ ဘန္တေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ ဘိယျောသော မတ္တာယ အတ္တမနာ
ဟောန္တိ ပမုဒိတာ ပီတိသောမနဿဇာတာ “ဒိဗ္ဗာ ဝတ ဘော ကာယာ
ပရိပူရေန္တိ၊ ဟာယန္တိ အသုရကာယာ”တိ။ အထ ခေါ ဘန္တေ ယေနတ္ထေန
ဒေဝါ တာဝတိံသာ သုဓမ္မာယံ သဘာယံ သန္နိသိန္နာ ဟောန္တိ သန္နိပတိတာ၊
တံ အတ္တံ စိန္တယိတွာ တံ အတ္တံ မန္တယိတွာ ဝုတ္တဝစနာပိ တံ^၁ စတ္တာရော
မဟာရာဇာနော တသ္မိံ အတ္ထေ ဟောန္တိ၊ ပစ္စာနသိဋ္ဌဝစနာပိ တံ^၂ စတ္တာရော
မဟာရာဇာနော တသ္မိံ အတ္ထေ ဟောန္တိ၊ သကေသု သကေသု အာသနေသု
ဌိတာ အဝိပက္ကန္တာ^၃။

တေ ဝုတ္တဝါကျာ ရာဇာနော၊ ပဋိဂ္ဂယာနုသာသနိ။
ဝိပ္ပသန္နမနာ သန္တာ၊ အဋ္ဌသု သမိ အာသနေတိ။

၂၈၃။ အထ ခေါ ဘန္တေ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ဥဠာရော အာလောကော
သဉ္ဇာယိ၊ ဩဘာသော ပါတုရဟောသိ အတိက္ကဓ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနဘာဝံ။
အထ ခေါ ဘန္တေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ
“ယထာ ခေါ မာရိသာ နိမိတ္တာနိ ဒိဿန္တိ၊ ဥဠာရော အာလောကော သဉ္ဇာ-
ယတိ၊ ဩဘာသော ပါတု ဘဝတိ၊ ဗြဟ္မာ ပါတု ဘဝိဿတိ။ ဗြဟ္မုနော ဟေတံ
ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ ပါတုဘာဝါယ၊ ယဒိဒံ အာလောကော သဉ္ဇာယတိ ဩဘာသော
ပါတု ဘဝတိ”တိ။

ယထာ နိမိတ္တာ ဒိဿန္တိ၊ ဗြဟ္မာ ပါတု ဘဝိဿတိ။
ဗြဟ္မုနော ဟေတံ နိမိတ္တံ၊ ဩဘာသော ဝိပုလော မဟာတိ။

သနင်္ကမာရကထာ

၂၈၄။ အထ ခေါ ဘန္တေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ ယထာသကေသု
အာသနေသု နိသီဒိံသု “ဩဘာသမေတံ ဥဿာမ၊ ယံဝိပါကော ဘဝိဿတိ၊
သစ္စိကတွာဝ နံ ဂမိဿာမာ”တိ။ စတ္တာရောပိ မဟာရာဇာနော ယထာ-
သကေသု အာသနေသု နိသီဒိံသု “ဩဘာသမေတံ ဥဿာမ၊ ယံဝိပါကော
ဘဝိဿတိ၊ သစ္စိကတွာဝ နံ ဂမိဿာမာ”တိ။ ဣဒံ သုတွာ ဒေဝါ တာဝတိံသာ

ဧကဂ္ဂါ သမာပဇ္ဇိသု “ဩဘာသမေတံ ဥဿာမ၊ ယံဝိပါဏော ဘဝိဿတိ၊ သစ္စိကတွာဝ နံ ဂမိဿာမာ”တိ။

ယဒါ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂမာရော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါတု ဘဝတိ၊ ဩဠာရိကံ အတ္တဘာဝံ အဘိနိမ္မိနိတွာ ပါတု ဘဝတိ။ ယော ခေါ ပန ဘန္တေ ဗြဟ္မာနော ပကတိဝဏ္ဏော၊ အနဘိသမ္ဘဝနီယော သော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ စက္ခုပထသ္မိံ။ ယဒါ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂမာရော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါတု ဘဝတိ၊ သော အညေ ဒေဝေ အတိရောစတိ ဝဏ္ဏေန စေဝ ယသသာ စ။ သေယျထာပိ ဘန္တေ သောဝဏ္ဏော ဝိဂ္ဂဟော မာနသံ ဝိဂ္ဂဟံ အတိရောစတိ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘန္တေ ယဒါ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂမာရော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါတု ဘဝတိ၊ သော အညေ ဒေဝေ အတိရောစတိ ဝဏ္ဏေန စေဝ ယသသာ စ။ ယဒါ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂမာရော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါတု ဘဝတိ၊ န တဿ ပရိသာယံ ကောစိ ဒေဝေါ အဘိဝါဒေတိ ဝါ ပစ္စုဋ္ဌေတိ ဝါ အာသနေန ဝါ နိမန္တေတိ။ သဗ္ဗေဝ ဟုဏှိဘူတာ ပဉ္စလိကာ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒန္တိ “ယဿ-ဒါနိ ဒေဝဿ ပလ္လင်္ကံ ဣစ္ဆိဿတိ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂမာရော၊ တဿ ဒေဝဿ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိဿတိ”တိ။

ယဿ ခေါ ပန ဘန္တေ ဒေဝဿ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂမာရော ပလ္လင်္ကေန နိသီဒတိ၊ ဥဠာရံ သော လဘတိ ဒေဝေါ ဝေဒပဋိလာဘံ၊ ဥဠာရံ သော လဘတိ ဒေဝေါ သောမနဿပဋိလာဘံ။ သေယျထာပိ ဘန္တေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဝသိတ္တော အဓုနာဘိသိတ္တော ရဇဇေန၊ ဥဠာရံ သော လဘတိ ဝေဒပဋိ-လာဘံ၊ ဥဠာရံ သော လဘတိ သောမနဿပဋိလာဘံ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘန္တေ ယဿ ဒေဝဿ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂမာရော ပလ္လင်္ကေန နိသီဒတိ၊ ဥဠာရံ သော လဘတိ ဒေဝေါ ဝေဒပဋိလာဘံ၊ ဥဠာရံ သော လဘတိ ဒေဝေါ သောမနဿပဋိလာဘံ။ အထ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂမာရော ဩဠာရိကံ အတ္တဘာဝံ အဘိနိမ္မိနိတွာ ကုမာရဝဏ္ဏိံ ဟုတွာ ပဉ္စသိခေါ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါတုရဟောသိ၊ သော ဝေဟာသံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တော အာကာသေ အန္တလိက္ခေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိ။ သေယျထာပိ ဘန္တေ ဗလဝါ ပုရိသော သုပစ္စတ္ထတေ ဝါ ပလ္လင်္ကေန သမေ ဝါ ဘူမိဘာဂေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒေယျ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂမာရော ဝေဟာသံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တော အာကာသေ အန္တလိက္ခေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိတွာ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သမ္ပဿာဒံ ဝိဒိတွာ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ အနုမောဒိ—

“မောဒန္တိ ဝတ ဘော ဒေဝါ၊ တာဝတိံသာ သဟိန္ဒကာ။
တထာဂတံ နမဿန္တာ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ။

နဝေ ဒေဝေ စ ပဿန္တာ၊ ဝဏ္ဏဝန္တေ ယသဿိနေ။
သုဂတသ္မိံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ စရိတွာန ဣဓာဂတေ။

တေ အညေ အတိရောစန္တိ၊ ဝဏ္ဏေန ယသသာယုနာ။
သာဝကာ ဘူရိပညဿ၊ ဝိသေသုပဂတာ ဣဓ။

ဣဒံ ဒိသွာန နန္ဒန္တိ၊ တာဝတိံသာ သဟိန္ဒကာ။
တထာဂတံ နမဿန္တာ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ”န္တိ။

၂၈၅။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ကမာရော ဘာသိတ္ထံ၊ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ ဗြဟ္မာနော သနင်္ကမာရဿ ဘာသတော အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော သရော ဟောတိ ဝိဿဋ္ဌော စ ဝိညေယျော စ မဉ္ဇူ စ သဝနိယော စ ဗိန္ဒူ စ အဝိသာရီ စ ဂမ္ဘီရော စ နိန္နာဒီ စ။ ယထာပရိသံ ခေါ ပန ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ကမာရော သရေန ဝိညာပေတိ၊ န စဿ ဗဟိဒ္ဓါ ပရိသာယ ဃောသော နိစ္ဆရတိ။ ယဿ ခေါ ပန ဘန္တေ ဧဝံ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော သရော ဟောတိ၊ သော ဝုစ္စတိ “ဗြဟ္မဿရော”တိ။

အထ ခေါ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ကမာရော တေတ္ထိံသေ အတ္တဘာဝေ အဘိနိမ္မိနိတွာ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပစ္စေကပလ္လင်္ကေသု ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိတွာ ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ “တံ ကိံ မညန္တိ ဘောန္တော ဒေဝါ တာဝတိံသာ၊ ယာဝဉ္စ သော ဘဂဝါ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နော ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ယေ ဟိ ကေစိ ဘော ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာ ဓမ္မံ သရဏံ ဂတာ သံဃံ သရဏံ ဂတာ သီလေသု ပရိပူရကာရိနော။ တေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပ္ပေကစ္စေ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ အပ္ပေကစ္စေ နိမ္မာနရတိနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ အပ္ပေကစ္စေ တုသိတာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ အပ္ပေကစ္စေ ယာမာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ အပ္ပေကစ္စေ တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ အပ္ပေကစ္စေ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ယေ သဗ္ဗနိဟိနံ ကာယံ ပရိပူရေန္တိ၊ တေ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ပရိပူရေန္တိ”တိ။

၂၈၆။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂုမာရော ဘာသိတ္ထ၊ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ ဗြဟ္မဇနော သနင်္ဂုမာရဿ ဘာသတော ဃောသောယေဝ ဒေဝါ မညန္တိ “ယွာယံ မမ ပလ္လင်္ကေ၊ သွာယံ ဧကောဝ ဘာသတီ”တိ။

ဧကသ္မိံ ဘာသမာနသ္မိံ၊ သဗ္ဗေ ဘာသန္တိ နိမ္မိတာ။

ဧကသ္မိံ တုဏှိမာသိနေ၊ သဗ္ဗေ တုဏှိ ဘဝန္တိ တေ။

တဒါသု ဒေဝါ မညန္တိ၊ တာဝတိံသာ သဟိန္ဒကာ။

ယွာယံ မမ ပလ္လင်္ကသ္မိံ၊ သွာယံ ဧကောဝ ဘာသတီတိ။

အထ ခေါ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂုမာရော ဧကတ္တေန အတ္တာနံ ဥပသံဟရတိ၊ ဧကတ္တေန အတ္တာနံ ဥပသံဟရိတွာ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပလ္လင်္ကေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိတွာ ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ—

ဘာဝိဘက္ကန္တိပါဒ

၂၈၇။ တံ ကိံ မညန္တိ ဘောန္တော ဒေဝါ တာဝတိံသာ၊ ယာဝ သုပညတ္တာ စိမေ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ပညတ္တာ ဣဒ္ဓိပဟုတာယ၊^၁ ဣဒ္ဓိဝိသဝိတာယ၊^၂ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗန-တာယ။ ကတမေ စတ္တာရော။ ဣမ ဘော ဘိက္ခု ဆန္ဒသမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရ-သမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယသမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ စိတ္တသမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယ-သမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ပညတ္တာ ဣဒ္ဓိပဟုတာယ ဣဒ္ဓိဝိသဝိတာယ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနတာယ။

ယေ ဟိ ဧကေ ဘော အတိတမဒ္ဓါနံ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ အနေက-ဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနဘောသု၊ သဗ္ဗေ တေ ဣမေသံယေဝ စတုန္နံ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ဘာဝိတတ္တာ ဗဟုလိကတတ္တာ။ ယေပိ ဟိ ဧကေ ဘော အနာဂတမဒ္ဓါနံ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနဘောသန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဣမေသံယေဝ စတုန္နံ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ဘာဝိတတ္တာ ဗဟုလိကတတ္တာ။ ယေပိ ဟိ ဧကေ ဘော ဧတရဟိ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနဘောန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဣမေသံယေဝ စတုန္နံ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ဘာဝိတတ္တာ ဗဟုလိကတတ္တာ။ ပဿန္တိ နော ဘောန္တော ဒေဝါ တာဝတိံသာ

မမပိမံ ဧဝရူပံ ဣဒ္ဓါနုဘာဝန္တိ။ ဧဝံ မဟာဗြဟ္မေတိ။ အဟမ္ပိ ခေါ ဘော ဣမေသံယေဝ စတုန္နဉ္စ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ဘာဝိတတ္တာ ဗဟုလီကတတ္တာ ဧဝံ-
မဟိဒ္ဓိကော ဧဝံမဟာနုဘာဝေါတိ။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂီမာရော
ဘာသိတ္ထ။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂီမာရော ဘာသိတွာ ဒေဝေ
တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ။

တိပိဓ ဩကာသာဓိဂမ

၂၈၈။ “တံ ကိံ မညန္တိ ဘောန္တော ဒေဝါ တာဝတိံသာ၊ ယာဝဉ္စိဒံ
တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန
တယော ဩကာသာဓိဂမာ အနုဗုဒ္ဓါ သုခဿာဓိဂမာယ။ ကတမေ တယော။
ဣဓ ဘော ဧကစ္စော သံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ ကာမေဟိ သံသဋ္ဌော အကု-
သလေဟိ ဓမ္မေဟိ။ သော အပရေန သမယေန အရိယဓမ္မံ သုဏှာတိ၊
ယောနိသော မနသိ ကရောတိ၊ ဓမ္မာနုဓမ္မံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ သော အရိယဓမ္မဿဝနံ
အာဂမ္မ ယောနိသောမနသိကာရံ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပတ္တိံ အသံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ
ကာမေဟိ အသံသဋ္ဌော အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ။ တဿ အသံသဋ္ဌဿ
ကာမေဟိ အသံသဋ္ဌဿ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ၊ သုခါ ဘိယျော
သောမနဿံ။ သေယျထာပိ ဘော ပမုဒါ ပါမောဇ္ဇံ ဇာယေထ၊ ဧဝမေဝ ခေါ
ဘော အသံသဋ္ဌဿ ကာမေဟိ အသံသဋ္ဌဿ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
သုခံ၊ သုခါ ဘိယျော သောမနဿံ။ အယံ ခေါ ဘော တေန ဘဂဝတာ
ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ပဌမော ဩကာသာဓိဂမော
အနုဗုဒ္ဓေါ သုခဿာဓိဂမာယ။

ပုန စပရံ ဘော ဣဓေကစ္စဿ ဩဠာရိကာ ကာယသင်္ခါရာ အပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ
ဟောန္တိ၊ ဩဠာရိကာ ဝစီသင်္ခါရာ အပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ ဟောန္တိ၊ ဩဠာရိကာ
စိတ္တသင်္ခါရာ အပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ ဟောန္တိ။ သော အပရေန သမယေန အရိယဓမ္မံ
သုဏှာတိ၊ ယောနိသော မနသိ ကရောတိ၊ ဓမ္မာနုဓမ္မံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ တဿ
အရိယဓမ္မဿဝနံ အာဂမ္မ ယောနိသောမနသိကာရံ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပတ္တိံ ဩဠာ-
ရိကာ ကာယသင်္ခါရာ ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ၊ ဩဠာရိကာ ဝစီသင်္ခါရာ ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ၊
ဩဠာရိကာ စိတ္တသင်္ခါရာ ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ။ တဿ ဩဠာရိကာနံ ကာယသင်္ခါရာနံ
ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ဩဠာရိကာနံ ဝစီသင်္ခါရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ဩဠာရိကာနံ

စိတ္တသင်္ခါရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ၊ သုခါ ဘိယျော သောမနဿံ။
 သေယျထာပိ ဘော ပမုဒါ ပါမောဇ္ဇံ ဇာယေထ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘော
 ဩဠာရိကာနံ ကာယသင်္ခါရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ဩဠာရိကာနံ ဝစီသင်္ခါရာနံ
 ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ဩဠာရိကာနံ စိတ္တသင်္ခါရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ၊
 သုခါ ဘိယျော သောမနဿံ။ အယံ ခေါ ဘော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ
 ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဒုတိယော ဩကာသာဓိဂမော
 အနုဗုဒ္ဓေါ သုခဿာဓိဂမာယ။

ပုန စပရံ ဘော ဣဓေကစ္စော “ဣဒံ ကုသလ”န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊
 “ဣဒံ အကုသလ”န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ “ဣဒံ သာဝဇ္ဇံ ဣဒံ အနဝဇ္ဇံ၊ ဣဒံ
 သေဝိတဗ္ဗံ ဣဒံ နသေဝိတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ ဟိနံ ဣဒံ ပဏီတံ၊ ဣဒံ ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိ-
 ဘာဂ”န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ သော အပရေန သမယေန အရိယဓမ္မံ
 သုဏှာတိ၊ ယောနိသော မနသိ ကရောတိ၊ ဓမ္မာနုဓမ္မံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ သော
 အရိယဓမ္မဿဝနံ အာဂမ္မ ယောနိသောမနသိကာရံ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပတ္တိံ “ဣဒံ
 ကုသလ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “ဣဒံ အကုသလ”န္တိ ယထာဘူတံ
 ပဇာနာတိ။ “ဣဒံ သာဝဇ္ဇံ ဣဒံ အနဝဇ္ဇံ၊ ဣဒံ သေဝိတဗ္ဗံ ဣဒံ န သေဝိတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ
 ဟိနံ ဣဒံ ပဏီတံ၊ ဣဒံ ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂ”န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။
 တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော အဝိဇ္ဇာ ပဟိယတိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿ
 အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ၊ သုခါ ဘိယျော သောမနဿံ။
 သေယျထာပိ ဘော ပမုဒါ ပါမောဇ္ဇံ ဇာယေထ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘော
 အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ၊ သုခါ ဘိယျော သောမနဿံ။ အယံ
 ခေါ ဘော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန
 တတိယော ဩကာသာဓိဂမော အနုဗုဒ္ဓေါ သုခဿာဓိဂမာယ။ ဣမေ ခေါ
 ဘော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန
 တယော ဩကာသာဓိဂမာ အနုဗုဒ္ဓါ သုခဿာဓိဂမာယာ”တိ။ ဣမမတ္တံ
 ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂီမာရော ဘာသိတ္ထ၊ ဣမမတ္တံ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂီမာရော
 ဘာသိတ္တာ ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ—

စတုသတိပဋ္ဌာန

၂၈၉။ “တံ ကိံ မညန္တိ ဘောန္တော ဒေဝါ တာဝတိံသာ၊ ယာဝ သုပညတ္တာ
 စိမေ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန
 စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ပညတ္တာ ကုသလဿာဓိဂမာယ။ ကတမေ စတ္တာရော။

ဣဓ ဘော ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တံ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ အဇ္ဈတ္တံ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရန္တော တတ္ထ သမ္မာ သမာဓိယတိ၊ သမ္မာ ဝိပဿီဒတိ။ သော တတ္ထ သမ္မာ သမာဟိတော သမ္မာ ဝိပဿန္တော ဗဟိဒ္ဓါ ပရကာယေ ဉာဏဒဿနံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ။ အဇ္ဈတ္တံ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ပ။ ဗဟိဒ္ဓါ ပရဝေဒနာသု ဉာဏဒဿနံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ။ အဇ္ဈတ္တံ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ပ။ ဗဟိဒ္ဓါ ပရစိတ္တေ ဉာဏဒဿနံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ။ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရန္တော တတ္ထ သမ္မာ သမာဓိယတိ၊ သမ္မာ ဝိပဿီဒတိ။ သော တတ္ထ သမ္မာ သမာဟိတော သမ္မာ ဝိပဿန္တော ဗဟိဒ္ဓါ ပရဓမ္မေသု ဉာဏဒဿနံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ပညတ္တာ ကုသလဿာဓိဂမာယာ”တိ။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂမာရော ဘာသိတ္ထ။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂမာရော ဘာသိတ္တာ ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ—

သတ္တသမာဓိပရိက္ခရာ

၂၉၀။ “တံ ကိံ မညန္တိ ဘောန္တော ဒေဝါ တာဝတိံသာ၊ ယာဝ သုပညတ္တာ စိမေ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သတ္တ သမာဓိပရိက္ခရာ သမ္မာသမာဓိဿ ပရိဘာဝနာယ သမ္မာသမာဓိဿ ပါရိပူရိယာ။ ကတမေ သတ္တ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ။ ယာ ခေါ ဘော ဣမေဟိ သတ္တဟင်္ဂေဟိ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ ပရိက္ခတာ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘော အရိယော သမ္မာသမာဓိ သုပနိသော ဣတိပိ သပရိက္ခာရော ဣတိပိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ ဘော သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ပဟောတိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ သမ္မာဝါစာ ပဟောတိ၊ သမ္မာဝါစဿ သမ္မာကမ္မန္တော ပဟောတိ။ သမ္မာကမ္မန္တဿ သမ္မာအာဇီဝေါ ပဟောတိ၊ သမ္မာအာဇီဝဿ သမ္မာဝါယာမော ပဟောတိ၊ သမ္မာဝါယာမဿ သမ္မာသတိ ပဟောတိ၊ သမ္မာသတိဿ သမ္မာသမာဓိ ပဟောတိ၊ သမ္မာသမာဓိဿ သမ္မာဉာဏံ ပဟောတိ၊ သမ္မာဉာဏဿ သမ္မာဝိမုတ္တိ ပဟောတိ။ ယဉ္စိ တံ ဘော သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ “သ္မာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္တိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ အပါရတာ

အမတဿ ဒွါရာ”တိ၊ ဣဒမေဝ တံ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ။ သွာက္ခာတော
ဟိ ဘော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္တိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော
ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညုဟိ အပါရုတာ အမတဿ
ဒွါရာ”။

ယေ ဟိ ကေစိ ဘော ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတာ၊ ဓမ္မေ
အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတာ၊ သံဃေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတာ၊
အရိယကန္တေဟိ သီလေဟိ သမန္နာဂတာ။ ယေ စိမေ ဩပပါတိကာ ဓမ္မဝိနိတာ
သာတိရေကာနိ စတုဝိသတိသတသဟဿာနိ မာဂကော ပရိစာရကာ
အဗ္ဘတိတာ ကာလင်္ကီတာ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နာ
အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတာ သမ္မောဓိပရာယဏာ။ အတ္ထိ စေဝေတ္ထ သကဒါ-
ဂါမိနော။

အတ္ထာယံ^၂ ဣတရာ ပဇာ၊ ပုညဘာဂါတိ မေ မနော။
သင်္ခါတုံ နောပိ သက္ကောမိ၊ မုသာဝါဒဿ ဩတ္တပ္ပ”န္တိ။

၂၉၁။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနက္ခိမာရော ဘာသိတ္ထ၊ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ
ဗြဟ္မာနော သနက္ခိမာရဿ ဘာသတော ဝေဿဝဏဿ မဟာရာဇဿ
ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ “အစ္စရိယံ ဝတ ဘော အဗ္ဘုတံ
ဝတ ဘော၊ ဧဝရူပေါပိ နာမ ဥဠာရော သတ္တာ ဘဝိဿတိ၊ ဧဝရူပံ
ဥဠာရုံ ဓမ္မက္ခာနံ၊ ဧဝရူပါ ဥဠာရာ ဝိသေသာဓိဂမာ ပညာယိဿန္တိ”တိ။
အထ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနက္ခိမာရော ဝေဿဝဏဿ မဟာရာဇဿ
စေတသာ စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ ဝေဿဝဏံ မဟာရာဇာနံ ဧတဒဝေါစ
“တံ ကိ မညတိ ဘဝံ ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ အတိတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ
ဧဝရူပေါ ဥဠာရော သတ္တာ အဟောသိ၊ ဧဝရူပံ ဥဠာရုံ ဓမ္မက္ခာနံ၊ ဧဝရူပါ
ဥဠာရာ ဝိသေသာဓိဂမာ ပညာယိသု။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ ဧဝရူပေါ
ဥဠာရော သတ္တာ ဘဝိဿတိ၊ ဧဝရူပံ ဥဠာရုံ ဓမ္မက္ခာနံ၊ ဧဝရူပါ ဥဠာရာ
ဝိသေသာဓိဂမာ ပညာယိဿန္တိ”တိ။

၂၉၂။ ဣမမတ္ထံ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနက္ခိမာရော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ
အဘာသိ၊ ဣမမတ္ထံ ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ ဗြဟ္မာနော သနက္ခိမာရဿ

ဒေါနံ တာဝတိံသာနံ ဘာသတော သမ္မုခါ သုတံ^၁ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ^၂ သယံ
 ပရိသာယံ အာရောစေသိ၊ ဣမမတ္ထံ ဇနဝသဘော ယက္ခော ဝေဿဝဏဿ
 မဟာရာဇေသ သယံ ပရိသာယံ ဘာသတော သမ္မုခါ သုတံ^၁ သမ္မုခါ
 ပဋိဂ္ဂဟိတံ^၂ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဣမမတ္ထံ ဘဂဝါ ဇနဝသဘာဿ
 ယက္ခဿ သမ္မုခါ သုတွာ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သာမဉ္စ အဘိညာယ
 အာယသ္မတော အာနန္တဿ အာရောစေသိ၊ ဣမမတ္ထမာယသ္မာ အာနန္ဒော
 ဘဂဝတော သမ္မုခါ သုတွာ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အာရောစေသိ ဘိက္ခုနံ
 ဘိက္ခုနီနံ ဥပါသကာနံ ဥပါသိကာနံ။ တယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ ဣဒ္ဓဇ္ဇေဝ ဖီတဉ္စ
 ဝိတ္တာရိကံ ဗာဟုဇေညံ ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတန္တိ။

ဇနဝသဘာသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ပဉ္စမံ။

၁-သုတွာ (သီ၊ ဣ)

၂-ပဋိဂ္ဂဟေတွာ (သီ၊ ဣ)

၆-မဟာဂေါတိန္ဒသုတ္တ

၂၉၃။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ။ အထ ခေါ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗပုတ္တော အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏော ကေဝလကပ္ပံ ဂိဇ္ဈကုဋံ ပဗ္ဗတံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “ယံ ခေါ မေ ဘန္တေ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သမ္ဗုဒ္ဓါ သုတံ သမ္ဗုဒ္ဓါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အာရောစေမိ တံ ဘဂဝတော”တိ။ “အာရောစေဟိ မေ တွံ ပဉ္စသိခါ”တိ ဘဂဝါ အဝေါစ။

ဒေဝသဘာ

၂၉၄။ ပုရိမာနိ ဘန္တေ ဒိဝသာနိ ပုရိမတရာနိ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ ပဝါရဏာယ ပုဏ္ဏာယ ပုဏ္ဏမာယ ရတ္တိယာ ကေဝလကပ္ပါ စ ဒေဝါ တာဝတိံသာ သုဓမ္မာယံ သဘာယံ သန္နိသိန္နာ ဟောန္တိ သန္နိပတိတာ၊ မဟတိ စ ဒိဗ္ဗပရိသာ သမန္တတော နိသိန္နာ ဟောန္တိ၊ စတ္တာရော စ မဟာရာဇာနော စတုဒ္ဒိသာ နိသိန္နာ ဟောန္တိ၊ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဓတရဋ္ဌော မဟာရာဇာ ပစ္စိမာဘိမုခေါ နိသိန္နော ဟောတိ ဒေဝေ ပုရက္ခတွာ၊ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ ဝိရုဋ္ဌကော မဟာရာဇာ ဥတ္တရာဘိမုခေါ နိသိန္နော ဟောတိ ဒေဝေ ပုရက္ခတွာ၊ ပစ္စိမာယ ဒိသာယ ဝိရူပက္ခော မဟာရာဇာ ပုရတ္တာဘိမုခေါ နိသိန္နော ဟောတိ ဒေဝေ ပုရက္ခတွာ၊ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ ဒက္ခိဏာဘိမုခေါ နိသိန္နော ဟောတိ ဒေဝေ ပုရက္ခတွာ။ ယဒါ ဘန္တေ ကေဝလကပ္ပါ စ ဒေဝါ တာဝတိံသာ သုဓမ္မာယံ သဘာယံ သန္နိသိန္နာ ဟောန္တိ သန္နိပတိတာ၊ မဟတိ စ ဒိဗ္ဗပရိသာ သမန္တတော နိသိန္နာ ဟောန္တိ၊ စတ္တာရော စ မဟာရာဇာနော စတုဒ္ဒိသာ နိသိန္နာ ဟောန္တိ၊ ဣဒံ နေသံ ဟောတိ အာသနသ္မိ၊ အထ ပစ္ဆာ အမှာကံ အာသနံ ဟောတိ။

ယေ တေ ဘန္တေ ဒေဝါ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ အဓနူပပန္နာ တာဝတိံသကာယံ။ တေ အညေ ဒေဝေ အတိရောစန္တိ ဝဏ္ဏေန စေဝ ယသသာ စ။ တေန သုဒံ ဘန္တေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ အတ္တမနာ ဟောန္တိ

ပမုဒိတာ ပီတိသောမနဿဇာတာ “ဒိဗ္ဗာ ဝတ ဘော ကာယာ ပရိပူရေန္တိ၊
ဟာယန္တိ အသုရကာယာ”တိ။

၂၉၅။ အထ ခေါ ဘန္တေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ
သမ္ပဿာဒံ ဝိဒိတွာ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ အနုမောဒိ—

“မောဒန္တိ ဝတ ဘော ဒေဝါ၊ တာဝတိံသာ သဟိန္ဒကာ။
တထာဂတံ နမဿန္တာ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ။

နဝေ ဒေဝေ စ ပဿန္တာ၊ ဝဏ္ဏဝန္တေ ယသဿိနေ။
သုဂတသ္မိံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ စရိတွာန ဣဓာဂတေ။

တေ အညေ အတိရောစန္တိ၊ ဝဏ္ဏေန ယသသာယုနာ။
သာဝကာ ဘူရိပညဿ၊ ဝိသေသုပဂတာ ဣဓ။

ဣဒံ ဒိသွာန နန္ဒန္တိ၊ တာဝတိံသာ သဟိန္ဒကာ။
တထာဂတံ နမဿန္တာ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ”န္တိ။

တေန သုဒံ ဘန္တေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ ဘိယျောသော မတ္တာယ
အတ္တမနာ ဟောန္တိ ပမုဒိတာ ပီတိသောမနဿဇာတာ “ဒိဗ္ဗာ ဝတ
ဘော ကာယာ ပရိပူရေန္တိ၊ ဟာယန္တိ အသုရကာယာ”တိ။

အဋ္ဌယထာဘူစွဝဏ္ဏ

၂၉၆။ အထ ခေါ ဘန္တေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ
သမ္ပဿာဒံ ဝိဒိတွာ ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ “ဣစ္ဆေယျာထ နော တုမေ
မာရိသာ တဿ ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယတာဘုစ္စေ ဝဏ္ဏေ သောတု”န္တိ။ ဣစ္ဆာမ
မယံ မာရိသ တဿ ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘုစ္စေ ဝဏ္ဏေ သောတုန္တိ။ အထ
ခေါ ဘန္တေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ဘဂဝတော အဋ္ဌ
ယထာဘုစ္စေ ဝဏ္ဏေ ပယိရဒါဟာသိ “တံ ကိံ မညန္တိ ဘောန္တော ဒေဝါ
တာဝတိံသာ၊ ယာဝဉ္စ သော ဘဂဝါ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နော ဗဟုဇန-
သုခါယ လောကာနုကမ္ဘာယ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊
ဧဝံ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နံ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ဘာယ အတ္တာယ
ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ ဣမိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ
အတိတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၁)

သွာက္ခာတော ခေါ် ပန တေန ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္တိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ။ ဧဝံ ဩပနေယျိ-
ကဿ ဓမ္မဿ ဒေသေတာရံ ဣမိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ
အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၂)

“ဣဒံ ကုသလ”န္တိ ခေါ် ပန တေန ဘဂဝတာ သုပညတ္တံ။ “ဣဒံ
အကုသလ”န္တိ သုပညတ္တံ။ “ဣဒံ သာဝဇ္ဇံ ဣဒံ အနဝဇ္ဇံ၊ ဣဒံ သေဝိတဗ္ဗံ ဣဒံ န
သေဝိတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ ဟိနံ ဣဒံ ပဏီတံ၊ ဣဒံ ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂ”န္တိ သုပညတ္တံ။ ဧဝံ
ကုသလာကုသလ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗ ဟိနပဏီတ ကဏ္ဍသုက္က-
သပ္ပဋိဘာဂါနံ ဓမ္မာနံ ပညာပေတာရံ ဣမိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ
အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၃)

သုပညတ္တာ ခေါ် ပန တေန ဘဂဝတာ သာဝကာနံ နိဗ္ဗာနဂါမိနီ ပဋိပဒါ
သံသန္နတိ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပဋိပဒါ စ။ သေယျထာဝိ နာမ ဂင်္ဂေဒကံ ယမုနောဒကေန
သံသန္နတိ သမေတိ၊ ဧဝမေဝ သုပညတ္တာ တေန ဘဂဝတာ သာဝကာနံ
နိဗ္ဗာနဂါမိနီ ပဋိပဒါ သံသန္နတိ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပဋိပဒါ စ။ ဧဝံ နိဗ္ဗာနဂါမိနီယာ
ပဋိပဒါယ ပညာပေတာရံ ဣမိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ
အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၄)

အဘိနိပ္ပန္နော^၁ ခေါ် ပန တဿ ဘဂဝတော လာဘော အဘိနိပ္ပန္နော
သိလောကော၊ ယာဝ မညေ ခတ္တိယာ သံပိယာယမာနရူပါ ဝိဟရန္တိ၊ ဝိဂတမဒေါ
ခေါ် ပန သော ဘဂဝါ အာဟာရံ အာဟာရေတိ။ ဧဝံ ဝိဂတမဒံ အာဟာရံ
အာဟာရယမာနံ ဣမိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတီတံသေ
သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၅)

လဒ္ဓသဟာယော ခေါ် ပန သော ဘဂဝါ သေခါနဉ္စေဝ ပဋိပန္နာနံ
ခီဏာသဝါနဉ္စ ဝုသိတဝတံ၊ တေ ဘဂဝါ အပနုဇ္ဇ ဧကာရာမတံ အနုယုတ္တော
ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ဧကာရာမတံ အနုယုတ္တံ ဣမိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ
အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၆)

ယထာဝါဒီ ခေါ် ပန သော ဘဂဝါ တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ၊
ဣတိ ယထာဝါဒီ တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ။ ဧဝံ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နံ
ဣမိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န
ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၇)

၁-အဘိနိပ္ပန္နော (ဣ၊က)

တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော ခေါ် ပန သော ဘဂဝါ ဝိဂတကထံကထော ပရိယောသိ-
တသင်္ကပ္ပေါ အဇ္ဈာသယံ အာဒိဗြဟ္မစရိယံ။ ဧဝံ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆံ ဝိဂတကထံကထံ
ပရိယောသိတသင်္ကပ္ပံ အဇ္ဈာသယံ အာဒိဗြဟ္မစရိယံ ဣမိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ
သတ္တာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန
ဘဂဝတာ”တိ။ (၈)

၂၉၇။ ဣမေ ခေါ် ဘန္တေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ
ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘူစေ ဝဏ္ဏေ ပယိရဒါဟာသိ။ တေန သုဒ္ဓံ ဘန္တေ
ဒေဝါ တာဝတိံသာ ဘိယျောသော မတ္တာယ အတ္တမနာ ဟောန္တိ ပမုဒိတာ
ပီတိသောမနဿဇာတာ ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘူစေ ဝဏ္ဏေ သုတွာ။
တတြ ဘန္တေ ဧကေစေ ဒေဝါ ဧဝမာဟံသု “အဟော ဝတ မာရိသာ စတ္တာရော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ ဓမ္မဉ္စ ဒေသေယျံ ယထရိဝ ဘဂဝါ။
တဒဿ ဗဟုနေဟိတာယ ဗဟုနေသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ
ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။ ဧကေစေ ဒေဝါ ဧဝမာဟံသု “တိဋ္ဌန္တိ၊
မာရိသာ စတ္တာရော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အဟော ဝတ မာရိသာ တယော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ ဓမ္မဉ္စ ဒေသေယျံ ယထရိဝ ဘဂဝါ။
တဒဿ ဗဟုနေဟိတာယ ဗဟုနေသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ
ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။ ဧကေစေ ဒေဝါ ဧဝမာဟံသု “တိဋ္ဌန္တိ၊
မာရိသာ တယော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အဟော ဝတ မာရိသာ ဒွေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ
လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ ဓမ္မဉ္စ ဒေသေယျံ ယထရိဝ ဘဂဝါ။ တဒဿ
ဗဟုနေဟိတာယ ဗဟုနေသုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ ဟိတာယ
သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။

၂၉၈။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘန္တေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝေ တာဝတိံသေ
ဧတဒဝေါစ “အဋ္ဌာနံ ခေါ် ဧတံ မာရိသာ အနဝကာသော၊ ယံ ဧကိဿာ
လောကဓာတုယာ ဒွေ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊
နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ အဟော ဝတ မာရိသာ သော ဘဂဝါ အပ္ပါဗာဓော
အပ္ပါတကောံ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ တိဋ္ဌေယျ။ တဒဿ ဗဟုနေဟိတာယ ဗဟုနေ-
သုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။
အထ ခေါ် ဘန္တေ ယေနတ္ထေန ဒေဝါ တာဝတိံသာ သုဓမ္မာယံ သဘာယံ
သန္နိသိန္နာ ဟောန္တိ သန္နိပတိတာ၊ တံ အတ္ထံ စိန္တယိတွာ တံ အတ္ထံ မန္တယိတွာ
ဝုတ္တဝစနာပိ တံ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော တသ္မိံ အတ္ထေ ဟောန္တိ၊

ပစ္စာနသိဋ္ဌဝစနာပိ တံ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော တသ္မိံ အတ္ထေ ဟောန္တိ၊
သကေသု သကေသု အာသနေသု ဌိတာ အဝိပက္ကန္တာ။

တေ ဝုတ္တဝါကျာ ရာဇာနော၊ ပဋိဂ္ဂယာနုသာသနိ။
ဝိပ္ပသန္နမနာ သန္တာ၊ အဋ္ဌံသု သမိ အာသနေတိ။

၂၉၉။ အထ ခေါ ဘန္တေ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ဥဠာရော အာလောကော
သဉ္ဇာယိ၊ ဩဘာသော ပါတုရဟောသိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝိနံ ဒေဝိနဘာဝံ။
အထ ခေါ ဘန္တေ သက္ကော ဒေဝိနမိန္ဒော ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ
“ယထာ ခေါ မာရိသာ နိမိတ္တာနိ ဒိဿန္တိ၊ ဥဠာရော အာလောကော သဉ္ဇာ-
ယတိ၊ ဩဘာသော ပါတု ဘဝတိ၊ ဗြဟ္မာ ပါတု ဘဝိဿတိ၊ ဗြဟ္မုနော
ဟေတံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ ပါတုဘာဝါယ၊ ယဒိဒံ အာလောကော သဉ္ဇာယတိ
ဩဘာသော ပါတု ဘဝတိ”တိ။

ယထာ နိမိတ္တာ ဒိဿန္တိ၊ ဗြဟ္မာ ပါတု ဘဝိဿတိ။
ဗြဟ္မုနော ဟေတံ နိမိတ္တံ၊ ဩဘာသော ဝိပုလော မဟာတိ။

သနက္ခိမာရကထာ

၃၀၀။ အထ ခေါ ဘန္တေ ဒေဝိ တာဝတိံသာ ယထာသကေသု
အာသနေသု နိသီဒိံသု “ဩဘာသမေတံ ဥဿာမ၊ ယံဝိပါကော ဘဝိဿတိ၊
သစ္စိကတွာဝ နံ ဂမိဿာမာ”တိ။ စတ္တာရောပိ မဟာရာဇာနော ယထာ-
သကေသု အာသနေသု နိသီဒိံသု “ဩဘာသမေတံ ဥဿာမ၊ ယံဝိပါကော
ဘဝိဿတိ၊ သစ္စိကတွာဝ နံ ဂမိဿာမာ”တိ။ ဣဒံ သုတွာ ဒေဝိ တာဝတိံသာ
ဧကဂ္ဂါ သမာပဇ္ဇိံသု “ဩဘာသမေတံ ဥဿာမ၊ ယံဝိပါကော ဘဝိဿတိ၊
သစ္စိကတွာဝ နံ ဂမိဿာမာ”တိ။

ယဒါ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနက္ခိမာရော ဒေဝိနံ တာဝတိံသာနံ ပါတု ဘဝတိ။
ဩဠာရိကံ အတ္တဘာဝံ အဘိနိမ္မိနိတွာ ပါတု ဘဝတိ။ ယော ခေါ ပန ဘန္တေ
ဗြဟ္မုနော ပကတိဝဏ္ဏော၊ အနဘိသမ္ဘဝနိယော သော ဒေဝိနံ တာဝတိံသာနံ
စက္ခုပထသ္မိံ။ ယဒါ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနက္ခိမာရော ဒေဝိနံ တာဝတိံသာနံ
ပါတု ဘဝတိ၊ သော အညေ ဒေဝေ အတိရောစတိ ဝဏ္ဏေန စေဝ
ယသသာ စ။ သေယျထာပိ ဘန္တေ သော ဝဏ္ဏော ဝိဂ္ဂဟော မာနသံ ဝိဂ္ဂဟံ
အတိရောစတိ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘန္တေ ယဒါ ဗြဟ္မာ သနက္ခိမာရော

ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါတု ဘဝတိ၊ သော အညေ ဒေဝေ အတိရောစတိ
 ဝဏ္ဏေန စေဝ ယသသာ စ။ ယဒါ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ကမာရော ဒေဝါနံ
 တာဝတိံသာနံ ပါတု ဘဝတိ၊ န တဿံ ပရိသာယံ ကောစိ ဒေဝေါ
 အဘိဝါဒေတိ ဝါ ပစ္စုဋ္ဌေတိ ဝါ အာသနေန ဝါ နိမန္တေတိ၊ သဗ္ဗေဝ
 တုဏှိဘူတာ ပဉ္စလိကာ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒန္တိ “ယဿဒါနိ ဒေဝဿ ပလ္လင်္ကံ
 ဣစ္ဆိဿတိ ဗြဟ္မာ သနင်္ကမာရော၊ တဿ ဒေဝဿ ပလ္လင်္ကံ နိသီဒိဿတိ”တိ။
 ယဿ ခေါ ပန ဘန္တေ ဒေဝဿ ဗြဟ္မာ သနင်္ကမာရော ပလ္လင်္ကံ နိသီဒတိ၊
 ဥဠာရံ သော လဘတိ ဒေဝေါ ဝေဒပဋိလာဘံ၊ ဥဠာရံ သော လဘတိ ဒေဝေါ
 သောမနဿပဋိလာဘံ။ သေယျထာပိ ဘန္တေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဝသိတ္တော
 အဓနာဘိသိတ္တော ရဇဇေန၊ ဥဠာရံ သော လဘတိ ဝေဒပဋိလာဘံ၊ ဥဠာရံ
 သော လဘတိ သောမနဿပဋိလာဘံ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘန္တေ ယဿ ဒေဝဿ
 ဗြဟ္မာ သနင်္ကမာရော ပလ္လင်္ကံ နိသီဒတိ၊ ဥဠာရံ သော လဘတိ ဒေဝေါ
 ဝေဒပဋိလာဘံ၊ ဥဠာရံ သော လဘတိ ဒေဝေါ သောမနဿပဋိလာဘံ။
 အထ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ကမာရော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သမ္ပဿဒံ
 ဝိဒိတွာ အန္တရဟိတော ဣမာဟိ ဂါထာဟိ အနုမောဒိ—

“မောဒန္တိ ဝတ ဘော ဒေဝါ၊ တာဝတိံသာ သဟိန္ဒကာ။
 တထာဂတံ နမဿန္တာ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ။

နဝေ ဒေဝေ စ ပဿန္တာ၊ ဝဏ္ဏဝန္တေ ယသဿိနေ။
 သုဂတသ္မိံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ စရိတွာန ဣဓာဂတေ။

တေ အညေ အတိရောစန္တိ၊ ဝဏ္ဏေန ယသသာယုနာ။
 သာဝကာ ဘူရိပညဿ၊ ဝိသေသုပဂတာ ဣဓ။

ဣဒံ ဒိသွာန နန္ဒန္တိ၊ တာဝတိံသာ သဟိန္ဒကာ။
 တထာဂတံ နမဿန္တာ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ”န္တိ။

၃၀၁။ ဣမမတ္တံ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ကမာရော အဘာသိတ္ထ။ ဣမမတ္တံ ဘန္တေ
 ဗြဟ္မုနော သနင်္ကမာရဿ ဘာသတော အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော သရော ဟောတိ
 ဝိဿဋ္ဌော စ ဝိညေယျော စ မဉ္ဇူ စ သဝနီယော စ ဗိန္ဒူ စ အဝိသာရီ စ
 ဂမ္ဘီရော စ နိန္ဒာဒီ စ။ ယထာပရိသံ ခေါ ပန ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ကမာရော
 သရေန ဝိညာပေတိ၊ န စဿ ဗဟိဒ္ဓါ ပရိသာယ သောသော နိစ္ဆရတိ၊ ယဿ
 ခေါ ပန ဘန္တေ ဧဝံ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော သရော ဟောတိ၊ သော ဝုစ္စတိ
 ဗြဟ္မဿရောတိ။ အထ ခေါ ဘန္တေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ ဗြဟ္မာနံ သနင်္ကမာရံ

ဧတဒေါစုံ “သာဓု မဟာဗြဟ္မေ ဧတဒေဝ မယံ သင်္ခါယ မောဒါမ၊ အတ္ထိ စ သက္ကေန ဒေဝါနမိန္ဒေန တဿ ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘူစှာ ဝဏ္ဏော ဘာသိတာ၊ တေ စ မယံ သင်္ခါယ မောဒါမာ”တိ။

အဋ္ဌယထာဘူစှဝဏ္ဏ

၃၀၂။ အထ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ဂီမာရော သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ ဧတဒေါစ “သာဓု ဒေဝါနမိန္ဒ မယမ္ပိ တဿ ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘူစှေ ဝဏ္ဏေ သုဏ္ဏေယျာမာ”တိ။ “ဧဝံ မဟာဗြဟ္မေ”တိ ခေါ ဘန္တေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဗြဟ္မုနော သနင်္ဂီမာရဿ ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘူစှေ ဝဏ္ဏေ ပယိရဒါဟာသိ။

တံ ကိံ မညတိ ဘဝံ မဟာဗြဟ္မာ၊ ယာဝဉ္စ သော ဘဂဝါ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နော ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ဘာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဧဝံ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နံ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ဘာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ ဣမိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတိတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၁)

သွာက္ခာတော ခေါ ပန တေန ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္နိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ။ ဧဝံ ဩပနေယျိကဿ ဓမ္မဿ ဒေသေတာရံ ဣမိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတိတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၂)

“ဣဒံ ကုသလ”န္တိ ခေါ ပန တေန ဘဂဝတာ သုပညတ္တံ၊ “ဣဒံ အကုသလ”န္တိ သုပညတ္တံ၊ “ဣဒံ သာဝဇ္ဇံ ဣဒံ အနဝဇ္ဇံ၊ ဣဒံ သေဝိတဗ္ဗံ ဣဒံ န သေဝိတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ ဟိနံ ဣဒံ ပဏီတံ၊ ဣဒံ ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂ”န္တိ သုပညတ္တံ။ ဧဝံ ကုသလာကုသလ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗ ဟိနပဏီတ ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂါနံ ဓမ္မာနံ ပညာပေတာရံ ဣမိနာပင်္ဂေန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတိတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၃)

သုပညတ္တာ ခေါ ပန တေန ဘဂဝတာ သာဝကာနံ နိဗ္ဗာနဂါမိနီ ပဋိပဒါ သံသန္တတိ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပဋိပဒါ စ။ သေယျထာပိ နာမ ဂင်္ဂေါဒကံ ယမုနောဒကေန

သံသန္တတိ သမေတိ၊ ဧဝမေဝ သုပညတ္တာ တေန ဘဂဝတာ သာဝကာနံ နိဗ္ဗာနဂါမိနီ ပဋိပဒါ သံသန္တတိ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပဋိပဒါ စ။ ဧဝံ နိဗ္ဗာနဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ပညာပေတာရံ ဣမိနာပဓိန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတီတံ-
သေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၄)

အဘိနိပ္ပန္နော ခေါ ပန တဿ ဘဂဝတော လာဘော အဘိနိပ္ပန္နော သိလောကော၊ ယာဝ မညေ ခတ္တိယာ သံပိယာယမာနရူပါ ဝိဟရန္တိ။ ဝိဂတမဒေါ ခေါ ပန သော ဘဂဝါ အာဟာရံ အာဟာရေတိ။ ဧဝံ ဝိဂတမဒံ အာဟာရံ အာဟရယမာနံ ဣမိနာပဓိန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၅)

လဒ္ဒသဟာယော ခေါ ပန သော ဘဂဝါ သေခါနဉ္စေဝ ပဋိပန္နာနံ ခီဏာသဝါနဉ္စ ဝုသိတဝတံ၊ တေ ဘဂဝါ အပနုဇ္ဇ ဧကာရာမတံ အနယုတ္တော ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ဧကာရာမတံ အနယုတ္တံ ဣမိနာပဓိန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၆)

ယထာဝါဒီ ခေါ ပန သော ဘဂဝါ တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ၊ ဣတိ ယထာဝါဒီ တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ၊ ဧဝံ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပုန္နံ ဣမိနာပဓိန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာ။ (၇)

တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော ခေါ ပန သော ဘဂဝါ ဝိဂတကထံကထော ပရိယော-
သိတသင်္ကပ္ပေါ အဇ္ဈာသယံ အာဒိဗြဟ္မစရိယံ။ ဧဝံ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆံ ဝိဂတကထံ-
ကထံ ပရိယောသိတသင်္ကပ္ပံ အဇ္ဈာသယံ အာဒိဗြဟ္မစရိယံ ဣမိနာပဓိန သမန္နာဂတံ သတ္တာရံ နေဝ အတီတံသေ သမနုပဿာမ၊ န ပနေတရဟိ အညတြ တေန ဘဂဝတာတိ။ (၈)

၃၀၃။ ဣမေ ခေါ ဘန္တေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဗြဟ္မုနော သနင်္ကမာရဿ ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘူစေ ဝဏ္ဏေ ပယိရဒါဟာသိ။ တေန သုဒံ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ကမာရော အတ္တမနော ဟောတိ ပမုဒိတော ပီတိသောမနဿ-
ဇာတော ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာဘူစေ ဝဏ္ဏေ သုတွာ။ အထ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနင်္ကမာရော ဩဠာရိကံ အတ္တဘာဝံ အဘိနိမ္မိနိတွာ ကုမာရဝဏ္ဏိ ဟုတွာ ပဉ္စသိခေါ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါတုရဟောသိ။ သော ဝေဟာသံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တာ အာကာသေ အန္တလိက္ခေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိ။ သေယျထာပိ ဘန္တေ

ဗလဝါ ပုရိသော သုပစ္စတ္ထတေ ဝါ ပလ္လင်္ကေ သမေ ဝါ ဘူမိဘာဂေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒေယျ၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘန္တေ ဗြဟ္မာ သနက္ခိမာရော ဝေဟာသံ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တော အာကာသေ အန္တလိက္ခေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိတွာ ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ—

ဂေါရိန္ဒဗြဟ္မဏာဝတ္ထု

၃၀၄။ တံ ကိံ မညန္တိ ဘောန္တော ဒေဝါ တာဝတိံသာ၊ ယာဝ ဒီဃရတ္တံ မဟာပညောဝ သော ဘဂဝါ အဟောသိ။

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘော ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ နာမ အဟောသိ၊ ဒိသမ္ပတိဿ ရညော ဂေါရိန္ဒော နာမ ဗြဟ္မဏော ပုရောဟိတော အဟောသိ၊ ဒိသမ္ပတိဿ ရညော ရေဏု နာမ ကုမာရော ပုတ္တော အဟောသိ၊ ဂေါရိန္ဒဿ ဗြဟ္မဏဿ ဇောတိ-ပါလော နာမ မာဏဝေါ ပုတ္တော အဟောသိ၊ ဣတိ ရေဏု စ ရာဇပုတ္တော ဇောတိပါလော စ မာဏဝေါ အညေ စ ဆ ခတ္တိယာ ဣစ္စေတေ အဋ္ဌ သဟာယာ အဟောသုံ။ အထ ခေါ ဘော အဟောရတ္တာနံ အစ္စယေန ဂေါရိန္ဒော ဗြဟ္မဏော ကာလမကာသိ။ ဂေါရိန္ဒေ ဗြဟ္မဏေ ကာလင်္ကတေ ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ ပရိဒေဝေသိ “ယသ္မိံ ဝတ ဘော မယံ သမယေ ဂေါရိန္ဒေ ဗြဟ္မဏေ သဗ္ဗကိစ္စာနိ သမ္မာ ဝေါဿဇ္ဇိတွာ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ သမင်္ဂိ-ဘူတာ ပရိစာရေမ၊ တသ္မိံ နော သမယေ ဂေါရိန္ဒော ဗြဟ္မဏော ကာလင်္ကတော”တိ။ ဧဝံ ပုတ္တေ ဘော ရေဏု ရာဇပုတ္တော ရာဇာနံ ဒိသမ္ပတိ ဧတဒေဝေါစ “မာ ခေါ တံ ဒေဝ ဂေါရိန္ဒေ ဗြဟ္မဏေ ကာလင်္ကတေ အတိဗာဠံ ပရိဒေဝေသိ၊ အတ္ထိံ ဒေဝ ဂေါရိန္ဒဿ ဗြဟ္မဏဿ ဇောတိပါလော နာမ မာဏဝေါ ပုတ္တော ပဏ္ဍိတတရော စေဝ ပိတရာ၊ အလမတ္ထဒသတရော စေဝ ပိတရာ၊ ယေဝိဿ ပိတာ အတ္ထေ အနုသာသိ၊ တေပိ ဇောတိပါလဿေဝ မာဏဝဿ အနုသာသနိယာ”တိ။ ဧဝံ ကုမာရတိ။ ဧဝံ ဒေဝါတိ။

မဟာဂေါရိန္ဒဝတ္ထု

၃၀၅။ အထ ခေါ ဘော ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ အညတရံ ပုရိသံ အာမန္တေသိ “ဧဟိ တံ အန္တော ပုရိသ ယေန ဇောတိပါလော မာဏဝေါ တေနပသင်္ကမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဇောတိပါလံ မာဏဝံ ဧဝံ ဝဒေဟိ ‘ဘဝမတ္ထု ဘဝန္တံ ဇောတိပါလံ၊ ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ ဘဝန္တံ ဇောတိပါလံ မာဏဝံ အာမန္တယတိ၊ ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ ဘောတော ဇောတိပါလဿ မာဏဝဿ ဒဿနကာမော’တိ”။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ ဘော သော ပုရိသော ဒိသမ္ပတိဿ ရညော ပဋိသုတွာ

ယေန ဇောတိပါလော မာဏဝေါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဇောတိပါလံ မာဏဝံ ဧတဒဝေါစ “ဘဝမတ္ထု ဘဝန္တံ ဇောတိပါလံ၊ ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ ဘဝန္တံ ဇောတိပါလံ မာဏဝံ အာမန္တယတိ၊ ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ ဘောတော ဇောတိ-ပါလဿ မာဏဝဿ ဒဿနကာမော”တိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ဘော ဇောတိပါလော မာဏဝေါ တဿ ပုရိသဿ ပဋိဿုတွာ ယေန ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဒိသမ္ပတိနာ ရညာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသီန္တံ ခေါ ဘော ဇောတိပါလံ မာဏဝံ ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ ဧတဒဝေါစ “အနုသာသတု နော ဘဝံ ဇောတိပါလော၊ မာ နော ဘဝံ ဇောတိပါလော အနုသာသနိယာ ပစ္စဗျာဟာသိ။ ပေတ္တိကေ တံ ဌာနေ ဌပေဿာမိ ဂေါဝိန္ဒိယေ အဘိသိဉ္ဇိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ဘော သော ဇောတိပါလော မာဏဝေါ ဒိသမ္ပတိဿ ရညော ပစ္စဿောသိ။ အထ ခေါ ဘော ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ ဇောတိပါလံ မာဏဝံ ဂေါဝိန္ဒိယေ အဘိသိဉ္ဇိ၊ တံ ပေတ္တိကေ ဌာနေ ဌပေသိ။ အဘိသိတ္တော ဇောတိပါလော မာဏဝေါ ဂေါဝိန္ဒိယေ ပေတ္တိကေ ဌာနေ ဌပိတော ယေဝိဿ ပိတာ အတ္ထေ အနုသာသိ၊ တေပိ အတ္ထေ အနုသာသတိ၊ ယေဝိဿ ပိတာ အတ္ထေ နာနုသာသိ၊ တေပိ အတ္ထေ အနုသာသတိ၊ ယေဝိဿ ပိတာ ကမ္မန္တေ အဘိသမ္ဘောသိ၊ တေပိ ကမ္မန္တေ အဘိသမ္ဘောတိ၊ ယေဝိဿ ပိတာ ကမ္မန္တေ နာဘိသမ္ဘောသိ၊ တေပိ ကမ္မန္တေ အဘိသမ္ဘောတိ။ တမေနံ မနုဿာ ဧဝမာဟံသု “ဂေါဝိန္ဒော ဝတ ဘော ဗြာဟ္မဏော၊ မဟာဂေါဝိန္ဒော ဝတ ဘော ဗြာဟ္မဏော”တိ။ ဣမိနာ ခေါ ဧဝံ ဘော ပရိယာယေန ဇောတိပါလဿ မာဏဝဿ ဂေါဝိန္ဒော မဟာဂေါဝိန္ဒော-တွေဝ သမညာ ဥဒပါဒိ။

ရုဇ္ဈသံဝိဘဇန

၃၀၆။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ယေန တေ ဆ ခတ္တိယာ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တေ ဆ ခတ္တိယေ ဧတဒဝေါစ “ဒိသမ္ပတိ ခေါ ဘော ရာဇာ ဇိဏ္ဏော ပုဒ္ဓေါ မဟလ္လကော အဒ္ဓဂတော ဝယောအနုပုတ္တော၊ ကော န ခေါ ပန ဘော ဇာနာတိ ဇီဝိတံ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဒိသမ္ပတိမိ ရညေ ကာလင်္ကတေ ရာဇကတ္တာရော ရေဏှံ ရာဇပုတ္တံ ရဇဇေ အဘိသိဉ္ဇေယျံ။ အာယန္တု ဘောန္တော၊ ယေန ရေဏှံ ရာဇ-ပုတ္တော တေနုပသင်္ကမထ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ရေဏှံ ရာဇပုတ္တံ ဧဝံ ဝဒေထ ‘မယံ ခေါ ဘောတော ရေဏှဿ သဟာယာ ပိယာ မနာပါ အပ္ပဋိက္ကလာ၊ ယံသုခေါ

ဘဝံ တံသုခါ မယံ၊ ယံဒုက္ခော ဘဝံ တံဒုက္ခာ မယံ။ ဒိသမ္ပတိံ ခေါ ဘော ရာဇာ ဇိဏ္ဏော ဝုဒ္ဓေါ မဟလ္လကော အဒ္ဓဂတော ဝယောအနုပ္ပတ္တော၊ ကော န ခေါ ပန ဘော ဇာနာတိ ဇီဝိတံ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဒိသမ္ပတိံ ရညေ ကာလင်္ဂတေ ရာဇကတ္တာရော ဘဝန္တံ ရေဏှံ ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္ဇေယျံ။ သစေ ဘဝံ ရေဏှံ ရဇ္ဇံ လဘေထ၊ သံဝိဘဇေထ နော ရဇ္ဇေနာ'တိ။ “ဇဝံ ဘော”တိ ခေါ ဘော တေ ဆ ခတ္တိယာ မဟာဂေါဝိန္ဒဿ ဗြာဟ္မဏဿ ပဋိသုတွာ ယေန ရေဏှံ ရာဇပုတ္တော တေနပသင်္ကမိ'သု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ရေဏှံ ရာဇပုတ္တံ ဧတဒဝေါစုံ “မယံ ခေါ ဘောတော ရေဏှဿ သဟာယာ ဝိယာ မနာပါ အပ္ပဋိကူလာ၊ ယံသုခါ ဘဝံ တံသုခါ မယံ၊ ယံဒုက္ခော ဘဝံ တံဒုက္ခာ မယံ။ ဒိသမ္ပတိံ ခေါ ဘော ရာဇာ ဇိဏ္ဏော ဝုဒ္ဓေါ မဟလ္လကော အဒ္ဓဂတော ဝယော- အနုပ္ပတ္တော၊ ကော န ခေါ ပန ဘော ဇာနာတိ ဇီဝိတံ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဒိသမ္ပတိံ ရညေ ကာလင်္ဂတေ ရာဇကတ္တာရော ဘဝန္တံ ရေဏှံ ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္ဇေယျံ။ သစေ ဘဝံ ရေဏှံ ရဇ္ဇံ လဘေထ၊ သံဝိဘဇေထ နော ရဇ္ဇေနာ'တိ။ ကော န ခေါ ဘော အညော မမ ဝိဇိတေ သုခေါ ဘဝေထ' အညတြ ဘဝန္တေဘိ။ သစာဟံ ဘော ရဇ္ဇံ လဘိဿာမိ၊ သံဝိဘဇိဿာမိ ဝေါ ရဇ္ဇေနာတိ။

၃၀၇။ အထ ခေါ ဘော အဟောရတ္တာနံ အစ္စယေန ရာဇာ ဒိသမ္ပတိ ကာလမကာသိ။ ဒိသမ္ပတိံ ရညေ ကာလင်္ဂတေ ရာဇကတ္တာရော ရေဏှံ ရာဇပုတ္တံ ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္ဇေယျံ။ အဘိသိတ္တော ရေဏှံ ရဇ္ဇေန ပဉ္စဟိ ကာမ- ဂုဏေဟိ သမပ္ပိတော သမင်္ဂိဘူတော ပရိစာရေတိ။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ယေန တေ ဆ ခတ္တိယာ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တေ ဆ ခတ္တိယေ ဧတဒဝေါစ ဒိသမ္ပတိံ ခေါ ဘော ရာဇာ ကာလင်္ဂတော၊ အဘိသိတ္တော ရေဏှံ ရဇ္ဇေန ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတော သမင်္ဂိဘူတော ပရိစာရေတိ။ ကော န ခေါ ပန ဘော ဇာနာတိ မဒနိယာ ကာမာ၊ အာယန္တူ ဘောန္တော၊ ယေန ရေဏှံ ရာဇာ တေနပသင်္ကမထ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ရေဏှံ ရာဇာနံ ဇဝံ ဝဒေထ ဒိသမ္ပတိံ ခေါ ဘော ရာဇာ ကာလင်္ဂတော၊ အဘိသိတ္တော ဘဝံ ရေဏှံ ရဇ္ဇေန၊ သရတိ ဘဝံ တံ ဝစနန္တိ။

၁-သုခါ ဘဝေယျာထ (က)၊ သုခံ ဘဝေယျာထ (သျှာ)၊ သုခမေယျာထ (သီ၊ ဣ)၊

သုခ မေဓေထ (?)

၃၀၈။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ဘော တေ ဆ ခတ္တိယာ မဟာဂေါဝိန္ဒဿ ဗြာဟ္မဏဿ ပဋိဿုတွာ ယေန ရေဏု ရာဇာ တေနုပသင်္ကမိံ^၁သု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ရေဏု ရာဇာနံ ဧတဒေါစုံ “ဒိသမ္ပတိ ခေါ ဘော ရာဇာ ကာလင်္ကတော၊ အဘိသိတ္တော ဘဝံ ရေဏု ရဇ္ဇေန၊ သရတိ ဘဝံ တံ ဝစန”န္တိ။ သရာမဟံ ဘော တံ ဝစနံ^၂။ ကော န ခေါ ဘော ပဟောတိ ဣမံ မဟာပထဝီ ဥတ္တရေန အာယတံ ဒက္ခိဏေန သကဋ္ဌမုခံ သတ္တဓာ သမံ သုဝိဘတ္တံ ဝိဘဇိတုန္တိ။ ကော န ခေါ ဘော အညော ပဟောတိ အညတြ မဟာဂေါဝိန္ဒေန ဗြာဟ္မဏေနာတိ။ အထ ခေါ ဘော ရေဏု ရာဇာ အညတရံ ပုရိသံ အာမန္တေသိ “ဧဟိ တွံ အမ္ဘော ပုရိသ ယေန မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မဟာဂေါဝိန္ဒံ ဗြာဟ္မဏံ ဧဝံ ဝဒေဟိ “ရာဇာ တံ ဘန္တေ ရေဏု အာမန္တေတိ”တိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ ဘော သော ပုရိသော ရေဏုဿ ရညော ပဋိဿုတွာ ယေန မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မဟာဂေါဝိန္ဒံ ဗြာဟ္မဏံ ဧတဒေါစ “ရာဇာ တံ ဘန္တေ ရေဏု အာမန္တေတိ”တိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ဘော မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော တဿ ပုရိသဿ ပဋိဿုတွာ ယေန ရေဏု ရာဇာ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ရေဏုနာ ရညာ သဒ္ဓိံ သမ္ဘောဒိ၊ သမ္ဘောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိ-သာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသီန္တံ ခေါ ဘော မဟာဂေါဝိန္ဒံ ဗြာဟ္မဏံ ရေဏု ရာဇာ ဧတဒေါစ “ဧတု ဘဝံ ဂေါဝိန္ဒော၊ ဣမံ မဟာပထဝီ ဥတ္တရေန အာယတံ ဒက္ခိဏေန သကဋ္ဌမုခံ သတ္တဓာ သမံ သုဝိဘတ္တံ ဝိဘဇိ”တိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ဘော မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ရေဏုဿ ရညော ပဋိဿုတွာ ဣမံ မဟာပထဝီ ဥတ္တရေန အာယတံ ဒက္ခိဏေန သကဋ္ဌမုခံ သတ္တဓာ သမံ သုဝိဘတ္တံ ဝိဘဇိ။ သဗ္ဗာနိ သကဋ္ဌမုခါနိ ပဋ္ဌပေသိ^၃။ တတြ သုဒံ မဇ္ဈေ ရေဏုဿ ရညော ဇနပဒေါ ဟောတိ။

၃၀၉။ ဒန္တပုရံ ကလိင်္ဂီနံ^၄၊ အဿကာနဉ္စ ပေါတနံ။

မဟေသယံ^၅ အဝန္တိနံ၊ သောဝီရာနဉ္စ ရောရုကံ။

မိထိလာ စ ဝိဒေဟာနံ၊ စမ္ဘာ အင်္ဂေသု မာပိတာ။

ဗာရာဏသီ စ ကာသိနံ၊ ဧတေ ဂေါဝိန္ဒမာပိတာတိ။

၁-ဝစနန္တိ (သျှာ၊ က)

၂-ကာလိင်္ဂီနံ (သျှာ၊ ဣ၊ က)

၃-အဋ္ဌပေသိ (သီ၊ ဣ)

၄-မာဟိဿတိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၃၁၀။ အထ ခေါ ဘော တေ ဆ ခတ္တိယာ ယထာသကေန လာဘေန
အတ္တမနာ အဟေသုံ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပါ “ယံ ဝတ နော အဟေသိ ဣစ္ဆိတံ၊
ယံ အာကဓိတံ၊ ယံ အဓိပေတံ၊ ယံ အဘိပတ္တိတံ၊ တံ နော လဒ္ဓ”န္တိ။

သတ္တဘူ ဗြဟ္မဒတ္တော စ၊ ဝေဿဘူ ဘရတော သဟ။
ရေဏု ဒွေ ဓတရဋ္ဌာ စ၊ တဒါသုံ သတ္တ ဘာရဓာတိ။

ပဌမဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

ကိတ္တိသဒ္ဓါအဗ္ဗုဒ္ဓမန

၃၁၁။ အထ ခေါ ဘော တေ ဆ ခတ္တိယာ ယေန မဟာဂေါရိန္ဒော
ဗြာဟ္မဏော တေနပသင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မဟာဂေါရိန္ဒံ ဗြာဟ္မဏံ
ဧတဒေါစုံ “ယထာ ခေါ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော ရေဏုဿ ရညော သဟာယော
ပိယော မနာပေါ အပ္ပဋိကူလော၊ ဧဝမေဝ ခေါ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော အမှာကံပိ
သဟာယော ပိယော မနာပေါ အပ္ပဋိကူလော၊ အနုသာသတု နော ဘဝံ
ဂေါရိန္ဒော၊ မာ နော ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော အနုသာသနိယာ ပစ္စယျဟာသိ”တိ။
“ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော တေသံ ဆန္တံ
ခတ္တိယာနံ ပစ္စဿောသိ။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော
သတ္တ စ ရာဇာနော ခတ္တိယေ မုဒ္ဒါဝသိတ္တေ ရဇေ’ အနုသာသိ၊ သတ္တ စ
ဗြာဟ္မဏမဟာသာလေ သတ္တ စ နှာတကသတာနိ မန္တေ ဝါစေသိ။

၃၁၂။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒဿ ဗြာဟ္မဏဿ အပရေန
သမယေန ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဗုဒ္ဓိံ^၂ “သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော
ဗြာဟ္မဏော ဗြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ဗြဟ္မနာ
သာကစ္ဆေတိ သလ္လပတိ မန္တေတိ”တိ။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒဿ
ဗြာဟ္မဏဿ ဧတဒဟောသိ “မယံ ခေါ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ
အဗ္ဗုဒ္ဓိတော ‘သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ဗြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ သက္ခိ
မဟာဂေါရိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ဗြဟ္မနာ သာကစ္ဆေတိ သလ္လပတိ မန္တေတိ’တိ၊
န ခေါ ပနာဟံ ဗြဟ္မာနံ ပဿာမိ၊ န ဗြဟ္မနာ သာကစ္ဆေမိ၊ န ဗြဟ္မနာ

သလ္လပါမိ၊ န ဗြဟ္မနာ မန္တေမိ၊ သုတံ ခေါ ပန မေတံ ဗြာဟ္မဏာနံ ဝုဒ္ဓါနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ‘ယော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယတိ၊ ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယတိ၊ သော ဗြဟ္မာနံ ပဿတိ ဗြဟ္မနာ သာကစ္ဆေတိ ဗြဟ္မနာ သလ္လပတိ ဗြဟ္မနာ မန္တေတိ’တိ၊ ယံနုနာဟံ ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယေယျံ၊ ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယေယျံ”န္တိ။

၃၁၃။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ယေန ရေဏု ရာဇာ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ရေဏု ရာဇာနံ ဧတဒေါစ “မယံ ခေါ ဘော ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဗုဂ္ဂတော ‘သက္ခိ မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ဗြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ သက္ခိ မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ဗြဟ္မနာ သာကစ္ဆေတိ သလ္လပတိ မန္တေတိ’တိ၊ န ခေါ ပနာဟံ ဘော ဗြဟ္မာနံ ပဿာမိ၊ န ဗြဟ္မနာ သာကစ္ဆေမိ၊ န ဗြဟ္မနာ သလ္လပါမိ၊ န ဗြဟ္မနာ မန္တေမိ၊ သုတံ ခေါ ပန မေတံ ဗြာဟ္မဏာနံ ဝုဒ္ဓါနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ‘ယော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယတိ၊ ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယတိ၊ သော ဗြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ ဗြဟ္မနာ သာကစ္ဆေတိ ဗြဟ္မနာ သလ္လပတိ ဗြဟ္မနာ မန္တေတိ’တိ၊ ဣစ္ဆာမဟံ ဘော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယိတုံ၊ ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယိတုံ၊ နမိ ဂေနစိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော အညတြ ဧကေန ဘတ္တာဘိဟာရေနာ”တိ။ ယဿဒါနိ ဘဝံ ဂေါဝိန္ဒော ကာလံ မညတိတိ။

၃၁၄။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ယေန တေ ဆ ခတ္တိယာ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တေ ဆ ခတ္တိယေ ဧတဒေါစ “မယံ ခေါ ဘော ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဗုဂ္ဂတော ‘သက္ခိ မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ဗြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ သက္ခိ မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ဗြဟ္မနာ သာကစ္ဆေတိ သလ္လပတိ မန္တေတိ’တိ၊ န ခေါ ပနာဟံ ဘော ဗြဟ္မာနံ ပဿာမိ၊ န ဗြဟ္မနာ သာကစ္ဆေမိ၊ န ဗြဟ္မနာ သလ္လပါမိ၊ န ဗြဟ္မနာ မန္တေမိ၊ သုတံ ခေါ ပန မေတံ ဗြာဟ္မဏာနံ ဝုဒ္ဓါနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ‘ယော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယတိ၊ ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယတိ၊ သော ဗြဟ္မာနံ ပဿတိ ဗြဟ္မနာ သာကစ္ဆေတိ ဗြဟ္မနာ သလ္လပတိ ဗြဟ္မနာ မန္တေတိ’တိ၊ ဣစ္ဆာမဟံ ဘော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယိတုံ၊ ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယိတုံ၊ နမိ ဂေနစိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော အညတြ ဧကေန ဘတ္တာဘိဟာရေနာ”တိ။ ယဿဒါနိ ဘဝံ ဂေါဝိန္ဒော ကာလံ မညတိတိ။

၃၁၅။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ယေန တေ သတ္တ စ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာသတ္တ စ နှာတကသတာနိ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တေ သတ္တ စ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလေ သတ္တ စ နှာတကသတာနိ ဧတဒဝေါစ “မယံ ခေါ ဘော ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော ‘သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ဗြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ဗြဟ္မဏှာ သာကဇ္ဈေတိ သလ္လပတိ မန္တေတိ’တိ၊ န ခေါ ပနာဟံ ဘော ဗြဟ္မာနံ ပဿာမိ၊ န ဗြဟ္မဏှာ သာကဇ္ဈေမိ၊ န ဗြဟ္မဏှာ သလ္လပါမိ၊ န ဗြဟ္မဏှာ မန္တေမိ၊ သုတံ ခေါ ပန မေတံ ဗြာဟ္မဏာနံ ဝုဒ္ဓါနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ‘ယော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယတိ၊ ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယတိ၊ သော ဗြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ ဗြဟ္မဏှာ သာကဇ္ဈေတိ၊ ဗြဟ္မဏှာ သလ္လပတိ ဗြဟ္မဏှာ မန္တေတိ’တိ၊ တေန ဟိ ဘော ယထာသုတေ ယထာပရိယတ္တေ မန္တေ ဝိတ္တာရေန သဇ္ဈာယံ ကရေထ၊ အညမညံ စ မန္တေ ဝါစေထ၊ ဣစ္ဆာမဟံ ဘော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယိတုံ၊ ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယိတုံ၊ နမိ ကေနစိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော အညတြ ဧကေန ဘတ္တာဘိဟာရေနာ”တိ။ ယဿဒါနိ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော ကာလံ မညတိတိ။

၃၁၆။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ယေန စတ္တာရိသာ ဘရိယာ သာဒိသိယော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ စတ္တာရိသာ ဘရိယာ သာဒိသိယော ဧတဒဝေါစ “မယံ ခေါ ဘောတိ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော ‘သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ဗြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ သက္ခိ မဟာဂေါရိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ဗြဟ္မဏှာ သာကဇ္ဈေတိ သလ္လပတိ မန္တေတိ’တိ၊ န ခေါ ပနာဟံ ဘောတိ ဗြဟ္မာနံ ပဿာမိ၊ န ဗြဟ္မဏှာ သာကဇ္ဈေမိ၊ န ဗြဟ္မဏှာ သလ္လပါမိ၊ န ဗြဟ္မဏှာ မန္တေမိ၊ သုတံ ခေါ ပန မေတံ ဗြာဟ္မဏာနံ ဝုဒ္ဓါနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ‘ယော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယတိ၊ ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယတိ၊ သော ဗြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ ဗြဟ္မဏှာ သာကဇ္ဈေတိ၊ ဗြဟ္မဏှာ သလ္လပတိ၊ ဗြဟ္မဏှာ မန္တေတိ’တိ၊ ဣစ္ဆာမဟံ ဘောတိ ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယိတုံ၊ ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယိတုံ၊ နမိ ကေနစိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော အညတြ ဧကေန ဘတ္တာဘိဟာရေနာ”တိ။ ယဿဒါနိ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော ကာလံ မညတိတိ။

၃၁၇။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ပုရတ္ထိမေန နဂရဿ နဝံ သန္ဓာဂါရံ ကာရာပေတွာ ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယိ၊

ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယိ၊ နာသုခ ကောစိ ဥပသင်္ကမတိ^၁ အညတြိ ဧကေန ဘတ္တာဘိဟာရေန။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါဝိန္ဒဿ ဗြဟ္မဏဿ စတုန္တံ မာသာနံ အစ္စယေန အဟုဒေဝ ဥက္ကဏ္ဍနာ အဟု ပရိတဿနာ “သုတံ ခေါ ပန မေတံ ဗြဟ္မဏာနံ ဝုဒ္ဓါနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ‘ယော ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ပဋိသလ္လိယတိ၊ ကရုဏံ ဈာနံ ဈာယတိ၊ သော ဗြဟ္မာနံ ပဿတိ၊ ဗြဟ္မနာ သာကစ္ဆေတိ ဗြဟ္မနာ သလ္လပတိ ဗြဟ္မနာ မန္တေတိ’တိ၊ န ခေါ ပနာဟံ ဗြဟ္မာနံ ပဿာမိ၊ န ဗြဟ္မနာ သာကစ္ဆေမိ န ဗြဟ္မနာ သလ္လပါမိ န ဗြဟ္မနာ မန္တေမိ”တိ။

ဗြဟ္မနာသာကစ္ဆာ

၃၁၈။ အထ ခေါ ဘော ဗြဟ္မာ သနင်္ကမာရော မဟာဂေါဝိန္ဒဿ ဗြဟ္မဏဿ စေတသာ စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဇ္ဈေယျ၊ ဧဝမေဝ ဗြဟ္မလောကေ အန္တရဟိတော မဟာဂေါဝိန္ဒဿ ဗြဟ္မဏဿ သမ္ပုဓေ ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါဝိန္ဒဿ ဗြဟ္မဏဿ အဟုဒေဝ ဘယံ အဟု ဆမ္ဘိတတ္ထံ အဟု လောမဟံသော ယထာ တံ အဒိဋ္ဌပုပ္ဖံ ရူပံ ဒိသ္မာ။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြဟ္မဏော ဘိတော သံဝိဂ္ဂေါ လောမဟဋ္ဌဇာတော ဗြဟ္မာနံ သနင်္ကမာရံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

“ဝဏ္ဏဝါ ယသဝါ သိရိမာ၊ ကော န တုမသိ မာရိသ။
အဇာနန္တာ တံ ပုစ္ဆာမ၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယ”န္တိ။

မံ ဝေ ကုမာရံ ဇာနန္တိ၊ ဗြဟ္မလောကေ သနန္တနံ^၂။
သဗ္ဗေ ဇာနန္တိ မံ ဒေဝါ၊ ဧဝံ ဂေါဝိန္ဒ ဇာနဟိ။

“အာသနံ ဥဒကံ ပဇ္ဇံ၊ မဓုသာကဉ္စ^၃ ဗြဟ္မုနော။
အဠေ ဘဝန္တံ ပုစ္ဆာမ၊ အလ္လံ ကုရတု နော ဘဝံ”။

ပဋိဂ္ဂဏှာမ တေ အလ္လံ၊ ယံ တွံ ဂေါဝိန္ဒ ဘာသသိ။
ဒိဋ္ဌဓမ္မဟိတတ္ထာယ၊ သမ္ပရာယ သုခါယ စ။
ကတာဝကာသော ပုစ္ဆသု၊ ယံ ကိဉ္စိ အဘိပတ္တိတန္တိ။

၃၁၉။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါဝိန္ဒဿ ဗြဟ္မဏဿ ဧတဒဟောသိ “ကတာဝကာသော ခေါမိ ဗြဟ္မနာ သနင်္ကမာရေန၊ ကိံ န ခေါ အဟံ ဗြဟ္မာနံ

၁-ဥပသင်္ကမိ (ဣ)

၂-သနန္တိစ (က)

၃-မဓုပါကဉ္စ (သိ၊ သျ၊ ဣ)

သနင်္ကမာရံ ပုစ္ဆေယျံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ ဝါ အတ္ထံ သမ္ပရာယိကံ ဝါ”တိ။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါဝိန္ဒဿ ဗြာဟ္မဏဿ ဧတဒဟောသိ “ကုသလော ခေါ အဟံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အတ္တာနံ၊ အညေပိ မံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ အတ္ထံ ပုစ္ဆန္တိ၊ ယံနုနာဟံ ဗြဟ္မာနံ သနင်္ကမာရံ သမ္ပရာယိကညေဝ အတ္ထံ ပုစ္ဆေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ဗြဟ္မာနံ သနင်္ကမာရံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

“ပုစ္ဆာမိ ဗြဟ္မာနံ သနင်္ကမာရံ၊
ကံခိ အကံခိ^၁ ပရဝေဒိယေသု။
ကတ္ထဋ္ဌိတော ကိမိ စ သိက္ခမာနော၊
ပပ္ပေါတိ မစ္စော အမတံ ဗြဟ္မလောက”န္တိ။

ဟိတွာ မမတ္တံ မနဇေသု ဗြဟ္မေ၊
ဧကောဒိဘူတော ကရုဏေဓိမုတ္တော^၂။
နိရာမဂန္ဓော ဝိရတော မေထုနသ္မာ၊
ဧတ္ထဋ္ဌိတော ဧတ္ထ စ သိက္ခမာနော။
ပပ္ပေါတိ မစ္စော အမတံ ဗြဟ္မလောကန္တိ။

၃၂၀။ “ဟိတွာ မမတ္တ”န္တိ အဟံ ဘောတော အာဇာနာမိ၊ ဣဓေကစ္စော အပ္ပံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ အပ္ပံ ဝါ ဉှတိပရိဝဋ္ဋံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဉှတိပရိဝဋ္ဋံ ပဟာယ ကေသမသပုံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အတ္ထာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ ဣတိ “ဟိတွာ မမတ္တ”န္တိ အဟံ ဘောတော အာဇာနာမိ။ “ဧကောဒိဘူတော”တိ အဟံ ဘောတော အာဇာနာမိ၊ ဣဓေကစ္စော ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇတိ အရညံ ရုက္ခမူလံ ပဗ္ဗတံ ကန္တရံ ဂိရိဂူဟံ သုသာနံ ဝနပတ္တံ အပ္ပောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ၊ ဣတိ “ဧကောဒိဘူတော”တိ အဟံ ဘောတော အာဇာနာမိ။ “ကရုဏေဓိမုတ္တော”တိ အဟံ ဘောတော အာဇာနာမိ၊ ဣဓေကစ္စော ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမ္မဓောတိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟရတိ၊ ဣတိ “ကရုဏေဓိမုတ္တော”တိ အဟံ ဘောတော အာဇာနာမိ။ အာမဂန္ဓေ စ ခေါ အဟံ ဘောတော ဘာသမာနဿ န အာဇာနာမိ။

ကေ အာမဂန္ဓာ မနဇေသု ဗြဟ္မေ၊
 ဧတေ အဝိဒ္ဓါ ဣမ ဗြဟ္မဟိ မိရ။
 ကေနာဝဋ္ဋာ ဝါတိ ပဇာ ကုရုတု၊
 အာပါယိကာ နိဂုတဗြဟ္မလောကာတိ။
 ကောဓော မောသဝဇ္ဇံ နိကတိ စ ဒုဗ္ဘော၊
 ကဒရိယတာ အတိမာနော ဥသူယာ။
 ဣစ္ဆာ ဝိဝိစ္ဆာ ပရဟေဌနာ စ၊
 လောဘော စ ဒေါသော စ မဒေါ စ မောဟော။
 ဧတေသု ယုတ္တာ အနိရာမဂန္ဓာ၊
 အာပါယိကာ နိဂုတဗြဟ္မလောကာတိ။

ယထာ ခေါ အဟံ ဘောတော အာမဂန္ဓေ ဘာသမာနဿ အာဇာနာမိ။
 တေ န သုနိမ္မဒယာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ။ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ
 အနဂါရိယန္တိ။ ယဿဒါနိ ဘဝံ ဂေါဝိန္ဒော ကာလံ မညတိတိ။

ရေဏုရာဇအာမန္တနာ

၃၂၁။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြဟ္မဏော ယေန ရေဏု ရာဇာ
 တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ရေဏု ရာဇာနံ ဧတဒဝေါစ “အညံ ဒါနိ ဘဝံ
 ပုရောဟိတံ ပရိယေသတု၊ ယော ဘောတော ရဇံ အနုသာသိဿတိ၊ ဣစ္ဆာမဟံ
 ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတုံ။ ယထာ ခေါ ပန မေ သုတံ ဗြဟ္မုနော
 အာမဂန္ဓေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိမ္မဒယာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ၊
 ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယ”န္တိ။

အာမန္တယာမိ ရာဇာနံ၊ ရေဏု ဘူမိပတိ အဟံ။
 တံ ပဇာနသု ရဇေန၊ နာဟံ ပေါရောဟိစ္စေ ရမေ။
 သစေ တေ ဦးနံ ကာမေဟိ၊ အဟံ ပရိပူရယာမိ တေ။
 ယော တံ ဟိံသတိ ဝါရေမိ၊ ဘူမိသေနာပတိ အဟံ။
 တုဝံ ဝိတာ အဟံ ပုတ္တော၊ မာ နော ဂေါဝိန္ဒ ပါဇေဟိ။
 နမတ္ထိ ဦးနံ ကာမေဟိ၊ ဟိံသိတာ မေ န ဝိဇ္ဇတိ။
 အမနုဿဝစော သုတွာ၊ တသ္မာဟံ န ဂဟေ ရမေ။

၁-ကေနာဝဋ္ဋာ (သျှာ)

၂-ကုရုရု(သျှာ)၊ ကုရုဋ္ဌရု(ဣ)၊ ကုရုရု (?)

၃-ပါဇေဟိ (အဋ္ဌကထာယံ သံဝဏ္ဏိတပါဠိရံ)

အမနုဿော ကထံဝဇ္ဇော၊ ကိံ တေ အတ္တံ အဘာသထ။
ယဉ္ဇ သုတွာ ဟောသိ နော၊ ဂေဟေ အမေ ဓ ကေဝလီ။

ဥပဂုတ္တဿ မေ ပုဗ္ဗေ၊ ယိဋ္ဌုကာမဿ မေ သတော။
အဂ္ဂိ ပဇ္ဇလိတော အာသိ၊ ကုသပတ္တပရိတ္တတော။

တတော မေ ဗြဟ္မာ ပါတုရဟု၊ ဗြဟ္မလောကာ သနန္တနော။
သော မေ ပဉ္စံ ဝိယာကာသိ၊ တံ သုတွာ န ဂဟေ ရမေ။

သဒ္ဒဟာမိ အဟံ ဘောတော၊ ယံ တံ ဂေါရိန္ဒ ဘာသသိ။
အမနုဿဝဇ္ဇော သုတွာ၊ ကထံ ဝဇ္ဇေထ အညထာ။

တေ တံ အနုဝတ္တိဿာမ၊ သတ္တာ ဂေါရိန္ဒ နော ဘဝံ။
မဏိ ယထာ ဝေဠုရိယော၊ အကာဇော ဝိမလော သဘော။
ဧဝံ သုဒ္ဓါ စရိဿာမ၊ ဂေါရိန္ဒဿာနုသာသနေတိ။

သစေ ဘဝံ ဂေါရိန္ဒော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿတိ၊ မယမ္ပိ
အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမ။ အထ ယာ တေ ဂတိ၊ သာ နော ဂတိ
ဘဝိဿတိတိ။

ဆ ခတ္တိယအာမန္တနာ

၃၂၂။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါရိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ယေန တေ
ဆ ခတ္တိယာ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တေ ဆ ခတ္တိယေ ဧတဒဝေါစ
“အညံ ဒါနိ ဘဝန္တော ပုရောဟိတံ ပရိယေသန္တု၊ ယော ဘဝန္တာနံ ရဇ္ဇေ
အနုသာသိဿတိ၊ ဣစ္ဆာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတုံ၊ ယထာ
ခေါ ပန မေ သုတံ ဗြဟ္မုနော အာမဂန္ဓေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိမ္မဒယာ
အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယ”န္တိ။
အထ ခေါ ဘော တေ ဆ ခတ္တိယာ ဧကမန္တံ အပက္ကမ္မ ဧဝံ သမစိန္တေသုံ “ဣမေ
ခေါ ဗြာဟ္မဏာ နာမ ခနလုဒ္ဓါ၊ ယံနူန မယံ မဟာဂေါရိန္ဒံ ဗြာဟ္မဏံ ခနေန
သိက္ခေယျာမာ”တိ။ တေ မဟာဂေါရိန္ဒံ ဗြာဟ္မဏံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟံသု
“သံဝိဇ္ဇတိ ခေါ ဘော ဣမေသု သတ္တသု ရဇ္ဇေသု ပဟူတံ သာပတေယျံ၊
တတော ဘောတော ယာဝတကေန အတ္ထော၊ တာဝတကံ အာဟရိယ-
တ”န္တိ။ အလံ ဘော မမပိဒံ ပဟူတံ သာပတေယျံ ဘဝန္တာနံယေဝ ဝါဟသာ၊
တမဟံ သဗ္ဗံ ပဟာယ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ။ ယထာ ခေါ
ပန မေ သုတံ ဗြဟ္မုနော အာမဂန္ဓေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိမ္မဒယာ

အဂါရုံ အဇ္ဈာဝသတာ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယန္တိ။
အထ ခေါ ဘော တေ ဆ ခတ္တိယာ ဧကမန္တံ အပက္ကမ္မ ဧဝံ သမစိန္တေသုံ
“ဣမေ ခေါ ဗြာဟ္မဏာ နာမ ဣတ္ထိလုဒ္ဓါ၊ ယံနုန မယံ မဟာဂေါဝိန္ဒံ ဗြာဟ္မဏံ
ဣတ္ထိဟိ သိက္ခေယျာမာ”တိ။ တေ မဟာဂေါဝိန္ဒံ ဗြာဟ္မဏံ ဥပသင်္ကမိတွာ
ဝေမာဟံသု “သံဝိဇ္ဇန္တိ ခေါ ဘော ဣမေသု သတ္တသု ရဇ္ဇေသု ပဟူတာ
ဣတ္ထိယော၊ တတော ဘောတော ယာဝတိကာဟိ အတ္ထော၊ တာဝတိကာ
အာနိယတ”န္တိ။ အလံ ဘော မမပိမာ^၁ စတ္တာရိသာ ဘရိယာ သာဒိသိယော၊
တာပါဟံ သဗ္ဗာ ပဟာယ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ။ ယထာ
ခေါ ပန မေ သုတံ ဗြဟ္မုနော အာမဂန္ဓေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိမ္မဒယာ
အဂါရုံ အဇ္ဈာဝသတာ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယန္တိ။

၃၂၃။ သစေ ဘဝံ ဂေါဝိန္ဒော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿတိ၊
မယမ္ပိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ အထ ယာ တေ ဂတိ၊ သာ
နော ဂတိ ဘဝိဿတိတိ။

သစေ ဧဟထ ကာမာနိ၊ ယတ္ထ သတ္တော ပုထုဇ္ဇနော။

အာရမ္မဂေါ ဒဠာ ဟောထ၊ ခန္တိဗလသမာဟိတာ။

ဧသ မဂ္ဂေါ ဥဇုမဂ္ဂေါ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ အနုတ္တရော။

သဒ္ဓမ္မော သမ္ဘိ ရက္ခိတော၊ ဗြဟ္မလောကူပပတ္တိယာတိ။

တေန ဟိ ဘဝံ ဂေါဝိန္ဒော သတ္တ ဝဿာနိ အာဂမေတု၊ သတ္တန္တံ ဝဿာနံ
အစ္စယေန မယမ္ပိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ အထ ယာ တေ ဂတိ၊
သာ နော ဂတိ ဘဝိဿတိတိ။

အတိစိရုံ ခေါ ဘော သတ္တ ဝဿာနိ၊ နာဟံ သတ္တောမိ ဘဝန္တေ
သတ္တ ဝဿာနိ အာဂမေတုံ၊ ကော န ခေါ ပန ဘော ဇာနာတိ ဇီဝိတာနံ။
ဂမနိယော သမ္မရာယော၊ မန္တာယံ^၂ ဗောဒ္ဓဗ္ဗံ၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ၊ စရိတဗ္ဗံ
ဗြဟ္မစရိယံ၊ နတ္ထိ ဇာတဿ အမရဏံ။ ယထာ ခေါ ပန မေ သုတံ ဗြဟ္မုနော
အာမဂန္ဓေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိမ္မဒယာ အဂါရုံ အဇ္ဈာဝသတာ၊
ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယန္တိ။ တေန ဟိ ဘဝံ ဂေါဝိန္ဒော
ဆဗ္ဗဿာနိ အာဂမေတု။ပ။ ပဉ္စ ဝဿာနိ အာဂမေတု။ စတ္တာရိ ဝဿာနိ
အာဂမေတု။ တိဏိ ဝဿာနိ အာဂမေတု။ ဒွေ ဝဿာနိ အာဂမေတု။ ဧကံ

၁-မမပိတာ (က)၊ မမပိ (သိ)

၂-မန္တာယ (ဗဟူသု)

ဝဿံ အာဂမေတု၊ ဧကဿ ဝဿဿ အစ္စယေန မယမ္ပိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ အထ ယာ တေ ဂတိ၊ သာ နော ဂတိ ဘဝိဿတိတိ။

အတိစိရံ ခေါ ဘော ဧကံ ဝဿံ၊ နာဟံ သက္ကောမိ ဘဝန္တေ ဧကံ ဝဿံ အာဂမေတု၊ ကော န ခေါ ပန ဘော ဇာနာတိ ဇီဝိတာနံ။ ဂမနီယော သမ္ပရာယော၊ မန္တာယံ ဗောဒ္ဓဗ္ဗံ၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ၊ စရိတဗ္ဗံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နတ္ထိ ဇာတဿ အမရဏံ။ ယထာ ခေါ ပန မေ သုတံ ဗြဟ္မုနော အာမဂန္တေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိဗ္ဗဒယာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယန္တိ။ တေန ဟိ ဘဝံ ဂေါဝိန္ဒော သတ္တ မာသာနိ အာဂမေတု၊ သတ္တန္တံ မာသာနံ အစ္စယေန မယမ္ပိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ အထ ယာ တေ ဂတိ၊ သာ နော ဂတိ ဘဝိဿတိတိ။

အတိစိရံ ခေါ ဘော သတ္တ မာသာနိ၊ နာဟံ သက္ကောမိ ဘဝန္တေ သတ္တ မာသာနိ အာဂမေတု၊ ကော န ခေါ ပန ဘော ဇာနာတိ ဇီဝိတာနံ။ ဂမနီယော သမ္ပရာယော၊ မန္တာယံ ဗောဒ္ဓဗ္ဗံ၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ၊ စရိတဗ္ဗံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နတ္ထိ ဇာတဿ အမရဏံ။ ယထာ ခေါ ပန မေ သုတံ ဗြဟ္မုနော အာမဂန္တေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိဗ္ဗဒယာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယန္တိ။ တေန ဟိ ဘဝံ ဂေါဝိန္ဒော ဆ မာသာနိ အာဂမေတု။ပ။ ပဉ္စ မာသာနိ အာဂမေတု။ စတ္တာရိ မာသာနိ အာဂမေတု။ တိဏိ မာသာနိ အာဂမေတု။ ဒွေ မာသာနိ အာဂမေတု။ ဧကံ မာသံ အာဂမေတု။ အဒ္ဓမာသံ အာဂမေတု၊ အဒ္ဓမာသဿ အစ္စယေန မယမ္ပိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ အထ ယာ တေ ဂတိ၊ သာ နော ဂတိ ဘဝိဿတိတိ။

အတိစိရံ ခေါ ဘော အဒ္ဓမာသော၊ နာဟံ သက္ကောမိ ဘဝန္တေ အဒ္ဓမာသံ အာဂမေတု၊ ကော န ခေါ ပန ဘော ဇာနာတိ ဇီဝိတာနံ။ ဂမနီယော သမ္ပရာယော၊ မန္တာယံ ဗောဒ္ဓဗ္ဗံ၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ၊ စရိတဗ္ဗံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နတ္ထိ ဇာတဿ အမရဏံ။ ယထာ ခေါ ပန မေ သုတံ ဗြဟ္မုနော အာမဂန္တေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိဗ္ဗဒယာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယန္တိ။ တေန ဟိ ဘဝံ ဂေါဝိန္ဒော သတ္တာဟံ အာဂမေတု၊ ယာဝ မယံ သကေ ပုတ္တဘာတရော ရဇ္ဇေန^၁ အနုသာသိဿာမ၊

သတ္တာဟဿ အစွယေန မယမ္ပိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ အထ ယာ တေ ဂတိ၊ သာ နော ဂတိ ဘဝိဿတိတိ။ န စိရံ ခေါ ဘော သတ္တာဟံ၊ အာဂမေဿာမဟံ ဘဝန္တေ သတ္တာဟန္တိ။

ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာဒိနံအာမန္တနာ

၃၂၄။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ယေန တေ သတ္တ စ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာ သတ္တ စ နှာတကသတာနိ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တေ သတ္တ စ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာ သတ္တ စ နှာတကသတာနိ ဧတဒေါစ “အညံ ဒါနိ ဘဝန္တော အာစရိယံ ပရိယေသန္တ၊ ယော ဘဝန္တာနံ မန္တေ ဝါစေဿတိ။ ဣစ္ဆာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတုံ။ ယထာ ခေါ ပန မေ သုတံ ဗြဟ္မုနော အာမဂန္တေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိမ္မဒယာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယ”န္တိ။ မာ ဘဝံ ဂေါဝိန္ဒော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ။ ပဗ္ဗဇော ဘော အပ္ပေသက္ခာ စ အပ္ပလာဘာ စ၊ ဗြဟ္မညံ မဟေသက္ခန္ဓ မဟာလာဘဉ္စာတိ။ မာ ဘဝန္တော ဧဝံ အဝစုတ္တ “ပဗ္ဗဇော အပ္ပေသက္ခာ စ အပ္ပလာဘာ စ၊ ဗြဟ္မညံ မဟေသက္ခန္ဓ မဟာလာဘဉ္စာ”တိ။ ကော န ခေါ ဘော အညတြ မယာ မဟေသက္ခန္ဓတရော ဝါ မဟာလာဘတရော ဝါ။ အဟံ ဟိ ဘော ဧတရဟိ ရာဇာဝ ရညံ ဗြဟ္မာဝ ဗြာဟ္မဏာနံ^၁ ဒေဝတာဝ ဂဟပတိကာနံ။ တမဟံ သဗ္ဗံ ပဟာယ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ။ ယထာ ခေါ ပန မေ သုတံ ဗြဟ္မုနော အာမဂန္တေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိမ္မဒယာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ။ ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယန္တိ။ သစေ ဘဝံ ဂေါဝိန္ဒော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿတိ၊ မယမ္ပိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ အထ ယာ တေ ဂတိ၊ သာ နော ဂတိ ဘဝိဿတိတိ။

ဘရိယာနံအာမန္တနာ

၃၂၅။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ယေန စတ္တာရိသာ ဘရိယာ သာဒိသိယော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ စတ္တာရိသာ ဘရိယာ သာဒိသိယော ဧတဒေါစ “ယာ ဘောတိနံ ဣစ္ဆတိ၊ သကာနိ ဝါ ဉုတိကုလာနိ ဂစ္ဆတု အညံ ဝါ ဘတ္တာရံ ပရိယေသတု။ ဣစ္ဆာမဟံ ဘောတိ

အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတုံ။ ယထာ ခေါ ပန မေ သုတံ ဗြဟ္မဇနော
အာမဂန္ဓေ ဘာသမာနဿ၊ တေ န သုနိမ္မဒယာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ။
ပဗ္ဗဇိဿာမဟံ ဘောတိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ”န္တိ။ တုညေဝ နော ဉှတိ
ဉှတိကာမာနံ၊ တံ ပန ဘတ္တာ ဘတ္တုကာမာနံ။ သစေ ဘဝံ ဂေါဝိန္ဒော
အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိဿတိ၊ မယမ္ပိ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ
ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ အထ ယာ တေ ဂတိ၊ သာ နော ဂတိ ဘဝိဿတိတိ။

မဟာဂေါဝိန္ဒပဗ္ဗဇ္ဇာ

၃၂၆။ အထ ခေါ ဘော မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော တဿ
သတ္တာဟဿ အစ္စယေန ကေသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ
အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ။ ပဗ္ဗဇိတံ ပန မဟာဂေါဝိန္ဒ
ဗြာဟ္မဏံ သတ္တ စ ရာဇာနော ခတ္တိယာ မုဒ္ဒါဝသိတ္တာ သတ္တ စ ဗြာဟ္မဏ-
မဟာသာလာ သတ္တ စ နှာတကသတာနိ စတ္တာရိသာ စ ဘရိယာ သာဒိသိယော
အနေကာနိ စ ခတ္တိယသဟဿာနိ အနေကာနိ စ ဗြာဟ္မဏသဟဿာနိ
အနေကာနိ စ ဂဟပတိသဟဿာနိ အနေကေဟိ စ ဣတ္တာဂါရေဟိ ဣတ္ထိယော
ကေသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အစ္စာဒေတွာ မဟာဂေါဝိန္ဒ
ဗြာဟ္မဏံ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတံ အနုပဗ္ဗဇိသု။ တာယ သုဒံ ဘော
ပရိသာယ ပရိပုတော မဟာဂေါဝိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော ဂါမနိဂမရာဇောနိသု
စာရိကံ စရတိ။ ယံ ခေါ ပန ဘော တေန သမယေန မဟာဂေါဝိန္ဒော
ဗြာဟ္မဏော ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပသင်္ကမတိ။ တတ္ထ ရာဇာဝ ဟောတိ ရညံ
ဗြဟ္မာဝ ဗြာဟ္မဏာနံ ဒေဝတာဝ ဂဟပတိကာနံ။ တေန ခေါ ပန သမယေန
မနုဿာ ခိပန္တိ ဝါ ဥပက္ခလန္တိ ဝါ။ တေ ဧဝမာဟံသု “နမတ္ထု မဟာဂေါဝိန္ဒဿ
ဗြာဟ္မဏဿ၊ နမတ္ထု သတ္တ ပုရောဟိတဿာ”တိ။

၃၂၇။ မဟာဂေါဝိန္ဒော ဘော ဗြာဟ္မဏော မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ
ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟာသိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။
ဣတိ ဥဒ္ဓမမော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာ-
သဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန
အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟာသိ။ ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ မုဒိတာ-
သဟဂတေန စေတသာ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ အဗျာပဇ္ဇေန
ဖရိတွာ ဝိဟာသိ။ သာဝကာနံ စ ဗြဟ္မလောကသဟဗျတာယ မဂ္ဂံ ဒေသေသိ။

၃၂၈။ ယေ ခေါ ပန ဘော တေန သမယေန မဟာဂေါရိန္ဒဿ ဗြာဟ္မဏဿ သာဝကာ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သာသနံ အာဇာနိံသု။ တေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ ဗြဟ္မလောကံ ဥပပဇ္ဇိံသု။ ယေ န သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သာသနံ အာဇာနိံသု။ တေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပ္ပေကဇ္ဈေ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇိံသု။ အပ္ပေကဇ္ဈေ နိမ္မာနရတိနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇိံသု။ အပ္ပေကဇ္ဈေ တုသိတာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇိံသု။ အပ္ပေကဇ္ဈေ ယာမာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇိံသု။ အပ္ပေကဇ္ဈေ တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇိံသု။ အပ္ပေကဇ္ဈေ စာတုမဟာ- ရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇိံသု။ ယေ သဗ္ဗနိဟိနံ ကာယံ ပရိပူရေသု။ တေ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ပရိပူရေသု။ ဣတိ ခေါ ဘော^၁ သဗ္ဗေသံယေဝ တေသံ ကုလပုတ္တာနံ အမောဃာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ အဟောသိ အဝဉ္ဇာ သဖလာ သဥဒြိယာတိ။

၃၂၉။ သရတိ တံ ဘဂဝါတိ။ သရာမဟံ ပဉ္စသီခ။ အဟံ တေန သမယေန မဟာဂေါရိန္ဒော ဗြာဟ္မဏော အဟောသိ။ အဟံ တေသံ သာဝကာနံ ဗြဟ္မလောကသဟဗျတာယ မဂ္ဂံ ဒေသေသိ။ တံ ခေါ ပန မေ ပဉ္စသီခ ဗြဟ္မစရိယံ န နိဗ္ဗိဒါယ န ဝိရာဂါယ န နိရောဓာယ န ဥပသမာယ န အဘိညာယ န သမ္မောဓာယ န နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ ယာဝဒေဝ ဗြဟ္မလောကူပပတ္တိယာ။

ဣဒံ ခေါ ပန မေ ပဉ္စသီခ ဗြဟ္မစရိယံ ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမဉ္စ တံ ပဉ္စသီခ ဗြဟ္မစရိယံ ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကာ မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။ ဣဒံ ခေါ တံ ပဉ္စသီခ ဗြဟ္မစရိယံ ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

၃၃၀။ ယေ ခေါ ပန မေ ပဉ္စသီခ သာဝကာ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သာသနံ အာဇာနန္တိ။ တေ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရန္တိ။ ယေ န သဗ္ဗေန- သဗ္ဗံ သာသနံ အာဇာနန္တိ။ တေ ပဉ္စန္ဒံ ဩရုတ္တာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ

ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကာ ဟောန္တိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိနော အနာဝတ္တိဓမ္မာ တသ္မာ
 လောကာ။ ယေ န သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သာသနံ အာဇာနန္တိ။ အပ္ပေကစ္ဆေ တိဏ္ဍံ
 သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမိနော
 ဟောန္တိ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တာ ဒုက္ခဿန္တိ ကရိဿန္တိ။ ယေ န
 သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သာသနံ အာဇာနန္တိ။ အပ္ပေကစ္ဆေ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ
 သောတာပန္နာ ဟောန္တိ အဝိနိပါတဓမ္မာ နိယတာ သမ္မောဓိပရာယဏာ။ ဣတိ
 ခေါ ပဉ္စသီခ သဗ္ဗေသံယေဝ ဣမေသံ ကုလပုတ္တာနံ အမောဃာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ^၂
 အဝဉ္ဇာ သဗ္ဗေသံ သဉ္ဇာယာတိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော ပဉ္စသီခေါ ဂန္ဓဗ္ဗပုတ္တော ဘဂဝတော
 ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ
 ကတွာ တတ္ထေဝန္တရဗောဃိတိ။

မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဆဌံ။

၇-မဟာသမယသုတ္တ

၃၃၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတိ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ မဟာဝနေ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဗ္ဗေဟေဝ အရဟန္တေဟိ၊ ဒသဟိ စ လောကဓာတူဟိ ဒေဝတာ ယေဘုယျေန သန္နိပတိတာ ဟောန္တိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ။ အထ ခေါ စတုန္တံ သုဒ္ဓါဝါသကာယိကာနံ ဒေဝတာနံ^၁ ဧတဒဟောသိ “အယံ ခေါ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတိ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ မဟာဝနေ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဗ္ဗေဟေဝ အရဟန္တေဟိ၊ ဒသဟိ စ လောကဓာတူဟိ ဒေဝတာ ယေဘုယျေန သန္နိပတိတာ ဟောန္တိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ။ ယံနူန မယမ္ပိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမေယျာမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပစ္စေကံ ဂါထံ^၂ ဘာသေယျာမာ”တိ။

၃၃၂။ အထ ခေါ တာ ဒေဝတာ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္စိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္စေယျ။ ဧဝမေဝ သုဒ္ဓါဝါသေသု ဒေဝေသု အန္တရဟိတာ ဘဂဝတော ပုရတော ပါတုရဟေသုံ။ အထ ခေါ တာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ဧကာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

“မဟာသမယော ပဝနသ္မိံ၊ ဒေဝကာယာ သမာဂတာ။

အာဂတမှ ဣမံ ဓမ္မသမယံ၊ ဒက္ခိတာယေ အပရာဇိတသံဃ”န္တိ။

အထ ခေါ အပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

“တတြ ဘိက္ခဝေါ သမာဒဟံသု၊ စိတ္တမတ္တနော ဥဇုကံ အကံသု^၃။

သာရထိဝ နေတ္တာနိ ဂဟေတွာ၊ ဣန္ဒြိယာနိ ရက္ခန္တိ ပဏ္ဍိတာ”တိ။

အထ ခေါ အပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

“ဆေတွာ ခီလံ ဆေတွာ ပလိဃံ၊ ဣန္ဒြိယံ ဌိဟစ္စံ^၄ မနေဇာ။

တေ စရန္တိ သုဒ္ဓါ ဝိမလာ၊ စက္ခုမတာ သုဒန္တာ သုသုနာဂါ”တိ။

၁-ဒေါနံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၂-ပစ္စေကဂါထံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)၊ ပစ္စေကဂါထာ (က-သီ)

၃-ဥဇုက မကံသု (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၄-ဥဟစ္စ (က)

အထ ခေါ် အပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

“ယေနောစိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာသေ၊ န တေ ဂမိဿန္တိ အပါယဘူမိ။
ပဟာယ မာနသံ ဒေဟံ၊ ဒေဝကာယံ ပရိပူရေဿန္တိ”တိ။

ဒေဝတာသန္တိပါတ

၃၃၃။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ယေဘုယျေန ဘိက္ခဝေ ဒသသု လောကဓာတုသု ဒေဝတာ သန္တိပတိတာ (ဟောန္တိ)” တထာဂတံ ဒဿနာယ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ။ ယေဝိ တေ ဘိက္ခဝေ အဟေသုံ အတိတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ။ တေသမ္ပိ ဘဂဝန္တာနံ ဧတံပရမာယေဝ^၂ ဒေဝတာ သန္တိပတိတာ အဟေသုံ သေယျထာပိ မယုံ ဧတရဟိ။ ယေဝိ တေ ဘိက္ခဝေ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေသမ္ပိ ဘဂဝန္တာနံ ဧတံပရမာယေဝ ဒေဝတာ သန္တိပတိတာ ဘဝိဿန္တိ သေယျထာပိ မယုံ ဧတရဟိ။ အာစိက္ခိဿာမိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝကာယာနံ နာမာနိ၊ ကိတ္တယိဿာမိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝကာယာနံ နာမာနိ၊ ဒေသေဿာမိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝကာယာနံ နာမာနိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိကရောထ ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ် တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ။

၃၃၄။ ဘဂဝါ ဧတဒေါစ—

သိလောကမနုကဿာမိ၊ ယတ္ထ ဘုမ္မာ တဒဿိတာ။

ယေ သိတာ ဂိရိဂဗ္ဘရုံ၊ ပဟိတတ္တာ သမာဟိတာ။

ပုထူသီဟာဝ သလ္လီနာ၊ လောမဟံသာဘိသမ္ဘုနော။

ဩဒါတမနသာ သုဒ္ဓါ၊ ဝိပ္ပသန္နမနာဝိလာ^၃။

ဘိယျော ပဉ္စသတေ ဥတ္တာ၊ ဝနေ ကာပိလဝတ္ထဝေ။

တတော အာမန္တယိ သတ္တာ၊ သာဝကေ သာသနေ ရတေ။

ဒေဝကာယာ အဘိက္ကန္တာ၊ တေ ဝိဇာနာထ ဘိက္ခဝေါ။

တေ စ အာတပ္ပမကရုံ၊ သုတ္တာ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

တေသံ ပါတုရဟု ဉာဏံ၊ အမနုဿာနဒဿနံ။

အပ္ပေကေ သတမဒ္ဓန္တု၊ သဟဿံ အထ သတ္တရိ။

၁-() သိ-ဣပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ၊ ၂-ဧတပရမာယေဝ (သိ၊သျာ၊ဣ) ၃-ဝိပ္ပသန္နမနာဝိလာ(ဣ၊က)

သတံ ဧကေ သဟဿာနံ၊ အမနုဿာနမဒ္ဓသုံ။
 အပ္ပေကေနန္တမဒ္ဓက္ခံ၊ ဒိဿာ သဗ္ဗာ ဖုဋ္ဌာ အဟုံ။
 တဉ္စ သဗ္ဗံ အဘိညာယ၊ ဝဝတ္ထိတွာနံ^၁ စက္ခုမာ။
 တတော အာမန္တယီ သတ္တာ၊ သာဝကေ သာသနေ ရတေ။
 ဒေဝကာယာ အဘိက္ကန္တာ၊ တေ ဝိဇာနာထ ဘိက္ခဝေါ။
 ယေ ဝေါဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ ဂိရာဟိ အနုပုဗ္ဗသော။

၃၃၅။ သတ္တသဟဿာ တေ ယက္ခာ၊ ဘုမ္မာ ကာပိလဝတ္ထဝါ။
 ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။
 ဆသဟဿာ ဟေမဝတာ၊ ယက္ခာ နာနတ္တဝဏ္ဏိနော။
 ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော^၂၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။
 သာတာဂိရာ တိသဟဿာ၊ ယက္ခာ နာနတ္တဝဏ္ဏိနော။
 ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။
 ဣစ္ဆေတေ သောဠသသဟဿာ၊ ယက္ခာ နာနတ္တဝဏ္ဏိနော။
 ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။
 ဝေဿာမိတ္တာ ပဉ္စသတာ၊ ယက္ခာ နာနတ္တဝဏ္ဏိနော။
 ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။
 ကုမ္ဘီရော ရာဇဂဟိကော၊ ဝေပုလ္လဿ နိဝေသနံ။
 ဘိယျော နံ သတသဟဿံ၊ ယက္ခာနံ ပယိရုပါသတိ။
 ကုမ္ဘီရော ရာဇဂဟိကော၊ သောပါဂါ သမိတိံ ဝနံ။
 ၃၃၆။ ပုရိမဉ္စ ဒိသံ ရာဇာ၊ ဓတရဋ္ဌော ပသာသတိ။
 ဂန္ဓဗ္ဗာနံ အဓိပတိ၊ မဟာရာဇာ ယသဿိသော။

၁-ဝဝက္ခိတွာန (သီ၊သျှ၊ဣ)၊ အဝေက္ခိတွာန (ဋီကာ)

၂-ဇုတိမန္တော (သီ၊ဣ)

ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ၊ ဣန္ဒနာမာ မဟဗ္ဗလာ။
 ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။

ဒက္ခိဏဉ္စ ဒိသံ ရာဇာ၊ ဝိရူဠော တံ ပသာသတိ။
 ကုမ္ဘဏ္ဍာနံ အဓိပတိ၊ မဟာရာဇာ ယသဿိသော။

ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ၊ ဣန္ဒနာမာ မဟဗ္ဗလာ။
 ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။

ပစ္ဆိမဉ္စ ဒိသံ ရာဇာ၊ ဝိရူပက္ခော ပသာသတိ။
 နာဂါနဉ္စ အဓိပတိ၊ မဟာရာဇာ ယသဿိသော။

ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ၊ ဣန္ဒနာမာ မဟဗ္ဗလာ။
 ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။

ဥတ္တရဉ္စ ဒိသံ ရာဇာ၊ ကုဝေရော တံ ပသာသတိ။
 ယက္ခာနဉ္စ အဓိပတိ၊ မဟာရာဇာ ယသဿိသော။

ပုတ္တာပိ တဿ ဗဟဝေါ၊ ဣန္ဒနာမာ မဟဗ္ဗလာ။
 ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
 မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။

ပုရိမံ ဒိသံ ဓတရဠော၊ ဒက္ခိဏေန ဝိရူဠကော။
 ပစ္ဆိမေန ဝိရူပက္ခော၊ ကုဝေရော ဥတ္တရံ ဒိသံ။

စတ္တာရော တေ မဟာရာဇာ၊ သမန္တာ စတုရော ဒိသာ။
 ဒဒ္ဒလ္လမာနာ^၁ အဋ္ဌံသု၊ ဝနေ ကာပိလဝတ္ထဝေ။

၃၃၇။ တေသံ မာယာဝိနော ဒါသာ၊ အာဂုံ^၃ ဝဉ္စနိကာ သဌာ။
 မာယာ ကုဋေဏ္ဍု ဝိဋေဏ္ဍု^၄၊ ဝိဋ္ဌုစွ^၅ ဝိဋ္ဌုဠော သဟ။

စန္ဒနော ကာမသေဠော စ၊ ကိန္နီဃဏ္ဍု^၆ နိဃဏ္ဍု စ။
 ပနာဒေါ ဩပမညော စ၊ ဒေဝသူတော စ မာတလိ။

၁-တပွသာသတိ(သျှာ) ၂-ဒဒ္ဒဠမာနာ(က) ၃-အာဂူ(သျှာ)၊ အာဂု(သီ၊ဣ) ဧဝဓုပရိပိ။

၄-ဓေဠေဏ္ဍု (သီ၊သျှာ၊ဣ) ၅-ဝိဋ္ဌု စ(သျှာ) ၆-ကိန္နုဃဏ္ဍု (သီ၊သျှာ၊ဣ)

စိတ္တသေနော စ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ နဋ္ဌောရာဇော ဇနေသဘော^၁။
အာဂါ ပဉ္စသိခေါ စေဝ၊ တိမ္မရူ သူရိယဝစ္စသာ^၂။

ဧတေ စညေ စ ရာဇာနော၊ ဂန္ဓဗ္ဗာ သဟ ရာဇုဘိ။
မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခုနံ သမိတိ^၃ ဝနံ။

၃၃၈။ အထာဂုံ နာဂသာ နာဂါ၊ ဝေသာလာ သဟတစ္ဆကာ။
ကမ္မလဿတရာ အာဂုံ၊ ပါယာဂါ သဟ ဉှတိဘိ။

ယာမုနာ ဓတရဋ္ဌာ စ၊ အာဂူ နာဂါ ယသသိနော။
ဧရာဝဏော မဟာနာဂေါ၊ သောပါဂါ သမိတိ^၄ ဝနံ။

ယေ နာဂရာဇေ သဟသာ ဟရန္တိ၊ ဒိဗ္ဗာ ဒိဇာ ပက္ခိ ဝိသုဒ္ဓစက္ခု။
ဝေဟာယသာ^၅ တေ ဝနမဇ္ဈပတ္တာ၊ စိတြာ သုပဏ္ဏာ ဣတိ တေသ နာမံ။

အဘယံ တဒါ နာဂရာဇာနမာသိ၊ သုပဏ္ဏတော ခေမမကာသိ ဗုဒ္ဓေါ။
သဏှာဟိ ဝါစာဟိ ဥပဂုယန္တာ၊ နာဂါ သုပဏ္ဏာ သရဏမကံသု ဗုဒ္ဓံ။

၃၃၉။ ဇိတာ ဝဇီရဟတ္ထေန၊ သမုဒ္ဒံ အသုရာသိတာ။
ဘာတရော ဝါသဝဿေတေ၊ ဣဒ္ဓိမန္တော ယသသိနော။

ကာလကဉ္စာ မဟာဘိသ္မာ^၆၊ အသုရာ ဒါနဝေဃသာ။
ဝေပစိတ္တိ သုစိတ္တိ စ၊ ပဟာရာဒေါ နမုစိ သဟ။

သတဉ္စ ဗလိပုတ္တာနံ၊ သဗ္ဗေ ဝေရောစနာမကာ။
သန္နယှိတွာ ဗလိသေနံ^၇၊ ရာဟုဘဒ္ဒမုပါဂမုံ။
သမယော ဒါနိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ဘိက္ခုနံ သမိတိ^၈ ဝနံ။

၃၄၀။ အာပေါ စ ဒေဝါ ပထဝီ၊ တေဇော ဝါယော တဒါဂမုံ။
ဝရုဏာ ဝါရုဏာ^၉ ဒေဝါ၊ သောမော စ ယသသာ သဟ။

မေတ္တာ ကရုဏာ ကာယိကာ၊ အာဂုံ ဒေဝါ ယသသိနော။
ဒသေတေ ဒသမာ ကာယာ၊ သဗ္ဗေ နာနတ္တဝဏ္ဏိနော။

၁-ဇနေသဘော (သျှာ)

၂-ဝေဟာယသာ (သီ၊ဣ)

၅-ဗလိသေနံ (သျှာ)

၂-သူရိယဝစ္စသာ (သီ၊ဣ)

၄-ကာလကဉ္စာ မဟာဘိသာ (သီ၊ဣ)

၆-ဝါရုဏာ (သျှာ)

ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။

ဝေဏ္ဍုဒေါ သဟလီ စ^၁၊ အသမာ စ ဒုဝေ ယမာ။
စန္ဒယူပနိသာ ဒေါ၊ စန္ဒမာဂုံ ပုရက္ခတွာ။

သူရိယယူပနိသာ^၂ ဒေါ၊ သူရိယမာဂုံ ပုရက္ခတွာ။
နက္ခတ္တာနိ ပုရက္ခတွာ၊ အာဂုံ မန္တဝလာဟကာ။

ဝသူနံ ဝါသဝေါ သေဋ္ဌော၊ သက္ကောပါဂါ ပုရိန္ဒဒေါ။
ဒသေတေ ဒသမာ ကာယာ၊ သဗ္ဗေ နာနတ္တဝဏ္ဏိနော။

ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။

အထာဂုံ သဟဘူ ဒေါ၊ ဇေမဂ္ဂိ သိခါရိဝ။
အရိဋ္ဌကာ စ ရောဇာ စ၊ ဥမာပုပ္ဖနိဘာသိနော။

ဝရဏာ သဟဓမ္မာ စ၊ အစူတာ စ အနေဇကာ။
သူလေယျရုစိရာ အာဂုံ၊ အာဂုံ ဝါသဝနေသိနော။
ဒသေတေ ဒသမာ ကာယာ၊ သဗ္ဗေ နာနတ္တဝဏ္ဏိနော။

ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။

သမာနာ မဟာသမနာ၊ မာနသာ မာနသုတ္တမာ။
ခိဉ္ဇာပဒေါသိကာ အာဂုံ၊ အာဂုံ မနောပဒေါသိကာ။

အထာဂုံ ဟရယော ဒေါ၊ ယေ စ လောဟိတဝါသိနော။
ပါရဂါ မဟာပါရဂါ၊ အာဂုံ ဒေါ ယသဿိနော။
ဒသေတေ ဒသမာ ကာယာ၊ သဗ္ဗေ နာနတ္တဝဏ္ဏိနော။

ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။

သုက္ကာ ကရုဗ္ဗာ^၃ အရဏာ၊ အာဂုံ ဝေဃနသာ သဟ။
ဩဒါတဂယှာ ပါမောက္ခာ၊ အာဂုံ ဒေါ ဝိစက္ခဏာ။

၁-ဝေဏ္ဍု စ ဒေါ သဟလီ စ (သီ၊ဣ) ၂-သူရိယယူပနိသာ (သီ၊သျှ၊ဣ) ၃-ကရုဗ္ဗာ (သီ၊သျှ၊ဣ)

သဒါမတ္တာ ဟာရဂဇာ၊ မိဿကာ စ ယသဿိနော။
ထနယံ အာဂ ပဇ္ဇန္တော၊ ယော ဒိသာ အဘိဝဿတိ။

ဒသေတေ ဒသဓာ ကာယာ၊ သဗ္ဗေ နာနတ္တဝဏ္ဏိနော။
ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ယသဿိနော။
မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။

ခေမိယာ တုသိတာ ယာမာ၊ ကဋ္ဌကာ စ ယသဿိနော။
လမ္ဗိတကာ လာမသေဋ္ဌာ၊ ဇောတိနာမာ စ အာသဝါ။
နိမ္မာနရတိနော အာဂုံ၊ အထာဂုံ ပရနိမ္မိတာ။

ဒသေတေ ဒသဓာ ကာယာ၊ သဗ္ဗေ နာနတ္တဝဏ္ဏိနော။
ဣဒ္ဓိမန္တော ဇုတိမန္တော၊ ဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ယသဿိနော။
မောဒမာနာ အဘိက္ကာမုံ၊ ဘိက္ခူနံ သမိတိံ ဝနံ။

သဋ္ဌေတေ ဒေဝနိကာယာ၊ သဗ္ဗေ နာနတ္တဝဏ္ဏိနော။
နာမန္တယေန အာဂစ္ဆိံ၊ ယေ စညေ သဒိသာ သဟ။

ပုဂ္ဂဇာတိမခိလံ၊ ဩဃတိဏ္ဏမနာသဝံ။
ဒက္ခေမောဃတရံ နာဂံ၊ စန္ဒဝ အသိတာတိဂံ။

၃၄၁။ သုဗြဟ္မာ ပရမတ္တော စ၊ ပုတ္တာ ဣဒ္ဓိမတော သဟ။
သနင်္ဂီမာရော တိဿော စ၊ သောပါဂ သမိတိံ ဝနံ။

သဟဿံ ဗြဟ္မလောကာနံ၊ မဟာဗြဟ္မာဘိတိဋ္ဌတိ။
ဥပပန္နော ဇုတိမန္တော၊ ဘိသ္မာကာယော ယသဿိသော။

ဒသေတ္တ ဣဿရာ အာဂုံ၊ ပစ္စေကဝသဝတ္တိနော။
တေသဉ္စ မဇ္ဈတော အာဂ၊ ဟာရိတော ပရိဝါရိတော။

၃၄၂။ တေ စ သဗ္ဗေ အဘိက္ကန္တေ၊ သက္ကန္တေ^၁ ဒေဝေ သဗြဟ္မကေ။
မာရသေနာ အဘိက္ကာမိ၊ ပဿ ကဏ္ဍဿ မနိယံ။

ဇေယ ဂဏ္ဍထ ဗန္ဓထ၊ ရာဂေန ဗဒ္ဓမတ္ထု ဝေါ။
သမန္တာ ပရိဝါရေထ၊ မာ ဝေါ မုဉ္ဇိတ္ထ ကောစိ နံ။

၁-အာဂစ္ဆိံ (သီ၊သျှ၊ဣ)

၃-ပရမတ္တော စ (က)

၂-ပုဂ္ဂဇာတိ အခိလံ (သီ၊ဣ)

၄-သိန္တေ (သျှ)

ဣတိ တတ္ထ မဟာသေနော၊ ကဏှော သေနံ အပေသယိ။
ပါဏိနာ တလမာဟစ္စ၊ သရံ ကတွာန ဘေရဝံ။

ယထာ ပါဝုဿကော မေဃော၊ ထနယန္တော သဝိဇ္ဇကော။
တဒါ သော ပစ္စုဒါဝတ္တိ၊ သင်္ကုဒ္ဒေါ အသယံဝသေ။

၃၄၃။ တဉ္စ သဗ္ဗံ အဘိညာယ၊ ဝဝတ္ထိတွာန စက္ခုမာ။
တတော အာမန္တယိ သတ္တာ၊ သာဝကေ သာသနေ ရတေ။

မာရသေနာ အဘိက္ကန္တာ၊ တေ ဝိဇာနာထ ဘိက္ခဝေါ။
တေ စ အာတပ္ပမကရံ၊ သုတွာ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
ဝိတရာဂေဟိ ပက္ကာမုံ၊ နေသံ လောမာပိ ဣဉ္ဇယုံ။

သဗ္ဗေ ဝိဇိတသင်္ဂါမာ၊ ဘယာတိတာ ယသသိနော။
မောဒန္တိ သဟ ဘူတေဟိ၊ သာဝကာ တေ ဇနေသုတာတိ။

မဟာသမယသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ သတ္တမံ။

၈-သက္ကပဉ္စသုတ္တ

၃၄၄။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ မဂဓေသု ဝိဟရတိ ပါစီနတော ရာဇဂဟဿ အဗ္ဗသဏ္ဌာ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော၊ တဿုတ္တရတော ဝေဒိယဏေ ပဗ္ဗတေ ဣန္ဒသာလဂုဟာယံ။ တေန ခေါ ပန သမယေန သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ဥဿုက္ကံ ဥဒပါဒိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ။ အထ ခေါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ဧတဒဟောသိ “ကဟံ န ခေါ ဘဂဝါ ဧတရဟိ ဝိဟရတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ။ အဒ္ဓဿ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝန္တံ မဂဓေသု ဝိဟရန္တံ ပါစီနတော ရာဇဂဟဿ အဗ္ဗသဏ္ဌာ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော၊ တဿုတ္တရတော ဝေဒိယဏေ ပဗ္ဗတေ ဣန္ဒသာလဂုဟာယံ။ ဒိသ္မာန ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ “အယံ မာရိသာ ဘဂဝါ မဂဓေသု ဝိဟရတိ ပါစီနတော ရာဇဂဟဿ အဗ္ဗသဏ္ဌာ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော၊ တဿုတ္တရတော ဝေဒိယဏေ ပဗ္ဗတေ ဣန္ဒသာလဂုဟာယံ။ ယဒိ ပန မာရိသာ မယံ တံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမေယျာမ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ”န္တိ။ “ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ”တိ ခေါ ဒေဝါ တာဝတိံသာ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပစ္စယောသုံ။

၃၄၅။ အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တံ^၁ အာမန္တေသိ “အယံ တာတ ပဉ္စသိခံ ဘဂဝါ မဂဓေသု ဝိဟရတိ ပါစီနတော ရာဇဂဟဿ အဗ္ဗသဏ္ဌာ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော၊ တဿုတ္တရတော ဝေဒိယဏေ ပဗ္ဗတေ ဣန္ဒသာလဂုဟာယံ။ ယဒိ ပန တာတ ပဉ္စသိခံ မယံ တံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမေယျာမ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ”န္တိ။ “ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ”တိ ခေါ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဋိသုတ္တာ ဗေလုဝပဏ္ဍုရီဏံ အာဒါယ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ အနုစရိယံ ဥပါဂမိ။

၃၄၆။ အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝေဟိ တာဝတိံသေဟိ ပရိဝုတော ပဉ္စသိခေန ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တေန ပုရက္ခတော သေယျဏာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ၊ ဧဝမေဝ ဒေဝေသု တာဝတိံသေသု အန္တရဟိတော မဂဓေသု ပါစီနတော ရာဇဂဟဿ အဗ္ဗသဏ္ဌာ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော၊ တဿုတ္တရတော ဝေဒိယဏေ ပဗ္ဗတေ ပစ္စုဋ္ဌာသိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဝေဒိယဏော

ပဗ္ဗတော အတိရိဝံ ဩဘာသဇာတော ဟောတိ အဗ္ဗသဏ္ဌာ စ ဗြာဟ္မဏဂါမော ယထာ တံ ဒေဝါနံ ဒေဝါနဘာဝေန။ အပိဿုဒံ ပရိတော ဂါမေသု မနုဿာ ဝေမာဟံသု “အာဒိတ္တဿ နာမဇ္ဇ ဝေဒိယကော ပဗ္ဗတော။ ဈာယတိသု^၁ နာမဇ္ဇ ဝေဒိယကော ပဗ္ဗတော။ ဇေတိသု^၂ နာမဇ္ဇ ဝေဒိယကော ပဗ္ဗတော။ ကိသု နာမဇ္ဇ ဝေဒိယကော ပဗ္ဗတော အတိရိဝံ ဩဘာသဇာတော အဗ္ဗသဏ္ဌာ စ ဗြာဟ္မဏဂါမော”တိ။ သံဝိဂ္ဂါ လောမဟဋ္ဌဇာတာ အဟေသံ။

၃၄၇။ အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တံ အာမန္တေသိ “ဒုရုပသင်္ကမာ ခေါ တာတ ပဉ္စသိခံ တထာဂတာ မာဒိသေန၊ ဈာယိ ဈာနရထာ၊ တဒန္တရံ^၃ ပဋိသလ္လိနာ။ ယဒိ ပန တံ တာတ ပဉ္စသိခံ ဘဂဝန္တံ ပဌမံ ပဿာဒေယျာသိ၊ တယာ ထာတ ပဌမံ ပဿာဒိတံ ပစ္စာ မယံ တံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမေယျာမ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ”န္တိ။ “ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ”တိ ခေါ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဋိသုတ္တာ ဗေလုဝပဏ္ဍုရိဏံ အာဒါယ ယေန ဣန္ဒသာလဂုဟာ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဧတ္တာဝတာ မေ ဘဂဝါ နေဝ အတိဒူရေ ဘဝိဿတိ နာစွာသန္ဓေ၊ သဒ္ဓဉ္စ မေ သောဿတိ”တိ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။

ပဉ္စသိခင်္ဂီတဂါထာ

၃၄၈။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော ဗေလုဝ-ပဏ္ဍုရိဏံ^၄ အဿာဝေသိ၊ ဣမာ စ ဂါထာ အဘာသိ ဗုဒ္ဓုပဿဉ္စိတာ ဓမ္မုပဿဉ္စိတာ သံဃူပဿဉ္စိတာ အရဟန္တုပဿဉ္စိတာ ကာမူပဿဉ္စိတာ။

“ဝန္တေ တေ ပိတရံ ဘဒ္ဒေ၊ တိမ္မရံ သူရိယဝစ္စသေ။

ယေန ဇာတာသိ ကလျာဏီ၊ အာနန္ဒဇနနီ မမ။

ဝါတောဝ သေဒတံ ကန္တော၊ ပါနီယံဝ ပိပါသတော။

အင်္ဂီရသိ ပိယာမေသိ၊ ဓမ္မော အရဟတာမိဝ။

အာတုရဿေဝ ဘောသန္တံ၊ ဘောဇနံဝ ဇီဃစ္စတော။

ပရိနိဗ္ဗာပယ မံ ဘဒ္ဒေ၊ ဇေန္တုမိဝ ဝါရိနာ။

၁-ဈာယတသု (သျှာ)၊ ပဇ္ဇာယိတသု (သီ၊ဣ)

၃-တဒန္တရံ (သီ၊သျှာ၊ဣ၊က)

၂-ဇေတသု (သျှာ)၊ ဇေတိတသု (သီ၊ဣ)

၄-ဝေဠုဝပဏ္ဍုရိဏံ အာဒါယ (သျှာ)

သီတောဒကံ ပေါက္ခရဏံ၊ ယုတ္တံ ကိဉ္ဇက္ခရေဏုနာ။
နာဂေါ ဃမ္မာဘိတက္ခောဝ၊ ဩဂါဟေ တေ ထနုဒရံ။

အစ္စကုသောဝ နာဂေါဝ၊ ဇိတံ မေ တုတ္တတောမရံ။
ကာရဏံ နပ္ပဇာနာမိ၊ သမ္မတ္တော လက္ခဏုရယာ။

တယိ ဂေမိတစိတ္တောသ္မိ၊ စိတ္တံ ဝိပရိဏာမိတံ။
ပဋိဂန္တု န သက္ကောမိ၊ ဝင်္ကဃသ္မောဝ အဗ္ဗုဇော။

ဝါမူရ သဇ မံ ဘဒ္ဒေ၊ သဇ မံ မန္တလောစနေ။
ပလိဿဇ မံ ကလျာဏိ၊ ဇတံ မေ အဘိပတ္တိတံ။

အပ္ပကော ဝတ မေ သန္တော၊ ကာမော ဝေလ္လိတကေသိယာ။
အနေကဘာဝေါ သမုပ္ပါဒိ၊ အရဟန္တေဝ ဒက္ခိဏာ။

ယံ မေ အတ္ထိ ကတံ ပုညံ၊ အရဟန္တေသု တာဒိသု။
တံ မေ သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏိ၊ တယာ သဒ္ဓိံ ဝိပစ္စတံ။

ယံ မေ အတ္ထိ ကတံ ပုညံ၊ အသ္မိံ ပထဝိမဏ္ဍလေ။
တံ မေ သဗ္ဗင်္ဂကလျာဏိ၊ တယာ သဒ္ဓိံ ဝိပစ္စတံ။

သကျပုတ္တောဝ ဈာနေန၊ ဧကောဒိ နိပကော သတော။
အမတံ မုနိ ဇိဂိသာနော၊ တမဟံ သူရိယဝစ္ဆသေ။

ယထာပိ မုနိ နန္ဒေယျ၊ ပတွာ သမ္မောမိမုတ္တမံ။
ဧဝံ နန္ဒေယျ ကလျာဏိ၊ မိဿိဘာဝံ ဂတော တယာ။

သက္ကော စေ မေ ဝရံ ဒဇ္ဇော၊ တာဝတိံသာနမိဿရော။
တာဟံ ဘဒ္ဒေ ဝရေယျာဟေ၊ ဧဝံ ကာမော ဒဇ္ဇော မမ။

သာလံဝ န စိရံ ဖုလ္လံ၊ ပိတရံ တေ သုမေဓသေ။
ဝန္တမာနော နမဿာမိ၊ ယဿာသေတာဒိသီ ပဇာ”တိ။

၃၄၉။ ဧဝံ ဂုတ္တေ ဘဂဝါ ပဉ္စသိခံ ဂန္ထဗ္ဗဒေဝပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ “သံသန္တတိ
ခေါ တေ ပဉ္စသိခ တန္တိဿရော ဂီတဿရေန၊ ဂီတဿရော စ တန္တိဿရေန၊
န စ ပန၂ တေ ပဉ္စသိခ တန္တိဿရော ဂီတဿရံ အတိဝတ္တတိ၊ ဂီတဿရော စ
တန္တိဿရံ။ ကဒါ သံယုဇ္ဇာ ပန တေ ပဉ္စသိခ ဣမာ ဂါထာ ဗုဒ္ဓုပသဉ္စိတာ

ဓမ္မုပသဉ္စိတာ သံဃူပသဉ္စိတာ အရဟန္တုပသဉ္စိတာ ကာမူပသဉ္စိတာ”တိ။
 ဧကမိဒံ ဘန္တေ သမယံ ဘဂဝါ ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရတိ နဇ္ဇာ နေရဉ္စရာယ
 တီရေ အပေါလနိဂြောဓေ ပဌမာဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ။ တေန ခေါ ပနာဟံ ဘန္တေ
 သမယေန ဘဒ္ဒါ နာမ သူရိယဝစ္ဆသာ တိမ္မရုနော ဂန္ဓဗ္ဗရညော မိတာ၊
 တမဘိကင်္ခါမိ။ သာ ခေါ ပန ဘန္တေ ဘဂိနီ ပရကာမိနီ ဟောတိ၊ သိခဏ္ဍီ
 နာမ မာတလိဿ သင်္ဂါဟကဿ ပုတ္တော၊ တမဘိကင်္ခါတိ။ ယတော ခေါ
 အဟံ ဘန္တေ တံ ဘဂိနီ နာလတ္ထံ ကေနစိ ပရိယာယေန။ အထာဟံ
 ဗေလုဝပဏ္ဍုဝိဏံ အာဒါယ ယေန တိမ္မရုနော ဂန္ဓဗ္ဗရညော နိဝေသနံ
 တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဗေလုဝပဏ္ဍုဝိဏံ အဿာဝေသိ၊ ဣမာ စ
 ဂါထာ အဘာသိ ဗုဒ္ဓုပသဉ္စိတာ ဓမ္မုပသဉ္စိတာ သံဃူပသဉ္စိတာ အရဟန္တုပ-
 သဉ္စိတာ ကာမူပသဉ္စိတာ။

“ဝန္တေ တေ ပိတရံ ဘဒ္ဒေ၊ တိမ္မရံ သူရိယဝစ္ဆသေ။
 ယေန ဇာတာသိ ကလျာဏိ၊ အာနန္တဇေနိ မမ။ပ။

သာလံဝ န စိရံ ဖုလ္လံ၊ ပိတရံ တေ သုမေဓသေ။
 ဝန္တမာနော နမဿာမိ၊ ယဿာသေတာဒိသိ ပဇာ”တိ။

ဧဝံ ပုတ္တေ ဘန္တေ ဘဒ္ဒါ သူရိယဝစ္ဆသာ မံ ဧတဒဝေါစ “န ခေါ မေ
 မာရိသ သော ဘဂဝါ သမ္ပုဒ္ဓါ ဒိဋ္ဌော။ အပိ စ သုတောယေဝ မေ သော
 ဘဂဝါ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သုဓမ္မာယံ သဘာယံ ဥပနစ္စန္တိယာ။ ယတော
 ခေါ တံ မာရိသ တံ ဘဂဝန္တံ ကိတ္တေသိ၊ ဟောတု နော အဇ္ဇ သမာဂမော”တိ။
 သောယေဝ နော ဘန္တေ တဿာ ဘဂိနိယာ သဒ္ဓိံ သမာဂမော အဟောသိ။
 န စ ဒါနိ တတော ပစ္ဆာတိ။

သက္ကုပသင်္ကမ

၃၅၀။ အထ ခေါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ဧတဒဟောသိ “ပဋိသမ္ဘောဒတိ
 ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော ဘဂဝတာ၊ ဘဂဝါ စ ပဉ္စသိခေနာ”တိ။ အထ
 ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တံ အာမန္တေသိ “အဘိဝါဒေဟိ
 မေ တံ တာတ ပဉ္စသိခ ဘဂဝန္တံ ‘သက္ကော ဘန္တေ ဒေဝါနမိန္ဒော သာမဇ္ဇော
 သပရိဇေနော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ’တိ”။ “ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ”တိ ခေါ
 ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဋိသုတွာ ဘဂဝန္တံ
 အဘိဝါဒေတိ “သက္ကော ဘန္တေ ဒေဝါနမိန္ဒော သာမဇ္ဇော သပရိဇေနော

ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ”တိ။ ဧဝံ သုခီ ဟောတု ပဉ္စသိခ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော သာမဇ္ဈော သပရိဇ္ဇေနော၊ သုခကာမာ ဟိ ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ ယေ စညေ သန္တိ ပုထုကာယာတိ။

၃၅၁။ ဧဝံ ပန တထာဂတာ ဧဝရူပေ မဟေသက္ခေ ယက္ခေ အဘိဝဒန္တိ။ အဘိဝဒိတော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဣန္ဒသာလဂုဟံ ပဝိသိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဒေဝါပိ တာဝတိံသာ ဣန္ဒသာလဂုဟံ ပဝိသိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသု။ ပဉ္စသိခေါပိ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော ဣန္ဒသာလဂုဟံ ပဝိသိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။

တေန ခေါ ပန သမယေန ဣန္ဒသာလဂုဟာ ဝိသမာ သန္တိ သမာ သမပါဒိ၊ သမ္မာဓာ သန္တိ ဥရုန္တာ သမပါဒိ၊ အန္တကာရော ဂုဟာယံ အန္တရဓာယိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ ယထာ တံ ဒေဝါနံ ဒေဝါနဘာဝေန။

၃၅၂။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ ဧတဒေါစ “အတ္တရိယမိဒံ အာယသ္မတော ကောသိယဿ၊ အဗ္ဗုတမိဒံ အာယသ္မတော ကောသိယဿ တာဝ ဗဟုကိစ္စဿ ဗဟုကရဏီယဿ ယဒိဒံ ဣဓာဂမန”န္တိ။ စိရပဋိကာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုကာမော၊ အပိ စ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ကေဟိစိ ကေဟိစိ^၂ ကိစ္စကရဏီယေဟိ ဗျာဝဋ္ဌော၊ ဧဝါဟံ နာသက္ကံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။ ဧကမိဒံ ဘန္တေ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ သလဋ္ဌာဂါရကေ။ အထ ခွါဟံ ဘန္တေ သာဝတ္ထိ အဂမာသိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ။ တေန ခေါ ပန ဘန္တေ သမယေန ဘဂဝါ အညတရေန သမာဓိနာ နိသိန္ဒော ဟောတိ။ ဘူဇေတိ စ^၃ နာမ ဝေဿဝဏဿ မဟာရာဇဿ ပရိစာရိကာ ဘဂဝန္တံ ပစ္စုပ္ပိတာ ဟောတိ၊ ပဉ္စလိကာ နမဿမာနာ တိဋ္ဌတိ။ အထ ခွါဟံ ဘန္တေ ဘူဇေတိ ဧတဒေါစ “အဘိဝါဒေဟိ မေ တွံ ဘဂိနိ ဘဂဝန္တံ ‘သက္ကော ဘန္တေ ဒေဝါနမိန္ဒော သာမဇ္ဈော သပရိဇ္ဇေနော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ’တိ”။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘန္တေ သာ ဘူဇေတိ မံ ဧတဒေါစ “အကာလော ခေါ မာရိသ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ၊ ပဋိသလ္လိနော ဘဂဝါ”တိ။ တေန ဟိ ဘဂိနိ ယဒါ ဘဂဝါ တမှာ သမာဓိမှာ ဝုဋ္ဌိတော ဟောတိ။ အထ မမ ဝစနေန ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေဟိ “သက္ကော ဘန္တေ

၁-ဥရုဒ္ဒါ (က)

၂-ကေဟိစိ (သျှာ)

၃-ဘူဇေတိ စ (သီ၊ဣ)၊ ဘူဇေ (သျှာ)

ဒေဝါနမိန္ဒော သာမဇ္ဈော သပရိဇေနော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ”တိ။ ကစ္စိ မေ သာ ဘန္တေ ဘဂိနီ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေသိ။ သရတိ ဘဂဝါ တဿာ ဘဂိနိယာ ဝစနန္တိ။ အဘိဝါဒေသိ မံ သာ ဒေဝါနမိန္ဒ ဘဂိနီ၊ သရာမဟံ တဿာ ဘဂိနိယာ ဝစနံ။ အပိစာဟံ အာယသ္မတော နေမိသဒ္ဓေန^၁ တမှာ သမာဓိမှာ ဝုဋ္ဌိတောတိ။ ယေ တေ ဘန္တေ ဒေဝါ အမှေဟိ ပဌမတရံ တာဝတိံသကာယံ ဥပပန္နာ၊ တေသံ မေ သမ္မုခါ သုတံ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ “ယဒါ တထာဂတာ လောကေ ဥပ္ပဇန္တိ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ဒိဗ္ဗာ ကာယာ ပရိပူရေန္တိ၊ ဟာယန္တိ အသုရကာယာ”တိ။ တံ မေ ဣဒံ ဘန္တေ သက္ခိဒိဋ္ဌံ၊ ယတော တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပန္နော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဒိဗ္ဗာ ကာယာ ပရိပူရေန္တိ၊ ဟာယန္တိ အသုရကာယာတိ။

ဂေါပကဝတ္ထု

၃၅၃။ ဣဓေဝ ဘန္တေ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ ဂေါပိကာ နာမ သကျဓိတာ အဟောသိ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ ဓမ္မေ ပသန္နာ သံဃေ ပသန္နာ သီလေသု ပရိပူရကာရိနီ၊ သာ ဣတ္ထိတ္တံ^၂ ဝိရာဇေတွာ ပုရိသတ္တံ^၃ ဘာဝေတွာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ၊ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ အမှာကံ ပုတ္တတ္တံ အဇ္ဈုပဂတာ။ တတြပိ နံ ဧဝံ ဇာနန္တိ “ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော”တိ။ အညေပိ ဘန္တေ တယော ဘိက္ခု ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ဟိနံ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ဥပပန္နာ။ တေ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ သမဂီဘူတာ ပရိစာရယမာနာ အမှာကံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ အမှာကံ ပါရိစရိယံ။ တေ အမှာကံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂတေ အမှာကံ ပါရိစရိယံ ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော ပဋိစောဒေသိ “ကုတောမုခါ နာမ တုမေ မာရိသာ တဿ ဘဂဝတော ဓမ္မံ အသုတ္ထံ”^၄။ အဟံ ဟိ နာမ ဣတ္ထိကာ သမာနာ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ ဓမ္မေ ပသန္နာ သံဃေ ပသန္နာ သီလေသု ပရိပူရကာရိနီ ဣတ္ထိတ္တံ ဝိရာဇေတွာ ပုရိသတ္တံ ဘာဝေတွာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ၊ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပုတ္တတ္တံ အဇ္ဈုပဂတာ။ ဣဓာပိ မံ ဧဝံ ဇာနန္တိ ‘ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော’တိ။ တုမေ ပန မာရိသာ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ဟိနံ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ဥပပန္နာ။ ဒုဒ္ဓိဋ္ဌရူပံ ဝတ ဘော အဒ္ဓသာမ၊ ယေ မယံ

၁-စက္ကနေမိသဒ္ဓေန (သျှာ)

၃-ပုရိသစိတ္တံ (သျှာ)

၂-ဣတ္ထိစိတ္တံ (သျှာ)

၄-အာယုဟိတ္ထ (သျှာ)

အဒ္ဓဿမ သဟဓမ္မိကေ ဟိနံ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ဥပပန္နေ”တိ။ တေသံ ဘန္တေ
ဂေါပကေန ဒေဝပုတ္တေန ပဋိစ္စာဒိတာနံ ဒွေ ဒေဝါ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ သတိံ
ပဋိလဘိသု ကာယံ ဗြဟ္မပုရောဟိတံ၊ ဧကော ပန ဒေဝေါ ကာမေ အဇ္ဈာဝသိ။

၃၅၄။ ဥပါသိကာ စက္ခုမတော အဟောသိ၊
နာမမ္ပိ မယံ အဟု “ဂေါပိကာ”တိ။
ဗုဒ္ဓေ စ ဓမ္မေ စ အဘိပ္ပသန္နာ၊
သံဃဉ္စုပဋ္ဌာသိ ပသန္နစိတ္တာ။

တဿေဝ ဗုဒ္ဓဿ သုဓမ္မတာယ၊
သက္ကဿ ပုတ္တောမ္ပိ မဟာနုဘာဝေါ။
မဟာဇုတိကော တိဒိဂူပပန္နော၊
ဇာနန္တိ မံ ဣဓာပိ “ဂေါပကော”တိ။

အထဒ္ဓသံ ဘိက္ခဝေါ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗေ၊
ဂန္ဓဗ္ဗကာယူပဂတေ ဝသီဇနေ။
ဣမေဟိ တေ ဂေါတမသာဝကာသေ၊
ယေ စ မယံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတာ။

အန္ဓေန ပါနေန ဥပဋ္ဌဟိမှာ၊
ပါဒူပသင်္ဂီယု သကေ နိဝေသနေ။
ကုတောမုခါ နာမ ဣမေ ဘဝန္တော၊
ဗုဒ္ဓဿ ဓမ္မာနိ ပဋိဂ္ဂဟေသုံ”။

ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဟိ ဓမ္မော၊
သုဒေသိတော စက္ခုမတာနုဗုဒ္ဓေါ။
အဟံ ဟိ တုမေဝ ဥပါသမာနော၊
သုတွာန အရိယာန သုဘာသိတာနိ။

သက္ကဿ ပုတ္တောမ္ပိ မဟာနုဘာဝေါ၊
မဟာဇုတိကော တိဒိဂူပပန္နော။
တုမေ ပန သေဋ္ဌမုပါသမာနာ၊
အနတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ။

ဟိနံ ကာယံ ဥပပန္နာ ဘဝန္တော၊
 အနာနုလောမာ ဘဝတူပပတ္တိ။
 ဒုဒ္ဓိဋ္ဌရူပံ ဝတ အဒ္ဓသာမ၊
 သဟဓမ္မိကေ ဟိနကာယူပပန္နေ။

ဂန္ဓဗ္ဗကာယူပဂတာ ဘဝန္တော၊
 ဒေဝါနမာဂစ္ဆထ ပါရိစရိယံ။
 အဂါရေ ဝသတော မယံ၊
 ဣမံ ပဿ ဝိသေသတံ။

ဣတ္ထိ ဟုတွာ သုဇ္ဇ ပုမောမိ ဒေဝေါ၊
 ဒိဗ္ဗေဟိ ကာမေဟိ သမင်္ဂိဘူတော။
 တေ စောဒိတာ ဂေါတမသာဝကေန၊
 သံဝေဂမာပါဒု သမေစ္စ ဂေါပကံ။

ဟန္တ ဝိယာယာမ^၁ ဗျာယာမ^၂၊
 မာ နော မယံ ပရပေဿာ အဟုမ္မာ။
 တေသံ ဒုဝေ ဝီရိယမာရဘိသု၊
 အနုဿရုံ ဂေါတမသာသနာနိ။

ဣဓေဝ စိတ္တာနိ ဝိရာဇယိတွာ၊
 ကာမေသု အာဒိနဝမဒ္ဓသံသု။
 တေ ကာမသံယောဇနဗန္ဓနာနိ၊
 ပါပိမယောဂါနိ ဒုရစ္စယာနိ။

နာဂေါဝ သန္တာနိ ဂုဏာနိ^၃ ဆေတွာ၊
 ဒေဝေ တာဝတိံသေ အတိတ္တမိသု။
 သဣန္ဒာ ဒေဝါ သပဇာပတိကာ၊
 သဗ္ဗေ သုဓမ္မာယ သဘာယုပဝိဋ္ဌာ။

တေသံ နိသိန္နာနံ အဘိက္ကမိသု၊
 ဝိရာ ဝိရာဂါ ဝိရဇံ ကရေန္တာ။
 တေ ဒိသ္မာ သံဝေဂမကာသိ ဝါသဝေါ၊
 ဒေဝါဘိဘူ ဒေဝဂဏဿ မဇ္ဈေ။

၁-ဝိဂါယာမ (သျှာ)၊ ဝိတာယာမ (ဣ)

၂-ဝိယာယာမာမ (သီ၊ဣ)

၃-သန္တာနဂုဏာနိ (သီ၊ဣ)၊ သန္တာနိ ဂုဏာနိ (သျှာ)

ဣမေဟိ တေ ဟိနကာယူပပန္နာ၊
ဒေဝေ တာဝတိံသေ အဘိက္ကမန္တိ။
သံဝေဂဇာတဿ ဝစော နိသမ္မ၊
သော ဂေါပကော ဝါသဝမဇ္ဈဘာသိ။

ဗုဒ္ဓေါ ဇနိန္ဒတ္ထိ မနုဿလောကေ၊
ကာမာဘိဘူ သကျမုနီတိ ဉာယတိ။
တဿေဝ တေ ပုတ္တာ သတိယာ ဝိဟီနာ၊
စောဒိတာ မယာ တေ သတိမဇ္ဈလတ္ထု။

တိဏ္ဍံ တေသံ အာဝသိနေတ္ထိ^၁ ဧကော၊
ဂန္ထဗ္ဗကာယူပဂတော ဝသီနေ။
ဒွေ စ သမ္မောဓိပထာနုသာရိနေ၊
ဒေဝေပိ ဟိဋ္ဌေန္တိ သမာဟိတတ္တာ။

ဧတာဒိသီ ဓမ္မပ္ပကာသနေတ္ထိ၊
န တတ္ထ ကိံ ကင်္ခိတိ ကောစိ သာဝကော။
နိတိဏ္ဍုဩဃံ ဝိစိကိစ္ဆဆိုန္တံ၊
ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ ဇိနံ ဇနိန္ဒ။

ယံ တေ ဓမ္မံ ဣဓညာယ၊
ဝိသေသံ အဇ္ဈင်္ဂသု^၂ တေ။
ကာယံ ဗြဟ္မပုရောဟိတံ၊
ဒုဝေ တေသံ ဝိသေသဂူ။

တဿ ဓမ္မဿ ပတ္တိယာ၊
အာဂတမှာသိ မာရိသ။
ကတာဝကာသာ ဘဂဝတာ၊
ပဉ္စ ပုဇ္ဈေမု မာရိသာတိ။

၃၅၅။ အထ ခေါ ဘဂဝတော ဧတဒဟောသိ “ဒီဃရတ္တံ ဝိသုဒ္ဓေါ ခေါ အယံ ယက္ခော^၃၊ ယံ ကိဉ္စိ မံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိဿတိ၊ သမ္ပံ တံ အတ္ထသဉ္စိတံယေဝ ပုစ္ဆိဿတိ၊ နော အနတ္ထသဉ္စိတံ။ ယဉ္ဇဿာဟံ ပုဋ္ဌော ဗျာကရိဿာမိ၊ တံ ခိပ္ပမေဝ အာဇာနိဿတိ”တိ။

၃၅၆။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ—

“ပုစ္ဆ ဝါသဝ မံ ပဉ္စ၊ ယံ ကိဉ္စိ မနသိစ္ဆသိ။

တဿ တဿေဝ ပဉ္စဿ၊ အဟံ အန္တံ ကရောမိ တေ”တိ။

ပဌမဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

၃၅၇။ ကတာဝကာသော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတာ ဣမံ ဘဂဝန္တံ^၁
ပဌမံ ပဉ္စ အပုစ္ဆိ—

“ကိံ သံယောဇနော န ခေါ မာရိသ ဒေဝါ မနဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ
ယေ စညေ သန္တိ ပုထုကာယာ၊ တေ ‘အဝေရာ အဒဏ္ဍာ အသပတ္တာ
အဗျာပဇ္ဇာ ဝိဟရေမု အဝေရိနော’တိ ဣတိ စ နေသံ ဟောတိ၊ အထ စ ပန
သဝေရာ သဒဏ္ဍာ သသပတ္တာ သဗျာပဇ္ဇာ ဝိဟရန္တိ သဝေရိနော”တိ။ ဣတ္ထံ
သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝန္တံ ပဉ္စ^၂ အပုစ္ဆိ။ တဿ ဘဂဝါ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော
ဗျာကာသိ—

“ဣဿာမစ္ဆရိယသံယောဇနော ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒေဝါ မနဿာ အသုရာ
နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ ယေ စညေ သန္တိ ပုထုကာယာ၊ တေ ‘အဝေရာ အဒဏ္ဍာ
အသပတ္တာ အဗျာပဇ္ဇာ ဝိဟရေမု အဝေရိနော’တိ ဣတိ စ နေသံ ဟောတိ၊
အထ စ ပန သဝေရာ သဒဏ္ဍာ သသပတ္တာ သဗျာပဇ္ဇာ ဝိဟရန္တိ သဝေရိနော”တိ။
ဣတ္ထံ ဘဂဝါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော ဗျာကာသိ။ အတ္တမနော
သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိ အနုမောဒိ “ဧဝမေတံ
ဘဂဝါ ဧဝမေတံ သုဂတ၊ တိဏ္ဍာ မေတ္တ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ ဘဂဝတော
ပဉ္စေယျာကရဏံ သုတွာ”တိ။

၃၅၈။ ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိတွာ
အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိ^၃ ပဉ္စ အပုစ္ဆိ—

“ဣဿာမစ္ဆရိယံ ပန မာရိသ ကိံ နိဒါနံ ကိံသမုဒယံ ကိံဇာတိကံ ကိံပဘဝံ၊
ကိံသ္မိံ သတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ ဟောတိ၊ ကိံသ္မိံ အသတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ န
ဟောတိ”တိ။ ဣဿာမစ္ဆရိယံ ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ပိယာပိယနိဒါနံ ပိယာပိယ-
သမုဒယံ ပိယာပိယဇာတိကံ ပိယာပိယပဘဝံ၊ ပိယာပိယေ သတိ ဣဿာ-
မစ္ဆရိယံ ဟောတိ၊ ပိယာပိယေ အသတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ န ဟောတိတိ။

၁-ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဣမံ (သီ၊ဣ) ၂-ဣမံ ပဌမံ ပဉ္စ(သီ၊ဣ) ၃-ဥတ္တရိ (သီ၊သျှ၊ဣ)

“ပိယာပိယံ ပန မာရိသ ကိနိဒါနံ ကိသမုဒယံ ကိဇာတိကံ ကိပဘာဝံ၊ ကိသ္မိံ သတိ ပိယာပိယံ ဟောတိ၊ ကိသ္မိံ အသတိ ပိယာပိယံ န ဟောတိ”တိ။ ပိယာပိယံ ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဆန္ဒနိဒါနံ ဆန္ဒသမုဒယံ ဆန္ဒဇာတိကံ ဆန္ဒပဘာဝံ၊ ဆန္ဒေ သတိ ပိယာပိယံ ဟောတိ၊ ဆန္ဒေ အသတိ ပိယာပိယံ န ဟောတိတိ။

“ဆန္ဒော ပန မာရိသ ကိနိဒါနော ကိသမုဒယော ကိဇာတိကော ကိပဘာဝေါ၊ ကိသ္မိံ သတိ ဆန္ဒော ဟောတိ၊ ကိသ္မိံ အသတိ ဆန္ဒော န ဟောတိ”တိ။ ဆန္ဒော ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဝိတက္ကနိဒါနော ဝိတက္ကသမုဒယော ဝိတက္ကဇာတိကော ဝိတက္ကပဘာဝေါ၊ ဝိတက္ကေ သတိ ဆန္ဒော ဟောတိ၊ ဝိတက္ကေ အသတိ ဆန္ဒော န ဟောတိတိ။

“ဝိတက္ကော ပန မာရိသ ကိနိဒါနော ကိသမုဒယော ကိဇာတိကော ကိပဘာဝေါ၊ ကိသ္မိံ သတိ ဝိတက္ကော ဟောတိ၊ ကိသ္မိံ အသတိ ဝိတက္ကော န ဟောတိ”တိ။ ဝိတက္ကော ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ပပဉ္စသညာသင်္ခါနိဒါနော ပပဉ္စသညာသင်္ခါသမုဒယော ပပဉ္စသညာသင်္ခါဇာတိကော ပပဉ္စသညာသင်္ခါပဘာဝေါ၊ ပပဉ္စသညာသင်္ခါယ သတိ ဝိတက္ကော ဟောတိ၊ ပပဉ္စသညာသင်္ခါယ အသတိ ဝိတက္ကော န ဟောတိတိ။

“ကထံ ပဋိပန္နော ပန မာရိသ ဘိက္ခု ပပဉ္စသညာသင်္ခါနိရောဓသာရပ္ပဂါမိနိ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ”တိ။

ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန

၃၅၉။ သောမနဿံပါဟံ^၁ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ ဒေါမနဿံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ ဥပေက္ခံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။

၃၆၀။ “သောမနဿံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ဧညာ သောမနဿံ “ဣမံ ခေါ မေ သောမနဿံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ”တိ၊ ဧဝရူပံ သောမနဿံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ ဧညာ သောမနဿံ “ဣမံ ခေါ မေ သောမနဿံ

သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ”တိ၊ ဧဝံ ဘောဓိသမ္ပုပ္ပံ သေဝတေ။ တတ္ထ ယံ စေ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ၊ ယံ စေ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ၊ ယေ အဝိတက္ကေ အဝိစာရေ၊ တေ ပဏီတတရေ။ “သောမနဿံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဇ္ဇေ ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၃၆၁။ “ဒေါမနဿံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဇ္ဇေ ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိ-တဗ္ဗံပိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ဧညော ဒေါမနဿံ “ဣမံ ခေါ မေ ဒေါမနဿံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ”တိ၊ ဧဝံ ဘောဓိသမ္ပုပ္ပံ သေဝတေ။ တတ္ထ ယံ ဧညော ဒေါမနဿံ “ဣမံ ခေါ မေ ဒေါမနဿံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ”တိ၊ ဧဝံ ဘောဓိသမ္ပုပ္ပံ သေဝတေ။ တတ္ထ ယံ စေ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ၊ ယံ စေ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ၊ ယေ အဝိတက္ကေ အဝိစာရေ၊ တေ ပဏီတတရေ။ “ဒေါမနဿံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဇ္ဇေ ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၃၆၂။ “ဥပေက္ခံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဇ္ဇေ ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိ-တဗ္ဗံပိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ဧညော ဥပေက္ခံ “ဣမံ ခေါ မေ ဥပေက္ခံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ”တိ၊ ဧဝံ ဘောဓိသမ္ပုပ္ပံ သေဝတေ။ တတ္ထ ယံ ဧညော ဥပေက္ခံ “ဣမံ ခေါ မေ ဥပေက္ခံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ”တိ၊ ဧဝံ ဘောဓိသမ္ပုပ္ပံ သေဝတေ။ တတ္ထ ယံ စေ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ၊ ယံ စေ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ၊ ယေ အဝိတက္ကေ အဝိစာရေ၊ တေ ပဏီတတရေ။ “ဥပေက္ခံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဇ္ဇေ ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၃၆၃။ ဧဝံ ပဋိပန္နော ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဘိက္ခု ပပဉ္စသညာသင်္ခါနိရောဓ-သာရပုဂ္ဂါမိနိ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတီတိ။ ဣတ္ထိ ဘဂဝါ သက္ကဿ ဒေဝါန-မိန္ဒဿ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော ဗျာကာသိ။ အတ္တမနော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော

ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိ အနုမောဒိ “ဧဝမေတံ ဘဂဝါ ဧဝမေတံ သုဂတ၊ တိဏ္ဍာ
မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကတာ ဘဂဝတော ပဉ္စဝေယျာကရဏံ သုတွာ”တိ။

ပါတိမောက္ခသံဝရ

၃၆၄။ ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ
အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိ ပဉ္စ အပုစ္ဆိ—

“ကထံ ပဋိပန္နော ပန မာရိသ ဘိက္ခု ပါတိမောက္ခသံဝရာယ ပဋိပန္နော
ဟောတိ”တိ။ ကာယသမာစာရံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ
အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ ဝစီသမာစာရံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ
အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ ပရိယေသနံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ
အသေဝိတဗ္ဗံပိ။

“ကာယသမာစာရံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိ-
တဗ္ဗံပိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ဧညာ ကာယ-
သမာစာရံ “ဣမံ ခေါ မေ ကာယသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ
အဘိဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ”တိ၊ ဧဝူပေါ ကာယသမာစာရော န
သေဝိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယံ ဧညာ ကာယသမာစာရံ “ဣမံ ခေါ မေ ကာယသမာ-
စာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ
အဘိဝဇ္ဇန္တိ”တိ၊ ဧဝူပေါ ကာယသမာစာရော သေဝိတဗ္ဗော။ “ကာယသမာ-
စာရံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ”တိ ဣတိ ယံ
တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

“ဝစီသမာစာရံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိ-
တဗ္ဗံပိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ဧညာ
ဝစီသမာစာရံ “ဣမံ ခေါ မေ ဝစီသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ
အဘိဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ”တိ၊ ဧဝူပေါ ဝစီသမာစာရော န
သေဝိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယံ ဧညာ ဝစီသမာစာရံ “ဣမံ ခေါ မေ ဝစီသမာစာရံ
သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ”တိ၊
ဧဝူပေါ ဝစီသမာစာရော သေဝိတဗ္ဗော။ “ဝစီသမာစာရံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ
ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ
ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

“ပရိယေသနံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံ-
ဝိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ညော
ပရိယေသနံ “ဣမံ ခေါ မေ ပရိယေသနံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ
အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ”တိ၊ ဧဝရူပါ ပရိယေသနာ န
သေဝိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ယံ ညော ပရိယေသနံ “ဣမံ ခေါ မေ ပရိယေသနံ
သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ”တိ။
ဧဝရူပါ ပရိယေသနာ သေဝိတဗ္ဗာ။ “ပရိယေသနံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန
ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

ဧဝံ ပဋိပန္နော ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဘိက္ခု ပါတိမောက္ခသံဝရာယ ပဋိပန္နော
ဟောတီတိ။ ဣတ္ထံ ဘဂဝါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော ဗျာကာသိ။
အတ္တမနော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိ အနုမောဒိ
“ဧဝမေတံ ဘဂဝါ ဧဝမေတံ သုဂတ၊ တိဏ္ဍာ မေတ္တ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ
ဘဂဝတော ပဉ္စဝေယျာကရဏံ သုတွာ”တိ။

ဣန္ဒြိယသံဝရ

၃၆၅။ ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိတွာ
အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိ ပဉ္စ အပုစ္ဆိ—

“ကထံ ပဋိပန္နော ပန မာရိသ ဘိက္ခု ဣန္ဒြိယသံဝရာယ ပဋိပန္နော
ဟောတီ”တိ။ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ
အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ သောတဝိညေယျံ သဒ္ဓံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ
သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ ဃာနဝိညေယျံ ဂန္ထံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ
သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ ဇိဝှိဝိညေယျံ ရသံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ
သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ ကာယဝိညေယျံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန
ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိ။ မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန
ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗံပိ အသေဝိတဗ္ဗံပိတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

“ဣမဿ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္တာ-
ရေန အတ္ထံ အာဇာနာမိ။ ယထာရူပံ ဘန္တေ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝတော
အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပံ စက္ခုဝိညေယျံ

ရူပံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ ဘန္တေ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ဧဝရူပံ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝိတဗ္ဗံ။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ ဘန္တေ သောတဝိညေယျံ သဒ္ဓံ သေဝတော။ ပ။ ဃာနဝိညေယျံ ဂန္ဓံ သေဝတော။ ဇီဝှိဝိညေယျံ ရသံ သေဝတော။ ကာယဝိညေယျံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ သေဝတော။ မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပေါ မနောဝိညေယျော ဓမ္မော န သေဝိတဗ္ဗော။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ ဘန္တေ မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ဧဝရူပေါ မနောဝိညေယျော ဓမ္မော သေဝိတဗ္ဗော။

ဣမဿ ခေါ မေ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အာဇာနတော တိဏ္ဍာ မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ ဘဂဝတော ပဉ္စေယျာကရဏံ သုတွာ”တိ။

၃၆၆။ ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိ ပဉ္စံ အပုစ္ဆိ—

“သဗ္ဗေဝ န ခေါ မာရိသ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကန္တဝါဒါ ဧကန္တသီလာ ဧကန္တဆန္ဒာ ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာ”တိ။ န ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကန္တဝါဒါ ဧကန္တသီလာ ဧကန္တဆန္ဒာ ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာတိ။

“ကသ္မာ ပန မာရိသ န သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကန္တဝါဒါ ဧကန္တသီလာ ဧကန္တဆန္ဒာ ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာ”တိ။ အနေကဓာတု နာနာဓာတု ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ လောကော။ တသ္မိံ အနေကဓာတု နာနာဓာတုသ္မိံ လောကေ ယံ ယဒေဝ သတ္တာ ဓာတုံ အဘိနိဝိသန္တိ၊ တံ တဒေဝ ထာမသာ ပရာမသာ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရန္တိ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ။ တသ္မာ န သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကန္တဝါဒါ ဧကန္တသီလာ ဧကန္တဆန္ဒာ ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာတိ။

“သဗ္ဗေဝ န ခေါ မာရိသ သမဏဗြာဟ္မဏာ အစ္စန္တနိဋ္ဌာ အစ္စန္တယောဂက္ခေမိ အစ္စန္တဗြဟ္မစာရိ အစ္စန္တပရိယောသာနာ”တိ။ န ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အစ္စန္တနိဋ္ဌာ အစ္စန္တယောဂက္ခေမိ အစ္စန္တဗြဟ္မစာရိ အစ္စန္တပရိယောသာနာတိ။

“ကသ္မာ ပန မာရိသ န သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အစွန္တနိဋ္ဌာ အစွန္တယောဂက္ခေမိ အစွန္တဗြဟ္မစာရိ အစွန္တပရိယောသာနာ”တိ။ ယေ ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဘိက္ခု တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တာ၊ တေ အစွန္တနိဋ္ဌာ အစွန္တယောဂက္ခေမိ အစွန္တဗြဟ္မစာရိ အစွန္တပရိယောသာနာ။ တသ္မာ န သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အစွန္တနိဋ္ဌာ အစွန္တယောဂက္ခေမိ အစွန္တဗြဟ္မစာရိ အစွန္တပရိယောသာနာတိ။

ဣတ္ထံ ဘဂဝါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော ဗျာကာသိ။ အတ္တမနော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိ အနုမောဒိ “ဧဝမေတံ ဘဂဝါ ဧဝမေတံ သုဂတ၊ တိဏ္ဏာ မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ ဘဂဝတော ပဉ္စဝေယျာကရဏံ သုတွာ”တိ။

၃၆၇။ ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒေဝေါစ—

“ဧဇာ ဘန္တေ ရောဂေါ၊ ဧဇာ ဂဏ္ဍော၊ ဧဇာ သလ္လံ၊ ဧဇာ ဣမံ ပုရိသံ ပရိကမ္ပတိ တဿ တဿေဝ ဘဝဿ အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ။ တသ္မာ အယံ ပုရိသော ဥစ္စာဝစမာပဇ္ဇတိ။ ယေသာဟံ ဘန္တေ ပညာနံ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ အညေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု ဩကာသကမ္ပံပိ နာလတ္တံ၊ တေ မေ ဘဂဝတာ ဗျာကတာ။ ဒီဃရတ္တာနုသယိဟဉ္စ ပန^၁ မေ ဝိစိကိစ္ဆာကထံကတာသလ္လံ၊ တဉ္စ ဘဂဝတာ အဗ္ဗုန္တ^၂တိ။

အဘိဇာနာသိ နော တံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဣမေ ပဉ္စေ အညေ သမဏဗြာဟ္မဏေ ပုစ္ဆိတာတိ။ အဘိဇာနာမဟံ ဘန္တေ ဣမေ ပဉ္စေ အညေ သမဏဗြာဟ္မဏေ ပုစ္ဆိတာတိ။ ယထာ ကထံ ပန တေ ဒေဝါနမိန္ဒ ဗျာကံသု၊ သစေ တေ အဂရ ဘာသဿူတိ။ န ခေါ မေ ဘန္တေ ဂရ ယတ္ထဿ ဘဂဝါ နိသိန္နော ဘဂဝန္တရူပေါ ဝါတိ။ တေန ဟိ ဒေဝါနမိန္ဒ ဘာသဿူတိ။ ယေသွာဟံ^၂ ဘန္တေ မညာမိ သမဏဗြာဟ္မဏာ အာရညိကာ ပန္တသေနာသနာတိ။ တျာဟံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဣမေ ပဉ္စေ ပုစ္ဆာမိ၊ တေ မယာ ပုဋ္ဌာ န သမ္မာယန္တိ၊ အသမ္မာယန္တာ မမံယေဝ ပဋိပုစ္ဆန္တိ “ကော နာမော အာယသ္မာ”တိ။ တေသာဟံ ပုဋ္ဌော ဗျာကရောမိ “အဟံ ခေါ မာရိသ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော”တိ။ တေ မမံယေဝ ဥတ္တရိ ပဋိပုစ္ဆန္တိ “ကိံ ပနာယသ္မာ ဒေဝါနမိန္ဒ^၃ ကမ္ပံ ကတွာ ဣမံ ဌာနံ ပတ္တော”တိ။ တေသာဟံ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဒေသေမိ။ တေ တာဝတကေနဝ

၁-ဒီဃရတ္တာနုပဿတာ၊ ယဉ္စ ပန (သျှာ)၊ ဒီဃရတ္တာနုသယိနော၊ ယဉ္စ ပန (သီ၊ဣ)

၂-ယေသာဟံ (သီ၊သျှာ၊ဣ)

၃-ဒေဝါနမိန္ဒော (သီ၊ဣ)

အတ္တမနာ ဟော၍ “သက္ကော စ နော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒိဋ္ဌော၊ ယဉ္ဇ နော အပုစ္ဆိမှာ၊ တဉ္ဇ နော ဗျာကာသီ”တိ။ တေ အညဒတ္ထု မမံယေဝ သာဝကာ သမ္ပဇ္ဇန္တိ၊ န စာဟံ တေသံ။ အဟံ ခေါ ပန ဘန္တေ ဘဂဝတော သာဝကော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏောတိ။

သောမနဿပဋိလာဘကထာ

၃၆၈။ အဘိဇာနာသိ နော တံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘန္တိ။ အဘိဇာနာမဟံ ဘန္တေ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘန္တိ။ ယထာ ကထံ ပန တံ ဒေဝါနမိန္ဒ အဘိဇာနာသိ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘန္တိ။

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘန္တေ ဒေဝါသုရသင်္ဂါမော သမုပဗျူဋ္ဌော^၁ အဟောသိ။ တသ္မိံ ခေါ ပန ဘန္တေ သင်္ဂါမေ ဒေဝါ ဇိနိံသု၊ အသုရာ ပရာဇေယိံသု^၂။ တဿ မယံ ဘန္တေ တံ သင်္ဂါမံ အဘိဝိဇိနိတွာ ဝိဇိတသင်္ဂါမဿ ဧတဒဟောသိ “ယာ စေဝ ဒါနိ ဒိဗ္ဗာ ဩဇာ ယာ စ အသုရာ ဩဇာ၊ ဥဘယမေတံ^၃ ဒေဝါ ပရိဘုဉ္ဇိဿန္တိ”တိ။ သော ခေါ ပန မေ ဘန္တေ ဝေဒပဋိလာဘော သောမနဿပဋိလာဘော သဒဏ္ဍာဝစရော သသတ္တာဝစရော န နိဗ္ဗိဒါယ န ဝိရာဂါယ န နိရောဓာယ န ဥပသမာယ န အဘိညာယ န သမ္မောဓာယ န နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ယော ခေါ ပန မေ အယံ ဘန္တေ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ ဝေဒပဋိလာဘော သောမနဿပဋိလာဘော၊ သော အဒဏ္ဍာဝစရော အသတ္တာဝစရော ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိတိ။

၃၆၉။ ကိံ ပန တံ ဒေဝါနမိန္ဒ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေသီတိ။ ဆ ခေါ အဟံ ဘန္တေ အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

ဣဓေဝ တိဋ္ဌမာနဿ၊ ဒေဝဘူတဿ မေ သတော။
ပုနရာယု စ မေ လဒ္ဓေါ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ မာရိသ။

ဣမံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ပဌမံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ
ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

စုတာဟံ ဒိဝိယာ ကာယာ၊ အာယံ ဟိတွာ အမာနုသံ။
အမူဇ္ဇော ဂဗ္ဘမေဿာမိ၊ ယတ္ထ မေ ရမတီ မနော။

ဣမံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဒုတိယံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ
ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

သွာဟံ အမူဇ္ဇပညဿ၊^၁ ဝိဟရံ သာသနေ ရတော။
ဉာယေန ဝိဟရိဿာမိ၊ သမ္ပဇာနော ပဋိဿတော။

ဣမံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ တတိယံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ
ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

ဉာယေန မေ စရတော စ၊ သမ္ပောမိ စေ ဘဝိဿတိ။
အညာတာ ဝိဟရိဿာမိ၊ သွေဝ အန္တော ဘဝိဿတိ။

ဣမံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ စတုတ္ထံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ
ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

စုတာဟံ မာနုသာ ကာယာ၊ အာယံ ဟိတွာန မာနုသံ။
ပုန ဒေဝေါ ဘဝိဿာမိ၊ ဒေဝလောကမှိ ဥတ္တမော။

ဣမံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ပဉ္စမံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ
ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

တေ^၂ ပဏီတတရာ ဒေဝါ၊ အကနိဋ္ဌာ ယသဿိနော။
အန္တိမေ ဝတ္တမာနမှိ၊ သော နိဝါသော ဘဝိဿတိ။

ဣမံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဆဋ္ဌံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ
ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

ဣမေ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဆ အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ
ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

၃၇၀။ အပရိယောသိတသင်္ကပ္ပေါ၊ ဝိစိကိစ္ဆော ကထံကထိ။
ဝိစရိံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ၊ အန္ဓေသန္တော တထာဂတံ။

ယဿု မညာမိ သမဏေ၊ ပဝိဝိတ္တဝိဟာရိနော။
သမ္ပုဒ္ဓါ ဣတိ မညာနော၊ ဂစ္ဆာမိ တေ ဥပါသိတုံ။

ကထံ အာရာဓနာ ဟောတိ၊ ကထံ ဟောတိ ဝိရာဓနာ။
ဣတိ ပုဋ္ဌာ န သမ္မာယန္တိ၊ မဂ္ဂေ ပဋိပဒါသု စ။

တျဿု ယဒါ မံ ဇာနန္တိ၊ သက္ကော ဒေဝါနမာဂတော။
တျဿု မမေဝ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကိံ ကတွာ ပါပုဏီ ဣဒံ။

တေသံ ယထာသုတံ ဓမ္မံ၊ ဒေသယာမိ ဇေန သုတံ^၂။
တေန အတ္တမနာ ဟောန္တိ၊ ဒိဋ္ဌော နော ဝါသဝေါတိ စ။

ယဒါ စ ဗုဒ္ဓမဒ္ဒန္တိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာဝိတာရဏံ။
သောမိ ဝိတဘယော အဇ္ဇေ၊ သမ္ပုဒ္ဓံ ပယိရပါသိယ^၃။

တဏှာသလ္လဿ ဟန္တာရံ၊ ဗုဒ္ဓံ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလံ။
အဟံ ဝန္ဓေ မဟာဝီရံ၊ ဗုဒ္ဓမာဒိစ္စဗန္ဓုနံ။

ယံ ကရောမသိ ဗြဟ္မုနော၊ သမံ ဒေဝေဟိ မာရိသ။
တဒဇ္ဇ တုယံ ကဿာမ^၄၊ ဟန္တ သာမံ ကရောမ တေ။

တွမေဝ အသိ^၅ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ တုဝံ သတ္တာ အနုတ္တရော။
သဒေဝကသ္မိံ လောကသ္မိံ၊ နတ္ထိ တေ ပဋိပုဂ္ဂလောတိ။

၃၇၁။ အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗ္ဗပုတ္တံ အာမန္တေသိ
“ဗဟူပကာရော ခေါ မေသိ တံ တာတ ပဉ္စသိခ၊ ယံ တံ ဘဂဝန္တံ ပဌမံ
ပသာဒေသိ၊ တယာ တာတ ပဌမံ ပသာဒိတံ ပစ္ဆာ မယံ တံ ဘဂဝန္တံ
ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိမှာ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓံ။ ပေတ္တိကေ ဝါ ဌာနေ

၁-သမ္ဘောန္တိ (သျှာ)
၄-ဒဿာမ (သျှာ၊က)

၂-ဇေနသုတ (က-သိ)

၃-ပယိရပါသယံ (သျှာ၊က)
၅-တုဝမေဝသိ (ဣ)

ဌပယိဿာမိ၊ ဂန္ဓဗ္ဗရာဇာ ဘဝိဿသိ၊ ဘဒ္ဒဉ္စ တေ သူရိယဝစ္ဆသံ ဒမ္မိ၊ သာ ဟိ
တေ အဘိပတ္တိတာ”တိ။

အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ပါဏိနာ ပထဝီ ပရာမသိတွာ တိက္ခတ္တု၊
ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ “နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ-
သမ္ဗုဒ္ဓဿာ”တိ။

ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ဝိရဇံ
ဝိတမလံ ဓမ္မစက္ခု ဥဒပါဒိ “ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ”န္တိ၊
အညေသဉ္စ အသီတိယာ ဒေဝတာသဟဿာနံ။ ဣတိ ယေ သက္ကေန
ဒေဝါနမိန္ဒေန အဇ္ဈိဋ္ဌပဉ္စာ ပုဋ္ဌာ၊ တေ ဘဂဝတာ ဗျာကတာ။ တသ္မာ
ဣမဿ ဝေယျာကရဏဿ သက္ကပဉ္စာတွေဝ အဓိဝစနန္တိ။

သက္ကပဉ္စသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

၉-မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

၃၇၂။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကုရူသု ဝိဟရတိ ကမ္မာသဓမ္မံ နာမ ကုရူနံ နိဂမော။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒ္ဒန္တေ”တိ ဟေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ဥဇ္ဇေသ

၃၇၃။ ဧကာယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယ ဉာယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ၊ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ။

ကတမေ စတ္တာရော။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။

ဥဒ္ဓေသော နိဋ္ဌိတော။

ကာယာနုပဿနာ အာနာပါနုပဗ္ဗ

၃၇၄။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရညဂတော ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂါရဂတောဝါ နိသီဒတိ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ သော သတောဝံ အဿသတိ၊ သတောဝံ ပဿသတိ။ ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော “ဒီဃံ အဿသာမိ”တိ ပဇာနာတိ၊ ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္တော “ဒီဃံ ပဿသာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ ရဿံ ဝါ အဿသန္တော “ရဿံ အဿသာမိ”တိ ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ ပဿသန္တော “ရဿံ ပဿသာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိသာမိ”တိ

၁-ဘဒ္ဒန္တတိ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

သိက္ခတိ၊ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ။ “ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခော ဘမကာရော ဝါ ဘမကာရန္တေဝါသီ ဝါ ဒီဃံ ဝါ အဉ္စန္တော “ဒီဃံ အဉ္စမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ အဉ္စန္တော “ရဿံ အဉ္စမီ”တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော “ဒီဃံ အဿသာမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္တော “ဒီဃံ ပဿသာမီ”တိ ပဇာနာတိ။ ရဿံ ဝါ အဿသန္တော “ရဿံ အဿသာမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ ပဿသန္တော “ရဿံ ပဿသာမီ”တိ ပဇာနာတိ။ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ၊ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ။ “ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမီ”တိ သိက္ခတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ကာယော”တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပန္တိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

အာနာပါနပဗ္ဗ နိဋ္ဌိတံ။

ကာယာနုပဿနာ ဣရိယာပထပဗ္ဗ

၃၇၅။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဂစ္ဆန္တော ဝါ “ဂစ္ဆာမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ ဌိတော ဝါ “ဌိတောမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ နိသိန္နော ဝါ “နိသိန္နောမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ သယာနော ဝါ “သယာနောမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ ယထာ ဝါ ပနဿ ကာယော ပဏိဟိတော ဟောတိ၊ တထာ တထာ နံ ပဇာနာတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ

ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ။ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ကာယော”တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပန္တာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ။ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

ဣရိယာပထပဗ္ဗ နိဋ္ဌိတံ။

ကာယာနုပဿနာ သမ္ပဇာနပဗ္ဗ

၃၇၆။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ သမိဉ္စိတေ ပသာရိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ သဃံာဠိပတ္တစိဝရဓာရဏေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ အသိတေ ပီတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္ပေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ ဂတေ ဌိတေ နိသိန္နေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ တုဏှိဘာဝေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ။ပ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

သမ္ပဇာနပဗ္ဗ နိဋ္ဌိတံ။

ကာယာနုပဿနာ ပဋိကူလမနသိကာရပဗ္ဗ

၃၇၇။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ အဓော ကေသမတ္တကာ တစပရိယန္တံ ပူရံ နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတိ “အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တဏှော၊ မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္စ ဝက္ကံ၊ ဟဒယံ ယကနံ ကိလောမကံ ပိဟကံ ပပ္ပါသံ၊ အန္တံ

အန္တဂုဏံ ဥဒရိယံ ကရိသံ၊ ပိတ္တံ သေမံ ပုဗ္ဗော လောဟိတံ သေဒေါ မေဒေါ၊
အဿု ဝဿ ခေဋ္ဌော သိဃံဏိကာ လသိကာ မုတ္တံ”န္တိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥဘတောမုခါ ပုတောဠိ၊ ပူရာ နာနာဝိဟိတဿ
ဓညဿ။ သေယျထိဒံ၊ သာလီနံ ဝိဟီနံ မုဂ္ဂါနံ မာသာနံ တိလာနံ တဏှုလာနံ။
တမေနံ စက္ခုမာ ပုရိသော မုဉ္ဇိတွာ ပစ္စဝေက္ခေယျ “ဣမေ သာလီ ဣမေ ဝိဟီ
ဣမေ မုဂ္ဂါ ဣမေ မာသာ ဣမေ တိလာ ဣမေ တဏှုလာ”တိ။ ဧဝမေ ခေါ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ အဓော ကေသမတ္ထကာ
တစပရိယန္တံ ပူရံ နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတိ “အတ္ထိ ဣမသ္မိ
ကာယေ ကေသာ လောမာ။ပ။ မုတ္တံ”န္တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ။ပ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

ပဋိကူလမနသိကာရပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

ကာယာနုပဿနာ ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗံ

၃၇၈။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ယထာဋ္ဌိတံ
ယထာပဏိဟိတံ ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတိ “အတ္ထိ ဣမသ္မိ ကာယေ ပထဝီဓာတု
အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတူ”တိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခော ဂေါဃာတကော ဝါ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ
ဝါ ဂါဝိ ဝဓိတွာ စတုမဟာပထေ ဗိလသော ဝိဘဇိတွာ နိသိန္နော အဿ။
ဧဝမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ယထာဋ္ဌိတံ ယထာပဏိဟိတံ
ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတိ “အတ္ထိ ဣမသ္မိ ကာယေ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု
တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတူ”တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ
ဝိဟရတိ။ပ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

ကာယာနုပဿနာ နဝသိဝထိကပဗ္ဗ

၃၇၉။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဉ္စိတံ ဧကာဟမတံ ဝါ ဒွိဟမတံ ဝါ တိဟမတံ ဝါ ဥဒ္ဓါမာတကံ ဝိနီလကံ ဝိပုဗ္ဗကဇာတံ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ “အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတီတော”တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ။ပ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဉ္စိတံ ကာကေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ကုလလေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ဂိဇ္ဈေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ကင်္ကေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ သုနဓေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ဗျဏ္ဍေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ဒီပိဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ သိင်္ဂါလေဟိ ဝါ^၁ ခဇ္ဇမာနံ ဝိဝိဓေဟိ ဝါ ပါဏကဇာတေဟိ ခဇ္ဇမာနံ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ “အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတီတော”တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ။ပ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဉ္စိတံ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ သမံသလောဟိတံ နှာရသမ္ပန္နံ။ပ။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ နိမံသလောဟိတမက္ခိတံ နှာရသမ္ပန္နံ။ပ။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ အပဂတမံသ- လောဟိတံ နှာရသမ္ပန္နံ။ပ။ အဋ္ဌိကာနိ အပဂတသမ္ပန္နာနိ^၂ ဒိသာ ဝိဒိသာ ဝိက္ခိတ္တာနိ၊ အညေန ဟတ္ထဋ္ဌိကံ အညေန ပါဒဋ္ဌိကံ အညေန ဂေါပ္ပကဋ္ဌိကံ^၃ အညေန ဇေယျဋ္ဌိကံ အညေန ဥရုဋ္ဌိကံ အညေန ကဋ္ဌိဋ္ဌိကံ^၄ အညေန ဖာသုကဋ္ဌိကံ အညေန ဝိဋ္ဌိဋ္ဌိကံ အညေန ခန္တုဋ္ဌိကံ^၅ အညေန ဂီဝဋ္ဌိကံ အညေန ဟနုကဋ္ဌိကံ အညေန ဒန္တုဋ္ဌိကံ အညေန သီသကဋ္ဌာဟံ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ “အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတီတော”တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ။ပ။ ဝိဟရတိ။

၁-ဂိဇ္ဈေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ၊ သုဝါနေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ၊ သိင်္ဂါလေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ၊ (သျှာ၊ဣ)

၂-အပဂတနှာရသမ္ပန္နာနိ (သျှာ)

၃-“အညေန ဂေါပ္ပကဋ္ဌိက”န္တိ ဣဒံ သီ-သျှာ-ဣ ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။

၄-၄-အညေန ကဋ္ဌိဋ္ဌိကံ အညေန ပိဋ္ဌိဋ္ဌိကံ အညေန ကဏ္ဍကဋ္ဌိကံ အညေန ဖာသုကဋ္ဌိကံ အညေန ဥရုဋ္ဌိကံ အညေန အံသဋ္ဌိကံ အညေန ဗာဟုဋ္ဌိကံ (သျှာ)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ
ဆဋ္ဌိတံ အဋ္ဌိကာနိ သေတာနိ သင်္ခေယျပဋိဘာဂါနိ။ပ။ အဋ္ဌိကာနိ ပုဉ္ဇကိတာနိ
တေရောဝသိကာနိ။ပ။ အဋ္ဌိကာနိ ပူတီနိ စုဏ္ဏကဇာတာနိ။ သော ဣမမေဝ
ကာယံ ဥပသံဟရတိ “အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံ-
အနတိတော”တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊
ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ
ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊
ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ
ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ကာယော”တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပန္တိတာ
ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ
ဝိဟရတိ၊ န စ ကိစ္ဆိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

နဝသိဝထိကပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

စုဒ္ဒသ ကာယာနုပဿနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝေဒနာနုပဿနာ

၃၈၀။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ။
ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သုခံ ဝါ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ”တိ
ပဇာနာတိ။ ဒုက္ခံ ဝါ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ”တိ
ပဇာနာတိ။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ
ဝေဒယာမီ”တိ ပဇာနာတိ။ သာမိသံ ဝါ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “သာမိသံ
သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ နိရုဓိသံ ဝါ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယ-
မာနော “နိရုဓိသံ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ”တိ ပဇာနာတိ။ သာမိသံ ဝါ
ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “သာမိသံ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ”တိ ပဇာနာတိ၊
နိရုဓိသံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “နိရုဓိသံ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ”တိ
ပဇာနာတိ။ သာမိသံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “သာမိသံ
အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ နိရုဓိသံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ
ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော “နိရုဓိသံ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ”တိ
ပဇာနာတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ

ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဝေဒနာသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဝေဒနာသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဝေဒနာသု ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ဝေဒနာ”တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

ဝေဒနာနုပဿနာ နိဋ္ဌိတာ။

စိတ္တာနုပဿနာ

၃၈၁။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ “သရာဂံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝီတရာဂံ ဝါ စိတ္တံ “ဝီတရာဂံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။ သဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ “သဒေါသံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝီတဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ “ဝီတဒေါသံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။ သမောဟံ ဝါ စိတ္တံ “သမောဟံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝီတမောဟံ ဝါ စိတ္တံ “ဝီတမောဟံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။ သံခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ “သံခိတ္တံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ “ဝိက္ခိတ္တံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။ မဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ “မဟဂ္ဂတံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ အမဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ “အမဟဂ္ဂတံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။ သဥတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ “သဥတ္တရံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ အနုတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ “အနုတ္တရံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။ သမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ “သမာဟိတံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ “အသမာဟိတံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။ ဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ “ဝိမုတ္တံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ အဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ “အဝိမုတ္တံ စိတ္တ”န္တိ ပဇာနာတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ စိတ္တသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ စိတ္တသ္မိံ ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ စိတ္တသ္မိံ ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ စိတ္တ”န္တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

စိတ္တာနုပဿနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓမ္မာနုပဿနာ နိဝရဏပဗ္ဗ

၃၈၂။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု နိဝရဏေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု နိဝရဏေသု။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ကာမတ္တန္တံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ကာမတ္တန္တော”တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ကာမတ္တန္တံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ကာမတ္တန္တော”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ကာမတ္တန္တဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ကာမတ္တန္တဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနဿ ကာမတ္တန္တဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဗျာပါဒဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဗျာပါဒဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနဿ ဗျာပါဒဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ထိနမိဒ္ဓဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ထိနမိဒ္ဓဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနဿ ထိနမိဒ္ဓဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စံ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စံ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနဿ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆာ”တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆာ”တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဝိစိကိစ္ဆဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊

ယထာ စ ဥပ္ပန္နာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟိနာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ဓမ္မာ”တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပန်တာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု နိဝရဏေသု။

နိဝရဏပဗ္ဗ နိဋ္ဌိတံ။

ဓမ္မာနုပဿနာ ခန္ဓပဗ္ဗ

၃၈၃။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣတိ ရူပံ၊ ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ရူပဿ အတ္တင်္ဂမော။ ဣတိ ဝေဒနာ၊ ဣတိ ဝေဒနာယ သမုဒယော၊ ဣတိ ဝေဒနာယ အတ္တင်္ဂမော။ ဣတိ သညာ၊ ဣတိ သညာယ သမုဒယော၊ ဣတိ သညာယ အတ္တင်္ဂမော။ ဣတိ သင်္ခါရာ၊ ဣတိ သင်္ခါရာနံ သမုဒယော၊ ဣတိ သင်္ခါရာနံ အတ္တင်္ဂမော။ ဣတိ ဝိညာဏံ၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္တင်္ဂမောတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယ-ဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ဓမ္မာ”တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပန်တာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။

ခန္ဓပဗ္ဗ နိဋ္ဌိတံ။

ဓမ္မာနုပဿနာ အာယတနပဗ္ဗ

၃၈၄။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ဆသု
အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု အာယတနေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု
ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ဆသု အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု အာယတနေသု။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခု ပဇာနာတိ၊ ရူပေ စ ပဇာနာတိ၊ ယဉ္စ တဒုဘယံ
ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ
သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ
သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟီနဿ
သံယောဇနဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

သောတဉ္စ ပဇာနာတိ၊ သဒ္ဓေ စ ပဇာနာတိ၊ ယဉ္စ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
သံယောဇနံ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ
ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ
တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟီနဿ သံယောဇနဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ
ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

ဃာနဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ဂန္ဓေ စ ပဇာနာတိ၊ ယဉ္စ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
သံယောဇနံ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ
ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ
ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟီနဿ သံယောဇနဿ အာယတိ
အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

ဇိဝှဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ရသေ စ ပဇာနာတိ၊ ယဉ္စ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
သံယောဇနံ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ
ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ
ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟီနဿ သံယောဇနဿ အာယတိ
အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

ကာယဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ ပဇာနာတိ၊ ယဉ္စ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇနံ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ
ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ
ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟီနဿ သံယောဇနဿ
အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနာတိ။

မနဉ္စ ပဇာနတ်၊ ဓမ္မေ စ ပဇာနတ်၊ ယဉ္စ တဒုဘယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သံယောဇဉံ တဉ္စ ပဇာနတ်၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနတ်၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သံယောဇနဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနတ်၊ ယထာ စ ပဟိနဿ သံယောဇနဿ အာယတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနတ်။

ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ဓမ္မာ”တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ ဆသု အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု အာယတနေသု။

အာယတနပဗ္ဗ နိဋ္ဌိတံ။

ဓမ္မာနုပဿနာ ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗ

၃၈၅။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ”တိ ပဇာနတ်၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ”တိ ပဇာနတ်၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနတ်၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနတ်။

သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ”တိ ပဇာနတ်၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ”တိ ပဇာနတ်၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဉ္စ ပဇာနတ်၊ ယထာ စ

သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု
ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ဓမ္မာ”တိ
ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပန်တာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိ-
မတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ
ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု။

ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ^၁။

ဓမ္မာနုပဿနာ သစ္စပဗ္ဗ

၃၈၆။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ စတူသု
အရိယသစ္စေသု။ ကထဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ
စတူသု အရိယသစ္စေသု။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ
ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ
ဒုက္ခနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ
ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

ပဌမဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

ဒုက္ခသစ္စာနိဒ္ဒေသ

၃၈၇။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။ ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာပိ ဒုက္ခာ၊
မရဏမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနသုပါယာသာပိ ဒုက္ခာ၊ အပ္ပိယေဟိ
သမ္ပယောဂေါပိ ဒုက္ခော၊ ပိယေဟိ ဝိပွယောဂေါပိ ဒုက္ခော^၂၊ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ
တမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ^၃ ဒုက္ခာ။

၃၈၈။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဇာတိ။ ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမ္ပိ
တမ္ပိ သတ္တနိကာယေ ဇာတိ သဉ္ဇာတိ ဩက္ကန္တိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ခန္ဓာနံ ပါတုဘာဝေါ
အာယတနာနံ ပဋိလာဘော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဇာတိ။

၁-ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။ ပဌမဘာဏဝါရံ (သျှာ)

၂-အပ္ပိယေဟိ။ပ။ ဝိပွယောဂေါ ဒုက္ခောတိပါဠော စေဝ တနိဒ္ဒေသော စ ကတ္တမိ န ဒိဿတိ၊
အဋ္ဌကထာယံပိ တံသံဝဏ္ဏနာ နတ္ထိ။

၃-ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိ (က)

၃၈၉။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဇရာ။ ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမိ တမိ သတ္တနိကာယေ ဇရာ ဇီရဏတာ ခဏ္ဍိစ္စံ ပါလိစ္စံ ဝလိတ္တစတာ အာယုနော သံဟာနိ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဇရာ။

၃၉၀။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ မရဏံ။ ယံ^၁ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမှာ တမှာ သတ္တနိကာယာ စုတိ စဝနတာ ဘေဒေါ အန္တရဓာနံ မစ္စု မရဏံ ကာလကိရိယာ ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ ကဠေဝရဿ နိက္ခေပေါ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿပစ္ဆေဒေါ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ မရဏံ။

၃၉၁။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သောကော။ ယော ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရညတရေန ဗျဿနေန သမန္နာဂတဿ အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ သောကော သောစနာ သောစိတတ္တံ အန္တောသောကော အန္တော-ပရိသောကော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သောကော။

၃၉၂။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပရိဒေဝေါ။ ယော ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတရည-တရေန ဗျဿနေန သမန္နာဂတဿ အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ အာဒေဝေါ ပရိဒေဝေါ အာဒေဝနာ ပရိဒေဝနာ အာဒေဝိတတ္တံ ပရိဒေဝိတတ္တံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပရိဒေဝေါ။

၃၉၃။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ။ ယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကာယိကံ ဒုက္ခံ ကာယိကံ အသာတံ ကာယသမ္ပဿဇံ ဒုက္ခံ အသာတံ ဝေဒယိတံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ။

၃၉၄။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေါမနဿံ။ ယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စေတသိကံ ဒုက္ခံ စေတသိကံ အသာတံ မနောသမ္ပဿဇံ ဒုက္ခံ အသာတံ ဝေဒယိတံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒေါမနဿံ။

၃၉၅။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဥပါယာသော။ ယော ခေါ ဘိက္ခဝေ အည-တရညတရေန ဗျဿနေန သမန္နာဂတဿ အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ အာယာသော ဥပါယာသော အာယာသိတတ္တံ ဥပါယာသိတတ္တံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဥပါယာသော။

၃၉၆။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော။ ဣဓ ယဿ တေ ဟောန္တိ အနိဋ္ဌာ အကန္တာ အမနာပါ ရူပါ သဒ္ဓါ ဂန္ဓာ ရသာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ဓမ္မာ၊ ယေ ဝါ ပနဿ တေ ဟောန္တိ အနတ္တကာမာ အဟိတ-
ကာမာ အဖာသုကကာမာ အယောဂက္ခေမကာမာ၊ ယာ တေဟိ သဒ္ဓိ သင်္ဂတိ သမာဂမော သမောဓာနံ မိဿိဘာဝေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော။

၃၉၇။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပိယေဟိ ဝိပုယောဂေါ ဒုက္ခော။ ဣဓ ယဿ တေ ဟောန္တိ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ရူပါ သဒ္ဓါ ဂန္ဓာ ရသာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ဓမ္မာ၊ ယေ ဝါ ပနဿ တေ ဟောန္တိ အတ္တကာမာ ဟိတကာမာ ဖာသုကကာမာ ယောဂက္ခေမကာမာ မာတာ ဝါ ပိတာ ဝါ ဘာတာ ဝါ ဘဂိနီ ဝါ မိတ္တာ ဝါ အမစ္စာ ဝါ ဉှတိသာလောဟိတာ ဝါ၊ ယာ တေဟိ သဒ္ဓိ အသင်္ဂတိ အသမာဂမော အသမောဓာနံ အမိဿိဘာဝေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပိယေဟိ ဝိပုယောဂေါ ဒုက္ခော။

၃၉၈။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။ ဇာတိဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဇဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ “အဟော ဝတ မယံ န ဇာတိဓမ္မာ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော ဇာတိ အာဂစ္ဆေယျာ”တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။ ဇရာဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဇဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ “အဟော ဝတ မယံ န ဇရာဓမ္မာ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော ဇရာ အာဂစ္ဆေယျာ”တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။ ဗျာဓိဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဇဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ “အဟော ဝတ မယံ န ဗျာဓိဓမ္မာ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော ဗျာဓိ အာဂစ္ဆေယျာ”တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။ မရဏဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဇဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ “အဟော ဝတ မယံ န မရဏဓမ္မာ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော မရဏံ အာဂစ္ဆေယျာ”တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။ သောက-
ပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာနံ ဇဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ “အဟော ဝတ မယံ န သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသ အဿာမ၊ န စ ဝတ နော သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မာ အာဂစ္ဆေယျာ”တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ။

၃၉၉။ ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ သံခိတ္တေန ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။ သေယျထိဒံ၊ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ဝေဒနပါဒါနက္ခန္ဓော၊ သညပါဒါနက္ခန္ဓော၊ သင်္ခါရပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ဝိညာဏပါဒါနက္ခန္ဓော။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ သံခိတ္တေန ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။

သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသ

၄၀၀။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ^၁ အရိယသစ္စံ။ ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ^၂ နန္တိရာဂသဟဂတာ^၃ တတြတတြာဘိနန္တိနီ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ။

သာ ခေါ ပနေသာ ဘိက္ခဝေ တဏှာ ကတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ ယံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

ကိဉ္စ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ။ စက္ခု လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ သောတံ လောကေ။ ပ။ ဃာနံ လောကေ။ ဇိဝှါ လောကေ။ ကာယော လောကေ။ မနော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

ရူပါ လောကေ။ သဒ္ဒါ လောကေ။ ဂန္ဓာ လောကေ။ ရသာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ လောကေ။ ဓမ္မာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

စက္ခုဝိညာဏံ လောကေ။ သောတဝိညာဏံ လောကေ။ ဃာနဝိညာဏံ လောကေ။ ဇိဝှါဝိညာဏံ လောကေ။ ကာယဝိညာဏံ လောကေ။ မနော-ဝိညာဏံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

စက္ခုသမ္ပသော လောကေ။ သောတသမ္ပသော လောကေ။ ဃာနသမ္ပသော လောကေ။ ဇိဝှါသမ္ပသော လောကေ။ ကာယသမ္ပသော လောကေ။ မနော-သမ္ပသော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

၁-ဒုက္ခသမုဒယော (သျှာ) ၂-ပေါနောဘဝိကာ(သီ၊ ဣ) ၃-နန္တိရာဂသဟဂတာ(သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ သောတသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ဃာနသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ဇိဝှိသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ကာယသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ မနောသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

ရူပသညာ လောကေ။ သဒ္ဒသညာ လောကေ။ ဂန္ဓသညာ လောကေ။ ရသသညာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ လောကေ။ ဓမ္မသညာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

ရူပသဇ္ဈေတနာ လောကေ။ သဒ္ဒသဇ္ဈေတနာ လောကေ။ ဂန္ဓသဇ္ဈေတနာ လောကေ။ ရသသဇ္ဈေတနာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဇ္ဈေတနာ လောကေ။ ဓမ္မသဇ္ဈေတနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

ရူပတဏှာ လောကေ။ သဒ္ဒတဏှာ လောကေ။ ဂန္ဓတဏှာ လောကေ။ ရသတဏှာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ လောကေ။ ဓမ္မတဏှာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

ရူပဝိတက္ကော လောကေ။ သဒ္ဒဝိတက္ကော လောကေ။ ဂန္ဓဝိတက္ကော လောကေ။ ရသဝိတက္ကော လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက္ကော လောကေ။ ဓမ္မဝိတက္ကော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

ရူပဝိစာရော လောကေ။ သဒ္ဒဝိစာရော လောကေ။ ဂန္ဓဝိစာရော လောကေ။ ရသဝိစာရော လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရော လောကေ။ ဓမ္မဝိစာရော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ။

နိရောဓသစ္စနိဒ္ဒေသ

၄၀၁။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ^၁ အရိယသစ္စံ။ ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော။

၁-ဒုက္ခနိရောဓော (သျှာ)

သာ ခေါ် ပနေသာ ဘိက္ခုဝေ တဏှာ ကတ္ထ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ကတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။ ယံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ကိဉ္စ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ။ စက္ခု လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။ သောတံ လောကေ။ ပ။ ဃာနံ လောကေ။ ဇိဝှိ လောကေ။ ကာယော လောကေ။ မနော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ရူပါ လောကေ။ သဒ္ဓါ လောကေ။ ဂန္ဓာ လောကေ။ ရသာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ လောကေ။ ဓမ္မာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

စက္ခုဝိညာဏံ လောကေ။ သောတဝိညာဏံ လောကေ။ ဃာနဝိညာဏံ လောကေ။ ဇိဝှိဝိညာဏံ လောကေ။ ကာယဝိညာဏံ လောကေ။ မနောဝိညာဏံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

စက္ခုသမ္ပဿော လောကေ။ သောတသမ္ပဿော လောကေ။ ဃာနသမ္ပဿော လောကေ။ ဇိဝှိသမ္ပဿော လောကေ။ ကာယသမ္ပဿော လောကေ။ မနောသမ္ပဿော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ သောတသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ဃာနသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ဇိဝှိသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ ကာယသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ။ မနောသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ရူပသညာ လောကေ။ သဒ္ဓသညာ လောကေ။ ဂန္ဓသညာ လောကေ။ ရသသညာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ လောကေ။ ဓမ္မသညာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ရူပသဉ္စေတနာ လောကေ။ သဒ္ဓသဉ္စေတနာ လောကေ။ ဂန္ဓသဉ္စေတနာ လောကေ။ ရသသဉ္စေတနာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာ လောကေ။ ဓမ္မသဉ္စေတနာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ရူပတဏှာ လောကေ။ သဒ္ဓတဏှာ လောကေ။ ဂန္ဓတဏှာ လောကေ။ ရသတဏှာ လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ လောကေ။ ဓမ္မတဏှာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ရူပဝိတက္ကော လောကေ။ သဒ္ဓဝိတက္ကော လောကေ။ ဂန္ဓဝိတက္ကော လောကေ။ ရသဝိတက္ကော လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက္ကော လောကေ။ ဓမ္မဝိတက္ကော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။

ရူပဝိစာရော လောကေ။ သဒ္ဓဝိစာရော လောကေ။ ဂန္ဓဝိစာရော လောကေ။ ရသဝိစာရော လောကေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရော လောကေ။ ဓမ္မဝိစာရော လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ၊ ဧတ္ထ နိရုဇ္ဈမာနာ နိရုဇ္ဈတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ။

မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသ

၄၀၂။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခေ ဉာဏံ ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ အဝိဟိသာသင်္ကပ္ပေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါစာ။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ^၁ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ ဖရဿာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ သမ္မပ္ပလာပါ ဝေရမဏီ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါစာ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာကမ္မန္တော။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာကမ္မန္တော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော မိစ္ဆာအာဇီဝံ ပဟာယ သမ္မာအာဇီဝေန ဇီဝိတံ ကပ္ပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါယာမော။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ ဆန္တံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဇာတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ဆန္တံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဇာတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ၊ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဆန္တံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဇာတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ ဆန္တံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဇာတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါယာမော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္မဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္မဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္မဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္မဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသတိ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသမာဓိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ

အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတတ္ထံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ၊ သတော စ သမ္ပဇာနော၊ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ “ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ”တိ၊ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသမာဓိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။

၄၀၃။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ သမုဒယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ ဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီ ဝါ ဓမ္မေသု ဝိဟရတိ။ “အတ္ထိ ဓမ္မာ”တိ ဝါ ပနဿ သတိ ပစ္စုပ္ပန္တိတာ ဟောတိ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ စတုသု အရိယသစ္စေသု။

သစ္စပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

ဓမ္မာနုပဿနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄၀၄။ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ သတ္တဝဿာနိ၊ တဿ ဒွိန္နံ ဖလာနံ အညတရံ ဖလံ ပါဠိကဉ် ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာ။

တိဋ္ဌန္တု ဘိက္ခဝေ သတ္တဝဿာနိ။ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ ဆ ဝဿာနိ။ ပ။ ပဉ္စ ဝဿာနိ။ စတ္တာရိ ဝဿာနိ။ တိဏိ ဝဿာနိ။ ဒွေ ဝဿာနိ။ ဧကံ ဝဿံ။ တိဋ္ဌတု ဘိက္ခဝေ ဧကံ ဝဿံ။ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ သတ္တမာသာနိ၊ တဿ ဒွိန္နံ ဖလာနံ အညတရံ ဖလံ ပါဠိကဉ် ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာ။

တိဋ္ဌန္တု ဘိက္ခဝေ သတ္တ မာဿာနိ။ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ ဆ မာဿာနိ။ပ။ ပဉ္စ မာဿာနိ။ စတ္တာရိ မာဿာနိ။ တိဏိ မာဿာနိ။ ဒွေ မာဿာနိ။ ဧကံ မာသံ။ အမုမာသံ။ တိဋ္ဌတု ဘိက္ခဝေ အမုမာသော။ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ ဘာဝေယျ သတ္တာဟံ၊ တဿ ဒွိန္ဒ ဖလာနံ အညတရံ ဖလံ ပါဠိကန္တံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာတိ။

၄၀၅။ “ဧကာယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယ ဉာယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တန္တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တန္တိ။

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ နဝမံ။

၁၀-ပါယာသိသုတ္တ

၄၀၆။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ ကုမာရကဿပေါ ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ ယေန သေတဗျာ နာမ ကောသလာနံ နဂရံ တဒဝသရိ၊ တတြ သုဒံ အာယသ္မာ ကုမာရကဿပေါ သေတဗျာယံ ဝိဟရတိ ဥတ္တရေန သေတဗျံ သိသပါဝနေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ပါယာသိ ရာဇညော သေတဗျံ အဇ္ဈာဝသတိ သတ္တဿဒံ သတိဏကဋ္ဌောဒကံ သဗညံ ရာဇဘောဂ္ဂံ ရညာ ပသေနဒိနာ ကောသလေန ဒိန္နံ ရာဇဒါယံ ဗြဟ္မဒေယျံ။

ပါယာသိရာဇညဝတ္ထု

၄၀၇။ တေန ခေါ ပန သမယေန ပါယာသိဿ ရာဇညဿ ဧဝရူပံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ^၂ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အသောသုံ ခေါ သေတဗျကာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ “သမဏော ခလု ဘော ကုမာရကဿပေါ သမဏဿ ဂေါတမဿ သာဝကော ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သေတဗျံ အနုပ္ပတ္တော သေတဗျာယံ ဝိဟရတိ ဥတ္တရေန သေတဗျံ သိသပါဝနေ။ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ကုမာရကဿပံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဗုဂ္ဂတော ‘ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော မေဓာဝီ ဗဟုသုတော စိတ္တကထိ ကလျာဏပဋိဘာနော ဝုဒ္ဓေါ’ ဧဝံ အရဟာ စ’။ သာဓု ခေါ ပန တထာရူပါနံ အရဟတံ ဒဿနံ ဟောတိ”တိ။ အထ ခေါ သေတဗျကာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ သေတဗျာယ နိက္ခမိတွာ သဃံသဃီ ဂဏီဘူတာ ဥတ္တရေနမုခေါ ဂစ္ဆန္တိ ယေန သိသပါဝနံ^၃။

၄၀၈။ တေန ခေါ ပန သမယေန ပါယာသိ ရာဇညော ဥပရိပါသာဒေ ဒိဝါသေယျံ ဥပဂတော ဟောတိ။ အဒ္ဓသာ ခေါ ပါယာသိ ရာဇညော သေတဗျကေ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေ သေတဗျာယ နိက္ခမိတွာ သဃံသဃီ ဂဏီဘူတေ ဥတ္တရေနမုခေ ဂစ္ဆန္တေ ယေန သိသပါဝနံ^၄၊ ဒိသွာ ခတ္တံ

၁-သိသပါဝနေ (သျှာ)

၂-သုကဒုက္ကဋ္ဌာနံ (သီ၊ ဣ)

၃-ဗုဒ္ဓေါ (သျှာ၊ က)

၄-ယေန သိသပါဝနံ၊ တေနပသင်္ကမန္တေ (သီ၊ ဣ)

၅-ယေန သိသပါဝနံ၊ တေနပသင်္ကမန္တေ (သီ၊ ဣ)

အာမန္တေသိ “ကိံ န ခေါ ဘော ခတ္တေ သေတဗျကာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ သေတဗျာယ နိက္ခမိတွာ သဃ်သဃီ ဂဏီဘူတာ ဥတ္တရေနမုခါ ဂစ္ဆန္တိ ယေန သိသပါဝန”န္တိ။

အတ္ထိ ခေါ ဘော သမဏော ကုမာရကဿပေါ သမဏဿ ဂေါတမဿ သာဝကော ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သေတဗျံ အနုပ္ပတ္တော သေတဗျာယံ ဝိဟရတိ ဥတ္တရေန သေတဗျံ သိသပါဝနေ။ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တိ ကုမာရကဿပံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပဂ္ဂတော “ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော မေဓာဝီ ဗဟုဿုတော စိတ္တကထိ ကလျာဏပဋိဘာနော ဝုဒ္ဓေါ စေဝ အရဟာ စာ”တိ။ တမေတေ? ဘဝန္တိ ကုမာရကဿပံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမန္တိတိ။ တေန ဟိ ဘော ခတ္တေ ယေန သေတဗျကာ ဗြာဟ္မဏ-ဂဟပတိကာ တေနုပသင်္ကမံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ သေတဗျကေ ဗြာဟ္မဏ-ဂဟပတိကေ ဧဝံ ဝဒေဟိ “ပါယာသိ ဘော ရာဇညော ဧဝမာဟ ‘အာဂမေန္တု ကိရ ဘဝန္တော ပါယာသိပိ ရာဇညော သမဏံ ကုမာရကဿပံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿတိ၊ ပုရာ သမဏော ကုမာရကဿပေါ သေတဗျကေ ဗြာဟ္မဏ-ဂဟပတိကေ ဗာလေ အဗျတ္တေ သညာပေတိ ‘ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ သြပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော’တိ။ နတ္ထိ ဟိ ဘော ခတ္တေ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ သြပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ ဧဝံ ဘောတိ ခေါ သော ခတ္တာ ပါယာသိဿ ရာဇညဿ ပဋိသုတွာ ယေန သေတဗျကာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ တေနုပသင်္ကမံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ သေတဗျကေ ဗြာဟ္မဏ-ဂဟပတိကေ ဧတဒေါစ “ပါယာသိ ဘော ရာဇညော ဧဝမာဟ ‘အာဂမေန္တု ကိရ ဘဝန္တော ပါယာသိပိ ရာဇညော သမဏံ ကုမာရကဿပံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿတိ’တိ”။

၄၀၉။ အထ ခေါ ပါယာသိ ရာဇညော သေတဗျကေဟိ ဗြာဟ္မဏ-ဂဟပတိကေဟိ ပရိဝုတော ယေန သိသပါဝနံ ယေနာယသ္မာ ကုမာရ-ကဿပေါ တေနုပသင်္ကမံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ ကုမာရကဿပေန

၁-ဧတ္ထ ပန သဗ္ဗတ္ထပိ ဧဝမေဝ ဒိဿတိ၊ နတ္ထိ ပါဠိန္တရံ။ ၂-အရဟာ စ (သျှ၊က)

၃-တမေနံ တေ (သိ၊က)၊ တမေနံ (ဣ)

သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ သေတဗျကာပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ အပ္ပေကဇ္ဇေ အာယသ္မန္တံ ကုမာရကဿပံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု၊ အပ္ပေကဇ္ဇေ အာယသ္မတာ ကုမာရကဿပေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိသု၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု၊ အပ္ပေကဇ္ဇေ ယေနာယသ္မာ ကုမာရကဿပေါ တေနဉ္စလိ ပဏာမေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု၊ အပ္ပေကဇ္ဇေ နာမဂေါတ္တံ သာဝေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု၊ အပ္ပေကဇ္ဇေ တုဏှိဘူတာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု။

နတ္ထိကဝါဒ

၄၁၀။ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ ပါယာသိ ရာဇညော အာယသ္မန္တံ ကုမာရကဿပံ ဧတဒေါစ “အဟဉ္စိ ဘော ကဿပ ဧဝံဝါဒိ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ‘ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော’တိ”။ နာဟံ ရာဇည ဧဝံဝါဒိ ဧဝံဒိဋ္ဌိ အဒ္ဓသံ ဝါ အသ္မောသိ ဝါ။ ကထဉ္စိ နာမ ဧဝံ ဝဒေယျ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

(၁) စန္ဒိမသူရိယဥပမာ

၄၁၁။ တေန ဟိ ရာဇည တညေဝေတ္ထ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ ယထာ တေ ခမေယျ၊ တထာ နံ ဗျာကရေယျာသိ။ တံ ကိ မညသိ ရာဇည၊ ဣမေ စန္ဒိမသူရိယာ ဣမသ္မိံ ဝါ လောကေ ပရသ္မိံ ဝါ၊ ဒေဝါ ဝါ တေ မနုဿာ ဝါ တိ။ ဣမေ ဘော ကဿပ စန္ဒိမသူရိယာ ပရသ္မိံ လောကေ န ဣမသ္မိံ၊ ဒေဝါ တေ န မနုဿာတိ။ ဣမိနာပိ ခေါ တေ ရာဇည ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတု “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

၄၁၂။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဧဝမာဟ။ အထ ခေါ ဧဝံ မေ ဧတ္ထ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အတ္ထိ ပန ရာဇည ပရိယာယော၊ ယေန တေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

အတ္ထိ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊ ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ
 “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတ-
 ဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ ယထာ ကထံ ဝိယ ရာဇညာတိ။ ဣမ မေ
 ဘော ကဿပ မိတ္တာမစွာ ဉာတိသာလောဟိတာ ပါဏာတိပါတိ အဒိန္နဒါယီ
 ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ မုသာဝါဒီ ပိသုဏဝါစာ ဖရသဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပီ
 အဘိဇ္ဈာလူ ဗျာပန္နစိတ္တာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ တေ အပရေန သမယေန အာဇာမိကာ
 ဟောန္တိ ဒုက္ခိတာ ဗာဠဂိလာနာ။ ယဒါဟံ ဇာနာမိ “န ဒါနိမေ ဣမမှာ
 အာဇာဓာ ဝုဠဟိဿန္တိ”တိ၊ ဤဟံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒါမိ “သန္တိ ခေါ
 ဘော ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော ‘ယေ တေ
 ပါဏာတိပါတိ အဒိန္နဒါယီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ မုသာဝါဒီ ပိသုဏဝါစာ
 ဖရသဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပီ အဘိဇ္ဈာလူ ဗျာပန္နစိတ္တာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ တေ
 ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ”တိ။
 ဘဝန္တော ခေါ ပါဏာတိပါတိ အဒိန္နဒါယီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ
 မုသာဝါဒီ ပိသုဏဝါစာ ဖရသဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပီ အဘိဇ္ဈာလူ ဗျာပန္နစိတ္တာ
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သစေ တေသံ ဘဝတံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ သစ္စံ ဝစနံ၊ ဘဝန္တော
 ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇိဿန္တိ၊
 သစေ ဘော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ
 နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျာထ၊ ယေန မေ အာဂန္တာ အာရောစေယျာထ ‘ဣတိပိ အတ္ထိ
 ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ
 ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော’တိ၊ ဘဝန္တော ခေါ ပန မေ သဒ္ဓါယိကာ ပစ္စယိကာ၊
 ယံ ဘဝန္တေဟိ ဒိဋ္ဌိ၊ ယထာ သာမံ ဒိဋ္ဌိ ဧဝမေတံ ဘဝိဿတိ”တိ။ တေ မေ
 “သာဓူ”တိ ပဋိဿုတွာ နေဝ အာဂန္တာ အာရောစေန္တိ၊ န ပန ဒူတံ ပဟိဏန္တိ။
 အယမ္ပိ ခေါ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊ ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ
 “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတ-
 ဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

(၂) စောရဥပမာ

၄၁၃။ တေန ဟိ ရာဇည တညေဝေတ္ထ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ ယထာ တေ
 ခမေယျ၊ တထာ နံ ဗျာကရေယျာသိ၊ တံ ကိံ မညသိ ရာဇည၊ ဣမ တေ
 ပုရိသာ စောရံ အာဂုစာရိံ ဂဟေတွာ ဒဿေယျ၊ “အယံ တေ ဘန္တေ စောရော
 အာဂုစာရိ၊ ဣမဿ ယံ ဣစ္ဆသိ၊ တံ ဒဏ္ဍံ ပဏေဟိ”တိ။ တေ တံ ဧဝံ
 ဝဒေယျာသိ “တေန ဟိ ဘော ဣမံ ပုရိသံ ဒဠာယ ရဇ္ဇုယာ ပစ္စာဗာဟံ ဂါဠဗန္ဓနံ

ဗန္ဓိတွာ ခုရမုဏ္ဍံ ကရိတွာ^၁ ခရဿရေန ပဏဝေန ရထိကာယ ရထိကံ^၂ သိဃံဋကေန သိဃံဋကံ ပရိနေတွာ ဒက္ခိဏေန ဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ အာဃာတနေ သီသံ ဆိန္ဒထာ”တိ။ တေ “သာဓူ”တိ ပဋိသုတွာ တံ ပုရိသံ ဒဋ္ဌာယ ရဇ္ဈယာ ပစ္ဆာဗာဟံ ဂါဠဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ ခုရမုဏ္ဍံ ကရိတွာ ခရဿရေန ပဏဝေန ရထိကာယ ရထိကံ သိဃံဋကေန သိဃံဋကံ ပရိနေတွာ ဒက္ခိဏေန ဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ အာဃာတနေ နိသီဒါပေယျံ။ လဘေယျ န ခေါ သော စောရော စောရဃာတေသု “အာဂမေန္တု တာဝ ဘဝန္တော စောရဃာတာ အမုကသ္မိံ မေ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ မိတ္တာမစွာ ဉှတိသာလောဟိတာ၊ ယာဝါဟံ တေသံ ဥဒ္ဓိသိတွာ အာဂစ္ဆာမိ”တိ။ ဥဒါဟု ဝိပ္ပလပန္နဿေဝ စောရဃာတာ သီသံ ဆိန္ဒေယျန္တိ။ န ဟိ သော ဘော ကဿပ စောရော လဘေယျ စောရဃာတေသု “အာဂမေန္တု တာဝ ဘဝန္တော စောရဃာတာ အမုကသ္မိံ မေ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ မိတ္တာမစွာ ဉှတိသာလောဟိတာ၊ ယာဝါဟံ တေသံ ဥဒ္ဓိသိတွာ အာဂစ္ဆာမိ”တိ။ အထ ခေါ နံ ဝိပ္ပလပန္နဿေဝ စောရဃာတာ သီသံ ဆိန္ဒေယျန္တိ။ သော ဟိ နာမ ရာဇဉေ စောရော မနုဿော မနုဿဘူတေသု စောရဃာတေသု န လဘိဿတိ “အာဂမေန္တု တာဝ ဘဝန္တော စောရဃာတာ အမုကသ္မိံ မေ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ မိတ္တာမစွာ ဉှတိသာလောဟိတာ၊ ယာဝါဟံ တေသံ ဥဒ္ဓိသိတွာ အာဂစ္ဆာမိ”တိ။ ကိံ ပန တေ မိတ္တာမစွာ ဉှတိသာလောဟိတာ ပါဏာတိပါတီ အဒိန္နာဒါယီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ မုသာဝါဒီ ပိသုဏဝါစာ ဖရသဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပီ အဘိဇ္ဈာလူ ဗျာပန္နစိတ္တာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာ လဘိဿန္တိ နိရယပါလေသု “အာဂမေန္တု တာဝ ဘဝန္တော နိရယပါလာ၊ ယာဝ မယံ ပါယာသိဿ ရာဇဉေဿ ဂန္တာ အာရောစေမ ‘ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော’တိ”။ ဣမိနာပိ ခေါ တေ ရာဇဉေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတု “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

၄၁၄။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဧဝမာဟ။ အထ ခေါ ဧဝံ မေ ဧတ္ထ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ

၁-ကာရေတွာ (သျှာ၊က)

၂-ရထိယာယ ရထိယံ (ဗဟူသု)

သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အတ္ထိ ပန ရာဇည ပရိယာယော၊
 ယေန တေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊
 နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။
 အတ္ထိ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊ ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ
 “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတ-
 ဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ ယထာ ကထံ ဝိယ ရာဇညာတိ။ ဣမ
 မေ ဘော ကဿပ မိတ္တာမစ္စာ ဉာတိသာလောဟိတာ ပါဏာတိပါတာ
 ပဋိဝိရတာ အဒိန္နဒါနာ ပဋိဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ
 မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ ဝိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ ဖရဿာယ ဝါစာယ
 ပဋိဝိရတာ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတာ အနဘိဇ္ဈာလူ အဗျာပန္နစိတ္တာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊
 တေ အပရေန သမယေန အာဇာမိကာ ဟောန္တိ ဒုက္ခိတာ ဗာဠဂီလာနာ။
 ယဒါဟံ ဇာနာမိ “န ဒါနိမေ ဣမမှာ အာဇာဓာ ဝုဠဟိဿန္တိ”တိ၊ တျာဟံ
 ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒါမိ “သန္တိ ခေါ ဘော ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ
 ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော ‘ယေ တေ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ အဒိန္နဒါနာ
 ပဋိဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ
 ဝိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ ဖရဿာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ သမ္ပပ္ပလာပါ
 ပဋိဝိရတာ အနဘိဇ္ဈာလူ အဗျာပန္နစိတ္တာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ တေ ကာယဿ ဘောဒါ
 ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ’တိ၊ ဘဝန္တော ခေါ ပါဏာတိ-
 ပါတာ ပဋိဝိရတာ အဒိန္နဒါနာ ပဋိဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ
 မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ ဝိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ ဖရဿာယ
 ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတာ အနဘိဇ္ဈာလူ အဗျာပန္နစိတ္တာ
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သစေ တေသံ ဘဝတံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ သစ္စံ ဝစနံ၊ ဘဝန္တော
 ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇိဿန္တိ။ သစေ
 ဘော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေ-
 ယျာထ၊ ယေန မေ အာဂန္တာ အာရောစေယျာထ ‘ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော
 လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ
 ဝိပါကော’တိ။ ဘဝန္တော ခေါ ပန မေ သဒ္ဓါယိကာ ပစ္စယိကာ၊ ယံ ဘဝန္တေဟိ
 ဒိဋ္ဌိ၊ ယထာ သာမံ ဒိဋ္ဌိ ဧဝမေတံ ဘဝိဿတိ”တိ။ တေ မေ “သာဓူ”တိ
 ပဋိသုတွာ နေဝ အာဂန္တာ အာရောစေန္တိ၊ န ပန ဒူတံ ပဟိဏန္တိ။ အယမ္ပိ
 ခေါ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊ ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ
 “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတ-
 ဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

(၃) ဂူထကူပပုရိသဥပမာ

၄၁၅။ တေန ဟိ ရာဇည ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ။ ဥပမာယ မိဓေကဇ္ဇေ^၁ ဝိညူ ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။ သေယျထာပိ ရာဇည ပုရိသော ဂူထကူပေ သသီသကံ^၂ နိမုဂ္ဂေါ အဿ။ အထ တံ ပုရိသေ အာဏာပေယျာသိ “တေန ဟိ ဘော တံ ပုရိသံ တမ္မာ ဂူထကူပါ ဥဒ္ဓရထာ”တိ။ တေ “သာဓူ”တိ ပဋိသုတွာ တံ ပုရိသံ တမ္မာ ဂူထကူပါ ဥဒ္ဓရေယျ။ တေ တံ ဧဝံ ဝဒေယျာသိ “တေန ဟိ ဘော တဿ ပုရိသဿ ကာယာ ဝေဠုပေသိကာဟိ ဂူထံ သုနိမ္မဇ္ဇိတံ နိမ္မဇ္ဇထာ”တိ။ တေ “သာဓူ”တိ ပဋိသုတွာ တဿ ပုရိသဿ ကာယာ ဝေဠုပေသိကာဟိ ဂူထံ သုနိမ္မဇ္ဇိတံ နိမ္မဇ္ဇေယျ။ တေ တံ ဧဝံ ဝဒေယျာသိ “တေန ဟိ ဘော တဿ ပုရိသဿ ကာယံ ပဏ္ဍုမတ္တိကာယ တိက္ခတ္တု သုပ္ပဋိတံ ဥပ္ပဋ္ဌေထာ”တိ^၃။ တေ တဿ ပုရိသဿ ကာယံ ပဏ္ဍုမတ္တိကာယ တိက္ခတ္တု သုပ္ပဋိတံ ဥပ္ပဋ္ဌေယျ။ တေ တံ ဧဝံ ဝဒေယျာသိ “တေန ဟိ ဘော တံ ပုရိသံ တေလေန အဟ္တဉ္စိတွာ သုခုမေန စုဏ္ဏေန တိက္ခတ္တု သုပ္ပဓောတံ ကရေထာ”တိ။ တေ တံ ပုရိသံ တေလေန အဟ္တဉ္စိတွာ သုခုမေန စုဏ္ဏေန တိက္ခတ္တု သုပ္ပဓောတံ ကရေယျ။ တေ တံ ဧဝံ ဝဒေယျာသိ “တေန ဟိ ဘော တဿ ပုရိသဿ ကေသမသ္မံ ကပ္ပေထာ”တိ။ တေ တဿ ပုရိသဿ ကေသမသ္မံ ကပ္ပေယျ။ တေ တံ ဧဝံ ဝဒေယျာသိ “တေန ဟိ ဘော တဿ ပုရိသဿ မဟဂ္ဂန္ဓ မာလံ မဟဂ္ဂန္ဓ ဝိလေပနံ မဟဂ္ဂါနိ စ ဝတ္တာနိ ဥပဟရထာ”တိ။ တေ တဿ ပုရိသဿ မဟဂ္ဂန္ဓ မာလံ မဟဂ္ဂန္ဓ ဝိလေပနံ မဟဂ္ဂါနိ စ ဝတ္တာနိ ဥပဟရေယျ။ တေ တံ ဧဝံ ဝဒေယျာသိ “တေန ဟိ ဘော တံ ပုရိသံ ပါသာဒံ အာရောပေတွာ ပဉ္စကာမဂုဏာနိ ဥပဋ္ဌာပေထာ”တိ။ တေ တံ ပုရိသံ ပါသာဒံ အာရောပေတွာ ပဉ္စကာမဂုဏာနိ ဥပဋ္ဌာပေယျ။

တံ ကိံ မညသိ ရာဇည၊ အပိ န တဿ ပုရိသဿ သုနာတဿ သုဝိလိတ္တဿ သုကပ္ပိတကေသမသ္မဿ အာမုက္ကမာလာဘရဏဿ ဩဒါတဝတ္ထဝသနဿ ဥပရိပါသာဒဝရဂတဿ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတဿ သမင်္ဂီဘူတဿ ပရိစာရယမာနဿ ပုနဒေဝ တသ္မိံ ဂူထကူပေ နိမုဇ္ဇိတုကာမတာ^၄ အဿာတိ။ နော ဟိဒံ ဘော ကဿပ။ တံ ကိဿ ဟေတု။ အသုစိ ဘော ကဿပ ဂူထကူပေါ အသုစိ စေဝ အသုစိသင်္ခါတော စ ဒုဂ္ဂန္ဓော စ ဒုဂ္ဂန္ဓသင်္ခါတော စ ဇေဂုဏ္ဏော စ

၁-ဥပမာယပိဓေကဇ္ဇေ(သီ၊သျှ)၊ ဥပမာယပိ ဣဓေကဇ္ဇေ(ဣ) ၂-သသီသကော (သျှ)
 ၃-သုပ္ပဋိတံ ဥပ္ပဋ္ဌေထာတိ (က) ၄-နိမုဇ္ဇိတုကာမတာ (သျှ၊က)

ဇေယျသင်္ခါတော စ ပဋိကူလော စ ပဋိကူလသင်္ခါတော စာတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ
ရာဇည မနုဿာ ဒေဝါနံ အသုစိ စေဝ အသုစိသင်္ခါတာ စ ဒုဂ္ဂန္ဓာ စ ဒုဂ္ဂန္ဓသင်္ခါတာ
စ ဇေယျာ စ ဇေယျသင်္ခါတာ စ ပဋိကူလာ စ ပဋိကူလသင်္ခါတာ စ။
ယောဇနသတံ ခေါ ရာဇည မနုဿဂန္ဓော ဒေဝေ ဥဗ္ဗာဓတိ။ ကိံ ပန တေ
မိတ္တာမစ္စာ ဉှတိသာလောဟိတာ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ
ပဋိဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ
ဝိသုဏ္ဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ ဖရသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ သမ္ပပ္ပလာပါ
ပဋိဝိရတာ အနဘိဇ္ဈာလူ အဗျာပန္နစိတ္တာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ
ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ၊ တေ အာဂန္ဓာ အာရောစေဿန္တိ
“ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ
သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ ဣမိနာပိ ခေါ တေ ရာဇည
ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတု “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ
ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

၄၁၆။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဧဝမာဟ။ အထ ခေါ ဧဝံ မေ ဧတ္ထ
ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ
သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အတ္ထိ ပန ရာဇည
ပရိယာယော။ပ။ အတ္ထိ ဘော ကဿပ ပရိယာယော။ပ။ ယထာ ကထံ ဝိယ
ရာဇညာတိ။ ဣမ မေ ဘော ကဿပ မိတ္တာမစ္စာ ဉှတိသာလောဟိတာ
ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာ ကာမေသု-
မိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာ-
ဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတာ၊ တေ အပရေန သမယေန အာဗာဓိကာ ဟောန္တိ
ဒုက္ခိတာ ဗာဠဂိလာနာ။ ယဒါဟံ ဇာနာမိ “န ဒါနိမေ ဣမမှာ
အာဗာဓာ ဝုဠဟိဿန္တိ”တိ၊ တျာဟံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒါမိ “သန္တိ
ခေါ ဘော ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော ‘ယေ
တေ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာ ကာမေသု-
မိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ
ပဋိဝိရတာ၊ တေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ
ဥပပန္နန္တိ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတ’န္တိ။ ဘဝန္တော ခေါ ပါဏာတိပါတာ
ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ
မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတာ၊ သစေ တေသံ
ဘဝတံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ သစ္စံ ဝစနံ၊ ဘဝန္တော ကာယဿ ဘောဒါ

ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇိဿန္တိ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ။ သစေ ဘော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေယျာထ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ။ ယေန မေ အာဂန္တာ အာရောစေယျာထ ‘ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော’တိ။ ဘဝန္တော ခေါ ပန မေ သဒ္ဓါယိကာ ပစ္စယိကာ၊ ယံ ဘဝန္တေဟိ ဒိဋ္ဌံ၊ ယထာ သာမံ ဒိဋ္ဌံ ဧဝမေတံ ဘဝိဿတိ”တိ။ တေ မေ “သာဓူ”တိ ပဋိသုတ္တာ နေဝ အာဂန္တာ အာရောစေန္တိ၊ န ပန ဒူတံ ပဟိဏန္တိ။ အယမ္ပိ ခေါ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊ ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

(၄) တာဝတိံသဒေဝဥပမာ

၄၁၇။ တေန ဟိ ရာဇဉေ တညေဝေတ္ထ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ ယထာ တေ ခမေယျ၊ တထာ နံ ဗျာကရေယျာသိ။ ယံ ခေါ ပန ရာဇဉေ မာနဿကံ ဝဿသတံ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ဧသော ဧကော ရတ္တိန္ဒြိယေါ၊ တာယ ရတ္တိယာ တိံသရတ္တိယော မာသော၊ တေန မာသေန ဒွါဒသမာသိယော သံဝစ္ဆရော၊ တေန သံဝစ္ဆရေန ဒိဗ္ဗံ ဝဿသဟဿံ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ ယေ တေ မိတ္တာ-မစ္စာ ဉာတိသာလောဟိတာ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ သုရာ-မေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတာ၊ တေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ။ သစေ ပန တေသံ ဧဝံ ဘဝိဿတိ “ယာဝ မယံ ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါ ရတ္တိန္ဒြိယံ ဒိဗ္ဗေဟိ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ သမဂီဘူတာ ပရိစာရေမ၊ အထ မယံ ပါယာသိဿ ရာဇဉဿ ဂန္တာ အာရောစေယျာမ ‘ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော’တိ”။ အပိ န တေ အာဂန္တာ အာရောစေယျံ “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ နော ဟိဒံ ဘော ကဿပ။ အပိ ဟိ မယံ ဘော ကဿပ စိရံ ကာလင်္ကတာပိ ဘဝေယျာမ။ ကော ပနေတံ ဘောတော ကဿပဿ

အာရောစေတိ “အတ္ထိ ဒေဝါ တာဝတိံသာ”တိ ဝါ “ဧဝံဒီဃာယုကာ ဒေဝါ တာဝတိံသာ”တိ ဝါ၊ န မယံ ဘောတော ကဿပဿ သဒ္ဒဟာမ “အတ္ထိ ဒေဝါ တာဝတိံသာ”တိ ဝါ “ဧဝံဒီဃာယုကာ ဒေဝါ တာဝတိံသာ”တိ ဝါတိ။

(၅) ဇစ္စန္ဒဥပမာ

၄၁၈။ သေယျထာပိ ရာဇည ဇစ္စန္ဒော ပုရိသော န ပဿေယျ ကဏ္ဍသုက္ကာနိ ရူပါနိ၊ န ပဿေယျ နီလကာနိ ရူပါနိ၊ န ပဿေယျ ပီတကာနိ ရူပါနိ၊ န ပဿေယျ လောဟိတကာနိ ရူပါနိ၊ န ပဿေယျ မဉ္ဇိဋ္ဌကာနိ ရူပါနိ၊ န ပဿေယျ သမဝိသမံ၊ န ပဿေယျ တာရကာနိ ရူပါနိ၊ န ပဿေယျ စန္ဒိမသုရိယော၊ သော ဧဝံ ဝဒေယျ “နတ္ထိ ကဏ္ဍသုက္ကာနိ ရူပါနိ၊ နတ္ထိ ကဏ္ဍသုက္ကာနိ ရူပါနိ ဒဿာဝိ။ နတ္ထိ နီလကာနိ ရူပါနိ၊ နတ္ထိ နီလကာနိ ရူပါနိ ဒဿာဝိ။ နတ္ထိ ပီတကာနိ ရူပါနိ၊ နတ္ထိ ပီတကာနိ ရူပါနိ ဒဿာဝိ။ နတ္ထိ လောဟိတကာနိ ရူပါနိ၊ နတ္ထိ လောဟိတကာနိ ရူပါနိ ဒဿာဝိ။ နတ္ထိ မဉ္ဇိဋ္ဌကာနိ ရူပါနိ၊ နတ္ထိ မဉ္ဇိဋ္ဌကာနိ ရူပါနိ ဒဿာဝိ။ နတ္ထိ သမဝိသမံ၊ နတ္ထိ သမဝိသမဿ ဒဿာဝိ။ နတ္ထိ တာရကာနိ ရူပါနိ၊ နတ္ထိ တာရကာနိ ရူပါနိ ဒဿာဝိ။ နတ္ထိ စန္ဒိမသုရိယာ၊ နတ္ထိ စန္ဒိမသုရိယာနိ ဒဿာဝိ။ အဟမေတံ န ဇာနာမိ၊ အဟမေတံ န ပဿာမိ၊ တဿှာ တံ နတ္ထိ”တိ၊ သမ္မာ န ခေါ သော ရာဇည ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိ။ နော ဟိဒံ ဘော ကဿပ၊ အတ္ထိ ကဏ္ဍသုက္ကာနိ ရူပါနိ၊ အတ္ထိ ကဏ္ဍသုက္ကာနိ ရူပါနိ ဒဿာဝိ။ အတ္ထိ နီလကာနိ ရူပါနိ၊ အတ္ထိ နီလကာနိ ရူပါနိ ဒဿာဝိ။ပ။ အတ္ထိ သမဝိသမံ၊ အတ္ထိ သမဝိသမဿ ဒဿာဝိ။ အတ္ထိ တာရကာနိ ရူပါနိ၊ အတ္ထိ တာရကာနိ ရူပါနိ ဒဿာဝိ။ အတ္ထိ စန္ဒိမသုရိယာ၊ အတ္ထိ စန္ဒိမသုရိယာနိ ဒဿာဝိ။ “အဟမေတံ န ဇာနာမိ၊ အဟမေတံ န ပဿာမိ၊ တဿှာ တံ နတ္ထိ”တိ၊ န ဟိ သော ဘော ကဿပ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ တံ ရာဇည ဇစ္စန္ဒပမော မညေ ပဋိဘာသိ ယံ မံ တံ ဧဝံ ဝဒေသိ။

ကော ပနေတံ ဘောတော ကဿပဿ အာရောစေတိ “အတ္ထိ ဒေဝါ တာဝတိံသာ”တိ ဝါ “ဧဝံဒီဃာယုကာ ဒေဝါ တာဝတိံသာ”တိ ဝါ၊ န မယံ ဘောတော ကဿပဿ သဒ္ဒဟာမ “အတ္ထိ ဒေဝါ တာဝတိံသာ”တိ ဝါ “ဧဝံဒီဃာယုကာ ဒေဝါ တာဝတိံသာ”တိ ဝါတိ။ န ခေါ ရာဇည ဧဝံ ပရော လောကော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ယထာ တံ မညသိ ဣမိနာ မံသစက္ခုနာ။ ယေ ခေါ တေ ရာဇည သမဏဗြာဟ္မဏာ အရညဝနပတ္တာနိ ပန္တာနိ သေနာသနာနိ

ပဋိသေဝန္တိ၊ တေ တတ္ထ အပ္ပမတ္တာ အာတာပိနော ပဟိတတ္တာ ဝိဟရန္တာ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသောဓေန္တိ၊ တေ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနသကေန ဣမဉ္ဇေဝ လောကံ ပဿန္တိ ပရဉ္စ သတ္တေ စ ဩပပါတိကော။ ဧဝံ ခေါ ရာဇညေ ပရော လောကော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ နတွေဝ ယထာ တံ မညသိ ဣမိနာ ဓံသစက္ခုနာ။ ဣမိနာပိ ခေါ တေ ရာဇညေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတု “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

၄၁၉။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဧဝမာဟ။ အထ ခေါ ဧဝံ မေ ဧတ္ထ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အတ္ထိ ပန ရာဇညေ ပရိယာယော။ပ။ အတ္ထိ ဘော ကဿပ ပရိယာယော။ပ။ ယထာ ကထံ ဝိယ ရာဇညာတိ။ ဣမာဟံ ဘော ကဿပ ပဿာမိ သမဏဗြာဟ္မဏေ သီလဝန္တေ ကလျာဏဓမ္မေ ဇီဝိတုကာမေ အမရိတုကာမေ သုခကာမေ ဒုက္ခပဋိက္ခလေ။ တဿ မယံ ဘော ကဿပ ဧဝံ ဟောတိ၊ သစေ ခေါ ဣမေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မာ ဧဝံ ဇာနေယျံ “ဣတော နော မတာနံ သေယျော ဘဝိဿတိ”တိ။ ဣဒါနိမေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မာ ဝိသံ ဝါ ခါဒေယျံ၊ သတ္တံ ဝါ အာဟရေယျံ၊ ဥဗ္ဗန္တိတွာ ဝါ ကာလင်္ဂရေယျံ၊ ပပါတေ ဝါ ပပတေယျံ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဣမေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မာ န ဧဝံ ဇာနန္တိ “ဣတော နော မတာနံ သေယျော ဘဝိဿတိ”တိ။ တသ္မာ ဣမေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မာ ဇီဝိတုကာမာ အမရိတုကာမာ သုခကာမာ ဒုက္ခပဋိက္ခလာ (အတ္တာနံ န မာရေန္တိ။)၁ အယံပိ ခေါ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊ ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

(၆) ဂဗ္ဘိနိဥပမာ

၄၂၀။ တေန ဟိ ရာဇညေ ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ။ ဥပမာယ မိခေကစ္စေ ဝိညူ ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ရာဇညေ အညတရဿ

ဗြာဟ္မဏဿ ဒွေ ပဇာပတိယော အဟေသံ၊ ဧကိဿာ ပုတ္တော အဟောသိ
ဒသဝဿုဒ္ဓေသိကော ဝါ ဒွါဒသဝဿုဒ္ဓေသိကော ဝါ၊ ဧကာ ဂမ္ဘိနီ ဥပဝိဇ္ဇော။
အထ ခေါ သော ဗြာဟ္မဏော ကာလမကာသိ။ အထ ခေါ သော မာဏဝကော
မာတုသပတ္တိ^၁ ဧတဒေါစ “ယမိဒံ ဘောတိ ဓနံ ဝါ ခညံ ဝါ ရဇေတံ ဝါ
ဇာတရူပံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ မယံ၊ နတ္ထိ တုယေတ္ထ ကိဉ္စိ၊ ပိတု မေ^၂ ဘောတိ ဒါယန္တံ
နိယျာဒေဟီ”တိ^၃။ ဧဝံ ပုတ္တော သာ ဗြာဟ္မဏီ တံ မာဏဝကံ ဧတဒေါစ
“အာဂမေဟိ တာဝ တာတ၊ ယာဝ ဝိဇာယာမိ၊ သစေ ကုမာရကော ဘဝိဿတိ၊
တဿပိ ဧကဒေသော ဘဝိဿတိ၊ သစေ ကုမာရိကာ ဘဝိဿတိ၊ သာပိ
တေ ဩပဘောဂ္ဂါ^၄ ဘဝိဿတိ”တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ သော မာဏဝကော မာတု-
သပတ္တိ^၅ ဧတဒေါစ “ယမိဒံ ဘောတိ ဓနံ ဝါ ခညံ ဝါ ရဇေတံ ဝါ ဇာတရူပံ ဝါ၊
သဗ္ဗံ တံ မယံ၊ နတ္ထိ တုယေတ္ထ ကိဉ္စိ၊ ပိတု မေ ဘောတိ ဒါယန္တံ နိယျာဒေဟီ”တိ။
ဒုတိယမ္ပိ ခေါ သာ ဗြာဟ္မဏီ တံ မာဏဝကံ ဧတဒေါစ “အာဂမေဟိ တာဝ
တာတ၊ ယာဝ ဝိဇာယာမိ၊ သစေ ကုမာရကော ဘဝိဿတိ၊ တဿပိ
ဧကဒေသော ဘဝိဿတိ၊ သစေ ကုမာရိကာ ဘဝိဿတိ၊ သာပိ တေ
ဩပဘောဂ္ဂါ^၄ ဘဝိဿတိ”တိ။ တတိယမ္ပိ ခေါ သော မာဏဝကော မာတု-
သပတ္တိ^၅ ဧတဒေါစ “ယမိဒံ ဘောတိ ဓနံ ဝါ ခညံ ဝါ ရဇေတံ ဝါ ဇာတရူပံ ဝါ၊
သဗ္ဗံ တံ မယံ၊ နတ္ထိ တုယေတ္ထ ကိဉ္စိ၊ ပိတု မေ ဘောတိ ဒါယန္တံ နိယျာဒေဟီ”တိ။

အထ ခေါ သာ ဗြာဟ္မဏီ သတ္တံ ဂဟေတွာ ဩဝရကံ ပဝိသိတွာ ဥဒရံ
ဩပါဒေသိ^၁ ယာဝ ဝိဇာယာမိ ယဒိ ဝါ ကုမာရကော ယဒိ ဝါ ကုမာရိကာတိ။
သာ အတ္တာနံ စေဝ ဇီဝိတဉ္စ ဂမ္ဘဉ္စ သာပတေယျဉ္စ ဝိနာသေသိ၊ ယထာ တံ
ဗာလာ အဗျတ္တာ အနယဗျသနံ အာပန္နာ အယောနိသော ဒါယန္တံ ဂဝေသန္တိ။
ဧဝမေဝ ခေါ တံ ရာဇေ ဗာလော အဗျတ္တာ အနယဗျသနံ အာပဇ္ဇိဿသိ
အယောနိသော ပရလောကံ ဂဝေသန္တော၊ သေယျထာပိ သာ ဗြာဟ္မဏီ ဗာလာ
အဗျတ္တာ အနယဗျသနံ အာပန္နာ အယောနိသော ဒါယန္တံ ဂဝေသန္တိ။ န ခေါ
ရာဇေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မာ အပတ္တံ ပရိပါစေန္တိ၊
အပိ စ ပရိပါကံ အာဂမေန္တိ။ ပဏ္ဍိတာနံ အတ္ထော ဟိ ရာဇေ သမဏ-
ဗြာဟ္မဏာနံ သီလဝန္တာနံ ကလျာဏဓမ္မာနံ ဇီဝိတေန။ ယထာ ယထာ ခေါ
ရာဇေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ တိဋ္ဌန္တိ။

၁-မာတုသပတိ (သျှ)

၂-ပိတု မေ သန္တကော (သျှ)

၃-နိယျာဒေဟီတိ (သီ၊ဇ္ဇ)

၄-ဥပဘောဂ္ဂါ (သျှ)

၅-ဥပ္ပါဒေသိ (သျှ)

တထာ တထာ ဗဟုံ ပုညံ ပဿဝန္တိ၊ ဗဟုဇနဟိတာယ စ ပဋိပဇ္ဇန္တိ ဗဟုဇန-
သုခါယ လောကာနုကမ္မာယ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။
ဣမိနာပိ ခေါ တေ ရာဇဉေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတု “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော
လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ
ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

၄၂၁။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဧဝမာဟ။ အထ ခေါ ဧဝံ မေ ဧတ္ထ
ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊
နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အတ္ထိ ပန ရာဇဉေ
ပရိယာယော။ပ။ အတ္ထိ ဘော ကဿပ ပရိယာယော။ပ။ ယထာ ကထံ ဝိယ
ရာဇညာတိ။ ဣမ မေ ဘော ကဿပ ပုရိသာ စောရံ အာဂုစာရိ ဂဟေတွာ
ဒဿေန္တိ “အယံ တေ ဘန္တေ စောရော အာဂုစာရိ၊ ဣမဿ ယံ ဣစ္ဆသိ၊ တံ ဒဏ္ဍံ
ပဏေဟိ”တိ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “တေန ဟိ ဘော ဣမံ ပုရိသံ ဇီဝန္တိယေဝ
ကုမ္ဘိယာ ပက္ခိပိတွာ မုခံ ပိဒဟိတွာ အလ္လေန စမ္ပေန ဩနန္တိတွာ အလ္လာယ မတ္တိ-
ကာယ ဗဟလဝလေပနံ^၁ ကရိတွာ ဥဒ္ဓန္တံ အာရောပေတွာ အဂ္ဂိ ဒေထာ”တိ။
တေ မေ “သာဓူ”တိ ပဋိသုတွာ တံ ပုရိသံ ဇီဝန္တိယေဝ ကုမ္ဘိယာ ပက္ခိပိတွာ မုခံ
ပိဒဟိတွာ အလ္လေန စမ္ပေန ဩနန္တိတွာ အလ္လာယ မတ္တိကာယ ဗဟလဝလေပနံ
ကရိတွာ ဥဒ္ဓန္တံ အာရောပေတွာ အဂ္ဂိ ဒေန္တိ။ ယဒါ မယံ ဇာနာမ “ကာလင်္ဂတော
သော ပုရိသော”တိ။ အထ နံ ကုမ္ဘိ ဩရောပေတွာ ဥဒ္ဓန္တိတွာ မုခံ ဝိဝရိတွာ
သဏိကံ နိဇ္ဈောကေမ^၂ “အပ္ပေဝ နာမဿ ဇီဝံ နိက္ခမန္တံ ပဿေယျာမာ”တိ။
နေဝဿ မယံ ဇီဝံ နိက္ခမန္တံ ပဿာမ။ အယမ္ပိ ခေါ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊
ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ
သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

(၇) သုပိနကဥပမာ

၄၂၂။ တေန ဟိ ရာဇဉေ တညေဝေတ္ထ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ ယထာ တေ ခမေယျ၊
တထာ နံ ဗျာကရေယျာသိ။ အဘိဇာနာသိ နော တံ ရာဇဉေ ဒိဝါ သေယျံ
ဥပဂတော သုပိနကံ ပဿိတာ အာရာမရာမဏေယျကံ ဝနရာမဏေယျကံ
ဘူမိရာမဏေယျကံ ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျကန္တိ။ အဘိဇာနာမဟံ ဘော ကဿပ
ဒိဝါသေယျံ ဥပဂတော သုပိနကံ ပဿိတာ အာရာမရာမဏေယျကံ ဝနရာမဏေ-
ယျကံ ဘူမိရာမဏေယျကံ ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျကန္တိ။ ရက္ခန္တိ တံ တမိ သမယေ

၁-ဗဟလဝိလေပနံ (သျှာ၊ က)

၂-ဝိလောကေမ (သျှာ)

ခုဇ္ဇာပိ ဝါမနကာပိ ဝေလာသိကာပိ^၁ ကောမာရိကာပိတိ။ ဧဝံ ဘော ကဿပ ရက္ခန္တိ မံ တမိ သမယေ ခုဇ္ဇာပိ ဝါမနကာပိ ဝေလာသိကာပိ^၁ ကောမာရိကာ-
ပိတိ။ အပိန တာ တုယံ ဇီဝံ ပဿန္တိ ပဝိသန္တိ ဝါ နိက္ခမန္တိ ဝါတိ။ နော ဟိဒံ
ဘော ကဿပ။ တာဟိ နာမ ရာဇဉေ တုယံ ဇီဝန္တဿ ဇီဝန္တိယော ဇီဝံ န
ပဿိဿန္တိ ပဝိသန္တိ ဝါ နိက္ခမန္တိ ဝါ။ ကိံ ပန တံ ကာလင်္ဂတဿ ဇီဝံ
ပဿိဿသိ ပဝိသန္တိ ဝါ နိက္ခမန္တိ ဝါ။ ဣမိနာပိ ခေါ တေ ရာဇဉေ ပရိယာယေန
ဧဝံ ဟောတု “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊
အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

၄၂၃။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဧဝမာဟ။ အထ ခေါ ဧဝံ မေ ဧတ္ထ
ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ
သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အတ္ထိ ပန ရာဇဉေ
ပရိယာယော။ပ။ အတ္ထိ ဘော ကဿပ ပရိယာယော။ပ။ ယထာ ကထံ ဝိယ
ရာဇဉာတိ။ ဣမ မေ ဘော ကဿပ ပုရိသာ စောရံ အာဂုစာရိံ ဂဟေတွာ
ဒဿေန္တိ “အယံ တေ ဘန္တေ စောရော အာဂုစာရိ၊ ဣမဿ ယံ ဣစ္ဆသိ၊ တံ ဒဏ္ဍံ
ပဏေဟိ”တိ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “တေန ဟိ ဘော ဣမံ ပုရိသံ ဇီဝန္တိယေဝ
တုလာယ တုလေတွာ ဇီယာယ အနဿာသကံ မာရေတွာ ပုနဒေဝ တုလာယ
တုလေထာ”တိ။ တေ မေ “သာဓူ”တိ ပဋိသုတွာ တံ ပုရိသံ ဇီဝန္တိယေဝ
တုလာယ တုလေတွာ ဇီယာယ အနဿာသကံ မာရေတွာ ပုနဒေဝ တုလာယ
တုလေန္တိ။ ယဒါ သော ဇီဝတိ၊ တဒါ လဟုတရော စ ဟောတိ မုဒုတရော စ
ကမ္မညတရော စ။ ယဒါ ပန သော ကာလင်္ဂတော ဟောတိ၊ တဒါ ဂရုတရော
စ ဟောတိ ပတ္တိန္နတရော စ အကမ္မညတရော စ။ အယမ္ပိ ခေါ ဘော ကဿပ
ပရိယာယော၊ ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော
လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ
ဝိပါကော”တိ။

(၈) သန္တတ္ထအယောဂုဇ္ဈဥပမာ

၄၂၄။ တေန ဟိ ရာဇဉေ ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ။ ဥပမာယ မိဓေကဇ္ဈေ ဝိညူ
ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။ သေယျထာပိ ရာဇဉေ ပုရိသော ဒိဝသံ

သန္တက္ခ အယောဂဋ္ဌ အာဒိတ္တံ သမ္ပဇ္ဇလိတံ သဇောတိဘူတံ တုလာယ တုလေယျ။ တမေနံ အပရေန သမယေန သီတံ နိဗ္ဗုတံ တုလာယ တုလေယျ။ ကဒါ န ခေါ သော အယောဂဋ္ဌော လဟုတရော ဝါ ဟောတိ မုဒုတရော ဝါ ကမ္မညတရော ဝါ။ ယဒါ ဝါ အာဒိတ္တော သမ္ပဇ္ဇလိတော သဇောတိဘူတော၊ ယဒါ ဝါ သီတော နိဗ္ဗုတောတိ။ ယဒါ သော ဘော ကဿပ အယောဂဋ္ဌော တေဇောသဟဂတော စ ဟောတိ ဝါယောသဟဂတော စ အာဒိတ္တော သမ္ပဇ္ဇလိတော သဇောတိဘူတော၊ တဒါ လဟုတရော စ ဟောတိ မုဒုတရော စ ကမ္မညတရော စ။ ယဒါ ပန သော အယောဂဋ္ဌော နေဝ တေဇောသဟဂတော ဟောတိ န ဝါယောသဟဂတော သီတော နိဗ္ဗုတော၊ တဒါ ဂရုတရော စ ဟောတိ ပတ္ထိန္နတရော စ အကမ္မညတရော စာတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ရာဇည ယဒါယံ ကာယော အာယုသဟဂတော စ ဟောတိ ဥသ္မာသဟဂတော စ ဝိညာဏသဟဂတော စ၊ တဒါ လဟုတရော စ ဟောတိ မုဒုတရော စ ကမ္မညတရော စ။ ယဒါ ပနာယံ ကာယော နေဝ အာယုသဟဂတော ဟောတိ န ဥသ္မာသဟဂတော န ဝိညာဏသဟဂတော၊ တဒါ ဂရုတရော စ ဟောတိ ပတ္ထိန္နတရော စ အကမ္မညတရော စ။ ဣမိနာပိ ခေါ တေ ရာဇည ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတု “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

၄၂၅။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဧဝမာဟ။ အထ ခေါ ဧဝံ မေ ဧတ္ထ ဟောတိ။ ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကောတိ။ အတ္ထိ ပန ရာဇည ပရိယာယော။ပ။ အတ္ထိ ဘော ကဿပ ပရိယာယော။ပ။ ယထာ ကထံ ဝိယ ရာဇညာတိ။ ဣမ မေ ဘော ကဿပ ပုရိသာ စောရံ အာဂုစာရိံ ဂဟေတွာ ဒဿေန္တိ “အယံ တေ ဘန္တေ စောရော အာဂုစာရိ၊ ဣမဿ ယံ ဣစ္ဆသိ၊ တံ ဒဏ္ဍံ ပဏေဟိ”တိ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “တေန ဟိ ဘော ဣမံ ပုရိသံ အနုပဟစ္စ ဆဝိဉ္စ စမ္ပဉ္စ မံသဉ္စ နှာရံ စ အဋ္ဌိဉ္စ အဋ္ဌိမိဉ္စဉ္စ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေထ၊ အပ္ပေဝ နာမဿ ဇီဝံ နိက္ခမန္တံ ပဿေယျာမာ”တိ။ တေ မေ “သာဓူ”တိ ပဋိဿုတွာ တံ ပုရိသံ အနုပဟစ္စ ဆဝိဉ္စ။ပ။ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေန္တိ။ ယဒါ သော အာမတော ဟောတိ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “တေန ဟိ ဘော ဣမံ ပုရိသံ ဥတ္တာနံ နိပါတေထ၊ အပ္ပေဝ နာမဿ ဇီဝံ နိက္ခမန္တံ ပဿေယျာမာ”တိ။ တေ တံ ပုရိသံ ဥတ္တာနံ နိပါတေန္တိ။ နေဝဿ မယံ ဇီဝံ နိက္ခမန္တံ ပဿာမ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “တေန ဟိ ဘော ဣမံ ပုရိသံ အဝကုဇ္ဇံ နိပါတေထ၊ ပဿေန နိပါတေထ၊ ဒုတိယေန

ပဿေန နိပါတေထ၊ ဥဒ္ဓံ ဌပေထ၊ ဩမုဒ္ဓကံ ဌပေထ၊ ပါဏိနာ အာကောဋေထ၊
 လေဉ္ဇနာ အာကောဋေထ၊ ဒဏ္ဍေန အာကောဋေထ၊ သတ္တေန အာကောဋေထ၊
 ဩဓုနာထ သန္တုနာထ နိဒ္ဒုနာထ၊ အပ္ပေဝ နာမဿ ဇီဝံ နိက္ခမန္တံ
 ပဿေယျာမာ”တိ။ တေ တံ ပုရိသံ ဩဓုနန္တိ သန္တုနန္တိ နိဒ္ဒုနန္တိ။ နေဝဿ မယံ
 ဇီဝံ နိက္ခမန္တံ ပဿာမ။ တဿ တဒေဝ စက္ခု ဟောတိ တေ ရူပါ၊ တဉ္ဇာယတနံ
 နပ္ပဋိသံဝေဒေတိ။ တဒေဝ သောတံ ဟောတိ တေ သဒ္ဓါ၊ တဉ္ဇာယတနံ
 နပ္ပဋိသံဝေဒေတိ။ တဒေဝ ဃာနံ ဟောတိ တေ ဂန္ဓာ၊ တဉ္ဇာယတနံ
 နပ္ပဋိသံဝေဒေတိ။ သာဝ ဇိဝှါ ဟောတိ တေ ရသာ၊ တဉ္ဇာယတနံ နပ္ပဋိသံဝေ-
 ဒေတိ။ သွေဝ ကာယော ဟောတိ တေ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တဉ္ဇာယတနံ
 နပ္ပဋိသံဝေဒေတိ။ အယမ္ဗိ ခေါ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊ ယေန မေ
 ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ
 ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

(၉) သင်္ခမေဥပမာ

၄၂၆။ တေန ဟိ ရာဇဉေ ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ။ ဥပမာယ မိဓေကစ္စေ ဝိညူ။
 ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ရာဇဉေ အညတရော
 သင်္ခမော သင်္ခံ အာဒါယ ပစ္စန္တိမံ ဇနပဒံ အဂမာသိ။ သော ယေန
 အညတရော ဂါမော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မဇ္ဈေ ဂါမဿ ဌိတော
 တိက္ခတ္တံ၊ သင်္ခံ ဥပလာပေတွာ သင်္ခံ ဘူမိယံ နိက္ခိပိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။
 အထ ခေါ ရာဇဉေ တေသံ ပစ္စန္တဇနပဒါနံ^၁ မနုဿာနံ ဧတဒဟောသိ “အမ္ဘော
 ကဿ န ခေါ^၂ ဧသော သဒ္ဓေါ ဧဝံရဇနီယော ဧဝံကမနီယော ဧဝံမဒနီယော
 ဧဝံဗန္ဓနီယော ဧဝံမုစ္ဆနီယော”တိ သန္နိပတိတွာ တံ သင်္ခမံ ဧတဒဝေါစုံ
 “အမ္ဘော ကဿ န ခေါ ဧသော သဒ္ဓေါ ဧဝံရဇနီယော ဧဝံကမနီယော
 ဧဝံမဒနီယော ဧဝံဗန္ဓနီယော ဧဝံမုစ္ဆနီယော”တိ။ ဧသော ခေါ ဘော သင်္ခေါ
 နာမ၊ ယဿေသော သဒ္ဓေါ ဧဝံရဇနီယော ဧဝံကမနီယော ဧဝံမဒနီယော
 ဧဝံဗန္ဓနီယော ဧဝံမုစ္ဆနီယောတိ။ တေ တံ သင်္ခံ ဥတ္တာနံ နိပါတေသုံ
 “ဝဒေဟိ ဘော သင်္ခံ ဝဒေဟိ ဘော သင်္ခါ”တိ။ နေဝ သော သင်္ခေါ သဒ္ဓမကာသိ။
 တေ တံ သင်္ခံ အဝကုဇ္ဇံ နိပါတေသုံ၊ ပဿေန နိပါတေသုံ၊ ဒုတိယေန ပဿေန
 နိပါတေသုံ၊ ဥဒ္ဓံ ဌပေသုံ၊ ဩမုဒ္ဓကံ ဌပေသုံ၊ ပါဏိနာ အာကောဋေသုံ၊
 လေဉ္ဇနာ အာကောဋေသုံ၊ ဒဏ္ဍေန အာကောဋေသုံ၊ သတ္တေန အာကောဋေသုံ။

၁-ပစ္စန္တဇနံ (သိ)

၂-ဧတဒဟောသိ “ကိဿ န ခေါ (ဣ)

ဩရုဏ်သု သန္တုဏ်သု နိဒ္ဒုဏ်သု “ဝဒေဟိ ဘော သင်္ခ ဝဒေဟိ ဘော သင်္ခါ”တိ။
နေဝ သော သင်္ခါ သဒ္ဓမကာသိ။

အထ ခေါ ရာဇည တဿ သင်္ခမေဿ ဧတဒဟောသိ “ယာဝ ဗာလာ ဣမေ
ပစ္စန္တနေပဒါ မနုဿာ၊ ကထဉ္စိ နာမ အယောနိသော သင်္ခသဒ္ဓံ ဂဝေသိဿန္တိ”တိ။
တေသံ ပေက္ခမာနာနံ သင်္ခံ ဂဟေတွာ တိက္ခတ္တု သင်္ခံ ဥပလာပေတွာ သင်္ခံ
အာဒါယ ပတ္တာမိ။ အထ ခေါ ရာဇည တေသံ ပစ္စန္တနေပဒါနံ မနုဿာနံ
ဧတဒဟောသိ “ယဒါ ကိရ ဘော အယံ သင်္ခါ နာမ ပုရိသသဟဂတော စ
ဟောတိ ဝါယာမသဟဂတော” စ ဝါယုသဟဂတော စ၊ တဒါယံ သင်္ခါ သဒ္ဓံ
ကရေတိ။ ယဒါ ပနာယံ သင်္ခါ နေဝ ပုရိသသဟဂတော ဟောတိ န ဝါယာမ-
သဟဂတော န ဝါယုသဟဂတော၊ နာယံ သင်္ခါ သဒ္ဓံ ကရေတိ”တိ။ ဧဝမေဝ
ခေါ ရာဇည ယဒါယံ ကာယော အာယုသဟဂတော စ ဟောတိ ဥဿာသဟ-
ဂတော စ ဝိညာဏသဟဂတော စ၊ တဒါ အဘိက္ကမတိပိ ပဋိက္ကမတိပိ
တိဋ္ဌတိပိ နိဿိဒတိပိ သေယျံပိ ကပ္ပေတိ၊ စက္ခုနာပိ ရူပံ ပဿတိ၊ သောတေနပိ
သဒ္ဓံ သုဏာတိ၊ ဃာနေနပိ ဂန္ဓံ ဃာယတိ၊ ဇိဝှါယပိ ရသံ သာယတိ၊
ကာယေနပိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသတိ၊ မနသာပိ ဓမ္မံ ဝိဇာနာတိ။ ယဒါ ပနာယံ ကာယော
နေဝ အာယုသဟဂတော ဟောတိ၊ န ဥဿာသဟဂတော၊ န ဝိညာဏ-
သဟဂတော၊ တဒါ နေဝ အဘိက္ကမတိ န ပဋိက္ကမတိ န တိဋ္ဌတိ န နိဿိဒတိ
န သေယျံ ကပ္ပေတိ၊ စက္ခုနာပိ ရူပံ န ပဿတိ၊ သောတေနပိ သဒ္ဓံ န သုဏာတိ၊
ဃာနေနပိ ဂန္ဓံ န ဃာယတိ၊ ဇိဝှါယပိ ရသံ န သာယတိ၊ ကာယေနပိ
ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ န ဖုသတိ၊ မနသာပိ ဓမ္မံ န ဝိဇာနာတိ။ ဣမိနာပိ ခေါ တေ ရာဇည
ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတု “ဣတိပိ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သတ္တာ
ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ^၂။

၄၂၇။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဧဝမာဟ။ အထ ခေါ ဧဝံ မေ ဧတ္ထ
ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ
သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အတ္ထိ ပန ရာဇည
ပရိယာယော။ပ။ အတ္ထိ ဘော ကဿပ ပရိယာယော။ပ။ ယထာ ကထံ ဝိယ
ရာဇညာတိ။ ဣမ မေ ဘော ကဿပ ပုရိသာ စောရံ အာဂုစာရိ ဂဟေတွာ
ဒဿေန္တိ “အယံ တေ ဘန္တေ စောရော အာဂုစာရိ၊ ဣမဿ ယံ ဣစ္ဆသိ၊ တံ ဒဏ္ဍံ
ပဏေဟိ”တိ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “တေန ဟိ ဘော ဣမဿ ပုရိသဿ ဆဝိ”

၁-ဝါယောသဟဂတော (သျှာ)

၂-ဝိပါကောတိ။ ပဌမဘာဏဝါရံ (သျှာ)

ဆိန္ဒထ၊ အပ္ပေဝ နာမဿ ဇီဝံ ပဿေယျာမာ”တိ။ တေ တဿ ပုရိသဿ ဆဝိံ ဆိန္ဒန္တိ၊ နေဝဿ မယံ ဇီဝံ ပဿာမ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “တေန ဟိ ဘော ဣမဿ ပုရိသဿ စမ္ပံ ဆိန္ဒထ၊ မံသံ ဆိန္ဒထ၊ နှာရုံ ဆိန္ဒထ၊ အဋ္ဌိံ ဆိန္ဒထ၊ အဋ္ဌိမိဉ္စံ ဆိန္ဒထ၊ အပ္ပေဝ နာမဿ ဇီဝံ ပဿေယျာမာ”တိ။ တေ တဿ ပုရိသဿ အဋ္ဌိမိဉ္စံ ဆိန္ဒန္တိ၊ နေဝဿ မယံ ဇီဝံ ပဿေယျာမ။ အယံပိ ခေါ ဘော ကဿပ ပရိယာယော၊ ယေန မေ ပရိယာယေန ဧဝံ ဟောတိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။

(၁၀) အဂ္ဂိကဇဠိလဥပမာ

၄၂၈။ တေန ဟိ ရာဇဉေ ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ။ ဥပမာယ မိခေကဇ္ဇေ ဝိညူ၊ ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ရာဇဉေ အညတရော အဂ္ဂိကော ဇဠိလော အရညာယတနေ ပဏ္ဏကုဋိယာ သမ္ပတိံ။ အထ ခေါ ရာဇဉေ အညတရော ဇနပဒေ သတ္ထော^၁ ဝုဋ္ဌာသိ။ အထ ခေါ သော သတ္ထော^၂ တဿ အဂ္ဂိကဿ ဇဠိလဿ အဿမဿ သာမန္တာ ဧကရတ္ထိံ ဝသိတွာ ပက္ကာမိ။ အထ ခေါ ရာဇဉေ တဿ အဂ္ဂိကဿ ဇဠိလဿ ဧတဒဟောသိ “ယံနုနာဟံ ယေန သော သတ္ထဝါသော တေနပသင်္ကမေယျံ၊ အပ္ပေဝ နာမေတ္ထ ကိဉ္စိ ဥပကရဏံ အဓိဂစ္ဆေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ သော အဂ္ဂိကော ဇဠိလော ကာလဿေဝ ဝုဋ္ဌာယ ယေန သော သတ္ထဝါသော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အဒ္ဓသ တသ္မိံ သတ္ထဝါသေ ဒဟရံ ကုမာရံ မန္တံ ဥတ္တာနသေယျကံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္မာနဿ ဧတဒဟောသိ “န ခေါ မေ တံ ပတိရူပံ ယံ မေ ပေက္ခမာနဿ မနဿဘူတော ကာလင်္ကရေယျ၊ ယံနုနာဟံ ဣမံ ဒါရကံ အဿမံ နေတွာ အာပါဒေယျံ ပေါသေယျံ ဝဇေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ သော အဂ္ဂိကော ဇဠိလော တံ ဒါရကံ အဿမံ နေတွာ အာပါဒေသိ ပေါသေသိ ဝဇေသိ။ ယဒါ သော ဒါရကော ဒသဝဿုဒ္ဓေသိကော ဝါ ဟောတိ^၃ ဒွါဒသဝဿုဒ္ဓေသိကော ဝါ။ အထ ခေါ တဿ အဂ္ဂိကဿ ဇဠိလဿ ဇနပဒေ ကိဉ္စိဒေဝ ကရဏီယံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ အထ ခေါ သော အဂ္ဂိကော ဇဠိလော တံ ဒါရကံ ဧတဒဝေါစ “ဣစ္ဆာမဟံ တာတ ဇနပဒံ^၄ ဂန္တု၊ အဂ္ဂိံ တာတ ပရိစရေယျာသိ၊ မာ စ တေ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယိ၊ သစေ စ တေ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယေယျ၊ အယံ ဝါသိ ဣမာနိ ကဋ္ဌာနိ ဣဒံ အရဏိသဟိတံ၊ အဂ္ဂိံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ

၁-ဝသတိ (သီ၊ဣ)

၂-သတ္ထဝါသော (သျာ)

၃-အဟောသိ (?)

၂-သတ္ထော ဇနပဒပဒေသာ(သီ)၊ ဇနပဒေါ

သတ္ထဝါသော (သျာ)၊ ဇနပဒပဒေသော(ဣ)

၅-နဂရံ (က)

အဂ္ဂိ ပရိစရေယျာသီ”တိ။ အထ ခေါ သော အဂ္ဂိကော ဇဠိလော တံ ဒါရကံ ဧဝံ အနုသာသိတွာ နေပဒံ အဂမာသိ။ တဿ ခိဉ္စာပသုတဿ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယိ။

အထ ခေါ တဿ ဒါရကဿ ဧတဒဟောသိ “ပိတာ ခေါ မံ ဧဝံ အဝစ ‘အဂ္ဂိ တာတ ပရိစရေယျာသိ၊ မာ စ တေ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယိ၊ သစေ စ တေ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယေယျ၊ အယံ ဝါသီ ဣမာနိ ကဋ္ဌာနိ ဣဒံ အရဏိသဟိတံ၊ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗတ္တေတွာ အဂ္ဂိ ပရိစရေယျာသီ’တိ၊ ယံနူနာဟံ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗတ္တေတွာ အဂ္ဂိ ပရိစရေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ သော ဒါရကော အရဏိသဟိတံ ဝါသိယာ တစ္ဆိ “အပ္ပေဝ နာမ အဂ္ဂိ အဓိဂစ္ဆေယျ”န္တိ။ နေဝ သော အဂ္ဂိ အဓိဂစ္ဆိ။ အရဏိသဟိတံ ဒွိဓာ ဖာလေသိ၊ တိဓာ ဖာလေသိ၊ စတုဓာ ဖာလေသိ၊ ပဉ္စဓာ ဖာလေသိ၊ ဒသဓာ ဖာလေသိ၊ သတဓာ ဖာလေသိ၊ သကလိကံ သကလိကံ အကာသိ၊ သကလိကံ သကလိကံ ကရိတွာ ဥဒုက္ခလေ ကောဋ္ဌေသိ၊ ဥဒုက္ခလေ ကောဋ္ဌေတွာ မဟာဝါတေ ဩပုနိ” “အပ္ပေဝ နာမ အဂ္ဂိ အဓိဂစ္ဆေယျ”န္တိ။ နေဝ သော အဂ္ဂိ အဓိဂစ္ဆိ။

အထ ခေါ သော အဂ္ဂိကော ဇဠိလော နေပဒေ တံ ကရဏိယံ တီရေတွာ ယေန သကော အဿမော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ဒါရကံ ဧတဒဝေါစ “ကစ္ဆိ တေ တာတ အဂ္ဂိ န နိဗ္ဗုတော”တိ။ ဣဓ မေ တာတ ခိဉ္စာပသုတဿ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယိ၊ တဿ မေ ဧတဒဟောသိ “ပိတာ ခေါ မံ ဧဝံ အဝစ ‘အဂ္ဂိ တာတ ပရိစရေယျာသိ၊ မာ စ တေ တာတ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယိ၊ သစေ စ တေ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယေယျ၊ အယံ ဝါသီ ဣမာနိ ကဋ္ဌာနိ ဣဒံ အရဏိသဟိတံ၊ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗတ္တေတွာ အဂ္ဂိ ပရိစရေယျာသီ’တိ။ ယံနူနာဟံ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗတ္တေတွာ အဂ္ဂိ ပရိစရေယျ”န္တိ။ အထ ခွါဟံ တာတ အရဏိသဟိတံ ဝါသိယာ တစ္ဆိ “အပ္ပေဝ နာမ အဂ္ဂိ အဓိဂစ္ဆေယျ”န္တိ။ နေဝါဟံ အဂ္ဂိ အဓိဂစ္ဆိ။ အရဏိသဟိတံ ဒွိဓာ ဖာလေသိ၊ တိဓာ ဖာလေသိ၊ စတုဓာ ဖာလေသိ၊ ပဉ္စဓာ ဖာလေသိ၊ ဒသဓာ ဖာလေသိ၊ သတဓာ ဖာလေသိ၊ သကလိကံ သကလိကံ အကာသိ၊ သကလိကံ သကလိကံ ကရိတွာ ဥဒုက္ခလေ ကောဋ္ဌေသိ၊ ဥဒုက္ခလေ ကောဋ္ဌေတွာ မဟာဝါတေ ဩပုနိ “အပ္ပေဝ နာမ အဂ္ဂိ အဓိဂစ္ဆေယျ”န္တိ။ နေဝါဟံ အဂ္ဂိ အဓိဂစ္ဆိန္တိ။ အထ ခေါ တဿ အဂ္ဂိကဿ ဇဠိလဿ ဧတဒဟောသိ “ယာဝ ဖာလော အယံ ဒါရကော အဗျတ္တော၊ ကထံ ဟိ နာမ အယောနိသော အဂ္ဂိ ဂဝေသိဿတီ”တိ။ တဿ ပေက္ခမာနဿ အရဏိသဟိတံ ဂဟေတွာ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗတ္တေတွာ တံ ဒါရကံ

ဧတဒေါစ “ဧဝံ ခေါ တာတ အဂ္ဂိ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗော၊ န တွေဝ ယထာ တံ ဗာလော အဗျတ္တော အယောနိသော အဂ္ဂိ ဂဝေသီ”တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ တံ ရာဇည ဗာလော အဗျတ္တော အယောနိသော ပရလောကံ ဂဝေသိဿသိ။ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ ရာဇည ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ ရာဇည ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မာ တေ အဟောသိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။

၄၂၉။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဧဝမာဟ၊ အထ ခေါ နေဝါဟံ သက္ကောမိ ဣဒံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ပဋိနိဿဇ္ဇိတုံ။ ရာဇာပိ မံ ပသေနဒိ ကောသလော ဇာနာတိ တိရောရာဇာနောပိ “ပါယာသိ ရာဇညော ဧဝံဝါဒီ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ‘ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ သြပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ခဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော’တိ”။ သစာဟံ ဘော ကဿပ ဣဒံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ပဋိနိဿဇ္ဇိဿာမိ၊ ဘဝိဿန္တိ မေ ဝတ္တာရော “ယာဝ ဗာလော ပါယာသိ ရာဇညော အဗျတ္တော ဒုဂ္ဂဟိတဂါဟီ”တိ။ ကောပေနပိ နံ ဟရိဿာမိ၊ မက္ခေနပိ နံ ဟရိဿာမိ၊ ပလာသေနပိ နံ ဟရိဿာမိတိ။

(၁၁) ခန္ဓသတ္တဝါဟဉ္ဇပမာ

၄၃၀။ တေန ဟိ ရာဇည ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ၊ ဥပမာယ မိဓေကဇ္ဈေ ဝိည။ ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ရာဇည မဟာသကဋ္ဌ-သတ္တော သကဋ္ဌသဟဿံ ပုရတ္ထိမာ ဇေနပဒါ ပစ္ဆိမံ ဇေနပဒံ အဂမာသိ၊ သော ယေန ယေန ဂစ္ဆိ၊ ခိပ္ပယေဝ ပရိယာဒိယတိ တိဏကဋ္ဌောဒကံ ဟရိတကပဏ္ဏံ။ တသ္မိံ ခေါ ပန သတ္တေ ဒွေ သတ္တဝါဟာ အဟေသုံ ဧကော ပဉ္စန္ဒံ သကဋ္ဌ-သတာနံ၊ ဧကော ပဉ္စန္ဒံ သကဋ္ဌသတာနံ။ အထ ခေါ တေသံ သတ္တဝါဟာနံ ဧတဒဟောသိ “အယံ ခေါ မဟာသကဋ္ဌသတ္တော သကဋ္ဌသဟဿံ၊ တေ မယံ ယေန ယေန ဂစ္ဆာမ၊ ခိပ္ပမေဝ ပရိယာဒိယတိ တိဏကဋ္ဌောဒကံ ဟရိတကပဏ္ဏံ။ ယံနူန မယံ ဣမံ သတ္ထံ ဒွိဓာ ဝိဘဇေယျာမ ဧကတော ပဉ္စ သကဋ္ဌသတာနိ ဧကတော ပဉ္စ သကဋ္ဌသတာနိ”တိ။ တေ တံ သတ္ထံ ဒွိဓာ ဝိဘဇိသု^၁ ဧကတော ပဉ္စ သကဋ္ဌသတာနိ ဧကတော ပဉ္စ သကဋ္ဌသတာနိ။ ဧကော သတ္တဝါဟော ဗဟုံ တိဏဉ္စ ကဋ္ဌဉ္စ ဥဒကဉ္စ အာရောပေတွာ သတ္ထံ ပယာပေသိ^၂။ ဒွိဟတိဟ-ပယာတော ခေါ ပန သော သတ္တော အဒ္ဓသ ပုရိသံ ကာဠံ လောဟိတက္ကံ^၃ သန္နဒ္ဓကလာပံ^၄ ကုမုဒမာလိ^၅ အလ္လဝတ္ထံ အလ္လကေသံ ကဒ္ဓမမက္ခိတေဟိ

၁-ဝိဘဇေသုံ (က)
၃-လောဟိတက္ကံ (သျှာ)

၂-ပါယာပေသိ (သီ၊ဣ)
၄-အာသန္နဒ္ဓကလာပံ (သျှာ)

စက္ကေဟိ ဘဒြေန ရထေန ပဋိပထံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဒိသွာ ဧတဒဝေါစ “ကုတော ဘော အာဂစ္ဆသီ”တိ။ အမုကမ္မာ ဇနပဒါတိ။ “ကုဟိ ဂမိဿသီ”တိ။ အမုကံ နာမ ဇနပဒန္တိ။ “ကစ္စိ ဘော ပုရတော ကန္တာရေ မဟာမေဃော အဘိပ္ပုဂ္ဂေဋ္ဌော”တိ။ ဧဝံ ဘော ပုရတော ကန္တာရေ မဟာမေဃော အဘိပ္ပုဂ္ဂေဋ္ဌော၊ အာသိတ္တောဒကာနိ ဝဋ္ဋုမာနိ၊ ဗဟု တိဏဉ္စ ကဋ္ဌဉ္စ ဥဒကဉ္စ၊ ဆဉ္စေယ ဘော ပုရာဏာနိ တိဏာနိ ကဋ္ဌာနိ ဥဒကာနိ၊ လဟုဘာရေဟိ သကဋေဟိ သီဃံ သီဃံ ဂစ္ဆေယ၊ မာ ယောဂ္ဂါနိ ကိလမိတ္တာတိ။

အထ ခေါ သော သတ္ထဝါဟော သတ္ထိကော အာမန္တေသိ “အယံ ဘော ပုရိသော ဧဝမာဟ ‘ပုရတော ကန္တာရေ မဟာမေဃော အဘိပ္ပုဂ္ဂေဋ္ဌော၊ အာသိတ္တောဒကာနိ ဝဋ္ဋုမာနိ၊ ဗဟု တိဏဉ္စ ကဋ္ဌဉ္စ ဥဒကဉ္စ၊ ဆဉ္စေယ ဘော ပုရာဏာနိ တိဏာနိ ကဋ္ဌာနိ ဥဒကာနိ၊ လဟုဘာရေဟိ သကဋေဟိ သီဃံ သီဃံ ဂစ္ဆေယ၊ မာ ယောဂ္ဂါနိ ကိလမိတ္တာ’တိ”။ ဆဉ္စေယ ဘော ပုရာဏာနိ တိဏာနိ ကဋ္ဌာနိ ဥဒကာနိ၊ လဟုဘာရေဟိ သကဋေဟိ သတ္ထံ ပယာပေထာတိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ တေ သတ္ထိကာ တဿ သတ္ထဝါဟဿ ပဋိသုတွာ ဆဉ္စေတွာ ပုရာဏာနိ တိဏာနိ ကဋ္ဌာနိ ဥဒကာနိ လဟုဘာရေဟိ သကဋေဟိ သတ္ထံ ပယာပေသုံ။ တေ ပဌမေပိ သတ္ထဝါသေ န အဒ္ဒသံသု တိဏံ ဝါ ကဋ္ဌံ ဝါ ဥဒကံ ဝါ။ ဒုတိယေပိ သတ္ထဝါသေ။ တတိယေပိ သတ္ထဝါသေ။ စတုတ္ထေပိ သတ္ထဝါသေ။ ပဉ္စမေပိ သတ္ထဝါသေ။ ဆဋ္ဌေပိ သတ္ထဝါသေ။ သတ္တမေပိ သတ္ထဝါသေ န အဒ္ဒသံသု တိဏံ ဝါ ကဋ္ဌံ ဝါ ဥဒကံ ဝါ၊ သဗ္ဗေဝ အနယဗျသနံ အာပဇ္ဇိသု။ ယေ စ တသ္မိံ သတ္ထေ အဟေသုံ မနုဿာ ဝါ ပသူ ဝါ၊ သဗ္ဗေ သော ယက္ခော အမနုဿော ဘက္ခေသိ။ အဋ္ဌိကာနေဝ သေသာနိ။

ယဒါ အညာသိ ဒုတိယော သတ္ထဝါဟော “ဗဟုနိက္ခန္တော ခေါ ဘော ဒါနိ သော သတ္ထော”တိ။ ဗဟုံ တိဏဉ္စ ကဋ္ဌဉ္စ ဥဒကဉ္စ အာရောပေတွာ သတ္ထံ ပယာပေသိ။ ဒွိဟတိဟပယာတော ခေါ ပန သော သတ္ထော အဒ္ဒသ ပုရိသံ ကာဠိ လောဟိတက္ခံ သန္နဒ္ဓကလာပံ ကုမုဒမာလိံ အလ္လဝတ္ထံ အလ္လကေသံ ကဒ္ဒမမက္ခိတေဟိ စက္ကေဟိ ဘဒြေန ရထေန ပဋိပထံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဒိသွာ ဧတဒဝေါစ “ကုတော ဘော အာဂစ္ဆသီ”တိ။ အမုကမ္မာ ဇနပဒါတိ။ “ကုဟိ ဂမိဿသီ”တိ။ အမုကံ နာမ ဇနပဒန္တိ။ “ကစ္စိ ဘော ပုရတော ကန္တာရေ မဟာမေဃော အဘိပ္ပုဂ္ဂေဋ္ဌော”တိ။ ဧဝံ ဘော ပုရတော ကန္တာရေ မဟာမေဃော အဘိပ္ပုဂ္ဂေဋ္ဌော၊ အာသိတ္တောဒကာနိ ဝဋ္ဋုမာနိ၊ ဗဟု တိဏဉ္စ ကဋ္ဌဉ္စ ဥဒကဉ္စ၊

ဆဇ္ဈေယ ဘော ပုရာဏာနိ တိဏာနိ ကဋ္ဌာနိ ဥဒကာနိ၊ လဟုဘာရေဟိ သကဋ္ဌေဟိ သီဃံ သီဃံ ဂစ္ဆေယ၊ မာ ယောဂ္ဂါနိ ကိလမိတ္တာတိ။

အထ ခေါ သော သတ္တဝါဟော သတ္တိကေ အာမန္တေသိ “အယံ ဘော ပုရိသော ဧဝမာဟ ‘ပုရတော ကန္တာရေ မဟာမေဃော အဘိပ္ပုဋ္ဌော၊ အာသိတ္တောဒကာနိ ဝဋ္ဋုမာနိ၊ ဗဟု တိဏဉ္စ ကဋ္ဌဉ္စ ဥဒကဉ္စ၊ ဆဇ္ဈေယ ဘော ပုရာဏာနိ တိဏာနိ ကဋ္ဌာနိ ဥဒကာနိ၊ လဟုဘာရေဟိ သကဋ္ဌေဟိ သီဃံ သီဃံ ဂစ္ဆေယ၊ မာ ယောဂ္ဂါနိ ကိလမိတ္တာ’တိ။ အယံ ဘော ပုရိသော နေဝ အမှာကံ မိတ္တော၊ န ဉှတိသာလောဟိတော၊ ကထံ မယံ ဣမဿ သဒ္ဓါယ ဂမိဿာမ။ န ဝေါ ဆဇ္ဈေတဗ္ဗာနိ ပုရာဏာနိ တိဏာနိ ကဋ္ဌာနိ ဥဒကာနိ၊ ယထာဘတေန ဘဏ္ဍေန သတ္တံ ပယာပေထ။ န နော ပုရာဏံ ဆဇ္ဈဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ တေ သတ္တိကာ တဿ သတ္တဝါဟဿ ပဋိဿုတွာ ယထာဘတေန ဘဏ္ဍေန သတ္တံ ပယာပေသုံ။ တေ ပဌမေပိ သတ္တဝါသေ န အဒ္ဓသံသု တိဏံ ဝါ ကဋ္ဌံ ဝါ ဥဒကံ ဝါ။ ဒုတိယေပိ သတ္တဝါသေ။ တတိယေပိ သတ္တဝါသေ။ စတုတ္ထေပိ သတ္တဝါသေ။ ပဉ္စမေပိ သတ္တဝါသေ။ ဆဋ္ဌေပိ သတ္တဝါသေ။ သတ္တမေပိ သတ္တဝါသေ န အဒ္ဓသံသု တိဏံ ဝါ ကဋ္ဌံ ဝါ ဥဒကံ ဝါ။ တဉ္စ သတ္တံ အဒ္ဓသံသု အနယဗျသနံ အာပန္နံ။ ယေ စ တသ္မိံ သတ္တေပိ အဟေသုံ မနဿာ ဝါ ပဿူ ဝါ၊ တေသဉ္စ အဋ္ဌိကာနေဝ အဒ္ဓသံသု တေန ယက္ခေန အမနဿေန ဘက္ခိတာနံ။

အထ ခေါ သော သတ္တဝါဟော သတ္တိကေ အာမန္တေသိ “အယံ ခေါ ဘော သတ္တော အနယဗျသနံ အာပန္နော၊ ယထာ တံ တေန ဗာလေန သတ္တဝါဟေန ပရိဏာယကေန။ တေန ဟိ ဘော ယာနမှာကံ သတ္တေ အပ္ပသာရာနိ ပဏိယာနိ၊ တာနိ ဆဇ္ဈေတွာ၊ ယာနိ ဣမသ္မိံ သတ္တေ မဟာသာရာနိ ပဏိယာနိ၊ တာနိ အာဒိယထာ”တိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ တေ သတ္တိကာ တဿ သတ္တဝါဟဿ ပဋိဿုတွာ ယာနိ သကသ္မိံ သတ္တေ အပ္ပသာရာနိ ပဏိယာနိ၊ တာနိ ဆဇ္ဈေတွာ ယာနိ တသ္မိံ သတ္တေ မဟာသာရာနိ ပဏိယာနိ၊ တာနိ အာဒိယိတွာ သောတ္တိနာ တံ ကန္တာရံ နိတ္ထရိသု၊ ယထာ တံ ပဏ္ဍိတေန သတ္တဝါဟေန ပရိဏာယကေန။ ဧဝမေဝ ခေါ တံ ရာဇဉေ ဗာလော အဗျတ္တော အနယဗျသနံ အာပဇ္ဇိဿသိ အယောနိသော ပရလောကံ ဂဝေသန္တော သေယျထာပိ သော ပုရိမော သတ္တဝါဟော။ ယေပိ တဝံ^၁ သောတဗ္ဗံ သဒ္ဓါတဗ္ဗံ^၂ မညိဿန္တိ၊ တေပိ အနယဗျသနံ အာပဇ္ဇိဿန္တိ သေယျထာပိ တေ သတ္တိကာ။ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ

ရာဇညေ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ ရာဇညေ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မာ တေ အဟောသိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။

၄၃၁။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဧဝမာဟ၊ အထ ခေါ နေဝါဟံ သက္ကောမိ ဣဒံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ပဋိနိဿဇ္ဇိတုံ။ ရာဇာပိ မံ ပသေနဒိ ကောသလော ဇာနာတိ တိရောရာဇာနောပိ “ပါယာသိ ရာဇညော ဧဝံဝါဒီ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ‘ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော။ပ။ ဝိပါကော’တိ”။ သစာဟံ ဘော ကဿပ ဣဒံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ပဋိနိဿဇ္ဇိဿာမိ၊ ဘဝိဿန္တိ မေ ဝတ္တာရော “ယာဝ ဗာလော ပါယာသိ ရာဇညော အဗျတ္တာ ဒုဂ္ဂဟိတဂါဟီ”တိ။ ကောပေနပိ နံ ဟရိဿာမိ၊ မက္ခေနပိ နံ ဟရိဿာမိ၊ ပလာသေနပိ နံ ဟရိဿာမိတိ။

(၁၂) ဂူထဘာရိကဥပမာ

၄၃၂။ တေန ဟိ ရာဇညေ ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ၊ ဥပမာယ မိဓေကဇ္ဇေ ဝိညူ ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ရာဇညေ အညတရော သူကရ- ပေါသကော ပုရိသော သကမ္မာ ဂါမာ အညံ ဂါမံ အဂမာသိ၊ တတ္ထ အဒ္ဓသ ပဟူတံ သုက္ခဂူထံ ဆဉ္စိတံ။ ဒိသ္မာနဿ ဧတဒဟောသိ “အယံ ခေါ ပဟူတော သုက္ခဂူထော ဆဉ္စိတော၊ မမ စ သူကရဘတ္တံ^၁၊ ယံနုနာဟံ ဣတော သုက္ခဂူထံ ဟရေယျ”န္တိ။ သော ဥတ္တရာသင်္ဂံ ပတ္တရိတွာ ပဟူတံ သုက္ခဂူထံ အာကိရိတွာ ဘတ္ထိကံ ဗန္ဓိတွာ သီသေ ဥဗ္ဗာဟေတွာ^၂ အဂမာသိ။ တဿ အန္တရာမဂ္ဂေ မဟာအကာလမေဃော ပါဝသိ။ သော ဥဠရန္တံ ပဠရန္တံ ယာဝ အဂ္ဂနခါ ဂူထေန မက္ခိတော ဂူထဘာရံ အာဒါယ အဂမာသိ။ တမေနံ မနုဿာ ဒိသ္မာ ဧဝမာဟံသု “ကစ္စိနော တံ ဘဏေ ဥမ္မတ္တာ ကစ္စိ ဝိစေတော၊ ကထံ ဟိ နာမ ဥဠရန္တံ ပဠရန္တံ ယာဝ အဂ္ဂနခါ ဂူထေန မက္ခိတော ဂူထဘာရံ ဟရိဿသီ”တိ။ တုမေ ခွေတ္တ ဘဏေ ဥမ္မတ္တာ တုမေ ဝိစေတော၊ တထာ ဟိ ပန မေ သူကရဘတ္တန္တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ တံ ရာဇညေ ဂူထဘာရိကူပမော^၃ မညေ ပဋိဘာသိ။ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ ရာဇညေ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ ရာဇညေ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မာ တေ အဟောသိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။

၄၃၃။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဧဝမာဟ၊ အထ ခေါ နေဝါဟံ သက္ကောမိ ဣဒံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ပဋိနိဿဇ္ဇိတုံ။ ရာဇာပိ မံ ပသေနဒိ ကောသလော ဇာနာတိ တိရောရာဇာနောပိ “ပါယာသိ ရာဇညော ဧဝံဝါဒီ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ‘ဣတိပိ

၁-သူကရာနံ ဘက္ခော (သျှာ) ၂-ဥစ္စာရောပေတွာ (က-သီ၊က) ၃-ဂူထဟာရိကူပမော (သီ၊ဣ)

နတ္ထိ ပရော လောကော။ပ။ ဝိပါကော'တိ"။ သစာဟံ ဘော ကဿပ ဣဒံ ပါပကံ
ဒိဋ္ဌိဂတံ ပဋိနိဿန္တိဿာမိ၊ ဘဝိဿန္တိ မေ ဝတ္တာရော "ယာဝ ဗာလော
ပါယာသိ ရာဇညော အဗျတ္တော ဒုဂ္ဂဟိတဂါဟိ"တိ။ ကောပေနပိ နံ ဟရိဿာမိ၊
မက္ခေနပိ နံ ဟရိဿာမိ၊ ပလာသေနပိ နံ ဟရိဿာမိတိ။

(၁၃) အက္ခရတ္တကဥပမာ

၄၃၄။ တေန ဟိ ရာဇည ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ၊ ဥပမာယ မိဓေကစ္စေ
ဝိညူ ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ရာဇည ဒွေ အက္ခရတ္တာ
အက္ခေဟိ ဒိဗ္ဗိသု။ ဧကော အက္ခရတ္တော အာဂတာဂတံ ကလိံ ဂိလတိ။
အဒ္ဓသာ ခေါ ဒုတိယော အက္ခရတ္တော တံ အက္ခရတ္တံ အာဂတာဂတံ ကလိံ
ဂိလန္တိ၊ ဒိသ္မာ တံ အက္ခရတ္တံ ဧတဒေါစ "တွံ ခေါ သမ္မ ဧကန္တိကေန ဇိနာသိ၊
ဒေဟိ မေ သမ္မ အက္ခေ ပဇောဟိဿာမိ"တိ။ "ဧဝံ သမ္မာ"တိ ခေါ သော
အက္ခရတ္တော တဿ အက္ခရတ္တဿ အက္ခေ ပါဒါသိ။ အထ ခေါ သော
အက္ခရတ္တော အက္ခေ ဝိသေန ပရိဘာဝေတွာ တံ အက္ခရတ္တံ ဧတဒေါစ "ဧဟိ
ခေါ သမ္မ အက္ခေဟိ ဒိဗ္ဗိဿာမာ"တိ။ "ဧဝံ သမ္မာ"တိ ခေါ သော အက္ခရတ္တော
တဿ အက္ခရတ္တဿ ပစ္စယောသိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ တေ အက္ခရတ္တာ အက္ခေဟိ
ဒိဗ္ဗိသု။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ သော အက္ခရတ္တော အာဂတာဂတံ ကလိံ ဂိလတိ။
အဒ္ဓသာ ခေါ ဒုတိယော အက္ခရတ္တော တံ အက္ခရတ္တံ ဒုတိယမ္ပိ အာဂတာဂတံ
ကလိံ ဂိလန္တိ၊ ဒိသ္မာ တံ အက္ခရတ္တံ ဧတဒေါစ—

“လိတ္တံ ပရမေန တေသော၊ ဂိလမက္ခံ ပုရိသော န ဗုဇ္ဈတိ။

ဂိလ ရေ ဂိလ ပါပရတ္တကံ၊ ပစ္စာ တေ ကဇ္ဈကံ ဘဝိဿတိ”တိ။

ဧဝမေဝ ခေါ တွံ ရာဇည အက္ခရတ္တကူပမော မညေ ပဋိဘာသိ။
ပဋိနိဿန္တေတံ ရာဇည ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ပဋိနိဿန္တေတံ ရာဇည ပါပကံ
ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မာ တေ အဟောသိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။

၄၃၅။ ကိဉ္ဇာပိ ဘဝံ ကဿပေါ ဧဝမာဟ၊ အထ ခေါ နေဝါဟံ သက္ကောမိ
ဣဒံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ပဋိနိဿန္တိတုံ။ ရာဇာပိ မံ ပသေနဒိ ကောသလော
ဇာနာတိ တိရောရာဇာနောပိ “ပါယာသိ ရာဇညော ဧဝံဝါဒီ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ‘ဣတိပိ
နတ္ထိ ပရော လောကော။ပ။ ဝိပါကော'တိ”။ သစာဟံ ဘော ကဿပ ဣဒံ ပါပကံ

ဒိဋ္ဌိဂတံ ပဋိနိဿန္တိဿာမိ၊ ဘဝိဿန္တိ မေ ဝတ္တာရော “ယာဝ ဗာလော ပါယာသိ ရာဇညော အဗျတ္တော ဒုဂ္ဂဟိတဂါဟီ”တိ။ ကောပေနပိ နံ ဟရိဿာမိ၊ မက္ခေနပိ နံ ဟရိဿာမိ၊ ပလာသေနပိ နံ ဟရိဿာမိတိ။

(၁၄) သာဏဘာရိကဥပမာ

၄၃၆။ တေန ဟိ ရာဇညေ ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ၊ ဥပမာယ မိဓေကစ္ဆေ ဝိညူ၊ ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ရာဇညေ အညတရော နေပဒေါ ဝုဋ္ဌာသိ။ အထ ခေါ သဟာယကော သဟာယကံ အာမန္တေသိ “အာယာမ သမ္ပ ယေန သော နေပဒေါ တေနပသင်္ကမိဿာမ၊ အပ္ပေဝ နာမေတ္ထ ကိဉ္စိ ဓနံ အဓိဂစ္ဆေယျာမာ”တိ။ “ဧဝံ သမ္မာ”တိ ခေါ သဟာယကော သဟာယကဿ ပစ္စသောသိ။ တေ ယေန သော နေပဒေါ၊ ယေန အညတရံ ဂါမပဋ္ဌံ တေနပသင်္ကမိသု၊ တတ္ထ အဒ္ဓသံသု ပဟူတံ သာဏံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္မာ သဟာယကော သဟာယကံ အာမန္တေသိ “ဣဒံ ခေါ သမ္ပ ပဟူတံ သာဏံ ဆဉ္စိတံ၊ တေန ဟိ သမ္ပ တွဉ္စ သာဏဘာရံ ဗန္ဓ၊ အဟဉ္စ သာဏဘာရံ ဗန္ဓိဿာမိ၊ ဥဘော သာဏဘာရံ အာဒါယ ဂမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ သမ္မာ”တိ ခေါ သဟာယကော သဟာယကဿ ပဋိသုတ္တာ သာဏဘာရံ ဗန္ဓိတွာ တေ ဥဘော သာဏဘာရံ အာဒါယ ယေန အညတရံ ဂါမပဋ္ဌံ တေနပသင်္ကမိသု။ တတ္ထ အဒ္ဓသံသု ပဟူတံ သာဏသုတ္တံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသ္မာ သဟာယကော သဟာယကံ အာမန္တေသိ “ယဿ ခေါ သမ္ပ အတ္တာယ ဣစ္ဆေယျာမ သာဏံ၊ ဣဒံ ပဟူတံ သာဏသုတ္တံ ဆဉ္စိတံ၊ တေန ဟိ သမ္ပ တွဉ္စ သာဏဘာရံ ဆဉ္စေဟိ၊ အဟဉ္စ သာဏဘာရံ ဆဉ္စေဿာမိ၊ ဥဘော သာဏသုတ္တဘာရံ အာဒါယ ဂမိဿာမာ”တိ။ အယံ ခေါ မေ သမ္ပ သာဏဘာရော ဒူရာဘတော စ သုသန္နဒ္ဓေါ စ၊ အလံ မေ တွံ ပဇာနာဟီတိ။ အထ ခေါ သော သဟာယကော သာဏဘာရံ ဆဉ္စေတွာ သာဏသုတ္တဘာရံ အာဒိယိ။

တေ ယေန အညတရံ ဂါမပဋ္ဌံ တေနပသင်္ကမိသု။ တတ္ထ အဒ္ဓသံသု ပဟူတာ သာဏိယော ဆဉ္စိတာ၊ ဒိသ္မာ သဟာယကော သဟာယကံ အာမန္တေသိ “ယဿ ခေါ သမ္ပ အတ္တာယ ဣစ္ဆေယျာမ သာဏံ ဝါ သာဏသုတ္တံ ဝါ၊ ဣမာ ပဟူတာ သာဏိယော ဆဉ္စိတာ၊ တေန ဟိ သမ္ပ တွဉ္စ သာဏဘာရံ ဆဉ္စေဟိ၊ အဟဉ္စ သာဏသုတ္တဘာရံ ဆဉ္စေဿာမိ၊ ဥဘော သာဏိဘာရံ အာဒါယ

ဂမိဿာမာ”တိ။ အယံ ခေါ မေ သမ္မ သာဏဘာရော ဒူရာဘတော စ သုသန္နဒွေ၊ စ၊ အလံ မေ တံ ပဇာနာဟိတိ။ အထ ခေါ သော သဟာယကော သာဏသုတ္တဘာရံ ဆဉ္စေတွာ သာဏိဘာရံ အာဒိယိ။

တေ ယေန အညတရံ ဂါမပဋ္ဌံ တေနပသင်္ကမိံသု။ တတ္ထ အဒ္ဓသံသု ပဟူတံ ခေါမံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသွာ။ပ။ ပဟူတံ ခေါမသုတ္တံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသွာ။ ပဟူတံ ခေါမဒုဿံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသွာ။ ပဟူတံ ကပ္ပါသံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသွာ။ ပဟူတံ ကပ္ပါသိက- သုတ္တံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသွာ။ ပဟူတံ ကပ္ပါသိကဒုဿံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသွာ။ ပဟူတံ အယံ^၁ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသွာ။ ပဟူတံ လောဟံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသွာ။ ပဟူတံ တိပုံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသွာ။ ပဟူတံ သီသံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသွာ။ ပဟူတံ သဇ္ဈ^၂ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသွာ။ ပဟူတံ သုဝဏ္ဏံ ဆဉ္စိတံ၊ ဒိသွာ သဟာယကော သဟာယကံ အာမန္တေသိ “ယဿ ခေါ သမ္မ အတ္ထာယ ဣစ္ဆေယျာမ သာဏံ ဝါ သာဏသုတ္တံ ဝါ သာဏိယော ဝါ ခေါမံ ဝါ ခေါမသုတ္တံ ဝါ ခေါမဒုဿံ ဝါ ကပ္ပါသံ ဝါ ကပ္ပါသိကသုတ္တံ ဝါ ကပ္ပါသိကဒုဿံ ဝါ အယံ ဝါ လောဟံ ဝါ တိပုံ ဝါ သီသံ ဝါ သဇ္ဈံ ဝါ။ ဣဒံ ပဟူတံ သုဝဏ္ဏံ ဆဉ္စိတံ။ တေန ဟိ သမ္မ တွဉ္စ သာဏဘာရံ ဆဉ္စေဟိ၊ အဟဉ္စ သဇ္ဈဘာရံ^၃ ဆဉ္စေဿာမိ၊ ဥဘော သုဝဏ္ဏဘာရံ အာဒိယ ဂမိဿာမာ”တိ။ အယံ ခေါ မေ သမ္မ သာဏဘာရော ဒူရာဘတော စ သုသန္နဒွေ၊ စ၊ အလံ မေ တံ ပဇာနာဟိတိ။ အထ ခေါ သော သဟာယကော သဇ္ဈဘာရံ ဆဉ္စေတွာ သုဝဏ္ဏဘာရံ အာဒိယိ။

တေ ယေန သကော ဂါမော တေနပသင်္ကမိံသု၊ တတ္ထ ယော သော သဟာယကော သာဏဘာရံ အာဒိယ အဂမာသိ၊ တဿ နေဝ မာတာ- ပိတရော အဘိနန္ဒိံသု၊ န ပုတ္တဒါရာ အဘိနန္ဒိံသု၊ န မိတ္တာမစ္စာ အဘိနန္ဒိံသု၊ န စ တတောနိဒါနံ သုခံ သောမနဿ အဓိဂစ္ဆိ။ ယော ပန သော သဟာယကော သုဝဏ္ဏဘာရံ အာဒိယ အဂမာသိ၊ တဿ မာတာပိတရောပိ အဘိနန္ဒိံသု၊ ပုတ္တဒါရာပိ အဘိနန္ဒိံသု၊ မိတ္တာမစ္စာပိ အဘိနန္ဒိံသု၊ တတော- နိဒါနဉ္စ သုခံ သောမနဿ အဓိဂစ္ဆိ။ ဧဝမေဝ ခေါ တံ ရာဇဉေ သာဏဘာရိ- ကူပမော မညေ ပဋိဘာသိ။ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ ရာဇဉေ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ ရာဇဉေ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မာ တေ အဟောသိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။

၁-အယသံ (သျာ)

၂-သဇ္ဈံ (သီ၊သျာ၊ဣ)

၃-သဇ္ဈဘာရံ (သီ၊သျာ၊ဣ)

သရဏဂမန

၄၃၇။ ပုရိမေနော အဟံ ဩပမ္ပေန ဘောတော ကဿပဿ အတ္တမနော အဘိရဒ္ဓေါ။ အပိ စာဟံ ဣမာနိ ဝိစိတြာနိ ပဉ္စာပဋိဘာနာနိ သောတုကာမော ဧဝါဟံ ဘဝန္တိ ကဿပံ ပစ္စနီကံ ကာတဗ္ဗံ အမညိဿံ။ အဘိက္ကန္တိ ဘော ကဿပ၊ အဘိက္ကန္တိ ဘော ကဿပ၊ သေယျထာပိ ဘော ကဿပ နိက္ကုဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္တကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ ‘စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ’တိ။ ဧဝမေဝံ ဘောတာ ကဿပေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော၊ ဧသာဟံ ဘော ကဿပ တံ ဘဝန္တိ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ကဿပေါ ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတံ။

ဣစ္ဆာမိ စာဟံ ဘော ကဿပ မဟာယညံ ယဇီတုံ၊ အနုသာသတု မံ ဘဝံ ကဿပေါ ယံ မမဿ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။

ယညကထာ

၄၃၈။ ယထာရူပေ ခေါ ရာဇညေ ယညေ ဂါဝေါ ဝါ ဟညန္တိ၊ အဇ္ဈေကာ ဝါ ဟညန္တိ၊ ကုက္ကုဋ္ဌသူကရာ ဝါ ဟညန္တိ၊ ဝိဝိဓာ ဝါ ပါဏာ သံဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာ စ ဟောန္တိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပိ မိစ္ဆာဝါစာ မိစ္ဆာကမ္မန္တာ မိစ္ဆာအာဇီဝါ မိစ္ဆာဝါယာမာ မိစ္ဆာသတိ မိစ္ဆာသမာဓိ။ ဧဝရူပေါ ခေါ ရာဇညေ ယညော န မဟပ္ပလော ဟောတိ န မဟာနိသံသော န မဟာဇုတိကော န မဟာဝိပ္ပါရော။ သေယျထာပိ ရာဇညေ ကဿကော ဗီဇေနီလံ အာဒါယ ဝနံ ပဝိသေယျ၊ သော တတ္ထ ဒုက္ခေတ္ထေ ဒုဗ္ဗုမေ အဝိဟတခါဏုကဏ္ဍကေ ဗီဇာနိ ပတိဋ္ဌာပေယျ ခဏ္ဍာနိ ပူတိနိ ဝါတာတပဟတာနိ အသာရဒါနိ အသုခသယိတာနိ၊ ဒေဝေါ စ န ကာလေန ကာလံ သမ္မာဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆေယျ။ အပိ န တာနိ ဗီဇာနိ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဋ္ဌိံ^၁ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇေယျ။ ကဿကော ဝါ ဝိပုလံ ဖလံ အဓိဂစ္ဆေယျာတိ။ နော ဟိဒံ^၂ ဘော ကဿပ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ရာဇညေ ယထာရူပေ ယညေ ဂါဝေါ ဝါ ဟညန္တိ၊ အဇ္ဈေကာ ဝါ ဟညန္တိ၊ ကုက္ကုဋ္ဌသူကရာ ဝါ ဟညန္တိ၊ ဝိဝိဓာ ဝါ ပါဏာ သံဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာ စ ဟောန္တိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပိ မိစ္ဆာဝါစာ မိစ္ဆာကမ္မန္တာ မိစ္ဆာအာဇီဝါ မိစ္ဆာဝါယာမာ

၁-ဝိရုဋ္ဌိံ (မောဂ္ဂလ္လာနေ)

၂-န ဧဝံ (သျှာ၊က)

မိစ္ဆာသတိ မိစ္ဆာသမာဓိ။ ဧဝရူပေါ ခေါ ရာဇည ယညော န မဟပ္ပလော
ဟောတိ န မဟာနိသံသော န မဟာဇုတိကော န မဟာဝိပ္ပါရော။

ယထာရူပေ စ ခေါ ရာဇည ယညော နေဝ ဂါဝေါ ဟညန္တိ၊ န အဇ္ဈေကာ
ဟညန္တိ၊ န ကုက္ကုဋ္ဌသူကရာ ဟညန္တိ၊ န ဝိဝိဓာ ဝါ ပါဏာ သံဃာတံ
အာပဇ္ဇန္တိ၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာ စ ဟောန္တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပိ သမ္မာဝါစာ
သမ္မာကမ္မန္တာ သမ္မာအာဇီဝါ သမ္မာဝါယာမာ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။
ဧဝရူပေါ ခေါ ရာဇည ယညော မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော
မဟာဇုတိကော မဟာဝိပ္ပါရော။ သေယျထာပိ ရာဇည ကဿကော ဗီဇနီလံ
အာဒါယ ဝနံ ပဝိသေယျ၊ သော တတ္ထ သုခေတ္တေ သုဘူမေ သုဝိဟတခါဏု-
ကဏ္ဍကေ ဗီဇနိ ပတိဋ္ဌပေယျ အဓဏ္ဍာနိ အပူတိနိ အဝါတာတပဟတာနိ
သာရဒါနိ သုခသယိတာနိ။ ဒေဝေါ စ ကာလေန ကာလံ သမ္မာဓာရံ
အနုပ္ပဝေစ္ဆေယျ။ အပိ န တာနိ ဗီဇနိ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇေယျ။
ကဿကော ဝါ ဝိပုလံ ဖလံ အဓိဂစ္ဆေယျာတိ။ ဧဝံ ဘော ကဿပ။
ဧဝမေဝ ခေါ ရာဇည ယထာရူပေ ယညော နေဝ ဂါဝေါ ဟညန္တိ၊ န
အဇ္ဈေကာ ဟညန္တိ၊ န ကုက္ကုဋ္ဌသူကရာ ဟညန္တိ၊ န ဝိဝိဓာ ဝါ ပါဏာ
သံဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာ စ ဟောန္တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပိ
သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တာ သမ္မာအာဇီဝါ သမ္မာဝါယာမာ သမ္မာသတိ
သမ္မာသမာဓိ။ ဧဝရူပေါ ခေါ ရာဇည ယညော မဟပ္ပလော ဟောတိ
မဟာနိသံသော မဟာဇုတိကော မဟာဝိပ္ပါရောတိ။

ဥတ္တရမာဏဝေတ္ထု၊

၄၃၉။ အထ ခေါ ပါယာသိ ရာဇညော ဒါနံ ပဋ္ဌပေသိ သမဏဗြာဟ္မဏ-
ကပဏဒ္ဓိကဝဏိဗ္ဗကယာစကာနံ။ တသ္မိံ ခေါ ပန ဒါနေ ဧဝရူပံ ဘောဇနံ
ဒီယတိ ကဏာဇကံ ဗိလင်္ဂဒုတိယံ၊ ဓောရကာနိ^၁ စ ဝတ္ထာနိ ဂုဠဝါလကာနိ^၂။
တသ္မိံ ခေါ ပန ဒါနေ ဥတ္တရော နာမ မာဏဝေါ ဝါဝဠော^၃ အဟောသိ၊
သော ဒါနံ ဒတွာ ဧဝံ အနုဒ္ဓိသတိ “ဣမိနာဟံ ဒါနေန ပါယာသိ ရာဇညမေဝ
ဣမသ္မိံ လောကေ သမာဂစ္ဆိ၊ မာ ပရသ္မိန္တိ။ အသောသိ ခေါ ပါယာသိ
ရာဇညော “ဥတ္တရော ကိရ မာဏဝေါ ဒါနံ ဒတွာ ဧဝံ အနုဒ္ဓိသတိ ‘ဣမိနာဟံ
ဒါနေန ပါယာသိ ရာဇညမေဝ ဣမသ္မိံ လောကေ သမာဂစ္ဆိ၊ မာ ပရသ္မိန္တိ”။

၁-ထေရကာနိ (သီ၊ဣ)၊ စောရကာနိ (သျှာ) ၂-ဂုဠဂါဠကာနိ(က) ၃-ဗျာဝဠော (သီ၊ဣ)

အထ ခေါ် ပါယာသိ ရာဇညော ဥတ္တရံ မာဏဝံ အာမန္တာပေတွာ ဧတဒဝေါစ
 “သစ္စံ ကိရ တုံ တာတ ဥတ္တရ ဒါနံ ဒတွာ ဧဝံ အနုဒ္ဓိသသိ ‘ဣမိနာဟံ ဒါနေန
 ပါယာသိ’ ရာဇညေမေဝ ဣမသ္မိံ လောကေ သမာဂစ္ဆိံ၊ မာ ပရသ္မိံ”န္တိ။ ဧဝံ
 ဘော။ ကိဿ ပန တုံ တာတ ဥတ္တရ ဒါနံ ဒတွာ ဧဝံ အနုဒ္ဓိသသိ “ဣမိနာဟံ
 ဒါနေန ပါယာသိ’ ရာဇညေမေဝ ဣမသ္မိံ လောကေ သမာဂစ္ဆိံ၊ မာ ပရသ္မိံ”န္တိ။
 နန မယံ တာတ ဥတ္တရ ပုညတ္တိကာ ဒါနဿေဝ ဖလံ ပါဠိကဓီနောတိ။
 ဘောတော ခေါ် ဒါနေ ဧဝရူပံ ဘောဇနံ ဒီယတိ ကဏာဇကံ ဗိလင်္ဂဒုတိယံ၊
 ယံ ဘဝံ ပါဒါပိ^၁ န ဣစ္ဆေယျ သမ္ပုသိတုံ၊ ကုတော ဘုဉ္ဇိတုံ။ ဓောရကာနိ စ
 ဝတ္ထာနိ ဂုဠဝါလကာနိ၊ ယာနိ ဘဝံ ပါဒါပိ^၁ န ဣစ္ဆေယျ သမ္ပုသိတုံ၊ ကုတော
 ပရိဒဟိတုံ။ ဘဝံ ခေါ် ပနမှာကံ ပိယော မနာပေါ၊ ကထံ မယံ မနာပံ
 အမနာပေန သံယောဇေမာတိ။ တေန ဟိ တုံ တာတ ဥတ္တရ ယာဒိသာဟံ
 ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇာမိ၊ တာဒိသံ ဘောဇနံ ပဋ္ဌပေဟိ။ ယာဒိသာနိ စာဟံ
 ဝတ္ထာနိ ပရိဒဟာမိ၊ တာဒိသာနိ စ ဝတ္ထာနိ ပဋ္ဌပေဟိတိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ
 ခေါ် ဥတ္တရော မာဏဝေါ ပါယာသိဿ ရာဇညေဿ ပဋိသုတွာ
 ယာဒိသံ ဘောဇနံ ပါယာသိ ရာဇညော ဘုဉ္ဇတိ၊ တာဒိသံ ဘောဇနံ ပဋ္ဌပေသိ။
 ယာဒိသာနိ စ ဝတ္ထာနိ ပါယာသိ ရာဇညော ပရိဒဟတိ၊ တာဒိသာနိ စ ဝတ္ထာနိ
 ပဋ္ဌပေသိ။

၄၄၀။ အထ ခေါ် ပါယာသိ ရာဇညော အသက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒတွာ
 အသဟတ္ထာ ဒါနံ ဒတွာ အစိတ္တိကတံ^၂ ဒါနံ ဒတွာ အပဝိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒတွာ
 ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝိနံ သဟဗျတံ
 ဥပပဇ္ဇိ သုညံ သေရီသကံ ဝိမာနံ။ ယော ပန တဿ ဒါနေ ဝါဝဇ္ဇော
 အဟောသိ ဥတ္တရော နာမ မာဏဝေါ၊ သော သက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒတွာ သဟတ္ထာ
 ဒါနံ ဒတွာ စိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒတွာ အနပဝိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒတွာ ကာယဿ ဘေဒါ
 ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇိ ဒေဝိနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ။

ပါယာသိဒေဝပုတ္တ

၄၄၁။ တေန ခေါ် ပန သမယေန အာယသ္မာ ဂဝမ္ပတိ အဘိက္ခဏံ သုညံ
 သေရီသကံ ဝိမာနံ ဒိဝါဝိဟာရံ ဂစ္ဆတိ။ အထ ခေါ် ပါယာသိ ဒေဝပုတ္တော
 ယေနာယသ္မာ ဂဝမ္ပတိ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ ဂဝမ္ပတိ

အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတံ ခေါ ပါယာသိ ဒေဝပုတ္တံ အာယသ္မာ ဂဝမ္ပတိ ဧတဒေါစ “ကောသိ တွံ အာရသော”တိ။ အဟံ ဘန္တေ ပါယာသိ ရာဇဉောတိ။ နန တွံ အာရသော ဧဝံဒိဋ္ဌိကော အဟောသိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ သစ္စာဟံ ဘန္တေ ဧဝံဒိဋ္ဌိကော အဟောသိ “ဣတိပိ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ။ အပိ စာဟံ အယျေန ဂုမာရကဿပေန ဧတသ္မာ ပါပကာ ဒိဋ္ဌိဂတာ ဝိဝေစိတောတိ။ ယော ပန တေ အာရသော ဒါနေ ဝါဝဠော အဟောသိ ဥတ္တရော နာမ မာဏဝေါ၊ သော ဂုဟိံ ဥပပန္နောတိ။ ယော မေ ဘန္တေ ဒါနေ ဝါဝဠော အဟောသိ ဥတ္တရော နာမ မာဏဝေါ၊ သော သက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒတွာ သဟတ္တာ ဒါနံ ဒတွာ စိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒတွာ အနုပဝိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ။ အဟံ ပန ဘန္တေ အသက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒတွာ အသဟတ္တာ ဒါနံ ဒတွာ အစိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒတွာ အပဝိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပန္နော သုညံ သေရီသကံ ဝိမာနံ။ တေန ဟိ ဘန္တေ ဂဝမ္ပတိ မနုဿလောကံ ဂန္တာ ဧဝမာရောစေဟိ “သက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒေထ၊ သဟတ္တာ ဒါနံ ဒေထ၊ စိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒေထ၊ အနုပဝိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒေထ၊ ပါယာသိ ရာဇဉော အသက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒတွာ အသဟတ္တာ ဒါနံ ဒတွာ အစိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒတွာ အပဝိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပန္နော သုညံ သေရီသကံ ဝိမာနံ။ ယော ပန တဿ ဒါနေ ဝါဝဠော အဟောသိ ဥတ္တရော နာမ မာဏဝေါ၊ သော သက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒတွာ သဟတ္တာ ဒါနံ ဒတွာ စိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒတွာ အနုပဝိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ”န္တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ ဂဝမ္ပတိ မနုဿလောကံ အာဂန္တာ ဧဝမာရောစေသိ “သက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒေထ၊ သဟတ္တာ ဒါနံ ဒေထ၊ စိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒေထ၊ အနုပဝိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒေထ။ ပါယာသိ ရာဇဉော အသက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒတွာ အသဟတ္တာ ဒါနံ ဒတွာ အစိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒတွာ အပဝိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပန္နော သုညံ သေရီသကံ ဝိမာနံ။ ယော ပန တဿ ဒါနေ ဝါဝဠော အဟောသိ

ဥတ္တရော နာမ မာဏဝေါ၊ သော သက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒတွာ သဟတ္တာ ဒါနံ
ဒတွာ စိတ္တိကတံ ဒါနံ ဒတွာ အနုပဝိဒ္ဓံ ဒါနံ ဒတွာ ကာယဿ ဘေဒါ
ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ
သဟဗျတ”န္တိ။

ပါယာသိသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒသမံ။

မဟာဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

တဿုဒ္ဓါနံ

မဟာပဒါန နိဒါနံ၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ သုဒဿနံ။

ဇနဝသဘ ဂေါဝိန္ဒံ၊ သမယံ သက္ကပဉ္စကံ။

မဟာသတိပဋ္ဌာနဉ္စ၊ ပါယာသိ ဒသမံ ဘဝေ”။

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

မာတိကာ

ပိဋက

၁-မဟာပဒါနသုတ္တ

ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တကထာ			၁
ဗောဓိသတ္တဓမ္မတာ			၁၀
ဒွတ္တိသမဟာပုရိသလက္ခဏာ			၁၃
ဝိပဿီသမညာ			၁၇
ဇိဏ္ဏပုရိသ			၁၈
ဗျာဓိတပုရိသ			၂၀
ကာလင်္ကတပုရိသ			၂၁
ပဗ္ဗဇိတ			၂၃
ဗောဓိသတ္တပဗ္ဗဇာ			၂၅
မဟာဇနကာယအနုပဗ္ဗဇာ			၂၅
ဗောဓိသတ္တအဘိနိဝေသ			၂၆
ဗြဟ္မဿာစနကထာ			၃၀
အဂ္ဂသာဝကယုဂ			၃၄
မဟာဇနကာယပဗ္ဗဇာ			၃၆
ပုရိမပဗ္ဗဇိတာနံ ဓမ္မဘိသမယ			၃၇
စာရိကာအနုဇာနန			၃၉
ဒေဝတာရောစန			၄၂

၂-မဟာနိဒါနသုတ္တ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ			၄၇
အတ္တပညတ္တိ			၅၄
နအတ္တပညတ္တိ			၅၅
အတ္တသမနုပဿနာ			၅၆
သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိ			၅၈
အဋ္ဌဝိမောက္ခာ			၆၀

[ခ]

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

မာတိကာ

ပိဋကံ

၃-မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တ

ဝဿကာရဗြာဟ္မဏ			၆၁
ရာဇအပရိဟာနိယဓမ္မ			၆၂
ဘိက္ခုအပရိဟာနိယဓမ္မ			၆၄
သာရိပုတ္တသီဟနာဒ			၆၉
ဒုဿီလအာဒိနဝ			၇၁
သီလဝန္တအာနိသံသ			၇၃
ပါဠုလိပုတ္တနဂရမာပန			၇၄
အရိယသစ္စကထာ			၇၆
အနာဝတ္တိဓမ္မသမ္မောဓိပရာယဏ			၇၇
ဓမ္မာဒါသဓမ္မပရိယာယ			၇၉
အမ္မပါလီဂဏိကာ			၈၁
ဝေဠုဝဂါမဝဿူပဂမန			၈၄
နိမိတ္တောဘာသကထာ			၈၆
မာရယာစနကထာ			၈၇
အာယုသင်္ခါရဩဿဇ္ဇန			၈၉
မဟာဘူမိစာလဟေတု			၉၀
အဋ္ဌပရိသာ			၉၁
အဋ္ဌအဘိဘာယတန			၉၂
အဋ္ဌဝိမောက္ခ			၉၄
အာနန္ဒယာစနကထာ			၉၆
နာဂါပလောကိတ			၁၀၁
စတုမဟာပဒေသကထာ			၁၀၂
ကမ္မာရပုတ္တစုန္ဒဝတ္ထု			၁၀၅
ပါနီယာဟရဏ			၁၀၆
ပုတ္တုသမဇ္ဈပုတ္တဝတ္ထု			၁၀၈
ယမကသာလာ			၁၁၃
ဥပဝါဏတ္ထေရ			၁၁၄

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

[၇]

ဇာတိကာ			ပိဋက
စတုသံဝေဇနီယဌာန			၁၁၆
အာနန္ဒပုစ္ဆာကထာ			၁၁၆
ထူပါရဟပုဂ္ဂလ			၁၁၇
အာနန္ဒအစ္ဆရိယဓမ္မ			၁၁၈
မဟာသုဒဿနသုတ္တဒေသနာ			၁၂၁
မလ္လာနံ ဝန္တနာ			၁၂၂
သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဏေဝတ္ထု			၁၂၃
တထာဂတပစ္ဆိမဝါစာ			၁၂၆
ပရိနိဗ္ဗုတကထာ			၁၂၈
ဗုဒ္ဓသရီရပူဇာ			၁၃၁
မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု			၁၃၃
သရီရဓာတုဝိဘဇန			၁၃၅
ဓာတုထူပပူဇာ			၁၃၇

၄-မဟာသုဒဿနသုတ္တ

ကုသာဝတီ ရာဇဓာနီ			၁၃၉
စက္ကရတန			၁၄၁
ဟတ္ထိရတန			၁၄၂
အဿရတန			၁၄၃
မဏိရတန			၁၄၃
ဣတ္ထိရတန			၁၄၃
ဂဟပတိရတန			၁၄၄
ပရိဏာယကရတန			၁၄၄
စတုတ္ထဒွိသမန္နာဂတ			၁၄၅
ဓမ္မပါသာဒပေါက္ခရဏီ			၁၄၆
ဈာနသမ္ပတ္တိ			၁၅၂
စတုရာသီတိနဂရသဟဿာဒိ			၁၅၃
သုဘဒ္ဒါဒေဝိဥပသင်္ကမန			၁၅၄
ဗြဟ္မလောကူပဂမ			၁၅၉

[ဃ]

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

မာတိကာ			ပိဋကံ
၅-ဇနဝသဘသုတ္တ			
နာတိကိယာဒိဗျာကရဏ			၁၆၂
အာနန္ဒပရိကထာ			၁၆၃
ဇနဝသဘယက္ခ			၁၆၆
ဒေဝသဘာ			၁၆၈
သနင်္ကမာရကထာ			၁၆၉
ဘာဝိတက္ကဒ္ဒိပါဒ			၁၇၂
တိဝိဓဩကာသာဓိဂမ			၁၇၃
စတုသတိပဋ္ဌာန			၁၇၄
သတ္တသမာဓိပရိက္ခာရ			၁၇၅
၆-မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ္တ			
ဒေဝသဘာ			၁၇၈
အဋ္ဌယထာဘူစွဝဏ္ဏ			၁၇၉
သနင်္ကမာရကထာ			၁၈၂
အဋ္ဌယထာဘူစွဝဏ္ဏ			၁၈၄
ဂေါဝိန္ဒဗြာဟ္မဏဝတ္ထု			၁၈၆
မဟာဂေါဝိန္ဒဝတ္ထု			၁၈၆
ရဇ္ဇသံဝိဘဇန			၁၈၇
ကိတ္တိသဒ္ဓအဗျူဂမန			၁၉၀
ဗြဟ္မနာသာကစ္ဆာ			၁၉၃
ရေဏုရာဇောမန္တနာ			၁၉၅
ဆခတ္တိယအာမန္တနာ			၁၉၆
ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာဒီနံအာမန္တနာ			၁၉၉
ဘရိယာနံအာမန္တနာ			၁၉၉
မဟာဂေါဝိန္ဒပဗ္ဗဇ္ဇာ			၂၀၀
၇-မဟာသမယသုတ္တ			
ဒေဝတာသန္နိပါတ			၂၀၄

မာတိကာ

ပိုဒ်

၈-သက္ကပဉ္စသုတ္တ

ပဉ္စသိခဂီတဂါထာ			၂၁၂
သက္ကပဉ္စသင်္ကမ			၂၁၄
ဂေါပကဝတ္ထု			၂၁၆
ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန			၂၂၁
ပါတိမောက္ခသံဝရ			၂၂၃
ဣန္ဒြိယသံဝရ			၂၂၄
သောမနဿပဋိလာဘကထာ			၂၂၇

၉-မဟာသထိပဋ္ဌာနသုတ္တ

ဥဒ္ဓေသ			၂၃၁
ကာယာနုပဿနာ အာနာပါနပဗ္ဗ			၂၃၁
ကာယာနုပဿနာ ဣရိယာပထပဗ္ဗ			၂၃၂
ကာယာနုပဿနာ သမ္မဇာနပဗ္ဗ			၂၃၃
ကာယာနုပဿနာ ပဋိကူလမနသိကာရပဗ္ဗ			၂၃၃
ကာယာနုပဿနာ ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗ			၂၃၄
ကာယာနုပဿနာ နဝသိဝထိကပဗ္ဗ			၂၃၅
ဝေဒနာနုပဿနာ			၂၃၆
စိတ္တာနုပဿနာ			၂၃၇
ဓမ္မာနုပဿနာ နိဝရဏပဗ္ဗ			၂၃၈
ဓမ္မာနုပဿနာ ခန္ဓပဗ္ဗ			၂၃၉
ဓမ္မာနုပဿနာ အာယတနပဗ္ဗ			၂၄၀
ဓမ္မာနုပဿနာ ဗောဇ္ဈင်္ဂပဗ္ဗ			၂၄၁
ဓမ္မာနုပဿနာ သစ္စပဗ္ဗ			၂၄၃
ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဓေသ			၂၄၃
သမုဒယသစ္စနိဒ္ဓေသ			၂၄၆
နိရောဓသစ္စနိဒ္ဓေသ			၂၄၇
မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဓေသ			၂၄၉

[၈]

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

မာတိကာ			ပိဋကံ
	၁၁-ပါယာသိသုတ္တ		
ပါယာသိရာဇညဝတ္ထု			၂၅၃
နတ္ထိကဝါဒ			၂၅၅
စန္ဒိမသူရိယဥပမာ			၂၅၅
စောရဥပမာ			၂၅၆
ဂူထကူပုရိသဥပမာ			၂၅၉
တာဝတိံသဒေဝဥပမာ			၂၆၁
ဇေဉ္ဇနဥပမာ			၂၆၂
ဂမ္ဘီနီဥပမာ			၂၆၃
သုပိနကဥပမာ			၂၆၅
သန္တက္ကအယောဂုဠဥပမာ			၂၆၆
သင်္ခမေဥပမာ			၂၆၈
အဂ္ဂိကဇဠိလဥပမာ			၂၇၀
ဒွေသတ္တဝါဟဥပမာ			၂၇၂
ဂူထဘာရိကဥပမာ			၂၇၅
အက္ခရုတ္တကဥပမာ			၂၇၆
သာဏဘာရိကဥပမာ			၂၇၇
သရဏဂမန			၂၇၉
ယညကထာ			၂၇၉
ဥတ္တရမာဏဝဝတ္ထု			၂၈၀
ပါယာသိဒေဝပုတ္တ			၂၈၁
ဥဒ္ဒါနဂါထာ			၂၈၃

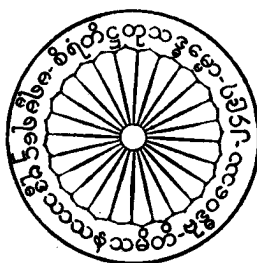
မဟာဝဂ္ဂပါဠိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပိဋကံ

သုတ္တန္တပိဋကော ဒိဃနိကာယေ

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိယံ ထေရော၊ သင်္ဂီတိကာရကာ ယထာ။
သင်္ဂီယံသု တထေဝါယံ၊ ကောမ္ဘူတာယ သမုဒ္ဓိတာ။

မရမ္မရဇေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
မုဗ္ဗဏယန္တိလယေ မုဗ္ဗိတိတာ။

မဟာဝဂ္ဂပါဠိယာ

လက္ခိတဗ္ဗပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[ဣ]	
အကုသလကမ္မပထာ	၂၅၆	ဣန္ဒြိယသံဝရာယ ပဋိပန္နော	၂၂၄
အက္ခရတ္တကဥပမာ	၂၇၆	ဣရိယာပထော	၂၃၂
အဂ္ဂိကဇဠိလဥပမာ	၂၇၀	[ဥ]	
အတ္တပညတ္တိ	၅၄	ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿိနော	၃၀
အတ္တသမနုပဿနာ	၅၆	ဥဒါနံ	၇၆
အတ္တဝသေ	၂၂၇	ဥပါယာသော	၂၄၄
အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ	၆၄	[ဓ]	
အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ		ဧကာယနော	၂၃၁
ဒုက္ခော	၂၄၅	ဧကောဒိဘူတော	၁၉၄
အဘိဘာယတနာနိ	၉၂	ဧဇာ	၂၂၆
အတ္တုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေ	၁၁၉	[ဩ]	
အတ္တုတာ ဓမ္မာ ရညေ		ဩကာသာဓိဂမာ	၁၇၃
စက္ကဝတ္တိမိ	၁၂၀	ဩဝါဒပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော	၄၂
အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ	၂၀၁	[က]	
အဿရတနံ	၁၄	ကပ္ပဋ္ဌိတိအာယာစနကထာ	၉၆
[အာ]		ကမ္မဝိပါကဇံ ဒိဗ္ဗစက္ခု	၁၄၄
အာနာပါနဿတိ	၂၃၁	ကရုဏေဓိမုတ္တော	၁၉၄
အာမဂန္ဓာ	၁၉၅	ကာယာနုပဿနာ	၂၃၁
အာယတနာနိ	၅၈	ကုသလကမ္မပထာ	၂၅၈
အာယတနေသု	၂၄၀	ကုသာဝတီ	၁၂၁
အာဝုသောဝါဒ	၁၂၇	[ဇ]	
[ဣ]		ဂဗ္ဘိနီဥပမာ	၂၆၃
ဣတ္ထိရတနံ	၁၄	ဂဟပတိရတနံ	၁၄
ဣဒ္ဓိပါဒါ	၁၇၂	ဂူထကူပပုရိသဥပမာ	၂၅၉

မဟာဝဂ္ဂပါဠိယာ

၂၈၅

ပဒါနက္ခမာ	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမာ	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
စက္ကရတနံ	၁၄	ဒီဃာယုကော	၁၄၅
စက္ကဝတ္တိရညော သရီရေ		ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ	၂၄၉
ပဋိပတ္တိ	၁၁၇	ဒုက္ခနိရောဓံ	၂၄၇
စတုမဟာပဒေသကထာ	၁၀၂	ဒုက္ခသမုဒယံ	၂၄၆
စတုသံဝေဇနီယဌာန	၁၁၆	ဒုက္ခံ	၂၄၃
စတုသု အရိယသစ္စေသု	၂၄၃	ဒုဿီလအာဒိနဝ	၇၁
စတုဟိ ဣဒ္ဓိဟိ	၁၄၅	ဒေဝကာယာနံ နာမာနိ	၂၀၄
စန္ဒိမသူရိယဥပမာ	၂၅၅	ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ-	
စိတ္တာနုပဿနာ	၂၃၇	အာယုပ္ပမာဏံ	၂၆၁
စုန္ဒဿ ပိပ္ပဋိသာရော ပဋိဝိနေ-		ဒေဝါသုရသင်္ဂါမော	၂၂၇
တဗ္ဗော	၁၁၂	ဒေါမနဿံ	၂၄၄
စောရဥပမာ	၂၅၆	ဒွတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ	၁၄
[၂]		ဒွေမေ ပိဏ္ဍပါတာ သမသမ-	
ဇေဉ္ဇနဥပမာ	၂၆၂	ဖလာ	၁၁၂
ဇေနဝသဘ	၁၆၆	[၃]	
ဇရာ	၂၄၄	ဓမ္မစက္ခု	၃၇
ဇာတိ	၂၄၃	ဓမ္မပါသာဒေါ	၁၄၈
ဇိဏ္ဏပုရိသ	၁၈	ဓမ္မဝိနယော	၁၂၆
[၃]		ဓမ္မာ အဘိညာ ဒေသိတာ	၁၀၀
ဈာနသမ္ပတ္တိ	၁၅၂	ဓမ္မာဒါသော	၇၉
[၄]		ဓမ္မာနုပဿနာ	၂၄၀
တဏှာ	၂၄၆	ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ	၁၁၄
တထာဂတပူဇာ	၁၁၄	ဓာတုမနသိကာရော	၂၃၄
တထာဂတသရီရေ ပဋိပတ္တိ	၁၁၇	[၄]	
တိတ္ထိယပရိဝါသော	၁၂၆	နအတ္တပညတ္တိ	၅၅
[၅]		နိဒါနံ	၅၁
ထူပါရဟာ	၁၁၇	နိရောဓော	၂၈

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[ဗ]	
ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓသု	၂၃၉	ဗြဟ္မဿာစနဂါထာ	၃၃
ပဉ္စသု နိဝရဏေသု	၂၃၈	ဗြဟ္မဿရော	၁၇
ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ	၂၄၆	ဗြဟ္မဏဒွိပဇာပတိဥပမာ	၂၆၄
ပစ္စိမာ ဝါစာ	၁၂၈	[ခ]	
ပဋိကူလမနသိကာရော	၂၃၃	ဘဂဝတော အဋ္ဌ ယထာ-	
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ	၄၇	ဘုစ္စဝဏ္ဏ	၁၇၉
ပရိဏာယကရတနံ	၁၄	ဘူဇတိ	၂၁၅
ပရိဒေဝေါ	၂၄၄	ဘူမိစာလော	၉၀
ပရိသာ	၉၁	[မ]	
ပရိနိဗ္ဗာနေ အနုရုဒ္ဓ-		မဉ္ဇုဿရော	၁၇
ဘာသိတဂါထာ	၁၂၉	မဏိရတနံ	၁၄
ပရိနိဗ္ဗာနေ အာနန္ဒ-		မဓုရဿရော	၁၇
ဘာသိတဂါထာ	၁၂၉	မနာပေါ	၁၇
ပရိနိဗ္ဗာနေ ဒေဝါနမိန္ဒ-		မရဏံ	၂၄၄
ဘာသိတဂါထာ	၁၂၉	မဟာရာဇာနော	၁၆၈
ပရိနိဗ္ဗာနေ သဟမ္ပတိ-		မဟာသုဒဿနော	၁၃၉
ဘာသိတဂါထာ	၁၂၉	မာတုဂါမေ ပဋိပတ္တိ	၁၁၆
ပါတိမောက္ခသံဝရာယ		[ယ]	
ပဋိပန္နော	၂၂၃	ယညကထာ	၂၇၉
ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ	၂၅၃	ယမ္မိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္မိ ဒုက္ခံ	၂၄၅
ပိယရူပံ သာတရူပံ	၂၄၆	[ခ]	
ပိယေဟိ ပိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော	၂၄၅	ရူပါရူပဇ္ဈာနသမာပဇ္ဇနံ	၁၂၈
ပုဗ္ဗေနိဝါသပဋိသံယုတ္တာ	၁	[ဝ]	
[ဗ]		ဝဂ္ဂုဿရော	၁၇
ဗုဒ္ဓါနသာသနံ	၄၂	ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော	၅၈
ဗောဓိသတ္တဓမ္မတာ	၁၀	ဝိပဿီ ကုမာရော	၁၇
ဗြဟ္မဒဏ္ဍော	၁၂၇	ဝိမောက္ခာ	၆၀၊ ၉၄
		ဝေဒနာနုပဿနာ	၂၃၆

မဟာဝဂ္ဂပါဠိယာ

၂၈၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သင်္ခမေဥပမာ	၂၆၈	သမ္မာသတိ	၂၅၀
သတိပဋ္ဌာနာ	၁၇၄	သမ္မာသမာဓိ	၂၅၀
သတ္တသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု	၂၄၁	သာဏဘာရိကဥပမာ	၂၇၇
သတ္တရတနာနိ	၁၄	သာမုက္ကံသိကာ ဓမ္မဒေသနာ	၃၈
သမဏော	၁၂၄	သိဝထိကာယ ဆဉ္စိတသရီရံ	၂၃၅
သမာဓိပရိက္ခာရာ	၁၇၅	သီလဝန္တအာနိသံသ	၇၃
သမုဒယော	၂၈	သုပိနကဥပမာ	၂၆၅
သမ္ပဇာန	၂၃၃	သုဘဒ္ဒပရိပ္ပာဇကဿ ပဗ္ဗဇော	၁၂၅
သမ္မာအာဇီဝေါ	၂၅၀	သုကရမဒ္ဒဝံ	၁၀၅
သမ္မာကမ္မန္တော	၂၅၀	သောကော	၂၄၄
သမ္မာဒိဋ္ဌိ	၂၄၉		
သမ္မာဝါစာ	၂၅၀	[ဗ]	
သမ္မာဝါယာမော	၂၅၀	ဟတ္ထိရတနံ	၁၄
သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ	၂၄၉	ဟိတ္တာ မမတ္တံ	၁၉၄

မဟာဝဂ္ဂပါဠိယာ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ....သီဟဋ္ဌပေါတ္တကံ၊ သျှာ....သျှာမပေါတ္တကံ၊
ကံ....ကမ္မောဇပေါတ္တကံ၊ ဣ....ဣဂ်လိသပေါတ္တကံ၊ က....ကေသုစိ မရမ္မ-
ပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ....ကေသုစိ သီဟဋ္ဌပေါတ္တကေသု
ဒိဿမာနပါဌော၊ ဌ....အဋ္ဌကထာ။

မဟာဝဂ္ဂပါဠိယာ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အကရဏီယာဝ = အကရဏီယာ စ (သျှာ၊က)	၆၄
အကိလန္တရူပေါ = သုကိလန္တရူပေါ (သီ၊ဣ)	၁၁၂
အင်္ဂမာဂဓကေဟိ = အင်္ဂမာဂဓိကေဟိ (သျှာ)	၁၆၃
အစိတ္တိကတံ = အစိတ္တိကတံ (က)	၂၈၁
အစ္စာဒါပေတွာ = အစ္စာဒေတွာ (သျှာ၊ကံ)	၁၇
အဇ္ဈင်္ဂသု = အဇ္ဈဂမံသု (သျှာ)	၂၁၉
အညတြ = အညတ္ထ (သီ၊ဣ)	၁၆၇
အညာတာရော'တိ = အညာတာရော (သဗ္ဗတ္ထ)	၄၀
အညေဟိ (သကာယ ပဋိညာယ သစ္စာဘိညေဟိ-ဣတိအတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော) = အညေ (ဣ)	၁၂၅
အဋ္ဌိကတွာ = အဋ္ဌိကတွာ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၁၆၅
အတိစရိ (ကြိယာပဒမေတံ၊ န နာမပဒံ) = အတိစာရိ (သီ၊သျှာ၊ကံ၊ဣ) အတိစရိ (က)	၁၄၄
အတ္ထကရဏေ = အဋ္ဌကရဏေ (သျှာ)	၁၈
အတ္ထာယံ = အထာယံ (သီ၊သျှာ၊ကံ)	၁၇၆
အတ္ထေ ပနာယတိ ဉာယေန = အဋ္ဌေ ပနာယတိ ဉာဏေန (သျှာ)	၁၈
အဓိဝုတ္တံ = အဓိဝါသိတံ (သျှာ)	၈၃
အနာဝုတ္တပုဗ္ဗော = အနဇ္ဈာဝုဋ္ဌပုဗ္ဗော (က-သီ၊ က၊ မ-၁-မဟာသီဟနာဒေဝိ)	၄၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အနန္တိကဿ = အနန္တိကဿ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၄၇
အနိမိသန္တော ကုမာရော ပေက္ခတိတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ = အနိမိသန္တော ပေက္ခတိ၊ ဇာတဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ (က)	၁၇
အနုပရိယာယပထံ = အနုစရိယာယပထံ (သျှာ၊ ကံ)	၇၀
အနုပုဗ္ဗိ ကထံ = အာနုပုဗ္ဗိကထံ (သီ၊ ဣ)	၃၅
အနုပဝါဒေါ အနုပဃာတော = အနုပဝါဒေါ အနုပဃာတော (ဣ၊ က)	၄၂
အနေကာနိ ဒေဝတာသတသဟဿာနိ = အနေကာနိ ဒေဝတာသတာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ (သျှာ)	၄၃
အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသတ- သဟဿာနိ = အနေကာနိ ဒေဝတာသတာနိ အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ (သျှာ၊ ကံ)	၄၂
အနုဒေဝ = အနုဒေဝ (သျှာ၊ ကံ)	၁၄၁
အပဂတသမ္ပန္နာနိ = အပဂတနာရသမ္ပန္နာနိ (သျှာ)	၂၃၅
အပစိယတိ = အပ + စာယ + တိ = အပစာယတိ (?) (သီ-သျှာ-ဣ- ပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ)	၁၁၄
အပ္ပဋ္ဌိမော စ = အပ္ပဋ္ဌိမောစ (ဣ)	၁၁၂
အပါရာ = ပါရာ (သီ၊ သျှာ၊ က) ဩရာ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ)	၇၆
အပ္ပိယေဟိ။ပ။ ဝိပ္ပယောဂေါပိ ဒုက္ခောတိ ပါဌော စေဝ တံနိဒ္ဒေသော စ ကတ္တစိ န ဒိဿတိ၊ အဋ္ဌကထာယံပိ တံသံဝဏ္ဏနာ နတ္ထိ။	၂၄၃
အပိသု = အပိ ဟိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၀၈
အဘိနိပ္ပန္နော = အဘိနိပ္ပန္နော (ဣ၊ က)	၁၈၀
အပ္ပဂ္ဂစ္ဆိ = အပ္ပဂ္ဂစ္ဆိ (သီ၊ ဣ)	၁၉၀
အပ္ပဿက္ကမာနော = အပ္ပဂ္ဂမမာနော (သီ၊ ဣ၊ က)	၁၅၀
အပ္ပုတာ ဓမ္မာ = အပ္ပုတဓမ္မာ (သျှာ၊ က)	၁၁၉
အယံ = အယသံ (သျှာ)	၂၇၈
အရူပိ = အရူပိ (က) အရူပိပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ-ဣစ္စာဒိနာ ဧကသမာသ- ပဒတ္တော ယုတ္တော ဝိယ ဒိဿတိ၊ အဋ္ဌကထာယ ပန န သမေတိ။	၅၅
အဝိပက္ကန္တာ = အဝိပက္ကန္တာ (က)	၁၆၉
အသယံဝသေ = အသယံဝသီ (သီ၊ ဣ)	၂၁၀
အဿုတ္ထ = အာယုဟိတ္ထ (သျှာ)	၂၁၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အာ]

အာဂစ္ဆိ = အာဂစ္ဆိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၉
အာဂုံ = အာဂူ (သျှာ) အာဂု (သီ၊ ဣ)	၂၀၆
အာနန္ဒေ = သာနန္ဒရေ (က)	၁၀၃
အာဝသိနေတ္ထ = အဝသိနေတ္ထ (ဣ)	၂၁၉
အာသဘိ ဝါစာ = အာသဘိဝါစာ (သျှာ၊ ကံ)	၆၉

[ဣ]

ဣတ္ထိတ္တံ = ဣတ္ထိမိတ္တံ (သျှာ)	၂၁၆
ဣဒ္ဓိပဟုတာယ = ဣဒ္ဓိဗဟုလိကတာယ (သျှာ၊ ကံ)	၁၇၂
ဣဒ္ဓိဝိသဝိတာယ = ဣဒ္ဓိဝိသေဝိတာယ (သျှာ၊ ကံ)	၁၇၂

[ဥ]

ဥစ္ဆေဇ္ဈာမိ = ဥစ္ဆေဇ္ဇာမိ (သျှာ၊ ဣ) ဥစ္စိဇ္ဇာမိ (က)	၆၁
ဥဗ္ဗာဟေတွာ = ဥဗ္ဗာရောပေတွာ (က-သီ၊ က)	၂၇၅
ဥဇုကံ အကံသု = ဥဇုကမကံသု (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၀၃
ဥတ္တရိ = ဥတ္တရိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၂၀
ဥတ္တရေနမုခေါ = ဥတ္တရေနာဘိမုခေါ (သျှာ၊ ကံ)	၁၃
ဥတ္တာနိ = ဥတ္တာနိ (က) ဥတ္တာနိ (သီ၊ ဣ)	၈၇
ဥဒကသာလတောပိ = ဥဒကံ သာလတောပိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)	၁၃၅
ဥဒေန = ဥဒေန (သျှာ၊ ကံ) ဥဒရေန (က)	၁၂
ဥပမာယ မိဓေကဇ္ဇေ = ဥပမာယပိဓေကဇ္ဇေ (သီ၊ သျှာ)	
ဥပမာယပိ ဣဓေကဇ္ဇေ (ဣ)	၂၅၉
ဥပလိမ္ပတိ = ဥပလိပ္ပတိ (သျှာ)	၁၅
ဥပသင်္ကမတိ = ဥပသင်္ကမိ (ဣ)	၁၉၃
“ဥပသန္တပဒိသော = ဥပသန္တပတိသော (က)	၁၆၆
ဥပေထ = ဥပဂစ္ဆထ (သျှာ)	၈၄
ဥဘယမေတံ = ဥဘယမေတ္တ (သျှာ)	၂၂၇

[ဦ]

ဦဟစ္စ = ဥဟစ္စ (က)	၂၀၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဇ]

ဧကတိသေ ကပ္ပေ = ဧကတိသကပ္ပေါ (သီ) ဧကတိသော	
ကပ္ပေါ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂
ဧကန္တိကတော = ဧကန္တတော (သျှာ) ဧကန္တဂတော (ဣ)	၁၆၇
ဧကနဂုတိကပ္ပေ = ဧကနဂုတိကပ္ပေါ (သီ) ဧကနဂုတော ကပ္ပေါ	
(သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂
ဧတဒဟောသိ “အမ္ဘော ကဿ န ခေါ = ဧတဒဟောသိ	
“ကိဿ န ခေါ (ဣ)	၂၆၈
ဧတံ = ဧကံ (က)	၈၂
ဧတံ = ဧဝံ (သျှာ၊ ဣ)	၉၉
ဧတံပရမာယေဝ = ဧတပရမာယေဝ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၀၄
ဧဝမဟံ တံ = ဧဝမ္ပိ မဟန္တံ (သျှာ) ဧဝံ မဟန္တံ (သီ၊ ဣ)	၈၂
ဧဝမ္ပိ ခေါ = ဧဝမ္ပိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၃၂
ဧဝံ ဂုတ္တေ = အထ ခေါ (က)	၃၂

[ဩ]

ဩပဘောဂ္ဂါ = ဥပဘောဂ္ဂါ (သျှာ၊ ကံ)	၂၆၄
ဩပါဒေသိ = ဥပ္ပါတေသိ (သျှာ၊ ကံ)	၂၆၄
ဩပုနိ = ဩပုနိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၂၇၁
ဩရကာ = ဩရိကာ (သီ၊ သျှာ)	၂၅
ဩသရန္တိ = ဩတရန္တိ (သီ၊ ဣ၊ အင်္ဂုတ္တရ)	၁၀၃
ဩသာရိယမာနာနိ = ဩတာရိယမာနာနိ (သီ၊ ဣ၊ အင်္ဂုတ္တရ)	၁၀၃
ဩသာရေတဗ္ဗာနိ = ဩတာရေတဗ္ဗာနိ (သီ၊ ဣ၊ အင်္ဂုတ္တရ)	၁၀၃

[က]

ကကုဓာ = ကကုထာ (သီ၊ ဣ)	၁၀၇
ကဋိဿဟော = ကဋိဿဘော (သီ၊ ဣ)	၇၈
ကမ္မာသဓမ္မံ နာမ = ကမ္မာသဒဓ္မံ နာမ (သျှာ၊ ကံ)	၄၇
ကရမ္ဘာ = ကရမ္ဘာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၈
ကရိသံ = ကရိသံ မတ္ထလုင်္ဂံ (က)	၂၃၄
ကရဏေဓိမုတ္တော = ကရဏာဓိမုတ္တော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၉၄
ကလိင်္ဂီနံ = ကာလိင်္ဂီနံ (သျှာ၊ ဣ၊ က)	၁၈၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကာလကဉ္စာ မဟာဘိသွာ = ကာလကဉ္စာ မဟာဘိသာ (သီ၊ ဣ)	၂၀၇
ကာဠိမွေ = ကာလိဂေါ (ဣ) ကာရဠိမွေ (သျှာ)	၇၈
ကိကိနာမ = ကိကိနာမ (သျှာ၊ ကံ)	၇
ကိကိဏိကဇာလေဟိ = ကိကိဏိကဇာလေဟိ (သျှာ၊ က)	၁၄၉
ကိန္နိဃဏ္ဍု = ကိန္နုဃဏ္ဍု (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၆
ကိမင်္ဂ = ကိမင်္ဂ (သီ)	၂၅
ကိဠ = ကိဠိတံ (က) ကိဠိကံ (သီ၊ ဣ)	၁၅၉
ကုတ္တုဠော = ကကုဇော (သျှာ)	၇၈
ကုမာရဝဏ္ဏိ = ကုမာရဝဏ္ဏော (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၇၀
ကုလဂဏ္ဍိကဇာတာ = ဂုလာ ဂုဏ္ဍိကဇာတာ (သီ၊ ဣ)	
ဂုဏဂဏ္ဍိကဇာတာ (သျှာ၊ ကံ)	၄၇
ကုရုတု = ကုရုရူ (သျှာ၊ ကံ) ကုရုဋ္ဌရူ (ဣ)	၁၉၅
ကုသလကိရိယာ = ကုသလစရိယာ (သျှာ၊ ကံ)	၂၄
ကေနာဝဠာ = ကေနာဝုဠာ (သျှာ၊ ကံ)	၁၉၅

[ခ]

ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဝသိတ္တော = ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဘိသိတ္တော (က)	
စက္ကဝတ္တိ ခမ္မိကော ခမ္မရာဇာ (မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တ)	၁၃၉
ခမနိယော = ကမနိယော (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၄၀

[ဂ]

ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တံ = ဂန္ဓဗ္ဗပုတ္တံ (သျှာ၊ ကံ)	၂၁၁
ဂရံ ကရောန္တိ = ဂရုကရောန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၆၃
ဂါမပဋ္ဌံ = ဂါမပဋ္ဌံ (သျှာ) ဂါမပတ္တံ (သီ)	၂၇၇
ဂိဇ္ဈေဟိ ဝါ။ပ။ သိင်္ဂါလေဟိ ဝါ = ဂိဇ္ဈေဟိ ဝါ။ပ။ သိင်္ဂါလေဟိ ဝါ (သျှာ၊ ဣ)	၂၃၅
ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော (ဂိလာနဘာဝတော ဝုဋ္ဌာယ ဌိတော၊ ဘာဝပွဓာနော ဟိ အယံ နိဒ္ဒေသော အံ ၂-၂၆၃-ပိဋေ နကုလပိတုသုတ္တဋီကာ) = ဂိလာနဝုဋ္ဌိတော (သဒ္ဒနီတိ)	၈၄
ဂိဟိဘူတော = ဂိဟိဘူတော (သီ၊ ဣ)	၁၅၉
ဂူထဘာရိကူပမော = ဂူထဟာရိကူပမော (သီ၊ ဣ)	၂၇၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[စ]

စက္ကဝတ္တိ = စက္ကဝတ္တိ (သျှာ၊ က)	၁၁၇
စက္ခါ = စက္ခါမာ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၁၅
စတုဒ္ဒိသံ = စာတုဒ္ဒိသံ (သျှာ၊ ကံ)	၁၁
စတုတ္ထိယာ = စတုတ္ထာယ (သျှာ)	၁၄၆
စာတုမဟာပထေ = စာတုမ္မဟာပထေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၁၇
စာတုမဟာရာဇိကပရိသာ = စာတုမ္မဟာရာဇိက- ပရိသာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၉၁
စာပါလံ စေတိယံ = ပါဝါလံ စေတိယံ (သျှာ)	၈၆
စိတန္တရံသော = ပိတန္တရံသော (သျှာ၊ ကံ)	၁၅
စုဏ္ဏကံ = ဝဏ္ဏကံ (သီ၊ ဣ)	၁၁၇
စေတိဝံသေသု = စေတိယဝံသေသု (က)	၁၆၂
စေတောပရိယဉာဏံ = စေတောပရိညာယဉာဏံ (သျှာ၊ ကံ)	
စေတသာ စေတောပရိယာယဉာဏံ (က)	၇၀

[ဆ]

ဆိန္နပါတံ ပပတန္တိ = ဆိန္နံ ပါဒံ ဝိယ ပပတန္တိ (သျှာ၊ ကံ)	၁၁၅

[ဇ]

ဇနေတ္တိ = ဇနေတ္တိ (သျှာ၊ ကံ)	၆
ဇနေ သုတံ = ဇနေသုတ (က-သီ)	၂၂၉
ဇနေသဘော = ဇနောသဘော (သျှာ)	၂၀၇
ဇေတိသု = ဇေတသု (သျှာ) ဇေတိသု (သီ၊ ဣ)	၂၁၂
ဇာတိဇရာမရဏံ ဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ = ဇာတိဇရာမရဏံ ဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ) ဥပရိပဏ္ဏာသကေ ဥဒ္ဓေသဝိဘင်္ဂေပိ။	၅၄
ဇိဂီသာနော = ဇိဂီသာနော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၁၃
ဇိတမှ = ဇိတမှာ (ဗဟူသု)	၈၂
ဇိယတိ စ မိယတိ စ = ဇိယုတိ စ မိယုတိ စ (က)	၂၆
ဇိယေထ = ဇိယျေထ (က)	၅၄
ဇုတိမန္တော = ဇုတိမန္တော (သီ၊ ဣ)	၂၀၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ဈာယတိသု = ဈာယတသု (သျှာ) ပဇ္ဇာယိတသု (သီ၊ ဣ)

၂၁၂

[၈]

တတြာဿ = တတြဿ (သျှာ၊ ကံ)

၁၁

တဒန္တရံ = တဒန္တရံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ၊ က)

၂၁၂

တာ ပူဇိတာ ပူဇယန္တိ = ပူဇိတာ ပူဇယန္တိ နံ (က)

၇၅

တိဏ္ဍာ = နိတိဏ္ဍာ၊ န တိဏ္ဍာ (က)

၇၆

တေ = သေ (သီ၊ ဣ) ဥပရိပဏ္ဍာသကေ သုနက္ခတ္တသုတ္တေပိ၊

သဠာယတနသံယုတ္တေ လောကကာမဂုဏဝဂ္ဂေပိ။

၂၂၂

တွမေဝ အသိ = တုဝမေဝသိ (ဣ)

၂၂၉

[၁]

ဒဒ္ဒလ္လမာနာ = ဒဒ္ဒဠမာနာ (က)

၂၀၆

ဒဿထ = ဒဇ္ဇေယျာထ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ)

၈၂

ဒဿာမ = ကဿာမ (သီ၊ ဣ)

၂၂၉

ဒဿာဝိနေ = ဒဿာဝိနော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ က)

၃၃

ဒါယပါလံ = မိဂဒါယပါလံ (သျှာ)

၃၄

ဒိဗ္ဗပရိသာ = ဒိဗ္ဗာ ပရိသာ (သီ၊ ဣ)

၁၆၈

ဒိနမနာ = နိနမနာ (သျှာ) ဒိနမာနာ (သီ၊ ဣ)

၁၆၄

ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ = ဒုက္ခနိရောဓော အရိယသစ္စံ (သျှာ) “ဒုက္ခ-

နိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စ”န္တိ ပစ္ဆိမဝစနေန သမေတိ။ ၇၇၊ ၂၄၇

ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ = ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စံ (သျှာ) “ဒုက္ခ-

နိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စ”န္တိ ပစ္ဆိမဝစနေန သမေတိ။ ၇၇၊ ၂၄၆

ဒုဒ္ဒိက္ခော = ဒုဒိက္ခော (ဣ)

၁၅၀

ဒုဝိညာပယေ = ဒုဝိညာပယေ ဘဗ္ဗေ အဘဗ္ဗေ (သျှာ၊ ကံ)

၃၃

ဒုဟသန္တနာနိ = ဒုက္ခလသန္တနာနိ (ဣ) ဒုက္ခလသန္တာနာနိ (သံ ၂-၁၁၈)

၁၅၃

ဒေဝတာနံ = ဒေဝါနံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၂၀၃

ဒေဝဒုန္နုဘိယော = ဒေဝဒုဒ္ဓိဘိယော (က)

၈၉

ဒေဝါနမိန္ဒ = ဒေဝါနမိန္ဒော (သီ၊ ဣ)

၂၂၆

ဒေသသု = ဒေသေတု (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၃၃

ဒွါရာ = ဒွါရာတိ (သျှာ၊ က)

၁၇၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ခ]

ဓမ္မေန = ဓမ္မေန သမေန (သျှာ၊ ကံ)	၁၆
ဓောရကာနိ = ထေရကာနိ (သီ၊ ဣ) စောရကာနိ (သျှာ)	၂၈၀

[ခ်]

“န ခေါ မေတံ = န ခေါ ပနေတံ (သျှာ၊ ကံ)	၂၅
န ဒဿာမီတိ = နေဝ ဒဇ္ဇာဟံ တံ ဘတ္တန္တိ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ)	၈၂
နမတိ = နမိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၃၁
န သမဏော = သမဏော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၄၂
နန္ဒိရာဂသဟဂတာ = နန္ဒိရာဂသဟဂတာ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၄၆
နာတိကာ = နာဒိကာ (သျှာ၊ ဣ)	၇၇
နာတိကေ = နာဒိကေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၆၂
နိဗ္ဗာနေ = နေက္ခမ္မေ (သျှာ၊ ကံ)	၃၆
နိမုဇ္ဈိတုကာမတာ = နိမုဇ္ဈိတုကာမျတာ (သျှာ၊ က)	၂၅၉
နိယျာဒေဟီ”တိ = နိယျာတေဟီတိ (သီ၊ ဣ)	၂၆၄
နိလ္လောကေမ = ဝိလောကေမ (သျှာ)	၂၆၅
နိသိန္နာ ဟောန္တိ = နိသိန္နာ ဟောတိ (သီ) သန္နိသိန္နာ ဟောန္တိ သန္နိပတိတာ (က)	၁၆၈
နိဟန္တာ = နိဒဟန္တာ (သျှာ၊ ကံ)	၃၂
နေမိသဒ္ဓေန = စက္ကနေမိသဒ္ဓေန (သျှာ)	၂၁၆

[ဝ]

ပစ္စာနုသိဋ္ဌဝစနာပိ တံ (တန္တိ နိပါတမတ္တမေဝ-ဌ) = ပစ္စာ- နုသိဋ္ဌဝစနာ နာမိဒံ (က)	၁၆၉
ပစ္စာသီသတိ = ပစ္စာသိသတိ (သီ၊ သျှာ)	၈၅
ပစ္စေကပလ္လင်္ကေသု ပလ္လင်္ကေန = ပစ္စေကပလ္လင်္ကေန (က)	၁၇၁
ပစ္စေကံ ဂါထံ = ပစ္စေကဂါထံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	
ပစ္စေကဂါထာ (က-သီ)	၂၀၃
ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ = ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိ (က)	၂၄၃
ပစ္စိမာဘိမုခေါ = ပစ္စိမာဘိမုခေါ (က)	၁၆၈
ပဉ္စဝေယျာကရဏံ = ပဉ္စဝေယျာကရဏံ (သျှာ၊ က)	၁၆၃
ပဋိကစ္ဆေဝ = ပဋိဂစ္ဆေဝ (သီ၊ ဣ)	၉၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဗ]

ပဋိဝဋ္ဌေသိ = ပရိဝတ္တေသိ (ဝိ-မဟာဝဂ္ဂ)	၈၂
ပဋ္ဌပေသိ = အဋ္ဌပေသိ (သီ၊ဣ)	၁၈၉
ပတ္တိကာဝ = ပဒိကာဝ (သျှာ)	၃၅
ပမုခေ = သမုခေ (က)	၁၁၂
ပယာပေသိ = ပါယာပေသိ (သီ၊ဣ)	၂၇၂
ပယိရပါသိယ = ပယိရပါသယိ (သျှာ၊က)	၂၂၉
ပရမတ္တော စ = ပရမတ္တော စ (က)	၂၀၉
ပရာဇေယိသု = ပရာဇိသု (သီ၊ဣ)	၂၂၇
ပရိမသတိ = ပရာမသတိ (က)	၁၅
ပရာယဏာ = ပရာယနာ (သီ၊သျှာ၊ဣ၊က)	၇၈
ပဝတ္တိ = ပဝတ္တတိ (သျှာ၊ကံ၊က)	၁၄၁
ပဝုဋ္ဌဇာတိမခိလံ = ပဝုတ္တဇာတိ အခိလံ (သီ၊ဣ)	၂၀၉
ပသာသတိ = တပ္ပသာသတိ (သျှာ)	၂၀၆
ပါဇေဟိ = ပါဇေဟိ (အဋ္ဌကထာယံ သံဝဏ္ဏိတပါဠိန္ဒရံ)	၁၉၅
ပါဒါပိ = ပါဒါသိ (က)	၂၈၁
ပါမောဇ္ဇံ = ပါမုဇ္ဇံ (ဣ၊က)	၁၇၃
ပိပ္ပလိဝနိယာ = ပိပ္ပလိဝနိယာ (သျှာ)	၁၃၇
ပုဉ္ဇိတွာ = ပမဇ္ဇိတွာ (သီ၊သျှာ၊ဣ) ပုဉ္ဇိတွာ (က)	၁၅၈
ပုတောဠိ = မူတောဠိ (သျှာ) မုတောလိ (ဣ)	၂၃၄
ပုရတ္တာဘိမုခေါ = ပုရတ္တိမာဘိမုခေါ (က)	၇၂
ပုရိသတ္တံ = ပုရိသစိတ္တံ (သျှာ)	၂၁၆
ပေါနောဗ္ဘဝိကာ = ပေါနောဘဝိကာ (သီ၊ဣ)	၂၄၆

[ဗ]

ဖာသု = ဖာသုံ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၆၅
ဖာသု = ဖာသုကံ (သျှာ၊ကံ)	၁၆၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဗ]

ဗလိဗဒ္ဒါ = ဗလိဝဒ္ဒါ (သီ၊ဣ)	၁၀၉
ဗလိသေနံ = ဗလိသေနံ (သျှာ)	၂၀၇
ဗဟလာဝလေပနံ = ဗဟလဝိလေပနံ (သျှာ၊ က)	၂၆၅
ဝိဇေယမာနော = ဝိဇေယမာနော (သီ) ဝိဇိယမာနော (သျှာ)	၆၂
ဗုလယော = ထူလယော (သျှာ)	၁၃၆
“ဗျဂါ = ဗျဂါ (သီ၊က)	၅၇
ဗြဟ္မစာရယော = ဗြဟ္မစာရိနော (သျှာ)	၇၅
ဗြာဟ္မဏာနံ = ဗြဟ္မာနံ (သီ၊ဣ၊က)	၁၉၉

[ခ]

ဘဂဝတော သုတွာ = ဘဂဝတော ဝစနံ သုတွာ (သျှာ၊ ကံ)	၂
ဘဏ္ဍဂါမော = ဘဏ္ဍဂါမော (က)	၁၀၁
ဘန္တေ အာယသ္မာ။ပ။ ကရောတိတိ = ဘန္တေ အနုရဒ္ဓ။ပ။	
ကရောန္တိတိ (သျှာ၊ကံ၊က) ၁၁၅-ပိဋေ ဝစနေန သံသန္တိတဗ္ဗံ။ ၁၃၀	
“ဘဒ္ဒန္တ”တိ = ဘဒ္ဒန္တတိ (သီ၊သျှာ၊ကံ၊ဣ)	၂၃၁
ဘဒ္ဒံ ဘဒ္ဒံ ယာနံ = ဘဒ္ဒံ ယာနံ (သျှာ၊ ကံ) ဘဒ္ဒံ ယာနံ (ဣ)	၁၈
ဘူဇေတိ စ = ဘူဇေတိ စ (သီ၊ဣ) ဘူဇေတိ (သျှာ)	၂၁၅
ဘောဂ္ဂံ = ဘဂ္ဂံ (သျှာ၊ကံ)	၁၈

[မ]

မဇ္ဈသုရသေနေသု = မဇ္ဈသုရသေနေသု (သျှာ)	
မဇ္ဈသုရသေနေသု (သီ၊ဣ)	၁၆၂
မဇ္ဈိန္ဒကာနိ = မဇ္ဈိန္ဒကာနိ (သျှာ)	၂၆၂
မန္တာယံ = မန္တာယ (ဗဟူသု) ကရဏတ္ထေ ဝါ ဘုမ္မန္တိ သံဝဏ္ဏနာယ သံသန္တိတဗ္ဗံ။	၁၉၇
မဓုသာကဉ္စ = မဓုပါကဉ္စ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၁၉၃
မနသိကရောတိတိ = မနသိ ကရောန္တိတိ (သျှာ၊ က) ဧတ္ထ ဘဂဝါတိကတ္တာ အပေက္ခိတဗ္ဗော။	၁၁၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[မ]

မဟာဇနကာယော = မဟာဇနကာယာ (သျှာကံ)	၂၅
မဟေသယံ = မာဟိဿတိ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၁၈၉
မာတုသပတ္တိ = မာတုသပတိ (သျှာ)	၂၆၄
မာနုသိဝဏ္ဏံ = မနုသိဝဏ္ဏံ (သျှာကံ)	၁၄၃
မိယေထ = မိယျေထ (က)	၅၄
မုဒ္ဒါဝသိတ္တေ ရဇ္ဇေ = မုဒ္ဒါဘိသိတ္တေ ရဇ္ဇေန (သျှာ)	၁၉၀

[ယ]

ယသဿိနေ = ယသဿိနော (သျှာ)	၁၆၈
ယေ တေ မယာ = ယေ ဝေါ မယာ (သီ၊ဣ)	၁၀၀
ယေသ္မာဟံ = ယေသာဟံ (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၂၂၆
ယံ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ။ပ။ စုတိ = (အဋ္ဌကထာ ဩလောကေတဗ္ဗာ)	၂၄၄

[ရ]

ရတ္တိန္ဒြိဝေါ = ရတ္တိဒိဝေါ (က)	၂၆၁
ရထိကာယ ရထိကံ = ရထိယာယ ရထိယံ (ဗဟူသု)	၂၅၇
ရူပိ = ရူပီ (က) ရူပိပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ = ဣစ္စာဒိနာ ဧကသမာသ- ပဒတ္တော ယုတ္တော ဝိယ ဒိဿတိ၊ အဋ္ဌကထာယ ပန န သမေတိ။ ၅၄-၅၅	

[လ]

လောဟိတကံမယော = လောဟိတကံမယော (က)	
လောဟိတကမယော (ဗျာကရဏေသု)	၁၄၀
လောဟိတက္ခံ = လောဟိတက္ခိ (သျှာ)	၂၇၂

[ဝ]

ဝဝတ္ထိတွာန = ဝဝက္ခိတွာန (သီ၊သျှာ၊ကံ၊ဣ) အဝေက္ခိတွာန (ဋီကာ)	၂၀၅
ဝဿဝတီ နာမ = ယသဝတီ နာမ (သျှာ၊ကံ၊ဣ)	၆
ဝဿိကေ ပါသာဒေ စတ္တာရော မာသေ = ဝဿိကေ ပါသာဒေ ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ (သီ၊ဣ)	၁၈
ဝသံဝုဋ္ဌာ = ဝသံဝုတ္တော (သီ၊သျှာ၊ကံ၊ဣ)	၁၁၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဝါယာမသဟဂတော = ဝါယောသဟဂတော (သျှာ)	၂၆၉
ဝါရဏာ = ဝါရဏာ (သျှာ)	၂၀၇
ဝါဝဋ္ဋော = ဗျာဝဋ္ဋော (သီ၊ဣ)	၂၈၀
ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု = ဝိဇ္ဇုတာသု (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၁၀၉
ဝိညုပသတ္တာနိ = ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ (သီ)	၆၈
ဝိဋ္ဌုစွ = ဝိဋ္ဌုစ (သျှာ)	၂၀၆
ဝိဋ္ဌေဏ္ဍု = ဝေဋ္ဌေဏ္ဍု (သီ၊သျှာ၊ဣ)	၂၀၆
ဝိပ္ပသန္နမနာဝိလာ = ဝိပ္ပသန္နာ မနာဝိလာ (ဣ၊က)	၂၀၄
ဝိပါကော"တိ = ဝိပါကော"တိ။ ပဌမဘာဏဝါရံ (သျှာ)	၂၆၉
ဝိဘဇိသု = ဝိဘဇေသု (က)	၂၇၂
ဝိရေစမာနော = ဝိရိစ္ဆမာနော (သီ၊သျှာ၊က)	၁၀၆
ဝိရုဠိ = ဝိရုဠိ (မောဂ္ဂလ္လာနေ)	၂၇၉
ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒေါ = ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒေါ (သီ၊ဣ)	၁၄
ဝိဿကမ္ပံ = ဝိသုကမ္ပံ (က)	၁၄၇
ဝိဟဿတိ = ဝိဟရိဿတိ (သျှာ၊ကံ) ဝိဟေဿတိ (သီ)	၁၀၁
ဝုတ္တဝစနာပိ တံ (တန္တိ နိပါတမတ္တမေဝ-ဌ) = ဝုတ္တဝစနာ နာမိဒံ (က)	၁၆၉
ဝုဒ္ဓေါ = ဗုဒ္ဓေါ (သျှာ၊က)	၂၅၃
ဝေဠုမိဿကေန = ဝေဠုမိဿကေန (သျှာ) ဝေဃမိဿကေန (ဣ) ဝေဓမိဿကေန၊ ဝေဓမိဿကေန (က)	၈၅
ဝေဏ္ဍုဒေါ သဟလိ စ = ဝေဏ္ဍု စ ဒေါ သဟလိ စ (သီ၊ဣ)	၂၀၈
ဝေရမဏီ = ဝေရမဏီ (က)	၂၅၀
ဝေလာသိကာပိ = ဝေလာဝိကာပိ (သျှာ) ကေဠာယိကာပိ (သီ)	၂၆၆
ဝေဟာယသာ = ဝေဟာသယာ (သီ၊ဣ)	၂၀၇
ဝေဠုဝဂါမကော = ဗေဠုဝဂါမကော (သီ၊ဣ)	၈၄

[သ]

သက္ကန္တေ = သိန္တေ (သျှာ)	၂၀၉
သကဋ္ဌသတ္တဿ = သကဋ္ဌသတဿ (က)	၁၀၈
သင်္ကဒေဝ (သင်္က + ဒေဝ = သင်္ကဒေဝ-ရူ) = သင်္ကဒေဝ (က)	၁၆၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သ ကိံ = ကိံ (သီ၊ဣ)	၈၅
သဇ္ဈဘာရံ = သဇ္ဈဘာရံ (သီ၊သျှ၊ဣ)	၂၇၈
သဇ္ဈံ = သဇ္ဈံ (သီ၊သျှ၊ဣ)	၂၇၈
သတ္တမ္မံ = သတ္တမ္မကံ (ဣ)	၈၆
သန္တိတ္ထံ = သန္တိတံ (သျှ၊ကံ)	၁၀၇
သဒ္ဓါတဗ္ဗံ = သဒ္ဓဟာတဗ္ဗံ (ဣ၊က)	၂၇၄
သန္တာဂါရေ = သန္တာဂါရေ (သီ၊သျှ၊ဣ)	၁၂၂
သန္နဒ္ဓကလာပံ = အာသန္နဒ္ဓကလာပံ (သျှ)	၂၇၂
သန္တာနိ ဂုဏာနိ = သန္တာနဂုဏာနိ (သီ၊ဣ) သန္တာနိ ဂုဏာနိ (သျှ)	၂၁၈
သမ္မာယန္တိ = သမ္မောန္တိ (သျှ)	၂၂၉
သမ္မုသိတုံ = ဆုပိတုံ (ဣ၊က)	၂၈၁
“သဗ္ဗသန္တရိသန္တတံ = သဗ္ဗသန္တရိ သန္တတံ (သီ၊သျှ၊ဣ၊က)	၇၂
သဗ္ဗသန္တရိ = သဗ္ဗသန္တရိတံ သန္တတံ (သျှ)	
သဗ္ဗသန္တရိ သန္တတံ (က)	၇၂
သဗ္ဗံ စေတသာ = သဗ္ဗစေတသာ (ဣ)	၁၆၅
သမစရိယာ = သမ္မစရိယာ (က)	၂၄
သမ္မတိံ = ဝသတိံ (သီ၊ဣ)	၂၇၀
သမဝိပါကာ = သမသမဝိပါကာ (သီ၊သျှ၊ဣ)	၁၁၂
သမသမဗလာ = သမာ သမဗလာ (က)	၁၁၂
သမုပဗျူဠော = သမုပဗျူဠော (သီ၊ဣ)	၂၂၇
သရီရံ = သရီရေ (သျှ၊က)	၁၁၇
သရောပိဿ = သိရောပိဿ (သျှ၊ကံ)	၂၀
သရီသပါနံ ဝါ သရီသပတ္တာယ = သိရီသပါနံ သိရီသပတ္တာယ (သီ၊သျှ)	၄၈
သလောမဟံသော = လောမဟံသော (သျှ)	၈၉
သသီသကံ = သသီသကော (သျှ)	၂၅၉
သဟဿေဝ = သဟဿဿေဝ (သီ၊ဣ၊က) သဟဿဿေဝ (ဋီကာယံ ပါဌန္တရံ) သဟဿသဟဿေဝ (ဥဒါနဋ္ဌကထာ)	၇၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သဟိန္ဒကာ = သက္ကန္တကာ (သိ)	၁၆၈
သာရတ္ထေ ဃဋ္ဌထ အနယုဉ္ဇထ = သဒတ္ထေ အနယုဉ္ဇထ (သိ၊ သျှာ)	
သဒတ္ထံ အနယုဉ္ဇထ (ဣ) သာရတ္ထေ အနယုဉ္ဇထ (က)	၁၁၇
သာရန္တဒေ = သာနန္တရေ (က)	၆၄
သိသပါဝနေ = သီသပါဝနေ (သျှာ၊ ကံ)	၂၅၃
သိသပါဝန"န္တိ = ဧတ္ထ ပန သဗ္ဗတ္ထပိ ဧဝမေဝ ဒိဿတိ၊ နတ္ထိ "တေနပသင်္ကမန္တိ"တိ ပါဠန္တရုံ။	၂၅၄
သီတိ ကရိဿတိတိ = သီတံ ကရိဿတိတိ (သိ၊ ဣ၊ က)	၁၀၇
သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ = သုကဋ္ဌဒုက္ကဋ္ဌာနံ (သိ၊ ဣ)	၂၅၃
သုကုသလေဟိ = ကုသလေဟိ (သိ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၅၀
သုခေါ ဘဝေထ = သုခါ ဘဝေယျာထ (က) သုခံ ဘဝေယျာထ (သျှာ) သုခမေဓေယျာထ (သိ၊ ဣ)	၁၈၈
သုဒ္ဓေါ ဝိသဒေါ = သုဒ္ဓေါ ဝိသုဒ္ဓေါ (သျှာ၊ ကံ)	၁၂
သုနိဝေဿကာရာ = သုနိဝေဿကာရာ (သျှာ၊ က)	၇၄
သုပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ = သုပဋ္ဌိတစိတ္တာ (သိ၊ ဣ၊ က)	၇၁
သုပ္ပတိတော = သုပ္ပတိတော (သျှာ၊ ကံ)	၆
သုပ္ပဋိတံ ဥပ္ပဋ္ဌေထာ"တိ = သုပ္ပဋိတံ ဥပ္ပဋ္ဌေထာတိ (က)	၂၅၉
သုဝဏ္ဏဘိက္ခာရံ = ဘိက္ခာရံ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ၊ စက္ကဝတ္တိသုတ္တေပိ)	၁၄၁
သုကရာဘတ္တံ = သုကရာနံ ဘက္ခော (သျှာ)	၂၇၅
သုရိယဝစ္ဆသာ = သုရိယဝစ္ဆသာ (သိ၊ ဣ)	၂၀၇
သုရိယသုပနိသာ = သုရိယသုပနိသာ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၈
သေတောဒကာ = သေတကာ (သိ၊ မ-ပါသရာသိသုတ္တေပိ)	၁၀၇
သေမာနံ = သယမာနံ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၂၀
သောကာဝတိဏ္ဍံ = သောကာဝကိဏ္ဍံ (သျှာ)	၃၃
သောဿတိ"တိ = သုဏိဿတိ (သျှာ၊ ကံ)	၁၁၀

[ဗ]

ဟရိသု = အာဟရိသု (သျှာ၊ က)	၁၃၇
ဟတစ္စိကံဝိယ = ဝိတစ္စိကံဝိယ (သိ၊ ဣ)	၁၁၁